MICHEL ZÉVACO

PARDAYANLAR

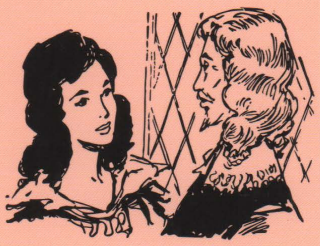
5

PARDAILLAN VE FAUSTA

Çevirenler Cemil C. Cem - Hazal Çevik

dedalus

dedalus

"Öyle sanıyorum ki siz, insanlara yardım etme maskesi altında kendi mutluluğunuzu aramakla meşgulsünüz. Fakat inanın bana... Çok gezmiş ve çok görmüş bir adam olarak söylüyorum ki mutluluğu insanlara hükmetmekte bulamazsınız! Bizler, sizlerden çok daha kalabalık olan, hürriyeti seven insanlar, birkaç gözü dönmüş kral, dük ya da rahip için hayatımızı ve saadetimizi feda etmek istemiyoruz."

III. Henri'nin ölümü taht mücadelesinde yeni bir sayfa açar. Zira III. Henri ölmeden önce Papa V. Sixtus'a gönderdiği mektupta, tahta Fransız bir Protestan'ın, Henri de Béarn'in geçmesindense, Katolik bir İspanyol'un, II. Felipe'nin geçmesinin daha iyi olduğunu yazmıştır. Bunun üzerine kılıçlar yine çekilir ve Fransa'dan İtalya'ya, oradan da İspanya'ya uzanan büyük bir macera başlar.

Bu maceranın merkezinde Pardaillan ve Fausta vardır. Fausta papalık iddiasından vazgeçmiş, Fransa'da istediği güce kavuşamamış olsa da, III. Henri'nin mektubunu ele geçirerek, şansını bu kez İspanya'da denemeye karar verir. Pardaillan ise ülkesinin ve halkının iyiliği için onun peşine düşer.

Fausta, Pardaillan'a saplantılı derece âşıktır, ama ondan nefret eder. Tek zayıf yönünün Pardaillan olduğunu düşündüğü için onu her fırsatta öldürmeye çalışır. Vaktiyle aralarında geçen yakınlaşmadan bir bebek sahibi olduğu halde yapacağından geri durmaz.

Gizli dehlizler, boğa güreşleri, aşk ve engizisyon mahkemeleri ile çevrili olan bu macerada, dünyanın en ünlü şövalyesi Don Kişot'un yazarı Cervantes'i de Pardaillan'ın yanında kılıç savururken göreceksiniz, şimdiden söylemesi.

/dedaluskitap
dedalus.com.tr
ISBN: 978-605-7639-64-6

© Dedalus Kitap - 2021

Yazar: Michel Zévaco
Kitabın Adı: *Pardayanlar 5 / Pardaillan ve Fausta*
Orijinal Adı: *Les Pardaillan*
Çeviren: Cemil Cahit Cem, Hazal Çevik

Sertifika No: 49834
ISBN: 978-605-7639-64-6
Set ISBN: 978-605-7639-57-8

Dedalus Kitap: iki yüz elli dokuz
Roman: yüz on üç

Birinci Baskı: aralık iki bin yirmi bir

Yayın Yönetmeni: Faruk Akhan
Editör: Okan Çil
Çeviri Editörü: Fatma Kurt
Düzelti: Esra Ermiş
Sayfa Düzeni: Burhan Üçkardeş
Kapak Tasarım: Saim Aktan

Baskı-Cilt: Ana Basın Matbaa, Mahmutbey Mh.
Devekaldırımı Cd. 2622. Sk. Güven İş Merkezi
No: 6/13 Bağcılar/İstanbul

Osmanağa Mh. Mürver Çiçeği Sk. No: 5 D: 6
Kadıköy/İstanbul

www.dedalus.com.tr

Tel: +90 216 418 04 38
Mail: dedalus@liberplus.com.tr

Dedalus Kitap, Liber Plus Yay. ve Org. Tic. Ltd. Şti.'nin tescilli markasıdır.

MICHEL ZÉVACO

PARDAYANLAR

5

PARDAILLAN VE FAUSTA

Çevirenler Cemil C. Cem - Hazal Çevik

dedalus

Michel Zévaco

1860 yılında doğan Zévaco, üniversite yıllarında keskin zekâsıyla dikkat çekiyordu. Mezuniyetinin ardından Isère Koleji'nde retorik dersleri vermeye başladı. Ancak politik fikirleri sebebiyle hükümet tarafından görevden uzaklaştırıldı. Bunun üzerine Paris'e giden Zévaco, Jules Roques tarafından çıkarılan, o günlerin anarşist gazetesi L'Egalite*'nin yazı işleri müdürü olarak çalışmaya başladı.*

1890 yılından itibaren özellikle "polemik adamı" adını duyurmaya başlayan Zévaco, zamanının hükümet yetkilileriyle giriştiği tartışmalar sonucunda, daha çok siyasi mahkûmların bulunduğu Sainte-Pelagie Hapishanesi'nde bir süre hapis yattı.

L'Egalite*'nin mahkeme kararıyla kapatılmasının ardından* Courrier Français*'de sanat ve edebiyat eleştirileri kaleme almaya başlayan Zévaco bu dönemde tefrika halinde yayımlanan tarihî romanlar da yazmaya başladı.* Le Capitan *(1907),* Nostradamus *(1909),* Le Pont des soupirs, *2 cilt (1909),* L'Héroïne *(1910) bu romanlardan bazılarıydı.*

Zévaco asıl ününü ise 1900 yılında yine tefrika olarak yayımlamaya başladığı Les Pardaillans *ile kazandı.*

Beş çocuk babası olan Zévaco, 1918'de henüz 58 yaşındayken öldü.

Cemil Cahit Cem

1909 yılında İstanbul'da dünyaya geldi. İstanbul Erkek Lisesi'nde orta ve lise eğitimini tamamladı, yükseköğrenimini Freiburg Üniversitesi'nde yaptı. Yurda döndükten sonra Türkiye Yayınevi'nde çalıştı. Cemil Cahit Cem'in romanları ve çeşitli konularda kaleme aldığı kitaplarının yanı sıra, başta Michel Zevaco'da yapmış olduğu Pardayanlar serisi olmak üzere pek çok çeviri eseri de bulunmaktadır. 1958'de İstanbul'da öldü.

Hazal Çevik

1997 yılında Adana'da doğdu. 2020 yılında Hacettepe Üniversitesi Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldu. Mezun olduktan sonra edebiyat alanında Türkçe, Fransızca ve İngilizce çeviriler ve absürt tiyatro alanında çalışmalar yapmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM
FAUSTA'NIN ÖLÜMÜ

1590 yılının 21 Şubat sabahı şafak sökerken, papaların şehri Roma'nın, Papa V. Sixtus'un Roma'sının göğünde matem çanları çalınmaktaydı. Aynı anda, henüz karanlık olan sokaklarda beliren telaş ve duyulan gürültüler de, halkın bir yere koştuğunu gösteriyordu. Bu toplanma yeri, Del Popolo Meydanı'ydı. Orada bir idam sehpası kurulmuştu. Birazdan, celladın elinde parıldayan satır, bir mahkûmun boynuna bütün şiddetiyle inecekti. Baş, yere düşecek ve cellat bu kelleyi saçlarından yakalayıp havaya kaldırarak Roma halkına gösterecekti. İdam fermanında öyle yazıyordu. Ve bu baş, bir kadının, henüz genç ve güzel bir kadının; yıllarca dillere destan olmuş adı, idam sehpasının çevresinde toplanan halk tarafından adeta hayranlıkla mırıldanılan bir kadının kellesi olacaktı. Ağızdan ağıza şu fısıltı dolaşıyordu:

"Fausta! Fausta! Fausta idam edilecek!.."

*

Prenses Fausta, Pardaillan'ı da peşindeki sürükleyip getirdiği bu Roma şehrinin ünlü Saint-Ange Şatosu'nda on aydan beri mahpustu... Fausta, ömründe yalnız Pardaillan'ı sevmiş, kalbini ona kaptırmıştı. Aşkının karşılığını göremeyince de, sevdiğini öldürmek istemişti. Şimdi de hiç şüphesiz onu ölmüş biliyordu. Bu müthiş kadın, bir vakitlerin ünlü kadın papası Jeanne'in yaptığını yapmak istemiş fakat başarıya ulaşamamıştı. Şimdi de idam hükmünü giymiş, ölümü bekliyordu. Olayın yürekler parçalayan bir yanı da şuydu ki, bu idam cezası, aylarca önce yerine getirilecekken, Fausta'nın anne olmak üzere bulunduğunun ortaya çıkması yüzünden bugüne ertelenmişti. Fakat artık çocuk dünyaya gelmişti ve Fausta'yı yeryüzünde hiçbir kuvvet ölümden kurtaramazdı.

Birazdan, Papa V. Sixtus'a kafa tutmasının cezasını ödeyecekti:

Evet, Fausta bu sabah ölecekti!

*

Yine aynı sabah, Vatikan'ın şahane bir şekilde döşenmiş salonlarından birinde, iki adam karşı karşıya geçmişler, ayakta taş kesilmişçesine duruyor ve birbirlerinin yüzlerine kin ve nefret dolu gözlerle bakıyorlardı. İkisi de orta yaşlı, yakışıklı adamlardı. İkisi de kilise adamı olduğu halde, devrin büyük asilzadelerinin taşıdıkları gösterişli elbiseleri kendilerine yakıştırarak giymişlerdi. Bunlar hiç şüphesiz, Roma'nın sayılı soylularındandı. Her ikisini de, aynı aşk birbirine düşman ettiği için, her ikisinin de yüreklerinde aynı kin ateşi yanıyordu.

Bunlardan birinin adı Alexandre Peretti idi. Peretti, kutlu Papa V. Sixtus hazretlerinin soyadıydı. O halde Alexandre Peretti'yle V. Sixtus arasında bir akrabalık olması lazımdı. Vardı da... Bu adam, papanın yeğeniydi ve kendisine Montalte Kardinali unvanı verilmişti. Ona, V. Sixtus'tan sonra papalık tacını giyecek adam gözüyle bakılıyordu ve V. Sixtus da yeğenini özel danışmanı olarak kullanıyordu. Ötekinin adı Hercule Sfondrato idi ve kendisi, papalık başyargıcı olduğu için V. Sixtus'un planlarını uygulamakta önemli rol oynuyordu.

Hercule Sfondrato, korkunç bakışlarını hasmından ayırmaksızın:

"Dinleyin Montalte, dinleyin," dedi. "İşte ölüm çanları çalıyor!.. Onu artık hiçbir güç, hiçbir kimse kurtaramaz!.."

V. Sixtus'un yeğeni, hırıltılı bir sesle cevap verdi:

"Hayır, şimdi papanın ayaklarına kapanacak ve ne yapıp edip ondan, Fausta'nın affını koparacağım!"

"Papadan Fausta'nın affını mı koparacaksınız? Papanın gücü yetse, onu affedeceğine kendi elleriyle öldürür. Bunu siz de bilirsiniz Montalte! Siz de bilirsiniz ki Fausta'yı yalnız ben kurtarabilirim. Dün, idam hükmü kendisine okundu, şimdi de idam sehpası kuruldu. Eğer bana, Fausta'dan vazgeçeceğinize dair İsa üstüne yemin etmezseniz bir saate kadar Fausta'nın vücudunda can kalmayacak."

Montalte kekeledi:

"Yemin ederim!"

Fakat acıdan, öfkeden ve endişeden kendini kaybetmiş bir halde durakladı. Sfondrato homurdanarak sordu:

"Nasıl yemin ediyorsunuz? Edin de görelim bakalım!"

Şimdi birbirlerine dokunabilecek kadar yaklaşmışlardı. Bir süre hiçbir şey söylemeksizin, tehdit dolu gözlerle bakışarak elleriyle hançerlerinin kabzalarını sıktılar.

Sfondrato:

"Haydi! Yemin edin! Ne duruyorsunuz?" dedi.

Montalte haykırdı:

"Benden, kendisine olan sevgim kadar büyük bir nefretle nefret etse bile Fausta'yı sevmekten vazgeçmektense, yüreğimi kendi ellerimle söküp atacağıma yemin ederim! Yemin ederim ki bu tende bu can kaldıkça Fausta'ya ne cellat, ne başyargıç, ne papa, ne de başka bir kimse el sürecek. Gerekirse tek başıma onu bütün Roma'ya karşı koruyacağıma yemin ederim. Ve şimdi, başyargıç efendi, mademki onun hakkındaki idam hükmünü siz verdiniz, öyleyse ilk önce siz geberin!"

Papa V. Sixtus'un yeğeni Kardinal Montalte, bir şimşek hızıyla hançerini kaldırarak Hercule Sfondrato'nun omuzuna indirdi. Sonra bir küfür veya belki de bir dua mırıldanıp dışarıya fırladı.

Hercule Sfondrato, yediği müthiş darbenin etkisi altında diz çökmüştü. Fakat hemen aynı anda kalktı, çabucak ceketini çıkardı ve Montalte'nin hançerinin, giymiş olduğu zırhı delip delmediğine baktıktan sonra korkunç bir gülümseyişle mırıldandı:

"Milano'da yapılan bu çelik gömlekler, sahiden de mükemmel şeylermiş! Fakat bu hançeri, yüreğime işlemiş sayıyorum, Montalte! Yemin ederim ki sıra bana geldiği vakit hançerim, sizin yüreğinizin yolunu şaşmadan bulacak..."

Montalte, uzun koridorlardan, geniş salonlardan, büyük avlulardan geçerek Vatikan'ı Saint-Ange Şatosu'na bağlayan kapalı geçide girdi ve Fausta'nın ölümünü beklediği zindana ulaştı. Sonra iki mızraklının önünde beklediği kapıya yaklaştı. İki asker, mızraklarını çatıp yolu kapatacak gibi bir hareket yapacak olduysa da ya Papa V. Sixtus'un yeğeninin Vatikan'da sözünün geçtiğinden ya da kardinalin yüzünün o anda pek korkunç oluşundan geriledi.

Montalte, zindanın içini gözetlemeye yarayan küçük pencereyi açtı.

O zaman içeride gördüğü şey, şu hüzünlü, korkunç ve içler acısı manzara oldu:

Daracık bir sedirin üstüne, genç ve son derece güzel bir kadın uzanmıştı. Bu, anne Fausta'ydı. İki eliyle çocuğu tatlı fakat kuvvetli bir hareketle havaya kaldırmıştı ve anlamlı gözleriyle yavrusuna bakıyordu. Yatağın ayak ucunda bir hizmetçi duruyordu. Fausta, bir aralık hizmetçisine dönerek gayet sakin bir sesle:

"Myrthis," dedi, "çocuğu alır, Roma'dan, İtalya'dan uzaklara götürürsün! Korkma, Saint-Ange Şatosu'ndan çıkmana kimse engel olmaz. Çocuğa kimse bir şey yapmaz. Benim ölümümle birlikte, V. Sixtus'un intikam hisleri de sona erecek."

Myrthis, coşkun bir hareketle:

"Korkmam!" dedi. "Siz öldükten sonra ben yaşamak, çocuğunuz için yaşamak zorundayım."

Fausta, bu sözlerden memnun olduğunu belirttikten sonra bir an çocuğuna bakarak söylendi:

"Fausta'nın ve Pardaillan'ın oğlu! Sen ne olacaksın? Anan ölürken sana bir gurur ve kudret öpücüğü vererek kendi ruhunu da bu öpücükle sana ileteceğine inanıyor! Fausta'nın ve Pardaillan'ın oğlu, nasıl bir insan olacaksın?.."

Bu sözler bitince, Myrthis, çocuğu, Fausta'nın ve Pardaillan'ın oğlunu Roma'dan İtalya'dan uzaklara götürmek için kucağına aldı ve hayata yeni adımını atan bu yavrudan annesinin ölüme gidişini saklamak istermiş gibi arkasını döndü.

Fausta, hüzün dolu bir soğukkanlılıkla boynuna asılı altın bir madalyonu açarak içindeki zehir haplarını, önceden hazırlanmış su dolu bir kupaya boşalttı.

Sonra kupayı bir dikişte içti ve döşeğe sırtüstü düştü. Artık her şey bitmiş, Fausta ölmüştü!..

İKİNCİ BÖLÜM
İSPANYA'NIN BÜYÜK ENGİZİSYON MAHKEMESİ

Kapının öbür yanında, bir dehşet haykırışı yükseldi. Montalte, şaşkınlığından kendini tutamamış, bağırmıştı. Kardinal, Fausta'nın böylece, hiç umulmadık bir şekilde elinden gidişiyle beyninden vurulmuşa dönmüş, bağırıp çağırmaya başlamıştı:

"Öldü!.. Nasıl oldu bu?.. Öldü işte!.. Ah, ben ne aptalım!.. Fausta'nın, cellada teslim olmamak için canına kıyacağı nasıl oldu da aklıma gelmedi!.."

Sonra olanca gücüyle kapıyı yumruklamaya koyuldu:

"Çabuk olun!.. Çabuk olun!.. İmdat!.. Belki henüz kurtarılabilecek durumdadır! Belki ölmemiştir!.."

Bu bağırıp çağırmalarından hiçbir sonuç alamayacağını anlayınca mızraklı nöbetçilere döndü:

"Açsanıza!" diye haykırdı. "Ne duruyorsunuz, açsanıza!.. Kadın ölüyor diyorum size!.. Onu kurtarmak lazım!.."

Ve bu umutsuzluk krizini kayıtsız bir şekilde izleyen nöbetçilerden biri soğuk bir sesle cevap verdi:

"Bu kapıyı ancak monsenyör başyargıç açabilir."

"Kim?.. Hercule Sfondrato mu?.. Ah!.. Tanrı beni kahretsin!"

Montalte bunları söyledikten sonra diz çöktü, başını iki eli arasına alarak hıçkırmaya koyuldu... Tam o sırada başının üstünde sakin bir ses, şu sözleri söyledi:

"Ben de bu kapıyı açma hakkına sahibim... Ve işte açıyorum..."

Montalte bir sıçrayışta ayağa fırladı. Bir saniye, bu sözü söyleyen adama dehşet ve saygıyla baktıktan sonra mırıldandı.

"İspanya engizisyon başyargıcı!"

Bu adam, İspanya gizli din mahkemesinin başkanı Inigo de Espinosa'ydı. Kendisi kardinaldi ve yakın akrabası olan ünlü Diego de Espinosa'nın yerine başyargıç seçilmişti. Şu anda, elli yaşlarında kadar vardı. Uzun boylu, güçlü kuvvetli, tatlı yüzlü, daha doğrusu yüzünün ne anlam ifade ettiği pek zor anlaşılan bir adamdı. Bir aydan beri Roma'daydı ve buraya Papa V. Sixtus'dan başka kimsenin, içyüzünü bilmediği bir görevle gelmişti. Papayla birçok kere baş başa verip konuşmuştu. Bu konuşmalarda kimse bulunmamıştı ama, diplomatik tartışmalarda eşine seyrek rastlanır bir usta olan Papa V. Sixtus'un, Espinosa ile yaptığı her görüşmeden biraz daha çökmüş ve yorgun çıktığını herkes fark etmişti. Engizisyon başyargıcının ertesi gün, İspanya'ya doğru yola çıkacağı da biliniyordu.

İki nöbetçi, Espinosa'nın bir işareti üzerine geriye çekildi ve koridorun dışında beklemeye koyuldu. Başyargıç, bir kelime söylemeden kapıyı açarak içeriye girdi. Montalte de yüreği çılgın bir sevinçle çarparak ve içinde anlamsız ve sebepsiz bir ümitle, Espinosa'nın arkasından seğirtti. Mucize bekleyen bir insanın telaş ve heyecanı içinde Fausta'nın cesedinin yattığı sedire koştu. Fakat birden, olduğu yerde mıhlanmış gibi kalakaldı... Yuvalarından fırlayacakmış gibi büyüyen gözleri, hizmetçinin kucağındaki minimini yavruya takıldı. Bu çocuğu görmek, bu güçlü kuvvetli adamın içindeki bütün insanca hisleri silip süpüren bir kin kasırgası yaratmaya yetmişti. Demek, Pardaillan'ın çocuğu buydu?

Küçük çocuğa gelince, bir düşmanla karşılaştığını sezmişçesine, hafif bir çığlık atarak, bundan böyle kendisine annelik edecek olan kadının kucağına büzülmüştü. Myrthis de, karşısındaki yabancının mosmor yüzüne bakarak, çocuğu gerçek bir ana şefkatiyle göğsüne bastırıp korumaya hazırlanmıştı.

Durumu olduğu gibi anlatan bu sahnenin hiçbir noktası engizisyon başyargıcının zeki gözlerinden kaçmadı. Adam sakin tatlı bir tavırla Myrthis'e kapıyı göstererek:

"Serbestsin kadın!" dedi. "Sana verilmiş olan analık ödevini yap! Haydi, şimdi git... Tanrı ikinizi de korusun!"

Sonra koridorun dibinde bekleyen nöbetçilere emir verdi:

"V. Sixtus'un affettiklerine yol verin, geçsinler!.."

Myrthis, hiçbir söz söylemeden, Pardaillan'ın oğlunu göğsünde

sıkarak kapının eşiğini geçmiş, gözden kaybolmuştu. Espinosa, kapıyı kapadıktan sonra sakin bir tavırla gelip Fausta'nın baş ucunda durdu.

Myrthis, çocuğu alıp gittikten sonra Kardinal Montalte de, Fausta'nın beyaz yastığın üzerinde daha da koyu görünen saçlarının çevrelediği soluk ve harikulade güzel yüzüne baktı. Prensesi bir an seyrettikten sonra birdenbire diz çöktü ve Fausta'nın soğumaya yüz tutmuş ellerine uzun öpücükler kondurarak hıçkırmaya başladı:

"Fausta! Fausta! Doğru mu?.. Siz gerçekten öldünüz mü?.."

Sonra kanlı gözleriyle çevresine bakarak, ansızın elini hançerine attı ve haykırdı:

"Onu öldürenleri mahvedeceğim!"

Fakat tam bu sırada, engizisyon başyargıcıyla yüz yüze gelince ayılır gibi oldu. Bunun üzerine zaman zaman coşan ve zaman zaman yalvaran bir sesle, Espinosa'ya:

"Monsenyör! Monsenyör!" dedi. "Beni neden buraya getirdiniz? Niçin? Bilmem, acaba aklımı mı kaybediyorum? Bilemiyorum, ama içimden bir ses, sizin burada bir mucize yaratacağınızı söylüyor... Bu kadını tekrar diriltecekseniz, değil mi?.. Tanrı aşkına söyleyin monsenyör! Söyleyin, yoksa ben de onun yanına gideceğim!.."

Montalte böyle diyerek, hançerini kendi göğsüne saplamak üzere havaya kaldırdı. O zaman Espinosa, sakin sesiyle:

"Mösyö!" dedi, "Prenses Fausta, gözlerinizin önünde içtiği zehri, ünlü eczacı Magni'den[1] almıştı. Magni benim adamım. Verdiği zehrin bir tek panzehri var ki o da şimdi bende. Bakın işte!.."

Espinosa bu sözleri söyleyerek kesesini yokladı ve içinden küçük bir şişe çıkardı. Bunu gören Montalte'nin ağzından çılgınca bir sevinç çığlığı çıktı, Kardinal, ellerini tutarak yalvardı:

"Ah monsenyör! Onu kurtarın! Onu kurtarın da isterseniz benim canımı alın! Hayatım size feda olsun!"

"Beni dinleyin, kardinal. Hayatınızın değeri bence büyüktür... Sizden isteyeceğim şey, çok daha önemsiz!.."

1. İspanyol engizisyonunun emriyle V. Sixtus'u zehirlediğinden şiddetle şüphelenilen, Roma'da tanınan bir bitki uzmanı. (y. n.)

Bu sözler gayet sakin ve tatlı bir tavırla söylenmişti. Montalte, engizisyon başyargıcının kendisine müthiş bir pazarlık teklif edeceğini ve Fausta'nın, hayatının buna bağlı olduğunu anlıyordu. Fakat kardinal, Espinosa'nın gözlerinin içine bakmaktan yılmadı ve şöyle cevap verdi:

"Ne isterseniz veririm monsenyör! Buyurun, isteyin!"

Espinosa, kardinale dokunacak kadar yaklaştı ve gözleriyle ona hâkim olmak istercesine bakarak:

"Dikkat edin, kardinal!.. Çok dikkat edin!" dedi. "Bu kadını, hayatı sizce her şeyden değerli olduğu için kurtarıyorum. Fakat bunun karşılığı olarak siz de... Siz de bana kayıtsız şartsız bağlı olacaksınız! Bunu unutmayın!"

Montalte, kararının kesin olduğunu bildirmek ister gibi başını salladı ve boğuk bir sesle:

"Unutmayacağım, monsenyör!.. Onu kurtarın, sizin kulunuz olayım!" diye inledi. Ve alnında biriken inci taneleri gibi terleri silerek, "Ama Tanrı aşkına çabuk olun!" diye yalvardı.

Espinosa ciddi bir sesle:

"Verdiğiniz söze inanıyorum!" dedi. Ve kaskatı duran Fausta'yı göstererek sözlerine ekledi: "Bana yardım edin!.."

Montalte, tatlı hareketlerle okşadığı Fausta'nın başını titreyen elleriyle tuttu. İçi ümitle kabararak bu güzel başı yavaşça kaldırdı. O sırada Espinosa da, elindeki küçük şişeyi, kadının ağzına boşaltıverdi. Sonra:

"Şimdi biraz bekleyelim!" dedi.

*

Birkaç saniye sonra Fausta'nın yanaklarında hafif bir kızartı belirmişti. Montalte, kadının üzerine eğilmiş, panzehrin insanı kahrından öldürecek kadar yavaş bulduğu etkisini sözle anlatılmaz bir endişe içinde izliyordu. Nihayet, Fausta'nın aralık dudaklarında hafif bir kıpırtı belirdi ve Montalte, Fausta'nın canlanmasına yardım etmek istercesine derin bir nefes aldı. Sonra elini, Fausta'nın göğsüne koyunca, sevinçten gözleri ışıldayarak doğruldu: Kalbi atıyordu! Gerçi kalbin vuruşları henüz pek zayıftı. Ama hiç değilse atıyordu ya!.. Kardinal, sevincinden çıldıracak gibi:

"Yaşıyor! Yaşıyor!" diye haykırdı.

Bu haykırış üzerine Fausta gözlerini açtı ve bakışlarını, kendisine eğilen Montalte'ye dikti. Hemen aynı anda, gözlerini tekrar kapadı. Derin derin nefes aldı ve yarı baygın, uykuya daldı. O zaman bütün bu olanları, ne düşündüğünü belli etmeden seyretmiş olan Espinosa:

"İki saate kalmaz, Prenses Fausta, tamamen kendine gelir!" dedi.

Artık mucizenin başarılmış olduğundan emin olan Montalte, Espinosa'nın önünde derin bir saygıyla eğilerek:

"Emirlerinizi bekliyorum, monsenyör!" dedi.

Engizisyon başyargıcı cevap olarak:

"Kardinal Montalte!" dedi. "Ben İspanya'dan buraya, Fransa Kralı III. Henri'nin imzasını ve mührünü taşıyan bir belgeyi elde etmek için geldim. Bu belge, kutlu papa hazretlerinin odasındaki küçük dolapta saklı... Papa olmadığı zaman onun odasına kimse giremez, ama kimse!.. Yalnız siz girebilirsiniz, Montalte... İşte bize bu belge lazım..."

Espinosa, bu sözleri söyledikten sonra Montalte'nin yüzüne dik dik baktı. Kardinal soğukkanlılıkla:

"Peki, onu derhal alır getiririm!" dedi.

Ve hemen sert, hızlı adımlarla çıktı. Espinosa yalnız kalınca bir an derin düşüncelere daldı. Sonra Fausta'ya yaklaştı. Kadını uyandırmak için hafifçe omuzuna dokundu ve dedi ki:

"Madam, beni dinleyip anlayacak kadar kendinize geldiniz mi?"

Fausta, gözlerini açarak soran gözlerle engizisyon başyargıcının yüzüne baktı. Adam, her zamanki sakin haliyle tekrar söze koyuldu:

"Yola çıkmadan önce, size yavrunuz hakkında teminat vermek isterim, madam... Çocuğunuz yaşıyor! Myrthis şu anda, kendisine teslim etmiş olduğunuz kıymetli emanetle birlikte Roma'dan çıkmış bulunuyor... Fakat V. Sixtus'un bu çocuğun hayatına dokunmamasının sebebini, size vermiş olduğu sözde aramayın... Çocuk yaşıyorsa bu, V. Sixtus'un, sizin bir yere, on milyonluk bir serveti sakladığınızı bilmesinden ileri gelmektedir. Siz bu milyonları evladınıza bırakmış bulunuyorsunuz... Myrthis, sağ salim Roma'dan çıkabildiyse bunun nedeni, V. Sixtus'un, onun dosdoğru, milyonların saklı bulunduğu yere gideceğini ummasıdır..."

Espinosa bir an sustu ve sözlerinin Fausta'da yaptığı etkiyi gözden geçirdi: Fausta iri siyah gözleriyle hâlâ ona bakıyordu. Fakat yüzünde, en ufak bir heyecan belirtisi görmeye imkân yoktu. Başyargıç, kadının ne düşündüğünü anlamak için tekrar sordu:

"Duydunuz mu? Anladınız mı?"

Fausta bir işaret yaparak duyduğunu belirtti. Espinosa, bir kere daha bu sessiz cevapla yetinmek zorunda kaldı:

"Zaten size söyleyeceğim de bu kadardı, madam..."

Sonra ciddi bir tavırla eğildi ve telaşsız adımlarla kapıya yöneldi. Fakat eşiği geçmeden önce bir daha geriye döndü ve:

"Son bir sözüm daha var, madam," dedi. "Mösyö Pardaillan, Palais-Riant yangınından kurtuldu... Pardaillan yaşıyor, madam!.. Beni işitiyor musunuz? Pardaillan yaşıyor!"

Espinosa bunları söyledikten sonra rahat ve sakin şekilde çıktı gitti.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
V. SIXTUS'UN İHTİYARLIĞI

Büyük bir çalışma masası, iki koltuk, küçük bir dolap, birkaç arkalıksız iskemle, dar bir yatak, bir dua iskemlesi ve bu iskemlenin üstünde de ünlü ressam ve heykeltıraş Benvenuto Cellini imzasını taşıyan, som altından yontulmuş harikulade bir İsa heykeli, bu hücrenin başlıca eşyasını meydana getirmekteydi. Geniş bir ocakta, parlak bir ateş çıtırdıyordu; yere kalın bir halı serilmişti, ağır perdeler de sımsıkı kapanmıştı. İşte, Kutlu Papa V. Sixtus hazretlerinin odası böyle döşenmişti.

V. Sixtus'un kendisine gelince, zaman ve yorucu çalışmalar, uğraşıp didinmeler onu öyle yıpratmıştı ki, papanın o eski dinç ve canlı hali kalmamıştı. Fakat kalın kaşlarının gölgelediği zeki gözlerinde, zaman zaman beliren şimşek gibi bir parıltı, bu yaman adamın bitmez tükenmez azmini ve iradesini açığa vuruyordu. V. Sixtus, çalışma masasının başına oturmuş, sırtını ocağa vermişti. Ellerini şakaklarına dayamış, düşünüyordu:

"Fausta zehri içmiştir. Bu iş de böylece bitti: Fausta öldü! Hizmetçisi Myrthis de şu anda Fausta'nın çocuğunu... Pardaillan'ın oğlunu, herhalde Saint-Ange Şatosu'ndan çıkarıp götürmüştür..."

Papa ayağa kalkıp birkaç adım attı. Sonra yine gelip koltuğunu ateşe çevirerek oturdu ve zayıf ellerini ocakta ısıtırken düşünmeye devam etti:

"Artık ömrümün geri kalan birkaç gününü rahat geçireceğim... Şu ele avuca sığmaz kadını da nihayet ortadan kaldırdım... Fakat ölmeden önce İspanya Kralı Felipe'ye de bir darbe indirmem gerek!.. Şaşılacak şey... Ona, onun gibi bir Katolik krala vurmak ha!.. Elbette vururum. Mademki önce o bana vurmaya kalktı... V. Sixtus'a düşmanlık edenlerin hiçbiri cezasız kalmamıştır... Fakat onu nasıl yere sermeli?.. Nasıl?.."

Papa, elini küçük dolaba uzatarak oradan bir kâğıt çıkardı ve yavaş yavaş gezdirdi. Sonra kendi kendine mırıldandı:

"Bu belgeyi III. Henri'den koparırken fena mı, yoksa iyi mi ettim? Herhalde iyi etmedim... Hele bu kadar zaman saklamakla ölçüsüz davrandığım kesin... Şimdi Felipe, bende böyle bir belgenin bulunduğunu öğrendi ve engizisyon başyargıcı da gelip beni ölümle tehdit etti! Beni ölümle tehdit, ha?.."

V. Sixtus omuz silkerek kendi kendine konuşmaya devam etti:

"Ölüm bir şey değil! Fakat amaçlarımı gerçekleştirmeden, Felipe'yi İtalya'dan kovmadan ölmek istemem! İtalya'nın güneyi ile kuzeyi birleşmeli. Bütün İtalya, papalığın egemenliği altına girmeli ve papa dünyaya hâkim olmalı... Şimdi ne yapalım? Bu kâğıdı Felipe'ye mi göndereyim?.. Evet, ama onu öyle biriyle göndermeli ki Felipe'ye hiç ulaşmasın... Yoksa kâğıdı yakıp yok mu edeyim?.. Elbette... Böylece Felipe'ye müthiş bir darbe indirmiş olurum... Zaten Espinosa'ya da kâğıdın yakılacağına dair söz vermemiş miydim? Evet... Şimdi bu kâğıt yanıp kül olmalı!.."

Papa uzandı ve üzerinde kocaman bir mühür, Fransa Kralı III. Henri'nin mührü bulunan kâğıdı ateşe yaklaştırdı. Alevler, kâğıdın kenarlarını yalamaya başlamıştı bile... Bir saniye daha geçseydi İspanya Kralı Felipe'nin emelleri mahvolup gidecekti.

Fakat V. Sixtus, birdenbire kâğıdı alevlerden uzaklaştırarak söylendi:

"Acaba yaptığım iş doğru mu?.."

*

Tam bu sırada yabancı bir el, sert bir hareketle kâğıdı yakaladı. V. Sixtus fena halde şaşırıp kızarak dönünce, yeğeni Kardinal Montalte'yle karşılaştı. İki adam göz göze geldiler. V. Sixtus:

"Siz misiniz? Siz ha?.." diye bağırdı. "Nasıl cesaret ediyor da buraya kadar geliyor ve böyle hareketlere kalkışıyorsunuz? Şimdi..."

Papa, böyle diyerek masanın üstünde duran uşak çağırmaya mahsus tunç tokmağa uzandıysa da Montalte bir sıçrayışta masa ile papanın arasına geçerek haykırdı:

"Canınızı seviyorsanız, ne kimseyi çağırın, hatta ne de yerinizden kıpırdayın, kutlu peder!"

İhtiyar papa öfkeden titreyen bir sesle:

"Ne?.." dedi. "Tanrı'nın vekiline de el kaldırmaya cesaret edecek misiniz?"

"Eğer sizden istemeye geldiğim şeyi vermezseniz, yapmayacağım şey yok."

"Neymiş bakalım istediğiniz?"

"Şey..."

"Haydi çekinmeyin! Zaten gideceğiniz kadar ileri gittiniz!.."

"Ben, şey... Fausta'nın affedilmesini istiyorum!.."

Papa, hayretle yerinden sıçradı. Sonra Fausta'nın çoktan ölmüş olduğu aklına gelince gülümsedi:

"Fausta'nın affını istiyorsunuz demek!.."

Montalte heyecan içinde ve alttan alarak:

"Evet kutlu peder!" dedi.

"Fausta'nın affı ha?.. Peki, istediğiniz bu olsun!"

Papa, masanın üstüne istif edilmiş boş kâğıtlardan birini önüne çekerek Fausta için bir af belgesi yazdıktan sonra altına mührünü ve imzasını hastı. V. Sixtus, bu yazıyı yazarken Montalte de papanın elinden çekip aldığı belgeyi gözden geçirmişti. Nihayet V. Sixtus:

"İşte af belgesi!" dedi. "Bundan böyle Fausta tamamen serbest... Mademki artık istediğiniz oldu. Bana şu elinizdeki kâğıdı verin de defolun!.. Hem de çabuk... Sizi affediyorum, sevgili kız kardeşimin hayırsız oğlu!"

"Kutlu peder, size elimdeki kâğıdı vermeden önce bir şey söyleyeyim... Eğer bu af belgesini, Fausta'nın öldüğünü sanarak veriyorsanız yanılıyorsunuz... Fausta ölmedi!.."

"Yaşıyor ha?.."

"Evet, yaşıyor!.. Çünkü zehrin etkisini giderecek panzehri, ona kendi elimle verdim."

V. Sixtus, bir an dalgın kaldı. Sonra:

"Peki, öyle olsun!" dedi. "Fausta yaşamış, yaşamamış umurumda değil... Artık bana karşı gelemez... Çocuğunun doğmasıyla beraber gücü de sıfıra inmiş bulunuyor. Fakat size ne oluyor? Siz ondan ne

ümit ediyorsunuz? Sakın Fausta tarafından sevileceğinizi falan düşünüp aptalca hayaller kurmuş olmayasınız! Hay Tanrı'nın zır delisi! Fausta'nın yüreğini yumuşatmak, mermeri yumuşatmaktan çok daha zordur."

Sonra ağır ağır sözlerine ekledi:

"Yeryüzünde iki tane Pardaillan yoktur!.."

Montalte gözlerini kapadı ve sarardı. Şimdiye kadar birçok kere aklına Fausta'nın yüreğini çalmış olan bu Pardaillan gelmişti. Onu her düşünüşünde yüreği, öldürücü bir kinle kabarmıştı. İşte şimdi de yine kafasına ölüm ve intikam düşünceleri doluyordu. Kasvetli bir sesle:

"Fausta'dan hiçbir şey ümit ettiğim, hiçbir şey istediğim yok," dedi. "Ben yalnız onu kurtarmak istiyorum... Bu kâğıda gelince onu da Fausta'ya vereceğim ve o da kendi eliyle kâğıdı ötürüp asıl sahibine, İspanya Kralı Felipe'ye verecek... Bu iş daha güvenli olsun diye ben de Prenses Fausta ile birlikte gideceğim."

V. Sixtus bu sözlere fena halde içerledi. Tehdit karşısında boyun eğmek zorunda kaldığını düşündükçe delirecek gibi oluyordu. Tam, Montalte'nin tehdidine rağmen imdat isteyecekti ki birdenbire bu kâğıdın biraz önce kül olup yanacakken kendisi tarafından ateşten çekildiğini hatırladı. Az önce kararsızdı ve Felipe'ye darbe indirmek için bir çare arıyordu. Halbuki şimdi Montalte, hiç farkında olmadan bu çareyi göstermiş değil miydi?.. Öyle ya... Kâğıdı götürecek kimsenin ne önemi vardı?.. Ha Fausta olmuş, ha başkası... Asıl mesele, belgenin yerine varamamasında değil miydi? Hemen kararını verdikten sonra söze koyuldu:

"Aslına bakarsanız, haksız da değilsiniz hani... Haydi işte, sizi de, onu da affettim. Gidin artık!"

Bir çeyrek saat sonra Montalte, Espinosa'nın yanına vardı ve kendisine müjdeyi verdi:

"Monsenyör! Belgeyi aldım!.."

Engizisyon başyargıcının soğuk bakışlı gözlerinde bir ışık parladı ve söndü. Sonra sakin bir sesle:

"Verin, mösyö!" dedi.

"Monsenyör!.. İzin verirseniz bu kâğıdı, Majeste İspanya Kralı

Felipe'ye, Prenses Fausta götürsün. Sizce asıl mesele, bu belgenin oraya varması değil mi?"

Espinosa hafifçe kaşlarını çattı:

"Neden Prenses Fausta götürecekmiş?" diye sordu.

"Böylece kendisini her türlü yeni tehlikeden korumak istiyorum."

Montalte bu sözleri söyleyerek başyargıcın gözlerine dimdik baktı. Espinosa bir an düşündü:

"Peki kardinal... Bence önemli olan nokta, bu belgenin bir an önce kralın eline geçmesidir," dedi.

"Prenses yolculuğa çıkabilecek kadar kendine gelince hareket edecek. Ben de kendisiyle birlikte yolculuk etmek şerefine erişeceğim için belgenin yerine ulaşacağını size kesinlikle söyleyebilirim."

Espinosa:

"Öyleyse prenses de tam anlamıyla güvenlik altında olacak demektir," dedi.

Montalte, soğuk bir tavırla cevap verdi:

"Ben de öyle umuyorum, monsenyör..."

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
FAUSTA'NIN UYANIŞI

Fausta kendine geldiği vakit çok şaşırmıştı. İlk düşündüğü şey, kendi kendisini öldürmek suretiyle celladın satırından kurtulmasına V. Sixtus'un fırsat vermediği oldu. Fakat canlandığını görerek haykıran Montalte'nin sesinde öyle derin bir sevinç izi vardı ki kendisini bu kadar seven adamın kim olduğunu öğrenmek isteyerek gözlerini açtı ve papanın yeğenini hemen tanıdı. Gözlerini tekrar kapayarak düşündü:

"Demek ki bu adam, V. Sixtus'dan benim affımı kopardı. Fakat eserim mahvolduktan ve Pardaillan öldükten sonra hayatın bence ne değeri var? Ben şimdi neyim? Bir hiç... Mademki hiçim, o halde hiçliğe dönmeliyim... Gece bastırmadan tekrar intihar edeceğim!"

Bu kararı verdikten sonra odada konuşulanları dinleyince büsbütün yanıldığını anladı. V. Sixtus onu affetmemişti... Kendisini V. Sixtus'un ve ölümün elinden kurtarma mucizesini, kim bilir neler pahasına, Montalte başarmıştı... Fausta, kendisine bu kadar büyük bir aşkla bağlı olan adamdan çok yararlanabileceğini düşündü. Fakat bütün bunlar artık neye yarardı?.. Ölmek istiyordu. Onun için başka çıkar yol yoktu...

Fausta, her şeye rağmen yanı başında söylenen sözleri dinlemekten kendini alamadı. Sözü edilen o belge neydi? Bu belgeyle kendi arasında ne gibi bir ilişki vardı?

Birden, omuzuna bir elin dokunduğunu hissetti.

Birisi, kulağının dibinde bir şeyler söylüyordu. Gözlerini açtı ve Espinosa'yı gördü. Sonra da söylenenleri dinlemeye koyuldu: engizisyon başyargıcı, Fausta'nın oğlundan söz ediyordu... Fausta da kendine gelir gelmez, oğlunu düşünüyordu. Demek o yaşıyordu, serbestti!.. Asıl mesele buydu. Anasına gelince bir zindana kapanıp kalmaktansa ölmesi daha iyi değil miydi?

Ve şu sözler, zihninde bir gök gürültüsü gibi tekrarlandı:

"Pardaillan yaşıyor!"

Bu iki kelimelik cümle, hafızasında, baş döndürücü bir geçmişin acı tatlı bütün hatıralarını uyandırıyordu. O geçmişte ne tehlikeli mücadeleler, ne doyulmaz zevkler vardı ve şimdi bunların hepsi, ne kadar uzaklaşmış görünüyordu. Halbuki geçmiş ne kadar da yakındı. Öyle ya. Pardaillan'ı Palais-Riant yangınında yakmak istediğinden bu yana ne kadar zaman geçmişti? Pardaillan'ı... O kadar büyük bir kinle nefret ettiği... Ve o kadar büyük bir aşkla sevdiği Pardaillan'ı!..

Bu ne müthiş bir geçmişti!..

Kendisi zengindi, pek çok insana sözü geçiyordu, kudretli ve kuvvetliydi. Fakat giriştiği işlerin çoğunda yenik düşmüş, kırılmış, ezilmişti. Halbuki Pardaillan, otsuz, ocaksız bir asilzadeydi. Müthiş entrikalara, dehasının ve yüreğinin kuvveti sayesinde karşı koymuş, giriştiği her savaşı kazanmıştı. Fausta için işin asıl dayanılmaz tarafı şuydu ki Pardaillan, prensesin, o eşsiz güzellikteki mağrur bakirenin aşkını reddetmişti!..

Pardaillan yaşıyordu ha?.. O halde Fausta'nın ölmesi, düşmanından kaçması demek olmayacak mıydı? Halbuki o hiçbir düşmanından kaçmamıştı! Hayır, artık ölmek istemiyordu. Şimdilik ara verilmiş olan korkunç düelloya tekrar başlamak için yaşayacak ve sonunda, bu dev mücadeleden zaferle çıkacaktı.

Tam bu sırada Montalte ona yaklaştı. Fausta, üzerine eğilmiş olan adamı, gözlerini hafifçe aralayıp gözledikten ve aralarındaki uçurumu sanki ölçtükten sonra birdenbire yerinde doğruldu. Bu kadın, insanca zayıflıkların ne demek olduğunu bilmiyor, ölüm yolculuğunun yorgunluğuna bile meydan okuyordu. Evet, birdenbire doğruldu. Hükmeder bir tavırla:

"Bir şey mi söyleyeceksiniz kardinal? Sizi dinliyorum!" dedi.

Aynı anda da siyah gözleri, ciddi ve fakat tatlı bakışlarla Montalte'nin yüzüne dikildi. Montalte'ye gelince belki de kafasında bu kadına hâkim olmayı kurmuş olan bu adam, daha ilk karşılaşmada hemen yenik düşmüş ve sessiz bir tapınma duygusu içinde başını önüne eğmişti. Fausta, adamın kendisine bütün ruhu ve vücuduyla teslim olduğunu anlayınca gülümsedi ve sözle anlatılamaz bir tatlılıkla:

"Söyleyin kardinal!" dedi.

O zaman Montalte, titrek ve hafif bir sesle Fausta'ya, serbest olduğunu bildirdi... Fausta ne hayrete düştü, ne de heyecanlandı:

"Beni V. Sixtus mu affediyor?" diye sordu.

Montalte başını salladı:

"Papa affetmedi, madam... Papa kendisininkinden daha kuvvetli bir iradeye boyun eğdi."

"Yani sizin iradenize, öyle değil mi?"

Montalte, "evet" anlamına başını eğdi. Fausta:

"O halde," dedi. "V. Sixtus, çok geçmeden, imzaladığı böyle bir af belgesinden cayacaktır."

"Hayır, madam!.. Çünkü ben aynı zamanda kutlu pederden, sizi koruyacak olan bir belgeyi de kopardım!"

"Nerede bu belge?"

"İşte, madam!"

Fausta, kâğıdı aldı ve okudu:

Ben, Tanrı'nın izniyle Fransa Kralı olan Henri,

Tanrı bana günahlarımın cezası olarak kendisine tacımı bırakabileceğim bir evlat vermediği ve Navarre Kralı Henri de dinsizlikte ayak direyen bir günahkâr olduğundan kendisini Fransa tahtına layık görmediğim için Tanrı'nın yeryüzünde vekili olan çok kutlu babamız papa hazretlerinden aldığım ilhamla krallığımda, Roma halkının mezhebi olan Katolikliği korumak amacıyla bütün iyi ve namuslu kullarıma şunu bildiririm: Sevgili ölü kız kardeşim Elisabeth de France'ın kocası, İspanya Kralı Majeste II. Felipe'yi, Fransa tahtına benden sonra geçmeye layık tek aday olarak seçiyorum. Kutlu anamız, kilisemize sadık ve onun evladı olan bütün kullarım, II. Felipe'yi benim varisim ve yerime geçecek tek kral olarak tanımalıdırlar.

Montalte, Fausta'nın kâğıtta yazılanları sonuna kadar okuduğunu görünce:

"Madam," dedi, "Fransa'da kralın sözü kanundan üstün olduğu için bu bildiri, Fransa'nın üçte ikisini Felipe'nin avucuna atıyor demektir. Durum böyle olunca Katoliklerin yüzüstü bıraktığı Henri de Béarn'ın bütün ümitleri suya düşmüştür. Ordusundaki Katolikler de

ondan ayrılacakları için yanında bir avuç Huguenot askeri kalacak ve bu askerlerle çabucak kendi Navarre Krallığı'na çekilmeyi canına minnet bilecektir, ama bakalım Felipe, krallığı da ona bırakacak mı? Bu belgeyi Felipe'ye götürecek olan kimse, ona Fransa tahtını da götürecek demektir. Eğer söz konusu belgeyi götürecek olan kimse, sizin gibi eşsiz zeka sahibi biri de olursa İspanya kralı ile pazarlığa girişecek ve ondan kendisine büyük bir pay koparmayı bilecektir. İtalya'da gücünüz kalmadı, burada hayatınız bile tehlikede... Fakat Felipe'ye dayanarak öyle bir güç kazanabilirsiniz ki bu, sizi eski durumunuza bile getirebilir. İşte, ben şimdi bu belgeyi size veriyor ve sizden bunu Felipe'ye götürmeyi kabul etmenizi rica ediyorum."

Fausta hemen kararını verdi: Oğlu, Myrthis'e emanet edilmişti ve V. Sixtus'un erişemeyeceği bir yerdeydi. Nasıl olsa çocuğuna sonra yine kavuşabilirdi. Pardaillan'a gelince eninde sonunda onu da bulması mümkündü.

Geriye Montalte meselesi kalıyordu. Bu adam için de hemen şimdi bir karar vermesi lazımdı. Ve kararını verdi; içinden:

"Bu da benim kölem olacak," dedi.

Sonra Montalte'ye dönerek yüksek sesle:

"İnsanın soyadı Peretti olursa çıkarcılık iliğine işlemiş demektir," dedi. "Peki, V. Sixtus'u neden beni affetmeye zorladınız? Ölümüme neden engel oldunuz? Bana niçin bu yeni ve parlak gelecekten söz ediyorsunuz?"

Montalte kekeledi:

"Madam!.."

"Ben size söyleyeyim: Beni seviyorsunuz da ondan, kardinal..."

Montalte, diz çökmüş, yalvarırcasına ellerini uzatmıştı. Heyecan ve coşkunluktan kendini kaybetmiş gibiydi. Fausta hükmeden bir tavırla:

"Susun kardinal," dedi. "Susun ve sakın telafi edemeyeceğiniz sözler söylemeyin! Beni seviyorsunuz, değil mi? Güzel! Ben de sizin beni sevdiğinizi biliyorum işte... Fakat sizden özür dilerim, kardinal, ben sizi hiçbir zaman sevemeyeceğim!"

"Neden? Niçin..."

Fausta, dalgın dalgın cevap verdi:

"Çünkü... Çünkü ben zaten birini seviyorum, Kardinal Montalte! Fausta'nın kalbinde iki aşk yaşayamaz!"

Montalte, ağzından köpükler saçarak:

"Birini mi seviyorsunuz?.." diye haykırdı. "Birini seviyorsunuz ha? Hem de bunu bana söylemekten çekinmiyorsunuz!.. Bana!.."

Fausta, kardinalin gözlerine dik dik baktı ve sakin bir eda ile:

"Evet!" dedi.

"Birini seviyorsunuz, öyle mi?.. Kimi? Pardaillan'ı mı?.."

Ve Montalte çılgın bir hareketle hançerini çekti. Fausta, yatağında kımıldamadan, sakin gözlerle ona bakıyordu. En sonunda Montalte'yi buz gibi donduran bir sesle:

"Doğru söylediniz," dedi. "Ben Pardaillan'ı seviyorum... Fakat o hançeri elinizden bırakın ve bana inanın! Eğer bir gün birisi Pardaillan'ı öldürecekse, bu herhalde siz olmayacaksınız!"

Tüyleri diken diken olan Montalte:

"Kim öldürecek? Kim öyleyse?" diye atıldı.

"Ben!.."

Montalte haykırdı:

"Siz mi? Neden?.."

Fausta soğuk bir sesle cevap verdi:

"Çünkü onu seviyorum!.."

BEŞİNCİ BÖLÜM
V. SIXTUS'UN SON DÜŞÜNCESİ

V. Sixtus, yeğeninin gidişinden sonra masasının başında uzun zaman düşünceli bir halde kalakaldı.

Ancak içeriye sekreteri girip de Kont Hercule Sfondrato'nun kendisiyle görüşmek istediğini alçak sesle haber verdiği vakit dalgınlığından sıyrıldı.

Sfondrato'nun adını işiten papa, zihnindeki bulanık düşünceler arasında bir parıltı görür gibi oldu ve içinden:

"İşte!.. Şimdi aradığım adamı buldum," diye söylendi.

Sonra yüksek sesle emir verdi:

"Kont Sfondrato'yu yanıma getirin!"

Biraz sonra yüzü heyecandan sapsarı bir halde, Başyargıç Sfondrato içeriye girdi ve masanın başındaki papanın karşısına, oldukça sert bir tavırla dikildi. V. Sixtus, onun yüzüne dikkatle baktı:

"Eee, kont... Bana neler söyleyeceksiniz bakalım?"

Sfondrato cevap yerine ceketinin düğmelerini çözdükten sonra zırhlı yeleğini açtı ve Montalte'nin hançerinin göğsünde açtığı yarayı gösterdi.

Papa, yarayı, anlayışlı bir tavırla gözden geçirdikten sonra boğuk bir sesle:

"Vay canına! Amma vurmuş ha!" dedi. "Yani, zırhlı yelek olmasaymış, işiniz tamammış!.."

Sfondrato soğuk bir gülümsemeyle:

"Doğru buyurdunuz, kutlu peder!" dedi.

Sonra hemen tekrar yeleğini ilikleyip kendini toparladı ve umursamaz bir tavırla omuz silkti, dişlerini sıkarak kararlı bir sesle:

"Yara mesele değil!" dedi. "Bu işi yapanı affedebilirdim. Fakat

onun asıl affedemeyeceğim suçu, ikimizin de aynı kadını seviyor olmamız! Bu yüzden kendisini öldürmeye yeminliyim!"

Papa, sakin bir tavırla:

"Güzel... Bütün bunları bana ne diye anlatıyorsunuz?" dedi.

"Çünkü kutlu peder, bu olay sizi yakından ilgilendiriyor. Zira sevdiğim kadın Fausta ve nefret ettiğim adamsa Montalte!.."

V. Sixtus, konta bir an baktı. Sonra boğuk bir sesle:

"Bana verdiğiniz haberin değerini anlıyorum!" dedi.

Papa, masasının üstündeki kâğıtlardan birini önüne çekmiş sakin bir tavırla yazmaya koyulmuştu. Sfondrato, hareketsiz duruyor ve düşünüyordu:

"Galiba beni zindana attıracak! Ama kalıbımı basarın ki başyargıca el sürecek adamın sonu kötü olur!"

Papa, kâğıdı doldurmuştu:

"İşte, bu kâğıt sizin hançer yaranızı geçirir!" dedi. "Benden, Ponte-Maggiore ve Morciano Dükalığı'nı ister durursunuz. İşte size, bu isteğinizi veren belge..."

Sfondrato hayret içinde kalmıştı. Adeta irade dışı bir hareketle kâğıdı aldı ve mırıldandı:

"Acaba papa hazretleri söylediklerimi duymadılar mı? Öldürmek istediğim adam Montalte... Sizin yeğeniniz Montalte... Kutlu kardinaller toplantısında yerinize geçmeye aday gösterdiğiniz Montalte!.."

Papa ayağa kalktı. Bükük belini doğrulttu. Yüzünde derin bir ümit ifadesi vardı:

"Montalte'yi vurmanız sizin bileceğiniz bir iş... Fakat bana kalırsa onu öldürmeyin de gönlünden yaralayın!.. Elinden o kadını alarak onu aşkından deliye döndürün!.. Bence böylesi, sersem bir hançer darbesinden daha ağır cezadır!.."

Sfondrato soluk soluğa söylendi:

"Enteresan! Yeğeniniz size nasıl bir suç işledi ki dayısı olan siz, onun hakkında böyle konuşuyorsunuz?.."

Papa korkunç bir soğukkanlılıkla:

"Montalte artık benim yeğenim değil, en büyük düşmanımdır!" dedi. "Çünkü Montalte kilisemizin düşmanıdır... Montalte bana isyan etti... Benim elimden, papalığın gücünü sıfıra indirecek silahı kopardı aldı... Bu silah da şimdi Fausta'nın elinde... Evet, benim affettiğim Fausta... Ve şimdi hür olan Fausta, silahı alıp o alçak İspanyol'a götürecek!.."

Sfondrato bitkin bir halde:

"Fausta af mı edildi?" diye söylendi.

"Evet, Fausta, artık özgür. Hiç şüphesiz birkaç saat sonra Roma'dan çıkacak ve yanında Montalte olduğu halde Madrid'deki El Escorial Sarayı'na[2] giderek Fransa Krallığı'nın Felipe'ye bağışlandığını bildiren belgeyi kendisine teslim edecektir. İşte engizisyon başyargıcının elinde sadık bir alet olan Montalte, bana bu hainliği yaptı."

Sfondrato dişlerini gıcırdattı:

"Fausta özgür, ha?.. Fausta'nın yanında Montalte var ha?.. Lanet olsun! Ben sağ kaldıkça buna razı olamam!"

Ve papanın kendisine bir dükalığı bağışlayan emirnamesini sert bir hareketle masanın üstüne bırakarak:

"Buyurun, kutlu peder," dedi. "Bu emirnameyi ve benim başyargıçlık görevimi benden alın. Bunların yerine bana emniyet müdürlüğü görevini verin. Bir saate kadar size tehlikeli belgeyi sağlarım. İdam sehpası hazır. Cellat bekliyor. Belki bu iş beni acıdan öldürür, fakat o kadın cellada verilmeli ve idam edilmelidir. Montalte'yi de yakalar, isyan suçundan yargılatırım. Engizisyon başyargıcına gelince bir hançer darbesiyle sizi ondan da kurtarıveririm, olur biter. Bana bir kelime söyleyin, bir emir verin yeter, kutlu peder!.."

Papa boğuk bir sesle:

"Mükemmel!" dedi. "Bu emri vereyim de, üç gün içinde beni de öldürsünler, değil mi?"

Ve Sfondrato, kendisine şaşkın bakıp gerilerken V. Sixtus sözüne devam etti:

---

2. İspanya Kralı II. Felipe tarafından Madrid'e yaklaşık on kilometre uzaklıkta inşa edilen kraliyet sarayı.

"Montalte, Fausta ve engizisyon başyargıcı, avucumun içinde bana ağırlık mı veriyorlar sanıyorsunuz? Hadi canım!.. Avucumu kapatmakla üçünü de ezebilirim. Fakat engizisyon başyargıcının üstünde Engizisyon Mahkemesi var... Ben de onun elindeyim... Eğer o belgeyi tekrar elime geçirmeye kalkışırsam, Engizisyon Mahkemesi beni öldürtür... Oysa ölmeye de henüz hiç niyetim yok. Papalığın kesin zaferini güvenlik altına almam için daha iki-üç yıl yaşamam gerek. Şimdi Montalte, Fausta ve Espinosa'nın neden papalığın yönetimi altındaki topraklardan sağ çıkmaları gerektiğini anlıyor musunuz?.."

Yeni Ponte-Maggiore dükü, V. Sixtus'un bu sözlerini heyecanlı bir dikkatle dinlemişti. Papa konuşmasını bitirince Sfondrato:

"Pekâlâ kutlu peder!" dedi. "Dediğiniz gibi olsun. Fakat yönetiminiz altındaki topraklardan çıkar çıkmaz onlara ulaşacağım. Size yemin ederim ki benim onlara ulaşmamla beraber yolculukları da sona ermiş olacak."

"Öyle ama, sizin benim adamım olduğunuzu biliyorlar... Hem sonra kendinize biraz fazla güvenmiyor musunuz, dük?.."

Dük homurdandı:

"Bir değil, yüz Montalte bana vız gelir..."

"Ya engizisyon başyargıcı?"

"Bir emir verin, onun da işini bitivereyim."

"Ya Fausta?"

Dük de Ponte-Maggiore, rengi uçarak ismi tekrarladı:

"Fausta?!.."

"Elbette, Fausta ya, sersem!.. Fausta sizi öldürür..."

Dük itiraz edecekmiş bir hareket yapacak oldu, fakat papa fırsat vermedi:

"Hayır, hayır!.. Ben dünyada Fausta'ya kafa tutacak, kendimden başka bir tek adam gördüm. Hem ona kafa tutacak hem de onu yenecek bir tek adam... O da Şövalye Pardaillan'dı!.."

Dük titredi, önce sarardı, sonra kızardı. Fakat heyecanını yenerek boğuk bir sesle sordu:

"Ve siz, bu adamın benim üstesinden gelemeyeceğim bir işi ba-

şaracağını umuyorsunuz, öyle mi kutlu peder?"

"Ben onun ne akla hayale sığmaz, belalı işler başardığını gördüm. Ah, eğer Pardaillan bu işi yapmak isteseydi... Eğer kafasında yeter derecede zekası ve yüreğinde epeyce kini olan bir adam gidip Pardaillan'ı bulsa ve onu bu işe ikna edebilseydi, ne güzel olurdu. Çünkü bence Fausta ve Montalte'yi yollarından alıkoymak için başka çare yoktur."

"Pekâlâ... O halde bu zeka ve kinin bende olduğunu size göstereceğim. Kendimi çiğneyip ona gideceğim ve mademki dünyada bir ısırışta onları yok edebilecek bir köpek varmış, onu bulacağım... ve size getireceğim... Siz de kendisini onlara saldırtın..."

Ponte-Maggiore dükü kendi kendine şöyle söylendi:

"Ondan sonra o köpeğin çenesini kırmak, benim boynumun borcu olsun!"

Papa söylendi:

"Saldırtayım mı? O da ne demek? Şurasını kafanıza iyice yerleştirin, dük!.. Pardaillan öyle, her istenilenin üstüne saldırtılacak bir adam değildir. Canı istemezse, iş hoşuna gitmezse, şuradan şuraya adımını atmaz. Fakat bir kere de saldırmaya karar verdi mi, düşmanı hapı yuttu demektir."

Papa korkunç bir gülüşle:

"Pardaillan'ı saldırtayım, ha?" diye gülerek tekrar etti:

Sonra işaret parmağını göğe kaldırarak sakin bir sesle:

"Yıldırıma hükmetmek yalnız Tanrı'nın elindedir, dük!" dedi.

"Kutlu peder, bu adam, bu kadar yaman mı?"

Papa, ağır ağır konuştu:

"Dük... Pardaillan, V. Sixtus'u kendine hayran bırakan belki de tek adamdır. Mademki kendinize güveniyorsunuz gidip de Pardaillan'ı bu işe razı edin bakalım..."

"Kendisi nerede bulunur?"

"Navarre kralının ordugâhında... Ata biner ve Henri'nin ordugâhına gidersiniz. Kendisine, Fausta'nın Felipe'ye götürmekte olduğu belgenin önemini anlatırsınız. Belgeyi zorla elimizden aldıklarını söylersiniz. Resmî göreviniz bu kadarla biter... Bundan ötesi, yani

Pardaillan'ı bulmak, özel görevinize girer. Onu bulunca kendisine sadece şu sözleri söyleyin: 'Fausta sağ olup Felipe'ye bir belge götürmektedir ve bu belge, İspanya kralına, Fransa tahtını sağlayacaktır.'"

"Kendisine söyleyeceklerim sadece bu kadar mı, kutlu peder?"

"Bu kadar... Ve bu kadarı yeter de artar sanırım."

"Ne zaman gideyim?"

"Hemen şimdi..."

ALTINCI BÖLÜM
ŞÖVALYE PARDAILLAN

Ponte-Maggiore Dükü Hercule Sfondrato, Roma'dan çıkarak Fransa yolunu tutmuştu. Yüreğinde karmakarışık hisler boğuşuyor; hiddet, kin ve aşk duyguları birbirine karışıyordu.

Ebedi Şehir'den[3] yarım fersah uzaklıkta durdu, karanlık, durgun yüzü sarsıldı, Sant'Angelo'nun[4] uzaktaki siluetine baktı. Yumruğunu sıktı ve fısıldadı:

"Montalte... Montalte, kendini koru çünkü şu andan itibaren senin için, hiç kimsenin, hiçbir şeyin durduramayacağı bir düşmanım."

Ve sesini alçaltıp daha nazikçe:

"Fausta!.."

Sonra yoluna devam etti ve günlerce, ovaların yanındaki dağlardan geçti, intikam peşinde koşan bir süvari gibiydi.

*

Nihayet Fransa'ya ulaştı. Bütün ülkeyi boydan boya ve birkaç at çatlattıktan sonra, halsizlikten bitkin bir durumda Paris yakınlarına vardı.

Şehre birkaç fersah kala, yolda bir asilzadeye rastlayınca kendisine yaklaştı ve Navarre kralının şu anda nerelerde bulunduğunu sordu. Atlı yabancı:

"Mösyö," diye cevap verdi. "Majeste kral şu sırada Paris yakı-

3. Ebedi Şehir (Roma Aeterna) ifadesi, Augustus İmparatorluğu'nu yüceltmek için imparatorluk döneminde ortaya çıkmıştır. (ç. n.)

4. Sant'Angelo Kalesi Roma'da, Vatikan'dan çok uzakta olmayan, Tiber'in sağ kıyısında, Pons Ælius'a (şimdiki Sant'Angelo Köprüsü) bakan bir Roma anıtıdır. (ç. n.)

nındaki Montmartre tepesinde ve Madam Claudine de Beauvilliers yönetiminde bulunan Bénédictines Manastırı'nda kalıyor. Denildiğine göre bu dilber madam, gündüzlerini dua etmek ve gecelerini de dinsiz krala din dersi vermekle geçiriyormuş!"

Ponte-Maggiore, bu kadar serbest, saygısızca ve alaylı alaylı konuşan adama dikkatle baktı. Adam ince yüzlü, düzgün yapılı, kırk yaşlarında biriydi. Kalender görünüşüne uyan giyimi dikkati çekecek kadar sadeydi. Yabancı, düke sordu:

"Arzu ederseniz sizi krala götüreyim. Zaten bana da bu gece için randevu vermişti."

Ponte-Maggiore, bu cüretkâr yabancıya, süssüz kıyafetlerine küçümseyen gözlerle baktı. Adam gülümseyerek sözüne devam etti:

"Bana şaşıyorsunuz, ama asıl kralı harap elbiseleri içinde görünce daha da şaşacaksınız. Zavallı kral belki de sizin bu pırıl pırıl, cicili bicili elbiselerinizi ve altından mahmuzlarınızı, Cenova kadifesinden yapılmış mantonuzu görünce utancından yerin dibine girecektir. Bu ne süs, aman efendim, bu ne süs!"

Ponte-Maggiore sinirli sinirli:

"Yeter!" diye gürledi. "Fazla ileri gitmeyin, yoksa bu altınlar, gümüşler arasında, şu kında bir de çelik taşıdığımı anlarsınız!"

"Sahi mi mösyö? O halde fazla ileri gitmeyeyim de sizin gibi kibar ve ta İtalya'nın göbeğinden gelmiş bir asilzadeyi kızdırmayayım."

Ponte-Maggiore öfkeyle sordu:

"İtalya'dan geldiğimi nereden anladınız?"

"İtalya'dan geldiğinizi saklamak niyetindeyseniz, İtalyan şivenizi, dağların öte yanında bırakmanız gerekirdi."

Meçhul asilzade bu sözleri söyleyerek kibar bir selam verdi ve uzaklaştı. Ponte-Maggiore dükü hemen elini hançerine attıysa da karşısındakinin iri tabancasını görerek sakinleşti. Kendi kendine:

"Önce şuraya yapmaya geldiğim işi başarayım," diye söylendi. "Önce kralı ve Pardaillan'ı bir bulayım... Eğer bu küstah herif yine yoluma çıkarsa, haddini bildiririm."

Sonra yabancıya seslendi:

"Hey, mösyö! Kızmayın rica ederim. Kızmayın. Deminki teklifinizi kabul ediyorum!"

Yabancı bir selam daha çakarak:

"O halde düşün peşime..." dedi.

İki atlı, hayvanlarını tırısa kaldırdılar ve akşam güneş batarken Chaillot sırtlarına ulaştılar. Fransız asilzadesi orada atını durdurdu. Eliyle aşağıları göstererek:

"İşte, Paris..." dedi.

Altlarında sayısız binaları ve bunlar arasında yükselen bir sürü kilise ve kulesiyle engin bir şehir halinde Paris uzanıyordu. Şehrin çevresinde gittikçe sıkışık bir halde kral askerlerinin çadırları görünüyordu. Ponte-Maggiore, kuşatılmış Paris'i seyrederken, yol arkadaşı dalgınlaşmıştı. Hafızasına hatıralar üşüşmüş olmalıydı. Şu anda bulunduğu yer, ona hayatının kahramanlık dolu, bir serüvenini hatırlatıyor olmalıydı ki dudaklarında tatlı bir gülümseme gezindi.

Ponte-Maggiore:

"Eee mösyö! Sizi bekliyorum," dedi.

Meçhul adam irkildi. Hayal dünyasından sıyrılarak mırıldandı:

"Yolumuza devam edelim."

Ve Montmartre yönünden Paris'e doğru indiler. Paris surlarının dışında, şehri kuşatan ordunun askerleri kaynaşıyordu. Surlar üzerinde kaygısız piyade askerleri geziniyordu. Bunların arasında yakayı paçayı sıvamış bir sürü rahip görünüyordu ve hepsi de eski tüfekler ve mızraklarla silahlanmıştı. Bellerinde şarap mataraları asılıydı. Göğüslerinde birkaç haç vardı. Bu acayip asker ve rahip sürüsü gidiyor geliyor, surun içine veya dışına eğiliyor, şehri savunmak için sözde tetikte ve hazır görünüyordu. Surların iç tarafında, üstü başı paramparça bir halk kalabalığı inleyerek sürünüyor, acı acı feryat ediyordu:

"Açız! Ekmek istiyoruz, ekmek!.."

Ponte-Maggiore alaylı alaylı güldü:

"Parislilere bir ziyafet çekilse, reddetmeyecekler hani..."

Yabancı:

"Doğru," dedi. "Zavallılar aç!.."

"Yoksa onlara acıyor musunuz?" dedi Ponte-Maggiore aynı alayla.

Yabancı birden sertleşti:

"Mösyö, ben açlara ve açıktakilere daima acırım... Çünkü kendim de, şu dünyayı gezer dururken çok kere aç ve açıkta kalmışımdır."

Ponte-Maggiore küçümseyen bir tavır takındı:

"Böyle bir şey benim hiç başıma gelmedi," dedi.

Yabancı, onu garip bir bakışla baştan aşağı süzdü ve esrarlı bir gülümseyişle:

"Belli!" dedi.

Bu cevap, çok basit olmakla birlikte bir hakaret etkisi yaptı ve dük sapsarı kesildi. Bu defa hiç şüphesiz çok sert bir cevap verecekti. Fakat buna vakit kalmadan surların tepesinden bağırmalar yükseldi:

"Kral geliyor! Kral geliyor! Yaşasın Kral!.."

Apansızın, çılgınca bağıran bir kalabalık surlara üşüştü. Silahlı askerleri ve papazları iteleye kakalaya surlara tırmandı ve bağırmaya koyuldu:

"Majeste, majeste! Ekmek istiyoruz!"

IV. Henri:

"Geldim dostlarım, geldim!" dedi. "Hay Tanrı iyiliğinizi versin! Bana niçin şehrin kapılarını açmıyorsunuz canım?"

Yabancı atlı ile Ponte-Maggiore, tarihin ibret ve heyecan verici sahnelerinden birini bu anda gördüler. IV. Henri atından inmiş, yanındaki iki-üç yüz atlı da hemen onun gibi yapmıştı ki birdenbire ekmek yüklü, kalabalık bir katır kafilesinin ortaya doğru ilerlediği görüldü. İlk olarak IV. Henri bu ekmeklerden birini aldı. Upuzun bir sırığın ucuna iliştirerek surlara doğru uzattı. Ekmek, göz açıp kapayıncaya kadar paylaşıldı ve midelere indirildi. Ponte-Maggiore hayret içinde:

"Bu adam ne yapıyor?" diye haykırdı:

"Görüyorsunuz ya, mösyö!.. Majeste, Parislilere ziyafet çekiyor!"

Bu sırada, beraberindeki atlılar da kralın yaptığını yapıyorlardı. Her yandan, çeşitli araçlarla ekmekler, surların tepesindeki kuşatıl-

mış kalabalığa uzatılıyordu. Sevinç çığlıkları, hayır duası sesleri birbirine karışıyordu. Nihayet bir alkış tufanı koptu:

"Yaşasın Kral!.. Yaşasın Kral!.."

Ekmeklerin hepsi dağıtıldıktan sonra kral:

"Yiyin dostlarım, yiyin!" dedi. "Yarın size yine ekmek getireceğim!.."

Yabancı atlı bağırdı:

"Bravo majeste!.."

Ponte-Maggiore:

"Şaşırtıcı!" diye mırıldandı.

IV. Henri de bu kadar gür bir sesle fikrini anlatan adama doğru döndü ve tatlı bir gülümseyişle:

"Hah!" dedi. "En sonunda Mösyö Pardaillan da geldi işte!.."

Ponte-Maggiore:

"Ne?.. Pardaillan mı?" diye homurdandı.

IV. Henri sözüne devam etti:

"Mösyö Pardaillan! Sizi gördüğüme pek sevindim. Size gönderdiğim habere bu kadar çabuk cevap vermiş olmanız, artık sizin de bizden olacağınız hakkındaki ümidimi artırıyor..."

"Majesteniz, daima emirlerine hazır olduğumu bilirler..."

IV. Henri, kurnaz bakışlarını bir an şövalyenin güler yüzüne dikti, sonra:

"Atlara!" diye bağırdı. "Montmartre'ye dönüyoruz... Mösyö Pardaillan, siz lütfen yanımda bulunun!"

Yola koyulacakları sırada Pardaillan, Ponte-Maggiore'ye döndü:

"Bana isminizi söylemek zahmetinde bulunursanız, Montmartre'ye varınca söz verdiğim gibi sizi majesteye tanıştırırım!"

"Lütfen beni kendisine 'Ponte-Maggiore ve Morciano Dükü; Kutlu Papa V. Sixtus Hazretlerinin Elçisi' diye takdim edin..."

Pardaillan hafifçe irkildi ve fakat yine alaycı tavrını takınarak:

"Vay canına! Bu kadar büyük bir şerefe layık olmadığımı sanırdım!" dedi.

Yola koyulmuşlardı. IV. Henri elini sallaya sallaya surlardakilere veda ederken söyleniyordu:

"Ne yazık!.. Neden bu iyi insanlar bana şehrin kapılarını açmıyorlar?.."

Şövalye cevap verdi:

"Majeste, siz isterseniz o kapılar kendiliğinden açılır..."

"Nasıl olurmuş bu iş?.."

"Ben size bir kere daha söylemiştim ki Majeste!.. Paris, Protestanlığı bırakıp Katolik olmaya değer!"

IV. Henri ince bir gülümsemeyle:

"O daha sonraki iş..." dedi. "Onu ileride düşüneceğiz!.."

"Öyle ama, eninde sonunda iş oraya varacak değil mi?"

Kral cevap vermedi. Yola devam ettiler ve nihayet Montmartre Manastırı'nın kapısından içeri girdikleri vakit Pardaillan, atından inen krala, papanın elçisini şöyle tanıttı:

"Majeste, size Ponte-Maggiore ve Morciano Dükü, Kutlu Papa V. Sixtus Hazretlerinin Majeste IV. Henri ve Şövalye Pardaillan Yanında Elçisi, Mösyö Hercule Sfondrato'yu takdim ederim."

Kral yanındakilere döndü:

"Peşimden gelin! Siz de Mösyö Pardaillan, dükün söyleyeceklerini dinledikten sonra beni görmeyi unutmayın!.."

Şövalye, saygıyla eğilirken IV. Henri de birtakım torbalar taşıyan adamlara dönmüştü. Bu torbalardan birinden bir şıkırtı duyunca kulak kabarttı. Torbaların taşınmasına bakan birine dönerek keyifli keyifli seslendi:

"Hey Sancy! Yoksa o harikulade elmasını[5] satacak birini buldunuz da boş hazinemi doldurmak için bana para mı getirdiniz?"

"Efendimiz, elması satın alacak kimseyi bulamadım ama ona dayanarak birkaç bin altın veren birini buldum..."

"Yaşa Sancy!.."

Ve biraz heyecanla ilave etti:

5. Bugün hâlâ var olan en güzel elmaslardan biri olarak kabul edilen ünlü Sancy elmasıdır. (y. n.)

"Doğrusu bu borçlarımı size nasıl ödeyeceğimi ben de bilemiyorum... Ama Tanrı iyiliğinizi versin! Para dediğiniz, sizin benim gibi asilzadeler için nedir ki?.."

Sonra hayret içinde bakmakta olan Ponte-Maggiore'ye dönerek:

"Gelin de derdinizi anlatın bakalım!" dedi.

Kral ve Ponte-Maggiore, krallık sekreterleri Rusé de Beaulieu ile Forget de Frense'in çalıştıkları odaya girince dük anlatmaya başladı:

"Kutlu papa hazretleri beni, majestenizi son derece ilgilendirecek bir belgenin kopyasını, zatıalinize takdim etmekle görevlendirdiler."

IV. Henri, III. Henri'nin, Fransa tahtını İspanya Kralı Felipe'ye bağışladığını bildiren belgesini dikkatle okudu. Bitirince sakin bir tavırla:

"Bunun aslı nerede, mösyö?" diye sordu.

"Aslının, Prenses Fausta'da olduğunu size söylemeye yetkiliyim, majeste!.. Prenses şu sırada yanında Kardinal Montalte olduğu halde bu belgeyi İspanya kralına götürmek üzere İspanya yolculuğuna çıkmış bulunuyor."

"Sonra mösyö?.."

"Sonrası bu kadar majeste!.. Papa hazretleri bunu size haber vererek dostluklarını göstermek istediler. Papa hazretleri sizin yüksek zekanıza güvenmekte ve gerekli tedbirleri alacağınızdan şüphe etmemektedirler..."

IV. Henri, bir an düşünceye daldı. Sonra sordu:

"Kardinal Montalte, papanın yeğeni değil mi?"

"Evet... Fakat kendisi şimdi papaya isyan etmiş bulunuyor!.."

"Yaa!.. Rusé! Mösyöyü, Şövalye Pardaillan'ın yanına götürün! Birlikte konuşacakları var... Konuşmaları bitince şövalyeyi bana getirin!.. Buyurun, elçi hazretleri! Gitmeden önce sizi tekrar görmek isterim!"

Birkaç saniye sonra Ponte-Maggiore dükü ile merakını, alay maskesi altında zorlukla saklayan Pardaillan baş başaydılar.

Pardaillan alayı bırakmadan sordu:

"Buyurun Mösyö!.. Acaba papa hazretlerinin benim gibi otsuz,

ocaksız bir şövalyeye sizin gibi ünlü bir elçi göndermekteki amacı nedir?"

"Mösyö, kutlu papa hazretleri, bana Prenses Fausta'nın sağ olduğunu size söylememi emretti. Sağ ve hür olduğunu..."

Pardaillan belirsiz bir ürperti geçirdikten sonra hemen sordu:

"Yok canım!.. Madam Fausta sağ ha?.. Peki ama bunda beni ilgilendirecek ne var?.."

Ponte-Maggiore dükü şaşkın şaşkın:

"Efendim?.. Bir şey mi söylediniz?" diye sordu.

"Dedim ki Madam Fausta yaşıyorsa bana ne?.."

Şövalye bunu o kadar tabii bir tavırla söylemişti ki, dük:

"Bu adamın prensesi sevdiği filan yok!.. Öyleyse işler tamamen değişiyor demektir!.." diye düşünmek zorunda kaldı.

Pardaillan bir daha sordu:

"Prenses Fausta şimdi nerede?"

"İspanya'ya gitmek üzere yolda..."

Pardaillan düşündü:

"İspanya yolunda ha?.. Engizisyon memleketine gidiyor demek... Ne olacak Fausta gibi bir kadının kanlı dehası, elbette eninde sonunda bu zulüm mahkemesiyle işbirliği etmenin yolunu arayacaktı..."

Dük, sözlerine ekledi:

"Prenses, İspanya'nın Katolik Kralı Felipe hazretlerine, Fransa tahtının kendisine verildiğini bildiren bir belge götürmektedir!"

"Fransa tahtını mı? Tüh, Tanrı cezasını versin!.. Koca bir memleketi bir çırpıda veriveren bu belge nasıl şeymiş bakalım?"

"Ölen Kral III. Henri'nin, kendi yerine II. Felipe'nin geçeceğini bildiren bir belge!.."

Pardaillan, bir an düşünceye daldı. Sonra alaycı ve zeki yüzünü düke çevirerek:

"Demek, bana söyleyeceklerinizin hepsi bu kadardı, öyle mi mösyö?.." dedi. "O halde kutlu papa hazretlerine saygılarımı bildirin. Size de ayrıca bu değersiz şövalye uğruna bu kadar yorulduğunuz

için teşekkür ederim. Artık lütfedip bana izin verin de kralı daha fazla bekletmeyeyim..."

*

IV. Henri, Ponte-Maggiore dükünün verdiği haberi, kılı bile kıpırdamadan dinlemişti, ama yediği sillenin korkunçluğunu ve sonuçlarının da çok kötü olabileceğini hemen sezmişti. Onun için derhal en yakın ve sadık adamlarını yanına çağırtmıştı. Şövalye, kralın yanına girdiği vakit, acele koşup gelmiş olan Rosny, du Bartas, Sancy, Agrippa d' Aubigné'yi de orada buldu.

Pardaillan yerine oturunca, kral, kısaca Ponte-Maggiore'nin söylediklerini anlattı ve papanın gönderdiği belgenin kopyasını okudu. İşi öncesinden bilen Pardaillan'ın kılı bile kıpırdamamıştı. Fakat dört adam dehşet içinde kalarak bir ağızdan haykırdı:

"Bu belgeyi yok etmek lazım!"

Yalnız, Pardaillan bir şey söylememişti. Gözlerini şövalyeden hiç ayırmayan kral sordu:

"Siz ne dersiniz şövalye?"

Pardaillan soğuk bir tavırla:

"Ben de bu mösyölerin dediğini derim!" dedi.

"O belgeyi ele geçirmek lazım, yoksa bütün ümitlerimiz suya düşer!.."

Kral, şövalyeyi kışkırtmak istercesine onun gözlerinin içine baktı:

"Bu işi başaracak güçte, cesarette ve zekada kim var?.."

Dört adam, sanki önceden anlaşmışlar gibi Pardaillan'a dönmüştü. Kimi savaş meydanında, kimi de politikada ün yapmış bu dört adamın kendisine karşı bu kadar hayranlık ve güven beslemesi karşısında şaşıran şövalye bir an heyecanlandı. Fakat hemen yine kendini toparladı ve sakin bir tavırla:

"İzin verirseniz bu işi üzerime alıyorum!" dedi.

Henri de Béarn sevinçle:

"Kabul ediyor musunuz şövalye?" diye bağırdı. "Fransa kralı olursam, tacımı size borçlu olduğumu unutmayacağım!"

Pardaillan alçak gönüllü bir gülümseyişle:

"Hayır, majeste!" dedi. "Bana bir şey borçlanmayacaksınız. Bu işin içinde eski bir ahbabım olan Madam Fausta var. Ona iki çift söz söylemeyi pek isterdim. Bu belgenin Katolik kralın eline geçmemesine çalışacağım. Bu konuda başvuracağım çarelere gelince..."

Kral, hemen şövalyenin sözünü kesti:

"Orası sizin bileceğiniz şey... Ben size tam yetki veriyorum!"

Pardaillan memnunlukla gülümsedi. Kral bir an düşündükten sonra:

"Bu çok zor, fakat kesinlikle gizli başarılması gereken ödevi kolaylaştırmak için size asıl görevinizi maskeleyecek başka bir resmî iş vereceğim: İspanya Kralı Felipe'ye gidecek ve kendisine Paris'teki askerlerini dışarı çıkarmasını istediğimi söyleyeceksiniz!" dedi.

Sonra sekreterlerine döndü:

"Hemen, Şövalye Pardaillan için gerekli olağanüstü elçilik belgelerini hazırlayın!"

Şövalye düşünüyordu:

"Kim derdi ki ben bir gün ünlü bir diplomat olacağım?.. Acaba babam şimdi mezarından çıksa da beni olağanüstü elçi kılığında görse ne yapardı?"

"Yanınıza ne kadar adam vereyim?.."

Şövalye saf bir şaşkınlık içinde:

"Ne adamı?" dedi. "Ben adamı ne yapayım majeste?"

Kral da şaşırmıştı:

"Ne adamı mı?.. Yoksa bu işi yalnız başınıza başarmaya mı niyetliydiniz?.. Tek başınıza İspanya kralı ve engizisyonla baş edebilir misiniz?"

Pardaillan gayet tabii ve sakin bir tavırla:

"İnanın benim hiçbir iddiam yok majeste!" dedi. "Fakat bu işi başaracaksam, ancak tek başıma başarabilirim. Onun için yalnız gideceğim!.."

Şövalye, parıldayan gözlerle krala bakıyordu. Kral şaşkın şaşkın:

"Tanrı iyiliğinizi versin!" dedi.

Pardaillan, kararının kesin olduğunu anlatmak istercesine eğildi.

IV. Henri, saklamaya çalışmadığı bir hayranlık içinde onu süzdü, sonra ötekilere döndü ve kollarını havaya kaldırarak:

"Mademki öyle istiyorsunuz, öyle olsun! Zaten bu adamdan her şey, daha doğrusu en olmayacak şeyler beklenir!" dedi.

Sonra tekrar Pardaillan'a dönerek:

"Ne zaman gitmek niyetindesiniz?" diye sordu.

"Hemen şimdi, majeste!"

"İşte, adam dediğin böyle olur... Verin elinizi bayım!"

Şövalye, kralın elini heyecanla sıktı ve odadan çıktı. Kralın, kulağına bir şeyler fısıldadığı Sancy de, şövalyenin arkasından seğirtti. Atına binen Pardaillan'a, elçilik belgeleriyle birlikte şişkin bir para kesesi uzattı:

"Mösyö Pardaillan! Kral hazretleri size bin altın vermemi emretti..."

Pardaillan torbayı kavradı:

"Bin altın mı? Bana baksanıza ahbap! Kral zenginledi mi? Bin altın çok para!.. Pek çok..."

Bir yandan da torbayı sağlam bir heybeye yerleştiriyordu. Bu iş bitince Sancy'ye söylendi:

"Bayım, siz krala söyleyin de bundan sonra altınlarını daha hesaplı kullansın... Yoksa böyle giderse, siz uçkurunuza varıncaya kadar neyiniz varsa hepsini rehine koyacaksınız!"

Pardaillan, Sancy'nin elini sıktı ve adamcağızı şaşkın bir halde bırakıp atını sürdü.

YEDİNCİ BÖLÜM
BUSSI-LECLERC

Kral IV. Henri, Şövalye Pardaillan'ı beklerken Manastır Başrahibesi Claudine de Beauvilliers de sessiz adımlarla kralın oturduğu odanın yanındaki bir odaya geçmiş ve iki oda arasındaki duvarda, halılar altında saklı küçük bir pencereyi açtıktan sonra içeride konuşulanları dinlemeye koyulmuştu.

Pardaillan, kralın odasından çıkınca, Claudine de hemen küçük pencereyi kapatıp yerinden ayrıldı ve doğruca yalnız kalan kralın yanına girdi. IV. Henri, her zaman neşeli olan güzel kadının yüzünün asık olduğunu görünce seslendi:

"Ooo... Sevgilim... Güzelliğinizi karartan ve güzel gözlerinizin parlaklığını örten bu bulutun sebebi ne?.."

"Ne yapalım, majeste?.. Zaman çok değişti. Dertler, zayıf omuzlarımıza ağır gelmeye başladı!"

Claudine, her zamanki gibi yine paraca sıkıntısı olduğundan söz etti. Uzun uzun dert yandıktan sonra, yüz bin franga ihtiyacı olduğunu bildirdi. Ancak bu parayla şimdi krala konaklık eden manastırı kurtarabilecekti. Fakat bu sözler, kralın keyfini kaçırdı. IV. Henri:

"İyi ama şekerim, bu parayı nereden bulayım?" diye söylendi. "Parisliler kapılarını bana açmış olsalardı, Fransa kralı olsaydım, o zaman iş değişirdi..."

Claudine, bu sözlerden biraz sabretmesi gerektiğini çıkardı:

"Beklemem gerekiyorsa beklerim..." dedi. "Fakat hiç değilse beni bundan daha önemli bir manastırın başına getirseydiniz... Mesela Fontevrault Manastırı'nın..."

"Aman, şekerparem! Böyle şey olur mu?.. Fontevrault Manastırı'nı idare edecek kimsenin kral soyundan gelmesi şart; hiç değilse çok asil bir aileden olmalı."

Claudine de Beauvilliers ne kadar uğraştıysa da kraldan hiçbir şey koparamayacağını anladı. Henri yanından çıkarak koridora yürüdüğü vakit, içinden:

"Mademki Henri beni atlatıp duruyor... Öyleyse ben de tekrar Fausta'ya dönerim..." dedi. "O hiç olmazsa kendisine yapılan hizmetleri bol bol mükâfatlandırmasını bilirdi..."

Alaycı bir gülümsemeyle devam etti:

"Yüz bin frank! Sadece yüz bin frank istedim, onu bile vermedi. Görür o!.. Bu iş ona ne kadar pahalıya patlayacak!"

Odasına girerek epey bir zaman düşündü. Sonra manastırdaki rahibelerden Mariange'ı çağırdı ve kendisini sıkı sıkı uyardı:

"Hemen gidin Mariange ve bu işi çabuk halledin!.."

Aradan bir saat bile geçmemişti ki Mariange, manastır müdiresinin odasına, pelerinine sıkı sıkı sarınmış, şapkasını yüzüne doğru eğmiş bir adam getirdi.

Mariange, odadan çıkıp da kapıyı kapayınca Claudine söze başladı:

"Mösyö Bussi-Leclerc, buyurun, oturun... Burada sizi kimse görmez. Merak etmeyin, güvendesiniz!"

Bussi-Leclerc eğildi ve çabuk çabuk konuşarak:

"Madam!" dedi. "Kanun kaçağı Bussi-Leclerc'i buraya getirmeye bir isim yetti!"

"Yoksa bu isim Pardaillan mı?"

"Evet, madam! Bu adamı yakalamak için gerekirse IV. Henri ile Mayenne dükünün ordularına karşı bile savaşır, kendimi bile bile ölüme atarım! İntikamım söz konusu olunca gözlerim dünyayı görmez!"

Claudine bir an sustu. Sonra:

"Mükemmel!" dedi. "Zaten ben de bunu bildiğim için size haber gönderdim. Mösyö Pardaillan, sevdiğim birinin yapacağı işleri baltalamak için buradan hareket etti. O sevdiğim kişinin, peşinden giden tehlikeden haberi olması lazım... Şimdi size soruyorum. Öcünüzü almak ve aynı zamanda yüksek bir mevki sahibi olmak ister misiniz?.. Bir taşla iki kuş vurup hem nefret ettiğiniz adamı temizle-

mek hem de güçlü birinin hizmetine girmek ister misiniz?.."

"Bu güçlü kişi kimmiş?"

"Fausta!.."

"Fausta mı? Fausta ölmedi mi?.."

"Hayır! Tanrı'ya şükürler olsun, sapasağlam!.."

"Peki ama, madam... Affedersiniz... Fausta'ya neden bu tehlikeyi haber vermek istiyorsunuz?"

"Size yalan söyleyecek değilim. Fausta, kendine yaptığım hizmetlerimi bol bol mükâfatlandırır. Şimdi yine paraca sıkıntıdayım da ondan... Eğer siz gider, kendisine bu tehlikeyi haber verirseniz ve o da başarıya ulaşırsa benim de mükâfatım o derece büyük olur..."

Bussi-Leclerc homurdandı:

"Güzel! Tam kafama uygun bir sebep... Şimdi söyler misiniz, Fausta'nın yapmak istediği şey ne?"

"Fransa krallığı tacını, İspanya Kralı II. Felipe'ye vermek."

Bussi-Leclerc dehşet içinde yerinden sıçradı:

"Ve siz de bu konuda ona yardım etmek istiyorsunuz ha?.. Siz ki..."

Claudine, adamın kendisine, IV. Henri'nin metresi olduğunu hatırlatmak istediğini anlamıştı. Hiç bozuntuya vermedi:

"Ne yapayım?" dedi. "Henri'yi yokladım, baktım ki kendisi Fransa kralı olursa, bundan ne manastırımın ne de benim hiçbir çıkarım olmayacak!.. O halde kral olmaması daha uygun değil mi?"

"Peki, madam! İşte bu sebebe de aklım yattı. Teklifinizi kabul ediyorum. Şimdi bana meselenin içyüzünü anlatın..."

"İki kelimeyle söyleyeyim: Ortada, ölen Kral III. Henri'nin bir bildirisi var. Bu bildiride, kendisinden sonra Fransa tahtına II. Felipe'nin geçeceğini ilan ediyor. Bildiri, şimdi Prenses Fausta'nın elinde. Fausta, onu İspanya kralına götürmek için yola çıkmış bulunuyor. Pardaillan da IV. Henri adına belgeyi ele geçirmek için yola koyuldu. Siz Fausta'ya bunu haber verecek, gerekirse kendisini koruyacaksınız. Hatta bu iş için yanınıza birkaç silahlı yardımcı alsanız hiç fena olmaz..."

Bussi gülümseyerek:

"Şimdi ben de bunu düşünüyordum, madam!" dedi. "Kendime birkaç arkadaş bulmam lazım. Peki, prensese sizin ağzınızdan ne söyleyeyim?"

"Sizi benim göndermiş olduğumu ve daima kendisinin en sadık kulu bulunduğumu söyleyin, yeter."

"Hepsi bu kadar mı, madam? Şu halde artık izninizi dileyeceğim..."

Bussi-Leclerc, şafak sökerken yola çıkmıştı. Orléans yolunda atıyla koşturuyor bir yandan da kendi kendine söyleniyordu:

"Ah Bussi ah... Sen ki Kutlu Birlik'in vazgeçilmez üyelerinden biriydin. Guise düklerinin en sıkı takipçilerinden biriydin. Hele ki o Mayenne yok mu, o Mayenne. Hem bu birliğin en hareketli ve en etkili liderlerinden biriydi. Hem de muhteşem bir servet kazanabileceğin Bastille'in valisiydi. Felipe'nin çok önemsediği elçileriyle birebir yazışan sendin Bussi... Hele ki bu hükümdarın Fransa tahtına yönelik ilk planlardan haberdar olan da sendin, bu planları destekleyen de sendin. Sen önemsenen biriydin Bussi..."

Aniden beddua etmek için durdu:

"Kahretsin! Lort Belzébuth'un[6] boynuzları batsın! Lort Borée[7] üzerinize veba salsın! Paltomun arasından girip beni üşüten ve ürperten bu rüzgâr da neyin nesi? Bu dileğimin bir işareti mi? Lort Borée üzerinize veba salsın! Bu alçak rüzgâr artık ne Birlik tarafında ne de Huguenot tarafında olmadığımı söylüyor. Cehennem... Cehennem onların kafasını karıştırıyor! Tanınmak artık umurumda bile değil!"

Bu beddua faslından sonra devam etti:

İşte! Harika değilim de neyim ben?... Peki ya şimdi ne olacak? Zavallı Bussi'nin göreceği neler var? Bastille hükümetinden vazgeçip Paris'i alelacele terk edip de ya Mayenne'in eline düşersem? Beni delik deşik eder!"

Biraz durduktan sonra söylenmeye devam etti:

"Asılmak mı yoksa delik deşik edilmek mi? Tanrım bunlar ne

6. Bazı İbrahimî dinlerde şeytani varlık olarak anlatılmış bir tanrıdır. (ç. n.)

7. İskandinav mitolojisinde rüzgârların tanrısı olarak bilinir.

kadar da korkunç sözler. Söylemem bile tüylerimi ürperti. Hadi Bussi! Hangisini tercih edeceksin bakalım? Of! gördüğüm son asılan adamın dili bir metre aşağıya sarkmıştı. Ne kadar iğrençti! Of... Papanın minik kuşları için korkuluk olmak istemiyorum! O zaman neyi seçtiğim belli oldu..."

Bu sırada atı yoldan çıktı. Düşüncelerinin kızgınlığıyla bir an atı azarladı. Sonra nazikçe okşadıktan sonra söylenmeye devam etti:

"Neyse ki kenarda biriktirdiğim biraz param var. O olmasaydı ya ne yapacaktım? Tam da şimdi ünümü kaybetmişken, emekli olup yurt dışına, Fausta'nın yanına gitmekten başka seçeneğim yok herhalde! Hem böylece Felipe ile muhteşem bir durumu yeniden yaratmanın yolunu bulurum. Artık kendimi körü körüne Fausta'ya bağlayacak kadar saf ve cahil değilim. Onun canı cehenneme! Bussi her zaman Tanrı'nın bizzat kendisiyle konuşur. O azizleriyle değil! Hem Fausta bana Pardaillan'dan intikam almam için bir fırsat sunuyor! Tanrım. Bu kötülükler içinde bir anda tüm mutluluklar aynı ada gelmeye başladı! Eğer biraz olsun aklım varsa servetimi güvence altına alırım. Of Bussi! Sen ne zeki bir adamsın! Geriye sadece bana yardım edecek olan kişileri bulmak kaldı. Neyse, neyse! Kervan yolda düzülür!

SEKİZİNCİ BÖLÜM
ÜÇ ESKİ AHBAP

Issız han, bozuk yolun yanındaydı. Kırın ortasında kaybolmuş gibi duran bu yapının manzarası hiç de iç açıcı değildi ve yolcular, önünden geçerlerken daha da hızlanırlardı.

Binanın önünde üç arkadaş durmuştu. Üçü de gençti. En büyükleri yirmi beşinde ancak vardı. Fakat üstleri başları öyle kötü bir haldeydi ki göreni ürkütmemelerine imkân yoktu... Böyle olmasına rağmen, tavır ve hallerinden, bayağı insanlar olmadıkları seziliyordu.

Üçü de hanın önünde durmuşlar, içeri girip girmemeye karar vermek için tartışıyorlardı. En gençleri:

"Burası tam bir batakhane!" dedi.

Öteki ikisi omuz silkti. Büyük olanı:

"Şu Montsery de her şeye bir bahane bulur!" dedi.

Üçüncüsü de söze karıştı:

"Dostum, yorgunluktan bittik! Midelerimiz bomboş! Günlerdir parasızlıktan yarı aç geziyoruz. Girelim, bir şey bulamazsak bile hiç değilse dinleniriz..."

Kapının sallanıp gıcırdayan üç basamağını aşıp bomboş geniş bir salona girdiler. Sainte-Maline, ortalıktaki eşyayı sayarak:

"Dört masa ile on iki arkalıksız iskemle..." dedi. "Herhalde döşeli görünsün diye buraya koymuşlar..."

Chalabre de bağırdı:

"Masaların da ayakta duracak halleri kalmamış!"

Montsery yandaki geniş ocağı gösterdi:

"Heey!.. Ateşi canlandıralım! Yakın ateşi!.."

Hep birlikte ocağın yanında buldukları talaşları sönmek üzere bu-

lunan ateşin üstüne yığdılar. Biraz üfleyince ateş canlandı. Montsery:

"Hah şöyle! Biraz keyfimiz yerine gelsin!" dedi.

Chalabre kılıcının kabzasıyla masaya vurarak bağırdı:

"Heey!.. Kimse yok mu burada be?.."

Hancı ağır ağır gözüktü. İri yarı bir adamdı. İlgisiz bakışlarla ve hiç önemsemeden üç adama baktıktan sonra homurdandı:

"Ne istiyorsunuz?.."

"İçecek ve yiyecek istiyoruz!"

Hancı, kocaman, kıllı elini uzatarak:

"Parayı peşin alırım!" dedi.

Montsery bu harekete içerledi:

"Ayı oğlu ayı!.." diye kükredi.

Ve aynı anda yumruğunu sıkarak, çam yarması gibi adamın suratına indirdi. Herif yere yıkıldı. Fakat adamın düşmesiyle kalkması bir oldu. Artık dersini almış, yola girmişti:

"Peki, monsenyör!" diye mırıldanarak dışarı çıktı. Biraz sonra masanın üstüne üç büyük kupa şarap, bir ekmek ve biraz yiyecek getirdi ve:

"Başka bir şeyim yok!" dedi.

Üç arkadaş, yoksul sofraya acı acı baktı. Sainte-Maline:

"Bakalım, daha iyi günler görecek miyiz?" dedi.

Sonra pelerinlerini çıkarıp katladılar. Her birinin belinde, kılıçtan başka bir hançer ve bir de tabanca vardı. Sofranın başına geçtiler. Boş mideleri için pek az olan bu yemeğe kurtlar gibi saldırdılar. Sainte-Maline:

"Ah!" dedi. "Louvre Sarayı'nda yaşayıp keyif çattığımız ve her saygıdeğer Hristiyan gibi günde dört öğün yemek yediğimiz günler nerede?.."

Chalabre cevap verdi:

"O zaman parlak devrimizdi. Majeste kralın asilzadeleri, gözdeleriydik..."

"İşimiz de ne güzeldi!.. Hep kralın yanındaydık ve sadece ondan emir alırdık!.."

"Elimiz, kolumuz hamlamasın diye arada bir hançer savurur ya da bir kılıç sallar ve majesteyi bir dertten kurtarırdık..."

"Guise dükü sağ olmalıydı da nasıl hançer savurduğumuzu, kılıç salladığımızı söylemeliydi!.."

"Sen ne diyorsun?.. Guise'i geberttiğimiz gün krallığı kurtarmıştık! Bir günde istikbalimizi temin etmiştik!.."

Sainte-Maline hayal görür gibi:

"Lanet olsun Papaz Jacques Clément'e!" dedi. "Herif bir hançerde hem kralı öldürdü hem de bütün emellerimizi yıktı..."

Montsery de bağırdı:

"O papazın leşini şeytanlar kazıklasın!.. Herifin yaptığı iş bize pek zararlı oldu. Kral ölünce, bizi de adamdan saymamaya başladılar. Herkes nasıl bizden yüz çevirdi!.."

Sainte-Maline:

"Ne Kutlu Birlikçiler, ne kralcılar, ne de Navarre kralının adamları yüzümüze baktılar..."

Chalabre:

"Biz de herkese kafa tuttuk! Az adam mı temizledik?" dedi.

"Öyle ama, gel de bugün halimize bak!.."

Montsery:

"Lanet olsun!" dedi. "Şu Tanrı'nın belası hancının, bize ekmek yerine sunduğu kara hamuru çiğnedikçe ve şu yemek adı verilen bulaşık suyunu kaşıkladıkça düşünüyorum da ömrümde böyle şeyler yediğim hatırıma bile gelmiyor... İnanın Mösyö Bussi-Leclerc'in bizi Bastille'e kapattığı günleri bile arıyorum! Hiç olmazsa orada efendice karnımızı doyuruyorlardı. Hatırlar mısınız, Pardaillan[8] bizi oradan nasıl kurtarmıştı?.."

Sainte-Maline:

"Bırakın lütfen," dedi. "Bir daha o günleri bile göreceğimiz şüpheli... Bari şansımız olsa da bir yolcuya rastlasak, iyilikle veya zorla biraz parasını alsak!.."

Tam bu sırada, uzaktan dörtnala gelen bir atlının sesi duyulmuş-

8. 3. Cilt, 49. Bölüm.

tı. Üç arkadaş birbirine baktılar. Sonra Sainte-Maline hemen pelerinini kaparak sarındı ve kılıcıyla hançerini çekip arkadaşlarına:

"Haydi!" dedi.

Chalabre de arkadaşı gibi yaptı. Yalnız Montsery bir an duraksadı, fakat sonra o da ötekilere katılmakta gecikmedi ve hep birlikte dışarıya fırlayıp kavakların gölgesinde durdular.

Yolcu, gittikçe yaklaşıyordu. Üç arkadaş, talihin karşılarına çıkardığı bu fırsatı kaçırmamaya karar vermişti. Adam birkaç adım yaklaşınca, Sainte-Maline şapkasını eline alarak ileriye atıldı ve kibar bir selamla:

"Lütfen durun, mösyö!" dedi.

Yolcu hemen durdu.

Üç arkadaş, adamın tanıdıkları biri olup olmadığını anlamaya çalıştıysa da başaramadı.

Sainte-Maline:

"Mösyö!" diye söze başladı. "Kılığınızdan, kıyafetinizden, zengin bir insan olduğunuz anlaşılıyor... Ben ve arkadaşlarım da asil insanlarız ve saygı nedir biliriz..."

Bir an susup sözlerinin etkisini ölçmeye çalıştıktan sonra yeniden eğilerek devam etti:

"Şüphesiz, yolların Kutlu Birlikçi, kralcı, İspanyol, Alman, İngiliz veya İsviçre çeteleriyle dolu olduğunu bilmezsiniz... Bu herifler önlerine kim çıkarsa çıksın onlara kötü davranıyorlar. Bu, ipten, kazıktan kurtulmuşlar arasında, böyle temiz bir kıyafetle, tek başınıza yolculuk yapmanız, gerçekten çılgınlık olur mösyö..."

Sainte-Maline yine sustu. Ne söyleyeceğini çabucak düşündükten sonra:

"İnanın ki bu heriflerden kötülük görmemenin başlıca çaresi, bizim gibi alçakgönüllü bir kılıkla yolculuk yapmaktır! Yoksa insanı döverler, öldürürler mösyö! Bu bakımdan sırf bir iyilik olsun diye, şişkin kesenizi pelerinlerimizin altına saklamak istiyor ve keseyi bize vermenizi rica ediyoruz!.."

Chalabre, pelerininin altına sakladığı tabancayı meydana çıkararak gayet zarif bir gülümsemeyle:

"Şundan emin olabilirsiniz ki keseyi en iyi şekilde saklayacağız, mösyö!.."

Sainte-Maline tekrar söze karıştı:

"Sonra da... İleride bu keseyi size geri vermeyi boynumuzun borcu bileceğiz efendim!.."

Montsery kılıcını havada çevirerek haykırdı:

"Şeytan çarpsın hepinizi!.. Bir araba lakırdıya ne lüzum var be?"

Yolcu, sanki korkmuş gibi yere birkaç altın bırakıverdi. Üç arkadaş bu altınları saydılar, ama toplamaya davranmadılar.

Sainte-Maline:

"Arkadaşımız çok genç... Taşkınlığını affbuyurun!" dedi. "Yoksa fena çocuk değildir! Fakat şu yere bıraktığınız beş altın beni utandırıyor. Sizin gibi bir kibarın bu kadar az parası mı olur? Yoksa bize güveniniz mi az?"

Chalabre hemen tabancayı kaldırdı:

"Yoo!.. Bakın hakarete hiç gelemem, mösyö!" dedi.

Yolcu daha beter korkmuş gibi yere birkaç altın daha bırakıverdi. Fakat bunları da kimse almadı ve Sainte-Maline arkadaşlarına:

"Bak sen!" diye söylendi. "Bu kibar mösyönün kimseye hakaret etmek istediği yok canım."

Sonra yolcuya döndü:

"Arkadaşlarım iyi çocuklardır, ama şu yere bıraktığınız altınlara kesenizdeki bütün altınları da katarsanız daha da iyi olur! Ayrıca pelerininizi de isteriz..."

Sainte-Maline bu son sözleri tehdit eder bir tavırla söylemişti. Fakat yolcu birdenbire pelerinini açıp yüzünü gösterdi ve:

"Artık bu kadar komedi yeter Mösyö Sainte-Maline!" diye bağırdı.

"Nasılsınız Mösyö Chalabre?.. Siz ne âlemdesiniz, Mösyö Montsery?.."

Üç ahbap hep bir ağızdan:

"Bussi-Leclerc!" diye haykırıştı.

Bussi, vahşi ve alaycı bir edayla gülümsedi:

"Ta kendisi! Demek ki zavallı Valois'nın ölümünden sonra yol kesmeye başladınız ha?.."

Sainte-Maline:

"Ah! Çok teessüf ederim mösyö!" dedi. "Biz savaşıyoruz! Siz bir taraftansınız, biz de bir taraftan... Sizi esir aldık. Kurtulmak için fidye veriyorsunuz... Bunda bir acayiplik var mı?"

Chalabre küçümser bir edayla:

"Zaten bu Leclerc hep böyle saçma sapan ısrar eder," dedi.

Montsery de hançerini kılıcına sürtüp bileyerek:

"Bu bayla görülecek bir hesabımız yok muydu? Şimdi tam sırası," dedi.

Bussi alaylı, fakat kesin bir tavırla cevap verdi:

"Bak sen... O kadar çabuk parlamayın. Hem zaten bilirsiniz ki Bussi üçünüzü birden haklayabilecek adamdır... Şimdi bunları bırakalım da doğru dürüst işten konuşalım... Para istemiyor musunuz? Harika; ben de size, kesemde bulacağınız birkaç yüz altının bin mislini kazandırabilirim. Hem sonra kesemi elimden almanıza ben izin verecek miyim bakalım? Halbuki, size iş için vadettiğim parayı seve seve vereceğim..."

Üç adam afallayarak birbirine baktılar. Sonra hep birlikte, hâlâ gülümseyen Bussi'ye döndüler. Nihayet Sainte-Maline hançerini kınına koydu:

"Desenize işin içinde iş varmış," dedi. "Öyleyse ne duruyoruz? Hemen konuşalım, mösyö..."

Bussi-Leclerc, derhal söze başladı:

"Şimdi size verdiğim şu paralara yüz altın daha ekleyeceğim. Yarın Orléans'da Cesur Horoz hanında kılığınızı, kıyafetinizi asilzadelere yaraşır bir şekilde düzeltmiş olarak bulunun. Orada sizden ne hizmet beklediğimi anlatırım. Yalnız şimdiden söyleyeyim ki girişeceğiniz mücadelede kan akıtma, hatta kelleyi kaybetme ihtimali de var."

"Ya biz bu yüz altını aldıktan sonra vereceğiniz işi kabul etmezsek?"

"Etmezseniz, bu altınlar sizin olur. Fakat başka da para alamazsınız!"

Bussi-Leclerc böyle diyerek yüz altını uzattı:

"Bu altınlar, kazanacağınız paralar yanında hiç kalır... Haydi şimdi hoşça kalın. Yarın sizleri Orléans'da Cesur Horoz hanında beklerim."

Üç ahbap bir ağızdan:

"Pekâlâ mösyö, yarın oradayız," dediler.

Bussi-Leclerc gözden kayboluncaya kadar üç arkadaş hareketsiz ve sessizce kalakaldılar. Fakat Bussi, bir yol dönemecini dönünce, Sainte-Maline eğilip yerdeki altınları da topladı. Doğrulurken:

"Şu Bussi-Leclerc meğer Bastille'in dışında da tanınmaya değer bir adammış," dedi. "Şimdi elimizde yüz otuz beş altın var. Adam başına kırk beş altın düşer. Gördünüz mü? Yine zengin olduk işte..."

Chalabre:

"Olur şey değil," dedi. "Bussi-Leclerc'le bu kadar zaman düşman olduktan sonra silah arkadaşlığı edeceğimizi kim söylese inanmazdım. Anlaşılan onunla omuz omuza dövüşeceğiz."

Sainte-Maline de ilave etti.

"Olmaz olmaz dememeli... Olmaz, olmaz."

Ertesi gün Orléans'da Cesur Horoz hanının avlusunda üç atlı atlarından iniyordu. İçlerinden en genci:

"Heey! Bu şeytan misafirhanesinde kimse yok mu be?" diye bağırdı.

Sesi duyan ahır uşakları koştular. Hancı da meydana çıkmıştı. Adamlarına gerekli emirleri verirken üç müşteriyi ağırlamayı da ihmal etmiyor; hayvanlarına bol bol yulaf yedirileceğini, servis konusunda da hiç merak etmemeleri gerektiğini söylüyordu.

Üç delikanlı hana girdiler. Birbiriyle şakalaşmaya koyuldular:

"İnanın, Mösyö Sainte-Maline, bu kiraz rengi ceket size pek yakışmış!.."

"Hele sizin şu harikulade çizmeleriniz, bacaklarınızın zarafetine zarafet katıyor, Mösyö Chalabre!.."

"Ah Mösyö Montsery, sizin şu gri renkli kostümünüz pek göz alıcı!.. Ne şık bir asilzadesiniz, bilseniz..."

Lokanta salonuna girdikleri vakit hancı kendilerine yer gösterdi:

"Efendilerimiz buraya buyursunlar, kendilerine mükemmel bir sofra hazırlatacağım!"

Chalabre, hancıya:

"Efendileriniz hem aç hem de gırtlakları yanarcasına susuz, bayım," dedi.

Hancı, hizmetçi kızlara seslendi:

"Madelon, Jeanneton, Margoton! Çabuk olun, çapkınlar! Bir yandan sofrayı kurun, bir yandan da efendilerimize şu nefis Vouvray şarabından üç şişe getirin bakayım."

Üç ahbap kendi aralarında şakalaşmaya ve hizmetçi kızlara takılmaya koyuldu:

"Duyuyor musun Montsery? Efendilerimiz şuraya, monsenyörler buraya... Peşin para isteyen de yok..."

"Hah şöyle! İnsan, layık olduğu saygıyı görünce bayağı keyifleniyor, canım..."

"İş senin bildiğin gibi değil! Bu saygı, cebimizde şakırdayan paralara gösteriliyor, bayım. Söyle bakayım, şeker kızım, senin adın ne?"

"Margoton, asilzadem..."

"Ah benim cici Margoton'um! Bana güzel bir omlet hazırlat bakayım..."

"Bana da şurada gördüğüm kızarmış tavuklardan bir tane..."

"Ben de şöyle bir keklik veya sülün kızartması isterim. Ama üç şişe de Beaugency şarabı da beraber olsun!"

"Üç şişe daha Vouvray şarabı getir. Hiç de fena değilmiş."

"Üç şişe de Beaujolais şarabı isteriz."

"Üç küçük şişe Saumur şampanyası da getir ki içerken köpüklerine bakalım, kendimizi dalgalı bir denizde sanalım!"

Yemek geldiği zaman, üç arkadaşın sofraya saldırışı görülecek şeydi!

Yemeklerini, aylardan beri çektikleri açlığın acısını çıkarmak istermişçesine, kısa bir zamanda yediler. Şarapları bol bol içtiler ve

bu arada hizmetçi kızlara göz kırpmayı ve çimdik atmayı da unutmadılar. Nihayet köpüklü Saumur şaraplarını da mideye indirdiler. Hepsinin keyfi yerine gelmişti.

Chalabre:

"Şimdi şu Bussi-Leclerc gelsin de, derdi neymiş, anlasın bakalım," dedi.

Bu arada Sainte-Maline'nin sesi yükseldi:

"Bak! Bussi-Leclerc geldi işte!.."

Leclerc masaya doğru ilerledi:

"Günaydın, mösyöler! Bakıyorum, tam zamanında gelmişsiniz," dedi. "Bu iyi bir işaret. Hele size alıcı gözle bir bakayım... Oh! Oh!.. Mükemmel! Siz de itiraf edersiniz ki şu kılık kıyafet, size dünkü paçavralardan daha iyi yaraşmış. Ama yemeğinize devam edin. Ben sadece köpüklü şaraptan iki yudum alırım."

Bussi-Leclerc, şampanya bardağını eline alınca üç arkadaş bir ağızdan sordular:

"Şimdi, Mösyö Bussi-Leclerc, bize ne gibi bir görev vermek istediğinizi öğrenelim bakalım."

"Mösyöler! Hiç, Prenses Fausta isimli bir kimseden söz edildiğini duydunuz mu?"

Sainte-Maline hayret içinde:

"Fausta mı? Hani şu Guise dükünü titrettiği söylenen kadın mı?"

"Evet, o Fausta, mösyöler! Hani Kutlu Birlik'i kuran, kendisine 'Kadın Papa' dedikleri Fausta... Canım zaten iki Fausta yok ki... İşte ben sizi onun hizmetine sokmak istiyorum, mösyöler. Kabul ediyor musunuz?.."

Montsery:

"Hem de memnunlukla, bayım!" dedi. "Daha önce bir erkeğin hizmetindeydik, varalım şimdi de bir kadının hizmetine girelim."

Chalabre:

"Ama, bu hizmette işimiz ne olacak?" diye sordu.

Bussi-Leclerc cevap verdi:

"Henri de Valois'nın yanında ne iş yapmışsanız yine onu yapa-

caksınız... Evvelce kralı korumuyor muydunuz? Şimdi de Fausta'yı koruyacaksınız. Evvelce kralın emriyle adam öldürürdünüz, şimdi Fausta'nın emriyle öldüreceksiniz. Evvelce kralın emir kuluydunuz, şimdi de Fausta'nın emir kulu olacaksınız."

Sante-Maline atıldı:

"Bu iş bizim için biçilmiş kaftan, Mösyö Bussi-Leclerc... Yalnız, Prenses Fausta'nın bu kadar korkulacak düşmanları mı var ki bizim gibi üç tane muhafıza ihtiyaç duyuyorsunuz?"

Montsery de:

"Ben size, kan gövdeyi götürecek demedim mi?" diye söze karıştı!

Chalabre:

"Peki ama düşmanımız kim, canım? Biz de onu öğrenelim..." dedi.

Bussi-Leclerc birdenbire ciddileşerek:

"Prensesin bir tek düşmanı var," dedi.

Sainte-Maline:

"Bir tek mi? Ona karşı üçümüzü birden mi görevlendiriyorsunuz? Alay mı ediyorsunuz Tanrı aşkına canım?" dedi.

Bussi-Leclerc:

"Prenses, siz üçünüz, ben ve daha başkaları da olsa hepimiz, bu düşmana karşı koymak için zorluk çekeceğiz... Üstelik hepimiz gücümüzü birleştirdiğimiz halde bu işi başarabileceğimizi de ummuyorum."

Üç arkadaş, merak içinde birbirine baktılar. Sainte-Maline:

"Kimmiş bu düşman yahu?.. Şeytanın ta kendisi mi?" diye sordu.

Bussi-Leclerc, dalgın dalgın cevap verdi:

"Bu, Bastille'de mahpusken kendi yerine aynı zindana Bastille komutanını tıkan, sonra da bütün Bastille kalesini eline geçirerek mahpusları serbest bırakan adam. Canım, kendisini siz de tanırsınız. Çünkü o zaman Bastille komutanı bendim, ama siz de mahpuslar arasındaydınız."

Üç arkadaş bir ağızdan:

"Pardaillan ha!.." diye söylenerek ayağa fırladılar. Ve sanki düşmanları karşılarındaymış gibi, gevşettikleri kemerlerini sıktılar...

Bussi-Leclerc:

"Görüyorum ki işin şaka götürür tarafı olmadığını anladınız," dedi.

Sainte-Maline:

"Demek biz, Pardaillan'la boğuşacak, onu öldüreceğiz ha?.." diye sordu.

"Evet, öyle... Şimdi hâlâ dört kişinin fazla olduğu düşüncesinde misiniz?"

Montsery:

"İyi ama, biz canımızı bile ona borçluyuz..." diyecek oldu.

Chalabre, arkadaşının sözünü kesti:

"Kim demiş? Borcumuzu ödedik ya..."

"Sahi ödedik."

Sözü tekrar Bussi-Leclerc aldı:

"Şimdi kararınızı verin baylar! Fausta'dan tarafa mısınız? Pardaillan'a karşı koyacak mısınız?"

Üç arkadaş bir ağızdan:

"Elbette! Fausta ile birliğiz... Pardaillan'a karşı koyacağız!" dediler.

Bussi-Leclerc kadehini kaldırarak:

"Bu sözünüzü unutmayın baylar. Şimdi Fausta'nın ve muhafızlarının şerefine, elde edeceğiniz başarının şerefine içelim..." dedi.

Ahbap çavuşlar kadehleri yuvarladıktan sonra Bussi:

"Haydi bakalım yola!" dedi.

Sainte-Maline sordu:

"Nereye gidiyoruz?"

"İspanya'ya!"

DOKUZUNCU BÖLÜM
PARDAILLAN'LA KARŞI KARŞIYA

Bussi-Leclerc, Montsery Sainte-Maline ve Chalabre Fransa'yı baştan başa geçtiler. Pirene dağlarını olaysız aşarak Katalonya'ya girdiler. Burada Fausta'nın kendisine değilse bile, izine rastlayacaklarını umuyorlardı. Böylece Lérida şehrine ulaştılar ve orada biraz dinlenmek, bir parça da etrafa Fausta'yı sorup soruşturmak istediler. Bussi, en yakındaki bir hanın sahibinden bu konuda bilgi istedi ve hancı şu cevabı verdi:

"Monsenyörün bahsettikleri ünlü prenses, bize şehrimizde dinlenme şerefini verdiler. Kendileri bundan bir saat kadar önce Saragosse şehrine doğru hareket ettiler. Oradan da Madrid'e gidecekler. Çünkü efendimiz Kral Felipe hazretleri, Kastilya'nın eski başkenti Toledo şehrini artık terk ettiler ve Madrid'de oturuyorlar."

Bussi'nin hancıya, Fausta'nın neyle yolculuk yaptığı sorusuna, hancı:

"Prenses arabayla yolculuk yapıyorlar. Kendilerine kolayca yetişirsiniz," cevabını verdi.

Bussi-Leclerc ve yanındakiler bu değerli haberleri alınca atlarından inerek hancıya aç olduklarını söylediler. Hancı yemeklerinin bolluğundan ve nefisliğinden söz edip duruyordu. Fakat sofra hazırlandığı zaman üç arkadaşın yüzleri buruştu. Masanın üstünde bir ekmek, bir testi şarap, haşlanmış bir sığır budu, üç baş soğan ve yine haşlanmış koca bir tabak nohuttan başka bir şey yoktu. Montsery:

"Tüh Tanrı cezasını versin! Bol ve nefis yemek dedikleri bu muymuş?" diye söylendi.

Fakat Bussi-Leclerc:

"Hiç sızlanmayın," dedi. "Kendinizi buna alıştırmanız lazım...

Bundan sonra İspanya'nın her tarafında yemek namına bulacağınız şey bunlardan ibaret. Yalnız, İspanyolların reçellerini pek beğeneceksiniz."

Bir saat sonra dört arkadaş, tekrar atlarına atlamış Fausta'nın peşine düşmüşlerdi. Bu takip uzun sürmedi. Az bir zaman sonra katırların koşulu olduğu bir arabanın yeknesak bir hızla ilerlediğini gördüler. Kıyıları, güneşin sıcak ışıkları altında kavrulmuş fundalarla çevrili taşlıklı bir yol, bir dağın yamacında kıvrılarak gidiyor, küçük bir yaylayı aşıyor, sonra göz alabildiğine uzanan çıplak bir bozkırın içinde devam ediyordu.

Fausta ve muhafızları bir an için küçük yaylada durakladılar. Peşlerinde, kendilerine ulaşmaya çabalayan birkaç atlı vardı. Fausta en önde gelenin Bussi-Leclerc olduğunu hemen tanımıştı:

"Bussi-Leclerc'in İspanya'da ne işi var?" diye düşündü.

Hemen bir işaret verdi ve arabanın yanında at üstünde giden Montalte, prensesin söyleyeceğini dinlemek için eğildi:

"Kardinal, bu gelenlerin yaklaşmasına engel olmayın! Bana bir diyecekleri var sanırım."

Montalte kendisini selamladı ve muhafızların başına geçerek gerekli emirleri verdi.

Fausta'ya gelince arabanın içinde o, dayanılmaz çekiciliği ve güzelliğiyle yastıklara yaslanmış, duruyordu. Gözlerini ta ileride, bozkırın bir ucunda beliren başka bir atlıya dikmişti.

Bussi ile üç adamı, şapkaları ellerinde, arabanın yanına ulaştılar ve Fausta'nın kendilerine bir şeyler söylemesini beklediler...

Kadın, bir an daha uzaktan gelen ve gittikçe büyüyen karaltıya baktıktan sonra:

"Bana mı yetişmek istiyordunuz, Mösyö Bussi-Leclerc?" diye sordu.

Bussi daha da yaklaştı. Fausta, hiçbir şaşkınlık belirtisi göstermeden, ona uzun uzun baktı, sonra:

"Konuşun bakalım, ne söyleyeceksiniz?" dedi.

"Beni size Bénédictines Manastırı başrahibesi gönderdi."

"Vaay! Claudine de Beauvilliers, Fausta'yı unutmamış mı?"

"Prenses Fausta'yı bir kere görmüş olan bir kimse, bir daha kendilerini unutamaz."

Bussi, çok kibar bulduğu sözlerinin etkisini görmek için durdu. Fausta umursamaz bir eda ile:

"Peki, başrahibe ne istiyormuş bakalım?" dedi.

"Size, sizin İspanya Kralı Felipe'nin yanına ne maksatla gittiğinizi, Navarre Kralı Majeste Henri'nin harfi harfine bildiğini haber vermek istiyor. Navarre kralı, yıllardan beri Fransa tahtına oturma emelindedir ve bunun yollarını hazırlamakla uğraşmaktadır, madam! Bugün artık emellerinin gerçekleşmekte olduğunu görmek üzere bulunuyor. Tam bu sırada siz işe karışıyor ve kendisine, çok tehlikeli olabilecek bir rakip çıkarıyorsunuz. Dikkat edin madam, Navarre kralı sizi engellemek için hiçbir şeyden kaçınmayacaktır. Dikkat edin! Peşinize düştüler..."

Fausta düşünceli düşünceli:

"Bunları bana anlatmanızı Claudine de Beauvilliers mi istedi?" dedi. "Halbuki ben, Kral Henri'nin Montmartre Manastırı'nda oturmakta olduğunu duydum. Claudine gençtir, güzeldir. Kralla aralarının pek iyi olduğunu öğrendim."

Bussi hafifçe gülümsedi:

"Anlıyorum, madam... Fakat işte görüyorsunuz ki Madam Claudine sizinle Henri arasında bir seçim yapmak gerektiği vakit sizi seçmekte tereddüt etmedi."

Fausta ciddileşti:

"Peki, bana söyleyecekleriniz bu kadar mı?"

"Affedersiniz, madam... Madam Beauvilliers, bana sizin maiyetinize muhafız olarak birkaç sadık ve cesur adam bulmamı da özellikle tembih etmişti."

Fausta, insanı şaşırtan bir soğukkanlılıkla:

"Bunların bana ne faydası olacak?" dedi.

"Sizi muhtemel bir saldırıya karşı koruyacaklar, madam!"

"Ben burada, İspanya'da kimseden korkmam. Çünkü kralın ve engizisyon başyargıcının himayesi altındayım."

"Ben Kral Felipe'den ve İspanyollardan bahsetmiyorum, ma-

dam... Kral Henri'nin göndereceği kimseler Fransız'dır. Bussi-Leclerc, bir kılıç darbesini ne kadar umursarsa onlar da engizisyon başyargıcını o kadar umursarlar."

Fausta'nın, Bussi-Leclerc'le konuşurken bir an bile gözden kaybetmediği, bozkırın öte ucundan gelen atlı, dağın eteğine ulaşmış ve yolun dönemecinde kaybolmuştu. Fausta nihayet:

"Galiba hakkınız var," dedi. "Getirdiğiniz yardımcıları da, kendileriyle yapmış olduğunuz anlaşmayı da kabul ediyorum. Bu asilzadeler kimlermiş bakalım?.."

"Kralın en gözü pek muhafızlarından üçü: Mösyö Sainte-Maline, Mösyö Chalabre ve Mösyö Montsery..."

Fausta bu üç adı biliyor muydu? Guise dükünün feci ölümünde bu üç kişinin oynadığı rolden haberi var mıydı? Belki de vardı. Herhalde dükün, dürüstçe yapılmış bir düelloda öldüğünü ve bu öldürücü darbeyi ona hem sevdiği, hem de nefret ettiği adamın vurduğunu biliyordu. Şimdi de kendisini derin bir saygıyla selamlayan üç gence tatlı bir gülümsemeyle karşılık verdi ve:

"Size, Prenses Fausta'nın hizmetinde çalışırken ölen Kral Majeste III. Henri'nin yanındaki görevinizi aratmamaya gayret edeceğim, mösyöler," dedi.

Sonra Bussi-Leclerc'e sordu:

"Siz, mösyö? Siz de Prenses Fausta'nın hizmetine giriyor musunuz?"

Bu soruda hafif bir alay havası vardı, fakat Bussi bunu sezmedi:

"Şimdilik beni bu şerefli görevden af buyurun, madam," dedi. "Bir süre hür kalmak istiyorum. Fakat Kral Felipe'nin sarayında işim olduğu için oraya kadar sizinle birlikte gideceğim... O zamana kadar Bussi-Leclerc'in kılıcı emrinizdedir..."

Tam bu sırada tek başına gelen atlı, yamaçta görünmüş ve yavaş yavaş yaklaşmaya başlamıştı.

Fausta:

"Teşekkür ederim, Mösyö Bussi," dedi. "Fakat sizi dinledikten sonra Kral Henri'nin peşime bir sürü haydudu salıverdiğine inanasım geliyor!"

"Madam, eğer bu kadarla kalsaydı, şu asilzade," Montalte'yi gösterdi, "ve adamları sizi korumaya yeterlerdi!"

"Yoksa Navarre kralı peşime bir ordu mu saldı?" Fausta sakin bir şekilde konuşuyordu.

"Ah, Madam! Keşke peşinize bir ordu salsaydı!.. Halbuki gönderdiği adam, korkunç dehasıyla on ordunun yapamadığı işi yapar. Bu adeta insan değil, yıldırımdır, madam!.. O kişi Pardaillan'dır!.."

Fausta soğuk bir tavırla:

"İşte geliyor!" dedi.

Bussi-Leclerc'in tüyleri diken diken olmuştu:

"Kim?" diye bağırdı.

Fausta:

"Adını söylediğiniz adam!" dedi ve parmağıyla, kendilerine doğru gelen atlıyı gösterdi.

Bussi haykırdı:

"Pardaillan!"

Montalte de:

"Nihayet şu Pardaillan'la karşılaştık," dedi.

Üç muhafız, bir ağızdan tekrarladılar:

"Şövalye Pardaillan!"

Beş kişiydiler. Beşi de gözü pek insandı. Birçok dövüşte ve düelloda üstün cesaretlerini ortaya koymuşlardı. Üstelik çevrelerinde silahlı bir muhafız sürüsü de vardı ve bir kısmı İtalya'dan, bir kısmı da Fransa'dan buraya Pardaillan'la savaşmaya gelmişlerdi. Şimdi birdenbire Pardaillan'ı karşılarında buluyorlardı. Birbirlerinin yüzüne bakınca, renklerinin uçmuş olduğunu gördüler. Her biri iliklerine kadar işleyen aynı duyguyu hissetti: Bu, korku duygusuydu.

Pardaillan ise tek başına, dudaklarında alaycı bir gülümsemeyle atının üstünde dimdik durarak, rahat rahat geldi ve Fausta'ya iki adım kadar yaklaştı. Bunun üzerine beş adamın beşi birden kılıçlarını çekerek saldırmaya hazırlandı.

Fausta onlara:

"Geriye çekilin!" diye bağırdı.

Sesi o kadar sert ve kesindi ki, beş adam, dehşet içinde, oldukları yerde nuhlanmış gibi kalıverdiler. Sonra yeni bir emirle adım adım geriledi ve Fausta'yla şövalyenin konuştuklarını duyamayacak kadar uzaklaştılar.

O zaman Pardaillan, kendisine has kibar tavrıyla eğildi ve yüzünde zeki bir gülümsemeyle:

"Madam," dedi. "Sizin Palais-Riant yangınından sağ salim kurtulmuş olduğunuzu sevinçle görüyorum!"

Fausta, anlamlı ve güzel gözlerini şövalyeye dikerek cevap verdi:

"Bakıyorum ki siz de oradan yakayı sıyırmışsınız!"

"Öyle, madam... Bu korkunç yangına hangi hain ya da beceriksiz elin sebep olduğunu biliyor musunuz?"

Fausta, gayet tabii bir sesle:

"Siz bilmiyor muydunuz?" diye sordu.

Pardaillan en saf tavrıyla cevap verdi:

"Ben mi?" dedi. "Nereden bileyim, madam?"

"Öyleyse sizin bilmediğiniz şeyi ben nereden bileyim mösyö?.."

"Ayrıca ben o meşhur çelik ağı da hâlâ unutamıyorum, madam. Hani şu Seine Nehri'nin içindeki müthiş ağı hatırlıyorsunuz, değil mi? Benim için kurmuştunuz, ben de içinde mükemmel bir gece geçirmiştim!.."

Fausta hafifçe gözlerini kırpıştırdı. Bu, şövalyenin gözünden kaçmadı:

"Görüyorum ki hatırlıyorsunuz," dedi. "Düşünüyorum da bana karşı ateşi, suyu, demiri, çeliği harekete geçirdiniz. Halbuki bunların hepsi de sizi yarı yolda bıraktı. Acaba diyorum, bana karşı kullanacağınız ne kaldı?"

Fausta onu gizli bir hayranlıkla süzerken, şövalye bir an daldı. Sonra yine umursamaz ve alaycı tavrını takındı:

"Benim için kazadan, beladan yakayı sıyırmak bir alışkanlık haline geldi," dedi. "Fakat sizin o müthiş yangında öldüğünüzü bana söyledikleri zaman, inanır mısınız, çok kederlendim!"

Bu sözleri işiten Fausta'nın gözleri ümitle parladı.

Şövalye sözüne devam etti:

"Kendi kendime, 'Keşke budalacasına kendimi kurtarmaya bakacağıma, onu kurtarsaydım,' dedim ve bu düşünce içimi sızlattı."

Fausta, duygulu bir tatlılığın buğulandırdığı güzel siyah gözlerini Pardaillan'a dikmişti. Nefes nefeseydi, çünkü Pardaillan'ın kendi kendine konuşuyormuş gibi söylediği bu sözler, heyecanla çırpınan kalbinde yeni bir ümit ışığının uyanmasına sebep olmuştu.

Fakat şövalye birdenbire gülmeye başladı ve:

"Sizin gibi bir kadının, ateşten kurtulmak için önceden tedbir alacağını unutmuştum," dedi. "Tebrik ederim."

Fausta, yüzüne bir kamçı gibi çarpan bu sözlerle yüreğinin burkulduğunu hissetti. Bakışları soğuklaştı. Yüzü hissiz bir ifade alarak sordu:

"Siz bana bunu söylemek için mi geldiniz?"

"Yoo, hayır... Fakat sizi bu saçma sapan konuşmayla güneşin altında alıkoyduğum için affınızı dilerim."

Fausta ağır ağır konuşarak:

"Nasıl oluyor da sizinle İspanya'nın parıltılı göğü altında karşılaşıyoruz?" diye sordu.

Pardaillan önemsemez bir tavırla:

"Ben sizi arıyordum," dedi.

Fausta tekrar irkilmekten kendini alamadı. Bakışları yumuşadı:

"Eh, şimdi beni buldunuz işte," dedi. "Konuşun bakalım, bana ne söyleyeceksiniz?"

Pardaillan'ın yüzü birdenbire sertleşti:

"Madam," dedi. "Majeste Kral Henri, beni sizin elinizde bulunan ve Kral Felipe'ye götürmekte olduğunuz bir belgeyi almakla görevlendirdi. Sizden bu belgeyi bana vermenizi rica ediyorum."

Pardaillan bunları söylerken, Fausta da dalgın dalgın düşünüyordu. Fakat şövalye sözünü bitirince, bakışları birdenbire keskinleşti ve sanki iradesini Pardaillan'a zorla kabul ettirmek istermiş gibi gözlerinin içine bakarak:

"Şövalye," dedi, "bundan bir süre önce size İtalya'da bir krallık

teklif ettim. Bir ihtiyarla dövüşemeyeceğinizi söyleyerek reddettiniz. Gerçi bu ihtiyar V. Sixtus gibi bir adamdı ama sizin düşüncelerinizi bildiğim için reddedişinize yine hayret etmedim. O zaman kurmuş olduğum ve siz reddettiğiniz için yıkılan planları bugün biraz değiştirerek tekrar ele alabilirim. Şimdi artık bir ihtiyarla dövüşmek söz konusu değil... Şimdi bir kralla, hem de dünyanın en kuvvetli kralıyla işbirliği yapmak söz konusu..."

Fausta susunca, Pardaillan hiçbir şey duymamış gibi tekrarladı:

"Bu belgeyi bana verecek misiniz, madam?"

Fausta bir kere daha yüreğinin burkulduğunu hissetti. Fakat şövalye o kadar sakin ve kendinden emindi ki kadın sözüne devam etmeyi uygun buldu:

"Beni dinleyin, şövalye! Bu kâğıdı Felipe'ye vermemize karşılık, Felipe'nin Fransa'ya göndereceği orduların başkomutanlığını da siz alacaksınız. Bu ordular, sizin komutanız altında yenilmez bir kuvvet olur. Fransa'ya girer, Kral Henri'yi tutuklarsınız. Kendisini dinsizlik suçuyla yargılar, idam ettiririz. O zaman siz Fransa'da kral vekili, bir zaman sonra da fethettiğiniz ülkenin kralı olursunuz. İşte planım bu... Evet, deyin şimdi, Navarre kralı için istediğiniz bu kâğıdı size, Şövalye Pardaillan'ın krallığı için vereyim!"

Pardaillan buz gibi soğuk tavırla tekrarladı:

"Madam, majeste Navarre kralına götürmeye söz verdiğim bu belgeyi bana verecek misiniz?"

Fausta, şövalyeye dik dik baktı. Sonra yastıklara yaslanarak:

"Mademki kabul etmiyorsunuz, şu halde belgeyi kendim götürüp Felipe'ye vereceğim," dedi.

Pardaillan eğildi:

"Siz bilirsiniz, madam..."

Fausta sordu:

"Peki, şimdi ne yapacaksınız?"

"Ben mi, madam? Siz Madrid'e gittiğinize göre ben de oraya geleceğim. Onun için size, hoşça kalın değil, tekrar görüşelim, diyorum."

Fausta heyecanlı bir sesle:

"Tekrar görüşelim, şövalye!" dedi.

Pardaillan, Fausta'yı büyük bir nezaketle selamladı ve yoluna devam etti. Yolun ilk dönemecinde gözden kaybolur kaybolmaz, Bussi-Leclerc, Chalabre, Montsery, Sainte-Maline ve Montalte lanetler okuyarak arabaya yaklaştılar. Montalte:

"Niçin bu hayduda saldırmamıza izin vermediniz, madam?" diye homurdandı.

Bussi de dişlerini gıcırdattı:

"Öyle ya, niçin?"

Fausta bir an hepsini küçümseyen bir gülümseyişle süzdü:

"Niçin mi? Hepiniz korkunuzdan tir tir titriyordunuz da onun için!.." diye cevap verdi.

Montalte:

"Madam, daha vakit kaybolmuş değil. Bir emir verin, şu herifi temizleyelim!" dedi.

Fausta:

"Öyle mi? Haydi öyleyse, hodri meydan!" diyerek parmağıyla ileride, yolda tekrar beliren Pardaillan'ı gösterdi. Fausta'nın kendilerine hakaret edercesine bakmasından ve söylediği sözlerden olduğu kadar, Pardaillan'ın kendilerini hiçe sayarcasına gelip gidişinden deliye dönen bu beş adam, birbirini iteleyip kakalayıp küfrederek şövalyenin arkasından koştular. Bu sırada Fausta da, yüzünde tuhaf bir gülümsemeyle arabada dinleniyor, hoş bir manzara seyretmeye hazırlanıyordu.

Yol, dağ boyunca ilerliyordu. Bir yanında derin ve uçurumlu bir yamaç, öte yanında da sarp, kayalıklı ve dik bir sırt vardı. Bazen bu yol genişliyor, bazen da ancak bir tek atlının geçmesine imkân verecek kadar daralıyordu. Aslında burası yol da değildi. Hayvanlar geçe geçe bir patika meydana getirmişler, insanlar da sonradan bu patikayı izleyerek orayı gide gele genişletmişlerdi. Fausta'nın beş muhafızı önce karmakarışık bir halde ileri atılmış, ama sonra yolun darlığı yüzünden tek sıra olmak zorunda kalmıştı. Tesadüfen Bussi-Leclerc en öne geçmişti. Arkasından Sainte-Maline gidiyor, onu da sırasıyla Chalabre, Montsery ve Montalte izliyorlardı.

Pardaillan yolun ufacık bir meydan şeklinde genişlediği bir yere

varmıştı ki arkasından dörtnala gelen atlıları görünce kendi kendine:

"Ooo!" dedi. "Şu bizim eski ahbap Bussi-Leclerc'e bakın, amma da at koşturuyor ha!.. Onun da arkasından, Bastille'den kurtardığım üç muhafız eri geliyor. Öteki adamı hiç tanımıyorum. Canım, Fausta neden demin bu adamların bana saldırmalarına izin vermedi? Hiç olmazsa orası daha genişti, çarpışmaya daha elverişliydi..."

Pardaillan hemen bulunduğu yeri kontrol etti ve hayvanını ters yöne çevirdikten sonra, soluna dik sırtı ve sağına da baş döndürücü uçurumu alarak kılıcını çekip bekledi. Bussi-Leclerc kendisine birkaç adım kalıncaya kadar yaklaşınca:

"Hayrola, Mösyö Bussi-Leclerc?" dedi. "Böyle nereye koşuyorsunuz? Yoksa bir zamanlar size vermeyi vadettiğim kılıç dersini almaya mı geliyorsunuz?"

Leclerc kılıcını çekip hücuma hazırlanarak:

"Sefil herif!" dedi. "Övünür durursunuz, hele durun, ben size hak ettiğiniz dersi vereyim de görün!.."

Pardaillan kendini koruyarak:

"Aman! Zaten ben de bunu bekliyordum," dedi.

Arkadaki üç muhafız:

"Gebertin! Öldürün onu!" diye bağırıştı.

Pardaillan:

"Fazla şamataya lüzum yok, baylar!" dedi. "Eğer beni öldürmek niyetindeyseniz, bu acemiyi öne sürmemelisiniz."

"Ne?.. Ben mi?.. Ben, Bussi-Leclerc mi acemiyim?"

"Üstelik kötü bir acemisiniz. Daha kılıç tutmasını bile bilmiyorsun. Nah! Bakın, işte!.. Hop!"

Bussi'nin kılıcı elinden fırlamış, uçuruma uçmuştu.

Hafifçe saçını başını yolarak:

"Ah şeytan!" diye yırtındı. Arkasından Sainte-Maline bağırıyordu:

"Yol verin! Yol verin bana!"

Bussi aptallaşmış, yerinden kımıldayamıyor, ötekilere yolu kapatıyordu. O, etrafına anlamsız gözlerle bakınırken, birdenbire atından

inerek ileri fırlayan Montalte, kendi kılıcını Bussi'ye uzattı. Bussi kılıcı bir sevinç narası atarak kaptı ve yeniden saldırdı.

Pardaillan:

"Yine mi?" dedi. "Bayım, sizin de gözünüzü doyurmaya imkân yok!"

Şövalye sözünü henüz bitirmişti ki Bussi'nin kılıcı havada bir yarım çember çizdikten sonra uçurumun dibine, öteki kılıcın yanına uçtu. Pardaillan:

"Tamam mı?" dedi. "Şimdi memnun oldunuz mu? Eğer yanılmıyorsam, bununla beşinci defa oluyor ki kılıcınızı elinizden alıyorum. Benim karşımda sizin hiç şansınız yok, bayım..."

Bussi yumruklarını havaya kaldırdı. Ağzında bir küfür geveleyerek, utanç ve hiddetinden kendini kaybetmiş bir halde yere yuvarlanacak gibi oldu, fakat Pardaillan kendisini bileğinden yakalayarak tuttu. Beri yanda Sainte-Maline, ön safa geçip Bussi'nin yerini almaya hazırlanıyordu. Fakat Montalte nefes nefese karşısına dikildi:

"Tanrı aşkına durun mösyö!" dedi.

"Neden efendim? Siz delirdiniz mi?"

"Size durun diyorum! Bu herif şeytanın ta kendisi!.. Eğer dövüşmeye kalkarsak hepimizi teker teker haklayacak! Bussi'yi alıp prensesin yanına dönün. Haydi mösyö! Size prenses adına emir veriyorum!"

Pardaillan, Bussi'nin elini bıraktıktan sonra muhafızlara döndü:

"Sıra kimde baylar?"

Sainte-Maline, Chalabre ve Montsery, bir şövalyeye, bir Montalte'ye ters ters bakıp homurdanarak atlarından indiler. Bussi'yi tıtup kendisine getirmeye çalıştılar. Bu sırada Montalte, Pardaillan'ın karşısına dikilmişti. Şövalyeye:

"Mösyö," dedi. "Sizden bunun hesabını soracağım!"

"Yaa, öyle mi? İyi ama, ben sizi tanımıyorum. Siz kimsiniz bakayım?"

"Ben Kardinal Montalte'yim!"

"Ha, şu bizim tatlı Mösyö Peretti'nin yeğenisiniz demek? Dayınız nasıl, iyi mi?"

Pardaillan en tatlı gülüşüyle gülüyordu. Montalte tekrarladı:

"Sizden bunun hesabını soracağım!"

Şövalye soğuk bir tavır takındı:

"Anladık bayım. Demin de söylediniz ya..."

"Ve sizi öldüreceğim!"

"Yaa!.. Bakın şimdi iş değişti. Eee, beni nasıl öldüreceksiniz, söyler misiniz?"

Montalte dişlerini gıcırdattı:

"Ben size bunu haber verdim. Nasıl olsa birbirimizi tekrar bulacağız!.."

"Bu hesabı isterseniz hemen şimdi görelim... Olmaz mı? Tabii, yine siz bilirsiniz..."

Bu sırada Bussi-Leclerc kendine gelmişti. Yenilgisine hüngür hüngür ağlıyordu. Arkadaşlarının verdiği teselli kâr etmiyordu. Arkalarından da düşünceli bir tavırla Montalte geliyordu. Pardaillan bağırdı:

"Tekrar görüşelim mösyöler!.."

Ve omuz silkerek, IX. Charles zamanından kalma bir av şarkısını mırıldana mırıldana yoluna devam etti. Fakat henüz elli metre ilerlememişti ki bir silah patladı ve kurşun kulağının dibinden geçerek birkaç adım ötesine gelip saplandı.

Hemen başını kaldırdı, yukarıya baktı. Tepesindeki bir kayalığın üstünde Montalte tek başına duruyordu ve elinde hâlâ namlusundan duman tüten tabancası vardı. Kardinal isabet ettiremediğini görünce, yumruğuyla bir tehdit işareti savurdu ve atına atlayarak, arkadaşlarının peşine düştü.

ONUNCU BÖLÜM
DON KİŞOT

Şövalye bir yandan yoluna devam ederken bir yandan da düşünüyordu:

"Vay canına! Biraz daha iyi nişan alsaymış, ortada ne elçi hazretleri ne de elçilik görevi kalacaktı!"

Kaşlarını çatarak düşünmeye devam etti:

"Bussi-Leclerc'le ötekiler, benimle asilzade usulüne, kılıç kılıca çarpışmak istediler. Fakat bu herif, kilise adamı... Beni sinsice arkamdan vurmak istedi. Benden nefret ediyor! Acaba neden? Kendisini tanımıyorum bile... Fakat herhalde bu herifi gözden kaçırmamak gerek..."

Sonra omuz silkti:

"Benim adam olacağım yok," diye düşündü. "Zavallı babam sağ olsaydı, kim bilir bana neler söylerdi... Hah... Artık şu dağlık yerden kurtulduk. Şimdi etrafım kır... Hiç olmazsa geleni gideni görürüm..."

Tekrar eski düşüncelerine dönerek söylendi:

"Rahat bana battı. Geçmişle her türlü ilgimi kesmiştim. Ne şükran borcum ne de intikam alacağım kalmıştı. Artık bir köşede sakin oturabilir, olaylara seyirci kalabilirdim. Benim neyime lazımdı, Kral Henri ile Kral Felipe'nin dalavereleri?.. Bana ne Madam Fausta ile papanın entrikalarından?.. Hiçbir şey umurumda olmayabilirdi. Ne kilise ne de Reform!"

Başını çevirince Fausta ile adamlarının dağdan inmekte olduklarını gördü. Başını eğerek mırıldandı.

"Yine rahat edemedim, başımı belalı işlere soktum. Herkes beni öldürmek istiyor diye niçin şaşıyorum. Asıl yaşamamı isteselerdi, o

zaman şaşmam gerekirdi. Bakalım bu gidişle daha ne belalara çatacağız..."

Başını tekrar çevirip baktı ve sonra yine kendi kendine:

"Kaderde ne yazılıysa o olur," dedi. "Şimdiye kadar ölüm tehlikesiyle az mı karşılaştım. Yine dimdik ayaktayım ya, ona bakmalı..."

Pardaillan'ın, Madrid'e kadar yolculuğu olaysız geçti ve bu süre Fausta ile adamlarını bir daha görmedi.

Mançanarès Irmağı kıyısındaki bir tepede, bugünkü kral sarayının bulunduğu yerde o zamanlar Alcazar Sarayı vardı. Pardaillan doğruca oraya gittiyse de yanına yaklaştığı ilk subay kendisine:

"Majeste, birkaç gün önce Madrid'den ayrıldı," dedi.

"Nereye gitti?"

"Sevilla'ya gidiyor. Oraya orduyla girecek ve dinsizleri, Yahudileri, Müslümanları ve Çingeneleri doğru yola sokacak."

Pardaillan alay ettiğini sezdirmeden:

"Bravo!" dedi. "Öyle kudretli bir krala da böyle işler yaraşır zaten..."

Subay bu sözleri gerçekten övgü için söylenmiş sandı:

"Kral, dinsizliği ortadan kaldırmaya yemin etti..." dedi. "Yahudilerin ve Arapların ya Hristiyan olmaları ya da ölümü göze almaları lazım..."

"Demek yola gelmeyenleri ateş üstünde kızartacaklar ha?.. Yaşasın! Böyle mükemmel bir manzarayı kaçırmak istemediğim için ben de hemen Sevilla'ya gideceğim... İzninizle bayım..."

Ve tekrar yola koyularak Cordoba'yı geçti. Zeytin ve portakal ormanları arasından aştı. Guadalquivir Nehri boyunca, ilerledi ve Sevilla'dan birkaç fersah önceki Carmona şehrine ulaştı. Fakat kralın ordusunun burada çadır kurmakta olduğunu görünce hayret etti ve ordunun neden burada durduğunu sordu.

Kendisine şu cevabı verdiler:

"Bugün salı da ondan."

"Salı..." dedi Pardaillan. "Salı Mars'a[9] adanmış bir gün değil mi?

9. Roma mitolojisindeki savaşçı tanrı, Yunan mitolojisindeki Ares. (ç. n.)

Yani sizler gibi savaşçıların şanslı günü..."

"Hayır efendim. Salı günü uğursuzdur. O gün başlanan işler sallanır kalır..."

"Enteresan! Fransa'da da uğursuz gün olarak çarşamba bilinir. Sizin kral böyle şeylere inanır mı?"

"Hayır efendim, ne münasebet!.. Tam tersine, kralımız böyle şeylere hiç inanmaz. Onun için kendisi Sevilla'ya gitti; geceyi orada geçirecek."

"Bravo! Cesur adammış!.. Ben de o gözü pek kral gibi yapayım da geceyi Sevilla'da geçireyim."

Tekrar yola koyuldu. Biraz ilerledikten sonra, akşama doğru, etrafı zeytin ağaçları, meşeler ve hurmalarla çevrili tozlu bir yolda kralın arabasını ve maiyetini gördü. Aynı yoldan gitmeyi sakıncalı bularak, ormana sapmaya karar verdi. Fakat sonradan, eline fırsat geçmişken, kralın yüzünü yakından görmeyi düşündü. Yaklaştı ve baktı:

"Tanrı aşkına! Salı gününden korkmayan bu efendiye bir de yakından bakalım!"

Yüz kadar muhafız ellerinde mızraklarla ata binmiş geliyorlardı. Cıvıl cıvıl renkleri olan örtülerle süslenmiş atların sürüklediği kraliyet arabası, rengarenk puflarla, rozetlerle ve neşeyle şıngırdayan gümüş çanlarla süslenmiş, oldukça göz alıcı görünüyordu.

Kral, siyah ipekten ve kadifeden, gösterişli bir elbise giymişti. Kadife bir minderin üzerine oturuyordu. Saçları dökülmüştü. Yanakları çukur, ak sakalı kısa, bakışları soğuk ve durgundu. Sinsi, soğuk ve karamsar görünüşüyle bir hayaleti andırıyordu.

İşte, Pardaillan, o sıralarda altmış yaşında bulunan Kral II. Felipe'yi böyle görmüştü. Atını sürüp uzaklaşırken kendi kendine:

"Hay Tanrı cezasını versin," dedi. "Fausta'nın, Fransa tahtına oturtmak istediği adam bu soğuk suratlı herif mi? Keyifli ve neşeli Fransızlara yazık olur. Bu zalimin yüzünü gören Fransız kızlarının güzel dudaklarında gülümsemeleri donakalır..."

Endülüs'ün başkenti olan Sevilla, o zamanlar kalın bir surla çevriliydi. Bu surun on beş kapısı vardı. Pardaillan, kuzeyde bulunan Macarena kapısından girdi. Kendisine bir han tavsiye etmesi için,

yolda gördüğü sevimli bir atlıya yaklaştı. O çevrede iyi bir han bulunup bulunmadığını sordu. Adam, Pardaillan'dan yaşlıydı. Şövalyenin bu sorusuna cevap verecek yerde, dalgın dalgın ve uzun uzun onun yüzüne baktı. Gerçi şövalye böyle uzun bakışlardan sinirlenirdi ama adam o kadar tatlı tavırlıydı ve kendisine öyle dostça bakışlarla bakıyordu ki Pardaillan ister istemez gülümseyerek tekrarladı:

"Mösyö, sizden bana bir han tavsiye etmenizi istemiştim..."

Yabancı dalgınlığından sıyrılıp sıçradı:

"Han mı? Ooo, affedersiniz... Öyle ya, han sormuştunuz, değil mi? Hem de bu yakınlarda olsun istiyorsunuz. Durun bakayım... Hah... En iyisi Kule hanı. Siz yabancısınız. Fransız'sınız, değil mi? Nasıl anladım? Müsaade ederseniz sizi Kule hanına kadar kendim götüreyim... Hancı ahbabımdır. Böylece sizinle birlikte gitme şerefine kavuşmuş olurum."

"Rica ederim bayım! O şeref bana ait... Buyurun gidelim."

Şövalye bir yandan da karşısındakini süzüyordu. Adam kırk yaşlarında kadar vardı. Uzun boylu ve zayıftı. Düşünceli ve zeki adamlara özgü, geniş bir alnı vardı. Sık dalgalı saçlarını arkaya doğru taramıştı. Şakaklarına hafif kır düşmüştü. Bakışları canlı ve keskindi. Kâh kurnaz kurnaz gülümsüyor, kâh baktığını görmüyormuş gibi dalgın bir hal alıyordu. Burnu uzun ve kemerli, elmacık kemikleri çıkık, avurtları çukurdu. İnce bir kumral bıyığı ve ufak bir sivri sakalı vardı. Şövalye, bu adamın elbiselerinin eski, fakat gayet temiz olduğunu, sol kolunu zorlukla kımıldattığını ve belinde de ağır bir kılıç taşıdığını gördü.

Yan yana yola koyuldular ve adam, yol boyunca bir yabancıyı ilgilendirecek ne varsa hepsini, büyük bir bilgi sahibi olduğunu gösteren bir ifadeyle anlattı. San Francisco Meydanı'ndan geçerlerken, ortada büyük bir mihrap gören Pardaillan:

"Bu ne işe yarıyor acaba?" diye sordu.

"Monsenyör, engizisyon, kutsal dinimize girmemekte ayak direyen sefilleri bu mihrapta yakarak onların ruhlarını kurtarmaya uğraşıyor!"

Pardaillan, devrin normal düşünceleri olan bu sözlerin alaylı bir

eda ile söylendiğini hemen sezmişti.

"Bu güzel gök altında insanlar insanca yaşasalar ve yabani hayvanlar gibi birbirlerini yemeseler ne iyi olurdu!.." dedi.

Adam bu sözleri dikkatle dinledi ve gözlerinden sevinç ışıkları saçarak, Pardaillan'ın anlayamadığı bir şeyler söyledi. Nehrin kıyısına vardıkları zaman adam, eliyle hanı ve yanı başındaki büyük kuleyi gösterdi:

"İşte Kule Hanı ve kulenin kendisi..."

"Ne kulesiymiş bu?"

"Altın Kulesi derler. Kral hazretleri buraya kendisine Afrika'dan gelen hazineleri saklar."

Şövalye şaka yollu:

"Benim de şöyle ufacık bir hazinem olsaydı!.." dedi.

Adam güldü:

"Bana daha azı da yeterdi. Kıyafetime baksanıza!.."

Şövalye ciddileşti:

"Mösyö, kıyafet ve para bence önemli değil. Sizde öyle zenginlikler var ki kralınız, dünyanın bütün hazinelerini verse onlara sahip olamaz."

Yabancı, şakacı bir tavırla:

"Yok canım!" dedi. "Neymiş bu benim zenginliklerim bakayım?"

"Şu ve şu!"

Pardaillan parmağıyla yabancının kalbini ve başını gösteriyordu. Adamın bu övgü karşısında yapmacık bir alçakgönüllülük göstermeyişi olgunluğunu ispat ettiği için, şövalyenin daha da hoşuna gitti. Adam kendi kendine şöyle mırıldandı:

"Harikulade! Tıpkı Don Kişot gibi..."

Sonra durarak şapkasını çıkardı ve kendisini takdim etti:

"Monsenyör! Benim adım Miguel de Cervantes. Kastilya asilzadelerindenim... Eğer beni dostluğunuza layık görürseniz bundan çok büyük şeref duyacağım!"

"Benim de adım Şövalye Pardaillan... Fransız'ım. Daha ilk bakış-

ta sizinle çok iyi anlaşacağımızı anladım. Bu dostluktan şeref duyan asıl benim."

Bu sırada bu iki yeni arkadaş hana varmışlardı. Pardaillan atından inmeden önce:

"Mösyö Cervantes!" dedi. "Bir masa başında, şarap kadehlerimizi tokuşturarak sohbet etsek nasıl olur? İnsan, yüreğini açıp tatlı tatlı konuşma fırsatını o kadar seyrek buluyor ki..."

"Evet!" dedi Cervantes. "Tıpkı nadir görülen güzel bir rüya gibi!"

"Aslında o kadar nadir ki..." dedi Pardaillan.

"Çok doğru söylüyorsunuz. Ben de aynı şeyi düşünüyordum. Çağımız o kadar bozuk ve ahlaksız bir çağ ki namuslu, açık yürekli ve dürüst adamlar suçlu sayılıyorlar."

"Doğru! Şimdiye kadar hep dişlerini gösterip bana hırlayan ve saldırmaya çalışan kurtlarla karşılaştım. Ama bakın! Gördüğünüz gibi pek de kötü bir halde değilim."

Birlikte hana girmişlerdi. Kendilerine avluda bir sofra kurulmasını tembih ederek oraya çıktılar.

"Masada konuşmaya devam ederiz." demişti Pardaillan, yeni arkadaşına. "Sert bir şarap içelim de dilimiz çözülsün. Siz bana kim olduğunuzu anlatın, ben size kim olduğumu anlatayım."

Akşam yemeğinin hazır olmasını beklerken, içki içen birkaç adamın yakınına, verandaya otırdular.

Kule anın öyle görkemli ve geniş bir verandası vardı ki, gün batımı muhteşem görünüyordu.

Akşam olmuştu; hava kararmış, avludaki lambalar yakılmıştı.

Cervantes:

"Görüyor musunuz, şövalye?" dedi. "Burasının bir saray avlusundan ne eksiği var? Bakın ortada bir havuz, etrafında da güzelim çiçekler!.. Daha ne istenir?"

Sofrayı, hancının on beş yaşındaki güzel kızı hazırlıyordu. İki arkadaş bir yandan iştahla yemeklerini yerlerken bir yandan da Cervantes hayat hikâyesini anlatıyordu:

"Yoksul bir ailenin çocuğuyum. Madrid Üniversitesi'nde okudum. Geçimimi sağlayabilmek için bir aralık Roma'ya gittim ve

Kardinal Acqua Viva'nın mabeyincisi oldum. Sonra Haçlılar donanmasının Türklere karşı açtığı İnebahtı Deniz Savaşı'na katıldım ve sakatlandım. İspanya'ya dönerken korsanların eline düştüm ve beş yıl Cezayir'de esir kaldım. Şimdi yazarlık yapıyorum. Don Kişot adlı bir romana çalışmaktayım."

Şövalye Pardaillan:

"Umarım bir şaheser yazarsınız da ününüz, vaktiyle tanışmış olduğum Mösyö Ronsard'ın ününden daha büyük olur..." dedi.

"Biliyor musunuz şövalye? Şimdiye kadar şüphe içindeydim. Yazamayacağımdan endişe ediyordum... Fakat romanıma kahraman yapmak istediğim adamın canlı örneğini bulduktan sonra artık biliyorum ki bir şaheser yazamasam bile önemli bir eser yazacağım."

Bir yandan da garip bir gülüşle Pardaillan'ın yüzüne bakıyordu. Şövalye, bu sözlerle kendisinin kastedildiğini anlamadı ve:

"Oh oh! Çok güzel!" dedi.

Önce oldukça kalabalık olan avlu, yavaş yavaş boşalmıştı. Bir köşede ateşli ateşli konuşan bir grup kalmıştı. Ortada dolaşan bir hizmetçi kızla, hancının kızından başka kimseler yoktu. Cervantes, etrafını gözden geçirdikten sonra sesini kıstı ve sordu:

"Siz bana buraya bir görevle geldiğinizden söz ettiniz. Sorumu bağışlayın. Çünkü sadece, size yararım dokunsun diye soruyorum."

"Biliyorum mösyö... Sorun bakalım."

"Bu göreviniz gereği, kralla görüşecek misiniz?"

Pardaillan adamın gözlerinin içine baktı:

"Sadece görüşmek değil, galiba dövüşeceğiz de..."

Cervantes, bir an durakladı. Sonra:

"O halde çok dikkat edin şövalye!" dedi. "Eğer buraya kralın hoşuna gitmeyecek işler yapmak için geldiyseniz, gözlerinizden taşan şu açık yürekliliği bırakın. Duygularınızı saklayın. Yüzünüze, anlaşılmaz bir anlam verin. Çünkü siz burada hep sahte yüzlerle karşılaşacaksınız. Sözlerinizi, hareketlerinizi ve düşüncelerinizi kollayın... Çünkü burada çocuklar, hatta havada uçan kuşlar bile sizi ele verir ve Engizisyon Mahkemesi'ne teslim ederler. Eğer buraya düşman olarak geldiyseniz ne gücünüze ne cesaretinize, ne de zekanıza

güvenin... Çekinin şövalye, çekinin! Ve önünüzden çok sağınıza, solunuza ve özellikle arkanıza bakın... Çünkü sizi arkadan vurmak isteyeceklerdir!"

"Yok canım! Beni bayağı ürkütüyorsunuz bayım... Bakın bana bakayım güzel kızım. Adınız ne sizin?"

"Juana efendim."

"Aferin, benim dilber Juana'm! Bana biraz portakal jölesi getirin. Hem de babanıza söyleyin bakayım, bir iki şişe daha o benim pek beğendiğim Saumur şaraplarından bulabilir mi?"

"Don Kişot..." diye mırıldandı Cervantes.

İki dakika sonra Juana, portakal jölesiyle şarap şişelerini masaya koydu ve sessiz sedasız gitti. Pardaillan, jöleyi çöreğinin üstüne sürerek:

"Ha, ne diyordunuz Mösyö Cervantes?" dedi.

Cervantes, hayret içinde şövalyeye baktı. Sonra başını eğdi. Avluda kimse kalmadığını görerek sordu:

"Kral Felipe nasıl bir adamdır bilir misiniz?"

"İnanın, kendisini az önce gördüm. Üstümde hiç de öyle hoş bir etki bırakmadı."

"Şövalye, kral, kendisinden söz izni olmadan konuşmaya başladığı için bakanlarından birinin kafasını kestirmiş bir adamdır. Masasının üstündeki kâğıtları hangi şekilde bıraktığını aklında tutar ve kimse dokunmuş mu, dokunmamış mı anlar. Dokunulmuşsa çevresindekilerin vay haline!.. Vaktiyle sevdiği ve sonradan bıraktığı kadını zalimce zindanlarda çürüten bir alçaktır. Buraya, zararsız bilginleri, kendi halindeki esnafı, kendisininkinden başka bir Tanrı'ya tapıyorlar diye öldürmeye geldi. Asıl maksadı, onların mallarını ellerinden almak ve hepsini soyup soğana çevirmek... Onun geçtiği her yer bir yangın yerine, bir harabeye döner. Bütün bunlardan başka bu adam, sadece kıskançlık yüzünden öz oğlu, Don Carlos'u işkenceler içinde öldürtmüştür. İşte sizin savaşacağınız İspanya kralı böyle bir adam, şövalye..."

Pardaillan soğukkanlılıkla cevap verdi:

"Oldukça uzun olan ömrümde birçok azgın canavarla boğuştum. Fakat şimdi bana anlatmış olduğunuz gibi bir canavara henüz

rastlamamıştım. Koleksiyonumda bir o eksikti. Bütün bu söylediklerinizi dinleyince, kendisini bir an önce görmeye can atıyorum. Hatta bu uğurda, mahvolsam bile yine yolumdan dönmeyeceğim."

Cervantes, kendi kendine mırıldandı:

"Ah, işte Don Kişot da böyle konuşacak!"

"Bir şey mi söylediniz?"

"Yook, hayır! Kendi kendime söylendim de... Fakat şövalye, siz yalnız kralla çarpışacak değilsiniz... Ondan daha büyük bir canavar daha var..."

"Sahi mi söylüyorsunuz, aziz dostum! Daha canavarı da mı var? Öyleyse biraz kuvvetlenelim yahu! Yapışın kadehinize bakalım! Sıhhatinize, Mösyö Cervantes..."

"Sıhhatinize Mösyö Pardaillan!"

Şövalye, boşalttığı bardağı masaya koydu:

"Hah şöyle!" dedi. "Eee, şimdi söyleyin bakalım, anlattığınız canavardan daha canavar olan kimmiş?"

Cervantes bir solukta:

"Engizisyon!" dedi.

Pardaillan güldü:

"Yok canım! Sizin gibi gözü pek bir asilzade de kıl kuyruk papazlardan bu kadar ürker mi?.."

"Siz ne diyorsunuz, şövalye?.. Bu papazlar, kralı, hatta papayı bile titretiyorlar!"

"Canım zaten sizin kralınız kim? Kafasına taç giymiş sahte bir papaz değil mi? Papazların birbirlerine kazık atmasına aklım erer, ama bizim gibilere değil. Ben erkek papayı da, kadın papayı da -herhalde bir kadın papa bulunduğundan haberiniz yoktur- avucumun içine almıştım. Avucumu kapamaya tenezzül etseydim, ikisi de ezilirdi."

Cervantes sevinçle el çırptı:

"Harikulade!.. Tıpkı Don Kişot gibi konuşuyorsunuz!.."

"Sizin bu Don Kişot dediğiniz kahramanı tanımıyorum ama, eğer benim gibi konuşuyorsa akılsız değilmiş hani... Ya da belki de-

lidir. İster akıllı ister deli olsun... Don Kişot burada olsaydı, şimdi size, "Şu nefis kırmızı şaraptan için de kara düşünceleriniz dağılsın, Mösyö Cervantes!" diyecekti."

Cervantes, endişeli bir sesle:

"Alay etmeyin, şövalye!" dedi. "Demek ki siz Engizisyon Mahkemesi'nin ne olduğunu bilmiyorsunuz. Bu korkunç cellatlar kurulundan her kötülük umulur. Tabiatın bu kadar bol nimete boğduğu bu güzel memleketin şimdi bir dehşet ve baskı rejimi altında yaşadığını bilmiyor musunuz? Burada korkudan çıldıranlar ve hiçbir suçu olmadığı halde gidip kendilerini suçlu diye göstererek cayır cayır yakılanlar var. Tanrı size *Casas Santas* yani 'Kutsal Ev' denilen o pis ve mendebur zindanları göstermesin!.. Orada yakılacak diri insan kalmadığı vakit ölüler mezarlarından çıkarılıp yakılıyor, şövalye! Siz bunlara karşı savaşacaksınız, ha! İnanın sizi paramparça ederler... Tıpkı benim şu kadehi paramparça ettiğim gibi..."

Cervantes böyle diyerek bir vuruşta önündeki kadehi kırınca, Pardaillan:

"Juana, kızım!" diye seslendi. "Mösyö Cervantes'e bir kadeh daha getirin!"

Juana yeni bir kupa getirip uzaklaştıktan sonra Pardaillan, Cervantes'e baktı ve heyecanlı bir sesle:

"Aziz dostum!" dedi. "Benim gibi gurbette dolaşan bir yabancıya göstermiş olduğunuz ilgiden dolayı size minnettarım. Beni daha iyi tanıdığınız vakit benim şimdiye kadar çoktan öbür dünyayı boylamam lazım geldiğini anlayacaksınız. Sayısını bilmiyorum ama, ömrümde birçok defa ölümden döndüm. Nasıl oldu, neden oldu bilmem, bir de baktım ki beni ölüme göndermek isteyenler hep darmadağın oldular... Demek istiyorum ki, sizin bu söylediklerinizi beni yolumdan çevirmek şöyle dursun, daha da hızlandırır."

Cervantes hayran hayran baktı:

"Ah, ne eşsiz bir Don Kişot örneği!" dedi.

Pardaillan:

"Ama," dedi, "bana söylediklerinize karşılık ben de size bir şey de söylemek isterim. Belki sizin bilmediğiniz, ama benim kesinlikle bildiğim bir şey... Siz biliyor musunuz ki bu çifte bela, yani Kral

Felipe ve Engizisyon Mahkemesi benim yurdumu da tehdit ediyor? Halbuki Fransa'nın bu iki bela tarafından mahvedilmesine imkân yoktur!"

"Neden?.."

Pardaillan soğuk bir tavırla:

"Çünkü ben istemiyorum!" diye kesti attı.

"Hâlâ Don Kişot gibi konuşuyorsunuz!" dedi Cervantes. Pardaillan'ın konuşmasına hayran kalmıştı. O kadar etkilenmişti ki gerçeklik kavramını yitirmişti.

"Bu davada hayatımı kaybetmenin söz konusu olduğunu bilmiyor değilim... Fakat milyonların hayatının kurtarılması uğrunda benimkinin feda olması bir önem taşımaz!"

Cervantes:

"İşte, tam Don Kişot'a yakışır düşünceler!" dedi.

Pardaillan bir an, kadeh arkadaşına alaycı bir şefkatle baktı. Onu hayallere dalmış görünce söylendi:

"Eğer, şu ikide bir adını andığınız Don Kişot'unuz da böyle düşünüyorsa muhakkak delidir, bayım!"

Cervantes dalgın dalgın:

"Öyle ya! Neden olmasın!" dedi. "Aklıma mükemmel bir şey getirdiniz. Şunu bir düşüneyim bakalım..."

Sonra birdenbire ayağa kalktı:

"Deli veya akıllı," dedi. "İster misiniz şövalye, Don Kişot'un şerefine içelim!"

Pardaillan adamın yüzüne baktı. Sonra:

"Bu sanatçıların hepsi deli oluyor galiba!" diye düşündü. Sonra yüksek sesle:

"Haydi içelim bayım!" dedi.

ON BİRİNCİ BÖLÜM
DON CÉSAR VE GIRALDA

Cervantes'le Pardaillan bardaklarındaki şarabı bir dikişte bitirdikten sonra el sıkıştılar ve böylece dostluklarını mühürlediler. Onlar dalgın dalgın konuşurlarken avlunun yeniden müşterilerle dolduğunu görmemişlerdi. Bir sürü kötü kılıklı, karanlık yüzlü adam bağıra çağıra, masalara yumruk vura vura konuşuyordu.

"Tanrı cezasını versin! Ne zamandır şöyle keyfimizce bir eğlenemez olduk. Sevilla mezarlığa döndü..."

"Öyle ya... Ne adam yakma, ne boğa dövüşü, ne de başka bir eğlence kaldı..."

"Sevgili Don César, yine can sıkıntısından dağdaki evine çekildi."

"Giralda da görünmez oldu."

"Ama merak etmeyin. Artık kralımız geldi. Yakında yine Yahudi ve Arap avına çıkacağız!"

"Bu av sırasında ceplerimizin dolacağı da cabası!.."

"Ancak kraldan sonra efendiler ve sarayın soyluları geliyor!"

"Hah! O halde efendimizin ve onun ileri gelenlerinin iştahı ne kadar büyük olursa olsun, lanetli kâfirlerin serveti, Tanrı'ya şükür, payımızı toplamamıza yetecek kadardır."

"Geri döneceğiz!"

Tüm bu lafları kocaman kahkahalarla ortaya serpip masaya sert yumruklar vurdular. Sevinç içindeydiler ve bunu göstermek istediler.

Pardaillan konuşulanları dinledikten sonra alçak bir sesle:

"Kısacası duyduklarıma göre, bu mücadele, kraldan bu cesur adamların en sonuna kadar herkesin dürüst bir kazanç elde etmeyi

umduğu geniş bir taş ocağından başka bir şey değildir."

Cervantes omuzlarını silkerek yanıtladı:

"Bu her zaman böyle değil midir?"

"Fakat bu bahsettikleri Don César kim?"

Cervantes, yüzünde bir hüzün ifadesiyle:

"Don César, ünlü bir boğa güreşçisi," dedi.

"Soyadı yok. Çünkü ne anasını, ne de babasını tanıyabilmiş. Ona El Torero diyoruz; tıpkı tüm İspanya için sadece bir kral olduğu gibi, tüm Endülüslüler için sadece bir boğa güreşçisi var, bu yüzden ona El Torero diyoruz: El Torero hepsi bu kadar. Boğayla savaşmanın şimdiye kadar bilinmeyen yöntemlerini kullanarak Endülüs'te ün kazandı. Endülüslüler kendisini çok sever. Onun kendine göre bir güreş stili vardır. Başka boğa güreşçileri gibi sahaya zırhlara bürünüp çıkmaz... Üstelik boğayı da öldürmez. İpekten elbiseler giyer ve elinde ince bir kılıç olduğu halde sahaya çıkar. Sol eline kırmızı şalını alır ve boğanın iki boynuzu arasına takılmış kurdeleleri hafif kılıcıyla koparıp hayvana bir zarar vermeden, fakat kendi canını tehlikeye atarak aldıktan sonra götürür, seyirciler arasındaki en güzel kadının ayakları dibine bırakır. Yiğit bir delikanlıdır; görseniz kendisini siz de seversiniz."

Pardaillan tekrar kraldan söz açarak:

"Demek kralın pek acele paraya ihtiyacı var ki yine talana çıkıyor," dedi.

Cervantes başını salladı:

"Hem para meselesi, hem dinsizliği kaldırma perdesi altında, kitle halinde insan öldürme meselesi... Fakat bence asıl sebep bunlar değil... Bana kalırsa yalnızca onun ve engizisyon başyargıcının bildiği bir amaç uğrunda bu dolaplar dönüyor. Bu amacı sezinliyor gibiyim!.."

Pardaillan:

"Bakalım, İngiltere'nin Elizabeth'i İspanya'yı işgal etmekle tehdit edecek mi? Bu, Kral Henri'nin işlerine büyük ölçüde yarar! Yoksa İspanya'yı tehdit eden başka bir devlet mi var? Ya da krala karşı büyük bir ayaklanma mı hazırlanmış?.." diye sordu.

Cervantes:

"Boşuna uğraşmayın şövalye!" diye söylendi. "İmkânı yok, bulamazsınız. Bir sürü suçsuzun kanını akıtacak olan bu saldırı, aslında bir tek adama karşı!.. Hem de kime, biliyor musunuz?.."

"Herhalde bu korkunç bir asi, gözü kanlı bir haydut olacak!.."

"Hayır mösyö, hayır!.. Yirmi iki yaşlarında, kimsesiz, otsuz, ocaksız bir delikanlıya karşı... Gerçi seçtiği tehlikeli meslekte iyi para kazanıyor ama kazandıklarını fakirlere dağıtıyor... Kendisi ne tehlikeli bir asi, ne de korkunç bir haydut. Sadece iyi bir boğa güreşçisi..."

"Yaa!.. Yoksa bu, sizin demin sözünü ettiğiniz delikanlı mı?.."

"Ta kendisi, şövalye!.."

"Meğer, onu tanırsam çok seveceğimi boşuna söylemediniz... Peki, bu genç aslında tanınmış bir aileden mi?.."

Cervantes çevresine kuşkulu gözlerle baktı ve fısıldadı:

"Don César, bundan yirmi iki yıl önce öldürülen Don Carlos'un oğlu!.."

"Yani Kral Felipe'nin torunu!.. Demek ki İspanya tacının varisi... Tahtta, şimdiki veliaht Don Felipe'den daha çok hakkı olan adam!.."

Cervantes ses çıkarmadan, başıyla doğruladı. Pardaillan:

"Kudretli kral büyükbaba, yoksul ve kimsesiz torununa karşı ordular çıkarıyor! Bu işin altında önemli bazı aile sırları saklı olmalı!.." dedi.

"Eğer prens -aramızda ona bu ismi verebiliriz- bilseydi ve isteseydi, kendisini taparcasına seven Endülüslüler yarın ayaklanırlar ve İspanya bir anda ikiye bölünürdü, iki taraf birbirini yerdi... Felipe'nin buralara kadar gelmesinin iki nedeni var: Bir taşla iki kuş vurup hem birkaç bin dinsizi yok etmek, hem de bu kargaşalık arasında bir pundunu bulup prensi temizlemek..."

"Peki, ya haberi olsaydı?.."

"Yalnız bundan değil, kendisinin kimin çocuğu olduğundan da haberi yok..."

"Peki, ya haberi olsaydı?.."

"Olsaydı da durum kendisi için pek değişmezdi. Zira kendisi sanatkâr ruhlu bir insandır; ne tahta, ne taca metelik verir... Üstelik

Giralda'ya da delice âşıktır!.."

"Vay canına! Bu sizin prens, benim pek hoşuma gitti. Peki mademki Giralda'ya bu kadar vurgun, onunla evlense ya!"

"Onun da bütün istediği bu zaten... Fakat Giralda her nedense bir türlü İspanya'dan ayrılmak istemiyor!.."

"Canım, burada, İspanya'da evlenseler ya!.."

"Hiç evlenebilirler mi? Engizisyon Mahkemesi adamı ne yapar sonra?.."

"Lanet olsun! Engizisyonun bununla ne ilgisi var canım?.."

Cervantes, hayret içinde Pardaillan'a baktı:

"Şu yüzden ilgisi var: Giralda çingenedir; dinsizdir. Engizisyon Mahkemesi isterse onu yarın yakalatıp ateşe attırabilir... Bunu çoktan yapacaktı ya... Sevilla halkı, prensi sevdiği için ayaklanır filan diye çekindi..."

"Canım, anladık, ama prens de çingene değil ya!.."

"Kim bir dinsizle evlenirse, o da dinsiz gibi işlem görür; ateşte yakılır! Kim dinsizlerle hoş geçinirse ve onları Engizisyon Mahkemesi'ne vermezse ister asilzade, ister halktan biri olsun, derhal ateşe atılır!.."

"Tanrı cezasını versin he!.. Hangi taşı kaldırsam, altından bu engizisyon çıkıyor... Sizin bu engizisyonunuz burayı yaşanmaz bir hale getirmiş inanın!.. Fakat artık kafam kızmaya başladı... Bu engizisyonunuzun altından girip üstünden çıkacağım! Hem size bir şey daha söyleyeyim: Birazcık şu sizin prensinizin de işlerine burnumu sokacağım... Çünkü bu delikanlının tek başına işin içinden çıkamayacağını anlıyorum..."

Cervantes, sevinç içinde:

"Bravo!.. Bravo!.. Don Kişot dövüşe başlayacak!.." diye söylendi.

"Hay sizin Don Kişot'unuzun Tanrı iyiliğini versin! Siz şimdi bana şu Don Carlos hikâyesini anlatır mısınız?.."

Cervantes'in çehresi hüzünden kararır gibi oldu:

"Çok acıklı ve karanlık bir hikâye!" dedi.

"Ben de öyle hissediyorum... Varsın olsun!.. Daha şarabımız ve vaktimiz var!.."

Cervantes, çevresine tekrar kuşkulu gözlerle bakınarak sesini alçaltı:

"Önce şurasını söyleyeyim ki bu Don Carlos hikâyesine karışanların hepsi ölmüş, öldürülmüştür. Bu hikâyeyle ilgili en ufak bilgisi olanlar veya olduğundan şüphe edilenler sessiz sedasız ortalıktan kaybolmuşlardır..."

Pardaillan:

"Güzel!.. Biz de ucuz ucuz ölmek istemediğimize göre, bu meseleyi hiç bilmiyormuşuz gibi davranırız!" dedi.

*

Bu sırada avluya genç bir çift girmişti. Pardaillan'la Cervantes gelenleri görmemişlerdi. Adam şapkasını yüzüne indirmişti. Kadın da bir mantoya sarınmış ve kukuletasını yüzüne çekerek iyice örtünmüştü. Birbirlerinin elinden tutmuş, sessizce geçerek, avlunun dibindeki çardaklardan birinin altına oturmuşlardı. Bunlar, şüphesiz bir çift sevgiliydi ve meraklı gözlerden uzakta, baş başa kalmak istiyorlardı.

Bu çift henüz yerine oturmuştu ki arkalarından bir adam daha belirmiş ve kimsenin ilgisini çekmemeye çalışarak iki hurma fidanı arasına sinmişti. Sevgililerden birkaç adım ötede, pusu kurmuş gibi bekliyordu.

Fakat adamın bu sinsice hareketi, daima tetikte bulunan Pardaillan'ın gözünden kaçmamıştı.

"Vay!" diye düşündü. "Kâfire bak!.. Tilki gibi sindi. Ne yapmak istiyor acaba? Ha... Şuradaki sevgilileri gözetliyor olacak!.. Galiba herif, ötekinin rakibi!"

Sonra Cervantes'e döndü:

"Sizi dinliyorum!" dedi.

"Şövalye, herhalde Cateau-Cambrésis Anlaşması'nda,[10] İspanya Kralı Felipe'nin o zaman on beş yaşında bulunan oğlu, Veliaht Don Carlos'la Fransa Kralı II. Henri'nin büyük kızı on dört yaşındaki Prenses Elisabeth'in evleneceklerine dair bir madde bulunduğunu elbette bilirsiniz..."

10. 1559'da İspanya Kralı II. Henri ile II. Felipe arasında imzalanan antlaşma.

"Evet... Kral Felipe'nin, oğlu için seçtiği kızla sonradan kendisinin evlendiğini de bilirim!.."

Cervantes sözüne devam etti:

"Don Carlos, güzel nişanlısını çılgınca seviyordu. Bu aşk öyle temiz, öyle büyük bir aşktı ki böylesi ancak pek gençlerle ihtiyarlarda olabilirdi. Prens, yakışıklı ve zeki bir delikanlıydı. Kız da onu sevdi. Fakat kısa bir zaman önce kral, karısı Marie Tudor ölünce bu sıralarda bir şanssızlık eseri olarak oğlunun nişanlısını gördü. Adam onu görür görmez, yıldırımla vurulmuşa döndü. Oğluna seçtiği kızı kendine istedi. Kızcağız da henüz çocuktu. Üstelik annesi de Catherine de Médicis'ti. Prenses, sevgisini içine gömdü ve fazla bir zorluk çıkarmadan kralla evlenmeye razı oldu... Fakat prens... Prens bunu bir türlü hazmedemedi. Yalvardı, yakardı, ağladı... Herhangi bir merhametsiz rakibin yüreğini yumuşatacak kadar uğraştı. Nihayet babasını yumuşatamayacağını anlayınca, prensesin de kendisini sevdiğini söyledi... O zamana kadar bir dediği iki olmamış olan mağrur kral, oğlunun aşkta kendisine tercih edilmesine içerledi. Yüreğinde korkunç bir kıskançlık ve oğluna karşı sonsuz bir kin uyandı. İki rakip arasında yalnız Aranjuez bahçelerindeki ulu ağaçların şahit olduğu dehşetli sahneler geçti... Nihayet Elisabeth, Isabelle adıyla kraliçe oldu ve baba-oğul da birbirinin kanına susamış iki rakip, iki can düşmanı kesildi..."

Cervantes, Pardaillan'ın doldurduğu kadehini bir dikişte bitirdikten sonra sözüne devam etti:

"Ondan sonra Veliaht Don Carlos, saraydan ve hükümetten uzaklaştırıldı. Böyle olması daha iyiydi. Çünkü ne zaman baba-oğul karşı karşıya gelseler, birbirlerine kanlı bakışlarla bakıyorlar ve neredeyse hançerlerini çekip birbirlerinin üstüne atılacakmış gibi bir tavır takınıyorlardı. Bu durum aylarca, yıllarca sürdü ve bir gün veliahdın tutuklandığı, yargılandığı ve ölüme mahkûm edildiği haberi yayılıncaya kadar devam etti."

"Gerçekten prens yargılandı mı?.."

"Evet, babanın alçakça intikamına alet olarak oğlunu mahkûm edecek üç vicdansız çıktı: Engizisyon Başyargıcı Espinosa Kardinali, Éboli Prensi Ruy Gomez de Sylva ve Yargıç Birviesca!.."

"Yargılamaya gerekçe olarak ne gösterildi?.."

"Devletin düşmanlarıyla işbirliği yapmak ve Flandres'de isyan hazırlamak!.. Açıkça ilan edilen sebepler bunlardı. Fakat aslında sebep büsbütün başkaydı. Gerçi hem veliahdın, hem de kraliçenin peşine bir sürü casus takılmıştı ve en ufak hareketleri bile gözden kaçırılmıyordu ama, babanın korkunç aşkı yüzünden ayrılmış olan iki sevgili, yine ne yapıp ediyor, birbirlerini buluyorlardı... Nerede nasıl buluşuyorlardı? Orasını bilen yok... Kraliçe, Don Carlos'a âşık olmakla kalmamış, üstelik ondan gebe de kalmıştı. Onları birisi mi ele vermişti? Bu da bilinemiyor... Bir gün kraliçe, kralın dehşetli bir kıskançlık krizi geçirdiğini ve kendisini bir manastıra kapatmaya karar verdiğini sevgilisine bildirdi. Bu kararda, doğuracağı çocuğun hayatına bir kasıt da seziyordu. Don Carlos, derhal doğacak çocuğunu kurtarmak için tertibat aldı ve kralın adamları, doğan çocuğu almaya geldikleri vakit çocuğun ortalıktan kaybolmuş olduğunu gördüler... Ertesi gün de veliaht tutuklandı."

Pardaillan acındı:

"Zavallı delikanlı!.. Keşke o da babamın öğüdüne uysaymış da kadınların yüzlerine bile bakmasaymış!.."

"Don Carlos'un yargılanması bir komedi oldu ve asıl faciayı örtmeye yaradı. Bu facia, aklın alamayacağı kadar iğrenç ve yüz kızartıcıdır. Gururundan yaralanan kral, ne yaptı bilir misiniz? Gerçekten karısı tarafından aldatılmış olup olmadığını öğrenmek için oğluna işkence ettirdi!"

"Yok canım?.. Sahi mi söylüyorsunuz? Oğluna işkence ha?.."

"Evet, bir babanın oğluna işkence ettirmesi gibi çirkin ve inanılmaz iş yapıldı. Bir düşünün şövalye: Veliahdı karanlık ve feryatlarının dışarıdan duyulamayacağı kadar kalın duvarlı bir zindana tıktılar. Cellat onun gözleri önünde işkence aletlerini kızdırdı. Bir yandan zavallı delikanlının etlerini kızgın kerpetenlerle koparırlarken, o alçak baba da oğlunun üstüne eğilip, 'İtiraf et! Söyle! Sefil!..' diye haykırıp durdu. Veliaht can çekişiyordu. Bu acı arasında bile korkunç bir gayretle dişlerini sıkıp kendi dilini koparttı ve o kanlı et parçalarını babasının yüzüne tükürerek, 'Söylemeyeceğim!' demek istedi. O zaman taş yürekli baba, oğlunun bu korkunç azminden mi, yoksa yaptığı hainlikten mi utandı bilinemez... İşkenceyi durdurduktan sonra, oğlunun suratına fırlattığı kanlı tükürüğü sildi... İşte o

zindanda bu feci olay geçti, şövalye..."

Pardaillan tiksinmiş gibi:

"Dehşet bir olay!" dedi. "Peki ama siz bütün bunları nereden biliyorsunuz?.."

Cervantes duymamış gibi sözüne devam etti:

"Sonra da kralın oğlunu affettiğini ve cezasını müebbet kürek cezasına çevirdiğini söylediler... Halbuki birkaç gün sonra, Temmuz 1568'de veliahdın öldüğü duyuldu. Prensin pek düzensiz bir hayat sürdüğü için ansızın verem olarak öldüğü yalanı yayıldı."

"Kraliçeye bir şey yapmadılar mı?"

"İspanya'da kraliçeye dokunulamaz! Fakat Don Carlos'un ölümünden iki ay sonra o da, yirmi iki yaşında hayata gözlerini yumdu."

"Evet! İki ölüm olayının böyle üst üste gelişi işin içinde bir kasıt olduğu sonucunu doğruluyor. Ne diyecektim?.. Siz şair ruhlu bir adamsınız... Size bir şey söyleyeyim... Şu gözlerini birbirine dikmiş, susarak bakışan âşıkları görüyor musunuz? Bazen sususun, konuşmadan daha fazla şey anlattığını söylerler, ne kadar doğru, değil mi?.."

Pardaillan bunları söylerken, gözleriyle az önce hanl hanl konuşurken birdenbire seslerini kesmiş olan sevgilileri işaret ediyordu. Cervantes:

"Sahi, neden öyle birdenbire sustular?" diye sordu.

"Yavaş! Burada birtakım şeyler dönüyor!.. Bunun bir tuzak olmasından korkuyorum!"

Cervantes, şövalyenin dikkatle dinlediği hikâyeyi anlatırken iki hurma fidanı arasına sinerek sevgilileri gözetlemiş olan adam da, yavaşça gürültücü kalabalığın bulunduğu masaya seğirtmişti... Orada bulunanlara, avucunun içinde duran bir şeyi göstererek bir şeyler söyleyince masa başındakiler hemen korku ile karışık bir saygıyla toparlandılar. O zaman adam, emredercesine birtakım sözler söyledi ve çevresindekiler, itaat ettiklerini belirtir bir tarzda başlarını salladılar... Yalnız, aralarından ikisi karşılık verecek gibi davrandıysa da bu hareketleri, adamın hükmeder bir tavırla elini göğe kaldırması ve tehditkâr bir eda ile birkaç söz söylemesi sonucu yarım kaldı.

Adam, emri altındaki bu kalabalıkla artık ilgilenmeyerek yol üstünde gidip gelen hizmetçi kızı yakaladı. Hizmetçi de, hemen ötekiler gibi dehşet içinde eğildi ve çabucak gidip az sonra gelerek masanın üstüne bir kangal ip bıraktı. Bırakmasıyla beraber korkusundan uçarcasına kaçıp kaybolması bir oldu.

Adam kapının yanına oturdu, beklemeye başladı.

Az önce neşeli, hatta taşkın haykırışların çınladığı avlunun üstüne, yakında kopacak fırtınayı haber veren ürkütücü bir sessizlik çökmüştü.

Bu sırada hiçbir şeyin farkında olmayan âşık çift de geldiği kadar sessizce gitmeye hazırlanıyordu. Sevgililerin kapıya ulaşmalarına iki adım kalmışı ki, adam birdenbire karşılarına dikildi ve elini uzatarak sözde üzgün bir sesle:

"Kızım!" dedi. "Seni Kutsal Mahkeme adına tutukluyorum!.."

Kızın yanındaki delikanlı, karşısında silahsız bir kimse bulunca kılıcına davranmaya lüzum görmeyerek, sevgilisini yavaşça yana çektikten sonra adama bir yumruk savurdu. Fakat aynı anda kalabalık, delikanlının çevresini demirden bir çember gibi sarıverdi. Havaya kalkmış yumruğunu, sımsıkı yakalayıp bileğini büktükten sonra belindeki kılıcı çekip aldılar. Birkaç saniye içinde kendisini kıskıvrak bağladılar. Zavallı delikanlı, kalabalık karşısında güçsüz kalmanın verdiği hınçla üstüne çullananları sarsmaya çalışıyor ve ağzından köpükler saçarak bağırıyordu:

"Ah, alçaklar!.. Ah, kalleşler!.."

Masa başında biraz önce içip konuşan kalabalık yüzlerinden de belli olduğu gibi istemeye istemeye Engizisyon Mahkemesi görevlisinin sadık köpekleri haline gelmiş ve delikanlıya saldırmışlardı. Bu işi istemeyerek yaptığını içlerinden biri şöyle açıkladı:

"Ne yapalım kardeş?.. Bu işi keyfimiz istediği için yapmıyoruz, ama cesaretin varsa gel de itaat etme!.. Baksana, adam Kutsal Mahkeme'den söz ediyor! Dinlemeyelim de gidip zindanda mı çürüyelim?.. Sen de sesini çıkarmasan iyi edersin!.."

Bu sırada genç âşığın bağlanması tamamlanmış, kendisi yere yatırılmıştı. Adamlardan dördü üstüne çullanmış, debelenmesine zorlukla engel olabiliyordu. Fakat adamlar işleri bittiği için nihayet

azmine ve gücüne hayran kaldıkları kurbanlarının yüzüne bakmayı akıl ettiler... O vakit hepsinin hayretle açılan ağzından şu sözler fırladı:

"A! Don César!.. El Torero!"

Ve sonra da genç kıza dönerek:

"Giralda!" dediler.

Çünkü genç kız da sevgilisine yardım etmek için çırpınmış ve o sırada kukuletası açılarak eşsiz güzelliği meydana çıkmıştı.

Bütün bunlar, anlatılamayacak kadar kısa zamanda olup bitmiş ve engizisyon görevlisi, iki kurbanının tutuklanmasını karanlık bakışlarla sessiz sedasız izlemişti. Don César'ın bağlandığını ve kımıldayamaz duruma geldiğini görünce vahşi bir sevinçle pençesini Giralda'ya doğru uzatıp genç kızı bileğinden yakaladı:

"Nihayet elime geçtiniz!.." dedi.

Genç kız, bileğini yakalayan elin temasından tiksinerek irkilmişti; kendisini kurtarmaya çabalıyor ve suya düşüp de tutunacak bir şey arayan insanın ümitsizliği içinde çırpınıyordu. Fakat engizisyon görevlisi, onun bütün debelenmelerine kolaylıkla karşı koyuyor ve kendisini tek eliyle zapt edebildiğine göre epeyce kuvvetli bir adam olduğunu belli ediyordu. Nihayet işi daha fazla uzatmamak isteyerek:

"Haydi!" dedi. "Haydi gelin bakalım!.."

Ve genç kızı şiddetle çekerek sert adımlarla kapıya yöneldi. Fakat eşiğe varınca durmak zorunda kaldı...

Pardaillan umursamaz bir tavırla kapıya dayanmış, kollarını göğsünde kavuşturmuş, onu seyrediyordu. Engizisyon görevlisi, bir an yolunu kapamak isteyen bu yabancıya baktı. Fakat şövalye bu bakış altında duruşunu hiç bozmadı. Yüzünde o kadar yumuşak bir gülümseme vardı ki kendisinin kötü bir niyeti olduğunu anlamaya imkân yoktu. Hem zaten Kutsal Mahkeme'nin görevlilerinden birinin yolunu kesecek kadar cesur bir adam bulunabileceği kimin aklına gelirdi ki?.. Nitekim insanlar üzerindeki nüfuzuna güvenen engizisyon görevlisi, söz söylemeye bile tenezzül etmeyerek şövalyeyi bir kenara itmeye yeltendi. Fakat adam yerinden kıpırdamıyordu. Engizisyon görevlisi nihayet dayanamadı, ters ters:

"Haydi mösyö! Çekilin yolumdan!" dedi. "Çıkmak istediğimi görmüyor musunuz?.."

"Haa!.. Çıkmak istiyordunuz demek?.. Neden daha önce söylemediniz, canım? Buyurun, çıkın işte!.."

Pardaillan böyle söylemekle birlikte bir türlü yerinden kımıldamıyordu. Engizisyon görevlisi kaşlarını çattı. Karşısındakinin güler yüzlü sakinliğinden tasalanmaya başlamıştı. Fakat kendine hâkim oldu ve boğuk bir sesle:

"Mösyö!" dedi. "Ben Kutsal Mahkeme'nin emrini yerine getiriyorum... Kutsal Mahkeme'nin emirlerine uymamak ve görevli bir engizisyon görevlisine saygısızlıkta bulunmak da ölüm cezasına çarpılmaya yeter!.."

"Yaa!.. Öyle mi?.. Bakın bunu bilmiyordum. Kutsal Mahkeme mi dediniz?.. Ona karşı saygısızlık etmek aklımdan bile geçmez... Ayrıca Kutsal Mahkeme'nin, sizin gibi bir görevlisine layık olduğu şekilde davranmak isterim!"

Pardaillan hâlâ yerinden kımıldamıyordu. Engizisyon görevlisi, şövalyenin ağzından çıkan bu sözlerdeki hakaret havasını sezerek sapsarı kesildi. Öfkeden titreyen bir sesle:

"Ne istiyorsunuz siz?.." dedi.

Pardaillan, tatlı tatlı cevap verdi:

"Söyleyeyim canım, söyleyeyim!.. Kötü davrandığınız şu genç kızı rahat bırakmanızı istiyorum... Kalleşçe yakalattığınız şu delikanlıyı da salıvermenizi diliyorum. Ondan sonra serbestçe çıkabilirsiniz..."

Görevli, bu acayip adama canavarca bakışlarla baktı ve homurdandı:

"Dikkat edin, kellenizle oynuyorsunuz, mösyö!.. Yoksa Kutsal Mahkeme'nin emirlerini dinlememeyi mi göze alıyorsunuz?.."

Pardaillan soğuk bir tavırla:

"Yoksa siz de benim isteğimi yerine getirmemeye mi cesaret ediyorsunuz?.." diye sordu.

Sonra engizisyon görevlisinin ne yapacağını şaşırmış bir halde durakladığını görünce:

"Sabrım tükenmeye başlıyor, dostum! Biraz çabuk olun. Sonra karışmam!" dedi.

Bu inanılmaz sahnenin seyircileri, korkunç bir sessizlik içinde kalakalmışlardı. Pardaillan'ın, sınırları içinde bulunduğu memleketin en yüksek makamına karşı gelmeye kalkması ya delilik ya da akıl almaz bir cesaret eseriydi. Böyle bir hareket, onu görenlerde ancak merhamet ve hayranlık duygusu uyandırabilirdi... Herkes korku içindeydi. Pardaillan ise sanki hal hatır soruyormuş gibi sakin kalmıştı. Yalnız bu arada tekrar gerçekle hayalin sınırını şaşıran bir adamın sesi duyuldu:

"Yaşa Don Kişot!.."

Bu, Cervantes'in sesiydi. Adam, yazacağı romanın yüzyıllar boyunca unutulmayacak kahramanını alkışlıyordu.

Engizisyon görevlisi, şaşkınlığından sıyrılmış olmalı ki öfkesinden titreyerek biraz önce Don César'ı yakalattığı adamlara döndü, eliyle Pardaillan'ı gösterip:

"Tutun şu dinsizi!.." diye gürledi.

Adamlar altı kişiydi. Dördü, yerde yatan César'la uğraşıyordu. Boşta olan diğer ikisi, tereddüt içinde bakıştı. Görevli bu tereddüdü görünce tehdit etti:

"İtaat edin!.. Yoksa canınıza okurum!.."

Adamlar, Pardaillan'a doğru yürüdüler. Fakat şövalyenin yüzünde, hiç de iyi şeyler okumamış olacaklar ki birdenbire ellerini bellerine götürdüler. Fakat kılıçlarını çekmeye vakit bulamadılar. Pardaillan yıldırım hızıyla ileri atıldı ve iki yumruğunu birden savurdu. İki adam, iki külçe gibi yere yığıldı. O zaman şövalye, engizisyon görevlisinin burnunun dibine kadar yaklaştı ve buz gibi bakışlarını onun gözlerine dikerek:

"Bu delikanlıyı bırakın, diyorum!.." dedi.

Engizisyon görevlisi, kin dolu gözlerle baktı, dişlerini gıcırdattı ve:

"Önemli bir din görevlisine çok kötü davranıyorsunuz, mösyö!.. Bu saygısızlığınızı çok pahalıya ödeyeceksiniz!.." dedi.

"Sen din görevlisi filan değil, sulu, bayağı herifin birisin! Bir asilzadeyi tehdide cesaret ha!.. Haydi, bırak şu genç kızı, yoksa so-

nun fena olacak!.."

Engizisyon görevlisi:

"Cesaretiniz varsa bana el kaldır, göreyim!.." dedi.

Pardaillan:

"Sana dokunmak bana tiksinti veriyor, ama ne yapayım ki buna mecbur oluyorum..." dedikten sonra bir anda eğilip herifi kemerinden yakalayarak bir tüy hafifliğiyle kaldırdı, kapının kanadını ayağıyla açtıktan sonra adamı sokağa fırlatırken:

"Kulaklarının kopmasını istemiyorsan, ben içeride bulunduğum sürece buraya döneyim deme!" dedi.

Artık o herifle uğraşmaya lüzum görmeyerek geriye döndü ve şaşkınlıklarından küçük dillerini yutmuşçasına birbirlerine bakan dört adama sert bir sesle:

"Çözün bu mösyöyü!.." emrini verdi.

Adamlar acele acele ipleri kesmeye koyuldular...

Bir yandan da:

"Bizi affedin, Don César! Kutsal Mahkeme'ye karşı koysaydık sizi öldüreceklerdi; biz de sevgili boğa güreşçimizi kaybedecektik!" diyorlardı.

Don César çözülünce Pardaillan dört adama kapıyı gösterdi:

"Çıkın dışarı!" diye gürledi.

Birisi:

"Bizimle böyle konuşulmaz!.. Bizler şövalyeyiz!.." diyecek oldu.

Pardaillan sakin bir sesle:

"Şövalye olup olmadığınızı bilmem!" dedi. "Fakat köpekçesine bir iş gördüğünüzü gözlerimle gördüm... Size köpeklere layık muamele yapmamı istemiyorsanız çıkın buradan!.."

Bir yandan da parmağıyla çizmesinin burnunu gösteriyor, hepsini tekmeyle kovacağını anlatıyordu.

Dört adam, utanç içinde homurdana homurdana ve gözlerinden kin ışıkları saçarak kapıya yöneldi. Pardaillan arkalarından:

"Durun!.. Şu mendeburları da kaldırın bakalım!" diyerek birer yumrukta yere serdiği iki adamı gösterdi. Dört şövalye ses çıkar-

madan geri döndü. Eğilip baygın arkadaşlarını karga tulumba etti. Adamların meyhaneden çıkışları, hiç de girişleri kadar parlak ve gürültülü olmadı.

Ortalıkta Pardaillan, Don César, Giralda ve Cervantes'ten başka kimse kalmayınca, han sahibiyle kızı da sindikleri yerlerden çıkmışlar, hayran hayran şövalyeyi seyrediyorlardı.

Pardaillan sakin sakin:

"Oooh!" dedi. "Hava temizlendi... İnsan daha rahat nefes alıyor!.."

Cervantes hayranlıktan sarhoş bir halde:

"Harika, eşsiz Don Kişot!" dedi.

Şövalye, ara sıra takındığı alaycı tavrıyla ona döndü:

"Artık şu bir saatten beri adıyla kafamı şişirdiğiniz Don Kişot'un kim olduğunu bana söyleyin, bayım!"

Cervantes, acı ve şaşkın bir gülümsemeyle:

"A!.. Don Kişot'u tanımıyor!.." dedi. Sonra hancının kızı Juana'ya döndü: "Güzel kızım! Bir aynan var mı?"

Genç kız eliyle koynunu araştırdı ve küçük bir ayna çıkararak uzattı. Cervantes, aynayı aldı. Şövalyeye sundu ve:

"Şu aynaya bakın, Şövalye!" dedi. "Orada bir saattir adıyla kafanızı şişirdiğim Don Kişot'u göreceksiniz!.."

Pardaillan, bir aynaya, bir Cervantes'e bakarak söylendi:

"Zaten ben de bundan şüphelenmeye başlamıştım ya... Fakat ne olursa olsun bayım, bu sizin Don Kişot, çılgının biri!.."

Cervantes sordu:

"Neden?.."

"Çünkü, aklı başında bir adam, burada bu Don Kişot delisinin yediği haltları yemezdi..."

El Torero ve Giralda daha sonra şövalyeye yaklaştılar, Don César duygudan titreyen bir sesle:

"Tanıdığım en cesur şövalye için ölmem gerekirse öleceğim," dedi.

Giralda bir şey söylemedi. Şövalye genç kızın elini aldı ve dudaklarına götürerek öptü.

Pardaillan, kendisine hayran olunmasından, şükran duyulmasından çok sıkılırdı. O kadar şaşırdı ki bir düzine kılıçlı şövalye karşısında bu derece şaşkınlık duymazdı.

Bir saniye kadar, kendisine hayran gözlerle bakan bu genç ve güzel çifti seyretti ve heyecanlı zamanlarda takındığı sıkılgan tavrıyla:

"Amma yaptınız, mösyö!.." dedi. "Sizin ölümden bahsetmeniz doğru mu? Bu dilber kız için yaşamanız lazım... Aşk için yaşamanız lazım... Gençlik, güzellik ve yüce duygular bir araya gelince aşk daima muzaffer olur... Hele şimdilik, şu masaya oturun da memleketimin şaraplarını içerek sizi, çevrenizde dolaşan tehlikelerden nasıl kurtaracağımızı düşünelim."

ON İKİNCİ BÖLÜM
KRAL HENRI'NİN ELÇİSİ

Sevilla şehrinin Alcazar Sarayı'nda, elçiler salonuna bitişik odalardan birindeyiz...

Geniş, Arap tarzında yapılmış bir odaydı burası. İçinde büyükçe birkaç koltuk, birkaç iskemle, geniş bir çalışma masası ve bu masanın üzerinde bir sürü kâğıt vardı.

Küçük pencereler, dünyaca ünlü bahçeye bakıyordu...

Kral II. Felipe, bu pencerelerden birinin önüne oturmuş, soğuk bakışlarıyla dışarının göz kamaştırıcı manzarasını seyrediyordu.

Kralın yanında engizisyon başyargıcı ayakta duruyordu.

Biraz daha ileride bir pencere pervazına dayanmış bir şekilde, kollarını kavuşturan dev cüsseli bir adam heykel gibi duruyordu. Adamın kemerli, kocaman bir burnu, ürkütücü bakışları, kaşlarına kadar uzanan saçları ve daracık bir alnı vardı. Bir de bunlara ek olarak kıpkırmızı, gür sakalı şakaklarına kadar tüm yüzünü kaplıyordu.

Bu dev adamın adı Don Iago de Almaran'dı. Ama sarayda ona herkes "Kızıl Sakal" anlamına gelen "Barba Roja" lakabını takmıştı. Barba Roja, II. Felipe'nin en sadık muhafızlarından biriydi.

Özel günlerde, dinî törenlerde, infaz törenlerinde, önemli konuşmalarda ve kalabalığın olduğu her yerde kral neredeyse Kızıl Sakal da orada hazır bir şekilde, heybetli bir kabadayı gibi beklerdi.

Kızıl Sakal o kadar zekiydi ki kralın bir bakışından, bir hareketinden her şeyi anlardı. Her zaman kralın emrine hazır bir halde beklerdi. Her zaman dikkatli bir şekilde kralı izlerdi.

Kızıl Sakal, yalnız krala olan yakınlığından değil, müthiş kuvvetinden ötürü de herkesi korkuturdu.

Aslında Kastilya'nın en eski ve soylu ailelerinden birine mensup olduğu halde insanların arasına karışmaz ve ancak kralın bir emrini

yerine getirmek için ortalıkta görünürdü. O zaman bile, meramını elinden geldiği kadar az sözle anlatırdı.

Bugün kral yine siyah ipek ve kadifeden, ciddi ve gösterişli elbisesi içinde gayet soğuk bir tavırla Espinosa'nın verdiği bilgiyi dinliyordu. Engizisyon başyargıcı diyordu ki:

"Prenses Fausta, kadın Papa Jeanne'in yaptığını yapmak isteyen bir kadındır. Kendisi, Papa V. Sixtus'u bile tir tir titretmişti ve az kalsın onu, papalık tahtından indiriyordu. Çok zeki ve bilgilidir. Kendisine yumuşak davranmalıyız... Ondan yararlanabiliriz."

"Peki, şu Şövalye Pardaillan kim?"

"Duyduğuma göre, ele geçirilip kendisinden istifade edilmesi gereken, bu mümkün olmazsa muhakkak tepelenmesi icap eden müthiş bir adam!.. Fakat kendisini iş başında görmeden, hakkında bir hüküm vermemeli... Böyle şöhretlerin çoğu kof çıkıyor. Fakat kendisi lehinde hükümler verdirecek deliller de yok değil. Aslen Margency kontu olduğu halde bu unvanı tenezzül edip kullanmıyor. Belki karakter sahibi bir adam, belki de kontluk unvanını kendisine layık görmüyor. Öte yandan, Sevilla'ya geldiği gün görevlilerimden birine çatmış. Adamı tuttuğu gibi yaka paça sokağa fırlatıvermiş... Herhalde gözü pek biri olacak..."

Kral endişeli bir tavırla:

"Ne?.." dedi. "Engizisyon görevlilerinden birine el kaldırmaya cüret mi etmiş?"

Espinosa evet anlamında başını eğdi.

O zaman Felipe, kesin bir dille:

"O halde elçi olmasına rağmen kendisini muhakkak cezalandırmak lazım!" dedi.

"Fakat daha önce bu Mösyö Pardaillan'ın ne istediğini ve neler yapabileceğini bir görsek, majeste..."

Kral sert bir sesle:

"Peki, ama bir devlet görevlisine yapılan hakareti cezasız bırakamayız... Onu başkalarına örnek olacak bir şekilde cezalandırmalıyız!" dedi.

"Bence bu mesele üstünde durmamızın anlamı yok, majeste.

Çünkü o görevli de bizden izin almamış ve kendi başına buyruk hareket etmiş... Bu da disipline aykırı bir davranış. Ve şiddetli bir cezayı gerektirir. Görevlilerimiz, kendilerinin birer hiç olduklarını ve başlarının emri olmadan hiçbir şey yapamayacaklarını bilmelidirler. Pardaillan'a gelince, gerektiğinde, bir yolunu bulup onun da işini bitirmek her zaman için mümkündür..."

Kral ilgisizce:

"Peki," dedi.

Sonra yerinden kalktı. Kurumlu bir eda ile ve ağır adımlarla yazı masasının başına geçti. Sert bir sesle:

"Prenses Fausta'yı getirin!" dedi.

Sonra her zamanki alışkanlığıyla bacak bacak üstüne attı, dirseğini koltuğa ve başını yumruğuna dayadı.

Espinosa, derin bir saygıyla eğildi ve gidip uşaklara kralın emirlerini bildirdikten sonra geri döndü; Kızıl Sakal'ın yanında bir yere sindi.

Aynı anda Fausta da salona girdi.

Yavaş yavaş ve bütün başları eğdiren, hükmeder tavrıyla yürüyordu. Siyah elmaslar gibi parlayan gözlerini kendisine dik dik bakan Felipe'nin gözlerine dikmişti.

Bu iki gurur sembolü insan arasında, daha ilk bakışta amansız bir mücadele olacağı belliydi. Fakat kralın bakışlarında, rakibini ilk hamlede yere sermek isteyen bir insanın kin dolu kararlılığı okunduğu halde Fausta'nın bakışları hem sözle anlatılmaz bir tatlılık hem de karşısındakinin bütün silahlarını elinden almak isteyen bir sertlik taşıyordu.

İnsanlara hükmetmeye alışmış bu iki kişinin amansız mücadelesinin sessiz izleyici olan Espinosa, hiçbir renk vermemesine rağmen, duygularını muhteşem bir şekilde gizleyerek, Fausta'nın ilk çarpışmayı kazandığını hemen anladı.

Kral, yavaş yavaş ve istemeye istemeye bakışlarını çevirdi, yüzü hafifçe kızarmıştı.

O sırada Fausta sarayda saygı âdeti olan eğilmeyi o kadar nazik bir şekilde yaptı ki, adeta hareketlerinde bir uyum var gibiydi.

Bunu gören Espinosa kendi kendine mırıldandı:

"Ne mükemmel rol yapıyor!.."

Kral, bu eşsiz kadının dayanılmaz zarifliği ve güzelliği karşısında gururunun kırıldığını hissetti.

Hemen ayağa kalktı. Başından şapkasını çıkararak mağrur İspanyol zarafetiyle bir selam verdikten sonra, Fausta'nın saygı selamlaması bitmeden kendisini elinden tutup kaldırdı, bir koltuğa götürdü. Ağır ağır:

"Buyurun, oturun madam!" dedi.

En ince nezaket gösterileri karşısında bile mermer bir heykel gibi durmaya alışmış olan bu mağrur kralın yaptığı bu hareket o kadar umulmadık bir şeydi ki Espinosa büyük bir şaşkınlık içinde Fausta'nın zaferine inanmak zorunda kaldı.

Fausta'ya gelince, kralın gösterdiği bu davranışı gayet tabii bulmuş, ninesinden aldığı deha ve güzelliğin karşılığı olarak kabul etmişti.

Kral Felipe nasıl bir adamdı?..

Dinî inanç sahibi bir adamdı.

Çocukluğundan beri, beyni din konusunda, papazlar tarafından sabırla işlenmişti. Dinî inanç, onun için teneffüs ettiği hava kadar gerekliydi.

Bütün dünyanın, onun bu inancına, yani kendisine boyun eğmek zorunda olduğuna da kesinlikle inanıyordu.

Tarih ondan ters, körü körüne dine bağlı, kendini beğenmiş ve katı yürekli bir hükümdar diye söz ediyor. Biz ise onun inanç sahibi bir insan olduğunu söylüyoruz ki bu, çok şeyi anlatmaya yeter.

Felipe, inancın her insana lazım olduğuna inanıyordu. İnanan insan, mutlu bir ömür sürer ve huzur içinde ölüme kavuşurdu. İnanca saldırmak insanların mutluluğuna saldırmak, onların ümitsizlik içinde ölmelerine sebep olmak demekti... Onun için dinsizler, zehirli varlıklardı ve yok edilmeliydiler.

Bu yüzden, Felipe binlerce insanı öldürttü ve en akıl almaz işkenceleri icat etti...Bir canavar mıydı? Hayır!.. Vücutlara işkence ederek ruhları kurtardığına inanan bir insandı, o kadar!..

İçindeki merhamet duygusunu ezmek istediği zaman kendi kendine:

"Kral her şeyin üstündedir!" diyordu. "Bir kral Tanrı'nın yeryüzündeki vekilidir ve Tanrı'nın kullarını inanç içinde tutabilmek için gerektiğinde merhametsiz davranmak zorundadır."

Tanrı'nın vekili olduğuna inandığı için mağrurdu.

"Ben İspanya kralı, Portekiz kralı, Hollanda hükümdarı, Almanya imparatorunun oğlu, bir İngiltere prensesinin kocasıyım. Yani dünyanın en güçlü kralıyım; ben Tanrı'nın bütün dünyayı yönetmeye atadığı kişiyim," diyordu.

Ve bu yüzden, bütün dünyayı bir tek yönetim altında toplayabileceğine inanıyordu.

Dinî inancı, siyasi bir inanç haline gelmiş, Avrupa'nın bütün devletlerinin işine burnunu sokmaya başlamıştı...

Böylece Fransa'nın işlerine de karışmıştı ve bu memleketin kendi ülkesine katılmasının mantıklı bir şey olduğunu, çünkü Fransa'nın, idaresi altındaki diğer memleketlerle arasında bir engel olarak kaldığını düşünüyordu.

İşte Fausta'nın daha ilk karşılaşmada alt ettiği adam, böyle biriydi.

Kral, Fausta'yı oturttuktan sonra kendisi de oturdu ve nazik görünmeye çalışarak:

"Sizi dinliyorum, madam!" dedi.

O zaman Fausta, ruha işleyen ahenkli sesiyle:

"Size, III. Henri'nin, kendisinden sonra sizi biricik varis olarak tayin ettiğine ve size Fransa tahtını bağışladığına dair bildirisini getirdim!" dedi.

"Şu bildiriyi bir görelim bakalım!.."

Fausta, en anlaşılmaz yüzlerden, en kapalı ruhları okumaya alışkın gözleriyle krala baktı ve:

"Bu belgeyi size sunmadan önce bazı bilgiler vermeyi ve kendimi tanıtmayı gerekli buluyorum, efendim!" dedi. "Majesteniz, Prenses Fausta'nın kim olduğunu, şimdiye kadar neler yaptığını ve şimdiden sonra neler yapabileceğini bilmek isterler, sanırım!.."

Espinosa kendi kendine, "Bunun böyle olacağı belliydi!" diye mırıldandı:

Kral ise:

"Sizi dinliyorum!" demekle yetindi.

Sözü tekrar Fausta aldı:

"Ben yirmi üç kilise prensinin gizli bir toplantıda papalık unvanını taşımaya layık gördükleri kadınım. Ben kutsal dinimizi yükseltecek, onu güzellikle veya zorla bütün dünyaya kabul ettirecek kimseyim!.. Ben kadın papayım!.."

Felipe, birkaç saniye kadar onu süzdü.

Kendisine, Katolik krala karşı böyle bir çıkışta bulunması, bu kadının eşi kolay kolay bulunmayacak kadar cesur bir kimse olduğunu gösteriyordu. Zira bu sözlerin cezası, pek büyük olabilirdi... Bu yüzden, kral karşısındakini içinden takdir etti.

Fakat oldukça sert bir sesle:

"Yanılıyorsunuz madam!.. Siz... Siz, papanın bir üfürüşte, göz diktiğiniz papalık mihrabının merdivenlerinden yuvarladığı ve nihayet ölüme mahkûm ettiği kimsesiniz!" dedi.

Fausta hiç sarsılmadan:

"Olabilir," dedi. "Ben yolundan, ihanet yüzünden biraz alıkonmuş bir kimseyim! Fakat ben aynı zamanda ne ihanetin ne papanın, hatta ne de ölüm mahkûmiyetinin yıktığı bir kimseyim!.. Çünkü Tanrı beni, dinin iyiliği ve zaferi için seçti!.."

Bu sözler, o kadar derin bir inançla söylenmişti ki kendisi de inanan bir adam olan kral üzerinde ezici bir etki yapmaması düşünülemezdi. Nitekim Felipe, karşısındakine korkuyla karışık bir saygı duymaya başlamıştı. Espinosa ise şöyle düşünüyordu:

"Ne kudretli kadın!.. Ne mükemmel bir engizisyon yargıcı olurdu!.."

Fausta sözüne devam etti:

"Papalık tahtını kadınlara yasaklayan bir kanun var mı?.. Hayır!.. Din adamlarının bütün araştırmaları böyle bir kural bulunmadığını göstermiştir... Üstelik ortada kadın Papa Jeanne gibi bir örnek de var...Kadınlardan başrahip, kardinal yok mu?.. Pekâlâ var... Yoksa

siz de üç katlı papalık tacının bir kadın başına yakışmayacağını mı düşünüyorsunuz?.."

Fausta, bu eşsiz bir inanç ve cesaret gösterisi için de büsbütün güzelleşmişti.

Felipe ağır ağır:

"Madam!" dedi. "İtiraf ederim ki kraliçelik tacını yüceltecek güzellikte bir yüzünüz var... Fakat papalık tacı!.. Beni affedin madam... Bu kadar güzel dudaklar, böyle ciddi şeyler konuşmamalı!"

Fausta'nın yüzü birdenbire asıldı.

Darbe ağırdı. Ne zaman ciddi amaçlarından söz etse her seferinde kendisine güzel bir kadın olduğunu hatırlatıyorlardı. Darbe ağırdı, ama Fausta böyle darbelerden yıkılacak insan değildi. Başını gururla dikerek:

"Nasıl siz, milletlerin idaresi için seçilmiş bir kralsanız, ben de ruhların idaresi için seçilmiş bir papayım," dedi. "Sizin gibi güçlü bir zeka, Hristiyanlığın başıyla el ele verirse bütün dünyayı avucuna alabilir... Siz, papaya İtalya'yı verin... O da size bütün Hristiyanlık dünyasını versin!.. Siz dünyanın hâkimi olun!.. Ben de papa olayım!"

Felipe, dikkatle ve hiçbir şey söylemeden dinlemişti. Fausta susunca:

"İtalya benim değil ki..." dedi. "İtalya'yı zapt etmem lazım!"

Fausta gülümsedi:

"Ben sanıldığı kadar güçsüz değilim... Benim her yerde taraftarım var... Param da var... Ben sizden İtalya'nın zapt edilmesi için yardım istemiyorum... Papa ile savaşımda tarafsız kalmanızı istiyorum, o kadar... Geri yanını ben yapar, İtalya'yı da birleştirebilirim!.."

Kral bir an düşünceli kaldıktan sonra hülyalı bir tavırla mırıldandı:

"Böyle bir iş için milyonlar gerekir... Benim hazinemse bomboş!.."

Fausta'nın gözleri parıldayarak ve önemsiz bir tavırla:

"Majesteleri bir kelime söylesinler, bu hazineye bir hafta içinde on milyon, hatta daha fazlasını doldurayım!" dedi.

Felipe, Fausta'ya bir an baktı, sonra:

"Benden ne istediğinizi anlıyorum ve bu istediğiniz şey elimde olmadığı için size veremeyeceğimi biliyorum ama... Bunun karşılığında bana ne vereceğinizi kavrayamadım!.." dedi.

"Size Fransa tacını getiriyorum; buna karşılık Milano'nun bana bırakılmasını istiyorum..."

"Öyle ama, madam. Fransa tahtını istediğim takdirde zapt etmem gerekecek... O zaman da onu bana siz değil, benim ordularım vermiş olacak..."

Fausta atıldı:

"Majesteleri, III. Henri'nin bildirisini unutuyorlar!.."

Kral, çevresini araştırır gibi yaparak:

"Kral III. Henri'nin bildirisi mi? Anlayamadım!" dedi.

"Bu bildiri, sizin, Fransa'nın en aşağı üçte ikisi tarafından kral olarak tanınmanızı teminat altına alıyor."

"Öyle olursa bir diyeceğim yok. O zaman bu bildiri bir değer taşır. Fakat yine de bu belgeyi kendi gözümle görmem lazım... Fakat bana hâlâ bildiriyi vermediniz, madam!"

Kral bu sözleri önemsemez bir tavırla söylemeye çalışmıştı, ama bu arada Fausta'ya garip bir dikkatle bakmıştı...

Fausta, bu bakış karşısında irkilmedi ve sakin sakin:

"Majesteleri, bu değerde bir belgeyi üstümde taşıyacak kadar tedbirsiz bir insan olmadığımı elbette tahmin ederler," dedi.

Felipe, gayet ciddi:

"Elbette madam!" dedi. "Böyle bir belgeyi üstünüzde taşıyacak kadar ihtiyatsız olmadığınız muhakkak!"

Fausta bir fırtınanın kopacağını hissetmekle beraber cesaretini kaybetmedi ve soğukkanlılıkla gülümseyerek:

"Majesteleri, yapmış olduğum teklif hakkındaki kararlarını bana bildirdikten sonra bu belgeyi kendilerine vereceğim," dedi.

"Belgeyi görmeden bir karar veremem, madam!.."

"Hiç değilse kararınızın ne yönde olacağına dair bir işaret elde edebilirim, sanırım."

"İnanın, bilmem ki madam... Bir kadının papa olması konusunda

bütün söylediklerinizi güzel, hoş şeyler ama, eğer siz yaşlı bir kadın olsaydınız buna aklım ererdi. Oysa sizin bu eşsiz güzelliğiniz karşısında erkekler boğaz boğaza gelecektir. Siz onlara din saygısı değil, aşk ihtirası aşılayacaksınız ve erkekler bakışınızı kıskanarak birbirlerini yiyecekler... Siz papalık tacını istiyorsunuz ama, Tanrı size öyle bir güzellik ve çekicilik tacı sunmuş ki bunun karşısında benim tacım bile eğilmek zorunda kalıyor!.."

Kral, başlangıçta soğuk bir eda ile konuşmaya başlamış, gittikçe hararetlenerek sözlerini bir aşk ilanı şeklinde bitirmişti.

Fausta gülümsüyordu, fakat içinde korkunç bir öfke kaynıyordu.

Demek şimdiye kadar bütün konuşmalar boşuna olmuş, kral, onun güzel bir kadın olduğunu ve aşktan başka bir şey aşılamadığını yüzüne vuruvermişti...

Yaa!.. Demek her yerde böyle kendisine âşık olunacak, her yerde güzelliğinden, cazibesinden mi bahsedilecekti? Nereye gittiyse âşıklarla karşılaşmış; buna karşılık sevdiği tek adam Pardaillan, kendisine hiç yüz vermemişti.

Fausta bütün bunları düşünürken duygularını hiç belli etmedi ve ahenkli sesiyle:

"Şu halde majestelerinin kararını bekleyeceğim," dedi.

Felipe de umursamaz bir tavırla cevap verdi:

"Evet, ancak o bildiriyi gördükten sonra kararımı vereceğim..."

Fausta, şimdilik başka hiçbir şey koparamayacağını anlamıştı. Düşündü:

"Bu meseleden ileride tekrar söz ederiz. Mademki bu kral da beni sadece güzel bir kadın olarak görüyor, o halde ben de kendisini avucuma alıp amaçlarıma erişmek için kadınlık silahımı kullanırım!.."

O böyle düşünürken Espinosa, dışarıya kadar gidip bazı emirler vermiş, sonra tekrar geri dönmüştü. Şimdi kralın çok yakınında bulunuyordu. Felipe kendisine bir işaret yaptı ve sordu:

"Başyargıç! Bugünlerde dinî bayramımız için güzel bir eğlence hazırladınız mı?"

"San Francisco Meydanı'ndaki mihrapta yarın dinsizler yakılacaktır, majeste..."

Felipe, Fausta'ya döndü:

"Bu kutlu törene şeref vermek isterseniz, memnun olurum madam..."

Fausta ciddiyetle:

"Başüstüne majeste," dedi. "Böyle önemli bir gösteriyi kaçırmak istemem. Mademki kral hazretleri beni davet etme tenezzülünde bulunuyorlar..."

Kral bu cevaptan hoşnut olduğunu, başını eğerek anlattıktan sonra engizisyon başyargıcına:

"Boğa güreşi ne oldu?" diye sordu.

"Öbür gün... Yani pazartesi günü yapılacak efendimiz. Bütün tedbirler alındı."

Espinosa'nın bu son cümleye verdiği önem, Fausta'nın gözünden kaçmadı. Kral yine sordu:

"Ya Don César? O gelmiyor mu?.."

"Kendisine majestenizin dileği bildirildi, efendimiz... Don César boğa güreşine katılacak!"

Felipe, şaşkınca bir tavır takınarak Fausta'ya döndü:

"Siz Don César'ı tanımazsınız, değil mi madam? Kendisi İspanya'nın bir numaralı boğa güreşçisidir. Bütün Endülüs halkı onu çok sever... Size kendi tribünümde bir yer hazırlatayım. Muhakkak gelin, madam. Çok ilgi çekici bir gösteri seyredeceksiniz..."

Kralın kendisini bu kadar ısrarla davet etmesi Fausta'nın biraz garibine gitti. Felipe, başarabileceği ölçüde nazikçe bir hareket yaparak artık konuşmanın bittiğini anlatmıştı.

Fausta kalktı:

"Davetinizi sevinçle kabul ediyorum, majeste," dedi.

Tam bu sırada bir kapı açıldı ve hizmetçilerden biri, haber verdi:

"Mösyö Şövalye Pardaillan! Navarre Kralı Majeste Henri'nin elçisi..."

Fausta olduğu yerde mıhlanıp kalmıştı. Kral da bu sırada ülkesinin en ileri gelenlerini bile ürküten bakışlarını kendisine dikmişti. Başyargıç, yerinde soğukkanlılıkla olup bitenleri seyrediyordu. Şö-

valye ise kapıdan başı dimdik girdi, kendinden emin adımlarla ilerledi. Ve kralın dört adım önünde durarak kibar bir tavırla eğildi.

Fakat şövalye, salonu bir baştan bir başa geçerken Felipe, yine her zaman yaptığı gibi gözlerini ona dikmiş, iradesiyle onu alt etmeye çalışmıştı. Pardaillan hiç oralı olmadı ve alaycı dudakları, kaçamak bir gülümsemeyle gerildi.

Bu arada Kızıl Sakal'ı ve daha yakınında bulunan başyargıcı fark etti. Espinosa'nın sakin ve güleç yüzünü görünce kendi kendine, "Hah," dedi. "İşte benim asıl rakibim bu... İşte bu, tehlikeli bir adam..."

Espinosa, Pardaillan'ın, Fausta'ya mı, krala mı, yoksa kendisine mi eğildiğini anlayamadı. Fakat daha ilk bakışta, karşısındakinin çetin ceviz olduğunu fark ederek kendi kendine:

"Yaman adam dediğin böyle olur..." diye mırıldandı.

Sonra bir krala, bir Fausta'ya baktı ve düşündü:

"İyi ki ben buradayım."

Pardaillan'a gelince kendisi salona girdiği sırada başı açık bulunan kralın, hemen şapkasını giydiğini ve dik dik baktığını görünce içerledi ve içinden:

"Yaa, demek beni gözlerinle sindirmek istiyorsun! Şapkanı Fausta'ya çıkarıyor, ben girince tekrar giyiyorsun haa!.. Sen, Fransa kralının elçisini böyle mi karşılarsın? Ben sana gösteririm!.." diye söylendi.

Ve sanki karşısında bir kral yokmuş gibi, doğruca Fausta'ya yönelerek saf bir gülümsemeyle:

"Ne o? Gidiyor musunuz, madam? Hele biraz daha durun, canım... Madem tesadüf üçümüzü karşılaştırdı... Hemen şuracıkta ufak tefek işlerimizi halledivririz..." dedi.

Sade bir tavırla söylenmiş olan bu sözler, orada bulunanlar üzerinde bir şimşek etkisi yaptı.

Fausta duraladı ve sanki kendisini hiç tanımıyormuş gibi Pardaillan'a; sonra da bu saygısızlığa karşı ne yapacağını anlamak istediği krala baktı.

Kral sapsarı kesilmiş ve gözlerini Espinosa'ya dikmiş, "Bu ne bi-

çim adam böyle?" diye sorar gibiydi.

Kızıl Sakal doğrularak elini kılıcının kabzasına götürdü ve bir işaretini beklemek üzere krala baktı. Espinosa ise omuz silkerek krala gözleriyle, "Size önceden de söyledim... Bırakın, zamanı gelince hepsini hallederiz," demek istedi.

Ve kral, engizisyon başyargıcının bakışlarıyla verdiği öğüde mi uydu, yoksa bir eşine rastlamadığı bu garip insanın parlak cesaretine mi hayran kaldı, bilinemez. Sesini çıkarmadı ve kendi kendine mırıldandı:

"Bakalım terbiyesizliğini nereye kadar götürecek?"

Fausta, kralın kendisine artık gitmesi lazım geldiğini üstü kapalı bir şekilde anlattığını unutmuştu. Hatta belki kralı bile unutmuştu... Pardaillan'a küçümseyici bir tavırla bakmakla beraber içinden de sonsuz bir hayranlık duyuyordu. Espinosa ise şu düşüncede karar kılmıştı:

"Ne pahasına olursa olsun bu adam, bizim adamımız olmalı."

Kızıl Sakal ise kralın hâlâ kendisine bir işaret vermemiş olmasına şaşıyordu.

Yalnız Pardaillan, yaptığı hareketin kopardığı fırtınadan habersizmiş gibi gülümsüyordu. Nitekim yine aynı anda serbest tavırla krala döndü ve:

"Nezakete aykırı bir davranış yaptığım için affınızı dilerim, majeste," dedi. "Fakat Fransa kralı, bu gibi meselelerde bizi hoşgörüyle karşılar."

Durum, kralı gülünç mevkiye düşürecek dereceye varmıştı. Ya bu terbiyesizliği cezalandırması ya da şanına yaraşır bir afla böyle ufak tefek meseleleri önemsemediğini belirtmesi lazımdı. Sabretmeye karar verdiği için:

"Fransa kralının huzurundaymış gibi davranın mösyö," dedi.

Fakat sesi öfkeden titriyordu. Karşısında başkası olsaydı, korkusundan ayakta duramazdı. Fakat Pardaillan böyle daha nice tehlikeden sıyrılmış adamdı. Şimdi çok keyifliydi. Bu, kendini bilmez krala ilk dersini vermiş olduğuna pek seviniyordu. Bir daha eğildi ve gözünün ucuyla çevresine alaylı alaylı bakarken:

"Majestenize, bana gösterdikleri lütuftan ötürü teşekkür ederim,"

dedi. "Bendeniz, Prenses Fausta'da bulunan ve sizi de yakından ilgilendirdiğini umduğum bir belgeyi görmek üzere İspanya'ya geldim."

Sonra birden ciddi, hatta soğuk bir tavır takınarak sözlerine ekledi:

"Ve sanıyorum ki majesteniz bu belgeyi Prenses Fausta'dan istediniz, fakat kendisi size belgenin yanında bulunmadığını, güvenilir bir yere koymuş olduğunu söyledi. Oysa bu gerçek değil. Söz konusu belge, işte şurada..."

Pardaillan böyle diyerek parmağıyla Fausta'nın göğsünü gösterdi.

Sözleri o kadar kesin ve aynı zamanda o derece şaşırtıcıydı ki oradakilerin hepsi yeniden derin bir sessizliğe gömüldü. Espinosa kendi kendine, şu takdir cümlesini mırıldandı:

"Müthiş bir adam!"

Fausta'ya gelince, silleyi göğsüne yemişti ama irkilmedi. İçinden, "Ah şeytan!" diye söylenirken başını daha da dikti. Ve gözleriyle şövalyeye sert sert baktı.

Krala gelince, bu acayip elçi o kadar garibine gitmişti ki onun yaptığı nezaketsizlikleri de terbiyesizlikleri de unutmuştu. Pardaillan sözüne devam etti:

"Haydi madam, şu ünlü bildiriyi koynunuzdan çıkarın da hep birlikte inceleyelim. Çünkü bu belge, İspanya kralını ilgilendirdiği kadar Fransa kralını da ilgilendiriyor. Ve şimdi Fransa kralını burada bendeniz temsil ediyorum!"

Pardaillan bu sözleri söylerken sert bir ifadeye bürünmüştü. Bakışında öyle bir canlılık, öyle bir parıltı ve hareketlerinde öyle bir kendine güven ifadesi vardı ki İspanya kralı bile şövalyeye hayran kalmaktan kendini alamamıştı.

Fausta ise böyle durumlarda şaşıracak kadın değildi:

"Mademki bu adam açık sözlülüğüyle en ustalaşmış diplomatları bile alt ediyor, o halde ben de kendisine aynı silahla karşılık vereyim!" diye düşündü.

Ve elini koynuna götürerek gerçekten orada bulunan belgeyi çekip çıkarmak istedi.

Fakat İspanya kralı, bu meseleyi Fransa kralının elçisiyle konuşmak istemiyor olmalıydı ki Fausta'yı durdurdu. Emreden bir sesle:

"Ben, Prenses Fausta'ya gitmesi için izin vermiştim," dedi.

Fausta hareketini yarım bıraktı. Kralın önünde eğildi. Pardaillan'ın gözlerine baktı. Sakin bir sesle:

"Tekrar görüşürüz, şövalye," dedi.

Pardaillan da ciddiyetle:

"Bundan hiç şüphem yok, madam," cevabını verdi.

Fausta geldiği gibi haşmetle çekilip giderken Başyargıç Espinosa, kendisini kapıya kadar uğurladı. Sonra Pardaillan'la kralın konuşmasında hazır bulunmak üzere tekrar geriye döndü.

Espinosa, yerini alınca, kral, şövalyeye:

"Mösyö, bize elçi olarak görevinizi anlatır mısınız?" diye sordu.

Pardaillan, krala bakınca kurnazlıkla bu adamı kolay kolay alt edemeyeceğini, ancak cesaret gösterileriyle hakkından geleceğini anladı. Gayet sakin, ölçülü bir dille ve karşısında bir kral değil de sıradan biri varmış gibi konuşmaya başladı:

"Majeste Fransa kralı, sizin Paris'te ve krallığının başka yerlerinde bulundurduğunuz askerleri geri çekmenizi diliyor. Majesteniz ve milletiniz hakkında iyi niyetlere sahip bulunan Fransa kralı, bu birlikleri krallığında bulundurmanızın pek de dostluğa uymayacak bir tutum olduğu inancındadır... Kralımın düşüncesine göre sizin, Fransa'nın iç işleriyle ilgili olmamanız gerekir."

Felipe'nin soğuk bakışlarında hemen yanıp sönen bir ışık belirdi:

"Majeste Navarre kralının dilekleri bu kadar mı?" diye sordu.

Pardaillan da soğuk bir sesle:

"Şimdilik bu kadar..." cevabını verdi.

Kral bir an düşündükten sonra:

"Bana ilettiğiniz bu istek, majeste Navarre kralı, gerçekten Fransa kralı olmuş olsaydı, yerinde ve haklı sayılabilirdi. Oysa durum böyle değil," dedi.

Pardaillan kesin bir dille üsteledi:

"Bu, burada konuşulacak mesele değildir. Çünkü söz konusu

olan şey, sizin Navarre kralını Fransa kralı olarak tanıyıp tanımamanız değil, Fransa'da hiçbir işi olmayan askerî birliklerinizin geri çekilmesidir."

Kral, aşağılayıcı bir gülümseyişle:

"Kendi başkentini bile hücumla almayı beceremeyen Navarre kralı, bana karşı ne yapabilir ki?" dedi.

Pardaillan:

"Doğrusu ya, Kral Henri, sizi bu meselede karşısına almak istemiyor, majeste..." dedi ve sonra alaylı bir dille sözlerine ekledi: "Ne yaparsınız, majeste?.. Kral Henri, tebaasını zorla ele geçirmekten iğreniyor. İstiyor ki halk kendisini severek kabul etsin. Yoksa Paris'e saldırmaktan kolay ne var?.. Kral Henri'nin düşünceleri cahil tabakanın kavrayamayacağı şeylerdir, fakat sizin gibi aydın bir kral, böyle düşünceleri elbette takdirle karşılar."

Kral dudaklarını ısırdı. Çok kızmıştı. Fakat bunu belli etmek istemedi. Kendini tuttu ve dalgın bir tavırla söylendi:

"Navarre Kralı Majeste Henri'nin isteğini sırası gelince gözden geçiririz..."

Fakat kralın karşısında kaçmakla atlatılmayacak bir rakip vardı.

Pardaillan diretti:

"Majeste, Fransa kralının haklı, yerinde ve nazik isteklerini reddediyorlar sanırım."

Kral ters bir tavırla:

"Reddedersem ne olur?" dedi.

Pardaillan soğukkanlılıkla cevap verdi:

"Majestenizin ata sözlerinden hoşlandığını söylerler... Bizde, sizi bir hayli düşündürmesi gereken bir atasözü vardır: 'Her horoz kendi çöplüğünde öter!' derler."

Kral, başını geriye atarak homurdandı:

"Ne demek istiyorsunuz?.."

"Şunu demek istiyorum ki majeste; eğer birlikleriniz hak ettikleri köteği yer ve Fransa'dan kovulurlarsa bunun sorumlusu sizden başkası olamaz."

Felipe hiddetten mosmor kesilmiş bir halde:

"Hay Tanrı cezasını versin!" diye haykırdı. "Siz İspanya kralını tehdit mi ediyorsunuz?"

Pardaillan hiç istifini bozmadı:

"Ben, İspanya kralını tehdit etmiyorum, uyarıyorum," dedi.

O zamana kadar kendini zorlukla tutmuş olan kral artık içinden kabarıp taşan öfkeyi yenemeyerek Kızıl Sakal'dan yana döndü. Bu insan azmanını bir an bile gözden kaybetmeyen Pardaillan da kılıcının kabzasına el attı. Fakat tam bu sırada Espinosa araya girdi ve tatlı bir sesle şövalyeye:

"Kendi görevlilerinden kesin bir sadakat ve çalışkanlık isteyen kralımız, sizin kralınıza gösterdiğiniz bu içten ve derin bağlılığı, ancak takdirle karşılar," dedi. "Majeste, sizin bu değerli niteliklerinizi beğenmekte ve ilk fırsatta efendinize sizi övmeyi düşünmektedir."

Pardaillan, hemen bu kurnaz düşmana dönerek sakin bir tavırla sordu:

"Siz hangi efendimden söz ediyorsunuz, mösyö?"

Başyargıç çok pişkin bir adam olmasına rağmen hiç beklemediği bu soru karşısında adamakıllı şaşaladı ve:

"Tabii Navarre kralından söz ediyorum," diye kekeledi.

"Yani Fransa kralı demek istiyorsunuz?.."

Espinosa, şövalyenin diretişi karşısında boyun eğdi:

"Peki, Fransa kralı olsun... Sizin efendiniz değil mi?.."

"Ben, Fransa kralının elçisiyim, ama bu, onun benim efendim olması demek değildir."

Espinosa ile Felipe, birbirlerine şaşkın şaşkın baktılar. İkisi de gözleriyle:

"Acaba bu adam deli mi?" demek istediler.

Onların yüzlerinden bu düşünceleri okuyan Pardaillan alaycı bir gülüşle güldü. Bununla birlikte bir yandan da bütün zekası ve dikkatiyle uyanık duruyor ve durumun her an kötü bir yön alabileceğini daima hesaba katıyordu.

Espinosa kendini toplayarak tatlı bir sesle sordu:

"Kral efendiniz değil de neyiniz ya?.."

Pardaillan gayet tabii bir tavırla:

"Kendisi sadece sevdiğim bir dostumdur," dedi.

Söylenen bu söz pek şaşırtıcıydı... Hele bu sözün, mutlakıyet idaresine kesinlikle inanmış Felipe ve Espinosa gibi kimseler karşısında söylenmiş olması etkisini bir kat daha artırıyordu. Lakin bütün bu hale rağmen Espinosa, şövalyenin dediğini kabul etti ve eğilerek:

"Anladığıma göre sizin kendinizden başka efendiniz yok," dedi. "Fakat bence sizin dostluğunuz bir krala şeref verecek kadar değerlidir."

Pardaillan'ın verdiği cevap şu oldu:

"Takdir ve hayranlık duygularınızı kolayca harcayan bir kimse olmadığınızı yüzünüzden okuduğum için bu sözlerinizi teşekkürle karşılıyorum."

Espinosa bir an şövalyeye baktı. Sonra sözüne devamla:

"Konumuza gelelim," dedi. "Kral hazretleri kendisine açıklamış olduğunuz istekleri reddetmiş değildir. Ancak, bu kadar önemli bir konuda, iyice düşünülmeden bir karar verilemeyeceğini de elbette takdir edersiniz."

Espinosa, kopacak fırtınayı, şimdilik böylece önledikten sonra bir kenara çekildi. Felipe de engizisyon başyargıcının gösterdiği yönde konuşmanın daha yararlı olacağını düşünerek sözlerine ekledi:

"Elbette bizim de birtakım görüşlerimiz var."

Pardaillan:

"Tamam!" dedi. "Zaten yapmamız gereken şey de sizin görüşlerinizi tartışmaktır. Siz, Fransa tahtını ele geçirmeyi kuruyor ve bunun için de Elisabeth de France'la olan evliliğinizden yararlanmak istiyorsunuz. Oysa Fransa ve Fransa parlamentosu, sizin taht üzerinde hak iddia etmenize hiçbir zaman kulak asmayacaktır!"

"Siz nereden biliyorsunuz, mösyö?"

Pardaillan umursamaz bir tavırla omuz silkti ve:

"Nasıl bilmem, majeste," dedi. "Yıllardan beri ajanlarınız bu gayeye ulaşmanız uğrunda avuçlar dolusu altın dağıtıyorlar. Başarıya ulaşabildiler mi? Her seferinde parlamentonun direnciyle

karşılaştılar. Bu direnci asla kıramayacaksınız!"

"İddiamızı kuvvetlendirecek başka haklarımız olmadığını ne biliyorsunuz?"

"Madam Fausta'daki belgeyi mi kastediyorsunuz?.. Ondan da bahsedelim... Ve diyelim ki o belgeyi ele geçirerek açıkladınız... Bunu yaptığınız anda Paris'in ve bütün Fransa'nın, Navarre Kralı Henri'yi kral olarak tanıyacağından şüphe etmeyin!"

Kral şaşkınlık içinde:

"O nasıl olur?" dedi.

Pardaillan soğuk bir tavırla cevap verdi:

"Majeste, görüyorum ki casuslarınız, Fransa halkının psikolojik durumunu size yanlış anlatmışlar... Fransa, bir avuç gözü doymaz kimse tarafından soyulup soğana çevrilmekten bezmiştir... Fransa açlıktan kurtulmak, rahat etmek barışa ve huzura kavuşmak istiyor... Bunun için Henri de Navarre'ı, Protestan olduğu halde bile krallığa kabule hazırdır. Hele Henri, Katolikliği kabul ederse Fransa, onu kral yapmakta bir an bile tereddüt etmeyecektir. Kral Henri henüz kararını vermiş değil, ama siz bu belgeyi açıklar açıklamaz, o da Katolik olacak, Paris kendisine kapılarını açacak ve yeni kralını alkışlayacaktır!"

"Demek ki sizce bizim amaçlarımızın gerçekleşmesine imkân yok?"

Pardaillan sakin bir tavırla:

"Bence siz, hiçbir zaman Fransa kralı olamazsınız," dedi.

Felipe yavaşça sordu:

"Neden?.."

Pardaillan, gözlerini krala dikti ve sarsılmaz bir metanetle:

"Majeste," dedi. "Fransa, bir ışık ve neşe ülkesidir. Orada yaşayabilmek için açık kalplilik, namusluluk, cesaret, yiğitlik ve bütün şövalyece nitelikler, teneffüs edilen hava kadar lüzumludur. Fransa, hayat dolu; güzel ve asil her şeye, yani aşk uyandıran, hayatı sevdiren her şeye bağrını açan bir ülkedir. Böyle bir memleketi idare edecek kralın da bu erdemlere sahip, yakışıklı, nazik, cesur ve yürekli bir adam olması gerekir."

Felipe samimi bir tavırla sordu:

"Peki, ben bu kral olamaz mıyım?"

Pardaillan hayret içinde:

"Siz mi, majeste?" diye sordu. "Ayak bastığınız yerde ocaklar sönüyor ve yüzlerce insan yanıyor; nereye gitseniz, düşüncelere bile hükmetmek iddiasında bulunan ve insanları korkunç bir baskı altında inleten engizisyonunuzu da beraber götürüyorsunuz. Aynada kendinize dikkatlice bakın majeste... Bu asık yüzünüz, en iyimser insanların bile neşesini kaçırır. Fransızlar, sizin Hollanda'yı ne hiçim idare ettiğinizi biliyorlar... Siz, bizim neşe ve ışık ülkemize, karanlık ve ölümden başka bir şey getiremezsiniz... Hayır, hayır majeste... Sizin krallığınıza belki İspanya katlanır ama Fransa buna hiçbir zaman boyun eğmez."

Felipe dişleri arasından söylendi:

"Çok açık yüreklilikle fakat sert konuşuyorsunuz, mösyö..."

Pardaillan'ın yüzünde yine aynı samimi şaşkınlık ifadesi belirdi:

"Niçin?.. Ben, Fransa kralıyla da sizinle olduğu gibi açık yürekliliklе konuşurum... O bunu hiç garipsemez... Hatta takdir eder... Fakat sizinle anlaşmamız zor; çünkü aynı dili konuşmuyoruz. Fransa'da da böyle olacak... Ne siz halkı anlayabileceksiniz ne de halk sizi anlayabilecek... İyisi mi, olduğunuz yerde kalın majeste..."

Felipe, soğuk bir gülümsemeyle:

"Emin olunuz ki bu sözleriniz üzerinde düşüneceğim," dedi. "Şimdilik size layık olduğunuz muameleyi yapmak isterim... Yarın yapılacak dinî törende, dinsizlerin yakılışını seyretmek istemez misiniz?"

"Gelemeyeceğim için özür dilerim majeste... Biraz duygulu, sinirli olduğum için bu çeşit şeylerden iğrenirim."

Felipe, kendisinden beklenilmeyecek bir nezaketle:

"Vah vah, pek yazık!" dedi. "Maksadım sizi eğlendirmekti. Biz vahşi İspanyolları hoşlandıran bu gibi gösteriler, Fransızların duygulu yüreklerini incitebilir. Acaba boğa güreşleri için de aynı tiksintiyi duyar mısınız?"

"Yoo, majeste... Bakın, boğa güreşi hoşuma gider. Bana Endü-

lüs'te çok ünlü bir boğa güreşçisinin bulunduğundan bahsetmişlerdi."

Pardaillan bu son cümleyi, krala dikkatle bakarak söylemişti. Kral sakin:

"Don César mı?" dedi. "İşte, öbür günkü güreşe gelirseniz, kendisini görürsünüz. Öyle bir şey seyredeceksiniz ki eminim, hayran olacaksınız."

Kral bu sözleri Pardaillan'ın da fark ettiği bir tuhaflıkla söylemişti. Şövalye umursamadan cevap verdi:

"Majestelerine lütfettikleri şereften ötürü teşekkür ederim. Bu boğa güreşini kaçırmayacağım!.."

"O halde güle güle, mösyö... Navarre kralının istekleri konusunda vereceğim cevabı size bildiririm... Pazartesi günkü boğa güreşini unutmayın... Çok garip bir şey seyredeceksiniz, çok garip!.."

Pardaillan, selam vermek üzere eğilirken düşündü:

"Vay canına!.. Acaba herif benim için bir tuzak mı hazırladı?.. Ne olursa olsun! Pardaillan bu zalimden çekindi dedirtmeyeceğim!"

Ve doğrularak parıldayan gözlerle krala baktı:

"Unutmam majeste!" dedi.

İçinden de, "Sen de benim sana verdiğim dersleri kolay kolay unutmazsın ya!" dedi. Sonra sert adımlarla dış salona yöneldi.

Hemen arkasından, II. Felipe'nin yaptığı bir işaret üzerine Kızıl Sakal da yürümeye koyulmuştu. Kızıl Sakal, efendisinin yanından geçerken bir an durdu. Kral mırıldandı:

"Şuna adamakıllı bir ders ver!.. Herkesin önünde onu gülünç bir duruma sok!.. Fakat sakın öldüreyim deme!.."

Çam yarması gibi adam, Pardaillan'ın arkasından seğirtirken kendi kendine homurdandı:

"Şu kralın düşündüğüne bak! Herifi gırtlağından yakalayıp tavuk gibi boğuvermek veya birkaç hançer ya da kılıç darbesiyle temizlemek varken ona ders verecekmişim!.. Haydi ders vermek neyse... Onu anladım... Fakat gülünç etmek nasıl olur?.. Ne yapayım da herif gülünç olsun?.."

Kızıl Sakal çıkınca kral ayağa kalkıp kalın kapının arkasına gitti

ve kanadı yavaşça aralayarak dışarıda olup bitecekleri gözetlemeye koyuldu.

Pardaillan, birinin kendisini gölge gibi adım adım izlediğini fark etmemiş görünüyordu... Şimdi bulunduğu yer, çıplak denecek kadar eşyasız, uzun bir salondu. Duvar diplerine sıralar yerleştirilmişti ve mabeyinciler, asilzadeler, muhafız subayları, hademeler, salonu doldurmuştu. Bu kalabalığın bir kısmı sıralara oturmuş, bir kısmı pencere önlerinde ayakta duruyor, birtakımı da gruplar halinde konuşuyordu. Salona açılan kapıların bazısının önünde muhafızlar, bazısının önünde de hademeler bekliyordu. Ara sıra salondan papaz kılıklı biri geçince oradakilerin hepsi eğiliyordu. Çünkü kral, herkesten, din adamlarına saygı göstermesini isterdi.

Pardaillan salondan geçerken bir pencerenin önünde, Fausta'nın emrinde çalışan üç muhafızı gördü. Kendi kendine:

"Ooo harika!.." diye mırıldandı. "Bizim üç ahbap çavuşlar da burada... Herhalde Madam Fausta'yı bekliyorlar... Ama ortalıkta Bussi ile şu bizim Mösyö Peretti'nin yeğenini göremiyorum!.."

Yoluna devam etti ve herkesin mırıltı halinde konuştuğu salonu birkaç defa dolaştı.

Birdenbire kulağının alıştığı mırıltıların kesildiğini ve ortalıkta çıt çıkmadığını fark etti. Bu yetmiyormuş gibi salondakilerin hepsi dehşetten donakalmıştı. Pardaillan bir sürü heykel arasında geziniyor gibiydi. Şövalye bu işten hiçbir şey anlayamadıysa da mesele çok basitti:

Başlangıçta, Pardaillan'ı adım adım takip eden Kızıl Sakal'ı kalabalıkta kimse fark edememiş, fakat herif şövalyenin peşinde salonu birkaç defa dolaşınca herkes meseleyi anlamıştı.

O zaman kulaktan kulağa bir fısıltı dolaşmıştı. Ne olacağını kimse bilemiyordu ama, Kızıl Sakal'ın şövalyeye kralın emri üzerine izlediğini ve bu işin sonunun hayır göstermediğini herkes sezmişti.

Şimdi salondakiler, duvarlara doğru çekilmiş, gözlerini Pardaillan'a dikmişlerdi. Şövalye bu durumu fark etmekle beraber aldırmadı ve kapılardan birine doğru sakin sakin yürüdü.

Kapının önünde bir subay dimdik duruyordu. Şövalyenin arka-

sında yürüyen Kızıl Sakal'ın verdiği bir işaret üzerine subay, yolu kılıcıyla kapadı ve:

"Monsenyör, buradan geçmek yasaktır!" dedi.

Pardaillan:

"Yaa!" dedi. "Şu halde bana nereden çıkılabileceğini lütfen gösterir misiniz?.."

Subay bütün kapıları göstererek anlaşılmaz bir işaret yaptı. Şövalye bir şey söylemeyerek başka bir kapıya yöneldiyse de burada da subaylardan biri yolunu kesti ve kendisine geçemeyeceğini bildirdi.

Pardaillan hafifçe kaşlarını çattı. Şöyle omuzunun üstünden arkasına doğru göz ucuyla bir baktı. Kızıl Sakal, bu bakışı fark etmedi bile. Pardaillan'ı nasıl gülünç edeceği düşüncesine o kadar dalmıştı ki bir şey görmesine imkân yoktu. Şövalyeye gelince:

"Acaba bu herifler beni alaya mı aldılar?" diye düşündü. "Öyle bir şey varsa birazdan hepsinin gülümsemesi dudağında donar kalır!.. O zaman da gülme sırası bana gelir..."

Bu sırada Pardaillan, Fausta'nın üç muhafızının yanından geçiyordu. Montsery, Chalabre ve Sainte-Maline, şövalyeye yaklaştılar.

Sainte-Maline kısık bir sesle:

"Mösyö Pardaillan," dedi. "Biz sizin can düşmanınız sayılırız. Ama burada gördüğümüze göre size kalleşçe bir oyun oynamak istiyorlar.

Şövalye umursamaksızın:

"Yaa!" dedi.

"Evet, Mösyö Pardaillan! Fakat biz, bir yurttaşımızın gülünç hale düşmesine göz yumamayız..."

Montsery de ilave etti:

"Hele bu yurttaşımız sizin gibi yiğit bir adam olursa..."

Sainte-Maline:

"Bize ihtiyacınız olursa, sizin yanınızda şu yabanilere hadlerini bildirmekten şeref duyacağız!" dedi.

Pardaillan bu sözlerden hoşlanmıştı:

"Mösyöler," diye cevap verdi, "Bu hareketinizi takdirle karşıla-

rım. Bana yapmak istediğiniz yardımı alacak hanenize kaydediyorum ve unutmayacağım. Fakat bir yurttaşınızın gülünç edileceği düşüncesi sizi üzmesin... Burada biraz sonra biri pek gülünç duruma düşecek ama size söz veririm ki bu kişi ben olmayacağım..."

Sainte-Maline yardım konusunda fazla ısrar etmedi:

"Nasıl arzu ederseniz..." dedi.

Birbirlerini gayet nazik bir şekilde selamlayıp ayrıldılar...

Şövalye, birdenbire birisinin arkadan ayağına bastığını hissetti ve kısık kahkahalar duydu.

Hızla döndü. Kızıl Sakal'ın adamakıllı şaşırarak fal taşı gibi açılmış gözleriyle kendisine baktığını gördü. Çam yarması, farkına varmadan, şövalyenin ayağına basmıştı. Fakat bu tesadüf, adamın kocaman kafasında bir zeka ışığının parlamasına sebep olmuştu. Kızıl Sakal eliyle alnına vurup homurdandı:

"Hay Tanrı cezasını versin, nihayet buldum!.. Şimdi iyi güleceğiz işte!.."

Pardaillan soğuk ve alaycı gülümsemesiyle ona bir baktı. Kızıl Sakal, kendinden emin bir adam tavrı takınarak, bu bakıştan çekinmediğini belirtti. Şövalye gayet nazik bir dille:

"Affedersiniz!" dedi. "Canınızı acıtmadım ya?.."

Ve kalabalığın gülüşleri arasında gezinmesine devam etti. Bu sırada kralın odasına açılan kapının önünden geçiyordu. Kanadın aralık olduğunu ve kralın kendisini gözetlediğini sezince, gözlerinde müthiş bir ışık yandı.

Bu arada, Kızıl Sakal, birkaç defa daha arkadan Pardaillan'ın ayağına basmıştı. Şövalye döndü ve yine aynı nazik gülümsemesiyle:

"Ah ben de ne beceriksizim!" dedi. "Boyuna ayağınıza basıyorum galiba..."

Yeniden gezinmeye devam edecekti ama, bu sefer Kızıl Sakal'ın yumruğu omuzuna indi. Hem öyle bir ağırlıkla indi ki şövalye hafifçe sendeledi. Eğer Kızıl Sakal, Pardaillan'ı daha önceden tanımış olsaydı bu kadar az mukavemetle karşılaşmasına şaşması gerekirdi.

Oysa şövalyeyi tanımıyordu ve onun sendelediğini görünce, kendi korkunç kuvvetine güveni bir kat daha arttı. Kendi ayarında

bir rakip bulamamış olmanın verdiği küçümseme duygusuyla Pardaillan'ı hemen yine bırakınca, şövalye tekrar sendeledi.

Bu durum salondakilerin gülmelerine sebep olduktan başka II. Felipe'nin sadık köpeğinin de pek hoşuna gitti. Bu arada etraftan birkaç alkış yükseldi. Saraylılar, Kızıl Sakal'ın kraldan emir almadan hiçbir şey yapamayacağını bilirlerdi. Şimdi onu alkışlamak demek, krala yaranmak demek değil miydi? Böyle bir fırsatı kim kaçırırdı?.."

Pardaillan sanki incinmiş gibi omuzunu ovuşturdu ve Kızıl Sakal'a hayranlıkla bakarak:

"Tebrik ederim, mösyö!" dedi. "Müthiş bir yumruğunuz var!"

Bu tavır ve sözler, etraftakileri daha beter güldürdü. Derken Kızıl Sakal, elinde abanoz ağacından bir asa ile dolaşan hademelerden birini çağırdı ve adama asayı yerden kırk santim kadar yüksekte, yatay olarak tutması emrini verdi.

Hademe, emri yerine getirmek için eğilirken Kızıl Sakal da bütün bu hazırlıkları ilgiyle takip eden Pardaillan'a dönerek sert bir tavırla:

"Mösyö!" dedi. "Ben sizin bu asanın üstünden atlayacağınıza dair bahse girdim!"

Pardaillan, şaşkın bir tavırla bıyığını burarak saf bir eda ile sordu:

"Bu asanın üstünden mi? Sahi mi?.."

"Bu kadarcık bir iş için bana bahsi kaybettirmezsiniz herhalde, değil mi?.."

Pardaillan daha şaşkın:

"Öyle ya!.. Bu kadarcık bir iş!.." dedi.

Kızıl Sakal, şövalyeye doğru bir adım attı. Hademenin vahşi bir sevinç gülümsemesiyle tuttuğu asayı gösterdi ve tehdit eden bir eda ile:

"Atlayın mösyö!.." dedi.

Şövalyenin görünüşü o kadar acıklıydı ki kalabalıktan bağırmalar duyuldu:

"Atlayacak!"

"Hayır atlamayacak!.."

"Bir meteliğe karşı yüz düka altınına bahse girerim ki atlayacak!"

"Giriyorum!.."

"Atlamayacak!.. Atlamak istese bile korkudan bacakları tutmayacak!.."

Kızıl Sakal tekrarlıyordu:

"Atlayın, mösyö!"

Pardaillan gayet ürkek bir tavır takınarak sordu:

"Ya atlamazsam?"

Kızıl Sakal, kılıcını eline alarak soğuk bir tavırla:

"Sizi bununla şişleyiveririm!" dedi.

O zaman Pardaillan, yüzünde büyük bir sevinç gülümsemesiyle mırıldandı:

"Hah, şöyle!.."

Ve aynı anda o da kılıcını çekti.

Sarayın bekleme salonunda bir düello!.. Bu duyulmadık, görülmedik, akla gelmedik bir olaydı ve böyle bir olayı ancak Kızıl Sakal yaratabilirdi.

Bu müthiş dev, yalnız kuvvetiyle değil, İspanya'nın en usta kılıç kullananlarından biri olarak da ün salmıştı. Etraftakiler hemen geniş bir çember halinde açıldılar. Beri yanda, kapısının aralığından bakan II. Felipe de sevincinden yerinde duramıyordu.

Nasıl sevinmesindi?.. Pardaillan korkak rolünü o kadar mükemmel oynamıştı ki salondaki kalabalık da, kral da artık Kızıl Sakal'ın şu terbiyesiz Fransız'a iyi bir ders vereceğinden zerre kadar şüphe etmiyorlardı.

Asayı tutan hademe de bir kenara çekilmek istemişti. Fakat zaferinden emin olan Kızıl Sakal:

"Kıpırdama! Mösyö şimdi atlayacak!.." diye bağırdı.

Aynı anda, iki düşman göz göze geldi.

Ve düello çok kısa bir süre, adeta şimşek hızıyla olup bitti. İki kılıç, henüz iki defa çatışmıştı ki Kızıl Sakal'ın kılıcı birdenbire elinden fırlayıp havaya uçtu ve dehşetten donup kalmış kalabalığın ortasın-

daki boşluğa düştü. Pardaillan gayet soğuk bir tavırla:

"Kılıcınızı elinize alın, mösyö!" dedi.

Kızıl Sakal, yerdeki kılıcına doğru koştu. Bu işin kötü bir tesadüf neticesi başına geldiğinden emindi. Böyle bir şeyin bir daha tekrarlanmasına imkân mı vardı?

İki kılıç tekrar çatıştı ve ikinci bir defa çam yarmasının elinden fırlayıp havada uçarak mermer zeminin üstüne düşerek iki parça oldu!..

Kızıl Sakal, hançeri elinde şövalyeye saldırarak:

"Şeytan canını alsın!" diye uludu...

Pardaillan kılıcını yıldırım hızıyla sağ elinden sol eline geçirdi. Boş kalan eliyle, Kızıl Sakal'ın havaya kalkan elini bileğinden kıskıvrak yakaladı. Kendini hiç zorlamadan ve dudaklarından korkunç gülümsemesini eksik etmeden sıktı... Sıktı...

Kızıl Sakal, kurtulmak için bütün gücünü harcadı. Fakat müthiş kıskaçtan kurtulamadı ve ortalığa çöken ölüm sessizliği içinde can acısıyla inledi. Cansızlaşan parmakları açılıverdi. Hançer elinden fırladı ve mermer zemine dikine düşerek kırıldı.

O zaman Pardaillan, sol eliyle kılıcını kınına sokarken sağ eliyle de çam yarmasının kolunu arkaya büktü. Bu müthiş kuvvet altında, kemiklerinin çatırdadığını hisseden Kızıl Sakal, belini bükmek zorunda kaldı. Şövalye, herifi ileriye doğru itti. Şaşkınlığından adeta dili tutulan hademe, yerde oturmuş iki eliyle asayı tutuyordu. Şövalye, Kızıl Sakal'a asayı gösterdi:

"Atla!.." dedi.

Kızıl Sakal son bir gayretle debelenmeye kalkıştıysa da şövalye gürledi:

"Atla!.. Yoksa kemiklerini kırarım!.."

Ve bu sözü Kızıl Sakal'ın korkunç iniltisi takip edince bu sahnenin seyircileri, tehdidin boşuna olmadığını anladılar.

Pardaillan'ın demirden kıskaç gibi sıkan elinin tazyiki altında kolunun kırılacağını anlayan Kızıl Sakal, can acısından ve utançtan kırışıp mosmor kesilmiş bir yüzle belli belirsiz bir şeyler mırıldanarak atladı...

Pardaillan, herifi amansızca geri döndürdü ve bu defa da ters yönde atlattı.

Şimdi yüzlerini tam kralın oda kapısına çevirmiş bulunuyorlardı.

Kızıl Sakal, nefes nefese hırıldayıp inliyordu. Yüzü ter içinde kalmıştı; gözleri yuvalarından uğramış gibiydi. Halinden son derece bitkin olduğu belliydi.

Şövalye, o zaman herifin kolunu bıraktı. Fakat bu defa da sakalından tutarak, arkasına bakmadan, bir kelime bile söylemeden, bir hayvan sürükler gibi yarı baygın insan azmanını kralın odasına doğru sürükledi.

II. Felipe, şövalyenin geldiğini görünce kapının arkasından çekilebilecek kadar fırsat bulmuştu. Yoksa şövalyenin bir tekmede ardına kadar açtığı kanat, suratını darmadağın edecekti.

Pardaillan, kapıyı ardına kadar açık bırakarak kralın odasına bir adım attı. Baygın Kızıl Sakal'ı bir itişte kralın ayaklarının dibine fırlatıp attıktan sonra etrafı çınlatan bir sesle:

"Majeste!" diye bağırdı. "Bu terbiyesiz hayvanı size getiriyorum. Bir daha sefere yanında terbiyecisi olmadan başıboş salıvermeyin! Bir kere daha bana böyle soğuk şakalar yapmaya kalkarsa sakalının kıllarını teker teker yolarım!.."

Ve şaşkınlıktan donakalmış kalabalığa şimşekler çakan gözlerle bakarak çıktı gitti.

O zaman Espinosa, hayretinden adeta taş kesilen Felipe'nin kulağına şunları fısıldadı:

"Ben size demem miydim, majeste?.. Şimdi beni davranışlarımda serbest bırakacaksınız, değil mi?.."

"Hakkınız varmış, başyargıç... İstediğiniz gibi yapın!"

Kral, bu sözleri hiddetten titreyen bir sesle söylemişti. Sonra hayret ve dehşetle yerde yatan Kızıl Sakal'a baktı:

"Ne yaman adammış şu Pardaillan!" dedi. "Zavallı Kızıl Sakal'ı pestile çevirdi!.."

Salondaki asilzadeler ve subaylar, kendilerine geldikleri ve krala bu kadar ağır hakaret eden adamı kovalama kararını verdikleri vakit iş işten geçmiş, Pardaillan ortadan kaybolmuştu.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
BELGE

Espinosa, Fausta'yı kralın huzurundan çıkarırken:

"Madam!" demişti, "mümkünse beni birazcık odamda bekleyiverin... Kralla başlamış olduğunuz konuşmaya, bıraktığınız yerden benimle devam edersiniz... Belki de anlaşırız..."

Fausta, engizisyon başyargıcına dikkatle baktı:

"Yanımda bir kimse bulundurabilirim değil mi?.." diye sordu.

Espinosa hemen cevap verdi:

"Şurada sizi bekleyen Kardinal Montalte'nin bulunması yeter sanırım... Muhafızlarınıza gelince onların önünde böyle önemli bir konuşmayı yapamayız!.."

"Haklısınız, başyargıç, Montalte'nin hazır bulunması yeter..."

"Şu halde birazdan geliyorum!.."

Espinosa bu sözleri söyledikten sonra orada bekleyen, Domeniken tarikatından bir rahibe bir işaret yaptı. Rahip Fausta'ya yaklaştı:

"Sayın prenses, rehberliğimi kabul etmeye tenezzül buyururlarsa kendilerine yol göstereyim!" dedi.

Fausta, salonda bekleyen üç muhafıza kendisini bir müddet daha orada beklemelerini tembih etti. Sonra kalabalık arasında yol açan rahibin peşinden Montalte ile birlikte yürüdü. Fakat kardinal henüz bir-iki adım atmıştı ki omuzuna bir el dokundu. Montalte döndü ve boğuk bir sesle:

"Hercule Sfondrato! Ne istiyorsun?.." diye sordu.

Sfondrato:

"Benim, Montalte!.. Beklemiyordun değil mi?.." dedi.

Dominikli onlara bir an tuhaf tuhaf baktı ve kapıyı kapatmadan sessizce uzaklaştı, Fausta'ya yetişti.

"Ne istiyorsun?" diye homurdandı Montalte, hançerinin kabzasını sıktı.

Fakat Sfondrato:

"O oyuncağı bırak!.." dedi. "Seninle konuşmak istiyorum. Birbirimize söyleyecek bir sürü ilgi çekici şeyimiz var..."

Montalte sinirli sinirli ve aceleyle:

"Şimdi böyle şeylerle uğraşacak vaktim yok!.. Daha önemli işlerim var!" dedi.

Ve Sfondrato'yu orada bırakarak Fausta'nın peşinden seğirtmek istedi. Fakat Ponte-Maggiore kendisini omuzundan sımsıkı yakaladı; öfkeden bembeyaz olmuş yüzüyle:

"Şimdi benimle geleceksin Montalte!" diyordu. "Direnmeye kalkarsan inan seni şu kalabalığın önünde tokatlarım!"

Elini kaldırdı. Neredeyse vuracaktı. Mosmor kesilen kardinal:

"Peki!" dedi. "Geliyorum. Fakat kendini kolla!.."

Ve dükün yanında yürüdü.

Böylece Fausta'yı da belki kendisine en fazla ihtiyacı olduğu bir anda yalnız bıraktı. Fausta, rahibin peşinden yürümüş, bir kapıdan koridora çıkmış, elli adım kadar sonra ikinci bir kapıdan geçerlerken, birdenbire kardinalin onunla birlikte gelmediğini fark ederek rahibe sormuştu:

"Kardinal Montalte nerede?.."

Rahip gayet sakin cevap verdi:

"Biz koridora girerken kendisine bir asilzade yaklaştı. Herhalde önemli bir şey söyleyecekti!.. Çünkü bizi bırakıp, onunla beraber gitti..."

"Yaa?!"

Fausta, o sırada girdiği büyükçe bir odayı gözden geçirdi. Burası birkaç koltuk ve bir masa ile döşenmişti. İki duvardaki büyük raflar baştan başa kitapla doluydu. Giriş kapısının tam karşısında ufak bir kapı daha görünüyordu. Prenses, hiç çekinmeden yürüdü ve kapıyı açıp baktı. Küçük bir oda gördü. Renkli camlı ufak bir pencereden giren loş ışığın aydınlattığı bir oda... Sonra yine gerisin geri döndü. Büyük odaya geldi. Pencerenin önüne gitti. Bu pencere, sarayın iç

avlusuna açılıyordu. Fausta'nın içinin rahat olmadığını rahip de sezmişti:

"Emrederseniz, gidip kardinali arayayım!" dedi.

"Fena olmaz! Size zahmet olacak ama..."

Rahip saygılı bir tavırla eğilerek çıktı ve kapıyı açık bıraktı. Ta ilerideki koridorun kapısı da açıktı ve bu kapının önünden gelip geçenler görünüyordu. Fausta bunları görünce biraz rahatladı ve koltuklardan birine oturup beklemeye koyuldu. Böylece birkaç dakika geçti. Sonra rahip, tekrar koridorun başında göründü ve nihayet odaya girerek kapıyı kapadı.

"Kardinal hazretlerini her yerde aradım, bulamadım!" dedi. "Galiba o asilzade ile birlikte saraydan çıkmışlar!.."

Fausta birdenbire ayağa kalktı:

"Şu halde ben gideyim!.." dedi.

"Peki, Monsenyör Başyargıç'a ne diyeyim?.."

"Burada kendimi emniyette görmediğim için gittiğimi ve konuşmamızı başka bir zamana bıraktığımı söylersiniz..."

Ve emreder bir sesle sözlerine ekledi:

"Beni götürün, rahip efendi!.."

Rahip, kapının önünden ayrılmıyordu. Derin bir saygıyla eğilerek:

"Acaba sayın prenses hazretlerinden bir lütuf rica edebilir miyim?.." dedi.

Fausta hayretle sordu:

"Siz mi? Ne isteyeceksiniz bakayım?.."

"Çok önemli bir şey değil, madam!.. Koynunuzda taşıdığınız kâğıda bir göz atacağım, o kadar..."

Fausta sapsarı kesildi: "Yakalandım!" diye düşündü. Sonra birden sordu:

"Ya razı olmazsam, ne yapacaksınız?"

"O zaman, kâğıdı kendi elimle almak zorunda kalırım!" dedi rahip barışçıl bir şekilde.

"Gel de al onu," dedi Fausta, elini onun koynuna koyarak.

Hâlâ duygusuz olan rahip, sanki ona verdiği izni kabul ediyormuş gibi eğildi ve iki adım öne çıktı.

Üstüne doğru yürüyen rahiple arasında iki adım kaldığı vakit elini şiddetle havaya kaldırdı. Bu elde küçük bir hançer pırıldamıştı ve kadın hırçın bir sesle söyleniyordu:

"Bir adım daha atarsan mahvolursun!.. Hançerimin ucu, anında öldüren korkunç bir zehre bulanmıştır! Çabuk kapıyı aç!.."

Rahip olduğu yerde kalakalmıştı. Fakat dudaklarında belli belirsiz bir gülümseme geziniyordu. Fausta bu gülümsemeyi fark ederek çevresine bakındı ve etrafta kendilerinden başka kimse olmadığını görünce ileriye bir adım attı:

"Çekil yolumdan diyorum! Yoksa şimdi hançeri saplarım!.."

"Benim gibi zararsız bir kilise hizmetkârının canına kıymaya gönlünüz nasıl razı olacak, madam?.."

"Kapıyı aç diyorum!.."

"Açıyorum madam, açıyorum!.."

Rahip böyle diyerek bir yandan da yapmacık bir beceriksizlikle, bir türlü kapının mandalını çeviremez görünüyordu. Fausta:

"Alçak! Hâlâ ne bekliyorsun?.." diyerek şimşek hızıyla elini kaldırdı. Fakat aynı anda arkasından iki kuvvetli el, hançeri tutan bileğini yakaladı. Fausta, direnmenin boşuna olduğunu anlayarak geriye döndü ve dev yapılı iki rahip tarafından tutulduğunu gördü.

Gözleriyle odayı araştırdı. Hiçbir değişiklik yoktu. Küçük odaya açılan kapı, yine kapalıydı. O halde bu iki adam nereden girmişlerdi?.. Demek ki buranın gizli bir kapısı daha vardı!.. Fakat artık bu nokta önemli değildi. Her ne pahasına olursa olsun, buradan yakayı sıyırmak lazımdı... Buna karar verince, hançeri yere bırakıverdi. Hançer düşer düşmez, rahipler onu kaşla göz arasında kaybediverdiler. Sonra Fausta'yı bırakıp geriye çekildiler ve ellerini, cüppelerinin geniş yenlerinin içinde kavuşturarak, dualar mırıldanırmış gibi bir tavırla durdular. Rahip Hercule Sfondrato tekrar saygıyla eğilerek:

"Prenses hazretleri kendilerine karşı zor kullandığım için beni af buyursunlar!" dedi. "Benim aslında bir hiç olduğumu ve sadece üstlerimin verdiği emirlere harfi harfine itaat ettiğimi elbette takdir edeceklerdir."

Fausta ne kızdı, ne de ümitsizliğe kapıldı. Alay ve hakaret dolu bir eda ile başını salladı. "Rahip doğru söylüyor..." diye düşündü. "Bunlarla konuşmakta ne fayda var? Efendileriyle konuşmak lazım... Fakat bu efendi kim olabilir? Herhalde kral olamaz... Kral isteseydi, beni kısa yoldan tevkif ettiriverirdi... Hayır... Bu darbeyi vuran Espinosa'dır... Onunla konuşmam lazım..."

Sonra rahibe dönerek soğukkanlılıkla sordu:

"Benden ne istiyorsunuz?"

Rahip:

"Demin arz etmiştim, madam... Belgeyi istiyorum..." cevabını vererek eliyle Fausta'nın koynunu gösterdi.

Fausta:

"Bunu zorla da olsa ele geçirme emrini aldınız, değil mi?.." diye sordu.

Rahibin cevabı şu oldu:

"Prenses hazretleri beni böyle bir saygısızlığa başvurmak zorunda bırakmayacağınızı umarım..."

Fausta sinirli bir hareketle kâğıdı koynundan çıkardı ve rahibe uzatmadan söylendi:

"Size kâğıdı vermeden şu soruma cevap verin!

Sonra beni ne yapacaksınız?.."

"Sonra tamamen serbest olacaksınız, madam!.."

Fausta rahibin gözlerinin içine baktı:

"İsa adına yemin eder misiniz?.."

Arkasından tiz bir ses:

"Yemine ne lüzum var?" dedi. "Ben size söz veriyorum... Yetmez mi?.."

Fausta birden geriye döndü ve gizli bir kapıdan sessizce içeriye girmiş olan Espinosa ile karşılaştı. O zaman Fausta, odayı çınlatan bir sesle ve tepeden bakışla:

"Sizin sözünüze inanılır mı kardinal?.." dedi. "Bir köle gibi hareket ediyorsunuz?.."

Espinosa korkunç bir soğukkanlılıkla cevap verdi:

"Neden şikayet ediyorsunuz madam?.. Ben sizin bize karşı kullandığınız usulü, size uygulamaktan başka bir şey yapmadım... Montalte bu belgeyi benim iznimle size emanet etmişti... Onu bize geri vermeniz lazımdı. Halbuki siz, bize ait olanı yine bize satmaya kalktınız ve bu tasarınızda muvaffak olamayınca da vermediniz... Belki de başkalarına satabileceğinizi düşündünüz... Sizin usulünüz daha mı asilce madam?.."

Fausta, karşısındakini küçümseyen bir eda ile:

"Dedim ya!" dedi. "Sizde bir köle ruhu var... Bir kadına karşı zor kullanıyor, sonra da kendisine hakaret ediyorsunuz!.."

Espinosa omuz silkti ve gittikçe sertleşen bir sesle:

"Bunlar laf, madam!" dedi. "Şunu iyice bilin ki kutlu engizisyonun yapmak istediklerine engel olmaya kalkışanlar mahvolur. Kadın, erkek, kim olursa olsun, merhametsizce başı ezilir... Haydi madam, bize ait olan şu belgeyi verin ve yaptığınız bu saçma hareketi şiddetle cezalandırmadığından dolayı da sizi himayesine almış olan krala teşekkür edin!.."

Fausta:

"Kabul!" dedi. "Fakat yemin ederim ki bana yaptığınız hakaretleri pahalı ödeyeceksiniz!.."

Espinosa belgeyi alarak:

"Bunlar boş tehditler madam!.." dedi. "Ben devletin iyiliğine çalışıyorum ve kral, yaptığımı ancak takdir eder... Bu belge için de Mösyö Pardaillan'a çok teşekkür etmemiz lazım... O olmasaydı belgeyi şimdi ele geçiremeyecektik... İlk görüşümde kendisine teşekkürlerimi söyleyeceğim..."

Tam bu sırada alaycı bir sesle:

"Öyleyse hemen söyleyin!.." diye bir ses duyuldu.

Fausta ile Espinosa, aynı anda kapıya döndüler ve Pardaillan'ı kanada dayanmış alaycı bir gülümseyişle kendilerini seyreder bir durumda gördüler. Bu işe ne Fausta, ne de Espinosa şaştı. Yalnız, kadının gözlerinde hemen yanıp sönen bir ışık belirdi. Espinosa ise hafifçe kaşlarını çattı... Hepsi bu kadar... Hercule Sfondrato ile diğer iki iri rahip bakıştılarsa da efendilerinden emir almadan hiçbir harekete kalkışmaya alışık olmadıkları için yerlerinden kıpırdamadılar...

Yalnız iki dev rahip, her ihtimale karşı hazır bir tavır takındı. Nihayet Espinosa tabii bir tavırla sordu:

"Mösyö Pardaillan! Nasıl oldu da buraya girebildiniz?"

Pardaillan en tatlı gülümsemesiyle:

"Kapıdan girdim, mösyö, kapıdan!.." dedi. "İyi ki, kapıyı kilitlemeyi unutmuşsunuz da onu kırmak zahmetine katlanmama lüzum kalmadı..."

"Kapıyı mı kıracaktınız?.. Enteresan... O da neden?.."

"Şimdi size hem onu, hem de madamla yaptığınız şu konuşmaya nasıl olup da karışmak zorunda kaldığımı anlatacağım! Sanırım bu iki noktayı merak ediyorsunuz, değil mi?.."

Espinosa:

"Sizi dinliyorum mösyö!" dedi.

Tam bu sırada iki rahip ya tesadüfen ya da başyargıcın gizli bir emriyle biraz kımıldadıkları için Pardaillan, Espinosa'ya:

"Mösyö!" diye söylendi. "Bu iki sayın papaza rahat durmalarını emredin! Çevremde lüzumsuz hareket olmasından hiç hoşlanmam!.."

Espinosa bir işaret yaptı; iki rahip put kesildi. Pardaillan rahiplere:

"Hah şöyle!" dedi. "Sakın bir daha kımıldanayım demeyin, yoksa ben de kımıldanmaya başlarsam, pek kıymetli vücutlarınızın zararına olur."

Sonra Fausta ile Espinosa'ya döndü:

"Ta başından anlatayım... Hani şu dev yapılı Kızıl Sakal'ın benimle eğlenmeye kalkışması ve benim de kendisine haddini bildirmemden sonra sarayda kendimi kaybettim... Kapılarınız da hep birbirine benziyor. Koridorlarda salına salına gezerken, bir aralık bu kapının önüne gelmişim... Madamın sesini hemen tanıdım. Kulaklarım pek hassastır. Tabii, çok ilgi değer konuşmanızı dinlememezlik edemezdim," dedi ve Fausta'nın önünde saygıyla eğildikten sonra konuşmasına devam etti:

"Madam, eğer sizi tuzağa düşürmek ve elinizden, bu kadar değer verdiğiniz belgeyi almak için benim sözlerimden istifade edecek-

lerini bilseydim, dilimi koparır, yine bir şey söylemezdim. Şövalye Pardaillan'ın müzevir olduğunu kimse söyleyememelidir. İşte bu yüzden konuşmanıza karışmak zorunda kaldım. Bunun için gerekseydi kapıyı kırmaktan da çekinmezdim."

Pardaillan, sağ eli şakağında, sol eli kılıcının kabzasında, gülümseyen yüzle konuşurken, Espinosa da şöyle düşünüyordu:

"Bu adam, tabiatın pek seyrek yarattığı insanlardan biri... Bizimle işbirliği ederse kimse bizi alt edemez. Fakat kendisini zorla, baskıyla elde etmeye imkân yok. Bu adamı kendi silahıyla vurmalı. Yani ona, kendisinden daha şövalyece davranmalı. Bu çare de işe yaramazsa, vücudunu ortadan kaldırmalı..."

Fausta, Pardaillan'ın sözlerini kendine mahsus haşmet dolu bir eda ile dinledikten sonra tatlı bakışlarını, şövalyeye dikerek ahenkli sesiyle:

"Söylediklerniz ve yaptıklarınız size yaraşan şeyler, şövalye!" dedi.

Espinosa da:

"Şövalyenin düşündüklerini, yüksek ruhlu insanlar anlamamazlık edemezler!" diye ekledi.

Pardaillan Espinosa'ya dönerek:

"Bu sözlerinizin içimi ne kadar rahatlattığını tahmin edemezsiniz, mösyö!.." dedi. "Böylece sizden dileyeceğim iki şeyi benden esirgemeyeceğiniz hakkındaki ümidim de kuvvetlenmiş oluyor..."

"Söyleyin, Mösyö Pardaillan! Bunlar yerine getirilmesi imkânsız şeyler bile olsa, elimden geleni yapacağımdan emin olun..."

Şövalye saygıyla eğildi:

"Bin defa teşekkür ederim mösyö!" dedi.

"Sizden isteyeceğim şeylerden birincisi bu hanımdan aldığınız belgeyi hemen kendisine geri vermenizdir. Bu sayede beni, yüreğimi ezen bir büyük yükten kurtarmış olacaksınız. İkincisine gelince, o da, Madam Fausta'ya, saraydan rahatsız edilmeden çıkacağına dair teminat vermenizdir."

Fausta, bu sözleri gülümseyerek dinliyordu. Espinosa'nın bu isteklere razı olamayacağından emindi. Fakat engizisyon başyargıcı,

oradakileri şaşırtan bir tavırla:

"Hepsi bu kadar mı, mösyö?" diye sordu.

"Evet, bu kadar mösyö!"

"Mösyö Pardaillan, sizi üzmeyi katiyen istemem. Size olan hayranlığımı ispat etmek için belgeyi derhal geri veriyorum! Buyurun!"

Şövalye ise isteğinin reddedileceğini ve Espinosa'nın gırtlağına basmadan kendisinden bir şey alamayacağını tahmin ediyor olmalıydı ki bu davranış karşısında şaşırıp kaldı:

"Bu eski kurt, nasıl oldu da böyle birden kuzulaşıverdi? Bu işin altında bir şeyler var ama, dur bakalım, şimdi anlarız!" diye düşündü. Yüksek sesle engizisyon başyargıcına teşekkür ettikten sonra Fausta'ya döndü ve kadının yüzüne bakmadan:

"Buyurun madam, ihtiyatsızlığım yüzünden neredeyse kaybedecek olduğunuz belge!" dedi.

Fausta da hayret etmişti:

"Bu belgeyi neden bana veriyorsunuz da, kendiniz alıkoymuyorsunuz?" dedi. "Fransa'dan İspanya'ya bu kâğıdı elde etmek için gelmediniz mi? Böyle bir fırsatı bir daha nereden ele geçireceksiniz?.."

Pardaillan sinirlenmiş, kaşlarını çatmıştı:

"Madam," dedi, "ben bu belgeyi sizin için istedim... Benim içten pazarlıklı biri olduğumu ima ederek bana hakaret etmeyin!.. O güzel aklınızı da kendinize saklayın!"

"Size hakaret etmeyi aklımdan bile geçirmedim. Fakat Kral Henri'ye verdiğiniz sözü bu gidişle nasıl yerine getireceğinizi de doğrusu merak ediyorum."

"Size daha önce de söylemiştim, madam... Bu kâğıt parçasını siz bana gönül rızasıyla verinceye kadar bekleyeceğim!"

Fausta cevap vermeden kâğıdı aldı ve düşünceli bir halde durdu.

"Madam," dedi Espinosa, "söz veriyorum, siz ve refakatçiniz Alcazar'dan özgürce ayrılabileceksiniz."

Şövalye, Espinosa'ya:

"Size minnettarım mösyö!" dedi. "Emin olunuz ki bu minnettarlığım sözde kalmayacak."

Espinosa:

"Biliyorum mösyö!" dedi. "Zaten arzularınızı yerine getirdikten sonra benim de sizden bir ricam var..."

Pardaillan düşündü:

"Hah şöyle!.. Çıkar baklayı ağzından bakalım! Senin öyle bedavadan dostluk göstermeyeceğini zaten biliyordum!"

Ve yüksek sesle:

"Emredin Mösyö... Elimden gelebilecek bir şeye sizi asla kırmam," dedi.

Espinosa biraz düşündükten sonra söze koyuldu:

"Önce sizi şuna inandırmak isterim ki ben isteğinizi, sizden korktuğum için yerine getirmiş değilim!"

Pardaillan:

"Sizin gibi bir şahsiyetin, herhangi bir şeyden korkacağına ben de ihtimal vermem!" dedi.

Espinosa ısrar etti:

"Fakat sizi, bu dediğime gerçekten inandırmam lazım!.."

"Nasıl istiyorsanız öyle yapın, mösyö!"

Espinosa, yerinden kımıldamadan, ayağıyla bir yaya basınca, bir duvarı kaplayan bütün kitaplık olduğu yerde döndü ve arkasında, ateş etmek için emir bekleyen tüfeklilerle dolu, büyük bir salon belirdi. Başyargıç kısaca:

"Yirmi tüfekli er ve bir subay!" dedi.

Pardaillan, "Vay canına! Ben de kurdun kuzulaştığını sanacak kadar safmışım!" diye düşündü ve kendi saflığına gülümsedi. Espinosa ise şövalyenin gülümseyişini, yirmi tüfekliyi az bulduğuna vererek:

"Az, biliyorum ama dahası var!" dedi.

Başyargıç bir işaret yapınca, yirmi tüfekli kenara çekildi. Subay, salonun nihayetindeki bir kapıyı açtı ve kapının arkasındaki koridorun tıklım tıklım insanla dolu olduğu görüldü... Espinosa yine Pardaillan'a dönerek:

"Yüz kişi!" dedi.

Sonra sakin bir tavırla adamlarına:

"Madam Fausta'nın maiyetini getirin!" diye seslendi.

Fausta sakin bir eda ile olup bitenleri seyrediyordu. Pardaillan'a gelince, kendisine karşı bu kadar adamın seferber edilmesi gururunu okşuyordu. Ama bir yandan da bu arı kovanından nasıl sağ salim çıkacağını kara kara düşünüyordu. Bir anda bu kara düşüncelerden sıyrılarak: "Haydi canım, biz bunun gibi daha ne tehlikeli durumlar atlattık..." diye düşündü ve alaylı alaylı gülümsedi. Espinosa bu gülümseyişi de yanlış anlamış olacak ki gösterdiği marifetlerin yetmediğine hükmetti ve:

"Arkanızdaki kapıyı lütfen açar mısınız?" dedi.

Pardaillan kapıyı açınca, ardında demir bir perde bulunduğunu ve yolun kesilmiş olduğunu gördü. İster istemez, pencereye doğru baktı. Fakat aynı anda odanın sessizliğini bozan garip bir gıcırtı işitildi ve ortalık bir alaca karanlığa büründü. Espinosa'nın bir işareti özerine papazlardan biri pencereyi açınca onun arkasına da demir bir perde inmişti.

Tam bu sırada, yirmi tüfeklinin bulunduğu salona Sainte-Maline, Chalabre ve Montsery girmişlerdi. Espinosa, Fausta'ya döndü:

"Maiyetiniz geldi, madam! Serbestsiniz!" dedi.

"Hoşça kalın şövalye," dedi Fausta en ufak bir duygu belirtisi göstermeden.

"Hoşça kalın madam," diye yanıtladı Pardaillan, onun yüzüne bakarak.

Espinosa, Fausta'yı koridora kadar uğurlamak için onunla birlikte tüfeklerin arasından geçti. Fausta, alçak sesle:

"Şövalyenin artık buradan sağ çıkmayacağını umuyorum!" dedi.

Başyargıç son derece sert bir tavırla:

"İyi ama, o kendisini sizin yüzünüzden bu kötü duruma soktu!" dedi.

Fausta, küçümseyen bir eda ile:

"Ne önemi var?" dedi. "Yoksa siz de bu gibi durumlarda duygulanacak kadar zayıf ruhlu musunuz?.."

Espinosa Fausta'ya dikkatle baktı:

"Ben onu seviyorsunuz sanıyordum!" diye söylendi.

Ürpermek sırası Fausta'ya gelmişti. Fakat kendini çabuk toparladı ve çabuk çabuk:

"Zaten onun ölmesini de bunun için istiyorum ya!" dedi.

Espinosa, bir an hiçbir şey söylemeden ona baktı.

Sonra nezaketle eğildi ve adamlarına:

"Prenses Fausta'yı layık olduğu saygıyla götürün!" emrini verdi.

Sonra tekrar kendisini sakin sakin bekleyen Pardaillan'a dönerek, sözüne bıraktığı yerden devam etti:

"Görüyorsunuz ki içinde bulunduğunuz odadan kurtulmanıza imkân yok. Burası vaktiyle Araplar tarafından, harikulade bir tarzda, gizli kapılarla donatılmıştır. Bu odaya girdiğiniz andan itibaren kıskıvrak elime düşmüş bulunuyordunuz. Şu üstüne bastığınız döşeme bile hareketlidir ve ben istersem bir anda bastığınız yer kayar, uçuruma yuvarlanırsınız. Bütün bunların her türlü kurtuluş imkânını ortadan kaldırdığını kabul edersiniz sanırım!"

"Tuzak kurmakta pek usta olduğunuzu kabul ediyorum!"

Espinosa hafifçe güldü:

"Görüyorsunuz ya Mösyö Pardaillan," diye sözüne devam etti. "Dileklerinizi sadece size olan saygımdan dolayı kabul ettim. Buraya toplamış olduğum bir sürü silahlı da cesaret ve kuvvetinize ne kadar hayran kaldığımı göstermeye yeter sanırım. Artık benimle konuşmaya razı olursunuz, değil mi?"

Pardaillan alaycı tavrını bırakmadan:

"Bayım!" dedi. "Siz burada bana, elim, ayağım bağlı bir halde elinizde bulunduğumu ispat ettiniz. Şimdi de sizinle konuşmaya razı oluyor muyum diye soruyorsunuz... Doğrusu pek hoş... Reddedersem, şuradaki askerler beni bin parça edecek ya da canınızın istediği bir anda beni uçuruma yuvarlayacaksınız. Şimdi ben de sizin teklifinizi kabul edersem korktu da ondan razı oldu demez misiniz?"

Espinosa adamlarına döndü:

"Çekilin, artık size ihtiyacım yok!" dedi. Askerler, sessizce ve tam bir düzenle bütün kapıları açık bırakarak çekildiler. Espinosa'nın bir işaretiyle, Hercule Sfondrato ve öteki iki rahip de çıktı... Aynı anda kapıyı ve pencereyi örten demir perdeler de kalktı. Yalnız, kitaplık

tekrar yerine gelmedi ve salon görünürde kaldı. Pardaillan bu durumu gördükten sonra, "Galiba yakayı sıyıracağım!" diye düşündü. Espinosa ise tekrar söze başladı:

"Sizi korkutmak istemedim Mösyö Pardaillan. Sizinle konuşmaya başlamadan önce, size benim de kuvvetli olduğumu ve sizden yılmadığımı anlatmak istedim... Şimdi benimle anlaşmak ister misiniz?.."

"Neden anlaşmayalım, mösyö?.."

"Düşmanınız değilim, şövalye... Eğer umduğum gibi anlaşırsak yakında sizinle yakın dost da olacağız... Bunu şimdiki konuşmamız belli edecek. Fakat ister anlaşalım, ister anlaşmayalım, saraydan serbestçe çıkacağınıza dair size söz veriyorum. Ama ondan ötesine karışmam... Gelecek hakkında kararı siz vereceksiniz. Sözümden şüphe etmezsiniz umarım."

Pardaillan nezaketle:

"Sözünüzden şüphe edilemeyecek bir asilzade olduğunuzu görüyorum, mösyö!" dedi. "Ve eğer şimdiye kadar size, kendimi emniyette sandığım için dokunacak sözler söylemişsem, affınızı dilerim."

İçinden de şöyle söylendi:

"Şimdi Kızıl Sakal'la yaptığım boğuşmadan daha müthiş bir mücadele başlıyor! Dikkat et Pardaillan! Malum ya, çene yarıştırmak, senin en zayıf tarafındır."

Espinosa:

"İzin verirseniz, her şeyi eski düzenine sokayım," dedi. "Konuşacaklarımızı yabancı kulakların duymaması lazım..."

Espinosa'nın, ayağı altındaki yaya basmasıyla kitaplık tekrar yerine gelerek bitişik salon görünmez oldu ve kapı kapandı. Bu suretle odada her şey eski durumunu alınca, Espinosa:

"Buyurun, oturun da iki candan dost gibi değilse bile, birbirine saygı besleyen ve düşman olmak istemeyen iki rakip gibi konuşalım!" dedi.

Pardaillan bir koltuğa yerleşti:

"Sizi dinliyorum mösyö..." dedi.

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
İKİ DİPLOMAT

Engizisyon başyargıcı birden sordu:

"Nasıl oluyor da sizin gibi değerli bir adam şövalye unvanından başka bir şeye sahip bulunmuyor ve otsuz, ocaksız fakir bir asilzade halinde kalıyor?"

Pardaillan omuz silkti:

"Bana Margency kontluğunu, bu kontluğa ait topraklarını ve gelirini de vermişlerdi... Reddettim... Bir melek; güzellik, şefkat, sadakat ve ruh yüceliği bakımından bir benzeri daha olmayan bir melek bana bütün servetini, hem de iki yüz yirmi bin altın değerindeki büyük servetini bırakmıştı. Bunun bir meteliğini bile almadan, hepsini fakirlere dağıttım."

"Peki, nasıl oluyor da sizin gibi eşsiz bir savaş adamı, alçakgönüllü bir serüvenci olarak kalıyor?"

"Kral III. Henri beni başkomutanlığa getirmek istedi... Reddettim"

"Sizin gibi yaman bir diplomat, niçin böyle önemsiz bir görev almış bulunuyor?"

"Navarre Kralı Henri, beni en yüksek idareci yapmak istedi... Kabul etmedim!"

Espinosa bir an daldı. İçinden:

"Verdiği her cevap balyoz darbesi gibi... Şimdi ben de onun diliyle konuşayım!" diye düşündü ve yüksek sesle:

"Çok iyi etmişsiniz!" dedi. "Kıymetinizden aşağı olan unvan ve görevleri kabul etmemekle çok iyi yapmışsınız..."

Pardaillan şaşkın gözlerle baktı:

"Yanılıyorsunuz mösyö! Bana verilmek istenen unvan ve görev-

ler, benim gibi fakir bir serüvencinin hayal bile edemeyeceği unvan ve görevlerdi."

Pardaillan alçakgönüllülük gösterisi yapmıyordu. Düşündüğü gibi söylüyordu. Kendisine verilmek istenen unvan ve görevlere layık olmadığı kanısındaydı.

Fakat Espinosa, Pardaillan gibi güçlü ve zeki bir diplomatın bu kadar alçakgönüllü bir karaktere sahip olduğunu bilemezdi. Çekinden ve hesaplı bir tavırla tekrar söze başladı:

"Size grandük unvanıyla birlikte, tam yetkili kral vekilliğini teklif ediyorum... Yılda yirmi bin düka altını maaş alacak ve İspanya'nın en büyük şövalye nişanıyla taltif edileceksiniz... Bu şartlar sizce yeterli mi?"

Pardaillan:

"Bu, sizin benden isteyeceğiniz işe göre değişir..." dedi.

Espinosa:

"Sizden istenilen tek şey, kılıcınızı kutsal bir amacın hizmetine vermenizdir," dedi.

Şövalye gayet sakin bir tavırla:

"Mösyö," dedi. "Dünyada asil ve haklı bir amacın hizmetinde kılıcını kullanmayacak bir şövalye tasavvur edemem. Böyle bir iş için benim sadece şeref ve insanlık duygularıma hitap etmeniz yeter. Unvanları, maaşları ve nişanları başkalarına saklayın... Şövalye Pardaillan'ın kılıcı kırılabilir, ama satın alınamaz!"

Espinosa hayretle haykırdı:

"Ne?.. Yaptığım teklifi ret mi ediyorsunuz?"

Şövalye soğuk bir tavırla:

"Elbette reddediyorum!" dedi. "Fakat kutsal bir gayenin hizmetine girmeyi kabul ediyorum."

"Peki, ama hizmetinizin mükâfatını görmek de hakkınızdır."

Pardaillan alaycı tavrıyla:

"O konuda kendinizi üzmeyin!" dedi. "Siz bana şu asil ve haklı amacın ne olduğunu anlatın!"

Espinosa, şövalyeye hayranlık dolu gözlerle baktıktan sonra:

"Mösyö!" dedi. "Siz o kadar alçakgönüllü ve açık yürekli bir adamsınız ki dolambaçlı yollara sapmadan, dosdoğru konuya giriyorum... Kralla konuşurken dikkat ettim. Anladığıma göre majestenin size en sevimsiz gelen tarafı, dinsizlere işkence yaptırması ve binlerce insanı öldürtmesidir. Bu durum sizi, kendi deyişinizle iğrendiriyor. Öyle değil mi?.."

Şövalye başını sallayarak:

"Hem o, hem de daha başka şeyler!" dedi.

"Ne var ki siz meseleyi sadece dıştan görüyorsunuz. Olayların dış görünüşündeki acılık, size onların içindeki yüce ve kutsal amaçları göstermiyor. Sizin gibi yüksek zeka sahibi bir insan bile onları anlayamıyor. Şimdi size bu amaçları anlatırsam..."

Pardaillan, sözde merakla atıldı:

"Anlatın, mösyö... İkna edilmeye bayılırım... Fakat zavallı insanları odun yığınları üstünde yakmanın da yüce ve kutsal bir amaçla yapıldığına beni biraz zor inandıracaksınız... Oysa o zavallılar Tanrı'nın kendilerine sunduğu hayatı, kimseye zarar vermeden yaşamaktan başka bir şey mi istiyorlar?"

"Bakın, açıklayayım da görün..."

Pardaillan alaycı bir eda ile:

"Aman, çabuk olun!" dedi. "Din baskısını, insanlara rahat soluk aldırmamayı bakalım bana nasıl haklı göstereceksiniz?"

"Din baskısı ve insanlara rahat soluk aldırmamak, ha? Bunlar söylenmesi kolay laflar!.. Ben sizi daha ilk görüşümde, pek o kadar dindar bir kimse olmadığınızı anladım... Ben de sizin gibiyim, mösyö! Bakın size ne kadar güvenim var ki apaçık konuşuyorum... Yoksa benim gibi bir engizisyon başyargıcının dini pek önemsemediğini söylediği duyulsaydı..."

"Merak etmeyin mösyö! Ben, söylediğinizi unuttum bile..."

"Biliyorum mösyö, biliyorum... Yalnız size şunu anlatmak için söyledim ki dinin olmadığı yerde, tabiidir ki din taassubu da olmaz... Bizim yaptığımız, üzerinde uzun uzadıya düşünülmüş bir dinî sistemi uygulamaktan ibarettir."

"Canım ister taassup ister dinî sistem olsun. Siz sonuca bakın. Neticede bir sürü suçsuz ve zavallı insanın canına kıyılıyor ya!.."

"Nasıl oluyor da işi bu kadar basit görüyorsunuz?.. Koskoca bir ırkın kurtuluşu uğrunda üç-beş kişinin feda edilmesinin ne önemi olabilir? Size birtakım idamlar şeklinde görünen şey, aslında büyük bir ameliyattır. Biz vücudu kurtarmak için, kangren olmuş organları kesip atıyoruz. Size cellat görünen, aslında hekimdir. Bir hekim de yaralının yarasını keser, biçer ve hayatını kurtarır. Ameliyatla bir organ feda edilir, ama vücut kurtulur. Bugün cellatlık dediğiniz şey, yarın kurtarıcılık olur. İşte biz, hekimlere benzeriz mösyö... İşimiz soğuk ve kanlı görünür ama, aslında insani ve kutsaldır. Bugün bizden şikayet ediyor, bize küfrediyor, lanet okuyorlar. Fakat yarın işimizi bitirip insanlığı kurtardığımız vakit alkışlanacağız. Alkışlanmasak bile ödevimizi başarmamızdan duyacağımız kıvanç bize yeter!"

Şövalye, Espinosa'nın sözlerini büyük bir dikkatle dinlemişti. Nihayet:

"Garip şey!" dedi. "Gerçi sizin samimi konuştuğunuzdan şüphe etmiyorum. Fakat biraz önce dine pek o kadar bağlı olmadığınızı söylemiştiniz... O halde, ilgi duymadığınız bir hastalık üstünde nasıl ameliyat yapabilirsiniz? Acaba hasta sandığınız vücut, sahiden hasta mı? İnanmamış bir hekim, yanılabilir. Belki de sağlam bir vücuda, hastadır diye neşteri vuruyor ve inanmadığınız bir ilacı veriyorsunuz... Böyle bir tedaviden ne sonuç beklediğinizi anlamıyorum doğrusu..."

Espinosa atıldı:

"Ben de sizin gibi dinlerin dar ve katı çerçevesine sığamadım. Ben de insanların nasıl mutlu olabileceklerini çeşitli yollardan araştırdım!" dedi. "Evet, yüksek zekalar mutluluğun yolunu kendi kendilerine bulabilirler. Fakat halk söz konusu olunca durum değişir. Halkı saadet yoluna yöneltmek, ona manevi huzur vermek lazım. Bu iş yapılırken halk sızıldanır, şikayet eder, ama sonunda mutlu olur ve kendisine bu iyiliği yapmış olanları şükranla anar..."

"Enteresan! Canım bu işi yaparken insanlığın mutluluğuna hizmet ettiğiniz nereden belli?.."

Espinosa inanç dolu bir sesle:

"Ben bu işler üzerinde çok düşündüm ve çok araştırdım," dedi. "Sonuç olarak bilimin, insanlığın en büyük düşmanı olduğu ve insan ruhunun rahatını kaçırdığı düşüncesine vardım. Çünkü bilim

her şeyden şüphe eder, her şeyin içyüzünü araştırır. Halbuki insanın mutluluğu, ruhunun huzuru, bir şeye inanarak ona bel bağlamasıyla mümkündür. İşte bunun içindir ki nerede bir bilim özgürlüğü görürsem, şiddetle eziyorum. Kaybettiğim inanç yüzünden ne kadar mutsuz olduğumu gördüğüm için başkalarını kurtarmaya, benim durumuma düşmemelerini sağlamaya çalışıyorum."

"Bunun için de bütün bir ömür boyunca zavallıları baskı altında tutuyorsunuz. Neden?.. Ancak bir nefes anı kadar sürecek bir mutluluk sağlamak için öyle mi? Böyle şey olur mu? Bana kalırsa ben, bütün ömrümce hürriyet içinde yaşamayı ve buna karşılık bir saniyelik ölüm anını ızdırap içinde geçirmeyi tercih ederim. Eminim ki bütün insanlar da bunu tercih ederler. Hele bir kere onlara sorun bakalım, ne diyecekler?"

Espinosa:

"Halk, çocuk gibidir," dedi. "Çocuklara bir şey sorulmaz. Çocuklar terbiye edilir, o kadar!"

"Çocuk mu, dediniz mösyö? Çocuk, ha?.. Fakat bu zararsız çocukların hayatına, sizin gibi çocuk olmayan azgın deliler ne hakla burnunu sokuyor? Bırakın, onlar da Tanrı'nın kendilerine bağışladığı hayatı bildikleri gibi yaşasınlar! İlle sizin istediğiniz gibi yaşayacaklar diye zavallılara işkence etmek neden?"

Espinosa, bu sözlerdeki hakarete rağmen sakin bir tavırla:

"Demek sizce insanlar, tamamen hür bir ömür sürmeliler, öyle mi?" dedi.

Pardaillan soğuk bir tavırla:

"Mösyö, dedi. "Öyle sanıyorum ki siz, insanlara yardım etme maskesi altında kendi mutluluğunuzu aramakla meşgulsünüz. Fakat inanın bana... Çok gezmiş ve çok görmüş bir adam olarak söylüyorum ki mutluluğu insanlara hükmetmekte bulamazsınız! Bizler, sizlerden çok daha kalabalık olan, hürriyeti seven insanlar, birkaç gözü dönmüş kral, dük ya da rahip için hayatımızı ve saadetimizi feda etmek istemiyoruz. Onun için size tavsiyem: Başkalarıyla uğraşmayın! Hayatı olduğu gibi sevip tadınız. Güneşi, yıldızları, yazı, kışı, tabiatı sevin. Fakat şu göğün altında yaşayan herkesin bu güzelliklerden bir pay alması gerektiğini bilin ve herkese hakkını bırakın. Saadeti bunda bulacaksınız. Siz İspanyol'sunuz, değil mi? İspanyol kalın...

Bizi de kendi halimize bırakın. Bizim memlekete gelip korkunç düşüncelerinizi bizde de uygulamaya kalkışmayın!.. Bu hem bizim için hem de sizin için daha iyi olur."

Espinosa hiçbir kırgınlık belirtisi göstermeden:

"Sizi inandıramadım..." dedi. "Fakat sanırım ki haklı bir amaca hizmet etmekten kaçınmazsınız."

"O amaç neymiş?"

"Mesela gözlerinizin önünde suçsuz birinin öldürülmesine razı olabilir misiniz? Böyle bir kurbana yardım etmez misiniz?"

"Elbette ederim!"

"Şu halde bir cinayete engel olmamıza yardım edin!"

Şövalye:

"Kimmiş öldürülecek olan?" dedi.

"Kral II. Felipe..."

"Hoppala! Bana öyle geliyor ki Kral hazretleri pekâlâ kendilerini koruyabilecek bir durumdadır."

"Durum normal olsaydı, evet... Fakat bu durumda Kral, eli ayağı bağlı bir halde bulunuyor."

"Pek anlayamadım..."

"Endülüs halkının çok sevdiği, gözü dönmüş bir adam var. Bu adam Kralı öldürmeye yemin etmiştir. Krala suikast planını da çok ustaca hazırlamıştır. Fakat kendisine hiçbir şey yapamıyoruz. Çünkü Endülüslülerin ayaklanmasından korkuyoruz... Kral, sizin sandığınız gibi eli kanlı bir adam olsaydı, bu adamı da, onun uğrunda isyan edecekleri de öldürtürdü. Fakat haydudun aldattığı bir sürü suçsuzun kanına girmemek için hiçbir şey yapmıyor ve işi Tanrı'ya bırakıyor. Şimdi öyle bir çare bulmak lazım ki hem bu haydut ölsün hem de halk ayaklanmasın. İşte bu çare ancak sizin bu cinayete engel olmayı kabul etmenizle gerçekleşecek..."

Pardaillan, başyargıcın yüzüne şüpheli gözlerle bakarak:

"Doğrusu, kralınız bana hiç sevimli görünmedi ama," dedi, "eğer elimden gelirse, böyle bir cinayete engel olurum..."

Espinosa çabuk çabuk:

"O halde kral kurtulur ve sizin için de parlak bir istikbal doğar..." dedi.

"Siz benim istikbalimi bırakın. O sağlamdır. Yalnız şu sizin Kutsal Mahkeme'nizin bile elindeki büyük kudrete rağmen başaramadığı işi ben nasıl yapacağım, bana onu anlatın?"

"Canım, kralı öldürmeyi tasarlayan adama mesela bir kazada ölmüş süsü verilir..."

"Ben arkadan adam öldüremem mösyö!.."

"Canım, başka yollar da var: Mesela bu adamla bir kavgaya tutuşur ve dürüst bir düelloda, kendisini temizleyiverirsiniz... Halk da buna bir şey diyemez. Don César'ın bir yabancıyla kavga ettiği ve düelloda öldüğü duyulunca, tabii akan sular durur..."

Pardaillan, "İşte domuzun maksadı nihayet belli oldu!" diye düşündü ve sordu:

"Kim dediniz? Don César mı?.."

Espinosa tekrar endişelenmeye başladı:

"Evet," dedi. "Bir diyeceğiniz mi var?"

Pardaillan soğuk bir tavır takınmıştı:

"Mösyö," dedi. "Kralın hayatına kastedildiğine dair anlattıklarınız, tamamen uydurma bir hikâye. Bana mükemmel bir cinayet işlememi teklif ediyorsunuz ama ben böyle işlere girmem!"

Espinosa sakin bir sesle:

"Neden?" dedi.

"Çünkü cinayet, aşağılık bir ıştır. Bana böyle bir iş teklifine kalkışmak ise beni hiç tanımamaktır. Üstelik size haber vereyim ki Don César dostumdur. Hem size tavsiye ederim, bu delikanlıya bir komplo hazırlamaya kalkışmayın," dedi ve ayağa kalktı.

Espinosa da yüzünde soluk bir tebessüm olduğu halde ayağa kalkmıştı:

"Üzülerek görüyorum ki biz anlaşmak için yaratılmamışız!" dedi.

Pardaillan:

"Bunu, ben daha ilk karşılaşmamızda fark etmiş, hatta kralınıza da söylemiştim sanırım..."

Espinosa kırgın bir eda ile söylendi:

"Mösyö, size söz verdiğim için bu saraydan sağ salim çıkacaksınız. Fakat sizi sonra tekrar ele geçireceğimden emin olduğumu bilmelisiniz. O zaman size bu kadar nazik davranmayacağım, mösyö... Çünkü siz, benim uzun zamandır, sabırla kurup hazırladığım planlara engel oluyorsunuz. Şimdi gidin ve benden sakının, mösyö..."

Pardaillan, başyargıcın gözlerinin içine baktı ve kendine güvenen bir adamın sakin tavrıyla:

"Siz de benden sakının, mösyö!" dedi. "Çünkü ben de sizin uzun zamandır sabırla kurup hazırladığınız planları yıkacağıma dair kendime söz verdim ve ben sözümü daima tutarım."

Pardaillan bunları söyledikten sonra sert adımlarla odadan çıkarken, Espinosa, kurnazca gülen gözleriyle onu takip etti.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM
FAUSTA'NIN PLANI

Ponte-Maggiore, Montalte'yi Alcazar Sarayı'ndan dışarı sürüklemişti. Bir kelime bile söylemeden kendisini Guadalquivir kıyılarına, Altın Kule'nin yakınlarındaki ıssız yerlere götürdü.

Dalgın ve dualar mırıldanır görünen bir rahip ikisini de gözden kaybetmeden, peşlerinden geliyordu.

Nihayet, kıyıya vardıkları zaman, Ponte-Maggiore çevresine bakındı ve ortalıkta kimse olmadığını görünce Montalte'nin karşısına dikilerek soluk soluğa söylendi:

"Dinle, Montalte! Roma'da olduğu gibi, sana şimdi burada da soruyorum: Fausta'dan vazgeçecek misin?"

Montalte, azimli bir sesle:

"Asla!" dedi.

Ponte-Maggiore, yüzünü buruşturdu, eliyle hançerinin kabzasını sıktı. Fakat insanüstü bir gayret sarf ederek kendini tuttu ve adeta yalvaran bir sesle devam etti:

"Mademki vazgeçemiyorsun, hiç değilse bir süre ondan uzak dur. Dinle beni... Biz iki arkadaştık, Montalte... Neden tekrar arkadaş olmayalım? İstersen birlikte yola çıkar, İtalya'ya döneriz... Papa V. Sixtus'un hasta olduğunu duymadın mı? Dayın artık çok yaşlandı ve çöktü. Her an ölebilir. Ve sen de ben de böyle bir olay sırasında Roma'da bulunmayı isteriz... Çünkü sen, papanın yerine geçmeye namzetsin. Ben ise amcam Kardinal de Crémone'un yerine geçmek istiyorum."

V. Sixtus'un hastalığını duyunca Montalte sevinçle ürperdi. Papalık, onun en büyük hülyasıydı. Halbuki şimdi birdenbire aşkıyla bu hülyası arasında bir seçim yapmak zorunda kalıyordu. Ya Fausta'dan uzaklaşıp Roma'ya koşacak ya da papalık hülyasından vazge-

çip Fausta'nın yanında kalacaktı... Tereddüt bile etmedi. Sinirli bir kesinlikle başını salladı:

"Yalan söylüyorsun, Sfondrato!" dedi. "Papalığa kimin geçeceği senin umurunda değil, maksadın beni Fausta'dan uzaklaştırmak!.."

Ponte-Maggiore nihayet dayanamadı:

"Yalan değil," dedi. "Kendimin ondan uzakta yaşadığımı, fakat senin onun yanında olduğunu, onunla konuştuğunu, ona hizmet ettiğini, onu sevdiğini... Ve belki de bir gün kendini ona sevdireceğini düşündükçe kontrolümü yitiriyorum; gözlerim kararıyor, dünyayı kıpkızıl görüyorum ve seni öldürmek istiyorum... Onu bırak ve benimle gel... O zaman ben de onu bir daha görmem, fakat hiç değilse sen de görmezsin... Böylece işkence içinde kıvrandığım bu amansız kıskançlıktan kurtulmuş olurum!"

Montalte öfkeyle omuz silkti ve boğuk bir sesle:

"Budala!" dedi. "Onun yanında bulunmak, benim için nefes almak kadar zorunlu bir şey... Onu bırakmamı isteyeceğine, canımı iste!.."

O zaman Ponte-Maggiore, birden kılıcını çekip saldırarak:

"Öyleyse geber!" diye haykırdı.

Montalte çevik bir sıçrayışla saldırıyı savuşturdu. Şimşek hızıyla kılıcını çekti ve iki silah şiddetle çatıştı...

İkisi de aynı kuvvetteydi, ikisinin de yüreğini aynı öldürücü kin kavuruyordu ve ikisi de birbirini kesin olarak öldürmek kararını vermişti.

Yakıcı güneşin altında korkunç bir çarpışma oldu. Saldırı ve savunmalar birbirini izledi. Küfürler lanetler ve hakaretler birbirine karıştı. Fakat ikisi de uzun bir süre gözle görülür zafer elde edemedi...

Nihayet Ponte-Maggiore, ustalıkla başardığı bir-iki aldatma hamlesinden sonra, kılıcını rakibinin omuzuna indirdi.

O, korkunç bir zafer sevinci içinde narayı basarken, bu arada bütün gücünü toplayan Montalte, kılıcını hasmının gövdesine saplayıverdi. İkisi de ayakta dengelerini koruyabilmek için bir süre boşuna uğraştıktan sonra yere yıkıldı.

O zaman, saklandığı köşeden fırlayan bir takipçi, yaralılara koştu. Bir an ikisine de baktıktan sonra süratle Altın Kulesi'ne yönelerek kapıdan içeriye girdi.

Birkaç saniye sonra, beraberinde sedye taşıyan başka rahipler bulunduğu halde çıkageldi. Kafile, baygın durumdaki iki yaralıyı da sedyelere koyduktan sonra tekrar Altın Kulesi'ne döndü.

Yarası daha hafif olan Montalte, ilk önce kendine geldi. Bilmediği bir odada, cibinlikleri sımsıkı örtülü bir yatakta bulunduğunu gördü. Yatağın başucunda küçük masanın üstünde sargı bezleri ve ilaçlar duruyordu. Masanın öbür yanında yine cibinliği sımsıkı örtülü bir karyola vardı.

İki yatak arasında bir rahip gidiyor, geliyor, elindeki bir kaba, birtakım sıvılar, tozlar koyarak hazırladığı esrarengiz bir ilacı karıştırıyordu. Nihayet esmer renkli bir merhem meydana getirdi ve yüzünde bir memnunluk gülümsemesiyle yatağa yaklaşarak cibinliği açtıktan sonra tatlı ve saygılı bir sesle:

"Kardinal hazretleri, kendilerini nasıl hissediyorlar?" diye sordu.

Montalte zayıf bir sesle:

"İyiyim!" dedi.

Rahip, hastasının iyileşmekte olduğunu gören bir doktorun memnunluğuyla gülümseyerek:

"Kardinal hazretleri, birkaç güne kadar ayağa kalkarlar!" dedi. "Yalnız, ihtiyatsızlık etmemeleri şarttır..."

Montalte, bir şey sormak isteğiyle kıvranıyordu. Ponte-Maggiore'yi öldürdüğünü umuyor, fakat sormaya cesaret edemiyordu. Tam bu sırada bir inilti işitildi. Rahip aceleyle ikinci yatağa seğirterek cibinliği açtı. Montalte düşündü:

"Bu muhakkak Hercule Sfondrato'dur. Demek kendisini öldüremedim!"

Ve solgun yüzünde kin ve öfke izleri belirdi. Öte yandan Ponte-Maggiore de Montalte'yi görmüş ve onun da yüzü nefret ve hiddetle kırışmıştı.

Rahip hekim, alışık elleriyle yarayı merhemleyip sardı ve hastanın başını usulca kaldırıp kendisine bir ilaç içirdi. Ponte-Maggiore'nin yüzünde hemen rahatlık izleri belirmişti. Rahip, hastasının

başını yavaşça yastığa bırakarak mırıldandı:

"Mösyö dük... Hiç kımıldamayın... En ufak bir hareket çok kötü sonuçlar verebilir..."

Montalte bu sözleri duyunca, içinden, "Dük mü?.. Sakın bu dalavereci, yıllardır göz koyduğu unvanı nihayet dayımdan koparmış olmasın?" diye söylendi.

Rahibin sürdüğü merhem ve içirdiği ilaç sayesinde iki yaralı, tamamen kendine gelmiş, birbirine kin ve tehdit dolu gözlerle bakıyordu. Rahip onların halini görünce, "Tanrı layıklarını versin!.. Onları bir dakika yalnız bıraksam, birbirlerinin üstüne atılacaklar ve benim bütün uğraşlarım boşa gidecek!" diye düşündü.

Hızla yandaki odaya yöneldi. Orada bir başka rahip oturuyordu. Hekim rahip, ona birkaç kelime fısıldadı ve hemen geriye dönüp iki hastanın yanına geldi.

Az sonra odaya biri girdi. Hekim rahip, bu geleni görünce saygıyla eğildi. Montalte ile Ponte-Maggiore de ziyaretçiyi tanıdılar ve dehşet içinde:

"Başyargıç!" diye mırıldandılar.

Espinosa, hekime soran gözlerle bakınca rahip, kendisine işlerin yolunda gittiğini anlatır bir işaret yaptı ve alçak sesle:

"Kurtuldular, monsenyör!" dedi. "Fakat her dakika birbirlerinin üstüne atılacaklar diye ödüm kopuyor!.."

Başyargıç, ikisine dik dik baktıktan sonra rahibi odadan çıkardı. Bir iskemle alıp iki yatağın arasına oturdu. Her iki yaralıya da dikkatlice baktı ve sakin bir tavırla:

"Çocuk musunuz, yoksa büyük adamlar mısınız, Tanrı aşkına?" dedi. "Aklı başında insanlar mısınız, yoksa delirdiniz mi? Siz, Montalte ve siz, Ponte-Maggiore dükü, nasıl oluyor da hislerinize gem vuramıyorsunuz?"

İki yaralının gırtlağından boğuk bir itiraz homurtusu yükselince, Espinosa daha sert bir sesle sözüne devam etti:

"Şaşırdınız mı siz? Görmüyor musunuz? Anlamıyor musunuz? Siz birbirinizi yerken, bu hırgürden kimin yararlanacağının farkında değil misiniz? Meydanı Pardaillan'a, hem de sevilen Pardaillan'a bırakacaksınız değil mi? Siz birbirinizle uğraşırken, Pardaillan da bu

fırsattan yararlanarak Fausta'yı alıp gidecek... Sonra da herkes sizinle pek haklı olarak alay edecek..."

Ponte-Maggiore:

"Yeter, yeter monsenyör!" diye homurdandı.

Montalte ise kanlı gözlerini fırıl fırıl çevirerek yumruklarını sıktı.

Başyargıç, daha sert bir sesle devam etti:

"Zincirden boşanmış canavarlar gibi birbirinize saldıracağınıza, kuvvetinizi ve kininizi birleştirsenize... Kaldı ki birlik olsanız bile, karşınızdaki rakibin hakkından zor gelirsiniz. Kendisini pes ettirinceye kadar aman vermeyip hırpalayın. Birlikte vuracağınız sillelerle onu yerinden kımıldayamaz duruma getirin. Bir kere onun işini bitirin de ondan sonra uyuşamazsanız, yine birbirinizi yemeye vakit bulabilirsiniz."

Ponte-Maggiore ile Montalte, tereddüt içinde birbirlerine baktılar... İkisi de bu mantıklı çözüm yolunu akıl etmiş değildi.

Nitekim Montalte mırıldandı:

"Bu söylediğiniz hiç de yanlış değil, monsenyör..."

"Nasıl?.. Şimdi Pardaillan'ın, çekinmeniz gereken gerçek düşmanınız olduğunu aklınız kesti mi?"

İki yaralı bir ağızdan, "Evet!" dedi.

"Onu yavaş bir ölümle, acılar içinde geberirken görmeyi gerçekten istiyor musunuz? Öyleyse tekrar dost olun ve birleşin. Pardaillan'ı ortadan kaldırmaya yemin edin. Hem de İsa üzerine yemin edin."

İki rakip yine bir ağızdan:

"İsa üzerine yemin ediyoruz ki Pardaillan'ın ölümü bizim elimizden olacak!.." dedi.

Espinosa ciddiyetle:

"Güzel!" dedi. "Yemininize şahidim... Pardaillan'ın peşini bırakmayacaksınız. Düşmanınızı yok ettikten sonra birbirinizi yemekte hürsünüz..."

Başyargıç bunları söyledikten sonra ayağa kalktı ve Montalte'ye:

"Kardinal, sizin yaranız daha hafif, Ponte-Maggiore'nin iyileş-

mesine yardım edin. Bir an önce ayağa kalkmanız lazım... Çünkü sizler, kendi hatanız yüzünden buraya mıhlanmış kalmışken Pardaillan, vaktini boş geçirmiyor. Görüşürüz mösyöler!" diyerek sert ve ağır adımlarla odadan çıktı.

*

Fausta, yanında üç muhafızı, yani Sainte-Maline, Montsery ve Chalabre olduğu halde Alcazar Sarayı'ndan, kendi seviyesindeki kimselere gösterilen itibar ve saygıyla uğurlanarak rahatça çıkıp gitmişti.

Fausta, gayet gösterişli bir hayat sürmeyi severdi. Bunu gerçekleştirmek için de etrafına avuç dolusu altın saçardı. Fakat bu harikulade kadın, böyle bir hayatı keyfi için değil, insanları gösterişiyle ezmek için seviyor ve bunu, başarı sağlayacak bir silah olarak kullanıyordu.

Nitekim Sevilla'ya gelir gelmez, büyük bir konak kiralamış ve içini en pahalı mobilyalar, en ağır halılarla döşetmiş, çağın en ünlü ressamlarının tablolarıyla süslemişti. Saraydan çıkınca arabasını doğru bu konağa sürdürdü. Dairesine girince II. Felipe'nin huzurunda giydiği saray elbisesini çıkararak basit bir beyaz elbise giydi.

Derhal tek başına, yatak odasına çekildi. Orada III. Henri'nin belgesini koynundan çıkarıp küçük bir kutuya sakladı. Sonra bu kutuyu da birkaç kilitli, kalın bir demir sandığın bir gözüne yerleştirdi. Kendi kendine:

"Bu sandık kırılmadıkça kâğıdı ele geçirmeye imkân yok," dedi.

Bu önlemi aldıktan sonra bir koltuğa oturup sakince düşündü:

"Bu sefer de Felipe'nin yanında Pardaillan'a rastladım. İşler yine az kalsın altüst oluyordu. Neredeyse başyargıcın avucuna düşecektim. Beni onun elinden kurtaran da yine Pardaillan oldu. Neden geldi, niçin kurtardı? Acaba beni seviyor da ondan mı? Bu adamın yaptıklarını ben de anlamamaya başladım."

Fakat hiç şüphesi yoktu ki Pardaillan'ın yaptığı bu işi Espinosa, şövalyeye çok pahalıya ödetecekti. Espinosa daha ziyade dolambaçlı yollardan amacına ulaşmak isteyen bir adam gibi görünüyordu. Oysa Fausta, her işi en kestirme yoldan halletmeyi severdi. Ah, neden Tanrı onu kadın yaratmış ve neden yüreğine bu aşkı vermişti?

Pardaillan'ı sevmesi, bu gidişle belki kendi hayatına bile mal olacaktı. O halde Pardaillan'ın ölmesi, hem de kısa zamanda ölmesi gerekmez miydi? Bu meseleyi bir an önce halletmesi gerekiyordu. Öte yandan, Kral Felipe'nin üzerinde de kuvvetli bir etki bıraktığından şüphesi yoktu. Özellikle kralın kendisine açıkça aşk ilan edişi, Fausta'ya yeni bir imkân veriyordu. Nihayet aşk da böylesine zeki bir kadının elinde korkunç bir silah olamaz mıydı?

Fausta kendi kendine söylendi:

"Fakat içimden bir ses diyor ki; Pardaillan, Felipe'yle bir daha görüşürse, kralın bana olan sevgisi, doğduğu kadar hızla sönecek. Bunun nasıl olacağı, neden olacağı hakkında kesin bir fikrim yok. Fakat olacağı muhakkak. O halde Pardaillan'ın mutlaka ölmesi gerek..."

Birdenbire aklına başka bir şey geldi.

Acaba Myrthis neredeydi? Fransa'nın hangi köşesinde bulunuyordu? Oğlunu, Pardaillan'ın oğlunu nereye götürmüştü? Yavrusunu bir daha ne zaman görecekti? Babasının bilmediği, anasından uzak kalmış olan bu çocuk ne olacaktı?

Uzun zaman böylece oturup düşünerek planını kurduktan sonra odasından çıkarak, gayet zengin döşenmiş olan salona girdi. Burada vekilharcı bekliyordu. Fausta:

"Kardinal Montalte burada mı?" diye sordu.

"Kardinal hazretleri henüz gelmediler, madam..."

Fausta kaşlarını çattı ve düşündü. Kardinal nerelerde kalmıştı? Yoksa Fausta'ya ihanet mi ediyordu? Ya da engizisyonun kurduğu bir tuzağa mı düştü? Bunları er-geç öğrenecekti. Yüksek sesle sordu:

"Mösyö Sainte-Maline, Mösyö Chalabre; Mösyö Montsery neredeler?.."

"Kendileri, Mösyö de Bussi-Leclerc'le birlikle emirlerinizi bekliyorlar efendim!.."

Fausta biraz düşündükten sonra emir verdi:

"Hepsi gelsin!"

Vekilharç çıkınca, Fausta taht benzeri bir koltuğa zarifçe ve hükmeden tavrıyla kuruldu.

Birkaç saniye sonra üç asilzade, karşısında eğilirken Bussi de hiçbir kadının karşı koyamayacağından emin olduğu kibar, çapkın bir edayla:

"Madam," dedi. "Parlak güzelliğinizin ayakları dibine, en hararetli hayranınızın sadakat duygularını sererim!.."

Bunu söyledikten sonra başını ve bıyıklarını burarak sözlerinin etkisini bekledi. Fakat Fausta, aşağılayıcı bir gülümseme ve çok soğuk bir eda ile:

"Hoş geldiniz, mösyö!" deyince, Leclerc iyice bozuldu. Daha sonra Fausta, artık onunla meşgul olmaya hiç lüzum görmeyerek, tatlı bir sesle söylendi:

"Buyurun otırun! Sizinle konuşacaklarım var..."

Bu dört asilzade saygıyla eğildiler ve prensesle aralarında bulunan masanın çevresindeki koltuklara oturdular. Fausta, Bussi-Leclerc'den çok, üç muhafızına dönerek:

"Efendiler!" diye söze başladı. "Ta Fransa'nın göbeğinden kalktınız, bana bağlılığınızı göstermeye ve kılıçlarınızı hizmetime vermeye geldiniz. Şu sırada yardımınıza ihtiyacım olacak..."

Sainte-Maline:

"Madam, emrinizi bekliyoruz!" dedi.

Fausta başıyla teşekkür etti:

"Ölene kadar yardım etmeye hazırız!" dedi Montsery.

"Her şeyden önce sizinle yaptığımız anlaşmanın şartlarını açıklığa kavuşturmak istiyorum."

Sainte-Maline:

"Daha önce tespit ettiğiniz şartlarınızdan memnunuz, madam," dedi.

Fausta gülümseyerek sordu:

"Kral Henri de Valois'nın yanında çalışırken ne alıyordunuz?"

"Majeste bize yılda iki bin frank verirdi."

"Tabii oturduğunuz binanın kira bedeli ile yiyecek masraflarınız bu paranın dışındaydı değil mi?"

"Evet... Arada bir mükâfat da alırdık..."

Fausta sadece:

"Doğrusu, az veriyormuş," dedi.

"Mösyö Bussi-Leclerc, sizin adınıza, bize bunun iki mislini teklif etti."

Fausta bir çıngırağı çalarken, soğuk bir sesle:

"Mösyö de Bussi-Leclerc yanılmış!" dedi. Çıngırak sesi üzerine Fausta'nın vekilharcı, elinde üç büyük torba olduğu halde içeriye girmişti. Hiçbir şey söylemeden odadakileri selamladı ve üç torbayı, masanın üstüne bıraktıktan sonra çekip gitti. Silahşorlar göz ucuyla torbalardaki parayı tarttılar. Adamların gözlerinin sevinçle parıldadığını gören Fausta dedi ki:

"Efendiler, bu torbaların her birinde üç biner frank var... Bu paralar, size her yıl vereceğim maaşın dörtte biridir. Bundan başka, konut, yemek ve giyim masraflarınız da bana aittir. Mükâfat ve benzeri ödemeler, bu hesabın dışındadır..."

Üç adam taşkın bir sevinçle bakıştı. Sainte-Maline:

"Pek çok, madam... Pek çok..." diye kekeledi.

Diğer ikisi torbaya bakarken başını salladı.

Fausta gülümseyerek:

"Öyle ama, efendiler, vaktiyle siz bir kralın emrindeydiniz. Halbuki şimdi basit bir prensesin hizmetine girmiş bulunuyorsunuz. Aradaki şeref farkının hiç değilse ücretle karşılanması gerekmez mi? Dolayısıyla bu torbaları hiç düşünmeden alın..."

En gençleri olan Montsery:

"Emin olabilirsiniz ki madam, biz bir kralın emrinde çalışmakla sizin hizmetinizde çalışmak arasında hiçbir fark gözetmeyiz," dedi.

Sainte-Maline, üç torbadan birini akıl almaz bir el çabukluğuyla cebine indirdi ve:

"Hatta mükâfat vermeseniz bile..." diyerek arkadaşının sözünü tamamladı.

Chalabre de ikinci torbayı büyük bir çeviklikle kavradı ve hiçbir şey söylemedi. Montsery bunu görünce, üçüncü torbanın başına bir felaket gelmesi ihtimalinden korkup, payını cebine atarken:

"Bu parayı, emrinize itaat etmiş olmak için alıyorum," dedi.

Fausta tekrar söze koyuldu ve:

"Önemli bir iş için yola çıkacaksınız!" dedi. "Bu işin sonunda size aynı miktar para verilecek."

Üç adam, hazır olduklarını bildirir bir hareketle ayağa fırladı.

O zaman Fausta çok önemli bir sır veriyormuş gibi:

"Pardaillan'la görülecek bir hesabımız var, efendiler!" dedi.

Bussi, içinden söylendi:

"Aklıma gelmişti zaten. Bu büyük para, ancak bu kadar tehlikeli bir iş için verilir."

Üç silahşorun da neşesi birdenbire kaçmış, keyifli yüzleri asılmıştı. Dudaklarındaki gülümsemenin yerini bir titreme almıştı. Düşman sanki bir köşeden üstlerine saldıracakmış gibi ürkek ürkek bakışıyorlardı.

Fausta sordu:

"Nasıl? Verilen ücreti hâlâ çok buluyor musunuz?"

Sainte-Maline başını eğerek:

"İşin içinde Pardaillan olunca, doğrusu fazla değil!" dedi. "Fakat biliyor musunuz ki madam, bu işin sonunda cebimizde şıkırdayan paraları hiç harcayamamak ve onlara el sürmeden öbür dünyayı boylamak da var..."

Fausta soğuk bir sesle söylendi:

"Şu halde kararınızı verin! Ya evet ya hayır!.."

Sainte-Maline sesini alçalttı:

"Yoksa Pardaillan'ı..."

Ve bu sözünü bir hareketle tamamladı. Fausta ise gayet ağır ve sakin bir dille:

"Evet! Pardaillan'ı öldürmeniz lazım!.." dedi.

Adamlar bir süre tereddütle bakıştılar, sonra birden yine eski umursamaz tavırlarını takındılar. Sainte-Maline:

"Pardaillan'ın nesinden korkacağız? Nihayet o da bizim gibi bir insan!.." dedi.

Chalabre de hançeriyle oynayarak söylendi:

"Eninde sonunda hepimiz ölecek değil miyiz?"

Montsery de:

"Zaten dura dura paslandık," dedi.

Fausta memnunlukla gülümsedi. Sonra Bussi-Leclerc'e döndü:

"Acaba Mösyö Bussi-Leclerc, kendisini Prenses Fausta'nın hizmetine giremeyecek kadar büyük bir adam olarak mı görüyor?"

Bussi atıldı:

"Madam, emin olabilirsiniz ki hizmetinize girmek benim için bir şereftir!"

"Pardaillan'a karşı girişilecek bir savaşta sizin gibi bir kılıç ustasının yardımından vazgeçilemez. Şartlarınızı kendiniz tespit edin."

Bussi-Leclerc birden ayağa fırladı. Hançerini çekerek vahşi bir kinle bağırdı:

"Madam! Şu gördüğünüz hançeri Pardaillan'ın yüreğine saplamak için, değil servetimi son meteliğine kadar harcamak, kanımı da son damlasına kadar akıtırım. Size yardım edeceğime söz veriyorum. Bu davada benim için para söz konusu olamaz. Çünkü ben öcümü alacağım. Ve bu öç alma işinde Pardaillan'la benim arama siz bile girmeye kalkmış olsaydınız, derhal size düşman olurdum..."

Fausta başıyla, Bussi-Leclerc'in konuşmasını beğendiğini anlatır bir hareket yaptı.

Bussi:

"Bana yapmış olduğunuz değerli teklifleri ileride düşünürüm, madam!" dedi. "Fakat şimdi, böyle bir teşebbüste hürriyetim elimde olursa daha iyi..."

"Siz bilirsiniz... Teklifimden hiçbir zaman cayacak değilim, mösyö..."

Bussi eğildi ve kesin bir dille:

"Şimdilik, madam, bu mücadelede önderliği almama izin verin," dedi, "siz de efendiler, bu isteğimden ötürü bana darılmayın. Çünkü siz, madamın hesabına çalışıyorsunuz ama ben kendi hesabıma, kendi kinim ve intikamım hesabına çalışıyorum. Böyle işlerde Bussi-Leclerc, kendinden başka kimseye bel bağlayamaz!"

Fausta emir verdi:

"Bu efendiler, vereceğiniz emirlere göre hareket edeceklerdir."

Üç silahşor, sessizce eğildi. Fausta, Bussi-Leclerc'e sordu:

"Hazırlanmış bir planınız var mı?"

"Henüz kesin bir planım yok, madam..."

"Ama, Pardaillan'ın ölmesi, hem de çok çabuk ölmesi lazım..."

Bussi dişlerini gıcırdattı:

"Ölecektir!"

Fausta üç muhafızına bakınca onlardan da aynı cevabı aldı:

"Ölecektir!"

"Şu halde sizi hareketinizde serbest bırakıyorum. Fakat pazartesi gününe kadar Pardaillan'ın işini bitiremediğiniz takdirde, o gün hepiniz, boğa güreşinde beni bulun. Orada size yeniden talimat veririm ve bu sefer Pardaillan kurtulamaz!"

Bussi:

"Başüstüne, madam! İşi başaramazsak o gün, orada oluruz!" dedi.

Fausta eliyle emredercesine bir işaret yaparak:

"Şu halde güle güle efendiler!" dedi.

Silahşorlar, kendilerine yatak odası olarak ayrılan geniş salona girdikleri vakit ilk iş olarak para torbalarını boşaltıp, paralarını istif ederek tatlı tatlı saydılar. Monstery:

"Üç bin frank!" dedi. "Bir anda zengin olup çıktık he!.."

Chalabre, kendi parasını sandığına yerleştirirken söylendi:

"Fausta'nın hizmetinde çalışmak hiç de fena değilmiş!.."

Sainte-Maline:

"Daha ikramiyeyi de almadık..." dedi. "Pardaillan'ı öldürdüğümüzde onun da alacağız!"

Montsery düşünceli düşünceli başını salladıktan sonra yavaş sesle:

"İyi ama, şu Pardaillan benim çok hoşuma giderdi!" dedi.

Chalabre:

"Kızıl Sakal'ı ne hale soktu, gördün ya? İnanın Fransız oluşumla iftihar ettim. Herifin pestilini çıkardı."

Sainte-Maline sinirli sinirli, arkadaşlarının konuşmasını kesti:

"Ne yapalım yani? Onun yüzünden bu mükemmel işimizi mi

bırakalım! Mademki onun gebermesi bizi zengin edecek... Varsın gebersin!.. Tanrı hepimizin bu mücadelede yanında olsun! Pardaillan'ın ölüsü adına!" diye devam etti Sainte-Maline.

"Âmen!" dedi diğerleri de. Oldukça mutlu görünüyorlardı.

ON ALTINCI BÖLÜM
YAŞAYAN ÖLÜLER MAHZENİ

Pardaillan, Espinosa'nın yanından ayrılıp da koridora çıkınca derin bir soluk aldı ve kendi kendine:

"Oooh! Dünya varmış!.." diye söylendi. "Nihayet şu her yanı makineli, gizli kapaklı, dalavereli odadan kurtuldum! Hiç olmazsa burada insan bastığı yerden şüphelenmiyor..."

Fakat bu iç rahatlığı kısa sürdü. Koridoru şöyle bir gözden geçirince endişeleri tekrar kabardı:

"Burasının da tuzak dolu bir yer olmadığı ne belli," diye düşündü. "Acaba hangi taraftan gitmeli, sağdan mı, yoksa soldan mı? Geri dönüp ne tarafa yöneleceğimi Espinosa'ya sorsam mı?"

Başyargıcın kapısını açmaya davrandıysa da, hemen caydı; içinden:

"Haydi, haydi! Neme lazım!" dedi. "Bile bile kendimi tekrar canavar kapanına atacak değilim ya... Hem canım, herif, geldiğim gibi elimi kolumu sallaya sallaya çıkabileceğimi söylemedi mi? Bu konuda bana söz verdi. Peki, ama neden öyle tuhaf tuhaf gülümsüyordu? En iyisi şu papazın sözlerine pek inanmamalı, buradan çıkmanın çaresini aramalıyım. Ben sağdan gelmemiş miydim? Şimdi sola giderim, olur biter."

Ve kulakları kirişte, eli her an çekmeye hazır olduğu kılıcının kabzasında, hızlı adımlarla yola koyuldu. Yürüdüğü koridor çok genişti. Sağdan soldan daha bir sürü yol ayrılan bir ana yol gibiydi. Koridorun pek seyrek olan, renkli camlı pencerelerinden bulanık bir ışık sızıyordu. Bu bakımdan koridorun büyük bir bölümü loş, hatta karanlıktı. Elli adımlık bir mesafeden sonra koridor birdenbire sola kıvrılıyordu. Pardaillan bu mesafenin büyük bir kısmını aşmış, dönemece yaklaşmıştı ki köşenin öbür tarafından gelmekte olan bir

kalabalığın ayak seslerini duydu. Sesler gittikçe yaklaşıyordu. Aksi gibi tam köşede bir pencere vardı ve orası aydınlıkça olduğu için gelenlere görünmeden geçmek mümkün değildi.

Pardaillan durdu. Aynı anda kısa ve sert bir emir duyuldu:

"Kıta, dur!"

Birkaç saniyelik bir sessizliği, yere konulan silahların gürültüsü, gidiş gelişler ve yüksek sesle konuşmalar izledi. Asker kıtası, koridorun o kısmına mevzilenmiş olacaktı. Pardaillan, "Hay Tanrı kahretsin! Oraya yerleştiler!" diye düşündü. Bir an, geriye dönme ya da yoluna devam etme düşüncesi arasında bocaladı. Sonra önemli durumlarda yaptığı gibi sakin sakin gülümseyerek:

"İspanya engizisyon başyargıcının verdiği sözde durup duramayacağını şimdi anlayacağız!" diye düşündü ve hiç acele etmeden ileriye doğru yola koyuldu... Birkaç adım atar atmaz da asker kıtasıyla karşılaştı. Fakat askerler, şövalyeyi görmemiş gibi davrandılar. Kendi aralarında konuşup şakalaşmaya koyuldular.

Pardaillan, sola kıvrılacağı sırada kıtaya katılmak üzere yaklaşan ikinci bir asker kafilesine çattı. Şövalye, kendisine yol vermek için kenarlara çekilen askerlerin ortasından rahatça geçti ve hayretle:

"Bana karşı düşmanca bir niyetleri yok!" diye düşündü. Bununla birlikte ilerlediği koridor boyunca tekrar on beş kişilik bir asker topluluğuna rastladığı zaman, her ihtimale karşı tetikte olmayı da ihmal etmedi. Gayet sakin görünüyordu. Arkasından geçtiği askerler, ne bir kelime söylüyor, ne de kendisine bakıyorlardı. Şimdi önünde, yere çömelmiş bir tek asker kalmıştı ve o da ayakkabılarıyla meşgul görünüyordu.

Pardaillan'ın içine tekrar güven gelmeye başlamıştı: "Ben de artık o kadar işkilli oldum ki şüphelenmediğim kimse kalmıyor! Şu Espinosa'nın da boş yere günahına girdim galiba!" diye düşündü.

"Acaba kötü bir insan olmaya mı başladım?"

Bu sırada tam, yere çömelmiş askerin önünden geçiyordu. Birden, askerin mırıldandığını duydu:

"Kendinizi koruyun, monsenyör! Devriyelerden sakının! Bütün saray asker kordonu altına alındı. Sizi yakalamak istiyorlar... Sakın geriye dönmeyin, yol kesildi!.."

Pardaillan kendisine seslenen kimsenin yüzünü görmek için geriye dönmüştü ki askerin koşa koşa arkadaşlarına katıldığını gördü. Şövalyenin tüyleri diken diken olmuş, bıyıklarının uçları kabarmıştı:

"Vay babam vay!.. Yine acele hüküm verdim. Acaba bana tehlikede olduğumu bildiren bu adam kim?.. Bak bak, yolu kapattılar işte!.. Arka arkaya beş sıra halinde tüfekliler dizildi. Olur iş değil... Tuzak kurmakta usta olan Madam Fausta bile bizim başyargıç hazretlerinin yanında çırak kalır!.. Hele biz şimdi şunlardan uzaklaşalım... Akıllarına bir eser de tüfeklerini ateşlerlerse elçi efendi hapı yuttu demektir!" diye düşündü.

Adımlarını açarak hızlı hızlı uzaklaşırken kendi kendine mırıldandı:

"Demek devriyelerden sakınacağız, öyle mi? Bunu söylemek kolay ama, gel de yap bakalım? Bari şuraları daha önce gezmiş, görmüş olsaydım! Hele şu inden yakamı bir kurtarayım... Bir daha bu Espinosa'nın sözüne inanırsam, bana da Şövalye Pardaillan demesinler!.."

Birden, karşı taraftan yeni bir asker kıtasının yaklaşmakta olduğunu gördü. Aynı anda bir devriye kolu, yan koridorların birinden çıkarak, şövalyeye doğru yürümeye koyuldu. Pardaillan:

"Tamam!" diye söylendi. "Şimdi iki ateş arasında kaldık!"

Aceleyle sağına soluna bakındı. Duvarda bir kapı girintisi fark edince, bir sıçrayışta kapağı oraya atarak sindi. Karanlıkta, kapıya iyice yaslandı ve eliyle nasıl bir yer olduğunu yoklamaya çalışırken, birdenbire kapının kapalı olmadığını gördü. Kanadı biraz daha itti ve içeriye bir göz attı: Kimse yoktu. Hemen içeriye kaydı, kanadı çabucak kapadı, soluğunu tutarak, kulağı kirişte beklemeye başladı.

Devriye geçti.

Pardaillan rahat bir soluk aldı. Ayak seslerinin uzaklaştığını duyduğu için artık oradan çıkmakta bir tehlike yoktu. Kanada elini uzattı... Fakat o ne?.. Kapı açılmıyordu. Uğraştı, çabaladı. Nafile!.. Demincek şöyle itivermekle açtığı kapı, sımsıkı kilitlenmişti! Şövalye kendi kendine:

"İşte şimdi işler sarpa sardı!" diye mırıldandı.

Ve daha fazla vakit kaybetmeden, bulunduğu yeri gözden geçir-

meye koyuldu. Burası mahzen gibi bir yerdi. İçerisi gayet karanlıktı ama, Espinosa'nın odasından çıktığından beri hep ışıksız yerlerde yol alan Pardaillan artık karanlığa iyice alışmıştı. Tam kapının karşısında dönemeçli bir merdiven görünüyordu.

"Güzel!.." diye düşündü. "Mademki başka bir çıkış yolu yok, biz de merdivene çıkalım!.."

Ve dar merdivenlerden ihtiyatla çıkmaya başladı.

Korkuluğu olmayan bu merdiven, döne döne yükseliyor ve bir sahanlıkla nihayetleniyordu. Bu sahanlıkta; biri karşıda, biri sağda, üçüncüsü de solda olmak üzere üç kapı vardı. Pardaillan bu üç kapı karşısında bir an duraklayıp söylendi:

"Eğer bu kapılar da kapalıysa fare gibi kapana kısıldım demektir!.."

Aşağıda olduğu gibi buradaki loşluk ve ölüm sessizliği de gittikçe sinirlerine dokunmaya başlamıştı. İçinde garip hisler beliriyor, ara sıra tüyleri ürperiyordu. Ne olduğunu pek anlayamadığı bir tuzağa düşürüldüğüne inanmaya başlamıştı. Devriyelerden kaçınmasını söyleyen adamın sözlerine uyduğuna pişman olmuştu. Bir şeyler yapmalıydı. Karşısındaki kapılardan birine yönelecekti ki birdenbire solunda, hafif bir mırıltı duyar gibi oldu. Hemen soldaki kapıya yaklaştı. Kulağını dayadı ve gayet açık olarak bir konuşma duydu:

"Ne yapıyor?.."

Pardaillan bu sesi tanıyarak, "Espinosa!.." diye düşündü. "Bakalım bana ne tuzaklar hazırlıyor?.." Ve kulak kesildi. Şimdi, tanımadığı bir başka ses Espinosa'ya cevap veriyordu:

"Koridorda yolunu kaybetti, gezinip duruyor!"

Pardaillan, "Benden bahsediyorlar..." diye düşündü. İçinden:

"Şu beladan bir kurtulursam, bana oynadığın bu oyunu sana pahalı ödeteceğim başyargıç hazretleri!.." diye söylendi.

Kapının öbür yanında Espinosa, hükmeden sesiyle tekrar sordu:

"Askerler ne oldu?"

Yanındaki cevap verdi:

"Tüfekli beş yüz kişi sarayın bu kısmını kontrol altına aldı. Bütün kapılara ellişer kişilik devriyeler yerleştirildi. Yirmişer, kırkar kişilik

devriyeler bütün koridorları ve odaları araştırıyor... Eğer adam, bu devriyelerden birine çatarsa yirmi-otuz tüfeğin yaylım ateşiyle delik deşik olur... Artık Pardaillan kapana düştü demektir, monsenyör... Avucunuza girdi. Avucunuzu sıkarsanız eziliverecek!.."

Pardaillan içinden:

"Ah elime bir geçersen, adam ezmek nasıl olurmuş sana göstereyim!" diye söylendi.

Şimdi kafasında mükemmel bir plan doğmuştu. Kapıyı açıp içeriye girecek, Espinosa'yı yakalayacak, kılıcını herifin gırtlağına dayadıktan sonra:

"Beni hemen bu inden çıkaracaksın! Yoksa Pardaillan ölmeden önce senin canın cehenneme gidecek!" diyecekti. Ama bunu yapabilmesi için kapının kilitli olmaması lazımdı. Yavaşça kapıyı açmaya çalıştı. Kilitli olduğunu görünce durdu. Şimdi bütün gücüyle yüklenip kapıyı kırmaya kalksa başyargıç da onu budalacasına orada bekleyecek değildi ya... Kaçıp gidecekti!..

Pardaillan bunları düşünürken Espinosa'nın sesini tekrar duyunca nefesini kesti, dinlemeye koyuldu. Espinosa:

"Kendisini işkence odasına doğru sürün ve oraya girmeye zorlayın!" diyordu.

Pardaillan'ın tüyleri diken diken olarak, "İşkence!.." diye mırıldandı.

Yabancı ses:

"Kolay, monsenyör!" diyordu. "Gayet kolay! Herif zaten önünde boş bıraktığımız yollardan gitmek zorunda... Farkına bile varmadan, sanki elinden tutup götürüyormuşuz gibi oraya gidecek ve kuzu kuzu teslim olacak!.."

Pardaillan:

"İşkence odasına, ha?" diye düşündü. "Bak şu sinsi papazın yediği halta! Daha beni yakalamadılar bile..."

Ve kendini toplayarak kapıya şöyle bir yüklendi ve aynı anda sevincinden bağırmamak için kendisini zor tuttu... Kapalı sandığı kapı açıktı... Kanadı itiverdi ve içeri daldı.

Hayret! Kimsecikler yoktu!..

Pardaillan çevresine bir göz atınca kendi girdiği kapıdan başka kapı olmadığını gördü. Pencere de yoktu. Burası çıplak, soğuk ve karanlık bir odaydı. Ve bu çıplaklıktan, soğukluktan ve karanlıktan, sözle anlatılmaz bir tehdit geliyor gibiydi... Pardaillan:

"Bu da üstüme kapanırsa hapı yuttum!" diye kendi kendine söylendi.

Bu ihtimalin verdiği endişeyle bir sıçrayışta dışarıya fırladı ve o çıkar çıkmaz, kapı da gizli bir mekanizma ile kendi kendine kapanıverdi... Şövalye alnında beliren soğuk terleri silerek:

"Tam zamanında çıkmışım!.." diye düşündü.

Kapanmış olup olmadığını anlamak için kapıya tekrar yüklendi. Kapalıydı ve zorlamakla kolay kolay kırılacağa benzemiyordu. Bunun üzerine tekrar çevresine bakınınca şaşkınlıktan donakaldı. Burası, az önce dönen merdivenden çıktığı sahanlık değildi. Merdiven ortadan kaybolmuştu. Demin burada üç kapı varken şimdi sadece yüklendiği kapı ve merdivenin karşısına rastlayan kapı kalmıştı.

Pardaillan'ın sağlam kafası yavaş yavaş bulanmaya başlıyordu. Kendini zorlamasına rağmen soğukkanlılığını yavaş yavaş kaybediyordu. Üstelik saatlerdir ağzına bir lokma koymamıştı, kim bilir ne kadar zamandır koridorlarda koşup durmuştu. Ortada bir ölüm tehlikesi varsa şüphesiz, Pardaillan'ı korkutan bu tehlike değildi. Fakat tehlikenin nereden ne zaman geleceğini ve ne biçim bir tehlike olduğunu bilememek!.. İşte şövalyeyi endişeyle kıvrandıran düşünce buydu. Çevresinde ne varsa esrarengiz ve korkunçtu... Şimdi ayağını bastığı ve birazdan adımını atacağı yerin bile çöküp çökmeyeceğinden emin değildi. Birdenbire tavan başına inip onu ezemez miydi?.. Silleyi ne zaman, nereden, ne şekilde vuracaklardı? Bilmiyordu ve bu durum başını döndürüyor, kendisini sınırsız bir endişe içinde bırakıyordu...

Kendi kendine mırıldandı:

"Demek benim kendilerini dinlediğimi de biliyorlar...Beni işkence odasına sürmek istiyorlar... Az önce şurada konuşan edepsiz, benden herif diye bahsediyordu. Herif ha?.. Şunu bir elime geçirirsem, ona herifin kim olduğunu gösteririm!..

Bir an karar vermek için durup düşündü:

"İşkence odası ha?.. Peki... Oraya gidip bakalım da, bizi bekleyen neymiş görelim?.."

Ve açık olduğundan emin bulunduğu öteki kapıya yönelerek kanadı itti:

"Tabii, açık!" diye düşündü. "Mademki buradan geçmemi istiyorlar..."

Eşiği aşınca tekrar bir koridorla karşılaştı. Burada da aynı loşluk, aynı sessizlik, aynı soğuk ve esrarengiz hava vardı. Fakat Pardaillan, her şeye rağmen kendine hâkim olmaya çalıştı. Şimdiye kadar az mı tehlike atlatmıştı?.. Kılıcı elinde, sert ve hızlı adımlarla yürüyordu. Soğukkanlılığını kaybetmemek için kendini o kadar zorluyordu ki alnında iri ter taneleri belirmişti. Bir yandan yürüyor, bir yandan da kendi kendine söyleniyordu:

"Herhalde bu benim son maceram... Bu sefer beni bu baş belası yerden hiçbir imkân kurtaramaz!.."

Böylece epey bir zaman karmakarışık ve içinden çıkılmaz koridorlarda, belki de aynı yerden birkaç defa geçerek dolaştı durdu. Birden, nereden çıktıklarını anlayamadığı bir asker topluluğunun sessiz adımlarla karşıdan gelmekte olduğunu fark etti. Gelenleri karanlıkta güçlükle seçebiliyordu.

"En aşağı otuz kişi var!" diye düşündü. "Herhalde beni ellerine geçirir geçirmez delik deşik edecekler..."

Ve sert bir hareketle kemerini sıktı. Hançerinin yerinde olup olmadığını yokladı. Bir anda eski soğukkanlılığını elde ederek kendisi gibi etten ve kemikten olan düşmanlarını karşılamaya hazırlandı. İçinden:

"Artık bu işi bitirmek lazım!" dedi. "En iyisi bir yarma hareketine girişmek..."

Kararını vermişti: Gelenlere açıkça hücum edecekti. Fakat arka taraftan da kalabalık bir asker kafilesinin gelmekte olduğunu fark edince olduğu yerde duruverdi. Bir kere daha iki ateş arasında kalıyordu. Düşündü:

"Bu durumda saldırmak, intihar demektir... Kendimi boşuna öldürtecek değilim ya!.. Buradan sağ çıkmam lazım... Marifet diye buna derim... Ama Tanrı şahidim olsun, şu Espinosa ile öyle bir

hesaplaşacağım ki..."

Dudaklarında alaylı bir gülümsemeyle açık olduğundan emin bulunduğu kapıyı itti. Kapının ardına saklanacak, devriyeler geçince tekrar çıkmayı deneyecekti. Fakat kapı kendi kendine kapanacak olursa içeride kalabilirdi. Demin de öyle olmamış mıydı?.. İçeriye girdi. Kapıyı itti. Fakat hayret!.. Kapı kapanmadı!.. Pardaillan:

"Bu garip işte!" diye söylendi. "Neden kapanmadı acaba?.."

O sırada Pardaillan'ın kulağına bir ses çalındı:

"Yakaladık sayılır! Oraya girdi!"

Aynı anda telaşlı telaşlı koşuşan bir kalabalığın ayak sesleri işitildi. Pardaillan içinden:

"Haa!.. Demek bu seferki hesapta dövüş de var!" dedi. "Nereye gideceğimi bilmeden boyuna sağa sola yürümektense dövüşürüm daha iyi!.."

Bir yandan kendi kendine konuşurken, bir yandan da bulunduğu yeri gözden geçiriyordu.

"Yine bir mahzen," diye düşündü. "Ya da hep aynı mahzen de, boyuna şekil değiştiriyor..."

Bu mahzende, kapının tam karşısına konulmuş koskoca bir sandıktan başka bir şey yoktu. Pardaillan, bir saniye bile kaybetmeden, sandığı sürükledi, getirip kapının arkasına, dikine dayadı. Bu işi tam zamanında yapmıştı. Çünkü demin duyduğu sesin sahibi, şimdi kapıya vuruyor ve:

"Gözümle gördüm! Buraya girdi!" diyordu.

Sert bir ses, emir verdi:

"Yakaladık! Kapıyı kırın!.."

Sandığın önünde duran Pardaillan alay etti:

"Daha yakalamadınız!.."

Bir yandan kapı darbeler altında sarsılırken, öte yandan da bağırmalar, küfürler birbirini kovalıyordu. Şövalye, bu karanlık mahzende elli-altmış kişiye karşı koyamayacağını anlıyordu. Tek ümidi, sandık devrildikten sonra askerlerden birkaçını temizleyebilmekteydi. Bir taraftan da kaçabilecek bir yer arıyordu.

Etrafına bakınıp dururken, gözü sandığın daha önce durmakta

olduğu yere ilişti. Bir sıçrayışta sandığın gözden sakladığı ve bu yüzden daha önce fark edemediği deliğe fırladı. Eğilip baktı: Yerin dibine inen küçük bir merdiven vardı!.. Şövalye hemen kararını verdi:

"Mademki buradan geçmemi istiyorlar, geçeyim bari!.."

Ve küçük merdivenden ağır ağır inmeye koyuldu.

Tam altmış basamak saymıştı. Merdiven bitince o kadar dar ve alçak bir dehlize varmıştı ki başını tavana çarpmamak için eğilmek zorunda kaldı. Eliyle sağını, solunu yoklaya yoklaya yürüyor ve hiçbir gürültü duymayışına hayret ediyordu ki birdenbire arkasında hızla inen bir demir parmaklığın gıcırtısına benzer bir ses işitti. Döndü. Ellerini uzatınca geldiği yolun bir demir parmaklıkla kapandığını anladı.

"Demek beni takip etmek istemiyorlar... Ama geri dönmemi de istemiyorlar..." diye düşündü.

Sonra gittikçe artan bir can sıkıntısıyla söylendi:

"Yürüdükçe durumum da kötüleşiyor!"

Yalan değildi. Yukarıdaki kovalanışı, şimdiki durumuna göre çok daha iyiydi. Yukarıda dimdik ve rahat, dilediği gibi gezinip durmuştu. Üstelik nispeten temiz bir hava teneffüs etmiş ve azıcık da olsa çevresini görebilmişti.

Halbuki burada her şey değişmişti!..

Bastığı yer temiz, taşlık değil, vıcık vıcık çamurlu, pis bir topraktı. Adım başında bir su birikintisine rastlıyor, dizlerine kadar batıyordu. Zifiri karanlıkta hiçbir şey göremedikten başka, iki büklüm yürümek zorunda kalmıştı. Ayaklarının arasından kaçışan fareler, bazen şaşırıp vücuduna tırmanıyorlardı. Hava pislik ve küf kokuyordu. Tepesinden kirli sular damlıyordu. Etraf o kadar soğuktu ki Pardaillan iliklerine kadar üşüdüğünü hissediyordu.

Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, açlıktan ve saatlerdir yürümekten bitkin hale gelmişti. Böyle olmasına rağmen durmak istemiyordu. Burada durup dehşetten titremektense, nereye varacak olursa olsun yürümeliydi... Şimdi artık içindeki endişe, korkunç bir öfkeye dönmüştü. Sözünde durmayıp kendisine bu kadar sıkıntı çektiren Espinosa'ya diş biliyordu. Başına bu işleri getirmiş olan Fausta'ya lanetler okuyordu. Ve nihayet askerlere saldırıp kendine bir

yol açmaya çalışmadığı için kendi kendine kızıyordu.

Bir yandan karanlığın elverdiği kadar hızla yürüyor, bir yandan da:

"Ömrümde bir defa aklı başında, ihtiyatlı bir adam gibi davranayım dedim, şu başıma açtığım işe bak!.." diye homurdanıyordu. "Ne demeye o kadar uzun boylu hesap-kitap yaptım, bilmem ki... Şimdiye kadar hayatımda en tehlikeli durumlardan hep çılgınca teşebbüslerle sıyrılmadım mı?.. Birkaç tüfekliden korkacak ne vardı?.. İşte, yağmurdan kaçtık, doluya tutulduk!.. Şimdi artık istesem de, istemesem de Espinosa'nın dilediği yere gitmek zorundayım..."

Bu karamsar düşüncelerin üşüştüğü beyninde, birdenbire bir ümit ışığı parladı:

"Hain Espinosa! Beni eline geçirmek için bütün tuzakları inceden inceye hesap etti ama silahlarımı almayı akıl edemedi... Beni işkence odasına sokabilir, fakat canlı olarak cellatlarına teslim edemez!.."

Bu sırada ayağı bir yere takılarak sendeledi. Eğildi, eliyle yoklayınca, bir merdivenin ilk basamağına varmış olduğunu anladı. Durup düşünmeye devam etti:

"Çıksam mı, çıkmasam mı?.. Acaba şu basamağa oturup ölümü beklemem en doğru hareket olmaz mı?.. Ama açlıktan ölmek hiç de hoş bir şey değil!.."

Bütün vücudu böyle bir ihtimal endişesiyle ürperdi. Sonra silkinerek kendi kendine:

"Hayır!" dedi. "Vücudumda bir nefeslik can kaldıkça kılıcımı kullanabilirim... Şu halde kendimi koruyacağım... Niçin merdivenden çıkmayacakmışım? Bakalım şu işkence odasında neler varmış?.."

İşkence odası! Bu cümle onun kâbusuydu. Bir saplantı gibi onu rahatsız ediyordu. Telaffuz etmese bile, çılgın hayal gücünde ateşli harfler gibi parlıyordu. İşkence odası onun için gizemli, bilinmeyen bir tehlike anlamına geliyordu

Merdivenden çıkmaya başladı.

Merdiven, kapı ödevini gören bir büyük gedikle son buluyor ve bu gedikten, kubbesindeki ufak bir pencerenin loş ışıkla aydınlattığı bir odaya giriyordu. Kokuşmuş bir mezarlık havasından çıkan şöval-

ye, bu odadaki rutubetli havayı nimet bilerek, derin derin soluk aldı. Biraz rahatladı ve bu rahatlıkla beraber kendine güveni, cesareti de yerine geldi. Ayaklarını şiddetle taşlara vurarak dehlizden alıp getirdiği çamurları silkti ve bir insan sesi duymak ümidiyle bağırdı:

"Hah, şöyle be! Hiç olmazsa burada insan, nefes alıp etrafını görüyor. O mendebur hayvanlar da yok... Biraz hava, biraz ışık beni nasıl kendime getirdi!.."

Bir yandan da ortalığı gözden geçirdi. Fakat etrafta gördüğü şeyler keyfini kaçırdı:

"Ooo! Desene biz nihayet şu ünlü işkence odasına geldik... Öyleyse yolumuzun sonuna ulaştık demektir... Mösyö Espinosa beni buraya getirmek istemiyor muydu? Geldim işte..." diye düşündü.

Bulunduğu yere soğuk ve alaycı bir gülümsemeyle baktı. Burası oldukça geniş bir odaydı. Duvarlar, insan boyunca beyaz mermer levhalarla kaplanmıştı. Zemini de aynı mermerdendi. Ayrıca yerde, çeşitli yönlere giden bir sürü oluk vardı. Bu oluklar, herhalde celladın işkence ettiği kimselerin kanlarının akmasına yarıyordu.

Duvardaki halkalara çeşit çeşit işkence aletleri asılmıştı. Devir, bu gibi icatların en bol olduğu zamana rastladığı için, Pardaillan, çeşit çeşit satırları, balta ve bıçakları, kıskaçları, kangal kangal ipleri, yani bir insana, can acısı çektirmek için düşünülüp yapılmış bütün bu aletleri dehşetle karışık bir ilgiyle seyretti.

Odanın kapısı merdivene açılan gediğin tam karşısına rastlıyordu. Üç basamakla çıkılan bu kapının üstünde koskoca bir sürgü ve bir kilit vardı. Pardaillan bu kapıya daha önce rastlamış olsaydı, açık bulacağını bildiğinden, hiç düşünmeksizin kanadı iterdi. Fakat şimdi bu kapının açık olma ihtimali yoktu. Çünkü yolculuk burada bitecek, ölüm şövalyeyi burada bulacaktı. Bu ölüm nasıl olacaktı? Nereden gelecekti? Pardaillan, bunlar hakkında hiçbir tahmin yürütemiyordu. Fakat Espinosa, kendi ağzıyla söylememiş miydi?.. Eninde sonunda buraya varacaktı. Onun için şövalye, bu kapının sımsıkı kapalı olduğundan, onu kendisi kapatmış gibi emindi.

Onun için kapıya yanaşmadı bile... İşkence aletleri arasından, kendisine çivilerle donatılmış bir gürz, bir de keskin ve kısa bıçak seçti. Sonra orada bulduğu arkalıksız bir iskemleyi aldı. Bir köşeye çekildi ve oturup sırtını duvara verdi. Kendi kendine:

"Şimdi tehlike gelirse karşıdan gelir," dedi. "Ama arkamdaki duvar yarılıp da oradan saldırıya uğrarsam, buna bir diyeceğim yok... Vaktim olduğu kadar birazcık dinleneyim bari..."

Dinlenmeye gerçekten çok ihtiyacı vardı. O kadar yorulmuştu ki... Orada belki de saatlerce oturdu kaldı. Kendisine karşıdan saldıracakları düşüncesiyle yerinden bile kımıldamıyor, her ihtimale karşı hazır bekliyordu. Sonra açlık ve susuzluğunun çökertici etkisiyle olacak, bir ara kendisine burada böylece ölmeye bırakabileceklerini düşünmeye başladı. Ve şövalye bu düşünceyle isyan ederek yerinden fırladı; kendi kendine:

"Canım," diye söylendi, "böyle pısırıkça oturulur da ölüm beklenir mi?"

Karşı konulmaz bir şekilde gözleri, ürkütücü görünümü ilk başta onu iğrendiren kapıya takıldı ve düşüncesini yüksek sesle dile getirdi:

"Kim demiş şu kapı kapalıdır diye?.."

Hemen kapıya atılıp sürgüyü çekti. Fakat kilit açılmadı. Dikkatle bakınca, asma kilit halkalarının kapıya ikişer vidayla tutturulmuş olduğunu gördü. Sevinçten yüreği hop etti. Hemen işkence aletlerine koştu. Aralarından ince uçlu bir bıçak seçti ve bu bıçağı tornavida gibi kullanarak vidaları sökmeye başladı. Bir yandan da:

"Yazıklar olsun bana!" diye söyleniyordu.

"Neye daha önce gelip de şu kapıya bakmadım? Bunu yapsaydım, şimdiye kadar çoktan kurtulmuş olacaktım."

Bir yandan vidaları sökerken bir yandan da gülümseyerek:

"Buraya getirilenlerin hepsinin eli ayağı bağlı olduğu için daha fazla tedbire lüzum görmemişler. Mösyö Espinosa, bu hesabında da yanıldı. Benim elimin kolumun bağlı olmadığını unuttu..." diye söyleniyordu.

Vidalar kısa zamanda söküldü. Pardaillan tam kanadı kendine doğru çekeceği vakit, kan ter içinde durdu:

"Umarım dıştan da asma kilitle kilitlenmiş değildir!.." diye düşündü.

Kapıyı çekince kolayca açılıverdi Pardaillan, çılgınca bir sevinçle dışarıya fırladı.

Artık kurtulduğundan şüphesi yoktu. Çünkü işkence odasının, karanlıklar içindeki o korkunç yolculuğun son durağı olduğunu kendi kulağıyla duymuştu. Herhalde Espinosa, şövalyeyi orada açlıktan ve susuzluktan öldürmeyi tasarlamış olacaktı. Oysa Pardaillan, oradan da yakayı sıyırmıştı. Bundan daha açık ve kesin kurtuluş mu olurdu?..

Şövalye dışarıya çıkınca ufak bir sofada bulunduğunu gördü. Tepedeki geniş pencereden içeriye temiz hava giriyordu. Başını kaldırıp da mavi göğü görünce:

"Ooo!" dedi. "Neredeyse bir daha gökyüzünü görmekten ümidimi kesecektim!"

Karşısında aralık bir kapı vardı. Bu kapıdan içeri girdi. Fakat girmesiyle dehşet içinde duraklaması bir oldu. Burası bir tabutluktu! Sağda solda üçlü raflar vardı. Sağdaki rafların üçünde de, kurşundan üç tabut duruyordu. Soldaki rafların en alttakinde bir tabut vardı, üstteki raflarsa boştu. Pardaillan başını kaldırınca, boş rafların üstünde camsız bir pencere gördü. Raflardan merdiven gibi yararlanarak çıktı. Pencereden dışarıya baktı. Burası sarayın bahçesiydi. Karşıda bir duvar ve duvarda, renkli camlarla süslü iki pencere gördü. Orası da herhalde sarayın kilisesi olacaktı. Pencerenin yerden hiç de yüksek olmadığını görünce çocuk gibi sevindi. Hemen atlamaya hazırlandı. Fakat tam bu sırada birdenbire ortalık kapkara kesildi ve bir şey, kendisini duvara doğru bastırdı.

Pardaillan neye uğradığını anlayamadan, gayet dar bir şeyin içinde mahpus kalıverdiğini sezdi. Elleriyle yoklayınca:

"Tabut!" diye düşündü. "Beni diri diri tabuta koydular. Demek daha Espinosa'nın bana göstereceği sürprizler varmış... Ben de budala gibi şu tuzağa düştüm!.. Tanrı aşkına!" diye iç geçirdi sonra, "Ölümü bu kadar yakından gördüğünde hayat daha güzel görünüyor."

Bu sırada Pardaillan'ı içine hapsettikleri tabut, yavaşça döndükten sonra durmuştu. Aynı anda da şövalyenin gözleri önünde bir ışık belirmişti. Pardaillan, soğukkanlılığını toplayarak bu ışığın nereden geldiğini anlamaya çalıştı. İçinde bulunduğu tabutun kapağına, tam yüzü hizasında küçük bir delik açılmış olduğunu gördü.

"Demek Mösyö Espinosa, benim etrafı görmemi ve konuşulanları duymamı istiyor," diye düşündü.

Delikten bakınca, bir kilisede bulunduğunu gördü. Kilise boştu. Koronun bulunduğu yer ışıklandırılmıştı ve kilisenin tam ortasına, çevresinde sekiz mum yanan bir katafalk yerleştirilmişti. Şövalye, kendisinin bu katafalkın üstüne konulacağını anladı. Nitekim iri yarı dört rahip, şövalyenin tabutuna yaklaştı. Pardaillan, rahiplerin şöyle konuştuklarını işitti:

"Ölüm töreni mi yapılacak?"

"Evet, kardeşim..."

"Kimin için?.."

"Bu tabuttaki için..."

"Hani şu işkence odasından geçen adam mı?"

"Evet. Biliyorsunuz ki işkence odası, mahkûmu, yaşayan ölüler mahzenine çekmek için bir tuzaktır."

Bu sırada matem çanı çalmaya başlamıştı. Saray kilisesinin kapısının iki kanadı da açıldı ve ellerinde mumlar olduğu halde, beyaz kukuletalı bir rahip alayı göründü. Beyaz kukuletalı rahiplerin arkasında da siyah kukuletalı bir sıra rahip toplandı. Sonra kıpkızıl elbiseler giymiş cellat geldi ve katafalkın başında durdu. Onun arkasından da renk renk kukuletalı bir sürü rahip daha sökün etti. Sonra töreni yönetecek olan rahip, yardımcıları ve çocuk korosu ile birlikte geldi. Derken kilisenin orgu, ortalığı inleten bir sesle çalmaya başladı.

Bu sırada rahipler, hep bir ağızdan "Profundis" duasını okumaya koyuldular.

Ölüm töreni başlamıştı.

Pardaillan, tabutun içinde ölüm duasını dinliyor, kendi ölüm törenini şaşkınlık ve dehşet içinde seyrediyordu. Nihayet dayanamadı, bütün gücüyle bağırıp çağırmaya, tabutunu tekmelemeye başladı. Fakat orgun sesi onun gürültüsünü bastırmak istercesine daha da şiddetlendi ve rahipler dualarını daha gür sesle okumaya koyuldular. Böylece bu sinir bozucu tören epey bir zaman sürdükten sonra kilisedeki kalabalık tekrar dağıldı. Bütün gürültü kesildi. Ortalık tekrar ölüm sessizliğine gömüldü.

Katafalkın başında dört rahipten başka kimse kalmamıştı.

Rahiplerin kalışı, her şeyin bitmediğini gösteriyordu. Nitekim,

bu dört rahibin şu konuşmasını duyan Pardaillan'ın sırtından soğuk terler boşandı, tüyleri diken diken oldu:

"Mezar kazıldı mı?"

"Bir saattir hazır..."

"Öyleyse çabucak götürüp gömelim. Yoksa akşam yemeğini kaçırırız."

Şövalye tabutunun kaldırıldığını ve kendisini taşıdıklarını hissetti. Bütün gücünü toplayıp ağzını tabutun deliğine yapıştırarak haykırdı:

"Ben ölmedim, yaşıyorum, alçak keratalar! Beni diri diri gömecek değilsiniz ya!.."

Fakat dört korkunç rahip, bu sözleri duymazlıktan geldi. Hiç aldırmadan yola devam etti.

Eğer şövalye hançerini çekebilseydi, diri diri gömülmek gibi bir felakete uğramamak için hiç şüphesiz onu kendi yüreğine saplardı. Fakat tabut o kadar dardı ki değil hançerini çekmesine, elini kımıldatmasına bile imkân vermiyordu.

Az sonra yüzüne serin bir hava çarptı. Tepesinde birtakım ağaçlar gördü ve buranın mezarlık olabileceğini tahmin etti:

Kilisedeki ölüm töreni ona ne kadar uzun geldiyse mezarlığa yolculuk da o kadar kısa görünmüştü. Şimdi bir mucize olur da kurtulursa kurtulurdu. Yoksa bir daha dünyayı görmesine imkân kalmayacaktı.

Tabutu taşıyan rahipler birdenbire durdular.

Pardaillan, tabutunun yumuşak toprağın üstüne, oldukça sert bir tarzda bırakıldığını hissetti. Rahiplerden biri:

"Huzur içinde uyusun!" dedi.

Öteki rahipler bir ağızdan:

"Âmen!" dediler.

Ve toprak, Pardaillan'ı iliklerine kadar titreten bir gürültüyle tabutun üstüne düşmeye başladı.

O zaman Pardaillan, artık bütün ümidini yitiriverdi...

"Bu sefer gerçekten kurtuluş yok!" diye mırıldandı.

Fakat bu ümitsizlik uzun sürmedi. Hemen kendini toparladı ve avazı çıktığı kadar bağırarak, dirsekleri ve ayaklarıyla tabutu dövmeye, kapağını zorlamaya koyuldu.

Böylece ne kadar zaman geçti? Dakikalar mı, saatler mi?.. Fark edemedi.

Belki de yüzüncü defa zorlanarak tabutun kapağını kaldırmaya uğraşıyordu ki birdenbire kapak kendiliğinden açılıvermişçesine fırlayıverdi!.."

Pardaillan:

"Hay Tanrı belalarını versin! Şeytan canlarını alsın!" diye homurdandı.

Yüzünün rengi kaçmış, hiddet ve dehşetten gözleri büyümüştü. Derin bir nefes aldıktan sonra eliyle alnındaki iri ter tanelerini sildi. Tabutun içinde diz çökmüştü. Etrafına, yuvalarından adeta fırlamış, hiçbir şey görmeyen gözlerle bakıyor, kaçmayı aklına bile getirmiyordu. Tahmin ettiği gibi bir mezarlıkta değil, güzel bir bahçede bulunduğunu fark edemedi. Hatta kazılmış olan mezarının hiç de derin olmadığını ve tabutun üstüne atılmış bulunan toprakların da yanlara dökülmüş olduğunu da göremedi. Bildiği ve fark ettiği tek şey vardı:

Ölmemişti, hürdü, önünde boş bir alan, çevresinde teneffüs edilecek hava vardı ve şimdi içinde öyle bir intikam ateşi yanıyordu ki kendisine bu sinir bozucu işkenceleri çektirmiş olan Espinosa'yı yakalarsa çiğ çiğ yiyecekti...

Ve artık, değil mi ki elinde kılıcı vardı, karşısına ordular çıksa korkmazdı...

Taze hava, ateşler içinde yanan başını serinletmiş, onu kendine getirmişti. Hemen tabuttan çıktı. Karşısında bulunan ufak bir kapıya yöneldi ve elindeki kılıcı havada öyle müthiş bir hareketle vınlattı ki kapı bu hareketi bekliyormuş gibi kendi kendine açılıverdi. Pardaillan kapıdan geçince, kendini askerle dolu bir avluda buldu.

Karşılaştığı bir subay, onu görünce hayretle haykırdı:

"Nereden geliyorsunuz, Mösyö Pardaillan?"

Şövalye bu soruyu duymazlıktan geldi; soğuk ve kararlı bir tavırla:

"Nereden çıkılır?" dedi.

Sonra cevap bile beklemeden sağa döndü, hızla ilerlemeye koyuldu. Subay, şaşkın bir halde arkasından bağırdı:

"Mösyö Pardaillan! Mösyö Pardaillan! Yanlış yoldan gidiyorsunuz. Oradan değil, buradan çıkılır."

Şövalye geri döndü. Subay, şövalyenin gittiği yönün tam tersini gösteriyordu. Pardaillan, subayın yanına kadar geldi:

"Ne dediniz?" dedi. "Beni tevkif mi edeceksiniz?"

Bakışları öyle müthişti ki subay daha da şaşırdı:

"Rica ederim, sizi tevkif etmek ne demek? Şaka ediyorsunuz sanırım. Ben, Navarre Kralı'nın Elçisi Mösyö Pardaillan'a yardımda bulunma ve ona saygı gösterme emrini aldım," dedi.

Şövalye, bir rüyadan uyanır gibiydi. Birden tatlılaştı:

"Yaa?.. Affedersiniz! Biraz başım sersem de... Şu koridorlarda..."

Subay gülümseyerek:

"Zaten fark ettim," dedi. "İsterseniz majestenin doktorunu çağırtalım."

Pardaillan:

"Yok, yok... Teşekkür ederim. Artık geçti," dedi.

Ve kendi kendine mırıldandı:

"Eğer şu başıma gelenden bir şey anladıysam, ben de Şövalye Pardaillan değilim!"

Tam bu sırada pek iyi tanıdığı bir ses, sakin bir eda ile:

"Ben sizin buradan geldiğiniz gibi çıkıp gideceğinize söz vermemiş miydim?.."

Pardaillan kendi kendine homurdandı:

"Bu, Espinosa'nın sesi! Hangi cehennemden çıktı acaba?"

Gerçekten de başyargıç, yerden bitmiş gibi meydana çıkıvermişti. Pardaillan, Espinosa'nın burnunun dibine kadar yaklaştı ve gözlerinin içine alev saçan gözleriyle bakarak:

"Sizinle görülecek ufak bir hesabım var," dedi.

"Tam zamanında geldiniz!"

Espinosa'nın kılı bile kıpırdamadı. Hiç istifini bozmadan:

"Eğer size verdiğim sözden şüphelenmek suretiyle bana hakaret etmemiş olsaydınız, bütün bunlar başınıza gelmezdi, mösyö," dedi. "Size bir ders vermek istedim. Aynı zamanda sizi uyarmak da istedim. Nasıl bu sarayda her an avucumdaysanız, şu koca Sevilla şehrinde de her an avucumda olacaksınız... Bunu böyle bilin!"

Ve sesine dostça bir tatlılık vererek:

"Bana inanın, Mösyö Pardaillan," dedi.

"Siz, şu parlak gün ışığı altında, göz göre göre dövüş için yaratılmış bir şövalyesiniz. Fakat gölge ve karanlıklar içindeki sinsi mücadeleden anlamazsınız. Memleketinize, Fransa'ya dönün, Mösyö Pardaillan!.. Burada harcanırsınız. Ve ben, böyle bir şey olursa cidden üzülürüm. Çünkü yiğit bir adamsınız..."

Pardaillan, Espinosa'nın ağzının payını vermeye hazırlanıyordu ki başyargıç birdenbire ortadan kayboluverdi. Adam, nasıl yerden bitercesine karşısına çıkmışsa sanki yine yer yarılmış, toprağa gömülmüştü...

ON YEDİNCİ BÖLÜM
BUSSI-LECLERC'İN AĞLADIĞI YER

Pardaillan, saraya sabahın saat dokuzunda gelmişti. Oradan çıktığı zaman ise gece bastırmıştı.

Şövalye, o karanlık dehlizlerde sekiz-dokuz saat dolaşmış olduğunu hesapladı. Bu sekiz-dokuz saatin bir bölümü de tabutun içinde geçmişti.

Saraydan hızlı ve büyük adımlarla uzaklaşırken kendi kendine:

"Şu işkenceyi Mösyö Espinosa'ya çektirmiş olsalardı, acaba o ne duruma gelirdi?.." diye söyleniyordu. "Geçen yıl dilber Fausta'nın beni içine düşürdüğü ağ, şu tabut işkencesinin yanında bayağı keyifli bir şeydi. Vay canına! Ne müthiş keşif be!.. Nasıl oldu da delirmedim?.. Meğer insanlar, hemcinsleri için ne işkenceler tasarlarlarmış... İnsanların vahşi bir kurt sürüsünden farkı yok!.."

Pardaillan'ın, en sağlam kafaların bile dengesini bozabilecek böyle müthiş bir işkenceden sonra hâlâ düşünce berraklığını koruyabilmesi gerçekten şaşılacak şeydi...

Fakat ne de olsa bu çeşit şeyler manevi ve maddi hiçbir zarar görmeden dayanılamaz. Pardaillan, düşünce berraklığını kaybetmemişti ama adamakıllı yorulmuştu.

Yüzünün rengi uçmuştu. Gözlerinden yorgunluk akıyor ve yürürken de iki yana sallanıyordu.

Gittikçe ıssızlaşan ve kararan sokaklarda hızla ilerlerken, kendi kendine mırıldanıyordu:

"Beni bu kadar zayıf düşüren açlığım oldu. Şimdi Kule hana gidip Manuel Usta'nın kilerinde ne varsa hepsini mideye indireceğim!.."

Bir yandan da tıpkı Gargantua'nın oburluğu gibi bir sürü yemek adını art arda sıralıyordu.

Eğer Pardaillan bu kadar yorgun ve aç olmasaydı, saraydan çıktığından beri dört karaltının bir an bile peşinden ayrılmadığını sezerdi. Dört adam, geriden geliyor ve kendisini gözden kaybetmemeye gayret ediyordu.

Halbuki şövalye şu anda yiyecek ve içecekten başka bir şey düşünmüyordu. Yol uzadıkça kafasında hazırladığı yemek listesi de uzayıp gidiyordu.

Şövalyenin fark edemediği bu dört kişinin kim olduğunu öğrenebilmek için birkaç saat geriye, Fausta'nın, şövalyeyi öldürmeleri için muhafızlarına emir verdiği ve Bussi-Leclerc'in de bu işte komutayı üstüne aldığı zamana dönmeliyiz...

Bussi-Leclerc, silahı kullanmakta usta olarak tanınan, yaman bir silahşordu. Şimdiye kadar yirmiden fazla düello yapmış ve her birinde rakiplerini yaralamış ya da öldürmüştü. Bundan başka, birçok yarışmada alt ettiği kılıç ustaları da kendisinin bu alandaki üstünlüğünü kabul etmişler ve böylece Bussi'nin kılıç kullanmaktaki şöhreti sarsılmayacak bir şekilde yerleşmişti. Bussi için yenilmez bir usta olmak, bir gurur ve şeref meselesiydi. Hayatta en çok buna önem verirdi.

Bu ünü lekelemeden korumak uğrunda, değil bütün servetini, aynı zamanda mevkisini, hatta hayatını bile fedaya hazırdı.

Oysa bu kadar kıymet verdiği şöhreti; Pardaillan'ın, şahitler önünde kılıcını elinden fırlattığı günden beri pek sarsılmıştı.

Bussi-Leclerc gibi bir silahşorun elindeki kılıcı havaya fırlatmak!.. O yenilmez ustayla alay etmek!.. Bu, gerçi Pardaillan'dan başkasının harcı değildi. Ama, ne olursa olsun, yenilgi yenilgiydi... Ve Bussi- Leclerc bu yenilginin üstüne utancından günlerce ağlamıştı.

İşin asıl acıklı tarafı, Bussi-Leclerc, Pardaillan'ın kendisine uyguladığı oyunu günlerce kendi kendine denedikten ve bir daha bu suretle mağlup edilemeyeceğine aklı kestikten sonra şövalye ile birkaç kere daha karşılaşmış ve her seferinde yenilmişti.

Son yenilgisi İspanya'da, Fausta'yla karşılaşmasından birkaç dakika sonra olmuştu... O zaman da Pardaillan'a gözünü kırpmadan saldırmış, fakat yenilgiden kurtulamamıştı.

Bu, onun dördüncü mağlubiyetiydi. Bu mağlubiyet hepsinden daha ağır olmuş ve Bussi-Leclerc'in içinde artık, şövalyeyi yeneme-

yeceği inancının doğmasına yol açmıştı. Pardaillan, değil yenilmek, kendisine kılıcının ucunu bile dokundurtmuyordu.

Üstelik şövalye, her çarpışmada Bussi'yi öldürmeden, öyle zararsız bir hale getiriyordu ki bu da ayrıca onun içini kemiren bir kurt oluyordu.

Bussi, Pardaillan'ı yenemeyeceğini anlayınca hiç değilse şövalyenin, kendisine öldürücü bir darbe vurmasını istiyordu. Bussi için yenilip şerefsizce yaşamaktansa gebermek daha iyiydi.

Bussi-Leclerc, "Mademki Pardaillan, benim ünümü lekeledi, şu halde ya onun eliyle ölürüm ya da ben onu gebertirim!.." diye düşünüyordu.

Böyle düşünürken de dişlerini gıcırdatarak, odasında bir aşağı, bir yukarı dolaşıyordu. İyi ama, Pardaillan'ı nasıl öldürecekti? Bussi, üzüntülü bir öfke içinde kendi kendine:

"Onunla ne zaman karşılaşsam, her seferinde lanet olası kılıcım, elimden kurtulup havalarda uçmaya başlıyor," diyordu. "Sanki şeytana kanat takıyorlar... Anlamıyorum ki... Herhalde bu işe şeytanlar karışıyor!.."

Bu düşünce onu biraz ferahlattı. Kendi kendine, daima yenilişini haklı gösterecek bir sebep bulduğuna sevindi. Ama ne olursa olsun, Pardaillan'ın hakkından gelmesi gerektiği düşüncesindeydi. İcap ederse, bu iş için en sinsi ve kalleşçe yollara başvurmaktan kaçınmamalıydı. Aslında Bussi-Leclerc kanun tanımaz bir insandı, ama sinsi bir surette, arkadan adam öldüren katillerden değildi. Her şeyden önce bir silahşordu ve bir silahşor, arkadan adam vurmazdı. Bussi düşünüyor, taşınıyor, hiddetle masalara yumruk savuruyor, fakat bir çıkar yol da göremiyordu. Mademki Pardaillan'ın karşısına geçip de onu kılıçla yere sermek imkânsızdı, şu halde onu arkadan vurup öldürmekten başka çare yoktu. Bu düşünceyi ne kadar aklından kovmaya uğraşsa da başaramıyordu. Nihayet:

"Ne yapalım?" diye söylendi. "Mademki başka çare yok, şu halde onu kalleşçe öldürmem lazım..." Ve kendine lanet okuya okuya kılıcını, hançerini beline soktu. Pelerinine sarılıp yola çıkarak gidip üç muhafızı buldu. Hep birlikte Alcazar Sarayı'na vardıkları zaman akşamın saat yedisi olmuştu. Bussi, şövalyenin hâlâ sarayda olup olmadığını saray kapısında duran bir subaya sordu. Subay:

"Majeste Navarre kralının elçisi henüz saraydan çıkmadı sanıyorum," dedi.

Bussi sevinçle titreyerek kendi kendine:

"Acaba işini benden önce bitirdiler mi?.. Yoksa bu şeytan Pardaillan'ı sarayın bir köşesine sıkıştırıp temizlediler mi? Böyle bir şey olduysa benim de cinayet işlememe lüzum kalmaz," diye söylendi.

Leclerc üç arkadaşıyla birlikte sarayın önündeki meydanın bir köşesine sindi. Fazla beklemediler. Saat sekiz olmamıştı ki Bussi-Leclerc, Pardaillan'ın sapasağlam saraydan çıkıp, meydanı baştan başa geçtiğini gördü. Hatta şövalyenin hafiften sallanarak yürüdüğünü fark edince elinde olmadan söylendi:

"Şeytan canını alsın! Bu Espinosa softası, herifi serbest bırakmakla kalmamış, üstelik ona mükemmel bir içki ziyafeti çekmiş!.. Baksana, Pardaillan adamakıllı sallanıyor!.."

Şövalye kendilerinden bir hayli uzaklaşıncaya kadar beklediler. Sonra duvarlara sürüne sürüne, görünmemeye dikkat ederek Pardaillan'ın peşine düştüler.

Bu yolculuk boyunca birçok defa şövalyeye arkadan saldırabilir ve onu yere serebilirlerdi. Fakat Bussi-Leclerc, kendisiyle mücadele halinde olduğundan bir türlü karar veremiyordu. İçinden, böyle bir işe girıştiği için kendi kendine lanetler okuyor, küfürler ediyordu.

Beri yanda şövalye, arkasından gelen tehlikenin farkına varamamış, tenhalığı ve ıssızlığı bakımından bir cinayet için ideal bir yer olan rıhtıma yönelmişti. Sanki peşinden gelen katillerin işlerini kolaylaştırmak istiyordu. Halbuki şehre yeni gelmiş olan Pardaillan, Cervantes'in kendisine gösterdiği yoldan başka yol bilmiyor, daha kestirmeden gitmeye de uğraşmıyordu.

Zaten açlıktan midesi buruluyor, bir an önce sofraya oturmaktan başka bir şey düşünmüyordu.

Pardaillan böylece ıssız rıhtımlarda dalgın dalgın ilerlerken, birdenbire bir gölge belirerek yanına sokuldu ve inildeyen bir sesle:

"Çarmıha gerilen İsa aşkına merhamet!" dedi.

Pardaillan'dan başka kim olsa, böyle bir durumda aldırmayıp yolunu devam ederdi. Fakat Pardaillan, rastladığı her dilenciye yardımda bulunarak onun acısını biraz olsun hafifletmeyi âdet edinmişti.

Bir yandan ceplerinde para ararken bir yandan da herifi gözden geçirdi. Beli bükük duran bu dilenci, sağlam yapılı görünüyordu. Üstü başı paramparçaydı. Çenesini gür bir sakal örtüyordu.

Şövalye, bu adamın ürkek bakışlı gözlerini bir kere daha bir yerde gördüğünü hatırladı. Fakat onu bir türlü tanıyamadı. Herife bir altın uzattı. Dilenci hayretler içinde yerlere kadar eğilip dua ederken, şövalye de tekrar yola koyuldu.

Pardaillan bir ara arkasına dönüp bakınca, herifin dimdik yürüyerek yaklaşmakta olduğunu hayretle gördü. Adamın biraz önce yalvaran yüzü, şimdi müthiş bir hal alınıştı. Gözlerinde vahşi bir parıltı, dudaklarında da avını kollayan bir canavarın zalim gülümsemesi belirmişti. Havaya kaldırdığı elinde, karanlığa rağmen parıldayan bir hançer vardı!..

Arkadan gelen dört katil adayı, dilencinin bu hareketini gördüler. Karanlığa sinerek, gözleri önünde işlenecek cinayetin sessiz şahitleri halinde beklemeye koyuldular. Bussi-Leclerc sevincinden deli gibi:

"Eğer şu dilenci bizi Pardaillan'dan kurtarırsa zengin oldu demektir," dedi.

Aynı anda şövalye de şöyle düşünüyordu:

"Acaba ben bu gözleri nerede gördüm? Bu sesi de bir yerde duydum gibi geliyor bana..."

Ve birden geriye dönüp baktı.

Dilenci yerlere kadar eğildi ve titrek bir sesle:

"Çok teşekkür ederim efendim! Çok teşekkür ederim!.." dedi.

Pardaillan bu sahneden hiçbir şey anlamamıştı.

Omuz silkerek mırıldandı:

"Burada da bütün dilenciler birbirine benziyor!"

Geride Bussi-Leclerc, müthiş bir küfürle homurdandı:

"Lanet olsun! Vazgeçti..."

Ve üç arkadaşıyla birlikte, işini yarım bırakan bu dilenci bozuntusuna bir ders vermeyi kararlaştırdı... Fakat dilenci kaşla göz arasında kaybolmuştu. Bu sırada Pardaillan, Altın Kulesi'ni geçmiş ve Kule hanın bulunduğu dar sokağa girmişti. Uzaktan hanın kapısını

ve içeriden vuran ışığı gören Bussi-Leclerc, öfkeden neredeyse kuduracak bir halde:

"Bu işi bitirmek lazım," dedi.

Şövalye hiçbir şeyin farkında olmadan yürüyor, arkasından da hançeri elinde bulunan Bussi, bir canavarın sessiz ve çevik adımlarıyla ilerliyordu. Nefret ettiği adamla kendisi arasında sadece birkaç adım vardı. Hançerini kaldırdı ve bir kaplan çevikliğiyle şövalyenin üstüne atılarak:

"Seni nihayet yakaladım!" diye haykırdı.

Tam bu sırada bir delikanlının olduğu anlaşılan bir ses duyuldu:

"Dikkat, Mösyö Pardaillan! Kendinizi koruyun!"

Aynı anda Bussi-Leclerc, müthiş bir sille yiyerek sendeledi. Pardaillan da birdenbire kenara sıçradı ve hançer, sırtının tam ortasına rastlayacağına, sadece kolunu sıyırdı.

Bu sırada genç bir adam, Pardaillan'ın yanında yer alarak, kılıcıyla onu korumaya başlamıştı. Pardaillan bu gözü pek delikanlıyı hemen tanıdı. Yarı müşfik, yarı alaycı bir gülümseyişle kılıcını çekerken söylendi:

"Don César!.."

Ünlü boğa güreşçisi, apansız yetişmiş ve şövalyeyi Bussi'nin hançerinden kurtarmıştı. Endişe dolu bir sesle sordu:

"Yaralandınız mı?"

Pardaillan, neşeli bir tavırla:

"Yok canım, merak etmeyin," dedi.

Don César:

"Tanrı'ya şükürler olsun!" diye söylendi ve keyifli keyifli güldü.

Bu kısa konuşma sırasında, epey arkada kalmış olan Montsery, Chalabre ve Sainte-Maline de kılıçlarını çekmiş, koşmuşlardı. Bussi-Leclerc, boşa giden hamlesinin hızıyla kaldırımların üstüne yuvarlandıktan sonra ağız dolusu küfür ederek kılıcına yapışmıştı.

Dördü, birden şövalyeye saldırdı.

Pardaillan, her tehlike anında olduğu gibi sükûnetini ve soğuk-

kanlılığını tekrar elde etmişti. Bir bakışta kimlerin hücumuna uğradığını anlayarak Don César'a:

"Sırtımızı şu eve verelim. Bu yiğitler o zaman bize arkadan saldıramaz," dedi.

Bu manevra, hiç gecikmeden, tam bir başarıyla uygulandı ve Bussi ile adamları hücuma geçtikleri vakit, Pardaillan'la Don César'ı karşılarında buldular.

Durum değişmiş, kızgınlığından, ağzından köpükler saçan Bussi ile üç adamının aleyhine dönmüştü. Don César'ın apansız işe karışması, Leclerc'in planını altüst etmişti... Artık Pardaillan'a dokunmaya imkân yoktu. Bussi, ikiye karşı dört kişi oldukları halde karşılarındaki kuvvetle başa çıkamayacaklarını biliyordu.

Fausta'nın muhafızları, Pardaillan'ın, kendilerini tepeleyeceğinin farkındaydılar. Şövalyeyi yere sermek için arkadan vurmaktan başka çare olmadığını görüyorlardı.

Üstelik şimdi Pardaillan yalnız da değildi. Yabancı biri de onun yardımına koşmuştu. İşin kötüsü, bu Tanrı'nın belası yabancı, kılıcını müthiş bir ustalıkla kullanıyordu. Buna talihsizlik denmez de ne denirdi?

Öyle ya, şimdi Pardaillan, hazırladıkları tuzaktan kurtulmakla kalmıyor, şimdi kelleyi kurtarmak kaygısına kendileri düşüyordu. Bu sefer şövalyenin onlara aman vermeyeceği kesindi. Avlarını yakaladıklarını sanırken kendileri avlanmışlardı...

Bu karamsarca düşünceler, dört arkadaşın kafasından şimşek hızıyla gelip geçti. Ne de olsa cesur adamlardı ve üstelik bu, onlar için bir onur meselesiydi. Dövüşü bırakıp kaçmayı akıllarına bile getirmediler. Ya bu işten şerefle yakayı sıyırmak ya da erkekçe ölmek için hızla saldırdılar.

Bu sırada Pardaillan'ın alaycı sesi yükseldi:

"İyi akşamlar beyler! Beni öldürmek istiyordunuz galiba!.."

Sainte-Maline şövalyeye ani bir hücum yaparak:

"Bu sabah, sizi ne kadar zevkle öldüreceğimizi zatınalinize haber vermiştik sanırım, mösyö," diye haykırdı.

Pardaillan bu hücumu kolaylıkla savuşturarak:

"Doğru, mösyö... Hatırladım," dedi. "Hatta bu sabah, bu beylerin bana yiğitçe davrandıklarını o kadar unutamıyorum ki şu anda sizlere el sürmeye kıyamıyorum.

Don César'ı şaşırtan; Bussi'yi de utanç ve hiddetinden kudurtan bir durum vardı: Pardaillan, karşısındakilere hiçbir darbe vurmuyordu. Sanki her yerde gözü vardı. Zeka sahibi bir canlıymış gibi hareket eden kılıcı her yere yetişiyordu. Fakat sadece hücum savuşturuyor, buna karşılık hiçbir hücum yapmıyordu. Don César'ın da belalı bir düellocu olduğunu görerek şakacı bir tavırla:

"Sevgili dostum, siz de benim gibi yapın. Bu yiğit asilzadeleri korumamız lazım," dedi.

İşin keyifli tarafını anlayan Don César da onun gibi yapıyor, yalnız kendini koruyordu ama ona da pek fırsat bulamıyordu. Çünkü şövalyenin kılıcı onu da korumaya yetişiyordu...

Pardaillan, Bussi'ye de hiçbir şey söylemiyor, adeta kendisini görmemiş gibi davranıyordu.

Hanın avlu kapısının yakınındaydılar. Gürültü üzerine kapı açılmış, Cervantes eşikte belirmişti. Durumu görünce hemen kılıcını çekip iki ahbabının yanında dövüşmek istediyse de Şövalye:

"Zahmete değmez, dostum. Bu baylar şimdi yorulacaklar," dedi. Ve artık Pardaillan'ı tanımaya başlamış olan Cervantes, yerinden kıpırdamadı. Yalnız kılıcını kınına sokmadı ve her ihtimale karşı hazır durumda, olup bitenleri seyretmeye başladı.

Parlak bir ay ışığı ve yıldızlarla dolu bir gök altında Cervantes'in arkasından dışarıya çıkan Hancı Manuel ve müşteriler de bu dövüşü seyre koyulmuşlardı. İki kişiye, daha doğrusu tek kişiye dört rakibin birden saldırması, herkesi dehşet içinde bırakmıştı. Bu dört adam, sağa, sola sıçrıyor, bağırıyor, küfrediyor, lanet okuyor, kılıç oynatıyordu... Fakat bir tek adam hiç sesini çıkarmıyor ve bütün saldırıları savuşturduktan başka, düşmanlarını yaralamaktan geri kalmıyordu...

Şövalye bir ara Chalabre ve Sainte-Maline'e seslendi:

"Mösyöler," dedi, "yorulduğunuz vakit bana haber verin de bırakalım. Siz de pek iyi bilirsiniz ki ben şimdi istersem, teker teker hepinizin kılıçlarını ellerinizden alır, bu işi bitiririm. Fakat sizin gibi

asil silahşorları bu derece utandırmaya gönlüm razı olmuyor."

Başlangıçta Fausta'nın muhafızları, Pardaillan'ın eninde sonunda kızacağını ve kendisine yöneltilen saldırılara karşı amansız darbeler indireceğini ummuşlardı. Fakat bu hesapta yanıldıklarını ve şövalyenin kendilerini adeta koruduğunu görünce ilk andaki dövüş hevesleri yavaş yavaş söndü. Nitekim biraz sonra içlerinde en genci ve en çabuk karar vereni olan Montsery kılıcını indirerek:

"Tanrı aşkına! Bu şartlar altında dövüşe devam edemeyeceğim!" dedi ve arkadaşlarından bir cevap beklemeden kılıcını kınına soktu.

Chalabre'yle Sainte-Maline de sanki bu işareti bekliyorlarmış gibi Montsery'yi taklit edip kibarca birer selam vererek eğildiler.

Sainte-Maline:

"Bu şekilde çarpışmaktan utanırız," dedi.

Chalabre de:

"Neticesiz dövüşmekten ne çıkar?.." diye söylendi.

Pardaillan böyle bir hareket bekliyor olmalıydı ki hemen:

"Pekâlâ mösyöler," dedi.

Ancak bundan sonradır ki Bussi-Leclerc'i yeni fark ediyormuş gibi bir tavır takındı. Don César'ı olduğu yerde bırakarak dosdoğru eski Bastille komutanının üstüne yürüdü.

Şövalye müthiş bir soğukkanlılıkla Bussi'nin darbelerini savuştırıp ilerlerken beriki de durmadan geriliyordu. Bir aralık Pardaillan'ın gözlerinde, kendisi hakkında verilmiş kararı okuyunca büyük bir paniğe kapılarak:

"Eyvah! Yine kılıcımı elimden alacak!" diye düşündü.

Ve bu, ona kaçınılmaz bir son gibi göründü. Bu sondan, kendisini dünyada hiçbir kuvvetin kurtaramayacağını o kadar kesinlikle anladı ki kafası allak bullak oldu. Tuzağa düşmüş bir hayvan gibi çevresine bakındı. Birdenbire kılıcının ucunu yere eğerek müthiş bir endişe içinde inledi:

"Onu yapma! Sakın onu yapma! Ne yaparsan yap da kılıcımı elimden fırlatma!.."

O zaman, Bussi'yi hiç sevmeyen, fakat cesaretini daima takdir eden Chalabre, Montsery ve Sainte-Maline, adamın kılıcını kendi

eliyle havaya fırlatarak silahsızlandığını ve başını önüne eğip Pardaillan'a doğru koşarak:

"Öldür beni! Öldürsene beni!" diye ümitsiz bir sesle haykırdığına şahit oldular.

Eğer şövalye, çabucak kılıcını geri çekmemiş olsaydı, Bussi öbür dünyayı boylayacaktı.

Fakat Leclerc, Pardaillan'ın kendisini öldürmeye tenezzül etmediğini görünce bir çılgın gibi saçını başını yolarak:

"Ah, şeytan!" diye inledi. "Beni öldürmek de istemiyorsun!"

Pardaillan ona iyice yaklaştı ve son derece sakin bir sesle:

"Sizi öldürmeyeceğim Jean Leclerc!" dedi.

Bussi o kadar sinirlendi ki, yumruğunu ısırıyordu. Çünkü Pardaillan'ın ona hâlâ, "Jean Leclerc," diye seslenmesi kendisine acı veriyordu. Aşağılanmış hissediyordu. Aslında gerçek adının Jean Leclerc olduğunu, ünlü Bussi d'Amboise'nın anısına kendisine Bussi adının eklendiğini biliyoruz. Fakat Bussi aldığı bu ismi o kadar çok benimsemişti ki, Jean adını unutmak, her zaman bu şekilde anılmak istiyordu.

Pardaillan duygusuz bir tavırla devam etti:

"Sizi, hakkım olduğu halde öldürmeyeceğim Leclerc!" dedi. Siz, her karşılaşmamızda beni öldürmek istediniz. Buna karşılık ben size, sizin bana beslediğiniz kini beslemedim... Her çarpışmamızda hücumlarınızı savuşturdum ve silahınızı elinizden aldım. Buna tahammül edemediniz. Bir zamanlar bana gardiyanlık yaptınız ve hiç de nazikçe davranmadınız!.. Daha sonra casus oldunuz ve başıma para koyulduğunu bildiğiniz için beni yakalatmak istediniz. Bugünse haysiyet merdiveninden birkaç basamak daha indiniz ve beni kancıkça arkadan vurup öldürmeye kalkıştınız. Görüyorsunuz ya, sizi öldürmeye ne kadar hakkım var, Leclerc!"

Bussi yarı çılgın bir halde:

"Öldür beni!" diye bağırdı.

Pardaillan başını sallayarak aynı sakin eda ile devam etti:

"İsteğinizin manasını anlıyorum... Fakat size bu kadar az bir ceza vermem doğru değil. Sonra ben sizin gibi bir katil de değ-

lim... Fakat size hiçbir zararı dokunmamış, sizinle sadece kılıç alıştırması yapmış bir adama karşı beslediğiniz bu haksız kinden ötürü, size ufak bir ceza vermek zorundayım. Benim intikamım da şöyle olacak, Leclerc: Sizi affediyorum! Fakat şurasını da bilin... Eğer siz, kılıcımın karşısına çıkma cesaretini göstermiş, benimle erkekçe dövüşmüş olsaydınız, bu sefer silahınızı elinizden almayacak ve az önceki dileğinizi yerine getirerek sizi öldürecektim... Ne yapayım ki silahınızı kendiniz attınız ve kendinizi bu dereceye düşürdünüz, Leclerc! Mademki bu aşağılık durumu siz seçtiniz, öyleyse seçtiğiniz yerde kalın!.."

Bussi, bu hakaretleri duymamak için elleriyle kulaklarını tıkamış, boğuk boğuk inliyordu. Şövalye:

"Haydi gidin, Leclerc! Size acıdım. Canınızı bağışladım!.."

Pardaillan belki daha konuşacaktı. Fakat artık dinlemeye tahammül kalmayan Bussi, yumruklarıyla başını döve döve ve acılı bir köpek gibi uluya uluyu kaçtı.

Leclerc gözden kaybolunca Pardaillan, heyecandan renkleri uçan üç muhafiza döndü, kendilerini selamlayarak:

"Mösyöler!" dedi. "Bu sabah beni kötü bir durumda sandığınız için bana yardım elinizi uzattınız. Ben de buna karşılık size bu akşam düşmanca davranmadım ve sizi öldürmedim."

Sonra kaşlarını çatarak sert bir sesle:

"Fakat..." diye devam etti, "artık kendimi size borçlu hissetmiyorum! Benimle çatışmaktan kaçının, efendiler! Bir dahaki sefer hiç gözünüzün yaşına bakmayıp sizi öldürürüm ve böyle bir şey yaptığım için de üzülürüm! Bunu böylece bilin!"

Bu inanılmaz sahnenin şahitleri, kendisine apansız saldıran üç adamı bu seferlik bağışladığını söyleyen şövalyeye hayretle bakıyorlardı. Onları daha çok şaşırtan şey, bu sapasağlam üç adamın, bu sözleri hiçbir itirazsız kabul etmeleri ve başlarını eğerek şövalyeyi selamlamaları oldu...

Sainte-Maline:

"Bize gayet kibarca davrandığınız için size minnettarız!" dedi.

Chalabre de:

"Bize gerçekten insanca davrandınız mösyö!" dedi. "Bize borçlu

olduğunuzu söylediniz; oysa borcunuz yoktu..."

Montsery de gülerek bembeyaz dişlerini gösterdi ve ilave etti:

"Ancak bir daha karşılaşmamak meselesine gelince, bu konuda isteğinizi yerine getiremeyeceğimizden korkarım! Zira İspanya'ya sizi görmek amacıyla gelmiş bulunuyoruz..."

Saint-Maline arkadaşının sözlerine şunları da kattı:

"Emin olunuz ki kendimizi size öldürterek sizi üzmeyeceğiz!.."

Montsery de:

"Mösyö Pardaillan, canımızı almakla üzüleceğini söylüyor. Ama müsterih olsun, biz de canımızı kaybetmek niyetinde değiliz!.."

Sonra üç muhafız, hep bir ağızdan:

"Hoşça kalın, Mösyö Pardaillan! Meydanı size bırakıyoruz!" diyerek, şövalyeyi selamladılar.

Pardaillan gayet ciddi:

"Hoşça kalın!" dedi.

Chalabre, Sainte-Maline ve Montsery kol kola girerek, şakalaşa şakalaşa uzaklaştılar. Pardaillan onları gözleriyle izlerken, son olarak Montsery'nin şu sözlerini duydu:

"Hey babam hey! Şu kahramanlar kahramanı, yiğitler yiğidi Leclerc'in acıklı halini gördünüz mü?"

Şövalye hüzünlü bir tavırla içini çekti, sonra omuz silkerek Don César'ın koluna girdi ve kendisini hana doğru sürüklerken:

"Haydi gidip karnımızı doyuralım!" dedi. "Sizin de karnınız aç galiba..."

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM
DON CRISTOBAL CENTURION

Pardaillan, hana girince içerisini allak bullak buldu. Hancı Manuel, kızı Juana ve hizmetçiler dışarıdaki gürültüleri duyup fırlamış, olup biteni görmeye koşmuşlardı. Ama hiçbiri de bu adamları ayırmaya cesaret edememişti.

Şövalye, ciddi ve ağır tavırla handaki hizmetçileri kendi hizmetinde koşturmaya alışmış bir adamdı. Fakat bu akşam, başta hancı olmak üzere, hepsinin kendisine canla başla hizmet edebilmek için nasıl çırpındıklarını görünce gülümsemekten kendini alamadı. Manuel'e:

"Aman bayım, size çok aç bir adam getirdim... Ne hazırlarsanız hazırlayın, yalnız Tanrı aşkına elinizi çabuk tutun!" dedi.

Göz açıp kapayıncaya kadar, avlunun en kuytu yerinde sofra kurulmuştu. Büyük bir masanın üstüne, bir sürü meze dizilmişti: Yeşil zeytin, kızartmalar, değişik turşular, sucuklar, soğuk domuz söğüşleri... Sözün kısası, iştah açıcı bir sürü yiyecek... Bunların yanında da birkaç şişe şarap vardı. Sofranın görünüşü, boğazına düşkün bir adamı keyfinden coşturacak haldeydi.

Bu sırada hancı da mutfağa koşmuş, omletlerin pişirilmesine, tavukların, kuzu butlarının kızartılmasına nezaret ediyordu.

Han personeli hanl hanl servis yaparken Pardaillan da üç bardağa şarap doldurdu ve Cervantes'le Don César'ı içmeye davet etti. Kendi şarabını bir dikişte bitirdikten sonra tekrar bardağını doldurdu.

Onu da bir solukta içti ve boşalan bardağını masaya bırakarak:

"Oh!" dedi. "Bu İspanya şarabı da insanın içini ısıtıyor insanın! Böyle bir içkiye o kadar ihtiyacım vardı ki!.."

Kendisini göz ucuyla incelemekte olan Cervantes:

"Sahi!" dedi. "Yüzünüz, ölü yüzü gibi sararmış...Çok heyecanlı

görünüyorsunuz. Bu heyecanın, deminki dövüşten ileri geldiğini hiç sanmıyorum. İşin içinde başka bir iş olacak..."

Pardaillan bir an Cervantes'e baktı. Sonra Don César'a kendisini Bussi'nin kılıç darbesinden kurtardığı için bir atıfta bulunarak:

"Tebrik ederim!" dedi. "Borç ödemekte gecikmeyi hiç sevmiyorsunuz..."

Delikanlı sevincinden kızardı. Bu sözlerden çok, şövalyenin söyleyişindeki içtenliğe sevinmişti. Tam bir açık yüreklilikle:

"Şansım varmış ki tam zamanında yetişip haber verebildim, şövalye! Fakat size borcumu ödemek şöyle dursun, daha da borçlandım!.." dedi.

"O da ne demek?.."

"Elbette, şövalye... Az önceki kılıç dövüşünde beni, uğradığım tehlikeli hücumlara karşı korumadınız mı? Siz olmasaydınız işim bitikti!"

Pardaillan şaştı:

"Yaa!.. Demek bunun farkına vardınız?"

"Varmaz olur muyum, mösyö?"

"Bravo! Bu sizin, dövüş sırasında soğukkanlılığınızı hiç kaybetmediğinizi gösterir. Tekrar tebrik ederim. Soğukkanlılığınızın ileride çok faydasını göreceksiniz..."

Şövalye böyle diyerek birdenbire konuyu değiştirme gereğini hissetti:

"Her neyse! Biz hele şimdi şu nefis yemeklere bir saldıralım! Görünüşlerine bakılırsa parmaklarımızı bile yiyeceğiz. Bir taraftan karnımızı doyurur, bir taraftan konuşuruz."

Ve üçü birden, önlerine yığılmış yiyeceklere aç kurtlar gibi saldırdı...

*

Pardaillan'ı, heyecan, dehşet ve yorgunlukla dolu bir günün acısını, mükemmel bir sofranın başında çıkarırken bırakalım ve hem yaptığı hareketler hem de kılığı, kıyafeti bakımından bir an dikkatimizi çekmiş olan adama dönelim.

Sözünü edeceğimiz adam, kendisine bir altın sadaka vermiş ol-

duğu halde Şövalye Pardaillan'ı arkasından bıçakla vurmaya yeltenen ve sonra da Bussi-Leclerc tarafından aranınca ortadan kaybolan esrarengiz dilencidir.

Ancak doğrusunu söylemek gerekirse bu dilenci, kendisini birilerinin gözetlediğinin farkında değildi. Pardaillan'ı vuramadığını görünce hemen, rıhtıma açılan dar sokaklardan birine sapıvermişti. Ondan sonra artık hiç durmamış, son hızla Alcazar Sarayı'na doğru koşmuştu.

Dilencinin girdiği yer, bir yatak odasıydı. Burası, II. Felipe'nin sadık muhafızı, Kızıl Sakal adıyla anılan Don Inigo de Almaran'ın yatak odasıydı. Dilenci odaya girdiği sırada Kızıl Sakal, sağ kolu sargılar içinde, kızgın kızgın; bir aşağı bir yukarı gezinmekte ve az kalsın kolunu kıracak olan o Pardaillan şeytanına, ağız dolusu küfürler etmekteydi.

Kızıl Sakal, kapının açılması üzerine dönüp baktı. Karşısında pis kılıklı bir dilenci görünce kaşları çatıldı. Bu mendebur herifi kovmak üzereydi ki beriki birdenbire gür, takma siyah sakalını ve başındaki pis kasketi çıkardı. O zaman Kızıl Sakal:

"Cristobal!" diye hayretle seslendi. "Sen miydin? Nerelerde kaldın?.."

Eğer bu sırada Pardaillan burada olsaydı. Kızıl Sakal'ın Cristobal diye hitap ettiği adamın, Kule hana ilk geldiği günün akşamı, hanın avlusundan kovduğu engizisyon görevlisi olduğunu hemen hatırlardı. Fakat bizim, Cristobal'ı okuyucularımıza daha ayrıntılı bir şekilde tanıtmamızın sırası gelmiş bulunuyor.

Don Cristobal Centurion, o sıralarda İspanya'da sayısı pek çok olmayan, tahsilli kimselerden biriydi. Gençti, güçlü kuvvetliydi, zekiydi. Okulda da iyi yetişmişti. Diplomasını eline alınca ne yapıp yapıp yüksek bir mevki elde etmeye karar vermişti. Hayatta karar vermek kolaydı ama başarıya ulaşmak zordu. Hele insan, Cristobal gibi anasız, babasız büyümüş ve ihtiyar bir amcanın yardımıyla öğrenimini yapmış biri olursa...

Cristobal, okuldan çıkıp da karnını doyurmak zorunda kalınca hayatın çetinliğini adamakıllı anladı. Fakat buna da çabuk bir çare buldu. Bir köy papazı olan ihtiyar amcasının ömrü boyunca biriktirebildiği paracıklarını aşırmayı tasarladı ve bir hayli araştırdıktan

sonra bu paracıkları, saklı bulundukları yerden alıp cebine attı...

Bütün Kastilyalılar gibi o da çok asil bir aileden geldiğini iddia ederdi. Fakat birisi çıkıp da kendisinden, soyunu sopunu gösterir bir belge istemeye kalksaydı, foyasının meydana çıkacağından şüphe edilemezdi.

Cristobal, amcasının parasını cebine indirdikten ve kendisine de Centurion adını taktıktan sonra hayat yolunda koruması altına gireceği, zengin ve sözü geçen bir adam aramaya çıktı. O sıralarda II. Felipe'nin Estepa Dükalığı'na tayin ettiği bir Don Centurion vardı. Bizim Don Cristobal Centurion, bu zengin asilzade ile kendisi arasında, hayali bir akrabalık kurdu. Hemen dükün huzuruna çıkarak kendisini himayesine almasını rica etti. Ne yazık ki Estepa dükü hayatta çok rastlanan bencillerden biriydi. Cristobal'ın yardımına koşmak şöyle dursun, akrabalık iddialarını da kabul etmedi. Üstelik bu iddiada daha fazla ısrar ederse fakir bir Centurion'un, zengin bir Centurion'la akraba olamayacağını, kendisine yüz sopa vurdurmak suretiyle kolaylıkla ispat edebileceğini de anlattı. Hatta eğer bu sopa faslı da gerçeği ispata yetmezse sözünü geçiren bir kimse olduğu için Cristobal'a gün görmez zindanlardan birinde yer bulabileceğini de sözlerine ekledi.

Centurion, dayak ve zindan tehdidini duyunca boynunu bükmekten ve akrabalık meselesinde yanıldığını itiraf etmekten başka şey yapamadı.

Böylece bir süre daha süründü. Sonunda açlık belası, yaşamanın getirdiği ihtiyaçlar geldi çattı...

Cristobal, başka çare kalmadığını görerek askerliğe yazıldı, kılıç kullanmasını öğrendi. Sonra yol kesip adam soymaya başladı. Bu arada da hançer kullanmanın ustası oldu. Derken işi daha da ileriye götürerek o çağda bulunan her türlü silahı kullanmayı öğrendi... Sonra bu bilgisini, o silahları kullanmayı bilmeyen veya bildiği halde kullanmaya niyeti olmayanlara tatbik ederek onlardan aldığı haraçla geçinmeye başladı. Öte yandan yüksek bir ücret karşılığında kiralık katillik de yapıyordu.

Bir yandan da okuyordu. Kabiliyetli bir genç olduğundan felsefe, din ve diğer bazı alanlarda gerçek bir bilgin olup çıkmıştı. Arada bir değişiklik olsun ve geliri biraz artsın diye, ders veriyor, dilekçe

hazırlıyor ya da bir papazın vaazını yazıyor, sözün kısası, daha birçok iş başarıyordu...

Bütün bunlardan da anlaşılacağı gibi Cristobal, malın gözü bir adamdı, ama doğrusunu söylemek gerekirse o zamanlar İspanya'da böyle yarı asker, yarı haydut ve yarı bilgin serüvenciler de az değildi.

Derken günlerden bir gün, Cristobal, zihninde anılarını karıştırırken dayısının kızlarından birinin Don Inigo de Almaran'ın kuzenlerinden biriyle evlenmiş olduğunu hatırlayıverdi!.. Centurion, sevincinden aklını kaçıracak gibi oldu. Zira Don Almaran büyük Katolik kralın en sadık adamıydı...

Don Centurion, kendi kendine bu seferki akrabalığın su götürmez, inkâr kabul etmez cinsten olduğuna hükmetti. Sonra da kendisinin başkaları için yaptığı işleri, büyük akrabası Almaran'ın, kral hesabına yaptığını düşünerek aralarında meslekleri bakımından da bir benzerlik gördü ve bu sefer eli boş dönmeyeceği kanısına vardı.

Bu defa talihi de yardım etmiş olmalı ki Don Inigo Almaran'ın karşısına çıkınca Kızıl Sakal, böyle okumuş yazmış bir hayduttan çok yararlanabileceğini ve kendisine bundan daha iyi bir yardımcı bulamayacağını düşündü.

Cristobal'ın, ayrıca en yaman bir hukukçuyu mat edecek kadar çenebaz, en yetkili din âlimini okutacak kadar bilgili ve nihayet icabında en amansız hayduda bile ders verecek kadar usta bir silahşor oluşunun bu seferki iyi karşılanışında önemli bir payı bulunduğundan şüphe edilemezdi. Nitekim, akrabalığı münakaşasız kabul edildi ve kendisine derhal engizisyonda, aylığı az da olsa Cristobal'ı fazlasıyla memnun eden bir iş verildi.

Cristobal'ı okuyucularımıza tanıttığımız şu sırada kendisi, görevinde hayli yükselmiş ve üstleri tarafından sevilmiş bir durumdaydı ve bu şekilde mi kalsın, yoksa papazlar sınıfına mı girsin, onu düşünmekle meşguldü. Görevinde yükselmesi mümkündü, fakat rakibi çoktu. Papazlıkta ise hayalini uzaktan uzağa kurduğu engizisyon başyargıçlığı dışında her türlü mevkiye yükselmesi imkânı vardı. Nitekim, kendisi de papazlığa daha eğilimli görünüyor ve bu iş için kendisinde, başka işlere göre daha fazla kabiliyet buluyordu.

Durum böyle iken Cristobal'ın, Kızıl Sakal'a körü körüne sadık olduğu da pek iddia edilemezdi.

Zira, kendisi bir insanın yüreğinde yer edip onun sorumsuzca ve vicdansızca davranmasını önleyen şükran duygusundan yoksundu. Fakat kendi kanatlarıyla uçacak kadar kuvvetlenmediği sürece, Kızıl Sakal'ın kanadı altında yaşaması gerektiğini akıl etmeyecek kadar da budala değildi. Bu bakımdan akrabasına sadıktı. Çünkü ona sadık kalmakla kendi çıkarına hizmet etmiş oluyordu. Yoksa kendisiyle daha kudretli birisi ilgilense, Cristobal, Kızıl Sakal'ı tereddüt etmeden bırakıverirdi. Oysa şimdilik böyle biri yoktu ve o da koruyucusuna sadakatle hizmet ediyordu.

İşte, II. Felipe'nin dev muhafızı, kolunun acısından şövalyeye lanet okuya okuya odasında gezinirken, yanına giren adam, bu karakterde bir kişiydi. Kızıl Sakal, kendisini görünce merakla sordu:

"Eee, ne oldu?"

Centurion, umursamaz bir tavırla omuz silkti ve öfkeli bir eda ile:

"Ne olacak?" dedi. "Başyargıç hazretleri, anlayamadığım sebeplerden ötürü herifi serbest bıraktı!"

"Tanrı cezasını versin! Yüce gönüllülük numarası yapan o mendebur papazın şeytan canını alsın!.. Mahvoldum! Eğer o herif yaşarsa şerefim iki paralık olacak. Üstelik kralın bana olan güvenini de kaybedeceğim ve bir manastıra çekilip orada rezil bir halde pinekleyip ölümü beklemekten başka çarem kalmayacak... Herifi temizlemem lazım, anlıyor musun, Cristobal? Herifi temizlemem lazım! Yoksa kral beni, dişleri dökülmüş, uyuz bir köpeği kovar gibi kovar!.."

Bu sözler, sadık Centurion'un yüreğini hoplattı. II. Felipe'nin sadık koruyucusu gözden düşerse kendisi de hapı yuttu demekti. Kurduğu bütün hayaller yıkılacaktı. Ne yapıp yapacak, bu korkunç sonucu önlemek ve Kızıl Sakal'la birlikte kendi geleceğini de kurtarmak zorundaydı. Onun için gayet sakin, şu cevabı verdi:

"Anlıyorum ama bana meseleyi biraz gözünüzde büyültüyorsunuz gibi geliyor, aziz kuzenim! Majeste, karşınıza, sizden yaman birinin çıkmış olmasını sizin hesabınıza bir suç sayamaz. Üstelik bu konuda yine sizin için bir şans var..."

"Neymiş o şans?.."

"Mesela bu adam, sizin yerinize göz dikmiş bir İspanyol olsaydı

haliniz ne olacaktı? Asıl o zaman mahvolmuştunuz işte... Oysa şimdi karşınıza çıkanın Fransız olması gibi bir şansınız var. Çünkü hiç değilse bu adam, sizin yerinizi almak istemiyor. Siz şimdi hem kralın hem de İspanyolların gözünde yine İspanya'nın en kuvvetli adamı olarak kalıyorsunuz. Kral sizi feda edemez. Zira yerinizi dolduracak kimse yok ki... Üzülmeyin, hayatta zaman zaman böyle talihsizlikler olur."

Bu sözleri dikkatle dinleyen Kızıl Sakal:

"Bilmem, ama galiba doğru söylüyorsun," dedi. "Fakat ne olursa olsun, öcümü almalıyım!"

Gözlerinde bir ışık parlayan Centurion:

"Bu meselede sizinle beraberim..." dedi. "Zaten o herife benim de hıncım var."

"Ne o, sana da mı bir şey yaptı? Kendisini gördün mü? Nerede? Ne yapıyor?"

"Herhalde, şimdi kaldığı hana gitmiş, karnını doyuruyordur... Kendisini gördüm... Konuştuk... Hatta bana sadaka bile verdi. Çok da zengin galiba... Düşünün: Bir altın verdi!"

Kızıl Sakal homurdandı:

"Demek gördün? Konuştun ha? Gör, konuş, sonra da..."

Centurion acı bir gülümsemeyle:

"Anlıyorum, anlıyorum ama, elimden benim isteğimle kurtulduğunu sanmayın," dedi. "Herifin şansı var. Tam hançerimi iki küreğinin arasına indiriyordum ki birdenbire arkasına döndü. Ne kadar kuvvetli olduğunu, siz de ben de gördük. Artık ondan sonra durur muyum? Tabana kuvvet kaçtım tabii..."

Ve vahşi bir sevinçle sözlerine ilave etti:

"Ama hiç merak etmeyin, elimizde... Hanı kuşatıp yerle bir etmek pahasına da olsa onu, ölü veya diri elime geçiririm..."

Kızıl Sakal sevinerek güldü:

"Mükemmel! Şeytanı domuz yavrusu gibi kızartmalı! Yanına istediğin kadar adam al, hemen git... Ah, şu alçağı bir ele geçirsek!.. Kolum iyi olsaydı, ben de seninle gelirdim. Hatta bu işi kimseye bırakmazdım. O zaman intikamım daha iyi alınmış olurdu."

"Canım, işi ben de eksiksiz yaparım... Bundan emin olun. Sizin ona karşı beslediğiniz kin, benimkinin yanında hiç kalır. Herifin yüreğini söküp çiğ çiğ yesem yine de hıncım geçmeyecek!"

"Yoksa seni de adamakıllı benzetti mi?"

Centurion başını eğdi ve tereddütle:

"Ben onun bana yaptığını misliyle kendisine iade edeceğim..." dedi. "Ama acaba düşünüp taşınmadan, hemen harekete geçmek doğru mu?"

Kızıl Sakal, sert bir tavırla:

"O da ne demek? Ben sana emir veriyorum ya!.." dedi.

Centurion anlamlı bir gülümseyişle:

"Bu meseleyi konuşmamız lazım, kuzenim!" dedi. "Siz bana, aşkından yanıp tutuştuğunuz dilber Giralda'yı da tutup getirmemi emretmiştiniz. Size o zaman da itaat ettim. Ancak kızı getiremedimse kabahat bende değil... Orada Kutlu Mahkeme'nin emirlerine karşı koyacak bir adam bulunacağını kim akıl ederdi? Hiç laf dinlemeyen, kimseye boyun eğmeyen o Tanrı'nın belası Pardaillan yüzünden hem kızı tutamadım hem de üstlerimden emir almaksızın hareket ettiğim için ceza da yedim. Halbuki siz bu hususta emir vermiştiniz, kuzenim. Beni de korumadınız. Ben de herhalde sizin böyle yapmanızın bir nedeni vardır, diyerek sesimi çıkarmadım ve sizden emir aldığımı açıklamadım."

Kızıl Sakal, canı sıkkın bir halde:

"Sahi, o öyle oldu!" dedi. "Fakat benim bu işe karışmamamın önemli sebepleri vardı. Yalnız, bu sadakatini unutacağımı sanma... Benim yüzümden cezaya çarpıldığın için önce şunu al!.."

Kızıl Sakal bir kese uzatmıştı. Kesenin şişkinliği hoşuna gitmiş olacak ki Centurion, bunu gülümseyerek aldı ve hemen yırtık pırtık dilenci elbisesinin bir cebine atıverdi. Sonra:

"Size güvensizlik duyduğumu sanmayın, kuzenim! Böyle bir şey aklımın ucundan bile geçmez."

Kızıl Sakal, koltukları kabararak:

"Biliyorum canım, biliyorum!" dedi. "Yalnız, şimdi ne yapacaksın, bana onu söyle!.."

"Diyeceğim şu ki Giralda meselesinde başıma gelenin, bu meselede de gelmeyeceğini kim temin edebilir? Başarıya ulaştığım ya da ulaşamadığım takdirde Mösyö Espinosa'nın yine kızmayacağını kim bilebilir? Eğer yaptığım iş, onun düşüncelerine uymazsa hapı yuttum demektir. Bu sefer kesinlikle zindanı boylarım. İnsan bir kere zindana girdi mi, bir daha oradan ne vakit çıkacağını Tanrı bilir. Öyle değil mi, kuzenim?"

Kızıl Sakal sabırsızlandı:

"Canım, ne demek istiyorsun?"

Centurion, soğuk bir tavırla cevap verdi:

"Sizin el yazınızla yazılmış bir emir isterim... Bu suretle yapacağım iş engizisyon başyargıcının hoşuna gitmeyecek olursa başım belaya girmez."

"Haa! İstediğin bu muydu? Neden daha önce söylemedin?.."

Kızıl Sakal bu sözleri söyleyerek yazı masasına yöneldi. Fakat tam çekmeceyi çekeceği sırada sağ kolunun işe yaramadığını hatırladı:

"Kolumun haline baksana, yazı yazmaya imkân var mı?" dedi.

Centurion, yeni farkına varmış gibi:

"Tüh, Tanrı cezasını versin!" dedi. "Ben kolunuzun sakat olduğunu unutmuştum. Ama doğrusu, yazılı bir emir olmazsa bu tehlikeli işe girişemem."

Kızıl Sakal, şaşaladı:

"Vay canına! Şimdi ne yapsak?.."

Centurion bir an düşündükten sonra:

"Acaba krala böyle bir emir imzalatamaz mısınız?" diye sordu.

"Amma yaptın ha? Krala gideceğim ve diyeceğim ki: 'Majeste, şu Pardaillan'ı öldürmem için bana bir emir imzalar mısınız?' Böyle bir şeyi krala nasıl söylerim?.."

Centurion, çok düşünceli olduğu zamanlarda yaptığı gibi kulağının memesini çimdikleyerek:

"Doğru," dedi.

Sonra birden Kızıl Sakal'a, sinsi bir bakışla baktı:

"Aklıma bir çare geldi!" dedi.

"Neymiş o çare bakalım?"

Beriki, gözlerini Kızıl Sakal'dan hiç kaçırmaksızın ve önemsiz bir şeyden bahsediyormuş gibi görünmeye çalışarak:

"Bana, sizde bulunan altı imzalı boş yetki belgelerinden bir tane verseniz!.." dedi.

Kızıl Sakal şaşkınlıktan kekeleyerek:

"Sen ne diyorsun, Centurion? Benimkilerde kralın ve başyargıçın imzaları var!.."

"Biliyorum. Ben de onun için istiyorum ya!.."

"Öyle ama, bu boş yetki belgeleri uygun bir şekilde doldurulursa, bunu taşıyan kimse İspanya'nın her yerinde hem sivil idarelere hem de din kurumlarına her istediğini yaptırabilir ve bundan da sorumlu tutulamaz!.."

Centurion'un gözlerinde bir ışık yanıp söndü. Soğuk bir tavırla:

"Kuzenim, vakit geçiyor!" dedi. "Biz böyle burada gevezelik edip durursak, kuş da uçup gider."

Kızıl Sakal tereddüt ediyordu:

"Boş bir yetki belgesi ha?.."

Bir yandan da, bu belgeyi alıp bir hainlik yapar mı, diye Cristobal'ın yüzünden düşüncelerini okumaya çalışıyordu. Öteki, Kızıl Sakal'ın tereddüt ettiğini görünce:

"Belki de karar verememekte haklısınız!" dedi. "Benim hiç acelem yok!.. Kolunuz iyileşinceye kadar beklerim. Gerçi böyle bir fırsat bir daha ele geçmez, Pardaillan da uçar gider. Ama ben sabırlıyım. Öcümü alıncaya kadar beklemekten yılmam. Siz de bu kadar ufak bir mesele için kralın gözünden düşecek değilsiniz ya... Elbette yine gözüne girmenin çaresini bulursunuz."

Kızıl Sakal birden kararını verdi:

"Bu belgeyi başka bir amaçla kullanmayacağına yemin eder misin?"

"Amma yaptınız ha? Benim gibi bir insan böyle bir belgeden ne gibi bir çıkar elde edebilir ki? Hazineye verilen bir ödeme emri olsaydı, anlardım. Ama bunu ne yapayım?"

Kızıl Sakal, masasının kilitli çekmecelerinden birini açtı. Orada

bulunan ve kralın ve başyargıcın gizli emirlerinin yerine getirilmesinde kullandığı boş, fakat imzalı kâğıtlardan birini alıp Centurion'a uzattı:

"İşi bitince hemen geri getir!"

Centurion belgeyi önemsemez bir tavırla aldı. Ama Kızıl Sakal, adamın gözlerinde yanmış olan zafer ışığını görseydi, hiç şüphesiz yaptığından hemen vazgeçerdi. Ancak koca devin bir şey görecek hali yoktu... Pardaillan'dan öç alacak ve aynı zamanda kırılmış olan itibarını tamir edecekti. Centurion kâğıdı koynuna yerleştirerek kapıya yöneldi:

"Hoşça kal, kuzenim!" dedi. "Kaybedecek vaktim yok. Hemen gidip elbisemi değiştireceğim."

Kapıyı açmış, dışarıya çıkmak üzereydi ki Kızıl Sakal, kalıbına hiç de yakışmayan bir utangaçlıkla mırıldandı:

"Cristobal!.."

Centurion kapıyı tutup bekledi. Fakat Kızıl Sakal'nın bir türlü konuşmaya karar veremediğini görünce yılışık ve alaycı bir sesle:

"Vaktimiz kıymetli... Herif kaçabilir! Çıkarın dilinizin altındaki baklayı canım!" dedi.

Dev, kıpkırmızı kesildi:

"Şeyi soracaktım! Şeyi!.. Şu genç kızı, canım..."

"Giralda'yı mı? Ha!.. Desenize, içinizdeki kurt buymuş!.."

Kızıl Sakal, alayın farkına varmamış gibi devam etti:

"Fırsat düşerse, bir taşla iki kuş vuramaz mısın? Diyorum ki yani... Hem Pardaillan'ı, hem kızı yakalayamaz mısın?"

Centurio kurnaz bir gülüşle:

"Olmayacak şey değil!" dedi. "Fakat bakalım kız da handa mı? Eğer değilse, iki karpuzu bir koltuğa sığdıramam..."

Kızıl Sakal ısrar etti:

"Eğer handaysa canım..."

"Handaysa, elimden geleni yaparım. Belki bu sefer şansım yardım eder..."

Yüzü gülen dev:

"Ne eşi bulunmaz bir akrabasın, Cristobal!.." diye söylendi.

Ve vahşi bir şehvet edasıyla sözlerine ekledi:

"Eğer işi başarır ve bu kızı da bana getirebilirsen, benden ne dilersen dile..."

Centurion içinden: "Bu sözü unutmam!" diye söylenirken yüksek sesle:

"Merak etmeyin! Hem aşkınıza hem de intikamınıza hizmet etmeye çalışacağım!.." dedi ve hemen kayıplara karıştı.

ON DOKUZUNCU BÖLÜM
AKŞAM YEMEĞİ

Centurion, saraydan aceleyle çıktı. Bir yandan da parça parça dilenci elbisesinin altındaki kralın ve engizisyon başyargıcının imzaları bulunan tam yetki belgesini okşuyor ve Kızıl Sakal'dan bir punduna getirip bu önemli kâğıdı kopardığına çok seviniyordu. Böyle bir kâğıdı ele geçirmek imkânsız denecek kadar zor bir işti. Fakat Cristobal, en sonunda dilediğine kavuşmuştu. Kendi kendine:

"Zengin oldum. Zengin oldum! Artık kuvvetliyim!" diyordu. "Artık kuvvetliyim ve neler yapabileceğimi herkese göstereceğim!"

Bu düşüncelerle sarayın önündeki meydandan geçerken, bir yandan da ortalığı gözlemekten geri kalmıyordu. Birden yanı başında birisi belirdi. Centurion durdu ve alçak sesle sordu:

"Eee, adam ne oldu?"

"Tam hanın kapısında kendisine dört kişi saldırdı. Fakat herif hepsini kaçırttı."

"Tek başına mı?"

"Kendisine yardım eden de oldu."

"Kim?.."

"Don Cèsar..."

"Peki, şimdi ne yapıyor?"

"Don Cèsar ve Cervantes adındaki uzun boylu biriyle sofraya oturdu. Herhalde bir saat kadar orada kalırlar..."

"Peki, sen yine gözetleme yerine git! Yeni bir şey olursa gelir, beni Servili Köşk'te bulursun!"

Gözcü hemen tekrar kayboldu ve Centurion da hızlı adımlarla Guadalquivir Nehri'nin rıhtımlarına doğru yürüdü. Nehre yüz metre kadar kala, palmiyeler, portakal ağaçları, limon ağaçları ve hoş

kokulu çiçeklerle dolu güzel bir bahçenin ortasında ıssız bir köşk yükseliyordu. Bu bahçe, oldukça yüksek bir duvarla çevrilmiş ve duvarın hemen iç tarafına da iki sıra servi dikilmişti. Boyları oldukça yüksek olan bu ağaçlar, koyu yapraklı, sık dallarıyla köşkü ve bahçeyi dışarıdan kolay kolay görünmez bir hale getirmişlerdi.

Centurion, bahçe duvarındaki küçük bir kapıya yöneldi. Özel bir tarzda vurunca kapı hemen açıldı. Cristobal, yolunu bilen bir adamın kararlı adımlarıyla bahçeyi geçti ve açık olan cümle kapısının önündeki mermer merdivenlerden çıktıktan sonra kendini geniş bir koridorda buldu.

Bu koridorda koyu renk elbiseler giyinmiş dört hademe bekliyordu. Adamlar, Centurion'u görür görmez, bir tek kelime bile söylemeden, ağır bir perdeyi kaldırarak, ziyaretçiyi, göz kamaştırıcı bir zenginlikte döşenmiş, büyük bir odaya soktular...

Centurion, bu odaya herhalde ilk defa girmiyordu... Çünkü çevresine ilgisiz gözlerle baktıktan sonra odanın ortasında durdu. Tatlı şeyler düşünüyor olmalıydı. Çünkü dudaklarında pek mutlu bir gülümseme geziniyordu.

Birden, esrarengiz bir elin açtığı süslü bir kapıda, beyazlar giyinmiş son derece güzel bir kadın belirdi ve yavaş, ölçülü adımlarla ilerledi.

Bu, Fausta'ydı.

Centurion, secde edercesine eğilip kadını selamladıktan sonra konuşmasını izin verilmesini bekledi.

Fausta, adamın üstündeki yırtık pırtık elbiseyi görmezlikten gelerek ahenkli bir sesle:

"Buyurun, üstat!" dedi.

Centurion hâlâ eğilmiş durumda cevap verdi:

"Madam, boş yetki belgesini getirdim!"

Fausta, en ufak bir heyecan göstermedi:

"Verin bakayım!"

Centurion, Kızıl Sakal'dan aldığı kâğıdı uzattı. Fausta kâğıda göz gezdirdikten sonra uzun bir zaman düşünceye daldı. Sonra belgeyi katlayıp koynuna soktu. Aynı ölçülü ve ağır adımlarla gidip bir ma-

sanın başına oturdu. Bir kâğıda, güzel yazısıyla bir şeyler yazdıktan sonra bunu Centurion'a uzattı:

"Yolunuz düşünce, şehirdeki konağıma uğrayın. Vekilharcım, bu kâğıdı görünce size yirmi bin frank verecektir."

Centurion, titreyen elleriyle kâğıdı yakaladı, okudu ve heyecan dolu, boğuk bir sesle:

"Madam, bir yanlışlık yaptınız sanırım!" dedi.

Fausta sakin bir sesle:

"Neden?" dedi. "Yirmi bin diye konuşmamış mıydık?.."

"Evet, madam! Fakat kâğıtta otuz bin yazıyor!.."

"Emrimi yerine getirmekte gösterdiğiniz beceriklilikten ve çabukluktan dolayı size on bin frank da ben kendiliğimden veriyorum!"

Centurion, bir daha kalkamayacakmış gibi iki büklüm halde ve yüreğinden kopan bir sesle:

"Madam!" dedi. "Yüce gönlünüze hayranım!.."

Fausta, dudaklarını aşağılayıcı bir gülümseyişle büzdü ve sert bir sesle:

"Haydi gidin, üstat!" dedi.

Centurion kımıldamayınca, Fausta, sabırsız bir sesle:

"Söyleyeceğiniz başka bir şey mi var? Söylesenize!.." dedi.

Centurion, çok belirli bir sevinçle:

"Madam," dedi. "Pardaillan'ı yakalamış olduğumu size bildirmekle şeref duyarım!"

Fausta bu sözleri duyunca masa başında donakaldı. Bir süre sonra yavaş yavaş kalktı ve gözlerini, iki büklüm duran Centurion'a dikerek, sanki duyduğuna inanmamış gibi:

"Ne dediniz?" dedi. "Pardaillan'ı mı yakaladınız? Siz mi?.."

Bu sözlerde bir güvensizlik ve hakaret edası vardı.

Centurion son derece alçak gönüllü bir tavırla:

"Evet madam, ben!" dedi.

Fausta, adama iki adım daha yaklaştı. Gözlerini onun gözlerine dikerek:

"Anlatın bakalım!" dedi.

Cristobal, bir iki defa yutkunduktan sonra anlatmaya koyuldu:

"Madam, Mösyö Pardaillan şu dakikada handa yemek yiyor. Adamlarım hanın bütün kapılarını tuttular. Buradan çıkınca, son derece güvendiğim on iki kişiyi yanıma alacağım, hanı basacağım ve herifi yakalayacağım."

"Herif mi? O da kim?"

Fausta bu kelimeye sinirlenmiş görünüyordu, ama gerçekte Centurion'un, Pardaillan'ı yakaladığını iddia edişine kızmıştı. Cristobal, Fausta'nın birdenbire bu kadar öfkelenmesine şaştı:

"Kim olacak? Pardaillan!" dedi.

Fausta adamı tekrar tersledi:

"Öyleyse, ondan söz ederken herif demeyin. Mösyö Şövalye Pardaillan deyin."

Centurion ne söyleyeceğini şaşırmış bir halde:

"Yaa!" dedi. "Peki madam, öyle olsun! Mösyö Şövalye Pardaillan'ı tutup buraya size getireceğim!.. Eğer kendisini buraya getirmeyip öldürmemizi isterseniz, hemen temizleyiveririz!"

Ve kin dolu bir eda ile sözlerine ekledi:

"Onun hemen icabına bakmak daha doğru olur ya!.."

Fausta, "Ben de şu aşağılık haydudun Pardaillan'ı yakaladığına neredeyse inanacaktım!.." diye düşündü ve sert bir sesle:

"Demek siz buna, Pardaillan'ı yakalamak diyorsunuz ha?" dedi. "O, sizi de on iki adamınızı da öldürür!"

Centurion kırgın bir tavırla:

"Öyle mi sanıyorsunuz madam?" dedi.

Fausta gayet soğuk bir sesle cevap verdi:

"Sanmıyorum, eminim!"

"Ben de yanıma on iki yerine, yirmi kişi, otuz kişi alırım!.."

"Yine de en azından bir temiz dayak yersiniz. Siz Pardaillan'ı tanımıyorsunuz galiba?!.."

Centurion itiraz edecek oldu, fakat Fausta emreden bir işaretle adamı susturdu. Yazı masasına döndü. Birkaç satır daha karalayıp

yazısını bitirince:

"İşte bu kâğıt da yirmi bin franklık bir başka ödeme emridir," dedi. "İsterseniz, bu para da sizin olur."

Centurion, aklı iyice karışmış bir halde:

"Benim mi olur?" diye sordu. "Karşılığında ne yapacağım?.."

Fausta:

"Orasını size şimdi anlatacağım..." dedi.

Sonra sakin bir sesle, sözlerini kaçırmamak için kulak kesilmiş dinleyen Centurion'a direktiflerini verdi. Konuşmasını bitirince, makbuzu katlayıp cebine koydu ve:

"Başarırsanız bu para da sizin!" dedi.

Centurion heyecan dolu bir gülümseyişle:

"Benim oldu bile!" diye söylendi.

"Öyleyse gidin! Hiç vakit kaybetmeye gelmez."

Fausta, Centurion'un yine şaşkın ve kararsız beklediğini görünce:

"Yine bir şey mi var?" diye sordu.

Cristobal çabuk çabuk konuştu:

"Bana, küçük çingene kızının, Don Almaran'a teslim edilmeyeceğini vadetmiştiniz, madam!"

Fausta, dikkatle yüzüne baktı:

"Eee?.."

"Bu sözünüzün hâlâ geçerli olup olmadığını anlamak istiyorum. Ben fakir bir adamım, madam... Bana lütuf buyurmuş olduğunuz elli bin frank benim için koca bir servettir. Fakat Giralda'nın o Kızıl Sakal mendeburuna teslim edilmemesi uğrunda bu serveti fedaya hazırım!"

Centurion, bu sözleri, büyük bir heyecanla söylemişti. Fausta:

"Demek kızı çok seviyorsunuz, öyle mi?" dedi.

Centurion, bir şey söylemedi. Fakat ellerini yalvarırcasına birbirine kavuşturdu. Fausta:

"Hiç merak etmeyin!" dedi. "Bu kız, hiçbir vakit benim tarafımdan akrabanıza verilmeyecek. Haydi, şimdi gidin!"

Centurion yerlere kadar eğildi ve sevinçten sarhoş bir halde dışarıya fırladı.

Fausta, uzun bir zaman düşünceli kaldı ve her an yoluna çıkan Pardaillan adlı engelin nihayet ortadan kaldırılması için hazırladığı tuzağın ayrıntılarını bir defa daha zihninden geçirdi. Her şeyi eksiksiz olarak tasarladıktan sonra odadan çıktı.

Koridorda bir kapının önünde durarak, küçük pencereyi açıp içeriye baktı: Geniş bir koltuğun üstünde, bir genç kız, başı hafifçe omuzuna düşmüş bir halde uyukluyordu. Bu haliyle kızın, seyrine doyulmaz bir görünüşü vardı. Bu genç kız Giralda idi. Fausta kendi kendine mırıldandı:

"Uyuyor! Birazdan yine bakarım!"

Yavaşça pencereyi kapadı. Koridorun ucuna kadar yürüyerek en sonda, sağda bulunan kapıyı açıp girdi.

Burası evin birinci katında küçük bir odaydı. Bir tek pencereden ışık alıyor ve bu pencere de hayli eskimiş tahta kepenklerle kapatılmış bulunuyordu.

Fausta, odaya girince bir çıngırağı çalıp bir uşak çağırdı.

Uşak, odadaki mobilyaları, pencere tarafından alıp iç tarafa taşımaya koyuldu. İşini bitirdiği zaman pencere tarafında küçük bir masa, bir sandık, ortada da geniş ve üstü ipek yastıklarla dolu bir sedir kalmış, diğer eşya, odanın pencere karşısına düşen yarısına yığılmıştı. Sedir de pencerenin karşısına konmuştu.

Odada her şey Fausta'nın dilediği gibi düzenlendikten sonra, Fausta önünde, elinde bir şamdanla yolu aydınlatan uşağı olduğu halde çıktı. Bir kapıyı işaret edince uşak bunu açtı. Önlerinde bodrum katına inen taş merdiven vardı. Birlikte bu merdivenden indiler ve bir dehlizi geçtikten sonra nihayet demir bir kapının önünde durdular. Uşak kapıyı açtı ve şamdanı eşiğe koyup bir kenara çekildi. Fausta ise içeriye girdi.

Burası basık tavanlı ve demir kapısından başka hiçbir giriş-çıkış yeri bulunmayan bir mahzendi. Mahzenin duvarları da zemini gibi geniş mermer bloklarıyla döşenmişti.

Fausta, şamdanın ışığında, hiç de korkunç görünüşü olmayan bu mahzeni gözden geçirdi. Şamdanda yanan mumlardan birini çıka-

rıp eline aldı ve yukarıya kaldırarak tavanı da iyice kontrol etti. Bu kontrolden memnun kalmış olacak ki hiç sesini çıkarmadan mumu tekrar şamdana taktı.

Yeniden mahzenin ortasına geldi. Koynundan küçük bir kutu çıkardı ve bu kutudan ufak bir hap aldı. Hapı elinde evirip çevirirken:

"Bunu bana Magni satmıştı. Magni, Espinosa'nın adamıdır. Bana zehir diye verdiği şey de uyku ilacından başka bir şey değilmiş. Sakın bu hap da öyle hileli olmasın? Olursa olsun, ne yapalım? Bu sefer bütün tedbirlerimi aldım. Hiçbir şeyi tesadüfe bırakmadım. Doğrusu onu çabucak, hiçbir acı çektirmeden öldürmek isterdim ama ne yapayım? Hapı tecrübe etmeye vakit kalmadı ki!.." diye düşündü.

Sonra gidip hapı mum alevinde tutuşturmaya koyuldu. Çabuk yanması için de hafif üfledi ve nihayet iyice tutuşup yanmaya başlayan hapı, mahzenin ortasına, döşemeye bıraktı. Hap, mavimtırak, kokulu bir ince duman çıkararak yandı ve sonunda tamamen kül oldu.

Fausta o zaman mahzenden çıktı. Uşak kapıyı kapatıp anahtarı iki defa çevirerek kilitledi. Fausta uşağına:

"Git bu anahtarı nehre at!" dedi. "Yarın sabah da erkenden buraya duvarcıları getirir ve bu kapının önüne kalın bir duvar ördürürsün!.."

Uşak saygıyla eğildi.

Fausta, merdivenden yukarıya çıkarken kendi kendine mırıldanıyordu:

"Bir kere gelsin de bak bir daha kurtulabilir mi? Artık onu ben bile kurtarmak istesem, kurtaramam!"

Uşak, anahtarı, yakındaki Guadalquivir Nehri'ne atmaya giderken Fausta da Giralda'nın yattığı odaya yönelmişti.

"Şimdi, küçük çingeneyi de yola getirelim!" diye düşünüyordu.

Bir yanda Fausta, tasarladığı tuzağı düzenler ve Centurion da bu tuzağı uygulamaya uğraşırken, öte yanda Pardaillan da sofra başında arkadaşlarıyla sohbet ediyordu.

Ancak, doğrusunu söylemek gerekirse, yemeğin ilk dakikaları tam bir sessizlik içinde geçmişti. Zira şövalye, her şeyden önce, aç-

lıktan zil çalan karnını doyurmaya ve kaybettiği kuvvetini yeniden kazanmaya girişmiş, bu işi de gereği gibi yapmıştı. Açlığını giderince Don Cèsar'a sordu:

"Siz nasıl oldu da tam zamanında o sokakta bulundunuz?.."

Don Cèsar:

"Gayet basit..." diye cevap verdi. "Mösyö de Cervantes'le ben, sizin kralla yapacağınız konuşmadan kötü bir sonuç çıkmasından korkuyorduk. Öğleyin buraya geldik, fakat sizi bulamadık. O zaman daha beter meraklandık. Biraz daha bekledik. Yine gelmediğinizi görünce, Alcazar Sarayı'na gittik. Size rastlayamasak bile, hiç olmazsa hakkınızda haber alır da merakımızı gideririz, diyorduk."

Pardaillan dikkatle delikanlının yüzüne bakarak sordu:

"Yaa? Beni merak ettiniz demek. Öyle mi? Ya geri gelmeseydim ne yapacaktınız?"

Don Cèsar saf bir eda ile:

"İnanın orasını bilemiyorum, mösyö..." dedi. "Herhalde elimiz kolumuz bağlı duracak değildik. Saraya girmenin çaresini arayacaktık."

Cervantes de gerine gerine:

"Ne yapıp eder girerdik!" dedi.

Gözleri neşeli bir kurnazlıkla parıldayan Pardaillan:

"Sonra?" diye sordu.

"Sonra bize sizin ne olduğunuzu söylerlerdi. Sizi tutuklamışlarsa, kurtarmanın çaresine bakardık. En son çare olarak sarayı kundaklardık, değil mi Mösyö Cervantes?.."

Cervantes ciddiyetle başını eğdi.

Pardaillan, kupasındaki şarabı bir dikişte bitirdikten sonra hoşuna giden anlarda olduğu gibi saf bir tavır takınarak:

"Aman dostlar, beni de içeride çıra gibi tutuşturdunuz!" diye takıldı.

Don Cèsar, bu korkunç ihtimalle irkildi:

"Sahi be! Bak burasını hiç düşünmemiştim!.."

Pardaillan sözlerine ekledi:

"Hem sonra gelip beni sarayda aramak, deliliğin son perdesi olmaz mı?.."

Don Cèsar kızdı:

"Ya ne yapacaktık yani? Sizi öyle kendi halinize mi bırakacaktık?.."

Pardaillan cevap olarak:

"Onu demek istemiyorum, ama gelip beni sarayda aramanız da hiç akıl karı olmazdı," dedi.

Sonra Cervantes'e döndü:

"Bayım! Bana iyice baksanıza... Ben ölü müyüm, yoksa diri mi?"

Cervantes'le Don Cèsar birbirlerine şaşkın şaşkın baktılar. Yazar:

"Bu da ne hiçim soru?" diye söylendi.

Pardaillan gülümseyerek ısrar etti:

"Hele siz soruma bir cevap verin de..."

"Enteresan! Canım, dipdiri bir adamsınız işte!.. Baksanıza, şu koskoca hindi kızartmasında hayır mı bıraktınız?"

Pardaillan, soğuk bir tavırla:

"İşte, sizi şaşırtan da bu ya!" dedi. "Ben öldüm... Daha doğrusu yaşayan bir ölüyüm. Çünkü usulünce gömülen her ölü gibi tabuta yerleştirildim ve yapılan bir törenle gömüldüm. Ne o Juana, ne oldunuz, kızım?.."

Pardaillan bu soruyu, genç kızın şarap dolu bir şişeyi taşlara düşürüp paramparça etmesi üzerine sormuştu. Juana, Pardaillan'ın ölüp de dirilmiş olduğunu duyunca şişeyi elinden bırakıvermişti. Kızcağız, beceriksizliğinden dolayı utanıp kıpkırmızı kesilerek:

"Aman Mösyö Şövalye, bu dediğiniz doğru mu?" diye sordu.

"Hangi dediğim çocuğum?.."

"Diri diri gömüldüğünüz..."

"Senin şu şişeyi kırdığın ne kadar doğruysa benim de diri diri gömüldüğüm o kadar doğru, güzel kızım! Haydi, bir daha da bize güç ve kuvvet veren bu nefis şarapla taşlıkları yıkamaktan vazgeç..."

Şövalyenin alaylı bakışları karşısında gittikçe kızaran Juana:

"Dehşet verici!" diye söylendi.

Cervantes'le Don Cèsar'ın da tüyleri diken diken olmuştu.

Cervantes mırıldandı:

"Korkunç!"

Don Cèsar sordu:

"Demek oradan da paçayı kurtardınız?"

"Karşınızda olduğuma göre kurtarmışım anlaşılan..." diye cevap verdi.

Cervantes:

"Demek renksizliğiniz bundan ötürü?" dedi.

"Eee... Ne diyorsunuz bayım? Ölüm bu, kolay mı?.."

Juana, bu korkunç hikâyeyi dinlemeden kaçmanın daha doğru olacağına hükmedip mutfağa koşarken Pardaillan:

"Niçin üzülüyorsunuz, dostlarım?" diye sordu. "Ben öldüm, ama diriyim işte... Yaşayan ölüyüm!"

Cervantes'in merakı iyice artmıştı:

"Canım, şunu anlatsanıza, şövalye..." diye üsteledi.

Şövalye:

"Anlatılacak uzun boylu bir şey yok," dedi.

"Beni, yaşayan ölüler mahzeninden geçirdikten sonra, tabuta koyup gömdüler. Hepsi bu kadar... Siz yaşayan ölüler mahzenini bilmezsiniz, Mösyö Espinosa'nın icadı. Tanrı, o Mösyö Espinosa'nın canını erken almasın da kendisine bir çift söz söyleyebileyim. Hem canım, bunlar öteki dünyayı ilgilendiren hikâyeler... Biz şimdi bu dünyadan bahsedelim. Eee, nasıl oldu da tam zamanında Bussi'nin bana hançer saplayacağını haber verebildiniz, Don Cèsar?"

Cervantes mırıldandı:

"Ne adam yahu! Başından geçenleri bile ağzından öğrenmek mümkün değil..."

Don Cèsar da saf bir tavırla:

"Anlattım ya," dedi. "Sizi merak ettik. Mösyö Cervantes, sizi engizisyon başyargıcının elinden kurtarmanın çarelerini ararken ben de avlunun kapısında bekliyordum. Adamın size arkadan saldırdığını görünce seslendim."

Pardaillan, önündeki kuzu budundan bir parça kopardıktan sonra sordu:

"Etrafımızda bir eksiklik var, diye düşünüyordum. Şimdi fark ettim. Sizin dilber nişanlınız Giralda görünürlerde yok."

Don Cèsar sakin bir tavırla:

"Giralda dünden beri ortalarda yok, mösyö..." cevabını verdi.

Pardaillan, dudaklarına götürmek üzere eline aldığı şarap bardağını hızla masaya bırakarak, delikanlının gülümseyen yüzüne baktı:

"Hiç merak etmiyor görünüyorsunuz," dedi. "Sizin kadar soğukkanlı âşığa da rastlamadım doğrusu..."

Don Cèsar sözüne devam etti:

"Hayır, bu zannettiğiniz gibi bir kayboluş değil... Giralda'nın İspanya'dan bir türlü çıkmak istemediğini biliyorsunuz, değil mi?"

Pardaillan:

"Doğrusu hiç iyi yapmıyor bayım," dedi. "Bence siz onu bu memleketten mümkün olduğu kadar çabuk götürmelisiniz. İnanın bana, bu ülkenin havası ne size ne de ona yarar..."

Cervantes hemen söze karıştı:

"Ben de bunu Giralda'ya anlatayım diye kendimi yiyip bitiriyorum, şövalye. Ama ne yapayım ki gençlere meram anlatmak, deveye hendek atlatmaktan zor..."

Don Cèsar:

"Yok," diye söylendi, "burada söz konusu olan bir genç kız inadı değil...Yanlışınız var. Giralda da benim gibi anasız ve babasız büyümüştür. Bir süre önce ana-babasının hayatta olduklarını duymuş... İşte bu yüzden buralardan ayrılmayıp onları bulmaya çalışıyor."

Ve acılı bir tavırla ilave etti:

"Bizim gibi ana-baba şefkatinden yoksun büyüyenler için aile yuvası her şeyden daha önemlidir. Ana-babaları, böylelerin başlarından atıp kaçmış bile olsalar, onlar yine ana-babalarından vazgeçemezler. Bu yüzden yürekleri yana yana da olsa, yine ana-babalarını aramaktan geri kalmazlar. Giralda da yuvasını arıyor. Bir yandan ben de anamı ve babamı ararken nasıl olur da Giralda'ya engel olmaya kalkarım? Keşke ben de onun kadar bir ipucu bulabilseydim.

Oysa soyadını bile bilmiyorum!"

Pardaillan hem üzülmüş hem de ilgilenmişti:

"Peki, o halde nişanlınıza bu araştırmalarında neden yardım etmiyorsunuz?" diye sordu.

Don Cèsar:

"Giralda biraz vahşidir," dedi. "Siz de biliyorsunuz ya... Kendisi çingene ya da çingeneler elinde büyütülmüş... Kendine göre düşünceleri ve davranışları var. Söylemek istemediği şeyi, taş çatlasa söylemez. Bana bile söylemedikleri var. Anladığıma göre, araştırmalarının ancak kendisi tarafından yapıldığı takdirde bir sonuç vereceğine inanıyor... İşte bu yüzdendir ki ortadan kayboluşuna fazla meraklanmıyorum. Şimdiye kadar kaç kere böyle ortadan kayboldu. İz peşinde olduğunu biliyorum. Şimdi ona engel olmak yersiz. Bir de bakarsınız yarın çıkagelir. Hiçbir şey bulamamış, yeniden hayal kırıklığına uğramışsa, o zaman oturur, onu avutmaya uğraşırım."

Pardaillan birdenbire Espinosa'nın, kendisine Don Cèsar'ı öldürmeyi teklif etmiş olduğunu hatırladı ve genç kızın kayboluşunun, Don Carlos'un oğlunu ele geçirmek için düzenlenmiş bir tuzak olmasından kuşkulandı:

"Acaba," dedi. "Bu sefer de Giralda'nın kendi isteğiyle ortadan kaybolup iz araştırdığı doğru mu? Başına bir iş gelmediğinden emin misiniz?"

"Kendisi bana, bir-iki gün ortadan kaybolacağını söylemişti..."

Don Cèsar böyle demiş, fakat birdenbire kendisi de endişelenmişti.

Pardaillan'a:

"Yoksa başka bir şey mi biliyorsunuz?" diye sordu.

Şövalye:

"Bildiğim bir şey yok," dedi. "Mademki nişanlınız, ortadan kaybolacağını kendisi haber vermiş. Mesele yok... Fakat yarın sabah da görünmezse gelin bana haber verin. Birlikte aramaya çıkarız."

Don Cèsar:

"Beni korkutuyorsunuz, mösyö..." diye kekeledi.

Pardaillan, her zamanki soğukkanlılığıyla:

"Fazla heyecanlanmayın," dedi, "yarına kadar bekleyelim..."

Sonra birden konuyu değiştirdi:

"Sizin de boğa güreşine katılacağınız doğru mu?"

Gözlerinde bir ışık yanıp sönen Don Cèsar:

"Evet," cevabını verdi.

Pardaillan tekrar sordu:

"Peki, bu güreşe katılmasanız olmaz mı?"

Don Cèsar kesin bir dille:

"Olmaz, mösyö!" dedi. Ve sözündeki sertliği bağışlatmak isteyen bir eda ile ekledi: "Kral bana bu güreşte bulunmamı emretti. Birkaç defa da haber göndererek, davetini unutmamamı hatırlattı. Onun için bu güreşte bulunmak zorundayım..."

Pardaillan:

"Kralın bu çeşit emirler vermesi âdeti midir?" diye sordu.

Don Cèsar göğsünü gererek:

"Hayır mösyö..." dedi. "İşte bu sebepledir ki kralın yaptığı teklif bana özel bir şeref veriyor."

Pardaillan bir süre delikanlıya baktı. Sonra düşünceli görünen Cervantes'i süzdü. Ve nihayet masanın üstüne doğru eğilerek alçak sesle:

"Bakıyorum, kraldan bahsederken pek heyecanlanıyorsunuz," dedi. "Majeste Felipe'yi sevimsiz bulmadığınıza yemin edebilir misiniz?"

Don Cèsar kesin bir dille:

"Hayır," dedi. "Buna yemin edemem. O adamdan tiksiniyorum! Onu elimle öldüreceğime ant içtim. Siz de benim andımı tutacağımı göreceksiniz."

Bunları öyle ateşli ve kesin bir tarzda söylemişti ki andını yerine getireceğinden kimse şüphe edemezdi. Cervantes elini göğe kaldırdı:

"Hey gidi mukadderat! Büyükbaba ile torun, birbirlerine diş biliyorlar," diye kendi kendine mırıldandı.

Pardaillan düşündü:

"Vay canına! İşler büsbütün sarpa sanıyor!"

Sonra yüksek sesle ilave etti:

"Bir de bunu bana, henüz bir iki gündür tanıdığınız adama söylüyorsunuz, öyle mi? Bana gösterdiğiniz güvene teşekkür ederim ama böyle herkese itimat ederseniz, hapı yuttunuz demektir."

"Ben düşüncelerimi ve kararlarımı herkese anlatan bir adam değilim. Daha küçüklüğümden beri böyle terbiye gördüm. Çocukların dünyayı umursamadan başıboş koşup oynadıkları bir yaşta ben, kim olduğumu, adım, samını gizleyerek çiftliklerde, dağlarda saklanmak zorunda kaldım. Yanımda arkadaş ve yol gösterici olarak bir çiftçiden başka kimse yoktu. Onu babam sanıyordum. Dünyada tanıdığım en asık yüzlü ve şüpheci adamdı. Ağzımı sıkı tutmayı ondan öğrendim. Sırlarımı kimseye, hatta eski dostumuz Mösyö Cervantes'e bile söylemediğim halde iki gündür tanıdığım size söylüyorum işte..."

Pardaillan anlamazlıktan gelerek:

"Enteresan... Neden bana söylüyorsunuz?" diye sordu.

Don Cèsar, gençlere vergi bir umursamazlıkla:

"Ne bileyim," dedi. "Acaba alnınızdaki namusluluk parıltısı mı bana bunları söyletiyor? Yoksa o kadar alaycı olan gözlerinizde okunan iyilik mi? Yürekliliğiniz ve cesaretiniz mi bana güven veriyor? İçimde sizi yıllardır tanıyormuşum gibi bir duygu var. Kendimi size bağlı hissediyorum. Yüreğimde size karşı, şimdiye kadar hiç kimseye duymamış olduğum ve zannımca ancak bir ağabeye duyulabilecek bir güven ve saygıyı duyuyorum. Affedersiniz, belki de kafanızı şişiriyorum, ama... Ne yapayım? Ömrümde ilk defa böyle açık konuşma fırsatını buldum!.."

Pardaillan duygulanarak içinden:

"Zavallı prens!" diye mırıldandı.

Cervantes ise hüzünlü bir sesle, ağır ağır şöyle konuştu:

"Don Cèsar, sizin gibi iyi yürekli, namuslu kimselere, kendilerine insan denilen iki ayaklı vahşiler sürüsü arasında av gözüyle bakılır. O insan sürüsü sizleri, aralıksız kovalayıp paralamak ister... Onun için insanların vahşiliğinin kurbanı olan sizin gibi kimseleri birbirine yaklaştıran esrarengiz bir duygunun bulunması, Tanrı'nın bir hik-

metidir. Bakın, size Mösyö Pardaillan'ı senelerdir tanıyormuşsunuz gibi geliyor. Çünkü onun da sizin gibi insan vahşetinin kurbanı olduğunu fark ettiniz. Sizi ezmeye çalışan vahşiliğe yalnız başınıza karşı koyamayacağınızı sezdiğiniz için, şövalyenin kişiliğinde kuvvetli bir yardımcı aradınız ve buldunuz..."

Pardaillan hayranlığını belirten bir eda ile:

"Ey büyük şair!" dedi. "Bu söylediklerinizin hepsi çok doğru... Yalnız bu sözlere, sizin de canavarlar tarafından kovalanan şerefli kurbanlardan olduğunuzu eklemeniz gerekirdi. Topluluğumuz o kadar kalabalık değil... Durup dururken ondan bir kişi eksilmeyiniz. Size gelince Don Cèsar, size de şunu söyleyeyim ki ben de insanlardan sakınmasını öğrendim, ama daima kendi içine kapanıp kalmanın dayanılmaz bir şey olduğunu da bilmez değilim. Onun için size tavsiyem: Derdinizi söyleyin, çocuğum, yüreğinizi boşaltın... Hafiflersiniz. Üstelik derdinizi öğrenirsek, belki size yardım da edebiliriz. Şimdi bana anlatın... Ananız ve babanızla ilgili olarak ne biliyorsunuz?"

Don Cèsar biraz düşündükten sonra şu cevabı verdi:

"Hiçbir şey bilmiyorum. Daha doğrusu pek az şey biliyorum. İkisi de ölmüş... İkisi de çok seçkin bir ailedenmiş..." dedi.

Cervantes dedi ki:

"Eğer böyleyse, ki böyle olması çok mümkündür, aileniz için bu kadar fazla üzülmemeniz gerekir. Görüyorsunuz, yalnızlık ve kimsesizlik, sizin gibi şövalye gibi karakterler yaratıyor. Zengin, ünlü, sözü geçen bir ailenin arasında büyümüş olsaydınız, belki de az önce bahsettiğimiz yabani hayvanlar sürüsünden olacaktınız... Şimdi özlemini çektiğiniz bu aileye belki de bir toprak, bir unvan yüzünden düşman kesilecektiniz. Belki de bugün talihsizlik sandığınız şey aslında bir saadettir."

Don Cèsar düşünceli düşünceli:

"Belki de öyledir, mösyö..." dedi. "Bu söylediklerinizi ben de birçok kere kendi kendime tekrarladım durdum. Fakat ne acılarım ne de hasretim hafifledi."

Pardaillan sordu:

"Ana ve babanızın ölümünü nasıl öğrendiniz? Nasıl ölmüşler?

Bu konuda isteyerek veya istemeyerek size yalan söylenmemiş olduğundan emin misiniz?"

Delikanlı üzgün üzgün başını sallayarak cevap verdi:

"Bunların hepsini, beni yetiştirmiş olan çiftçiden öğrendim. Yalan söylemediğine eminim. Zaten neden yalan söyleyecekti ki?.. Ailemin bütün hikâyesini, en ufak ayrıntılarına kadar biliyordu. Bu arada bana bazı şeyleri, mesela ailemin soyadını söylemedi ama bunun nedenini her zaman şöyle anlatırdı:

"Bir gün yaşadığınız meydana çıkacak olursa sizin aileniz hakkında hiçbir şey bilmediğinizi gördükleri sürece, belki canınıza kıymazlar... Fakat soyadınızı bildiğinizden kuşkulanırlarsa, mahvoldunuz demektir!.."

Şövalye sordu:

"Peki, bu adam, doğumunuzla ilgili sırların ortaya çıkmasının sizin ölümünüze sebep olacağını bildiği halde, neden bazı şeyleri anlatmayı sakıncalı görmedi?"

Don Cèsar sert bir eda ile:

"Çünkü," dedi. "Onun düşüncesine göre bir oğulun en birinci ödevi, ana-babasının ölümünün öcünü almaktır... Bu yüzden bana, ana ve babamın, doğumumdan az sonra Kral II. Felipe'nin emriyle öldürüldüklerini bildirdi. Şimdi bu kralı neden öldürmem gerektiğini anlıyor musunuz?"

Pardaillan, delikanlıyı bu tehlikeli cinayet düşüncesinden caydırma çarelerini araştırarak:

"Ama dikkat edin," dedi. "Kralın bunda suçu olduğundan emin misiniz? Ana ve babanızın öcünü alayım derken haksız bir cinayet işlemeyesiniz!.."

Don Cèsar bir an Pardaillan'ın yüzüne, içinden geçenleri anlamak istercesine baktı. Fakat şövalyenin yüzünden yine hiçbir şey anlamak mümkün değildi. Don bir sonuç elde edemeyince, öfke ve heyecandan titreye titreye sözüne devam etti:

"Sizin gibi bir adamın benden canavarca bir davranış beklemesine dayanamıyorum! Ben size bütün bildiklerimi anlatayım da sonra siz, öcümü almakta haklı mıyım, değil miyim, hükmünüzü verin."

Delikanlı bir an sustu. Sonra bir solukta anlattı:

"Babam, kralın emriyle tevkif edilmiş, zindana atılmış. Orada işkenceye maruz bırakılmış ve sonra da kralın keyfi emriyle yargılanmaksızın öldürülmüş... Annem kaçırılarak bir manastıra tıkılmış ve kaçırılışından birkaç ay sonra orada zehirlenmiş... O zaman annemle babam, aşağı yukarı bugün benim bulunduğum yaştalarmış... Ben bile henüz beşikte bir çocukken hayatımı, beni kaçırıp saklamış olan bir uşağın sadakatine borçluyum... Çünkü ailemin celladının aman vermez kini, beni de kovalıyormuş... Ailem zenginmiş... Kral, onların kanına girdiği yetişmiyormuş gibi neleri var, neleri yoksa hepsinin üstüne oturmuş..."

Don Carlos'un oğlu, soğuk terler beliren alnını eliyle kurulamak için durdu ve Pardaillan'la Cervantes, hayret içinde bakışırlarken beriki sert, kesin bir sesle konuşmasına devam etti:

"Babamın suçu neydi? Kralın siyasetine resmen karşı mı koyuyordu? Ortalıkta kargaşalık ve isyan mı çıkarıyordu? Yoksa kralın canına kastetmiş bir cani miydi? Böyle müthiş bir cezaya çarptırılması için bu çeşit akla uygun sebepler aramak lazım değil mi?.. Oysa babam bu suçların hiçbirini işlemiş değildi. Babamın taparcasına sevdiği ve bu sevgisine fazlasıyla karşılık veren bir karısı vardı: Annem... Kral, babam gibi sadık bir tebaasının karısına göz dikti. Zaten sarayındaki dalkavukların, gözüne girmek için en aşağılık hareketleri yapmalarına alışmıştı. Bu sefer de öyle olacak sandı. Babamın da ötekiler gibi davranacağını düşünerek karısından hoşlandığını kendisine bildirdi. Kral, babamın karısını kendi eliyle koynuna vermekten şeref duyacağını umdu. Oysa öyle bir direnmeyle karşılaştı ki ne rica ne de tehdit para etti... O zaman bu namus hırsızı, bu taçlı haydut, kıskançlığından kudurarak mutlu rakibini tevkif ettirdi, intikam hırsıyla kendisine işkence ettirdi ve nihayet kocası ortadan kalkınca kadının kendisine teslim olacağını sanarak onu öldürttü. Fakat bu iğrenç hesabında da yanıldığını anlamakta gecikmedi. Kadın, alçakça öldürülen kocasının hatırasına derin bir saygıyla bağlıydı. Kralın iğrenç tekliflerinin hepsini reddetti. O zaman canavarın ihtirası, korkunç bir kine döndü. Annemi elde edemeyince zehirletti. Yine de hıncını alamadı. Demin söylediğim gibi, eğer uşağımız tarafından kaçırılmamış olsaydım, ben de öldürülecektim..."

Don Cèsar sustu ve uzun bir zaman dalgın dalgın kaldı. Öte yandan, acıyan gözlerle kendisine bakan Pardaillan düşünüyordu:

"Zavallı çocuk! Fakat acaba o sadık uşak, bazı noktalarında gerçeğe çok yaklaşan bu uydurma hikâyeyi onun kafasına sokmakla ne elde etmek istedi?"

Don Cèsar, zarif ve mağrur başını kaldırarak sordu:

"Nasıl, hâlâ anamın, babamın öcünü almamın haksız bir cinayet olacağı inancında mısınız?"

YİRMİNCİ BÖLÜM
SERVİLİ KÖŞK

Pardaillan, bu çapraşık konuyu nasıl değiştireceğini düşünüyordu ki ansızın çıkagelen biri, kendisine bu zorlu işte yardım etti.

Bu gelen, ufacık bir adamdı. On iki yaşlarında ancak görünüyordu. Asma dalı kadar sıska, köstebek kadar karaydı. Açıkgöz bir görünüşü, acayip bir tarzda fıldır fıldır dönen gözleri vardı. Boyu, ancak ufacık yumruklarını dayadığı masa kadar olduğu halde, Don César'ın karşısına dikilmiş, mağrur bir tavırla bekliyordu. Don César sordu:

"Eee, El Chico[11] ne var ne yok bakalım?"

Küçük adam, adeta ters bir eda ile:

"Giralda'yla ilgili bir haberim var," dedi.

Don César aceleyle sordu:

"Ne o? Sakın başına bir şey gelmiş olmasın?"

El Chico:

"Giralda'yı kaçırdılar!"

Üç adam, bir ağızdan:

"Kaçırdılar mı?" diye sordu:

Aynı anda üçü birden ayağa fırladı ve Don César, bu zamansız gelen haberle şaşkın şaşkın çevresine bakınırken, Pardaillan masayı itip:

"Haydi! Heyecanlanmayalım da işin esasını öğrenmeye çalışalım," dedi.

Ve hâlâ kurumundan kazık gibi durup bekleyen El Chico'ya döndü:

---

11. İspanyolca küçük oğlan demektir. (ç. n.)

"Giralda'yı kaçırdılar mı diyorsun, küçük?"

"Evet, Monsenyör..."

"Ne zaman?.."

"İki saat kadar oldu."

"Nerede?.."

"La Puerta de las Atarazanas kapısında..."

"Sen nereden biliyorsun?"

"Gözümle gördüm, canım!"

"Gördüğünü bir anlat bakalım."

"Anlatayım, monsenyör... Surun dışında kalmış, gecikmiştim ve kapı kapanmadan şehre gireyim diye acele ediyordum. Biraz önümde, şehre doğru acele acele giden bir karaltı da vardı. Baktım, bu karaltı Giralda'ydı."

"Emin misin?"

El Chico alay edermiş gibi güldü.

"Şuna da bakın! Gözlerimden şüphem yok doğrusu... Hem ben görmemiş olsaydım bile, Giralda'dan başka Don César'ı imdadına çağıracak kim olabilir ki?"

Don César atıldı:

"Beni mi imdadına çağırdı?"

"Herifler üstüne atıldığı zaman, 'César! César! İmdat!' diye bağırdı. Adamlar Giralda'nın başına bir pelerin attılar, sonra onu kaldırıp götürdüler."

Pardaillan tekrar sordu:

"Peki, bu adamlar kimlerdi, biliyor musun küçük?"

El Chico gülümsedi ve en sabırlı bir insanı bile çatlatacak bir sükûnetle:

"Don Centurion ve adamlarıydı!" dedi.

César haykırdı:

"Centurion mu? Eğer bu lanet casus benim elimle ölmezse bana da Don César demesinler!.."

Pardaillan, gözlerini küçük adamdan ayırmaksızın sordu:

"Bu Centurion da kim?"

Don César:

"Geçen gün buradan kapı dışarı ettiğiniz engizisyon görevlisi," dedi.

Cervantes mırıldandı:

"Bu adamın kimin hesabına çalıştığını herkes bilir..."

Pardaillan sordu:

"Kimin hesabına çalışıyor?"

"Kızıl Sakal dedikleri Don Almaran'ın hesabına..."

"Kızıl Sakal mı? Hani şu kralın yanından hiç ayrılmayan iri yarı herif mi?"

"Ta kendisi... Yoksa onu tanıyor musunuz, şövalye?"

Pardaillan hafifçe gülümseyerek:

"Biraz tanırım," dedi.

İçinden de şöyle düşünüyordu: "Eğer bu işte de Espinosa'nın parmağı yoksa bana da Şövalye Pardaillan demesinler! İyi ki buradayım ve şu prensi koruyabilirim!"

Bu sırada Don César, El Chico'yu sorguya çekmeye devam ediyordu:

"Peki, El Chico, sen onların Giralda'yı kaçırdıklarını görünce ne yaptın?"

"Uzaktan peşlerine düştüm. Herkes bilir ki ben Don César'ı canım gibi severim... Onun için yapmayacağım fedakârlık yoktur."

"Öyleyse Giralda'yı nereye götürdüklerini de biliyorsun?"

"Laf! Bilmesem gelir miydim?"

"Yaşa, El Chico! Hemen beni oraya götür!"

Don César böyle diyerek kapıya yöneldi. Fakat Pardaillan birdenbire yolunu keserek:

"Hele durun bakalım," dedi. "Daha vaktimiz var. Acele işe şeytan karışır."

Don César'ın acelesinden ter ter tepindiğini görünce ilave etti:

"Siz bana güvenin, oğlum! Pişman olmazsınız..."

Don César:

"Şövalye, size güvenim sonsuz," dedi. "Fakat durumumu görmüyor musunuz?"

"Biraz sabırlı olun, kardeşim! Eğer şu küçük adamın bütün dedikleri doğruysa işi bana bırakın. Fakat bu meselede gözümü kapayıp kendimizi tuzağa atmaya ne lüzum var? Önce bir plan yapalım!.."

Don César sevinçle sordu:

"Ne?.. Siz de benimle beraber gelmeye razı mısınız?"

Pardaillan omuz silkti ve Cervantes'e döndü:

"Bu âşıkların kafalarında bir dirhem akıl kalmıyor inanın!" dedi.

Cervantes, söyleneni başıyla tasdik ederken Şövalye, El Chico'ya döndü:

"E, anlat bakalım küçük adam... Birtakım heriflerin Giralda'yı kaçırdıklarını gördün. Onu götürdükleri yere kadar izledin... Sonra da Don César'a haber vermeye geldin, öyle mi?"

"Evet, monsenyör..."

"Güzel... Yalnız, Don César'ın burada olduğunu nereden biliyordun, söyle bakalım?"

El Chico bir an duraksadı ve bu durum şövalyenin keskin gözünden kaçmadı. Küçük adam:

"Haa," dedi. "Don César'ın evine gittim. Kendisinin Kule handa olduğunu söylediler. Ben de buraya geldim."

Ve sanki Pardaillan'ın zihninden geçenleri okuyormuş gibi ilave etti:

"Eğer Don César'ı merak ediyorsanız, siz de birlikte gelin..." Cervantes'e döndü: "Siz de gelin. Burada kaç arkadaşsanız, hepiniz gelin. Hem zaten Don Centurion, Giralda'yı ele geçirdikten sonra kolay kolay bırakır mı? Tabii orada dövüş gırla gidecek... Benim dövüşle başım hoş değil. Size evi gösteririm. Ondan sonrasına karışmam. Ben çok küçüğüm. Değil mi ama?.."

El Chico herhalde yalan söylemiyordu. Pardaillan da öyle düşündü ve kendi kendine: "Eğer bu bir tuzak olsaydı, Don César'ın yanına bir sürü insan alıp gelmesini herhalde istemezdi," diye mırıldandı. Sonra El Chico'ya dönerek:

"Giralda'yı kaçıranlar kalabalık mı? Sen onları gördün mü?" diye sordu.

"Gördüm mü? Tabii ki de gördüm. Giralda'yı kaçıranlar dört kişiydi... Aralarında Don Centurion da vardı... Hepsi aynı yere girdi. Hiçbiri çıkmadı. Herhalde orada başkaları da vardır. Fakat orasını kesinlikle bilemiyorum tabii. Kalkıp da arama yapacak değildim ya... Boyum ne, posum ne!.."

Pardaillan birden kararını verdi:

"Gidelim!"

El Chico hemen kapıya yöneldi. Pardaillan'ın bir işareti üzerine, Cervantes, Don César'ın soluna geçti, şövalye de sağında yer aldı. Eğer bir tuzak varsa, bu tuzağın Don César için hazırlanmış olduğundan hiç şüphe yoktu. Kendisi için bir tuzak kurulabileceği düşüncesi, bir kere bile şövalyenin aklına gelmedi. Bunu Cervantes de düşünmedi. Durum böyle olunca iki adamın düşüncesi, tehdit altında olan Don Carlos'un oğlunu korumak gerektiği noktasında birleşiyordu.

Don César'a gelince, o meselenin enini boyunu hesapladığı yoktu. Giralda tehlikedeydi ve o da sevgilisinin imdadına koşuyordu. O kadar... Ötesi onu ilgilendirmiyordu.

İki saat sonra, gayet berrak olan gök, tamamen kararmış ve ay, bulutların arkasına gizlenmişti. Hanın avlu kapısından sokağa çıkınca, kendilerini zifiri karanlığın ortasında buluverdiler.

Don César sordu:

"Bizi nereye götürüyorsun, El Chico?"

"Servili Köşk'e..."

"Haa... Bilirim. Düş önümüze öyleyse..."

El Chico, hiçbir şey söylemeden, küçük kafilenin önüne geçti ve hızlı adımlarla yürümeye koyuldu.

Pardaillan'a gelince, o da kolundan dostça tuttuğu Don César'ın yanında yürürken gözü tetikte ve kulağı kirişteydi. Bir ara genç prense sordu:

"Bu çocuğa güveniniz var mı?"

"Hangi çocuğa, şövalye? El Chico'ya mı?"

"Kime olacak, ona tabii..."

"Öyleyse El Chico'nun çocuk olmadığını bilmeniz lazım... Yaşı yirmiyi aşkındır sanırım. Boyu ufaktır ama vücut yapısı kusursuz ve sağlamdır. Cüce ama yakışıklı bir cüce... Tam bir erkektir ha!.. Sakın kendisine çocuk muamelesi yapmayın. Bu konuda pek hassastır, hiç şaka götürmez..."

"Demek koskoca bir adam ha?.. Ben ne bileyim? Çocuk sandım. Çocuk olsa daha iyiydi ya..."

"Neden?.."

"Hiç... Öyle düşündüm işte... Adam veya çocuk, her neyse... Yalnız neyin nesidir, kendisini nereden tanıyorsunuz?"

"Aslında bu cücenin kimin nesi olduğunu ben de bilmiyorum. Kimse de bilmez sanırım. Boyunun ufaklığı yüzünden kendisine El Chico derler. Boyundan dolayı bir zanaat öğrenememiş. Şehrin sokaklarında başıboş gezer durur. Herkes kendisine sadaka verir. Ben de rastladığım vakit kendisine birkaç kuruş veririm. Sevincinden deli olur. Bir defa zavallıyı, kendisine işkence ederlerken görmüş, kurtarmıştım. O zamandan beri beni pek sever. Acaba sadık mıdır? Kesinlikle bilmem ama herhalde sadıktır."

Pardaillan:

"Hele şimdi gidelim de anlarız," dedi.

Yolun geri yanını sessiz sedasız yürüdüler. Pardaillan, hep tetikte duruyor ve hâlâ kimsenin saldırmayışına hayret ediyordu. Nihayet cüce, Servili Köşk'ün bahçe kapısı önünde durup söylendi:

"Geldik."

Pardaillan düşündü: "Galiba boşu boşuna küçüğün günahını alıp kendisinden şüphelendik... Ben de şu son zamanlarda amma işkilli adam oldum ha!"

Kapının yanında atlıların yolunu kesmeye yarayan bir engel yapılmıştı. El Chico, bu engeli üç adama gösterip gözleriyle duvarı işaret etti ve mırıldandı:

"Duvarı aşmak çocuk oyuncağı gibi bir iş..."

Pardaillan da göz kararıyla yüksekliği ölçüp güldü. Gerçekten bu duvarı aşmak işten değildi. El Chico tekrar söze koyuldu.

"Bahçenin yollarından gitmeyin. Çünkü yollardaki çakıllı kum, ayakların altında gıcırtı yapıyor. Çimenlerin üstünden yürüyün. Biraz dikkatli davranırsanız hiç kavgaya, dövüşe lüzum kalmadan işi başarırsınız. Böylesi daha iyi olur. Çünkü kalabalık değilsiniz. Evdekiler herhalde uyuyorlardır. Fakat Giralda'nın uyuduğunu sanmıyorum. Ben sizi burada bekleyeceğim. Bir tehlike olursa şöyle ıslık çalar, haber veririm..."

Cüce, baykuş sesini mükemmel bir şekilde taklit ederek öttü.

Pardaillan, belki hâlâ şüphelendiği için sordu:

"Sen neden bizimle gelmiyorsun?"

El Chico korkmuş gibi irkildi. Çabuk çabuk:

"Hayır," dedi. "Ben içeri girmem. Siz dövüşürseniz, ben ne olacağım? İşte sizi getirdim. Geri yanı size ait..."

Duvarın öbür yanına geçmek için sabırsızlanan Don César, kesesini cüceye uzatarak:

"Al bunu, El Chico," dedi. "Bilmiyorum, bu kadarı az... Ama bundan sonra sana yardım edeceğim."

El Chico biraz duraksadıktan sonra keseyi kaparak:

"Ben daha önce paramı almıştım, ama ne yapayım ki iyi yaşamak için bol para lazım..." dedi.

Küçük adamın bu sözünde bir gariplik sezen Pardaillan sordu:

"Neden, ben daha önce paramı almıştım diyorsun, bakayım?"

"Öyle söyledim. Çünkü Don César beni birçok defa memnun etmiştir..."

Üç adam, küçük kılavuzu dışarıda bırakarak, engele basıp duvarın üstüne tırmandı ve sessizce öbür tarafa geçiverdi. Don César, hemen eve doğru koşmaya kalkıştıysa da Pardaillan kendisini tuttu ve:

"Aceleye lüzum yok," dedi. "Çünkü hızlı iş görmeye kalkıp başımızı derde sokmayalım. Şimdi gayet ihtiyatlı, özellikle sessiz hareket etmemiz lazım... Ben en önde gideceğim. Siz, Don César, peşimde olacaksınız. Siz de Mösyö Cervantes, siz de en arkadan geleceksiniz... Yürürken birbirimizi kaybetmeyelim."

Pardaillan cücenin dediği gibi büyük bir ihtiyatla ve yollardan

kaçınıp daha çok çimenler üstünde yürüyerek tam karşısında bulunan eve yöneldi.

Binanın kapı ve pencereleri kapalıydı. Hiçbir yerinden ışık sızmıyordu. Evin bu cephesinde hiçbir hayat eseri yok gibiydi.

Pardaillan ilerleyerek evin yan tarafına baktı. Orası da karanlık ve sessizdi. Nihayet evin arka cephesine ulaştı.

Burada birinci katın odalarından bir ışık demeti sızıyordu. Şövalye bunu görünce durdu.

Şimdiye kadar işler yolunda gitmişti. Fakat şimdi şu pencereye tırmanmak ve odada ne olduğunu gözetlemek lazımdı.

Pardaillan pencereyi iki arkadaşına gösterdi ve hiçbir şey söylemeden, ihtiyatı elden bırakmaksızın eve doğru yürüdü. Yürüdüğü yer çimenlikti. Yumuşak çimenler ayak seslerini adeta emiyordu.

Üstelik sık olan ağaçların gövdeleri arasına saklanma fırsatını da buluyorlardı.

Pardaillan, pencereden birkaç adım ötede bulunan bir fundalığı dolandı. Don César'la Cervantes de hiçbir olağanüstü durumla karşılaşmaksızın onun peşinden gittiler. O fundalık da geçildikten sonra, ta eve kadar uzanan ve pencerenin altına varan gür bir çimenlikten başka bir şey yoktu.

Fakat en arkadan gelen Cervantes'in fundalığın yanından geçmesinden sonra birdenbire, sessiz birtakım gölgeler belirdi. En ufak bir çıtırtı bile çıkarmadan yaklaştılar ve kımıldanmasına meydan vermeden Cervantes'e arkadan iki el uzandı ve yazarın gırtlağına sarıldı. Başına hemen bir pelerin geçirildi ve Cervantes neye uğradığını anlayamadan karga tulumba fundalığın içine götürüldü.

Bu işler yıldırım hızıyla yapılmıştı. En ufak bir gürültü de çıkmadığı için ne Don César, ne de daha uzakta bulunan Pardaillan bir şeyin farkına varabilmişlerdi.

Fundalığın ortasında Cervantes'in başındaki pelerini çıkardılar. Saldırganlardan biri bu pelerini sırtına attı ve yakalanan adamın yürüyüşünü taklit ederek, hemen Şövalye ile Don César'ın yanına ulaştı.

Bu arada fundalıktan kısık bir sesle şu emir verildi:

"Canını yakmadan kendisini bahçeden dışarı çıkarın!"

Neredeyse baygın bir halde olan Cervantes, bahçeye girmek için harcadığı zamandan çok daha kısa bir süre içinde dışarıya çıkarıldı.

Cervantes, böyle el çabukluğuyla ortadan kaybedilirken Pardaillan'la Don César da ışıklı pencerenin altına varmışlardı.

Oda zemin kattaydı ve bu kat, uzun boylu bir adamın bile kolayca yetişip içeriye bir göz atamayacağı kadar yüksekti.

Fakat pencerenin sağında ve solunda büyük sandıklar içine dikilmiş iki fidan vardı. Koca bir gün Espinosa'nın kurduğu ağ içinde çırpınıp bocalamış olan şövalye; engizisyon başyargıcının ne derece ihtiyatlı bir adam olduğunu bildiğinden, hayret içinde durakladı. Evin ışıklı tek penceresinin altında böyle iki sandık bulunması garibine gitmişti. Kendi kendine:

"Pencereye tırmanmamızı kolaylaştırmak için bunların buraya konulduğuna yemin etsem, başım ağrımaz," dedi.

Bir bakışta kepenkleri gözden geçirdi ve düşündü:

"Bu kepenkler, bir çekişte kopuverecek. Evin bütün pencerelerinin kepenkleri kapalı değil de, bir tek ışıklı pencereninkiler kapalı... Bu işin içinde bir iş var ama, haydi hayırlısı!.."

Pardaillan ortalığı kollar ve düşünürken sabırsız Don César da harekete geçti. Hiç düşünmeye lüzum görmeden, fidan sandıklarından birini pencerenin altına çekti, içinde dikili fidanı zedelediğine aldırmadan üstüne çıktı ve gözünü kepengin aralığına dayayıp baktı. Bakar bakmaz da her türlü ihtiyatı unutup yüksek sesle:

"Burada!" diye haykırdı.

Pardaillan bu haykırışı duyunca telaşla çevresine bakındı. Bu sırada Cervantes'in pelerinine sarınmış olan yabancı, yazarın da göstermekte kusur etmeyeceği bir ihtiyatla eve yaklaşıyordu. Şövalye, karanlıkta bu adamı Cervantes sandı ve şüpheli hiçbir şey görmeyerek bir sıçrayışta Don César'ın yanına çıkarak her türlü ihtiyatı unutup içeriye baktı.

Bir genç kız, pencerenin tam karşısında bulunan sedire uzanmış, derin bir uykuya dalmış görünüyordu. Bu kız, Giralda'ydı. Bundan hiç şüphe edilemezdi.

Don César'la Pardaillan, birbirlerine bakıp anlaştılar.

Bastıkları sandığın üstünde yükselerek kepenge yapıştılar ve onu

var güçleriyle çektiler. Kepenk açıldı ve hiç gürültü de yapmadı. Zaten önemli olan da buydu... Bu ilk engeli başarıyla aştıktan sonra pencerenin pervazına çıkıp pencereyi kepenkler gibi gürültüsüzce açmanın çarelerini aramaya koyuldular.

Tam bu sırada odanın kapısı açıldı. İçeriye bir adam girdi ve Giralda'ya yaklaşarak, ihtiras dolu gözlerle genç kızı bir an süzdü. Bu durum, Don César'ın bembeyaz kesilmesine sebep oldu. Odadaki adam hemen eğildi, kendisini cansızmışçasına onun kollarına bırakan genç kızı, bir tüy hafifliğiyle kaldırdı ve kapıya yöneldi.

Don César, pencereye bir omuz vurarak:

"Çabuk olalım," dedi, "Giralda'yı götürüyor!"

Pardaillan kılıcını çekip pencere kanatlarının aralığına sokarak bütün kuvvetiyle asılınca, pencere büyük bir gürültüyle açılıverdi. Şövalye, bu gürültüye aldırmadan, yalın kılıç odanın içine atladı. Aynı anda müthiş bir haykırış duyuldu.

Don César da pencerelerinin açılmak üzere olduğunu hissettiği vakit toparlanmış, içeriye sıçramaya hazırlanmıştı. Fakat aynı anda bacaklarından çekildiğini hissetmiş ve haykırmıştı.

Don César hemen yere indirilmiş, göz açıp kapayıncaya kadar kıskıvrak bağlanmış ve Cervantes gibi bahçeden dışarıya çıkarılmıştı.

Evin içine girebilen tek kişi Pardaillan olmuştu.

Fakat onun da ayakları odanın döşemesine basar basmaz, döşeme çökmüş ve şövalye karanlık bir çukura yuvarlanmıştı.

Pardaillan kollarını uzatarak bir yere takılmak, tutunmak istemişti. Fakat bu hareket sırasında kılıcı da bir yere çarparak elinden fırlamış ve kendisi de bir külçe gibi boşluğa düşmüştü.

İyi ki düştüğü yer çok derin değildi. Bir yerine bir şey olmadı. Fakat tam bir karanlık içinde kaldı ve çevresini göremeyince kendi kendine:

"Oof!" dedi. "Böyle karşılamayı hiç beklemiyordum!"

Sonra daima böyle zamanlarda yaptığı gibi yine işi alaya dökerek düşündü:

"Burası da sayın Espinosa'nın o esrarengiz salonlarına benziyor. Ama artık işin tadını kaçırdılar... Bir gün içinde şu benim başıma ge-

lenler, pişmiş tavuğun başına gelmemiştir. Bu kadarı da fazla... Eğer her günüm böyle geçecekse vay halime!.. Doğrusu, bu sefer oyunu iyi oynadılar. Tabii benim hımbıllığım da artık aşırı bir dereceye vardı ya... Başıma gelenleri hak ettim. Bir dahaki sefere gözümü dört açmam lazım. Lazım, ama bu tuzaktan postu kurtarabilirsem... Tuzak da ne tuzak hani!.. Tilki yavrusu bile bunu anlardı..."

Pardaillan böyle kendi aleyhinde bir hayli atıp tuttu. Zaten ne zaman başına bir iş gelse her seferinde, zannımızca haklı olmayarak, kendisini suçlu bulma âdeti vardı. Atıp tutması bitince ayağa kalktı, üstünü başını yokladı:

"Güzel," diye söylendi. "Kırık çıkık yok. Kafamda bir akıl eksikliği var ama, öbür yanlarım sağlam. Kılıcım, yukarıdaki odada kalmış olacak. Neyse ki hançerim yanımda... Gerçi hançer kılıcın yerini tutmaz ama idare etmeye çalışırız, ne yapalım?.."

Elini beline götürüp hançerinin yerinde olup olmadığını araştırdı. Kının yerinde takılı olduğunu fakat hançerinin yerinde bulunmadığını fark edince adamakıllı kendi kendine söylendi:

"Ooo, harika!.. İşler gittikçe parlaklaşıyor... Eğer zavallı babam sağ olsaydı, benim bu halime bakar: 'Bravo Şövalye, şimdi artık silahlarını da elinden kaptırmaya başladın. Bravo sana!' derdi. Lanet olsun! İlerleyeceğime, gittikçe geriliyorum."

Bir yandan böyle kendi kendine homurdanırken bir yandan da yeni zindanını el yordamıyla yoklayıp dolaştı. Bu iş uzun sürmedi. Şövalye, dilini şaplatarak:

"Amma da iş ha!.." diye düşündü. "Eşyadan geçtik, odada bir ot yığını bile yok. Geceyi bu soğuk taşlar üstünde mi geçireceğiz?.. Ne yapalım, uyuruz. Hele şu tavanın basıklığına bak... Burası da bu sabah Kardinal Espinosa hazretlerinin bendenizi hapsettiği tabutun biraz daha iricesi... Eee, bu da nesi?"

Yürürken ayağı bir şeye çarpmış, eğilip yoklayınca bunun katlanmış bir kâğıt olduğunu görmüştü. Kendi kendine:

"Kâğıt," dedi, "Tanrı cezasını versin... Zifiri karanlıkta bir şey görmek mümkün değil ki... Acaba bana mı yazılmış? Zannetmem, bana yazılmış olsaydı, okuyabilmem için biraz da ışık lütuf buyurulurdu. O halde bunu birisi burada düşürmüş olacak. Eninde sonunda anlayacağız. Şimdilik elimden başka bir şey gelmez."

Şövalye kâğıdı koynuna yerleştirdikten sonra tekrar kendi kendine konuşmaya devam etti:

"Acaba bu seferki oyunu bana kim oynadı? Espinosa mı? Yoksa Fausta mı? Kim olursa olsun, yakalandık ya, ona bakalım. Herhalde buraya beni tıkanlar, bunu bana iyilik olsun diye yapmadılar... Acaba bundan sonra ne yapacaklar? Çünkü burası normal zindanlara pek benzemiyor."

Sonra durup ortalığı kokladı:

"Bu koku da ne demek oluyor?" diye düşündü.

"Burası dilber bir kadının yatak odası değil ya... Anladım, anladım... Bu işte yine Fausta'nın parmağı olacak. Fausta'dan başka hangi kadın böyle bir mezara iner? Bana bir şeyler olmaya başladı. Uykum geliyor, nefesim daralıyor, başım ağırlaşıyor, vücudum uyuşuyor... Fausta ha? Öyle ya... Buradan yine o şeytan Fausta geçmiş olacak..."

Ve durumuna hiç uymayan alaycı bir gülüşle düşünmeye devam etti:

"Bu kadın beni kaç defa öldürmeye çalıştı, bir türlü başaramadı. Üstüne üstlük hep farklı yollarla öldürmeye çalıştı. Ama beceremedi. Bakalım şimdi nasıl bir şekilde öldürmeye çalışacak merak ediyorum."

Sanki bu soruya cevap verilecekmiş gibi birdenbire odanın tavanında küçük bir pencere açıldı. Buradan belli belirsiz bir ışık sızdı ve Pardaillan'ın herhalde tanıdığı bir ses duyuldu:

"Pardaillan, öleceksin!"

Pardaillan:

"Tamam!" diye düşündü. "Değil mi ki bir kere dilber Fausta'nın sesini duyduk... Artık ölümden başka bir şey konuşamayız. Bakalım bu sefer ne hazırlamış?.."

Görünmeyen Fausta devam ediyordu:

"Pardaillan, seni kılıçla öldürmek istedim, kılıçtan kurtuldun. Seni boğarak öldürmek istedim, sudan kurtuldun. Seni yakıp öldürmek istedim, ateşten de kurtuldun. Sonra da bana: 'Bundan sonra da bana karşı kullanacak silahın kaldı mı, beni neyle öldüreceksin?' diye sordun. İşte şimdi cevap veriyorum: Seni teneffüs ettiğin zehirli ha-

vayla öldüreceğim, Pardaillan... İki saate kalmadan, bir ceset haline geleceksin!"

Pardaillan şu karşılıkta bulundu:

"Ben de kendime sorup duruyordum, madam. Buradaki koku, dikkatimi çekmişti de... Hemen aklıma siz geldiniz. İnanmazsınız ama, inanın öyle... Sizi düşündüm."

Fausta:

"İnanırım," dedi. "Ne düşündün bakalım, Pardaillan?"

Pardaillan soğuk bir sesle cevap verdi:

"Ne mi düşündüm? Dünyada sizden başka hiçbir kadının bu çukura inmeyeceğini düşündüm. Fausta bu çukura indiyse muhakkak ölümü de beraberinde getirip burasını mezara çevirmek için inmiştir diye düşündüm."

Fausta:

"Doğru düşünmüşsün, Pardaillan! Öleceksin. Hem de benim zehirlediğim havayı teneffüs ederek öleceksin!" dedi.

Birbirini görmeyen bu iki insanın konuşması, gerçekten şaşırtıcıydı.

Pardaillan sözüne devam ederek:

"Bana da öyle geliyor ki ciğerlerim sağlamdır ve sizin zehirlediğiniz hava da beni öldürmeyecektir," dedi. "Hem artık beni öldürme düşüncesini kafanızdan çıkarmadığınız için size kızmaya başlıyorum, madam... Beni neden öldürmek istiyorsunuz, bilmiyorum ki..."

Fausta üzüntülü bir sesle cevap verdi:

"Seni seviyorum da ondan Pardaillan!"

"Beni seviyor musunuz? Sevseydiniz, yaşatmaya çalışmanız gerekirdi. Şimdiye kadar sevişen insanların, sevdiklerinin hayatlarına, kendi canlarından fazla değer verdiklerini gördüm. Oysa siz... Ama ne olursa olsun, bu zehirli tuzağınızdan da yakamı kurtaracağım, madam!"

Fausta kendinden emin bir sesle:

"Olabilir, Pardaillan... Zehirden de kurtulursun, ama ölümden kurtulamazsın," dedi.

"Sizce bir sakıncası yoksa bunu bana anlatır mısınız?"

"Zehir tesir etmese de burada açlıktan ve susuzluktan öleceksin!.."

"Ah! Bu çok kötü bir şey, madam... Saflığımı ayıplamayın, ama ben sizden böyle canavarlık beklemezdim. Meğer yanılmışım!.."

"Biliyorum, Pardaillan... Açlık ve susuzluktan yavaş yavaş ve çok acı çekilerek ölünür. Buna meydan vermemek için buranın havasını zehirlemiştim. Dua et ki zehir sana tesir etsin, açlığın, susuzluğun işkencesinden kurtul..."

Pardaillan alay etti:

"Mükemmel! Kurtulmayayım diye iki türlü ölüm tedbirini birden aldınız demek?"

"Elbette ya... Her türlü tedbiri aldım. Bak, mezarını demir bir kapı kapıyor."

"Göremedim madam. Baykuş gözü olmalı ki bu zifiri karanlıkta görebilsin... Fakat elimle yokladım."

"O kapının anahtarı nehre atıldı. Bundan başka kapının önüne kalın bir duvar örülecek. Seni düşüren tavanı hareket ettiren düzen de bozulacak. Ayrıca yukarıdaki odanın kapı ve pencereleri duvarla örülecek. O zaman bu dünya ile ilişkin kalmayacak. Kimse senin burada olduğunu bilmeyecek. Bağırsan da kimse sesini duymayacak... Kimse yanına giremeyecek. Ben bile giremeyeceğim. Şimdi anlıyor musun, Pardaillan, şimdi anlıyor musun ki ölüme mahkûmsun ve dünyada hiçbir şey seni bu ölümden kurtaramaz?"

"Önüme ne kadar engel yığarsanız yığın... Ben zehirden de, açlık ve susuzluktan da kurtulup buradan sağ ve salim çıkacağım. Bütün bu yaptıklarınız, bana olan sevginizin delili, öyle mi? Sevdiğiniz için beni, yaşayanlardan ayırıp öteki dünyaya göndermek istiyorsunuz, değil mi?"

"Evet, Pardaillan, seni sevdiğim için ölmen lazım!"

Fausta bu sözleri acılı ve boğuk bir sesle söylemişti. Pardaillan alaylı konuşmasına devam etti:

"Diyorum ya işte... Eğer bu sevgi gösterisinden bir şey anlıyorsam, ben de Pardaillan olmayayım! Bu yeni sevgi gösterisinden elde edeceğiniz tek kazanç, aramızdaki hesap listesinin biraz daha kabar-

ması olacaktır. O hesabı da bir gün göreceğiz. Yemin ederim ki göreceğiz madam!"

Bu sözler öyle kesin bir eda ile söylenmişti ki şövalyenin geleceğe ait korkunç niyetleri bulunduğu hakkında en ufak bir şüpheye yer bırakmıyordu.

Dahi bir komedi artisti kadar hislerini saklamasını bilen Fausta, aynı zamanda son derece inanmış bir kadındı. İdealini gerçekleştirmek ümidi yavaş yavaş kaybolmuştu, ama Borgia soyundan kadınlara vergi olan gururu sağlam kalmıştı.

Bir zamanlar insan havsalasının alacağı en yüksek tepelere tırmanmış, sonra birdenbire düşmüş ve kendine geldiği vakit ezik, perişan ve bitkin olduğunu hissetmiş; artık Tanrı'nın kendisini görevlendirmiş olduğuna inanmamaya başlamıştı.

Bütün bu durumlara sebep olan bir kişi vardı: Pardaillan!

Fausta giderek kendini yanlış bir inanca kaptırmış ve bu inanç ona hâkim olmaya başlamıştı.

Eğer Pardaillan'ı öldürürse işler düzelecekti. Fakat ne yazık ki Pardaillan, Fausta'nın bu konudaki bütün çabalarını boşa çıkarmıştı.

Tam yok olduğunu sandığı sırada Pardaillan birdenbire yine ortaya çıkıvermişti. Ve ne zaman yeniden meydana çıktıysa her seferinde Fausta'nın uzun uzun çalışıp kurduğu planları altüst etmişti. Fausta, Pardaillan'dan korkmaya başlamıştı. Bu, yenilmez bir adamdı. Adeta ölümsüz bir yaratıktı. Pardaillan, kaderin Fausta'nın karşısına çıkardığı amansız bir şeytandı. Fausta, bu şeytanla boğuşacak, boşuna uğraşacak ve Pardaillan her mücadeleden galip çıkacak, kurtulacak ve nihayet bir gün Fausta'yı öldürecekti...

Fausta mücadeleye devam ediyordu, ama artık kendi gücüne güveni kalmamış, içine şüphe girmişti. Hangi çareye başvurursa vursun, Pardaillan'ın, elinden kurtulacağını biliyordu.

İçinde bu düşünceler çarpıştığı sırada, Pardaillan'ın da onun içini okumuşçasına söylediği sözlerin Fausta üzerinde nasıl bir etki uyandıracağını tahmin etmek zor değildir.

Pardaillan, şimdi de açlıktan veya zehirlenerek ölmekten kurtulacaktı!

Şövalye bunu övünmek için söylemiyordu. Onun da Fausta'nın

inançlarına tamamen zıt olan birtakım inançları vardı. Öyle ki Fausta hangi çareye başvururssa vursun, Pardaillan'ı yere seremeyecekti. Çünkü şimdiye kadar bu kadının kurduğu bütün tuzaklardan mucizevi başarılarla kurtulmuştu, onun için şövalyenin de içinde şu inanç yer etmişti: Fausta ile mücadelesi ne kadar uzun ve ne kadar çetin olursa olsun, sonunda kendisi bu müthiş ve zalim düşmanını yere serecekti!

Şimdi de Fausta'nın, onu düşürdüğü durum ne kadar kötü olursa olsun, Pardaillan'ın, buradan kurtulacağına olan inancı sonsuzdu. Ve şövalye bu mezardan da kurtulacağını söylediği vakit Fausta'nın tüyleri ürpermişti. İçindeki şüphe gittikçe kuvvetleniyordu. Acaba Pardaillan'ın buradan kurtulamaması için her türlü tedbiri almış mıydı? Acaba Pardaillan'ın kaçmasına yarayacak bir yol bırakmış mıydı?.. Bu yüzden şövalyeye titreyerek sordu:

"Demek sen bu sefer de kurtulacağına inanıyorsun, öyle mi Pardaillan?"

Pardaillan:

"Elbette!" dedi.

Fausta soluk soluğa sordu:

"Ama bu nasıl olur?.."

Şövalye, Fausta'nın kanını donduran bir sesle söylendi:

"Çünkü daha önce de söylediğim gibi, sizinle görülecek bir hesabım var! Çünkü artık sizin bir insan değil, bir canavar olduğunuzu anladım ve bundan böyle size acımanın bir cinayet olacağına inandım... Çünkü artık sabrımı tükettiniz ve başınızı bir yılanın kafasını ezer gibi ezmeye karar verdim... Çünkü alnımda Pardaillan'ın Fausta'yı alt ederek zararsız bir hale getireceği yazılı!.. Beni öldüremeyeceğinizi ve buradan da dipdiri çıkacağımı siz de biliyorsunuz!.. Artık bir kadın değil, cehennemden çıkma bir şeytan olduğunuzu anladığım için size apaçık söylüyorum. Madam kendinizi koruyun! Zira Pardaillan'ın pençesi bir gün omuzunuza inecektir! O gün artık her şey bitmiş olacak, Fausta bütün cinayetlerinin hesabını verecek, dünya da bu beladan kurtulacaktır!.."

Fausta, şövalyenin söylediklerini büyük bir dikkatle ve titreyerek dinlemişti. Beynini kemiren şüphe, onda da kuvvetli bir inanç haline

dönmeye başlamıştı. İçinden:

"Evet!" diyordu. "Dediği gibi kurtulacak! Bu, alnımın değişmeyecek yazısı... Fausta, Pardaillan'a dokunamayacak! Çünkü Pardaillan'ın onu öldürmesi lazım!"

Fakat şövalye iyice kızıp da bir gün pençesinin omuzuna ineceğini ve cinayetlerinin hesabını soracağını söyleyip tehdide başladığı vakit bu korkunç kadının iradesi, bütün düşüncelerine hâkim oldu... Şövalyenin başkalarını korkudan tir tir titretecek olan tehditleri karşısında Fausta'yı ürkütmek şöyle dursun, onu tam tersine kamçıladı. Hemen soğukkanlılığını ve berrak düşünme kabiliyetini tekrar elde etti. Sakin bir sesle:

"Merak etme, şövalye!" dedi. "Kendimi iyi koruyacağım ve pençenin omuzuma inmemesi için elimden geleni yapacağım!"

Pardaillan:

"Görürüz!" dedi. "Size benden ne kadar sakınmanızı tavsiye etsem yine az... Hem artık beni affedin, madam... Bana bol bol hediye ettiğiniz zehirden midir, nedir, üstüme bir ağırlık çöktü. Uykum geldi... Artık bu konuşmayı bırakalım. Ben de şu taşlara uzanıp mükemmel bir uyku çekeyim! Geceniz hayırlı olsun!"

Fausta'nın yaktığı hapın havaya karışan dumanlarını bol bol ciğerlerine çekmiş olan Pardaillan, yavaş yavaş başının ağırlaştığını ve kuvvetten düştüğünü hissederek pelerinine sarınıp soğuk taşlara uzandı.

Fausta yavaşça:

"Hoşça kalın Pardaillan!" dedi.

Şövalye yarı uyur haldeyken bile, Fausta'yla son bir defa daha alay etmekten kendini alamadı:

"Ne hoşça kalı canım? Hoşça kal değil, tekrar görüşelim, deyin! Daha konuşacağımız çok şey var..."

Son kelimeler dudaklarında dondu ve hareketsiz bir halde kalakaldı. Bir ceset gibi katılaşmıştı. Uyuyor muydu, yoksa ölmüş müydü?..

YİRMİ BİRİNCİ BÖLÜM
EHLİLEŞTİRİLEN CENTURION

Fausta, dikkatle dinlediği halde yüreğinin iki misli hızlanan çarpıntısından başka hiçbir ses duyamadı. Biraz daha bekledi... Sonra Pardaillan'a seslendi, bir şeyler söyledi. Fakat hiçbir cevap alamadı.

Bunun üzerine doğruldu ve yavaşça odadan çıkarken aldığı tedbirlere güveni artmış olacak ki kapıyı kapamaya da lüzum görmedi. Doğruca kendisini vaktiyle Centurion'la konuşurken gördüğümüz odaya yöneldi. Orada koltuğuna oturdu ve hareketsiz, uzun zaman düşündü. Kafasında, cevabını kesinlikle veremediği bir soru vardı:

"Magni beni yine aldattı mı? Pardaillan'ın teneffüs ettiği uyku ilacı mı, yoksa zehir mi?"

Bu soru kafasında tabii olarak ikinci bir soruyu doğuruyordu:

"Şövalye öldü mü, yoksa uyuyor mu?.."

Fausta soluk soluğaydı. Yaptığı işten adeta bir can acısı duyuyordu. Buna rağmen muhakemesi berraklığını kaybetmemişti; kendi kendine:

"Ölürse iyi olur," diyordu. "Bu aşktan kurtulurum ve ruhum eskisi gibi huzura kavuşur... Ondan sonra kutsal görevime büyük bir şevkle yeniden başlayabilir ve başarıya ulaşabilirim. Eğer Pardaillan ölmüşse yolumdaki tek engeli de kendi irademle yok etmiş sayılırım... Fakat ölmemiş de sadece uyuyorsa her şeye yeniden başlamam gerekecek!.. Pardaillan'a yapılan hiçbir suikasttan emin olunamıyor ki... Bir yanına girebilseydim... Hiç değilse o uyurken kalbine bir hançer saplar, işini bitirirdim... Nereden aklıma geldi de kapının anahtarını suya attırdım?.. Tedbirlerim aleyhime döndü... Yaptığım işten emindim. Fakat bu adamın kendine güveni o kadar sonsuz ki benim kendime olan güvenimi sarstı... Şimdi günlerce onun mezarının başında, korku ve endişe içinde sonucu beklemem lazım ge-

lecek... Öldüğüne emin olmadan buradan ayrılamayacağım ve bu bekleyiş, benim için dayanılmaz bir işkence olacak..."

Uzun zaman oturduğu yerde kaldı. Düşündü ve yeni planlar tasarladı. Nihayet bir karara varmış olacak ki masanın üstündeki çıngırağı çaldı. Daha çıngırak sesi bitmeden, odaya bir adam girerek yerlere kadar eğildi...

Bu adam, Pardaillan'ın handan kovduğu engizisyon görevlisi, Kızıl Sakal'ın sahte yeğeni ve sağ kolu Don Centurion'du.

Fausta, onu görünce tepeden bakan bir tavırla:

"Centurion görüyorum ki hakkınızda bana çok şey anlatmışlar!" dedi. "Kudretli ve hünerli amirlerin rehberliğinde siz, mükemmel bir yardımcı olabileceksiniz... Sizi denemek için vermiş olduğum bazı görevleri çok iyi başardınız... Emirlerimi, zekice ve harfi harfine yerine getirdiniz... Bu bakımdan sizi tamamen hizmetime almaya karar verdim."

Centurion sevincinden çıldırmış gibi:

"Madam, size sadakat ve başarıyla hizmet edebilmem için elimden geleni yapacağım!" diye söylendi. Konuşmaya devam edecek olduysa da Fausta birden sözünü kesti:

"Boş laflara lüzum yok! Prenses Fausta, emrinde çalışanlara krallar gibi yüksek ücret verir... Buna karşılık tam bir sadakat ve başarı ister... Sizin gibi kafası işleyen bir hukukçu, insanların çıkarlarında, sadakatlerinin ne büyük rolü olduğunu bilir... Sizin de çıkarınız, bana sadık olmanızda ve akıllıca iş görmenizdedir. Size güvenme konusuna gelince ondan daha sonra da bahsedebiliriz... Ancak şimdilik asıl önemli olan nokta, sizin benim gibi bir efendi bulamayacağınızı kafanıza iyice yerleştirmiş olmanızdır..."

Centurion bir köle tavrı takınarak:

"Doğrudur, madam!" dedi. "Ben de, sizin gibi kudretli bir prensesin hizmetine girmeyi, bu yüzden, kendim için büyük bir mutluluk ve şeref sayıyorum!"

Fausta, tasdik anlamında başını ağır ağır salladıktan sonra devam etti:

"Üstat Centurion! Siz yoksul, gölgede bırakılmış ve sizi hizmetinde kullananlar tarafından küçük görülen birisiniz! Gerçi tahsil-

li, zeki ve gözü pek bir insansınız... Fakat manevi üstünlüğünüze rağmen hep aşağılık işlerde kullanılmış; vicdansız, casus ve papaz karışımı bir kişi olarak kaldınız. Böyle de kalacaktınız. Birçok işte kullanılacak, fakat bugünkünden daha yüksek bir mevkiye erişmenize imkân olmayacaktı... Çünkü sizi kullananlar, gölgede kalmanızı, tanınmamanızı tercih edeceklerdi..."

Fausta'nın merhametsizce açıkladığı bu gerçeklerin, kendisinde ne gibi bir etki uyandırdığını yüzünden anlamak mümkün olmayan Centurion:

"Bana söylediğiniz bu sözler acı, ama ne yazık ki gerçeğin ta kendisi, madam!" dedi.

Fausta, kendisine merakla baktı ve gülümseyerek tekrar söze koyuldu:

"Başarınız ne olursa olsun, mevkiniz değişmeyecekti... Gerçi bir 'don' unvanı almışsınız ama bunun ne kadar sahte olduğunu siz herkesten daha iyi bilirsiniz... Oysa kilise dışında büyük mevkilere geçebilmek için asil soydan gelmek lazım!"

"Yazık ki öyle, madam!"

"Yolunuzdaki bu büyük engellere rağmen emelleriniz de pek büyük..."

Fausta, merak içinde bulunan Centurion'u bir an daha süzdü. Sonra birdenbire:

"Fakat ben bu emellerinizi gerçekleştirebilirim!" dedi. "Hatta size hayal ettiğiniz mevkilerin daha yükseğini de temin edebilirim ve bunu yalnız ben yapabilirim... Çünkü tanıdığınız kudretli kimseler içinde sizi yükseltmeyi düşünen bir tek ben varım!"

Centurion diz çöktü:

"Madam!" diye kekeledi. "Eğer bu dediğinizi yaparsanız, kulunuz, köleniz olurum!"

Fausta kesinlikle:

"Yaparım!" dedi. "Size gerçekliğini kimsenin tartışamayacağı bir asalet veririm. Hatta bugün kendi asaletlerine ve mevkilerine güvenerek sizi küçük görenlerin de üstüne yükseltirim! Kavuşacağınız servete gelince, şimdiye kadar size vermiş olduğum para, şimdiden sonra vereceğimin yanında bir hiç kalacaktır. Bir şartla: Az önce de

söylediğiniz gibi kölem olacaksınız!.."

Centurion soluk soluğa:

"Emredin!" dedi. "Hiçbir köle size benim kadar sadık olmayacaktır!"

Fausta bir koltuğa rahatça yerleşmişti. Beyaz ipek terlikler içindeki ayaklarını üst üste atarak üzerinde ipek yastık bulunan alçacık bir iskemleye uzatmıştı. Centurion ise birkaç adım ötede diz çökmüş, bir tanrıçanın karşısında duruyormuş gibi bir tavır takınmıştı. En sadık bir köleden daha sadık olacağını söylerken dizleri üstünde yürüyerek Fausta'ya yaklaştı ve dudaklarını Fausta'nın terliklerinin ucuna değdirdi.

Bu harekette şüphesiz Fausta'ya karşı dinî denilebilecek bir saygı gösterisi vardı. Zaten Fausta, papalığını ilan ettiği sıralarda böyle saygı gösterilerine alışmıştı. Fakat Centurion'un, yerde bir köpek gibi sürünmesi cidden aşağılık ve çirkin bir davranıştı. Böyle olmasına rağmen zihninde Centurion için özel bir plan tasarlayan Fausta, adamın bu hareketlerinden duyduğu tiksintiyi hiç belli etmedi. Tam tersine eğildi ve beyaz elini, secdeye varmış haydudun başına koydu. Centurion'u bu aşağılık durumda kalmaya zorlarken bir yandan da bir okşayış kadar tatlı sesiyle:

"Bana gösterdiğiniz bu saygıyı kabul ediyorum! Sadık bir köle olun, ben de sizi iyi bir efendi olayım!" dedi ve ayağını çekti. Centurion başını kaldırdı, fakat diz çökmüş bir halde kaldı. Fausta ise birden değişen bir sesle:

"Kalkın ayağa!" dedi.

Sonra çok sert bir eda ile ilave etti:

"Benim önümde kendinizi aşağı hissetmeniz lazım. Fakat başınızı kaldırıp büyüklere dimdik bakabilmeyi de öğrenmelisiniz... Çünkü yakında siz de onlar ayarında bir insan olacaksınız!.."

Centurion sevinç ve gururdan sarhoş bir halde kalktı. Haydut kendini kaybedecek kadar coşmuştu! Demek artık hayalini kurduğu büyük efendiyi bulmuş, bütün emellerini gerçekleştirme imkânı doğmuştu. O da şimdiden sonra saygı ve ilgi görmesi gereken bir adam olacaktı. İnsan, kendisini hiçlikten kurtarıp büyük ve kudretli bir kişi haline getiren efendisine sadık olmaz da ne yapardı?.."

Fausta da, adamın kafasından geçenleri anlamışçasına sakin ve fakat tehdit kokan bir sesle söylendi:

"Evet, sizin çıkarınız sadık olmanızı gerektirir!.. Kaldı ki elimde, sizi her an idama mahkûm ettirebilecek kadar çok delil de var..."

Centurion, gayet ciddi olduğunu anladığı bu tehdit karşısında sararırken, Fausta ilave etti:

"Centurion, bana kimse ihanet edemez! Bunu hiç aklınızdan çıkarmayınız!.."

Centurion, Fausta'nın yüzüne baktı ve alçak, fakat heyecanlı bir sesle:

"Madam," dedi, "sadakatimden şüphe etmekte haklısınız. Çünkü sizin için başkalarına ihanet ettim. Fakat bütün ruhum ve vücudumla size ait olduğumu belirtirken, tamamen doğruyu söylediğime yemin ederim... Ayrıca menfaatim de böyle davranmamı gerektiriyor. Dünyada sizin, benim için yapmaya karar verdiğiniz iyiliği kimsenin yapamayacağını pek iyi bilirim... Prenses Fausta'ya ihanet etmektense, Tanrı'ya ihanet ederim, madam!.. Çünkü Prenses Fausta'yı aldatmak, kendimi aldatmak demektir. Halbuki kendime hiçbir düşmanlığım yok!"

Fausta ağır ağır:

"İyi!" dedi. "Anladığım dilden konuşuyorsunuz!.. Şimdi işlerinizden bahsedelim... İşte size Mösyö Pardaillan'ı yakaladığınız takdirde vereceğimi vadettiğim yirmi bin franklık ödeme emri... Bu da yardımcılarınıza dağıtılmak üzere on bin franklık bir ödeme emri..."

Centurion, iki kâğıdı titreyerek aldı ve çabucak koynuna sokarken içinden: "Ne? O haydutlara on bin frank mı? Yo, Madam Fausta... Bu kadarı fazla... Bin frank onları sevinçten deli eder, dokuz bini de bana kâr kalır!" dedi.

Ne yazık ki Centurion, Fausta'yı henüz iyi tanımıyordu. Fausta, ruhunu gözlerinden okuduğu Centurion'a, şimdiki efendisinin aldatılamayacak bir insan olduğunu ve bu efendiyle dürüst iş görmek gerekeceğini anlatmaya karar verdi:

"Bu çeşit huylarınızdan da vazgeçmeniz gerekecek! Benim size verdiğim hisse yeter... Ötekilere layık gördüğümü de onlara eksiksiz vermeniz lazım. Prenses Fausta, ancak her bakımdan güvenilir in-

sanların hizmetlerinden hoşlanır. Eğer hizmetimde kalmak istiyorsanız, son derece namuslu olacaksınız... Benim gözümden kaçırabileceğiniz hiçbir şey yoktur. Sizin bu parayı hak edenlere dağıtmanızdan bir saat sonra ben her birine ne miktar para verildiğini öğrenebilirim. İçinden bir frank aldığınız ortaya çıkarsa, sizi mahvederim!"

Centurion utancından şaşırıp bozararak eğildi:

"Görüyorum ki gerçekten Tanrı'nın gönderdiği bir meleksiniz!.. Çünkü insanların zihinlerinden geçenleri de okuyorsunuz!.. Bundan böyle bu çeşit şeyler düşünmeyeceğime yemin ederim, madam!.."

Fausta soğuk bir tavırla:

"İyi yaparsınız!" dedi. "Şimdi bana cüceyi getirin bakayım!"

Centurion çıktı ve biraz sonra, yanında El Chico ile geri döndü.

Doğrusu, küçük adamın, huzuruna çıktığı bu ünlü kadının, güzelliği ve azameti karşısında hissettiği şaşkınlığı ve hayranlığı anlatabilmek güç olacaktır. Bununla birlikte cüce, ilk anda bu halini hiç sezdirmeyen bir tavır takındı... Fausta'nın karşısında da o her zamanki kendini beğenmiş bir eda ile durdu. Onun bu görünüşünde garip de olsa bir zarafet bulunduğu şüphesizdi. Küçük adamdı, ama mütenasip yapılıydı...

Fausta, bir an cüceyi gözden geçirdi. Sonra sesini yumuşatarak:

"Fransız'la arkadaşlarını buraya siz mi getirdiniz?" diye sordu.

Okuyucularımızın da fark etmiş oldukları gibi, El Chico, pek geveze biri değildi. Üstelik, nezaket denilen şeyi de ya bilmez veya önemsemezdi. Fausta'nın sorusuna evet anlamında başını eğerek cevap verdi.

Fausta, karşısında bulunan kimseye, ondan en iyi şekilde yararlanabileceği tarzda muamele ederdi. Centurion'la konuşurken sert, korku ve saygı uyandıran, adeta erkekçe bir tavır takınıyordu. Cüceyle konuşurken ise sertliği bıraktı. Daha samimi, daha tatlı ve okşayıcı bir tavır takınarak gülümsedi ve tekrar sordu:

"Don César, size iyilik etmemiş miydi?.. Kendisine sevgi değilse bile, herhalde şükran duymanız gerekirdi. Buna rağmen onu buradaki tuzağa çekmeye razı oldunuz. Neden?"

El Chico, kurnaz kurnaz gülümsedi.

"Ben asıl tuzağın Fransız için kurulduğunu sanıyordum, madam! Benim de gözüm, kulağım var. Görüyor ve işitiyorum. Küçüğüm ama, aptal değilim ya..."

"Demek ki iki hemşerinizi hiçbir tehlikenin tehdit etmediğini anladınız... Peki, Don César'ın hayatı tehlikede olsaydı, yine bu işi yapar mıydınız? Açık cevap verin!"

Küçük adam, cevap vermeden önce bir an duraladı. Yüzünde bir acı ifadesi belirdi. Gözlerini kapadı ve küçük yumruklarını sıktı. Belli ki içinde şiddetli bir mücadele oluyor ve Fausta da onun bu halini merakla izliyordu. Sonunda cüce içini çekti ve:

"Hayır, yapmazdım," diye cevap verdi. Fausta:

"Ama, o zaman da size benim adıma vadettikleri iki bin frangı kaybederdiniz," dedi.

El Chico, içindeki mücadele sırasında bunun kararını vermiş olacaktı. Kesin bir dille:

"Sağlık olsun!" dedi.

Fausta gülümsedi:

"Görüyorum ki şükran borcunuzu unutmuyorsunuz... Peki, Fransız'ı neden ele verdiniz?"

Küçük adam çabuk çabuk:

"Onu tanımıyorum," dedi. "Kendisi Don César gibi ahbabım değildi ki..."

Fausta, bu sözlerde bir gariplik sezdi:

"Sizin ahbabınız değil, ama uğrunda iki bin frangı feda edecek kadar sevdiğiniz Don César'ın ahbabı... Bazen bir insanın ahbabına verilen zarar, o insana, kendisine verilen zarardan daha ağır gelir, bunu bilir misiniz?"

Fausta bu soruyu, sanki önemli değilmiş de, dikkate değmezmiş gibi soruyordu, ama gözünü bir saniye bile cüceden ayırmıyor ve El Chico'yu, ruhunu okumak istercesine süzüyordu. Cüce, birden irkildi ve birisine zarar vermekle, onu sevenleri de zarara sokabileceği düşüncesine şaşmış göründü. Fakat böyle bir söz üzerinde fazla durup düşünmek, El Chico'nun harcı değildi. Omuz silkerek, Fausta'nın anlayamadığı bir-iki söz mırıldandı. Fausta'ya gelince, cüce-

nin ağzından başka laf alamayacağını anlayınca, El Chico'ya biraz beklemesini işaret ederek, alçak sesle Centurion'a bir emir verdi ve Centurion hemen odadan çıktı. Fausta tekrar cüceye döndü:

"Şimdi size vadedilen parayı getirecekler," dedi. "Sizin için epey yüklü bir para..."

Cücenin gözleri parladı, yüzü güldü, fakat hiç sesi çıkmadı. Bu sırada Centurion tekrar odaya girmiş, Fausta'nın önüne iri bir kese koymuştu. El Chico'nun gözleri, artık bu keseden ayrılmaz olmuştu. Fausta yavaşça:

"Bu kesede, iki bin değil, beş bin frank var," dedi. "Alın, sizin olsun..."

El Chico bu kadar parayı bir arada görmemişti. Gözleri fal taşı gibi açıldı. Sevinci ve şaşkınlığı o kadar büyük oldu ki yerinde mıhlanmış gibi kalakaldı ve kekeledi:

"Beş bin frank ha?"

Gülümseyen Fausta:

"Evet," dedi.

"Hepsi benim mi?"

"Evet, hepsi sizin. Alın."

Fausta bu sözleri söylerken keseyi, küçük adama doğru itmişti. El Chico birden atılarak keseyi iki eliyle yakaladı ve bütün gücüyle göğsüne bastırdı. Tekrar elinden almalarından korkuyormuş gibi bir tavır takınmıştı. Gözlerine ve kulaklarına inanmıyordu:

"Beş bin frank!.. Beş bin frank!" diye tekrarlayıp duruyordu.

Fausta, cücenin halinden hoşlanmış gibiydi:

"Yaa," dedi, "beş bin frank... Hepsi de bu kesede... İsterseniz sayın."

El Chico, kendisiyle alay edilip edilmediğini anlamak istercesine elini hızla kesenin bağına attı. Fakat onu çözemedi. Gözlerini Fausta'ya dikti ve onu o kadar tatlı bir şekilde gülümserken gördü ki içine güven geldi. Başını sallayarak bu kadar iyi kalpli ve cömert bir kadına güvensizlik gösterip kesedekileri sayamayacağını anlatmak istedi ve birdenbire gülmeye başladı. Fakat bu gülüşte garip bir hal vardı. Gülmekle hıçkırık arasında bir şeydi bu... Aynı zamanda cücenin

gözlerinden de yaşlar boşanıyordu. El Chico dalgın ve adeta sayıklar gibi söyleniyordu:

"Artık ben zenginim! Kral kadar zenginim!"

Fausta, bu garip sevinç gösterisine şaştıysa da bir şey hissettirmedi. Ciddi kaldı. Hatta son derece tabii, müşfik bir tavır takındı. Ve bu haliyle cüceyi daha ziyade kendine çekti. Sonra en tatlı sesiyle söylendi:

"Evet, artık zenginsiniz! Artık sevdiğinizle evlenebilirsiniz!.."

Bu sözleri işiten El Chico tir tir titredi. Kızardı, sarardı ve dehşetle bakan gözlerini Fausta'ya dikti. Laf olsun diye bu sözleri söylemiş olan, önemsemediği bu küçük adama azıcık takılmayı düşünmüş bulunan Fausta, cücenin bu şiddetli heyecanını derhal keşfetti. El Chico, ızdırap dolu bir yüzle hayır der gibi başını sallarken Fausta:

"Neden olmasın?" dedi. "Mükemmel bir erkeksiniz. Yaşınız da elverişli... Şimdi zengin de oldunuz. Neden evlenmek, bir yuva kurmak istemeyesiniz? Boyunuz biraz ufak ama sakat değilsiniz ya... Vücut yapınız kusursuz... Hatta yakışıklı bir adamsınız. Hayır demeyin. Görüyorum ki seviyorsunuz. O halde neden sevilmeyecekmişsiniz? Bana inanın... Siz de herkes gibi mutlu olabilirsiniz!"

El Chico, kendisiyle gayet tatlı konuşan ve sözlerinde hiçbir kırıcı taraf bulunmayan prensesin ümit verici sözlerini sonsuz bir ilgiyle dinliyordu. Fakat Fausta'nın bahsettiği mutluluk ona imkânsız gelmiş olacak ki acı çeken bir adam tavrıyla başını salladı. Fausta da ısrar etmedi; tatlı bir sesle:

"Haydi gidin," dedi. "Eğer bir gün sevdiğinizle veya onun ailesiyle konuşmak için bir yardımcıya ihtiyacınız olursa beni unutmayın. Belki sizin de işinizi yoluna koyarım. Bu, hatırınızdan çıkmasın. Haydi, şimdi güle güle gidin!.."

Çok heyecanlanan El Chico, bir teşekkür cümlesi bile bulamadı. Bu büyük prensesin önünde eğilmeyi bile unutarak sarhoş gibi sallana sallana kapıya yöneldi. Tam eşiği aşacaktı ki birden geri döndü. Fausta'ya doğru koştu, elini yakaladı ve ateşli ateşli öptü. Sonra geldiği gibi hızla koşa koşa çıktı gitti.

Fausta hiç kımıldamamış, hiçbir şey söylememişti. Nasıl Centurion'un acayipliğe varan saygı gösterisini tabii bir şekilde karşıladıysa

cücenin gösterdiği şükran hareketini de takdirle karşılar görünmüştü. El Chico, odadan çıktığı vakit Fausta şöyle düşünüyordu:

"Artık bu cüce benim için kafasını verir. Acaba sevdiği kadın kim? Acaba Pardaillan'dan bahsederken sesinde ve edasında neden kindar bir hava belirir gibi oluyor? Bunu bilsem fena olmazdı. Kim bilir, bu cüce, belki de göründüğünden daha fazla işime yarar."

Sonra birden ayağa kalktı, gidip bir pencereyi açtı. Hareketsiz ve sessiz bekleyen Centurion'a dönerek:

"Kararlaştırdığımız şeyi yapın," dedi. "Sonra da gelip beni kabul odamda bulun."

Sonra hiçbir cevap beklemeye lüzum görmeden, dediklerinin yapılacağından emin bir tavırla odadan çıktı, koridora yöneldi. Daha önce de durduğunu gördüğümüz kapının önünde durdu. Kapının küçük penceresini açıp baktı. Giralda, geniş bir sedirin üstünde, kendisine verilen uyku ilacının etkisi altında derin bir uykuyu dalmıştı. Fausta:

"On dakikaya varmaz uyanır," diye düşündü.

Pencereyi kapadı. Yoluna devam etti. Sonra Centurion'a bahsetmiş olduğu kabul odasına giderek kapıyı ardına kadar açık bıraktı.

Bu oda, oldukça ufaktı ve mobilyaca da zengin değildi. Fausta, bir koltuğa oturarak birkaç dakika bekledi. Az sonra Centurion kapıda belirdi. İçeriye girmeden:

"Tamam, madam," dedi. "Mümkün olduğu kadar çabuk davransak iyi olur. Evi arayacaklarını tahmin ediyorum."

Fausta daha vakit olduğunu anlatan bir hareket yaparak düşünmeye devam etti ve Centurion da yerinden kımıldamadan bekledi. Acaba ne düşünüyordu? Kafasında yine ne planlar hazırlıyordu? Böylece hareketsiz duran Centurion'a çok uzun görünen, birkaç dakika geçti. Nihayet Fausta ayağa kalktı ve Centurion'a odaya girmesini işaret etti. Adam, odanın içine doğru bir-iki adım daha atarak:

"Madam, artık gitmek zamanı geldi," diye tekrarladı.

Fausta sakin bir sesle:

"Kapının kanadını itiverin, fakat kapatmayın," dedi.

Centurion meraklanmıştı. Hiçbir şey söylemeden itaat etti. Ka-

nadı iterek geriye döndüğü vakit duvarda, ardına kadar açık olan kapı kanadının gözden sakladığı büyük bir delik gördü:

"Gizli bir kapı," diye mırıldandı. "Ha, şimdi anladım."

Fausta:

"Şu şamdanı da alın," dedi.

Centurion şamdanı alarak duvardaki deliğe doğru kaldırıp baktı. Aşağıya dar bir merdiven iniyordu. Centurion önden yürüyerek basamakları aydınlatırken Fausta da arkasından ilerledi ve deliğe girdikten sonra deliğin kapağını kapatıverdi. Centurion göz ucuyla o kadar gözetlediği halde kapının nasıl kapandığını göremedi.

Böylece yirmi basamak kadar indikten sonra iki insanın yan yana, rahat rahat gidebileceği genişlikte ve uzun boylu bir insanın bile başını eğmeden yürüyeceği yükseklikte bir yer altı dehlizine ulaştılar. Bu dehlizin zemini gayet ince kum döşeliydi. Bu zeminde hem kolay yürünüyor, hem de ayak sesleri duyulmuyordu.

Epeyce uzun bir yol gittikten sonra Centurion, yürüdükleri yolu dikine kesen bir başka dehliz gördü. Bu dehlizin ağzında durup sordu:

"Sağa mı, yoksa sola mı döneceğiz, madam?"

Fausta:

"Olduğunuz yerde kalın," cevabını verdi.

Sonra kendisi duvara yaklaştı. Hiçbir tereddüt göstermeden, bir taşı kaldırdı. Bu taş, aslında tahtadan bir kapaktı ve mükemmel bir surette boyanarak taş görünüşüne sokulmuştu. Fausta bu kapağı kaldırınca arkasında beliren deliğe elini soktu. Delikte bulunan gizli bir yayı oynatır oynatmaz, bir şıkırtı işitildi ve duvarda ufak bir kapı açılıverdi. Fausta, eliyle bu boşluğu işaret ederek Centurion'a:

"Geçin!" dedi.

Centurion, şamdan elinde, peşinde Fausta olduğu halde geçti.

Kendilerini, insan eliyle yapılmış oldukça geniş bir mağarada buldular. Bu mağaranın zemini de, geçtikleri dehlizlerde olduğu gibi ince kum döşeliydi ve epeyce yüksek olan tavanından birkaç lamba sarkıyordu. Alçak bir setin üstüne üç koltuk yerleştirilmişti ve bu koltukların önünde büyük bir masa duruyordu. Setin karşısına

gelen alana meşeden yapılma küçük sıralar konulmuştu.

Bu şekilde düzenlenmiş olan mağara, içinde elli kadar insanın rahatça oturabileceği bir toplantı salonuna benziyordu.

Centurion bu gizli toplantı salonunu biliyor muydu? Bu yer altı salonunun neye yaradığından ve burada neler konuşulup hazırlandığından haberli miydi?

Bu iki soruya da evet denilebilirdi. Çünkü mağaraya yaklaşırken Centurion'un halinde bir gariplik belirmişti. Tanıdığı belli olan bu salonu görür görmez, endişesi müthiş bir korkuya dönmüş, yüzünün rengi uçmuş ve şamdanı tutan eli titremeye başlamıştı. Gözlerini açmış, çevresine ürkek ürkek bakınıyordu. Fausta, ondaki bütün bu değişikliği fark etmemiş görünerek, sükûnetle:

"Mum yeterince ışık vermiyor. Lambaları yakın," dedi.

Centurion, Fausta'dan uzaklaşarak şaşkınlığını belli etmeyeceğine sevindi. Hemen elindeki şamdanı masanın üstüne bıraktı ve alnında biriken korku terlerini sildikten sonra lambaları yaktı.

Etraf aydınlanınca Fausta, adamına peşinden gelmesini işaret ederek mağaradan çıktı. Buraya gelirken geçmiş oldukları gizli kapıya kadar gitti ve:

"Bakın," dedi.

Eğilip bakınca Centurion'un tüyleri diken diken oldu. Acaba pek müthiş bir şey mi görüyordu?.. Hayır! Gördüğü çok basit bir şeydi. Gizli kapının üstüne bir delik açılmıştı. Bu delikten bakılınca mağaranın her tarafı mükemmel bir surette görülebiliyordu. Özellikle set ve setin üstündeki koltuklar, bu deliğin tam karşısına rastlıyorlardı. Centurion'un bütün gördüğü bundan ibaretti. Fakat doğrulduğu zaman ayakları adeta tutmaz olmuştu. Sallanıyordu ve neredeyse bayılacaktı.

Fausta hâlâ sakindi ve Centurion'un çılgınlık belirtileri gösterecek kadar değişik halini fark etmemiş gibi davranıyordu. İyice aptallaşan Centurion peşinde olduğu halde tekrar mağaraya geldi. Adam aşırı bir korku içinde, o kadar etrafını göremez bir duruma gelmişti ki Fausta'nın ikinci bir yaya dokunarak gizli kapıyı kapattığını da fark edemedi.

Ancak o zaman Fausta dedi ki:

"Bu delikten bakılınca yalnız bir şeyler görülmekle kalınmaz. Sizin de tahmin edebileceğiniz gibi mağarada konuşulanlar, kelimesi kelimesine duyulur. Ben bu gizli kapıda, kendim görünmeden, mağarada yapılan son iki toplantıyı seyrettim ve dinledim. Her şeyi bildiğimi söylememe bilmem gerek var mı?"

Centurion yere kapanıp yüzünü kumlara sürerek:

"Merhamet, madam!" diye inildedi.

Fausta, ayakları dibinde sürünen bu insan müsveddesine aşağılayıcı bir gözle bakarak kendisini ayağının ucuyla dürttü:

"Ayağa kalkın! Sizi engizisyona teslim etmek için mi hizmetime aldım sanıyorsunuz?"

Centurion bir sıçrayışta ayağa kalktı. Az önce korkusundan kendini kaybetmiş bir haldeyken şimdi de neredeyse sevincinden çıldıracaktı.

"Beni ele vermeyecek misiniz, madam?" diye kekeledi.

Fausta, omuzlarını kaldırdı. Soğuk bir tavırla:

"Korkudan aklınızı kaçırıyorsunuz galiba!" dedi.

Ve tehdit eder bir tavırla ilave etti:

"Dikkatli olun! Ben alçakları yanımda çalıştırmam!"

Centurion, derin bir nefes alıp ferahladıktan sonra:

"Ben alçak değilim, madam!.. Bunu siz de biliyorsunuz," dedi. "Ama ne yapayım, beni ele vereceğinizden korktum!"

Ve bir korku titreyişiyle sözlerine ilave etti:

"Ben de engizisyon görevlisiyim. Engizisyona ihanet edenlere ne müthiş işkenceler yapıldığını bilirim. Sizi temin ederim ki bu işkenceleri düşünen bir insan titrerse alçak değildir. Beni bekleyen ceza o kadar müthiş ki madam, ele vereceğinizden emin olsaydım, o işkencelere katlanmamak için şurada, gözlerinizin önünde kendimi hançerlerdim!"

Fausta, adama baktı; Centurion tekrar soğukkanlılığını elde etmiş, kendine gelmişti ve inandırıcı bir samimiyetle konuşuyordu. Fausta yumuşak bir sesle:

"Olabilir," dedi. "İşkence korkusundan titremenizi yerinde buluyorum. Bilmek istediğim şeyleri benden saklamış olmanızı da ba-

ğışlıyorum. Fakat bu artık son olsun... Prenses Fausta'nın hizmetini, kralının, hatta engizisyonun hizmetinden de üstün tutmalısınız. İçine karışacağınız olayların önemini siz değerlendiremezsiniz... Her gördüğünüz, her işittiğiniz, her yaptığınız, her dediğiniz, hatta her düşündüğünüz şey konusunda bana rapor vermelisiniz. Sizin vereceğiniz bu raporlardan nasıl yararlanılacağını tayin etmek, benim işim. Siz benim malımsınız. Sizi kullananları benim hesabıma aldatacaksınız. Fakat beni aldatmaya çalışırsanız, mahvolursunuz!.. Anlıyor musunuz?"

Centurion:

"Anlıyorum, madam," dedi. "Anlıyorum ve yemin ederim ki size sadık kalacağım. Sonra itiraf ederim ki sizinle boy ölçüşecek kuvvette olmadığımı da anladım."

Fausta:

"Hah şöyle... Şimdi bana söyleyin bakalım, toplantı saat kaçta yapılacak?"

"İki saat kadar sonra madam."

Sete yönelip koltuklardan birine oturan Fausta:

"Öyleyse daha vaktimiz var," dedi.

Centurion, Fausta'nın peşinden gitti ve onun karşısında setin dibinde durdu. Fausta, adamın gözlerinin içine bakarak:

"Her şeyden önce..." diye söylendi. "Burada toplanan adamlar, İspanya'nın bir yerinde Don Carlos'un bir oğlu olduğunu biliyorlar. Onu başlarına geçirmek istiyorlar. Çok araştırdıkları halde, bu zavallı prensin hangi ad altında gizlendiğini bulamamışlar. Oysa ben yemin edebilirim ki siz bu adı da biliyorsunuz!"

Centurion artık bütün bütüne Fausta'nın etkisi altına girmiş bir halde:

"Biliyorum, madam," dedi.

Beriki sakin bir sesle sordu:

"Söyleyin bakayım."

Centurion, tereddüt etmeden yanıtladı:

"Endülüs'te El Torero olarak bilinen ünlü bir boğa güreşçisi Don César..."

Fausta bu adı duyacağını asla ummuyordu. Hiç şüphe yok ki bu ad, kafasında evirip çevirip hazırladığı planları allak bullak ediyordu. Yine hiç şüphesiz ki Fausta için Centurion'un değeri bir köpeğinkinden bile daha aşağıya düşmüştü. Çünkü bu adı duyar duymaz, ansızın öfkelenerek bağırdı:

"Don César mı dediniz? Giralda'nın sevgilisi!"

Centurion, Fausta'nın sinirlenmesine şaşarak:

"Evet, o," dedi.

Fausta, öfkeden sapsarı kesilerek Centurion'un karşısına dikildi ve homurdandı:

"Alçak herif!.. Bunu bana, iki sevgiliyi de serbest bıraktıktan, çingene kızını da ıssız köşkte başkalarının gelip almasına terk ettikten sonra mı söylüyorsun? Seni gebertmek lazım!.."

Fausta setin üstünde ayağa kalkmış, bir elini masaya dayamış, ötekini de tehdit eder bir tavırla Centurion'a doğru uzatmıştı. Her zaman kendine hâkim olmasını bilen bu kadının hiddeti o kadar korkunçtu ve bakışlarından öyle şimşekler fışkırıyordu ki Centurion bir yandan ne biçim bir kabahat işlediğini, bir yandan da Fausta'nın şimdi kendisini hançerleyip hançerlemeyeceğini veya cellada verip vermeyeceğini düşündükten sonra:

"Madam," diye kekeledi, "bilmiyordum ki!.. Bana sormadınız ki!.."

Fakat Fausta kendini çabucak toparlayıp sakinleşti. Yüzü tekrar soğukkanlı ifadesini kazandı. Dirseğini masaya dayayıp koltuğa oturdu ve çenesini avucuna aldı. Sonra dalgın dalgın, Centurion'un orada olduğunu unutmuş gibi uzun zaman düşündü.

Centurion'a gelince nefes bile almaktan çekinerek sessiz sedasız kalakaldı.

En sonunda Fausta başını kaldırdı ve gayet soğukkanlı:

"Doğru, bilemezdiniz!" dedi. "Şimdi bana hepsini anlatın bakayım."

YİRMİ İKİNCİ BÖLÜM
CÜCE İŞ BAŞINDA

Şimdi hikâyemizde gittikçe önemli bir rol almaya başlayan esrarengiz kahramanımıza dönmek zorundayız.

Bahsettiğimiz bu esrarengiz adam El Chico'dan başkası değildir. İllaki bir hikâyenin başkahramanı iri yarı, güçlü birisi olamaz ya... Bazen de böyle ufak tefek insanlar başkahraman oluverir... Hem zaten bizim El Chico ufacık tefeciktir, ama Fausta'nın da dediği gibi yakışıklı bir adamdır. Ancak, çocukluğunda iyi bir terbiye görmediği için nazik yetişmemiştir.

Ne yapsın zavallı?.. Anasız, babasız, kim bilir nerelerde büyümüştür? Geçimini merhametli kimselerin yardımına borçludur. Arada bir boş midesini doldurabilmek için şüpheli işlere girişiyorsa da kendine has, asaletli ve mağrur bir tipi vardır.

Şimdi hikâyemize dönelim:

El Chico, Fausta'nın yanından koşa koşa çıkmıştı. Sevincinden veya üzüntüsünden çılgına dönmüştü. Çünkü o anda seviniyor muydu, yoksa dehşetli bir acı mı çekiyordu, kesinlikle söylenemezdi. Herhalde içinde kâh sevinç, kâh acı ağır basıyor ve küçük adam, bunların her ikisini de art arda tadıyordu.

Böylece koşa koşa bahçeye, nehre yöneldi. Bu tarafları adım adım bildiği belliydi. Karmakarışık yollarda, gecenin karanlığını daha da artıran araçların gölgeleri altında, şaşmadan ilerlediği görülüyordu. Nihayet o taraftaki bahçe duvarının içinde bulunan servilere sıra gelince hayret edilecek bir ustalıkla bunlardan birine tırmandı ve ufacık boyunun verdiği imkânlarla ağacın koyu renkli sık dalları arasında kayboldu. Herhalde burada, yalnız kendisinin ve ağaçtaki kuşların bildiği bir gizli delik olacaktı. Zira Fausta'dan aldığı keseyi oraya bıraktıktan sonra aşağıya kayıverdi.

Bu iş bitince, acelesiz ve düşünceli bir tavırla yürüdü. Sıra servilerden ayrılıp duvarın ta dibinde bitivermiş genç bir servi ağacına kadar ilerledi. Bu ağaç, duvarın yanı başına yerleşmiş, duvarı aşmaya yarar bir merdiven gibiydi. El Chico, hemen ağaca tırmandı ve duvarın tepesi hizasına ulaşınca, zayıf ağacı şöyle bir salladıktan sonra duvarın üstüne fırlayıverdi. Hemen kendini bahçenin dışına sarkıttı ve yavaşça atladı.

Duvardan uzaklaşarak, kızgın İspanya güneşi altında epeyce boy attıktan sonra çabucak kuruyuvermiş iri otların arasına girdi, yere oturdu ve otların içinde tamamen göze görünmez oldu.

Orada uzun zaman bağdaş kurup otırarak, hareketsiz ve düşünceli kaldı. Belki yalnız kendisinin bildiği şeyleri düşünüyor, belki de Servili Köşk'tekilerden aldığı direktiflere uyarak böyle otların arasında saklanıyordu.

Uzakta bir kilisenin çanı gecenin on ikisini çalınca, birden kendine geldi.

Aşağı yukarı aynı saatte, Fausta da, peşinde Centurion olduğu halde esrarengiz Servili Köşk'ün yer altı dehlizine iniyordu.

El Chico ayağa kalktı. Gerindi ve kendi kendine:

"Vakit geldi. Artık gideyim," dedi.

Yavaş adımlarla, kendisini saklamaya hiç lüzum görmeden, bahçe duvarı boyunca köşkün çevresini dolanmaya koyuldu. Hatta etrafta birilerinin dikkatini çekmek istiyormuş gibi, lüzumundan fazla gürültü yapmaya başladı.

Birden boğuk birtakım sesler işitir gibi oldu ve duvarın hemen dibine yatırılmış iki karaltının ümitsiz bir surette inildeyerek, debelenip durduklarını gördü.

*

Gecenin karanlığında acayip hareketler yapan ve sesler çıkaran bu iki yaratık, El Chico'yu korkutmadı. Üstelik yüzünde zaman zaman beliren kurnazca bir gülümseme, bir kere daha belirdi. Adımlarını hızlandırarak bu iki karaltıya yanaştı. O zaman kendini, pelerinlerine sımsıkı sarılmış ve baştan ayağa bağlanmış iki insan vücudu karşısında buldu.

Hiç vakit kaybetmeden, bu iki kişiden ilkinin üstüne eğildi. Hız-

la bağlarını kesti ve kendisini saran, havasız bırakan pelerinden kurtardı. Adamın yüzü meydana çıkınca, El Chico:

"Enteresan! Don César!" diye hayretle mırıldandı.

Cücenin yüzünde o kadar belirli bir şaşkınlık ifadesi vardı ki dünyanın en işkilli adamı bile, bu şaşkınlığın samimi olduğuna inanırdı. Don César, cüceye:

"Durma, çabuk bana yardım et," dedi.

Bağlarından kurtulan prens, hiç beklemeden, kader arkadaşının üstüne koşarak cücenin yardımıyla onu da çabucak çözüp, başını saran pelerinden kurtardı.

Cüce, gittikçe artan bir şaşkınlıkla:

"Mösyö Cervantes!" dedi.

Bu adam, gerçekten Cervantes'di. Yazar, zorlukla otırdu ve kısık bir sesle:

"Tanrı cezasını versin! Az kalsın boğuluyordum! Teşekkür ederim Don César," dedi.

Don César bağırdı:

"Gelin! Kaybedecek vaktimiz yok. Belki de çok geciktik bile..."

Bunu söylemesi kolaydı ama yapması güçtü. Bahçede, yazara saldıran adamlar, kendini fena halde hırpalamışlardı ve Don César, ister istemez, Cervantes'in kendisini toparlamasına vakit vermek gerektiğini anladı. Zaten Cervantes de bunu apaçık söylüyor ve:

"Bir dakika," diyordu. "Tanrı aşkına bir nefes alayım bayım. Boğulmama az kalmıştı."

Don César arkadaşını bu durumda bırakamazdı. Gerçi geçen her saniyenin kurtuluş şanslarını azaltması söz konusuydu ama yapılacak başka şey yoktu... Prens, elinden gelse hemen koşacak, Pardaillan'ın Giralda'yı kurtarmasına yardım edecekti. Bu arada kaybolacak vakti elinden geldiğince kısaltmak için yapılması gereken tek şeyi yaptı ve El Chico ile birlikte Cervantes'e solunum yaptırarak yaşlı yazarı kendine getirmeye çalıştı.

Beri yanda Cervantes de bitkin olmasına rağmen soğukkanlılığını kaybetmemişti. Cüceyi tanır tanımaz kaşlarını çatarak sormuştu:

"Senin burada ne işin var? Sen kapı tarafını bekleyecek ve birisi

gelirse işaret verecek değil miydin?"

Küçük adam hiç duraksamadan cevap verdi:

"Sizin gelmediğinizi görünce meraklandım. Acaba ne oldu diye şöyle bir bakayım, dedim. Bütün evin çevresini dolaştım. İyi ki böyle yapmışım. Gelmemiş olsaydım, işiniz bitikti."

Küçük adam bunları söylerken gözünün ucuyla da yerdeki kesik ipleri ve pelerinleri gösteriyordu. Bu El Chico, mükemmel rol yapan biri olmalıydı.

Çünkü kendisini hiç gözden kaybetmeyen Cervantes bile cücenin halinde şüphe uyandıracak bir taraf bulamadı. Bütün söyledikleri gayet tabii idi.

Serüvenci yazar, yarı baygın bir halde içini çekti:

"Yalan değil, sen olmasaydın, bu mendebur pelerinin içinde havasızlıktan geberip gidecektim. Buradan kurtulup kurtulamayacağımızı da Tanrı bilir hani..." dedi.

Nihayet ayağa kalktı ve birkaç adım attı. Gücünün yerine geldiğini hissetmiş olacak ki:

"Haydi gidelim," dedi. "Ben de sizinle gelebilecek kadar kendimi toparladım, Don César..."

Sabırsızlıktan yerinde duramayan Don César:

"Gidelim!" diye haykırdı.

Ve hemen yola koyulup hızla ilerlerken bir yandan da Pardaillan'la birlikte Giralda'yı götüren adamın üstüne saldıracakları sırada başına gelenleri anlattı.

Cervantes:

"Demek ki şövalye yalnız başına harekete geçmek zorunda kaldı, öyle mi?" dedi. "Eğer Giralda'yı kaçıranlar kalabalık değillerse Pardaillan muhakkak onların hakkından gelmiş, kızcağızı kurtarmıştır. Kalabalıklarsa bir şey söyleyemem!"

Don César içini çekerek:

"Herhalde kalabalıktılar..." dedi.

Konuşa konuşa, küçük bahçe kapısına ulaşmışlardı. Don César bir hamlede duvarın üstüne tırmandı. Cervantes de onun peşinden geliyordu ama gözleri birdenbire kendileriyle birlikte gelmiş, şimdi

de duvara tırmanışlarını seyretmeye koyulmuş olan cüceye takıldı. Tekrar yere atladı. El Chico'yu kucağına aldı, Don César'a doğru uzattı... Don César da cüceyi duvarın öbür tarafına sarkıttı... El Chico'dan sonra Cervantes de, Don César'ın elini tutarak duvarın üstüne tırmanırken:

"Bu cüceyi yanımızdan ayırmayalım. Bizimle beraber olursa endişem kalmayacak," diye mırıldandı.

Cüce de kendisini bahçeye almalarına hiç ses çıkarmamıştı. Cervantes, küçük adamın, duvarın dibinde uslu uslu kendilerini beklediğini, kaçmaya yeltenmediğini gördü.

Don César'la Cervantes, duvardan bahçeye birlikte atladılar ve peşlerinde cüce olduğu halde köşke doğru seğirttiler. El Chico bu sefer onlara katılmak suretiyle iyi niyetini ispat etmiş ve Cervantes'in kafasındaki bütün şüpheleri silmiş bulunuyordu.

Üstelik şimdi fazla ihtiyatla hareket edecek durumda değildiler. Gerçi ihtiyatlı olmak hiç şüphesiz faydalıydı ama, ikisi de vakit kaybetmek istemiyordu. Şimdiye kadar fazla ihtiyatlı davranmak yüzünden az mı vakit kaybetmişlerdi?

Kılıçlarını ellerine almış, gözleri tetikte bir yöne doğru koşuyorlardı.

Gerçekte bu yön cüce tarafından seçilmişti. Don César'la Cervantes de belki farkına varmadan cücenin peşinden koşmuşlardı.

Birkaç saniyede Servili Köşk'ün kapısına ulaştılar. Bir an tereddütle duraladılar. Don César elini kapının tokmağına götürdü. Fakat kapının birdenbire açıldığını görünce hayret içinde kaldı. Çekinmeden içeri girdiler.

Köşkün bu giriş bölümünü, yaldızlı tavana asılı gümüş bir lamba ışıklandırıyordu. Cervantes buradaki süs ve ihtişamı görünce:

"Vay canına!" dedi. "Burası en azından bir prenses köşkü olmalı."

Don César, köşkün zenginliğine dikkat bile etmedi.

Hep birlikte Fausta'nın az önce cüceye beş bin frank verdiği odaya girdiler.

Köşkün giriş bölümü gibi bu oda da aydınlıktı. Yalnız burada lamba yerine ağır bir gümüş şamdanda, pembe bir mum yanıyor, etrafa tatlı bir koku, soluk bir ışık saçıyordu.

Cervantes'in aklından şunlar geçti:

"Hiç şüphesiz ünlü bir asilzadeye, hatta belki de krala ait bir köşkteyiz. Şimdi hademe kılıklı bir sürü herif üstümüze çullanacaktır."

Cervantes, gerek giriş bölümünün, gerek bu odanın aydınlatılmış olmasına bakarak köşkte birilerinin bulunduğunu düşünüyordu. Bu saray yavrusunda insan olduğundan hiç şüphesi yoktu. Böyle ihtişamlı bir yerde oturan insanın da hademeleri, uşakları, silahlı muhafızları olmaması mümkün müydü? Burada oturan kişi veya adamları henüz yatmamışlardı. Yatmış olsalar, ışıkları söndürmeleri gerekirdi. Köşk sahibinin ya da adamlarından birisinin çıkagelmesi bir saniye işiydi. Ondan sonra da eve gizlice giren bu davetsiz misafirlere parlak bir karşılama töreni yapılacağı kesindi. Öte yandan, köşkün bu göz kamaştırıcı görünüşüne bakınca sahibinin, ünlü ve zengin bir kimse olduğu belliydi. Hatta bu sahip, kral bile olabilirdi. Eğer öyleyse eğer gerçekten buranın sahibi kralsa o zaman hapı yutmuşlardı. Çünkü gerisin geriye dönüp kaçabilseler bile kralın intikam ordusu da peşlerinden gelecekti. Hiç şüphesiz er-geç yakalanacak ve cellada teslim edileceklerdi.

Cervantes bir yandan bu pek akla yakın, fakat cesaret kırıcı şeyleri düşünürken bir yandan da Don Carlos'un oğlunun peşini bırakmıyordu. İkisi de, içinde bulundukları tehlikeyi biliyordu ama ikisinin de aklından, bu işten caymak geçmiyordu.

Giralda'nın kurtarılması, Don César için başarılması epey zor bir iş haline gelmiş, adeta imkânsızlaşmıştı. Bu yüzden ikinci planda bir mesele durumunu almıştı. Halbuki şimdi genç kızı kaçıranın adamlarıyla boğuşmakta olduğunu sandığı Pardaillan, kendini bu tehlikeye, sadece onun hatırı için atmış bulunuyordu. Onun için Don César'ın kafasında şu an hâkim olan tek düşünce, şövalyenin imdadına koşmak, eğer vakit kaldıysa ona yardım etmekti... Bu bakımdan, kendisi için hayatını tehlikeye atmış olan adamı, orada yapayalnız bırakarak çekilmek bir an bile hatırından geçemezdi.

Cervantes için mesele daha basitti. Dostlarıyla birlikte bu işe bir kere burnunu sokmuştur. Bu yolda postu elden giderecek bile olsa sonuna kadar yürümeye karar vermişti.

İkisi de ihtiyatla fakat kesin karar vermiş insanların tavrıyla harekete geçti.

*

Odadan koridora çıktılar. Daha önce Fausta'yı izlerken de gördüğümüz gibi bu koridor da oldukça büyüktü ve düzenli aralıklarla tavana asılmış lambalarla aydınlanıyordu.

Her yer sessiz, her taraf ıssızdı. Bu esrarengiz köşkün boş olup olmadığını anlamak gerçekten çok zordu.

Önden yürüyen Don César, önüne ilk gelen kapıyı hızla açtı ve sevinç içinde:

"Giralda!" diye bağırarak peşinde Cervantes ve cüce olduğu halde odanın içine atıldı.

Giralda'ya bir uyku ilacı içirmişlerdi ve kızcağız derin bir uykuya dalmıştı. Fakat Don César bunu bilmiyordu ve genç kızın hiçbir cevap vermeyişinden fena halde endişelenerek onu kucaklayıp kaldırmıştı. Merak ve heyecanla:

"Giralda!" diye söyleniyordu. "Uyansana! Bana cevap versene!.."

Yine bir cevap alamadığını görünce genç kızı tekrar sedire bıraktı, ellerinden tuttu. Giralda'nın vücudunun cansızmışçasına seriliverdiğini görünce yüzünün rengi uçtu. Hıçkırarak:

"Ölmüş!" dedi. "Öldürmüşler!"

Fakat Cervantes:

"Yok canım!" diye haykırdı. "Kim söylemiş ölmüş diye?.. Sadece uyumuş. Baksanıza, göğsü nasıl inip kalkıyor?"

Don César bir saniyede düştüğü müthiş ümitsizlikten sıyrılarak çılgınca sevinç içinde:

"Sahi! Sahi! Yaşıyor!" diye haykırdı.

Tam bu sırada Giralda da derin bir iç çekmiş ve kımıldamıştı. Bunu izleyen saniyeler içinde gözlerini ağır ağır açtı. Don César'ı yanı başında gördüğüne hiç şaşmadı ve gülümsedi.

Sonra yavaşça:

"Sevgilim!" dedi.

Sesi kuşların cıvıltısına benziyordu. Don César:

"Hayatım!" diye cevap verdi.

Sesinde sonsuz bir şefkatin izleri seziliyordu. Birbirlerine başka

bir şey söylemediler. Bu kadarı ikisine de yetmişti.

Birbirlerinin ellerinden tuttular ve çevrelerinde başka insanların bulunduğunu tamamen unutarak gülümseyen gözlerle sessiz sedasız bakarak gözleriyle konuştular. Bu, dünyanın en tatlı, en duygulandırıcı manzaralarından biriydi.

Özellikle Giralda, ipek ve kadife karışımı, rengârenk dantelli, sırmalı kostümü; alnına gelişigüzel dökülen gür saçları, kulağının üstüne iliştirdiği bir nar çiçeği, berrak iri gözleri, göz kamaştıran cildi, safiyetle gülümseyen ağzı, inci gibi dişleri, hem neşeli, hem de hüzünlü tavrıyla tapınılacak kadar güzeldi...

Eğer Cervantes orada olmasaydı, hiç şüphesiz saatlerce birbirlerinin gözlerine bakacak ve âşıkların sessiz diliyle konuşacaklardı. Fakat o âşık değildi, sanatçıydı... Karşısındaki eşsiz çifti bir sanatçı gözüyle bir an hayran hayran seyrettikten sonra gerçeğe dönmekte gecikmedi. Birbirlerinin gözlerine dalmış, gitmiş olan iki genci rahatsız etmeyi göze alarak haykırdı:

"Ya Mösyö Pardaillan ne olacak? Yoksa onu unutup gidecek miyiz?.."

Prens, arkadaşının gür sesiyle bir anda adeta gökyüzünden yere iniverdi ve sevgilisinin bakışlarının, kendisine bir an için bile olsun şövalyeyi unutturmuş olduğunu hatırlayarak utandı... Heyecanla:

"Mösyö Pardaillan nerede?" dedi.

Bu soruyu Giralda'ya sormuştu. Genç kız, gözleri hayretten büyüyerek:

"Mösyö Pardaillan mı?" dedi. "Ben onu hiç görmedim!.."

Don César merakla:

"Nasıl görmediniz?" dedi. "Sizi o kurtarmadı mı?"

Şaşkınlığı daha da artan Giralda:

"Fakat sevgilim, benim kurtarılmama lüzum yoktu ki... Ben zaten serbesttim," diye söylendi.

Bu sefer şaşalamak sırası Cervantes'le Don César'a gelmişti:

"Serbest miydiniz? Peki. Öyleyse nasıl oldu da ben sizi burada uyur halde buldum."

"Sizi bekliyordum."

"Geleceğimi biliyor muydunuz?"

"Elbette!"

Giralda, Don César ve Cervantes, gittikçe artan bir şaşkınlık içindeydiler. Üçünün de bu durumdan bir şey anlamadığı besbelliydi. Don César'ın soruları Giralda'ya bilmece gibi geliyor; genç kızın verdiği cevaplar da durumu büsbütün karıştırmaktan başka hiçbir işe yaramıyordu. Üçü de ayaktaydı ve birbirlerine şaşkın gözlerle bakıp duruyorlardı.

Yalnız bütün olan bitenleri seyretmekten başka bir şey yapmayan cücenin hiç sesi çıkmıyor ve o, hiç de şaşırmış görünmüyordu. Zaten etrafında olup bitenlerle de hiç ilgisi yok gibiydi ve yalnız kendinin bildiği bir şeyleri düşünüp duruyordu.

Don César nihayet dayanamadı:

"E, gel de buna şaşma!.. Size benim buraya geleceğimi kim söyledi bakayım?"

"Prenses söyledi!"

"Hangi prenses?.."

Giralda saflıkla:

"İnanın hangi prenses olduğunu bilmiyorum. Adını söylemedi," dedi. "Bildiğim bir şey varsa güzel olduğu kadar da iyi bir kadındı. Sizin buraya gelmenizde hiçbir tehlike kalmadığı vakit beni bulmanız için size haber göndereceğine dair söz vermişti. Bakın işte sözünü tuttu. Geldiniz... Benim bütün bildiğim bu."

Don César, düşünceli bir tavırla:

"Acayip bir iş," dedi.

Cervantes de söylendi:

"Hakkınız var; anlaşılmaz bir iş... Fakat Don César, biz burada kalıp da bilmece çözmeye uğraşacağımıza, hiç vakit geçirmeden şövalyeyi aramaya koyulsak daha iyi olacak sanırım. Bir yandan köşkü ararken bir yandan da Giralda'ya soracaklarımızı pekâlâ sorabiliriz."

"Doğru söylüyorsunuz, bayım... Burada, değerli vakitlerimizi kaybedip duruyoruz. Fakat Giralda'yı da peşimizde sürüklemek, bana kalırsa hiç doğru değil... Hele dövüş de olursa... Öte yandan

kendisini burada bırakmak da pek akıllıca olmayacak. Biz evi ararken ne olacağını Tanrı bilir..."

Giralda gayet tabii bir tavırla:

"Peki ama sevgilim, köşkü neden arayacaksınız?" dedi. "Burada kimse kalmadı ki..."

"Canım, kimse kalmadığını nereden biliyorsunuz, Giralda?.."

"Prenses söyledi. Bütün kapılar açık değil miydi? Odaları aydınlık bulmadınız mı?"

Cervantes:

"Doğru, inanın," dedi.

Don César alçak sesle sordu:

"Peki, bu prenses hazretleri şimdi nerede olabilir?"

"Yanında adamları olduğu halde şehirdeki sarayına döndü. Yani bana, döneceğini söyledi."

Don César gözleriyle Cervantes'e, "Ne yapacağız?" diye sordu.

Yazar:

"Biz köşkü aramadan gitmeyelim," dedi.

Don César, bu sefer de kurnaz bir tavırla genç kıza baktı. Giralda kendinden emin bir eda ile:

"Size yemin ederim ki ben de hiç korkusuz sizinle birlikte gelebilirim," dedi. "Köşkte kimse kalmadı. Prenses bunu bana kesinlikle söyledi. Ben o kadının yalan söylemediğinden de eminim..."

Don César birden kararını verdi:

"Gidelim!"

El Chico hiçbir şey söylemeden, küçük bir masanın üstünde duran bir şamdanı aldı ve kafilenin yolunu aydınlatmaya koyuldu. Köşkü aramaya önce ihtiyatla başladılarsa da, sonradan burarın boş olduğunu, içinde kimsecikler bulunmadığını anlayınca ihtiyatı elden bıraktılar ve serbestçe gezmeye devam ettiler. Mahzenlerden tavan aralarına kadar her tarafta bütün kapıları açık buldular. Her yere girdiler ve her yeri araştırdılar.

Hiçbir yerde Pardaillan'ın izine rastlayamadılar.

Şövalye, penceresinden girdiği odada, ilk anda tek başına kalmış

olduğu için Don César da pek haklı olarak dönüp dolaşıp tekrar bu odaya giriyor ve Pardaillan'ın ortadan kayboluşunun sırrını burada bulacağına inanıyordu. Nitekim, bir defa daha bu odaya girdiler ve Fausta'nın bir tarafa yığdırdığı mobilyaların yerlerini değiştirip her tarafı karış karış arayıp gözden geçirilmedik bir yer bırakmadılar.

Fakat hiçbir ipucu elde edemediler.

Oysa hiç akıllarından geçmediği halde bu kadar ısrarla aradıkları adam, ayaklarının altında, belki de sonsuz uykusuna dalmış bulunuyordu.

Cüce, son derece ilgisiz ve umursamaz bir tavırla onların peşinden geliyordu. İstemiş olsaydı, şimdiye kadar çoktan oradan ayrılabilirdi. Önce kendisinden şüphelenmiş olan Cervantes de artık onu gözetlemiyor, Giralda ile Don César ise El Chico'nun varlığını büsbütün unutmuş görünüyordu. Fakat küçük adam gitmiyor, inatla orada kalıyordu. İlgisiz görünüşüne rağmen kendisini burada tutan önemli bir sebep olduğu belliydi. Özellikle Pardaillan'ın adı geçtiği vakit El Chico'nun gözlerinde bir ışık yanıp sönüyor ve dudaklarında hain bir tebessüm beliriyordu. O anda kendisini gören birisi olsa şövalyenin başına gelen felaketten memnun olduğuna yemin edebilirdi.

Köşkü epey bir zaman arayıp da hiçbir netice elde edemeyince canları sıkılan Cervantes'le Don César, nihayet Giralda'yı evine götürmeyi kararlaştırdılar. Oradan da herkes kendi evine gidecek ve ertesi gün, hiç şüphesiz bu zengin sayfiye köşküne dönecek olan prensese gelip Pardaillan'ı soracaklardı.

Bu kararı verince bahçeye çıkıp Giralda'nın açık bulunduğunu söylediği bahçe kapısına yöneldiler. Gerçekten de bahçe kapısı kilitlenmemiş, sürgüleri sürülmemiş durumdaydı.

Cervantes:

"Duvara da boşu boşuna tırmanıp yorulmuşuz, kapıyı itseymişiz girivereceksiz!" dedi.

Don César da:

"Bilmiyorduk, ne yapalım?" diye ilave etti.

"Doğru! Fakat köşkün içindeki zenginliği düşündükçe kapıların, bacaların açık oluşuna bir kat daha şaşıyorum. Buraya nasıl oluyor

da hırsızlar, serseriler dadanmıyorlar? Bu evin sahibi olan prenses ya Karun kadar zengin ya da pek savruk bir insan."

Zavallı Cervantes, bu düşüncenin etkisiyle Fausta'nın malını, mülkünü korumaya gayret ediyor, bahçe kapısını elinden geldiği kadar sıkıca kapamaya uğraşıyordu...

İki arkadaş, Giralda'yı aralarına aldı. Cüce de önlerinde olduğu halde hep beraber yola koyuldular. Böylece epey bir zaman yürümüşlerdi ki El Chico birdenbire durdu. Ellerini beline dayadı ve Giralda ile iki erkeğin karşısına dikilerek, her zamanki gibi, az kelimeyle meramını anlattı:

"Fransız'ı mı merak ediyorsunuz?" dedi. "O çoktan hana dönmüştür bile... Kaybolacak değil ya!"

Don César'la Cervantes bakıştılar. Yazar:

"Sahi!" dedi. "Olmayacak şey değil hani?"

Don César, şüpheli bir tavırla başını salladı:

"Sanmıyorum! Fakat bir kere de Kule hana uğrayalım bakalım," diye ilave etti.

Cücenin gözlerinde bir sevinç ışığı belirdi. Başka hiçbir söz söylemeden yön değiştirerek, Kule hanın yolunu tuttu.

Bu sırada Don César da, Giralda'nın yanında üzgün bir tavırla yürüyordu. Genç kız, nihayet bunun farkına vararak sordu:

"Neyiniz var César? Mösyö Pardaillan'ın ortadan kaybolması mı size bu kadar dokundu? Bana kalırsa, şövalye, en kötü durumlardan bile yakasını kolayca sıyırabilecek bir adamdır. En cesur insanların bile mahvolacakları yerden o sapasağlam kurtulur. Öyle kuvvetli, öyle iyi kalpli, öyle cesur bir adam neler yapmaz ki!.."

Bu sözler saf bir hayranlık ve güvenle söylenmişti. Fakat Pardaillan'dan başkası için söylenmiş olsaydı, delikanlının kıskançlığını uyandırmamasına imkân yoktu.

Ancak Don César'ın kafasını kurcalayan düşünceler daha başkaydı. Çünkü yumuşak bir sesle:

"Hayır, Giralda!" dedi. "Ben Mösyö Pardaillan'ı arıyorum ve ne olduğunu anlayıncaya kadar da arayacağım... Çünkü beni buna zorlayan yalnız kendisini bir ağabey gibi sevmem değil, onu arayıp bul-

mak benim için bir şeref borcu... Yoksa onun en kötü tuzaklardan bile tek başına kurtulacağını, ben de bilirim!"

İki sevgilinin konuşmalarının bir kelimesini bile kaçırmayan Cervantes:

"Ondan ben de eminim!" diye söylendi. "Pardaillan, kendisinden yardım isteyen herkese, karşılıksız yardıma koşan, eşine zor rastlanır insanlardan biridir. Pardaillan gibi kişiler bazen kendileri de güç bir duruma düşerler de onların yardımına koşarsanız, işlerini çoktan halletmiş olduklarını görürsünüz. İnsan, onları kurtarmakta daima geç kalır. Bu çeşit adamların alnına, herkese yardım etmeleri ve fakat buna karşılık, başkalarından ufak da olsa bir yardım görmemeleri yazılmıştır bir kere..."

Bu üç temiz yürekli insanın, henüz birkaç gündür tanıdıkları Pardaillan'a karşı besledikleri inanç ve güveni gösteren bu sözler, gerçekten duygulandırıcıydı. Fakat Giralda, Cervantes'in sözlerini hararetle tasdik eden Don César'ın tekrar üzgün ve düşünceli haline döndüğünü görünce sordu:

"Benim tatlı sevgilim! Sizi böyle kederlendiren şey nedir?"

Don César, sevgilisinin sorusuna şu soruyla karşılıkta bulundu:

"Giralda! El Chico'nun bize anlattığı o kaçırma masalı nedir?"

Giralda, delikanlının ne demek istediğini anlamaya çalışarak:

"Yalan değil ki! Beni kaçırdılar!" dedi.

"Kaçırdılar mı?"

"Evet, César!"

"Centurion mu kaçırdı?"

"Evet, Centurion kaçırdı!"

"Fakat Centurion, bu çeşit işleri kendi hesabına yapmaz ki..."

"Doğru söylüyorsunuz, César! Centurion, Don Almaran'ın sağ koludur."

Fakat genç kız, bu ad ağzından çıktığı anda kendisini kolundan tutan sevgilisinin titrediğini hissetti. Dudaklarında kurnaz bir gülümseyiş belirirken kızardı. Delikanlının zihninden neler geçtiğini anlamıştı.

Don César onu kıskanmıştı!

Cervantes de meseleyi anlamış olacak ki kendi kendine mırıldandı:

"Aşk dediğin de nedir? Kıskançlıkla çılgınlık!.."

Bu sırada Don César da titrek bir sesle söze koyuldu:

"Nasıl oluyor da, sizi iğrendirdiğini söylediğiniz o canavarın elinde olduğunuzu bildiğiniz halde ve kaçmanız da mümkünken, hiçbir suretle kendinizi kurtarmaya çalışmıyorsunuz!"

Giralda, bir ilaç yüzünden, Don César'ın bile kendisini ölmüş sanacak derecede derin bir uykuya dalmış olduğunu, bu yüzden kaçamadığını pekâlâ söyleyebilirdi. Fakat bunları söylemedi ve sadece gülümseyerek:

"Fakat bu sefer Centurion, eski efendisi hesabına çalışmıyordu!" demekle yetindi.

Don César daha beter endişelenerek sordu:

"Yaa?!.. Kimin hesabına çalışıyordu öyleyse?"

Giralda güldü:

"Prenses hesabına!.."

"Prenses hesabına mı? Anlayamadım doğrusu..."

Giralda, birdenbire ciddileşti:

"Şimdi anlarsınız. Beni dinleyin César! Annemle babamın izlerini aramaya gittiğimi biliyorsunuz, değil mi?"

Don César, kıskançlığını filan unutup, genç kızı teselliye çalışarak:

"Biliyorum!" dedi. "Yine hayal kırıklığına uğradınız, değil mi?"

Giralda, mahzun:

"Hayır César, bu sefer meselenin içyüzünü öğrendim!" dedi.

"Demek artık ailenizi tanıyor, annenizin ve babanızın kimler olduklarını biliyorsunuz?"

Genç kız hıçkıra hıçkıra:

"Evet, annemin ve babamın ölmüş olduklarını biliyorum," dedi.

Don César, genç kızı kollarıyla sararak:

"Bunun böyle olduğu ne yazık ki belliydi," dedi. "Bari anneniz ve babanız umduğunuz gibi soylu ve zengin kimseler miymiş?"

Giralda üzgün bir tavırla:

"Hayır César!" dedi. "Babam ve annem halktan insanlarmış. Fakir, çok fakir kimselermiş ve beni de bakamadıkları için bırakmak zorunda kalmışlar. Evet César... Nişanlınız, orta halli bir ailenin bile kızı değil. Sadece basit bir halk kızı."

Don César, Giralda'yı, kollarında daha çok sıktı.

Derin bir şefkatle:

"Zavallı Giralda!" dedi. "Böyle olduğunuz için sizi daha çok seveceğim. Nasıl siz, benim her şeyimseniz, ben de sizin her şeyiniz olacağım!"

Giralda güzel başını kaldırdı, kendisine bu kadar şefkatli sözler söyleyen ve aşkından kendi aşkı kadar emin olduğu adama, yaşlı gözlerle gülümsedi.

Don César devam etti:

"Bu sefer öğrendiklerinizden emin misiniz, Giralda?"

"Şimdiye kadar çok aldatıldınız da..."

"Bu sefer şüphem kalmadı. Elime deliller geçti."

Genç kız bir an hayale daldı. Sonra gözyaşlarını sildi ve kaderine boyun eğmiş bir insan edasıyla gülümseyerek:

"Bu işten tek kazancım, bir Hristiyan evladı olarak doğduğumu ve vaftiz edildiğimi öğrenmem oldu!" dedi. "Ondan sonra da çingene haline gelmişim... İşte bütün kazancım bu. O kadar önemli değil, değil mi?"

Giralda, kiliseye uğramayan Hristiyanlardan olduğu için vaftizden böyle önemsemeyerek bahsediyordu. Don César ise koyu bir Hristiyan olarak yetiştirilmişti. Gerçi büyüyüp okuduktan ve dünyanın kaç bucak olduğunu öğrendikten sonra eski sofuluğundan pek eser kalmamıştı, ama ne de olsa devrinin çok önemsediği din işlerine karşı ilgisiz değildi. Onun için ciddi bir tavırla:

"Böyle söylemeyin, Giralda!" dedi. "Bu, büyük bir kazançtır. Hiç değilse bu sayede dinsiz doğmakla suçlanmaktan kurtulacaksınız. Artık içinizde işkence korkusu kalmayacak... Ha, ne demiştiniz, sizi kaçırtanın o prenses olduğunu söylemiştiniz, değil mi?"

"Hayır, iş tamamen böyle olmadı... Kendimi Centurion'la adam-

larının elinde görünce müthiş bir ümitsizliğe kapılmıştım. Beni, o korkunç Barba Roja'ya teslim edecek sanıyordum. O zamana kadar hiç görmediğim bir kibar kadının karşısına çıkarıldığımı görünce hayretimin ve sevincimin ne kadar büyük olduğunu takdir edersiniz. Prenses tatlı sözlerle beni yatıştırdı. Hiçbir tehlike içinde bulunmadığımı söyledi. Hatta istersem, hemen gitmekte serbest olduğumu da ilave etti."

"Ve siz yine kaldınız! Niçin? Neden? Bu prenses, sizi neden kaçırtmış? Sizin onunla ne işiniz var? Yoksa sizi tanıyor muydu? Tanıyorsa nereden, nasıl tanıyordu?"

Don César, bu soruları gittikçe artan bir sinirlilik içinde yağdırmıştı. Sevgilisinin kıskanç düşüncelerini sezen ve canı sıkılan Giralda sonsuz bir tatlılıkla:

"Bu ne çok soru, sevgilim?" dedi. "Evet, prenses beni tanıyormuş... Nereden mi, nasıl mı tanıyormuş? Bunda şaşılacak ne var? Kimin nesi olduğu bilinmeyen ve dans ettiği zaman fırıldak gibi döndüğü için kendisine Giralda adı takılmış bulunan kızı bütün Sevilla şehri tanımıyor mu?"

Don César, afallayarak, "Sahi!" dedi.

"Sahi, ya. Hem prenses beni kaçırtmadı ki... Beni kaçıranların ellerinden kurtardı. Biliyorsunuz ki Centurion ne zamandır beni eline geçirmek için fırsat kolluyordu. Daha geçenlerde Mösyö Pardaillan işe karışmasaydı, beni tevkif ettirecekti. Nasıl ve neden olduğunu bilmiyorum ama anladığıma göre Centurion bu prensese de hizmet ediyor. Hatta prensese bağlılığı, Kızıl Sakal'a bağlılığından çok fazla... Herhalde Centurion, beni kaçırmak için emir aldığını prensese söylemiş, o da eğer kaçırabilirse doğruca kendisine getirmesini emretmiş olacak... Centurion hiç istemediği halde bu emri yerine getirmek zorunda kaldı."

"Canım, niçin bu hiç tanımadığınız prenses, sizinle bu kadar ilgileniyor?"

"Prenses beni daha önce görmüş... Söylediğine göre dans edişime hayran kalıp benim kim olduğumu sormuş... Bütün bunlardan benim hiç haberim yoktu. Zengin ve kudretli bir kadın olduğu için benim yıllardır arayıp bulamadığımı, o birkaç gün içinde meydana çıkarıvermiş. Benimle ilgilenmiş ve beni tanımak istediği için ilk

fırsattan yararlanmış... Ben de bunu büyük bir sevinçle kabul ettim, çünkü beni büyük bir tehlikeden kurtarıyordu..."

Don César başını eğerek:

"Demek ki ben de şimdi ona borçlu bulunuyorum..." dedi.

Giralda ciddiyetle:

"Evet, öyle César!" dedi. "Şimdi oradan ayrılmak elimdeyken neden gitmediğimi de söyleyeyim. Prenses bana, çok iyi tanıdığımı söylediği birinin, beni kırk sekiz saat içinde görmemesi lazım geldiğini, aksi halde onun, ölüm tehlikesi karşısında kalacağını söyledi. Ben de o kimseyi, kendi canımdan fazla seviyordum ve onu böyle bir tehlikeye atmaktansa diri diri mezara girmeye razıydım... Onun için kalmayı kabul ettim... Sonra prenses, her türlü tehlike geçince o kimseye haber göndereceğini ve onun da gelip beni alacağını söylemişti."

Giralda kurnaz ve çapkın bir gülümsemeyle ilave etti:

"Bu kimsenin adını da söyleyeyim mi, César?"

Don César az önce ne kadar endişelendiyse de şimdi de o kadar keyiflenmişti. Sevgilisini iltifatlara boğarak mahcupluğundan kıpkırmızı bir hale getirdi. Fakat kıskançlığı, Giralda'nın açık sözleriyle yatıştıktan, heyecanı geçtikten sonra zihnini kurcalayan şu soruyu sormakta gecikmedi:

"Bu prenses, beni de mi tanıyor? Benim gibi zavallı bir adamın nesiyle ilgilenmiş? Hem beni tehdit eden o tehlike neymiş? Bunların hepsi çok garip şeyler, biliyor musunuz Giralda?"

"Sizin zannettiğiniz kadar değil... Ben size prensesin güzel olduğu kadar iyi kalpli olduğunu söylemedim mi? Size olan ilgisini, onun iyi yüreğinde aramak gerekir. Sizi de, ailenizi de tanıyor!"

"Beni mi tanıyor? Babamın adını, sanını da biliyor mu?"

Giralda, ciddi bir tavırla:

"Evet, César!" dedi.

"Peki, babamın adını size söyledi mi?"

"Hayır! Sizden başka kimseye söylemeyecekmiş!"

Don César ümit ve heyecanla titreyerek:

"Demek bana doğumumdaki esrarı söyleyecek ha"? diye sordu.

"Evet sevgilim! Kendisine ne zaman sorarsanız söyleyecek..."

Don César heyecan içinde haykırdı:

"Ah! Bir an önce sabah olsa da gidip şu prensesi görsem ve her şeyi öğrensem! Nihayet kim olduğumu, ailemin kimler olduğunu öğreneceğim demek!"

İki sevgili etrafındakilere aldırmadan birbirleriyle konuşup dururken Cervantes de kendi kendine söyleniyordu:

"Bu kadar insanı tanıyan, bu kadar çok sır bilen bu prenses de kimmiş? Bu zavallı prensin kim olduğu onu neden bu kadar ilgilendiriyor acaba? Yoksa bu delikanlıya böyle bir şey öğretmenin onu ölüme sürüklemek demek olduğunun farkında değil mi? Şu kadının, bu sırrı söylemesinin önüne nasıl geçsem?"

Bu sırada Kule hana da ulaşmışlardı. Saat sabahın bir buçuğu vardı. Bu bakımdan han, karanlık ve ıssızdı. Handa bulunan herkesin derin bir uykuya dalmış olduğu besbelliydi.

Karanlık bir hüzne boğulmuş gibi görünen El Chico, han avlusunun kapısına, yalnız pek yakın müşterilerin bildikleri özel bir işaretle vurdu. Biraz bekleyeceklerini sanıyordu ama sandığı gibi olmadı ve sanki kendilerini bekliyormuş gibi Hancı Manuel'in güzel kızı küçük Juana hemen yarı meraklı, yarı endişeli bir yüzle kapıda beliriverdi.

El Chico, genç kızı görünce heyecanla titredi. Ancak hemen toparlanarak hislerini harikulade bir ustalıkla saklamayı becerdi. Heyecanını belirten başka bir hareket yapmadı.

Başını kaldırdı ve küçük kıza kırk yıllık bir dost gibi samimi bir tebessümle gülümsedi. Öyle ya... Juana ile El Chico, çocukluk arkadaşıydılar. Fakat keskin bir göz, cücenin doğuştan gelme gururuna, ahbapça gülümsemesine, müşfik tavırlarına rağmen üstün insanlar karşısında bir eziklik duyduğunu sezmekte güçlük çekmezdi. Juana'ya gelince El Chico ile gayet ahbapça ve samimi konuşmasına rağmen cüceye karşı davranışından biraz tepeden bakan bir hava seziliyordu. Yabancı biri olsa babasının işleri iyi giden ve hali vakti yerinde bir ailenin kızı olan dilber Endülüslü Juana'nın bu dilenciye karşı bir koruyucu gibi davrandığını sanırdı. Daha fazla dikkat edilince de bu tavırlarda gerçek bir sevgi, ablaca bir duygu göze çarpardı.

Gerçekten de Juana, El Chico'yla konuşurken küçük kızların bebekleriyle oynadıkları zaman takındıkları gibi yüksekten bakan, sert bir tavır takınıyordu. Cüce, onun için canlı bir oyuncak gibiydi. Cüceye karşı hem anne, hem de zalim rolünü oynamıştı. Çocuk, oyuncağından bıktığı zaman fırlatıp bir köşeye atar ve kırılıp kırılmadığına bakmaz bile... Fakat tekrar oyuncağını özleyip de eline aldığı vakit bir tarafını kırmış olduğunu görürse hüngür hüngür ağlar, bebeğinin çektiği acıyı dindirmek, onu avutmak için onu kucağında sallar, okşar, sever...

İşte, Juana'nın cüceye karşı takındığı tavır da aşağı yukarı böyleydi...

İşin asıl garip tarafı, son derecede duygulu olması gereken cücenin de kendisine yapılan bu davranışı bir oyuncak bebek hissizliğiyle değil de, gizli ve fakat gerçek bir zevkle kabul etmesiydi. Hatta bu hali, gayet tabii buluyordu. Juana'dan gelen hiçbir davranış onu kırmıyor, kızdırmıyor, incitmiyordu. Juana onun gözünde herkesten başkaydı. Onun, El Chico üzerindeki etkisi sonsuzdu. Juana'nın azarlamaları, şımarık ve haşarı bir çocuğa yaraşır halleri ve hele zalimce davranışları cüceye tatlı geliyor; hiç değilse genç kızın ilgisiz ve kayıtsız davranması kadar ona acı vermiyordu. Juana, kelimenin tam anlamıyla onun hanımıydı. El Chico da iyi ya da kötü her türlü muameleye zevkle tahammül eden bir köleydi!..

Acaba bu durum çocukluktan kalma bir alışkanlığın eseri miydi? Belki!..

Gerçek olan şuydu ki, cücenin Juana'ya karşı beslediği hayranlık, tapınma derecesine varmıştı!

Juana, on altı yaşında, harikulade güzel bir Endülüslü kızdı. Ufak tefek, zarif ve ince yapılıydı. Kesin ve neşeli hareketlerinde çapkınca bir zarafet ve doğuştan gelme bir incelik sezilirdi. Endülüs kadınlarının sıcak ten rengi, onda da vardı. Zaman zaman hülyalı, zaman zaman ateşli bakan iri, siyah gözleri kızıl renkli dudaklarının çerçevelediği ufacık ağzıyla çok çekici bir kızdı. Özenle baktığı ince beyaz elleri, birçok kibar kadını kıskandıracak güzellikteydi. Asil bir terbiye görmüş hali vardı. Giyinişi son derece temiz ve hiç şüphesiz, kendi seviyesinin üstündeydi. Şıklığa pek düşkündü ve kızını pek seven Manuel Usta da onun giyim konusundaki isteklerine set

çekmek şöyle dursun, kazancının da yerinde olmasına dayanarak kızının hiçbir arzusunu kırmaz, her dediğini yerine getirirdi.

Juana, daima bir prenses gibi gösterişli elbiseler giyer ve sırtındakileri kendine yakıştırdıktan başka, gerçek bir zarafetle taşırdı. Bu kıyafetler, kendi seviyesinde kızlarda olduğu gibi basit kumaşlardan değil, kadifeden, ipekten yapılırdı. Bu elbiseler onun ince vücuduna harikulade oturur, güzelliğine apayrı bir güzellik katardı.

Juana, babasının uşaklarının görevlerini yapmalarına bakarken de zarif bir kıyafet taşımayı ihmal etmezdi. Kendisinin de, bu hizmete katılması, bir aşağı yukarı koşması ve hünerli elleriyle sofrayı hazırlaması için müşterinin ya şu Fransız asilzadesi gibi seçkin bir adam ya da Mösyö Cervantes gibi eski bir dost olması lazımdı. Ancak böyle bir iş yaparken bile hizmetine koştuklarına büyük bir şeref bahşettiğine inanırdı ve bunda da herhalde haksız değildi.

Durum böyle olunca herhangi bir hizmetçi yerine Juana'nın geç vakitlere kadar kapı beklemesine, Cervantes'in şaşmasını hiç de garipsememek gerekir... Juana, gecenin geç vaktinde gelen ziyaretçileri içeri almak için bir kenara çekildi ve endişeli, şaşkın göründüğü halde El Chico'nun gülümseyişine hem mağrur, hem de ahbapça bir eda ile karşılıkta bulunmayı ihmal etmedi... Bu da, genç kızı görür görmez rengi uçan küçük adamın yüzüne birazcık kan gelmesine yetti. Bu tebessüm, cüceyi o kadar memnun etmişti ki El Chico, bu nedenle bu taşkın sevincini saklamayı pek başaramadı. Ama zaten büsbütün başka dertleri olan arkadaşlarının da bu durumu fark etmelerine imkân yoktu.

Kafilenin en arkasında gelen Cervantes, avluya girdiği zaman Juana bir an kapıyı kapayıp kapamamakta kararsız davrandı ve bu arada kapıyı kapamadan önce başını çıkarıp dışarıya baktı. Engizisyon hükümeti, şehri ışıklandırmaya lüzum görmediği için yalnızca pırıl pırıl gökteki ayın ve milyonlarca yıldızın aydınlattığı sokağı gözleriyle araştırdı.

Küçük Juana, garip bir heyecan içindeydi. Sanki birisini bekliyor ve onun gelmeyişine üzülüp meraklanıyordu. Sokakta kimse olmadığını ve artık kimsenin gelmeyeceğini anlayınca, üzgün bir tavırla içini çekti. Sonra kapıyı kapayıp sürgüledi. Ziyaretçilerin hepsini, her tarafı sımsıkı kapalı olduğu için içinden dışarıya ışık sızdırmayan

ve ışık yasağı dolayısıyla tehlikeli olmayan mutfağa soktu.

Gecenin bu saatinde gezip tozarak namuslu Hristiyanların uyku uyumalarına bile meydan vermeyen gece ziyaretçilerine atıp tutan ve lanetler okuyan bir hizmetçi kadın, adeta ayakta uyuyarak biraz yiyecek, içecek hazırlarken Juana da sözde onu kontrol ediyordu. Fakat o kadar dalgın ve üzüntülüydü ki baktığı halde bir şey görmüyordu. Yüzü sapsarıydı. Her zaman neşe taşan güzel gözlerinde yaşlar birikmişti de sanki yaşlar akmak için fırsat bekliyordu. Dudaklarını yakan soruyu kimseye soramadı ve kimse de onun bu heyecanlı ve üzüntülü halini fark edemedi.

Yalnız, hizmetçi kadın, bir yandan gece ziyaretçilerine ters ters bakarken, bir yandan da küçük hanımının böyle sabahlara kadar uykusuz kalıp gözlerini berbat etmesine atıp tutuyor... Sadık ve uykusuzluğa alışık hizmetçiler varken, beyaz elli minik hanımlara rahat etmekten başka bir iş düşmeyeceğini söyleyip duruyordu.

Bundan başka, Juana'yı bir an bile gözden kaybetmeyen El Chico da bir şeyler seziyor ve hanımının dudaklarında kaybolan gülümsemeyi yerine getirmek için her türlü şaklabanlığı yapmaya hazır bir köpek sadakatiyle ona bakıyordu.

Oysa, doğrusu aranırsa, küçük Juana, ne hizmetçinin farkındaydı, ne El Chico'nun, ne de başka kimsenin... Korkulu bir rüya görüyor gibiydi ve birdenbire Don César'ın bir sorusu onu bu rüyadan uyandırdı:

"Mösyö Pardaillan geldi mi'!"

Küçük Juana şiddetle titredi ve boğuk bir sesle kekeleyebildi:

"Hayır, Don César!.."

Don César bitkin bir tavırla Cervantes'e bakarak:

"Ben zaten biliyordum!" dedi.

Küçük Juana, benzi bal mumu gibi sararmış halde sordu:

"Mösyö Pardaillan sizinle değil miydi? Umarım başına bir kaza gelmemiştir!.."

Cervantes dalgın bir tavırla:

"Biz de öyle olmasını temenni ederdik kızım ama hiçbir şey bildiğimiz yok..." dedi. "Bakalım, herhalde yarın her şeyi öğreneceğiz..."

Juana, yerinde sallandı, eğer hemen tutunacağı bir masa bulmasaydı, belki de yere düşerdi. Fakat bu ani rahatsızlığını sadece hizmetçi fark ederek fısıldadı:

"Yorgunluktan yerlere yuvarlanacaksınız, küçük hanım! Bu gece kendinize eza etmeye yeminlisiniz de onun için mi yatmıyorsunuz?"

El Chico da işin farkındaydı. Hiçbir şey söylemeden genç kıza yaklaştı ve kendisine yaslanmasını istermiş gibi durdu.

Cervantes, olanları sezmeden:

"Evladım, bize yatacak yer hazırlattırıver!" dedi. "Geceyi burada geçirelim de yarın sabah tekrar araştırmalarımıza başlarız..."

Yazar bu teklifi, Don César'a yapmıştı.

Don César başıyla razı olduğunu belirtir bir işaret yaptı.

Juana, bu kadar insanın gözünden kurtulduğuna memnunmuş gibi seğirtti. Hizmetçi de artık gidip yatması için mırıldanarak onun peşinden koştu ama genç kız, bu söyleneni işitmedi bile...

Cervantes, El Chico'ya dostça bir hareket yaparak kendisi için hazırlanan odaya yöneldi. Don César ise cüceye uzun uzun teşekkür ettikten ve bundan böyle herhangi bir zorlukla karşılaşırsa hemen kendisine gelmesini tekrar tekrar tembihledikten sonra çekildi. Küçük adam, kendisine söylenen bu sözleri, her zamanki mağrur ve kayıtsız haliyle dinledi; ama gözlerindeki parlaklık, bu dostluk gösterisinden pek memnun kaldığını belirtiyordu...

YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
EL CHICO VE JUANA

El Chico, hanın mutfağında yalnız kalınca sönmek üzere olan ateşin yanında bulunan arkalıksız iskemleye oturmuştu. Üzgün ve heyecanlıydı. Çünkü Juana'nın da üzgün ve heyecanlı olduğunu gözleriyle görmüştü.

Başı ellerinde, henüz pek kısa olan mazisini düşünmeye koyuldu. Maziyi, buna katılan şimdiki zamanı, onun ardından gelecek olan istikbali... Bunların hepsi de, El Chico için bir tek kelimeyle özetlenebilirdi: Juana!

Hatıralarında ne kadar gerilere giderse gitsin, kendisini daima bir oyuncak gibi Juana'nın avuçları içinde görüyordu. Cücenin kimsesi yoktu ve ara sıra birisi onunla ilgilenirse, bu da sadece kendisine dayak atmak için olurdu. Böyle ilgi yerinde kalsın! Oysa afacanlığına rağmen Juana'nın yüreği iyiydi. Farkına varmadan ve bilmeden cücenin bu kimsesizliği, genç kızın yüreğine işlemişti. Ve daha çok küçükken her kızın kalbinde gelişen analık duygusuyla cüceye iyi bakılması ve iyi muamele edilmesi için ona göz kulak olmuştu. Böyle böyle küçük anne rolünü oynamaya alışmıştı. Babası da Juana'nın her dediğini yaptığı için genç kız zekasının da yardımıyla karşısındakilere söz geçirmenin yolunu bulmakta zorluk çekmemişti. İşte El Chico'ya karşı takındığı koruyucu tavırları da bu alışkanlıktan kalmaydı.

Cüce de yavaş yavaş onun sözünü dinlemeyi tabii bulmuş ve evde herkes ona boyun eğdiği için o da herkese uymuştu. Aslında El Chico'nun kafasında büsbütün başka ahlak düşünceleri vardı. Onun, öyle boyun büküp küçük düşmeyi aklına getirdiği yoktu. Bir gün bu ahlak düşüncelerinin aykırılığı yüzünden, bir meydanda cayır cayır yakılacağını da düşünmüyor değildi... Lakin Juana karşısında bütün düşünceleri iflas ediyor, boynu bükülüyordu. Bunu bir huy

haline getirmişti. Öyle bir huydu ki canı çıkmadıkça çıkmayacaktı!.. Bu yüzden, Juana'nın bir isteğinin münakaşa edilmesini bile aklı kabul etmiyordu. Bu ele avuca sığmaz çocuk, ne efendi, ne amir tanıdığı halde Juana'nın hâkimiyetini öyle kolaylıkla kabul etmiş ve ondan başka efendi tanımamaya, öyle alışmıştı ki yaşlanıp büyüdükten sonra da genç kıza "Küçük Hanım" diye hitap etmekten vazgeçememiş ve Juana'yı pek memnun eden bu sözü söylemekten adeta zevk duyar olmuştu. Fakat zamanla çocuklar büyümüşlerdi. Juana, dilber bir genç kız olmuştu. El Chico da delikanlı olmuştu ama boy pos bakımından yine çocuk kalmıştı.

Önce Juana, kendisinin gittikçe büyüdüğüne, ondan dört yaş daha büyük olan arkadaşından da boylu poslu olduğuna hayret etmişti. Fakat aynı zamanda bundan hoşlanmıştı da. Demek ki bebeği, hep bebek olarak kalacaktı. Aman, bu ne hoş şeydi!.. Ve bu hoş şey, yüreğinde, cüceye karşı duyduğu merhameti gittikçe silmiş, onun yerine bencilliği kuvvetlendirmişti. Öte yandan El Chico da, çevresinde her şey büyüdüğü, boy attığı halde kendisinin ufacık kalışına pek içlenip üzülmekteydi. Bunun üzerine Juana, bu küçük adamı yanından hiç ayırmamaya karar vermişti. Yoksa zavallının hali ne olurdu?

El Chico'ya gelince hudutsuz itaati; sonradan kendi kendine bu işe karışan başka bir hissin; aşk duygusunun etkisiyle daha da artmıştı. Fakat bu aşk, temiz bir aşktı. Yalnız fedakârlık etmekten ibaret bir aşk... Zaten başka türlü de olamazdı. Juana onun için yıllarca bir küçük tanrıça olmuş ve cüce ona daima tapınmıştı. Dünyada Juana'dan daha güzel, daha zarif, daha iyi bir kız mı vardı? Bütün düşünceleri bir tek gayede toplanıyordu: Her ne pahasına olursa olsun, Juana'nın hoşuna gitmek! Juana, yanında olduğu vakit onun ne iradesi, ne aklı, ne hissi kalıyordu. İkisi için de karar veren, düşünen ve hisseden Juana idi. El Chico, adeta Juana aracılığıyla yaşıyor ve onun kararlaştırdığı şeyleri körü körüne yapmaktan başka bir şey bilmiyordu.

Bu aşkın, şehvetle hiçbir ilgisi yoktu. Cüce kendi kendine erkek olduğunu ne kadar söylese de kendisi de biliyordu ki diğer erkekler gibi bir erkek değildi. Gerçek bir kadınla kendisi gibi ufacık, yarım yamalak bir erkeğin evlenebileceğini hayal bile etmemişti. Hiç böyle şey olur muydu?.. Hatta kendisinin bir erkek olduğunu hatırlaması bile ancak Fausta'nın söylediği sözler sayesinde olmuştu... Ama o

kibar kadının kendisiyle alay etmediği nereden belliydi? Herhalde El Chico'nun ne yapacağını görüp biraz gülmek istemiş olacaktı... Sanki El Chico bunu anlamamış mıydı? Küçüktü ama aptal değildi!..

*

Juana on üç yaşına geldiği zaman yetişkin hanımlar gibi giyinmeye ve artık hanın lokantasında görünmeye başlamıştı. Fakat bundan amacı, iş yapmak değildi! Hayır! Bu daha çok, yıllar önce ölen annesinin yerine geçirilen tombul hizmetçi Barbara'nın onun boşluğunu doldurmaya çalıştığı içindi. Ama bir ananın yeri ne kadar doldurulabilir ki?

Ne olursa olsun, Juana'nın evin hanımı olduğu o zaman hissedilmiş ve ondan sonra da artık kimse onun sözünden dışarı çıkamaz olmuştu. Üstelik genç kız, kısa zamanda epey zor bir iş olan müşteri idaresini de öğrenmiş, kimine ciddi davranarak kimine gülümseyerek herkesi memnun etmenin sırrına ermiş ve kısa zamanda, iyi hanları pek de az olmayan Sevilla'da, Kule hanı ünlü bir yer haline getirmişti.

Juana ile El Chico arasındaki bu temiz ilişki sürüp giderken Manuel Usta bu işe burnunu sokmuş ve biricik kızı Juana, iş başında kendini harap ederken El Chico tembelinin boyunun ufaklığını bahane ederek sabahtan akşama kadar ekmek elden su gölden, yan gelip yatmasının görülmemiş bir rezalet olduğunu ileri sürmüştü. Adam ayrıca insanın kimsesiz ve fakir olduğu zaman hayatını kazanmak için çalışması gerektiğini de ilave etmişti. El Chico, dehşet içinde hayatını kazanmak için ne iş görebileceğini kendi kendine sormuştu. Şimdiye kadar ona hayatını kazanması için bir şey öğreten olmamıştı ki!.. Zavallı cüce, yuvadan yeni düşmüş bir kuş yavrusu kadar da çaresizdi.

Cüceye gösterilen iş, onun gücünün üstündeydi. Böyle olmasına rağmen belki de elinden geleni yaparak onu başarmaya çalışabilirdi... Fakat hiç olmazsa duygularına saygı gösterilseydi... Ne gezer? cücenin duyguları kimin umurundaydı?.. Daha işe başlar başlamaz, herkesin şamar oğlanı haline gelivermişti. Patrondan en aşağılık ahır uşağına kadar herkes, kendini ona emir vermeye yetkili görüyor ve bu emirler, iyi başarılmadıkları zaman kötek de eksikliğini hiç hissettirmiyordu.

İşin en korkunç tarafı, çalışmasının, cüceyi bütün gün Juana'dan uzaklaştırması oldu. Bu durum, El Chico için başlı başına bir işkenceydi. Bu da yetişmiyormuş gibi han uşakları ve müşteriler her fırsatta zavallıyı insafsızca alaya alıyor ya da paylıyorlardı.

El Chico ömründe hiçbir vakit bu kadar acı çekmemişti.

Fakat bu hale uzun zaman dayanamazdı. Nitekim birkaç günlük tarif edilmez işkenceden sonra El Chico, önlüğü de, süpürgeyi de, patronu da bıraktığı gibi savuştu gitti.

Cüce bundan sonra ömrünü nasıl geçirdi? Hiç şüphesiz anaforculukla.[12] Baştan aşağı bağlar ve bahçelerle bezenmiş Endülüs bu iş için çok elverişliydi. Ancak mevsim ve hava şartları bu çapulculuğa uygun olmadığı zamanlar El Chico bir kilise saçağı altına sığınıyor, avuç açıyordu. Bu o zamanlar alışılmış bir şeydi ve kurnaz ahlakçı Manuel bile bunda bir kusur bulamıyordu. Açlıktan ölmeyecek kadar karnını doyurabiliyor, kovuklarda barınıyor, paçavralar içinde geziyordu ama hürdü. Güneşin altında, kuru otlara uzanıp uyurken hürdü ve yıldızların altında hayal kurarken hürdü. Sözün kısası halinden memnundu. Her zamankinden daha açık alınla geziyordu ve birisi kendisine, hoşlanmadığı bir söz söylediği vakit onu tersleyişi görülmeye değerdi.

El Chico'nun kaçışı üzerine Manuel Usta, acı şikayetlere, kanlı tehditlere ve korkunç tahminlere girişti. El Chico sefil bir nankördü. Tembeldi; dine ve kanuna saygısız bir mahluktu, kalpsizdi, bencildi... Hiçbir insanca duyguya sahip değildi ve eninde sonunda bir meydanda, bir odun yığını üstünde cayır cayır yanacağı kesindi.

Halbuki El Chico, hiç de Manuel Usta'nın iddia ettiği gibi kalpsiz ve nankör değildi. Yalnız, iyi yürekliliğini ve değerbilirliğini pek haklı olarak kendisine karşı şefkat ve yakınlık göstermiş olan tek insana: Juana'ya saklıyordu.

Her gün bir çaresini bulup hana giriyor, bir köşeye sıkışıyor, ufacık boyu yüzünden kimseye görünmeden, gözünü, gönlünü kendisi için her şey demek olan Juana ile dolduruyordu. Her zamanki gibi çevik ve canlı, her zaman olduğu üzere kraliçeler gibi giyinmiş Juana'nın gidişini, gelişini, servisi kontrol edişini ve doğuştan gelme ev hanımlığıyla hataları düzeltişini zevkle seyrediyordu. Gözü, gönlü

12. Emek vermeden, başkalarının sırtından geçinme işi. (ed. n.)

doyduğu vakit memnun gidiyor, ertesi gün tekrar geliyordu. Bazen Juana, kendi yakınından geçerse elini uzatıp genç kızın eteğini tutuyor ve dudaklarına götürüp öpüyordu.

Bir gün yine böyle bir hareket yapacağı anda elinin uzanacağı yeri yanlış hesaplamış ve eteklik yerine kızcağızın ayak bileğine dokunmuştu. Bu dokunuş, onu pek şaşırtmıştı. Hele Juana da bu işi, müşterilerden birinin kaba şakası sanıp da hiddetinden rengi uçmuş bir halde avazı çıktığı kadar bağırınca Manuel Usta ile uşaklar koştular. Chico, beceriksizliği yüzünden başına gelecek felaketi hemen sezmişti. Han allak bullak olacak ve dehşet içinde Chico'yu da, herkesin gözü önünde bir temiz dövdükten sonra kapı dışarı edeceklerdi. Cüce perişan haliyle saklandığı yerden çıkmış, ellerini kavuşturup diz çökerek Juana'ya yalvarmıştı:

"Benim, Juana, korkma!"

El Chico acınacak bir durumda ve üstü başı, maşa ile tutulamayacak kadar pis olduğu halde, Juana kendisini hemen tanımıştı. Korkmamıştı. Tersine çok memnun görünmüş ve niçin bağırıp çağırdığını soran babasına:

"Bir şeyim yok..." demişti. "Şu masaya çarpınca canım yandı da onun için bağırdım!"

Manuel Usta, şüpheli bir şey de görmediği için, verilen izahatla yetinip çekilmiş, hizmetçiler de işlerinin güçlerinin başlarına dönmüşlerdi. Juana Chico'ya, hemen anlayıp itaat ettiği belirsiz bir işaret yapmıştı. Chico, elbette itaat edecekti. Ona itaat etmekten başka elinden ne gelirdi ki?

Juana, Chico'yu, kimsenin fark edemeyeceği tenha bir köşeye götürmüş, hemen gazaba gelerek atıp tutmaya koyulmuştu:

"Orada ne işin vardı? Haylaz! Tembel!.. Selamsız sabahsız bırakıp kaçtığın yere ne yüzle dönüyorsun? Nankör! Kalpsiz!"

Ne kadar azarlasa ve yüksek sesle konuşsa da, onu tekrar görmekten mutlu olduğunu gözlerinden görebiliyordu. Bu yüzden çok duygulandı, alçakgönüllülükle cevap verdi:

"Seni özledim de Juana!.."

"Ya?! Beni günlerce haftalarca unuttuktan sonra birdenbire özleyeceğin mi tuttu?"

El Chico kederli bir tavırla söylendi:

"Ben seni unutmadım Juana!.. Zaten unutamazdım ki... Ben her gün buraya geldim."

"Her gün mü geldin? Beni mi aldatacaksın? Her gün geldin de ne diye hiç gözüme görünmedin?"

"Beni kovarlar diye korkuyordum!"

O zaman Juana ona şaşkın bir merhametle baktı ve omuz silkerek:

"Hani kovulmayı da hak etmedin değil," dedi. "Ama seni benim kovamayacağımı da bilmen lazımdı."

"Sen!.. Sen elbette kovmazdın Juana...Ama baban?.. Ötekiler?.."

Bu sözü Juana da haklı bulmuştu. Hemen bir cevap veremedi. Chico'nun doğru söylediğinden emindi. Zaten söylemeye hiç yanaşmıyordu ama Juana da onu gayet iyi saklandığı köşelerde, birçok kere fark etmişti.

Juana şaşkınlığını saklamak için cüceyi tekrar paylamaya koyuldu:

"Bu kılığın, kıyafetin nedir? Serserilere dönmüşsün!.. Bu halinle karşıma çıkmaya utanmıyor musun? Hiç olmazsa biraz temizlenemez miydin?.."

Chico utanarak boynunu büktü. Kirpiklerinde bir damla yaş belirdi. Bu azar, içine işlemişti. Eğer şu ters tesadüf olmasaydı bu haliyle Juana'ya görünür müydü? Juana, Chico'yu üzdüğünü anladı. Ona dikkatle bakarak yumuşak ve tatlı bir eda ile:

"Yoksa bazen penceremde bulduğum çiçekleri de sen mi getiriyordun?" dedi.

Beriki kızardı ve başıyla evet işareti yaptı. Juana, ona daha dikkatle baktı:

"Neden bana çiçek getiriyordun?"

Chico, gayet tabii ve samimi eda ile cevap verdi:

"Beni nankör zannetmeni istemiyordum. Ötekilerin ne dediği umurumda değil; fakat senin söylemeni istemem... Çiçek getirirsem, benim getirdiğimi anlayacağını ve beni affedeceğini düşündüm."

Juana, cüceye bir süre hiçbir şey söylemeden baktı. Sonra anlamlı bir gülümseyişle:

"Harika!" dedi. "Pencereme kadar nasıl tırmandın bakayım?.. Ah haylaz, ah! Hiç düşünmedin mi ki düşersen bir yerin kırılır ya da ölür gidersin de sonra ben, ömrüm oldukça azap çekerim?.."

Chico, gönlünde bir güneşin doğduğunu hissetti. Juana kızgın değildi. Juana hâlâ kendisini sevmese ona bir şey olacak diye içi titrer miydi?..

Cüce, yürekten gülümseyerek:

"Korkma, bana hiçbir şey olmaz!.." dedi.

"Ben küçüğüm ama becerikliyim!"

Bu sefer Juana bütün samimiyetiyle gülerek cevap verdi:

"Doğru! Maymun gibi becerikli olduğunu bilirim!.. Fakat bir daha öyle şey yapayım deme... Çiçekleri doğruca bana versene... O zaman daha hoşuma gider!.."

El Chico ümitten titreyerek:

"Gelip seni bir daha görmemi istiyor musun?.." diye sordu.

Genç kız, dudaklarını anlamlı bir şekilde büzerek:

"Artık buraya döndükten sonra kalkıp geri dönecek değilsin ya?.." dedi.

"Ya baban? Manuel Usta bana ne der?"

Juana, babasının ne diyeceğini umursamadığını belirten bir işaret yaptıktan sonra kesin bir dille:

"Kendini köşe bucağa saklamadan beni görmek istiyor musun, yoksa istemiyor musun?" dedi.

Chico, coşkun bir sevinç içinde ellerini kavuştırdu. O zaman Juana şımarık bir gülümseyişle:

"Öyleyse gerisini merak etme!" dedi. "Bizimle bir sofrada yemek yersin... Burada yatarsın... Ben seni tertemiz giydiririm. Çalışmaya gelince canının istediğini ve gücünün yettiğini yaparsın, o kadar... Haydi gel!"

Chico başını salladı ve yerinden kımıldamadı.

Genç kız sapsarı kesildi. Cüceye acı bir serzenişle baktı ve boğa-

zında düğümlenen hıçkırığın boğuklaştırdığı bir sesle:

"Ya!.. İstemiyorsun demek?" dedi.

Hemen arkasından da emreden, kesin tavrıyla ilave etti:

"Yoksa artık senin küçük hanımın değil miyim? Artık sözümü dinlemeyecek misin?"

Cüce son derece tatlı fakat inatçı bir tavırla dedi ki:

"Sen benim şimdi de her şeyimsin, ileride de öyle olacaksın. Seni görmek için ateşin içinden bile geçerim... Fakat artık beni doyurmanı, bana yatacak yer vermeni, beni giydirmeni istemiyorum!"

Juana istemediği halde cücenin üstündeki paçavralara bakınca Chico utanarak boynunu eğdi. Juana incecik parmaklarıyla onu çenesinden tuttu, başını yukarıya kaldırmaya zorladı ve şefkat dolu, tatlı bakışlarını onun gözlerine dikti. O zaman cücenin zihninden geçenleri anlayıverdi. Kadınca bir incelikle, fazla ısrar etmenin gerekmeyeceğini düşündü. Bir an sustuktan sonra:

"Peki!" dedi. İstediğin zaman yine gel... Bildiğin, istediğin gibi davran... Yalnız şurasını unutma: Bir şeye ihtiyacın olur da bana haber vermezsen, beni çok üzmüş olursun. Senin candan ve sadık bir dostun olduğumu aklından çıkarmamalısın. Bana bunun için söz veriyor musun?.."

Juana, bu soruyu gayet tatlı bir eda ile ve içten gelen bir heyecanla sormuştu. Bunun üzerine genç kızın kraliçelik tasladığı, Chico'nun da sadık bir köle gibi davrandığı sıralarda olduğu gibi cüce diz çöktü ve dudaklarını Juana'nın minimini ayakkabılarının ucuna değdirdi.

Bu hareketin ne anlam taşıdığı ortadaydı. Herhalde farkında olmadan yapılmıştı, fakat açık bir surette belliydi ki Chico bu mahcup ve zelil öpücüğe, bütün aşkını; kölelik, sadakat ve feragatten ibaret bütün aşkını koymuştu. Bu hareket, cücenin aslında mağrur bir insan olması bakımından da anlamlıydı. Juana, bütün masumluğuna rağmen bu hareketin manasını yanlış anlamadı ve güzel yüzü bir neşe ve gurur ışığıyla aydınlandı. Bu hareketi gayet tabii imiş gibi hiçbir sahte utanma veya tevazu belirtisi göstermeden, güzellik ve iyi kalpliliğinin bir karşıtlığı olarak kabul etti. Bu kabulde, ayakları dibinde diz çökmüş varlığa hükmetmenin gururu da vardı. Fakat her

şeyini kendisine terk eden bu insan karşısındaki düşüncesi ne olursa olsun, ona bakan gözlerindeki şefkatin derinliği gözden kaçacak gibi değildi.

Bu sırada Chico da doğrulup ve yürekten bir heyecanla:

"Sen, hep benim küçük hanımım olarak kalacaksın!.." diyordu.

Juana sevinçle ellerini çırptı ve gurur dolu bir sesle haykırdı:

"Zaten böyle olacağını biliyordum..."

Sonra hemen Chico'yu elinden tuttu. Çapkın bir tavırla sürükledi:

"Gel! Gel de babamı gör!"

Beriki yine tatlı fakat inatçı tavrıyla:

"Hayır!" dedi.

Juana ayağını yere vurdu. Yarı dalgın, yarı kızgın bir eda ile:

"Yine ne var?" diye sordu.

Chico üstündeki paçavralara baktı:

"Babanın beni bu kılıkta görmesini istemem, Yarın yine geleceğim, o zaman seni utandırmayacağımdan emin olabilirsin!" dedi.

*

Cüce, ne yapıp etti? Nasıl becerdi bilinemez, fakat ertesi gün yeni olmamakla beraber öyle temiz, kendisine o kadar yakışmış, minimini vücuduna o derece iyi oturmuş bir elbise giymişti ki şaşmamak elde değildi.

Ve Chico, o gün, tam anlamıyla bir zafer kazandı.

İlk önce Juana'nın gözlerinde, kendisinin bu kadar temiz ve iyi giyinmiş olmasından doğan neşenin parıltısını gördü. Sonra Manuel Usta ile uşaklarının yüzlerinde kendisinin tam bir asilzade gibi giyinmiş olmasının verdiği şaşkınlığı okudu.

O günden sonra El Chico yalnız küçük hanımını görmeye gideceği zamanlar temiz ve iyi giyinmeyi hiç ihmal etmedi. Biricik elbisesini, Juana'yı ziyaret edeceği zaman giyiyor, sonra da katlayıp kendisinden başka kimsenin bilmediği gizli bir köşeye yerleştiriyordu. Hana gittiği zaman paçavralara bürünmekten sıkılıyordu. Yeni elbiseleri de gerçi orada burada gezmekten eskiyordu, ama Juana'nın

verdiği dersi unutmuyor, tertemiz giyinmeye çok dikkat ediyordu.

Juana kollarını babasının boynuna dolar dolamaz, Chico'yu affettirmişti. Zaten Manuel de aslında fena bir adam olmadığı için kendi deyişiyle nankörün dönüşünü efendice karşılamıştı. Bununla birlikte küçük adamın eskisi gibi handa kalmak istemediğini duyunca yine birazcık söylenmekten kendini alamadı.

Juana'nın doğum günlerinde veya başka bayramlarda Chico ne yapıp ediyor, küçük hanımına ufak tefek bazı hediyeler getiriyordu. Bunlar genellikle tuvalet ve süs eşyasıydı. Juana'nın da en büyük merakı süslenmek olduğu için küçük hanım bu hediyeleri büyük bir sevinç içinde kabulleniyordu. Böyle günler Chico, Manuel Usta'nın davetini kabul ederek aile sofrasında, küçük hanımının yanı başında onun kadar mutlu şekilde oturuyordu.

Juana yukarıda misafirleriyle uğraşırken, El Chico da sönmek üzere bulunan ateşin yanındaki iskemlesinde oturup bunları acı acı hatırladı...

Bu küçük adamın karakteri mi çok kuvvetliydi; yoksa boyunun posunun ufaklığından duyduğu utangaçlıkla duygularını açıklamaya mı çekiniyordu ya da gönlüne bu sevgiyi sokarken daha başlangıçtan mı en büyük fedakârlıklara katlanmaya kendini hazırlamıştı, neden şimdiye kadar ağzından en küçük bir aşk itirafı bile çıkmamıştı? Kendince içindeki duyguları kıskanç bir dikkatle saklamayı başarmıştı. Oysa gerçekte Juana, aşk işlerinde ne kadar tecrübesiz olursa olsun, Chico'nun kendisinden saklamaya uğraştığı duyguları, zekası ve inceliği sayesinde sezmişti. Zaten cücenin tamamen genç kızın minik avuçlarında olduğunu anlamak için uzun boylu bir kehanete ihtiyaç yoktu. Fakat Juana da Chico'yu seviyor muydu?.. Bunun cevabını gelecekteki olaylar verecektir. Şimdilik söylenebilecek tek şey, Juana'nın, Chico'yu kendisine, yalnız kendisine ait bir varlık olarak görmeye alışık bulunduğuydu. Cüce köleleştikçe Juana da farkına varmadan gitgide bencil olmuştu. Genç kız, kendi üstünlüğünden emindi, bu husus kafasına iyice yerleşmişti. Duygularında hür, Chico'yu evirip çevirmekte hür, okşamakta veya terslemekte hürdü. Fakat Chico için böyle bir hürriyeti kabul edemezdi. Chico'nun, kendisinden başka kimseye sevgi göstermesine asla tahammülü yoktu. Bu konuda adamakıllı bencil bir tutumla hareket ediyordu ve değil Chico'nun sadakatsizliğine, hatta geçici bir zaman

için başka bir şeyi tercih etmesine bile göz yumamazdı. Cücenin, kendisini her zamankinden daha fazla sevdiğinden emin olsaydı, buna sevinirdi. Acaba bu ilişki Juana için sadece bir gönül eğlencesinden mi ibaretti?.. Cevabı verilmeyecek bir soru da budur... Kesin olan nokta şuydu ki, Juana, cüce üzerindeki hâkimiyetinin tam oluşundan çok memnundu ve bu hâkimiyeti birazcık sarsılacak olsa acısı büyük olurdu.

Fakat cücenin bütün bunlardan haberi yoktu. Cüce, kendi içine kapanmış bir insandı. Ama Juana da ondan aşağı kalmıyordu. İşte, Fausta'nın birdenbire ortaya atıverdiği bir söz, tam bu sıralara rastlamış ve cücenin zihnini allak bullak etmeye sebep olmuştu.

El Chico'nun kafasında şimdi hiç dinmeyen bir sürü soru akını vardı.

Artık zengindi. Acaba o da, öteki erkekler gibi evlenebilir miydi? Böyle bir şeye niyet etse bile bu niyetini Juana'ya açabilecek miydi? Açarsa genç kız nasıl karşılayacaktı? Yoksa o temiz, feragat dolu aşkını herkes öğrenince kahkahalarla gülecek, kendisini alaya mı alacaktı?.. Hem bakalım Juana buna ne diyecekti? Juana onu seviyor muydu?.. Bu soruya kendi kendine, "Hayır!" cevabını veriyordu. Juana onu bir oyuncağı veya hasta ve zayıf bir erkek kardeşi sever gibi seviyordu. Bundan başka türlü olamazdı.

Juana başka birine âşıktı ve Chico bu rakibi çok iyi tanıyordu...

Tombul Barbara'nın ters ve azarlayıcı sesi, cüceyi birdenbire hülyalarından uyandırdı:

"Enteresan!.. Uykusuzluktan ölmek niyetinde misiniz? Bu ne iştir Tanrı aşkına canım?.."

Juana'nın sesi cevap verdi:

"İş miş yok, Barbara... Aşağıda biraz daha uğraşmam lazım... Bitirmeden yatamam."

Barbara pürüzlü sesiyle:

"Yook küçük hanım! Bu saatten sonra benden artık yardım beklemeyin!" dedi.

Juana:

"Zaten sana ihtiyacım yok. Sen git yat... Birazdan ben de yatacağım," diye karşılık verdi.

Ve Barbara'nın yine ısrar ettiğini görünce kızarak:

"Haydi git!" dedi. "Sana o kadar söylüyorum!"

Chico birtakım homurdanmalar, takunya sesleri ve nihayet güm diye kapanan bir kapı gürültüsü duydu. Sonra ses seda kesildi. Bu sessizlik bir dakika kadar sürünce Chico, Juana'nın, Barbara'nın yatıp yatmadığım anlamak istediğine hükmetti. Nihayet merdivenlerde, hanımının ufacık ayakkabılarının gürültüsünü duydu ve hemen ayağa kalktı.

Genç kız mutfağa girince Barbara'nın oraya kendisi için getirmiş olduğu bir sandalyeye çöktü. Dirseklerini masaya dayadı. Başını elleri arasına aldı ve öylece hiçbir şey söylemeden, hiçbir hareket yapmadan, dalgın gözlerle kalakaldı.

Chico, sessizce mutfağın gıcır gıcır, temiz taşlarına oturdu. Soğuk almalarını önlemek istiyormuş gibi, Juana'nın küçük ayaklarını ellerine alarak okşaya okşaya dizlerine koydu. Fakat Juana dalgalığından olacak, Chico'nun yaptığını fark etmedi. Hep öyle sessiz, hareketsiz, gözleri dalgın duruyor ve zaman zaman vücudu baştan aşağıya titriyordu. Chico, sadık gözleriyle ona bakıyor ve titrediğini hissettiği vakit ayaklarını, avuçları içinde sıkıyordu.

Böylece uzun zaman sessiz kaldılar. Juana belki onun orada olduğunu unuttu. O da genç kızı acı düşüncelerinden nasıl ayıracağını şaşırmış bir halde ses çıkarmadan kaldı. Sonra acıyan bir sesle:

"Hasta mısın, küçük hanımım?" diye sordu.

Juana cevap vermedi. Fakat Chico'nun şefkati, genç kızın iradesini ansızın yumuşatmış olacak ki Juana hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı.

Chico yeniden Juana'nın ayaklarını okşayarak söylendi:

"Zavallı Juana!.."

Doğrusu Chico'nun kendisinde, Juana'ya acıyacak kuvveti bulmuş olması, şaşılacak şeydi... Küçük Juana'nın neden ağladığını bilmiyor değildi ki... Genç kızın gözlerinden dökülen yaşlar, erimiş kurşun kızgınlığıyla onun yüreğine akıyordu. İçinde bir korku belirmişti. Şimdi tamir kabul etmez bir şey olacaktı... Juana neden ağladığını söyleyecek ve Chico'nun yüreğini parça parça edecekti... Bu durumda asıl acınması gereken kendisi değil miydi?.. Fakat o,

feragati sonuna kadar götürerek kendini unuttu. Birazdan duyacağı müthiş itirafı önlemeyi tercih etti ve gözleri yaşarırken dudaklarında sabırlı bir tebessümle sordu:

"O kadar çok mu seviyorsun?"

"Kimi?"

El Chico, bunun kim olduğunu söylemeye lüzum görmüyordu. Juana, kim olduğunu anlamaz mıydı?.. Nitekim anladı da... Hem anladı, hem de onun bu aşkı bilişine hayret etmedi. Fakat bu beklenmedik soru kendisini bir hayli şaşırttı... Bu soruyu kendi kendisine hiç sormamıştı. Yüzünü kapayan ellerini açtı. Yaşlı gözlerle baktı ve dokunaklı bir saflıkla:

"Bilmiyorum ki!.." dedi.

Chico bir ümit anı yaşadı. Mademki kendisi de bilmiyordu. O halde hatayı tamir etme imkânı henüz kaybolmamış demekti. Öyleyse zamanla genç kızın yüreğindeki bu yarayı, belki de iyi edebilecekti...

Ne yazık ki bu ümit de kısa sürdü. Hemen arkasından dolambaçlı ve zalimce bir itiraf başlayıverdi:

"Seviyor muyum, bilmiyorum! Bildiğim bir şey varsa, o cesur ve kuvvetli adamı bu kadar hırsla takip edenlerden ve onu öldürebilmek için bir tuzağa düşürmüş olanlardan nefret ediyorum... O lanetli katillerden!.."

Ve bu sözleri hiddetle tekrarlarken de tepiniyor, tepindiği yerin Chico'nun dizleri olduğunu ya fark etmiyor ya da fark ediyorsa bile Chico'ya kendi malı, kendi kölesi gözüyle baktığından olacak, umursamıyordu. Cüce sesini çıkarmadı. Juana'nın topuk darbeleri onu hiç rahatsız etmemişti. Juana şu anda onu yere yıkıp ezebilirdi. Chico bunun farkına bile varamayacak haldeydi. Bembeyaz kesilmişti. Kafasında bir tek düşünce o kadar şiddetle hâkimdi ki can acısını hissetmiyordu:

"Onu tuzağa düşürmüş olanlardan nefret ediyor, onlara lanet okuyor... Onu tuzağa düşürenlerden biri de ben değil miyim? Öyleyse benden de nefret edecek, bana da lanet okuyacak! Eğer bilseydi, yüzüme tükürürcesine, 'Katil' diye haykırırdı... Beni hemen yanından kovardı... O zaman her şey bitmiş olurdu ve benim için

de ölmekten başka çare kalmazdı..."

Juana, son sözü kafasında bir yankı uyandırmış gibi tekrarladı:

"Seviyor muyum, bilmiyorum! Fakat onu bir daha görmezsem ölürüm!"

El Chico, genç kızın ağlamasına, hele bir çocuk gibi sızlanarak onu görmezse öleceğini söylemesine de yanamadı. Kendini büsbütün unutarak Juana'nın minimini pabuçlarını öpe öpe ağlamaya koyuldu. Bir yandan hıçkırırken bir yandan da söyleniyordu:

"İstemem! Senin ölmeni istemem!.."

Birden aklına bir şey geldi. Ayağa fırladı ve şefkatli sesle:

"Dinle, küçük hanımım!" dedi. "Haydi sen git yat, rahat rahat uyu! Ben yarın gider, onu arar, sana getiririm!.."

Bir erkeği seven bir kadın, kendisini seven bir başka erkeğe kesinlikle yüz vermez. Ona karşı daima zalimdir. Mutsuz âşık ne yapsa ve ne söylese sevdiği kadında şüphe uyandırmaktan ileri gidemez... Nitekim Juana da birden ayağa fırladı. Gözlerinden ateşler saçarak Chico'nun yakasına yapıştı ve cücenin şimdiye kadar hiç görmediği sert bir tavırla:

"Senin bildiğin bir şeyler var!" diye bağırdı.

"Zaten onu buradan alıp götüren de sen değil misin? O, Don César'ın peşinden gitsin diye az mı uğraştın?.. Ona ne yaptılar? Söyle bana alçak, söylesene, ne yaptılar?.."

Böyle diyerek Chico'yu sarsıyordu. Cüce kendini kurtarmaya çalışmadan inledi:

"Canımı acıtıyorsun!"

Juana utandı, Chico'yu bıraktı. Cüce yavaşça:

"Hiçbir şey bilmiyorum Juana!" dedi. "Sana yemin ederim. Hiçbir şey bilmiyorum... Ben onu buradan almak bahanesiyle seni görmeye gelmiştim... Seni sevdiğim için gelmiştim, Juana!"

Juana:

"Doğru!" dedi. "Nereden bileceksin?.. Sen hiç onu öldürenlere yardım eder misin? Sen beni seversin... Ben deli gibi oldum, Chico!.. Affet beni!"

Ve bir kraliçe edasıyla Chico'ya barışmak için elini uzattı. O da

sadık bir köpek gibi biraz önce canını yakmış olan bu beyaz eli aldı ve saygıyla öptü.

Fakat deminki sözleriyle Juana'nın içinde bir ümit uyandırmıştı. Şimdi genç kız sabırsızlıktan titriyor:

"Ne yapacaksın? Onu nasıl bulacaksın?" diyordu.

"Bilmiyorum. Fakat dünyada onu kurtarabilecek biri varsa o da benim... Evet hanımım, ben her delikten geçerim, kimse bana önem vermez ve kimse benden şüphelenmez... Hiçbir şey bilmiyorum, bana hiçbir şey sorma. Yalnız yarına kadar bekle."

Juana birdenbire Chico'yu kucaklayıp göğsüne bastırdı:

"Ah benim şeker Chico'm! Benim cici Chico'm!" diye inledi. "Eğer onu bana sağ salim getirirsen seni ne kadar çok seveceğim bilemezsin!"

Cüce yavaşça vücudunu saran kollardan sıyrıldı.

Chico ister Juana'nın elinin ucunu, ister eteğini, ister pabucunun burnunu öpsün, genç kız hiç sesini çıkarmaz ve kölesinin tapınmalarından hoşnut kalan bir kraliçe tavrı takınırdı. Memnun olduğu vakit cücenin yanaklarını okşar veya hafifçe kulağını çekerdi. Hatta bazen işi, alnına bir öpücük kondurmaya kadar götürürdü. Fakat hepsi bu kadarla kalırdı. Hiçbir vakit şimdi yaptığı gibi onu kucaklamış, göğsüne bastırmış değildi.

Chico bu kucaklayışın kendisine değil, başkasına ait olduğunu hemen hissetti. Yüreği acıyla burkuldu. Sonra içten bir tavırla:

"Elimden ne gelirse yapacağım!" dedi. "Sen ümidini kaybetme! Şimdi gidip yatacağına söz veriyor musun?.."

Genç kız üzgün bir tavırla:

"Uyuyamam ki!.." dedi. "Gözüme uyku girmez... Hayatımın tadı kaçtı!.."

"Halbuki yatıp dinlenmen lazım! Yarın onu getirdiğim zaman seni uykusuzluktan çökmüş, çirkin bir halde görürse doğru olur mu?"

Zavallı küçük adam bu sözleri söylerken kendini gülümsemeye zorluyordu.

Juana, en sonunda şu sözleri söylemek zalimliğini de gösterdi:

"Sahi... Gidip dinleneyim... Beni çirkin görmesini istemem!"

"Peki, o tekrar buraya dönerse ne yapacaksın Juana? Ne umuyorsun?.."

Genç kız tir tir titredi ve sapsarı kesildi. Öyle ya... Ne umuyordu? Küçük Juana şimdiye kadar bu soruyu kendi kendine hiç sormamıştı. Son derece yakışıklı, cesur ve iyi kalpli Fransız asilzadesini görmüş ve birden yüreği çarpıntılar içinde kalmıştı. Juana bu çarpıntıların getireceği tehlikeyi düşünmeyerek kalbinin heyecanına set çekmemişti. Fakat şimdi El Chico'nun açık sorusu karşısında bu heyecanına set çekmeyişinin ne müthiş bir neticeye ulaştığını görüyordu. Birden yüreği ümitsizlikle burkuldu. Bir hancı kızıyla böyle bir Fransız asilzadesi arasında herhangi bir bağ kurulmasına imkân var mıydı?.. Böyle bir ihtimali düşünmek bile delilik değil miydi?..

O halde ne umabilirdi?..

Acaba Fransız, kendisine hiç dikkat etmiş miydi?.. O, önemli ve ciddi birçok iş halletmeye gelmiş bir adamdı. Belki Juana'nın farkına bile varmamıştı. Arada bir genç kıza söylediği bir-iki nezaket cümlesine dayanıp da hayal kurmak, çılgınlık değil de neydi?..

Birdenbire yüreğindeki aşkın, karşılıksız kalacağını anladı... Tıpkı Chico'nun kendisine beslediği aşk gibi!..

Kalbindeki derin ümitsizlik, ona kendisinin Pardaillan karşısında duyduğu acının birkaç mislini duyan Chico'nun durumunu hatırlattı. Vah zavallı Chico vah!.. Bilmeden, zavallıya karşı ne de zalim davranmıştı? Dişini tırnağına takıp bütün iradesini topladı ve iyi yüreklilik ifade eden bir hareketle gülümsedi. Yarı alaylı bir tavırla:

"Onu sağ salim getirmenden başka bir isteğim yok!" dedi. "Sanki ben de bu aşkta benim için hiçbir ümit olmadığını bilmiyor muyum?.. Mösyö Pardaillan bir gün vatanına dönecek, ben de kendi kendimi teselli edecek ve aşkımı yavaş yavaş unutup gideceğim..."

Böylece demin yaptığı hatayı biraz olsun tamir ettikten sonra daha ileri gidip fazlasını da yapmak istedi ve içinde Chico'ya karşı uyanan merhametin büyüklüğünü gösteren bir tavırla hiç de içten olmayan şu sözleri söyledi:

"Bana yine sen kalıyorsun Chico'cuğum! Ben senden başka kimi severim?.. Sevgime senden başka layık olan var mı?.."

Juana'nın yalan söyleyerek Chico'ya verdiği bu ümit, cüceyi sevince boğmaya yetti. Genç kız bu kadarla da kalmayıp cüceyi daha beter çıldırtmayı da ihmal etmedi. Dudaklarını onun alnına dokundurdu:

"Haydi git Chico, elinden geleni yapmaya çalış!" dedi. "Ben de bu arada biraz uyuyup dinleneyim bari..."

YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
CÜCENİN SERÜVENLERİ

Cüce derin derin düşüncelere dalmış bir halde yola koyulmuştu. Hiçbir şeyden çekinmeden, hiç kimseden korkmadan ilerliyordu. Kimden korkacaktı?.. Sevilla'da ne kadar dilenci, serseri, ipten kazıktan kurtulmuş adam varsa, ki bunların pek bol olduğuna Tanrı şahittir, hepsi Chico'yu tanırdı. Aslında kötü insanlar olmayan bu zavallılar, ortak düşmanlarından kaçmak ya da onları soyup soğana çevirmekle o kadar meşguldüler ki cüceyle uğraşacak vakitleri yoktu. Bu bakımdan küçük adamın bir tek korkusu, bir gece devriyesine rastlamak olabilirdi. Ancak gözü keskin, kulağı delik ve bir maymun kadar da çevik olan Chico'nun bir devriye görür görmez ufacık vücuduyla kolayca saklanması zor değildi.

Hiçbir korkusu yoktu ama kafası allak bullaktı. Pardaillan ölürse yaşayamayacağını söyleyen Juana'nın sözlerini duyunca yüreği sızlayan Chico, işin nereye varacağını hesaplayamayarak şövalyeyi arayıp bulacağını, dipdiri getireceğini vadetmişti. Ve bu suretle şövalyenin diri olduğundan emin bulunduğunu da anlatmış oluyordu. Halbuki El Chico'nun kendisine rakip saydığı adamın öldürülmüş olması için pek çok sebep vardı. Bu yüzden, bir yandan yürürken bir yandan da kendi kendine söylenip duruyordu:

"Onu bulup getireceğime söz verdim de iyi halt ettim. Şimdi ne yapacağım? Eminim ki şu saatte Fransız'ın cesedi Guadalquivir Nehri'nin dibinde sürüklenip duruyordur... Oh olsun! İyi ki öldü! Neden buraya geldi de Juana'nın kalbini çaldı?.. Niçin benim biricik aşkımı elimden aldı?.."

El Chico hiç farkına varmadan genç kızın tavırlarını da kapmıştı. Juana, Chico'nun yanında çok boylu olmasına rağmen aslında ufak tefek yapılıydı. Böyle oluşuna çok üzülür ve kendisini daha boylu gösterecek uzun ökçeli iskarpinler giydiği yetmiyormuş gibi bir de

başını dimdik tutup boyunu biraz daha yükseltmeye çalışırdı. Doğrusunu söylemek gerekirse bu hali ona yakışırdı da... İşte Chico da farkında olmadan başını onun gibi dik, göğsünü kabarık tutuyor ve bu haliyle son derece mağrur bir görünüş kazanıyordu.

Cüce, rakibine karşı kızgınlığını yukarıdaki sözlerle belirttikten sonra kendi kendine konuşmaya devam etti: "Ben de budala değilim ya... Centurion'un adamlarının Pardaillan'ı götürdüğünü, evde ona bir tuzak hazırladıklarını pekâlâ fark ettim. Don César'ın evi araştırdığı halde bir şey bulamamasının sebebi, olsa olsa Fransız'ın cesedini nehre atmış olmalarıdır. Bu, iki kere ikinin dört ettiği gibi belli... Prenses her türlü tedbiri almamış olsa evinin, baştan aşağıya araştırılmasına izin mi verirdi? Yalnız..."

Bir an durup düşündü. Yüzünde kurnaz bir gülümseyiş belirdi: "Yalnız, Fransız'ın evin gizli hücrelerinden birine kapatılmış olma ihtimali de var..." diye söylendi. "Bu evde de gizli hücre az değildir hani... Hepsini bilseydim iyiydi ama bilmiyorum ki... Fakat onu, neden hücreye kapatmış olsunlar? Kapattıktan sonra ne yapacaklar? Belki de bugünlerde kendisini tekrar salıverirler."

Bu düşüncesi az sonra ona da saçma göründü:

"Hayır," diye devam etti. "Prenses onu o kadar uğraşıp evine çeksin de, sonra yine bıraksın, bu olmaz. Ya ben Juana ağlarken aklıma geldiği gibi gidip prensese, 'Fransız'ı ne yaptınız?' diye sorsaydım, beni ne yaparlardı? Beni de herhalde Fransız'ın yanına yollarlardı. Budalalığın lüzumu yok... Hiç prensese böyle şey sorulur mu? Ne giderim, ne de sorarım. Bu kadar da enayi değilim..." Bir an durdu, sonra yine düşüncesine devam etti: "Halbuki Juana'ya da vadettim. Ne yapayım bilmem ki?.. Acaba gidip bildiğim gizli hücreleri bir gözden mi geçireyim? Ya bir de Fransız'ı orada dipdiri bulmak bahtsızlığına uğrarsam ne olacak? Onu elinden tutup küçük hanıma götürmek lazım gelecek... Bunu ben yapacağım ha?"

Cücenin yüzünde derin bir ızdırap ifadesi belirdi.

Tekrar düşünmeye koyuldu:

"Benim yerimde doğru dürüst bir adam olsa bu cesareti gösteremezdi. Halbuki benim göstermem lazım... Neden?.. Çünkü cüceyim, çünkü kuvvetsizim... Duygularımı içime gömmem, yüreğimi söküp küçük hanımımın ayaklarının dibine atmam lazım, öyle mi?

Bu ne haksızlık, bu ne adaletsizlik? Ben de insan değil miyim?"

Fakat bu düşünceler, kendisini de kandırmıyor olacaktı ki daha kuvvetli deliller bulmaya çalıştı:

"Hem benim artık param da var... Zenginim. Boyum ufak ama sakat değilim. Bir eksikliğim de yok. Yakışıklı bir erkekmişim... Öyle söylediler. Bir kadının beni beğenmemesi için sebep yok ki... Juana benim yanımda boylu görünüyor ama kendisinin ufak tefek olduğunu söylüyorlar. Ah, eğer benim olsaydı, onu dünyanın en mutlu kadını yapardım. Ama ben cüceyim diye ne o, ne de başka kimse beni istiyor... Niçin? Çünkü bir cüceyle evlenen bir kadınla bütün dünya alay edermiş... Öyleyse ben, bütün ömrümce sevilmek nedir, bilmemeye mahkumum. Yuva kurmamaya mahkûmum... Olsun, buna da razıyım. Yeter ki küçük hanımım, yine eskisi gibi benim hanımım olarak kalsın, her şeye razıyım. Ama kalkıp da benden, sevdiği adamı elinden tutup kendisine getirmemi istemesin... Bu kadar fazla doğrusu... Bu kadarını yapamam!.."

Küçücük yumruklarıyla gözlerini kapatarak, küçük hanımcığını başka bir âşığın kollarında görmekten korkmuş gibi bir hareket yaptı. Sonra yine düşüncesine devam etti:

"Bu prenses çok şey biliyor. 'İnsanları duygu taraflarından vurursan, daha beter yaralarsın,' dedi. Juana bana, o Tanrı'nın belası Fransız gelmezse öleceğini söylemişti, değil mi? Fransız'ı ben ölüme götürdüm. Eğer Juana, dediği gibi kederinden ölürse o zaman ben iki taraflı katil olacağım... Yalnız öyle olmakla da kalmayacağım, Juana'nın ölümü, beni de öldürecek. Halbuki Fransız'ı tutup ona getirirsem, bu sefer o yaşayacak, fakat ben yine kederimden ve kıskançlığımdan öleceğim. Her iki şekilde de sonum kötü... Oysa hiçbir suçum da yok... Ne yaptım? Ne suç işledim? Neden lanetliyim?"

Sonra birdenbire kararını verdi ve kendi kendine mırıldandı:

"Hayır, onu kurtaramam. Kurtarmak ne kelime?.. Fırsatını bulsam, onu kendi elimle öldürürüm. Nasıl olsa ölecek değil miyim?.. Juana'yı kendi ellerimle âşığına teslim etmektense öleyim, daha iyi... Kurtaracağım ha?.. Deli miyim ben? Hem zaten Juana da söylemedi mi? Elbette bir gün gelip onu unutacak, eskisi gibi yine beni sevecek... Zaten ben de başka bir şey istemiyorum ki..."

El Chico bu kesin kararı verdikten sonra hızlanarak Servili

Köşk'e ulaştı. Dosdoğru gitti ve kapıyı yavaşça açmaya çalıştı. Kapı açılmayınca gülümsedi:

"Haa... Prenses köşke gelmiş... Öyleyse bütün kapılar kapanmıştır. İçeride adam vardır. Şimdi çok ihtiyatlı olmalı... Doğrusu nehrin dibindeki Fransız'ın yanını boylamaya hiç niyetim yok..." diye düşündü.

Bahçe duvarının etrafını dolaştı. Bir yere gelince eğildi, bir şeyler araştırdı. Kalktığı zaman elinde inceliğine rağmen gayet sağlam, ucu kancalı bir ip tutuyordu. Hemen duvara yakın olan servi ağacına yanaştı. İpi başının üstünde savurup fırlatınca kanca ağaca takıldı. Cüce ipi birkaç kere yokladı. Kanca dallardan birine iyice yerleşmişti. El Chico bunu anlayınca bir kedi çevikliğiyle ipe tırmandı ve kısa zamanda ağacın üst dallarına ulaştı. İpi beline sardıktan sonra ağaçtan aşağıya, bahçenin içine kayıverdi.

İhtiyatlı adımlarla hazinesini sakladığı servi ağacının bulunduğu yere yöneldi. Bu ağaçtan da Fausta'nın verdiği para torbasını ve ona bağladığı, Don César'ın hediyesi olan keseyi alıp güzelce koynuna yerleştirdi. Böylece birkaç dakikada işini mükemmel bir şekilde başarıp köşkün bahçesinden dışarıya çıktı.

İpi tekrar aldığı yere bıraktı. Sonra kimsenin kendisini gözetlemediğinden emin olarak doğruca nehir tarafına gitti.

Nehrin kıyısı sağlam ve dimdik bir rıhtımla örülmüştü. Aşağıda Guadalquivir'in suları ağır ağır akıyordu. Suyun seviyesinden oldukça yukarıda, toprak seviyesine yakın bir yerde, lağım ağzı gibi karanlık bir delik vardı. Bu delik, kalın demirden ve gayet sık bir parmaklıkla kapatılmıştı. El Chico rıhtımın kenarından aşağıya doğru sarktı ve sık sık bu işi yapmış olan bir insan ustalığıyla hemen demir parmaklığa tutundu... Çok önceden testereyle kesilmiş olduğu muhakkak olan bu parmaklıklardan birini tutup kolayca yerinden çıkardı. O zaman parmaklıkta dört köşe bir boşluk açılmış oldu. Ne kadar zayıf ve ufak tefek olursa olsun, bir adam bu boşluktan geçemezdi ama Chico kolaylıkla deliğin içine süzülüverdi... Hemen arkasından da çıkardığı parmaklık demirini tekrar yerine koyma ihtiyatlılığını gösterdi.

Şimdi içinde bulunduğu yer, rahatça ayakta durabilmesine imkân veren, fakat yine de epey basık ve toprağı ince kumla döşeli bir

dehlizdi. Köşkün ilk sahibi tarafından yaptırılan bu dehliz, bina ile nehir arasında gizli bir geçitti. Geçit yer yer duvarlarla kesilmişti. Bu duvarlar dehlize girecek olan yabancıları durdurmaya yarıyordu. Buna karşılık duvarlarda bulunan ve gizli birer manivelayla hareket eden yaylar sayesinde açılan saklı kapılar dehlizin sahibine kolayca yol veriyordu.

İlk sahibinin ölümüyle birlikte bu dehliz de sır olmuştu. Çünkü Fausta da bu dehlizi bilmiyordu. Bilmiş olsaydı, buradan bir yabancının girme ihtimaline karşı tedbir almaz olur muydu?..

El Chico, dehlizin girdisini çıktısını ve duvarlardaki gizli kapıları açan manivelaları kullanmayı mükemmel bir surette biliyor olmalıydı. Çünkü tereddütsüz ilerliyordu. Acaba bu sırları nasıl öğrenmişti? Hiç şüphesiz bunda tesadüfün rolü olmuştu... Zayıf, korunmaya muhtaç bir yaratık olduğu için dehlize ilk girdiği gün, burasının kendisi için mükemmel bir barınma yeri olabileceğini anlamıştı. Hem buradan kimsenin şüphelenmesine de imkân yoktu. Gözünü bile kırpmadan hemen buraya yerleşmişti. Fakat zeki, meraklı bir insan olduğundan, burasının başlangıçta sandığı gibi kısa ve tıkanmış bir lağım deliğine benzemediğini de çabucak anlamakta gecikmemişti. Bu şüphe aklına düşünce ardı arası gelmeyen aramalara koyulmuş, haftalar, hatta aylarca dehlizde yoklamadık bir karış yer bırakmamıştı. Herhalde kendisine talih de yardım etmiş olacaktı ki zamanla gizli kapıların ve bu kapıları açan saklı manivelaların çoğunu keşfetmişti. Böylece artık tamamen kendine ait olan bu yer altı imparatorluğunu, uğraşa uğraşa kimseye fark ettirmeden bir hayli genişletmişti.

El Chico dehlizde yürürken art arda dikilen birçok duvarı yatırmış veya yana kaydırmış, şöyle bir dokunuşla koca demir kapıları açmış ve nihayet gayet dar ve dik taş bir merdivenin ayağına ulaşmıştı. Zifiri karanlıkta yürüdüğü halde en ufak bir tereddüt göstermiyor ve sanki bol ışık altında yol alıyormuşçasına rahat ilerliyordu. Merdivenin on basamağını çabucak tırmandıktan sonra başı tavana değince durdu. Basamaklara doğru eğilip eliyle bir şey aradı. Hemen aynı anda hafif bir şıkırtı işitildi ve tam başının üstüne rastlayan mermer taş, sessiz sedasız yerinden kalkarak dikildi. Fakat cüce, son iki basamağı da tırmanmadan önce başka bir köşede de bir şeyler aradı. İkinci bir şıkırtı duyulduktan sonra son basamakları tırmanıp bir

mahzene girdi. O zaman yalnız yaşayan insanların âdet edindikleri gibi kendi kendine yüksek sesle söylendi:

"İşte, artık evime geldim!"

Ve havaya kalkan taşın tekrar kendi kendine kapanacağından emin olduğu için arkasına bakmaya bile lüzum görmeden öne doğru iki adım atıp mahzenin duvarlarından birine doğru eğildi. Mermer levhalardan birine eliyle dokundu. Daha önce merdivendeyken oynattığı yayla hareket eden bu levha, üzerine yapışık bulunduğu duvarla birlikte sallandı. Bu sallanıştan sonra öyle basık bir kovuk meydana geldi ki cüce bile buradan girmek için eğilmek zorunda kaldı. Bir mum yaktı ve bunun titrek aleviyle içine girdiği kovuğu aydınlattı.

Burası, kalın duvarın içine oyulmuş küçük bir hücreydi. Ancak bir metre eni ve iki metre boyu vardı.

Yüksekliği ise orta boylu bir adamın bile rahatça ayakta durabilmesine imkân verecek kadardı.

Bu hücrede dört ayaküstüne oturtulmuş bir sandık vardı. Sandığın içine kuru ot doldurulmuş ve bu otun üstüne iki küçük şilte ve yorganlar örtülmüştü. Bunların üstünde de beyaz çarşaflar vardı. Bütün bunlar sandığa mükemmel bir yatak görünüşü veriyordu. Başka bir sandık da büfe haline getirilmişti. Büyük kilitli, sağlam bir çekmece, küçük bir masa, iki ufak iskemle ve hepsi tertemiz birkaç parça ev eşyası daha vardı. Burası her haliyle bir bebek evine benziyordu...

Burası El Chico'nun sarayıydı.

Bu hücreye hava ufak bir mazgaldan giriyor ve Chico, bu mazgalı kendi eliyle yaptığı bir kepenkle örtmüş bulunuyordu.

Cüce mumu yakınca dışarıya ışık sızmasın diye kepengi örttü. Çünkü mazgal, evin altında bulunan mahzenlere açılıyordu ve prensesin adamlarının o mahzene inmeleri de pekâlâ mümkündü. O tarafta ne de olsa bir tehlike vardı ama beri yanda yani mermerli mahzende hiçbir tehlike söz konusu olamazdı. Onun için Chico, hücresinin kapısındaki mermer levhayı kapatmaya lüzum görmedi.

Altın dolu kesesini masanın üstüne koydu. İskemlelerden birine

oturdu ve dirseklerini masaya, başını da ellerine dayayarak düşüncelere daldı.

*

Fausta'nın aklına gelen başına da gelmişti. Zehir, Pardaillan'ı öldürmemişti. Birkaç saat ölü gibi derin bir uykuya daldıktan sonra yavaş yavaş uyanmıştı.

Pardaillan yattığı yerden hemen doğruldu ve içinde bulunduğu acayip yeri, şaşkın gözlerle seyretti.

Buranın havasını doldurmuş olan uyutucu dumanların etkisiyle kafası ağırlaşmış, hafızası dağılmış ve zekası adeta felce uğramıştı... Yavaş yavaş ilacın bu uyuşturucu etkisinden sıyrıldı, dimağı berraklaştı, şuuru yerine geldi ve nihayet kendisini o kadar güçlü duruma getiren o eşsiz soğukkanlılığıyla kendine olan güvenini tekrar elde etti.

Hayatta oluşuna şaşmadı. Zaten böyle olacağını biliyordu.

Pardaillan kendisini de, karşısındakini de aldatanlardan değildi. Her sözü, özü gibi doğruydu ve söylediğini inanarak söylerdi. Fausta'ya zehirden kurtulup canlı canlı gömüldüğü bu mezardan çıkacağını söylediği vakit söylediği söze tamamen inanmış bulunuyordu.

Bu inanç gücünü nereden alıyordu? Kendisine sorulsaydı, buna kolay kolay cevap bulamazdı. Fakat bu inanca sahip olduğu ve onu nasıl elde ettiğini araştırmaya lüzum görmediği de bir gerçekti!

Onun yerinde başka kim olsaydı, Fausta'ya o sözleri söylemezdi. Fakat Pardaillan, sadece düşündüklerine inanan bir adam değil, aynı zamanda düşüncelerinde çapraşıklık olmayan, açık yürekliliği ve dobralığı ile insanı şaşırtan bir insandı. Bu açık yürekliliği ve sözünü sakınmama huyu, başkalarına bir çeşit diplomatlık veya hilekârlık gibi görünüyorsa Pardaillan'ın bunda ne suçu vardı? Bunun böyle sanılmasının tek sebebi, bazı ikiyüzlü insanlarca açık yürekliliğin ve sözünü sakınmazlığın bu şekilde anlaşılmasıydı ve bunun içinden çıkılması zor bir iş oluşuydu, başka bir şey değil...

Pardaillan, -neden olduğunu kendisi de bilmiyordu ama- Fausta'nın, kendisine hazırladığı korkunç işkenceden kurtulacağından emindi. Bu yüzden, Fausta'nın ihtiyatı daha da artırabileceğini he-

saba katmamış, düşündüğünü olduğu gibi söylemişti.

Bu bakımdan, uyanıp kendini toparladığı vakit zehirden yakayı kurtarmış olduğunu görünce hiç hayret etmedi. Hatta alaya bile başladı:

"Şu Sayın Madam Fausta'nın da benimle uğraşırken hiç şansı tutmuyor! Zaten kendisine de söyledim ya... Verdiğimiz sözün birinci kısmını tuttuk ve zehirden kurtulduk... Şimdi sıra ikinci kısma geldi. Yani Madam Fausta'nın bu kadar uğraşıp didinerek bizi soktuğu şu mezardan açlık ve susuzluktan bitkin bir hale gelmeden kurtulma faslı kaldı."

Şövalye buradan çıkmayı başarılması gayet basit bir iş olarak görüyordu. Halbuki başarılmaya kalkınca bu işin adeta imkânsız olduğu anlaşılacaktı. Burasını akıl bile etmeden mırıldandı:

"Vay canına! Bu sabahtan beri de talihim, Espinosa'nın harika makineler dediği acayip şeylerin bol olduğu yerlere girip çıkmaktan açıldı. Eğer bu mezar da birazcık makineli değilse şaşarım. Zaten bizim Fausta'yı da tanırım. Beni elinde tutup tutmadığını kontrol edebilmek için muhakkak bir özel kapıdan girip çıkıyordur. Şu kapıyı hele bir arayalım..."

Ve sabırla, zifiri karanlıkta, mümkün olduğu kadar dikkatle araştırmaya başladı. Halbuki sabahtan beri, birazcık oturup dinlenmiş de değildi. Öte yandan, uyku ilacı da gücünü epeyce yitirmiş olacaktı ki biraz sonra vücudunda bir kesiklik hissetti:

"Fena," dedi. "Bu araştırma, benim umduğumdan daha uzun ve daha yorucu olacağa benziyor... Anlaşılan, Madam Fausta'nın zehri, bacaklarıma bu kesikliği verdi." Oturduğu yerde, karanlıklar içinde, mahzenin şeklini de düşünüyor, bu şekle göre, gizli bir kapının nerede olabileceğini tahmine çalışıyordu. Böylece epey bir zaman dinlendikten sonra, artık gücünün yerine geldiğine hükmetti ve tekrar işe girişmeye niyetlendi.

Fakat ayağa kalkacağı yerde, birdenbire yere yatıp boylu boyunca uzandı ve kulağını mermer zemine dayadı. Hemen tekrar doğruldu, yerden kalkmadan, ellerine dayanarak durdu; dudaklarında alaycı bir gülümsemeyle mırıldandı:

"Hay Tanrı razı olsun! Ya ben adamakıllı yanılıyorum ya da uzun boylu araştırmama lüzum kalmayacak... Fakat bir ihtimal daha

var... Sakın Madam Fausta, işimi bitirmek için birilerini gönderiyor olmasın?.."

Durdu, alnında dehşet terleri belirmişti.

"Eğer kalabalıksalar -ki bu pek muhtemeldir- acaba onlarla baş edebilecek kadar kuvvetim olacak mı?" diye düşündü.

Bağdaş kurup uzunca bir süre oturduktan sonra kuvvetinin yerine geldiğini hissederek kendi kendine:

"Güzel," dedi, "kalabalık değilseler, haklarından gelirim."

Sonra duvara doğru çekilerek, kulağı kirişte, gözü tetikte, harekete hazır şekilde beklemeye başladı.

Birden önünde, yerdeki mermer levhalardan birinin hafifçe kımıldadığını gördü. Çabucak yaklaştı. Diz çöktü ve saldırmaya hazır bir halde durdu.

Mermer levha ağır ağır esrarengiz bir elle itiliyormuşçasına dikiliyor ve dikildikçe diz çökmüş Pardaillan'ı gözden saklıyordu. Şövalye yerinden bile kıpırdamadan ellerini hafifçe ileriye uzattı ve delikte belirecek düşmanının gırtlağını sıkmaya hazır bir durum aldı.

Fakat çok geçmeden bu hareketinin boşuna olduğunu gördü.

Çünkü delikte, beklediği silahlı adamlar yerine ufacık bir insan belirmiş ve Pardaillan bu küçük adamı derhal tanıyarak hayret içinde söylendi:

"A! Bu bizim küçük cüce değil mi? Yalnız mı geliyor acaba? Ne işi var burada?.."

Cüce ise, sanki Pardaillan'ın bu sorusuna cevap veriyormuş gibi kendi kendine bağırdı:

"İşte, artık evime geldim!"

Pardaillan düşündü:

"Evine mi gelmiş? Bu mezarda mı yatıp kalkıyor?"

Bu sırada mermer levha da kapanmıştı. Fakat şövalyenin mermere filan baktığı yoktu. Şimdi sadece El Chico'yu seyrediyor ve:

"Acaba burada ne işi var?" diye düşünüyordu.

El Chico geriye dönüp bakmaya bile lüzum görmemekle büyük bir hata işlemişti. Hiçbir şeyin farkında olmadan, hücresinin kapısını

açıyor ve mumunu yakıyordu. Pardaillan içinden söylendi:

"Vay vay! Demek ki evim dediği yer burasıymış... Kendime kalsa, bu gizli kapıyı katiyen bulamazdım. Fakat bu küçük insan müsveddesinde de bir hayli iş varmış... Şunu bir yakından görmek hiç de fena olmayacak."

El Chico ikinci bir ihtiyatsızlık daha yapmış, hücresinin kapısını açık bırakmıştı. Pardaillan yavaş yavaş ve sinsi sinsi ilerleyerek, hücrenin deliğine yaklaştı, içeriye bir göz attı... O zaman cücenin esrarengiz evini rahat bir hale getirmek için gösterdiği zekaya ve çabaya hayran olmaktan kendini alamadı. İçinde bir acıma duygusu uyandı ve:

"Zavallı küçük," diye söylendi. "Burada nasıl yaşayabiliyor? Zayıf ve yalnız olması yüzünden bir insanın böyle havasız, ışıksız bir yerde yaşamak zorunda olması ve kendini ezmeye çalışan insanlardan korunmaya çalışması ne acı!.."

Pardaillan, kendisinin bu mahzene hapsedilmesinde cücenin parmağı olduğu hakkındaki bütün şüphelerini de unutuvermişti.

Cüce, masanın başına oturmuş, sırtını kapıya dönmüştü. Pardaillan kendisini rahat rahat seyrediyordu. Zaten Chico'nun orada kendisini gözetleyen birinin bulunduğunu akıl etmesine imkân mı vardı?

Uzun bir zaman böylece düşünceli kalan cüce, nihayet elini uzatıp altın torbasını açtı ve içindekileri masanın üstüne boşalttı. Pardaillan altın şıkırtısını duyunca mırıldandı:

"Vay canına! Bu küçük dilenci, Karun gibi zenginmiş! Acaba bu paraları nereden buldu?"

Chico, onun bu sorusuna cevap veriyormuş gibi:

"Tam beş bin frank! Prenses yalan söylememiş," dedi.

Pardaillan, kendi kendine:

"Harika!" dedi. "Hem zengin olmuş, hem de prensesle ahbaplık ediyor. Şimdi bir de kendisinin kötü bir cadının büyüsüyle cüceleşmiş bir prens olduğunu söylerse masal tamam olacak!"

Fakat birdenbire aklına gelen bir düşünceyle gözlerinde müthiş bir hiddet ışığı yandı:

"Ah, aptal," diye kendi kendine söylendi. "Onun prenses dediği herhalde Fausta'dır. Bu paralar da benim canımın bedeli olacak. Bu alçak cüce paraları konmak için beni körü körüne sürüklendiğim bu tuzağa düşürdü. Şimdi şunu bir elime alıp da layık olduğu dersi versem mi?"

Bir yandan da cüce, paralarını tekrar toplayıp torbasına yerleştiriyor ve torbanın ağzını sıkı sıkı bağlıyordu. Sonra çekmeceye kadar uzanıp açtı; içinden bir avuç gümüş para çıkarıp masanın üstüne koydu. Sonra da Don César'ın kendisine hediye ettiği para kesesini boşaltıp yüksek sesle saydı:

"Beş bin yüz frank..." dedi.

Masanın önünde ayakta duruyor ve Pardaillan, kendisini yandan seyrediyordu. Şövalye içinden söylendi:

"Neden bu kadar kederli duruyor? Beş bin frank az para mı? Sakın aç gözlünün biri olmasın?.."

Chico ise birdenbire ve yine yüksek sesle söylendi:

"Zengin oldum, zengin..."

Ve yarı öfke, yarı üzüntüyle ilave etti:

"Bu zenginlik neye yarar? Juana beni hiç istemeyecek. O, Fransız'ı seviyor!"

Pardaillan az kalsın kendini tutamayıp bağıracaktı. İçinden söylendi:

"Vay vay! İşin içinde iş varmış... Şimdi meseleyi daha iyi anlamaya başlıyorum. Herif âşık... Hem de yüz bulmayan cinsinden... Zavallı yavrucak!.."

Chico yüksek sesle devam etti:

"Ama artık Fransız öldü!"

Şövalye içinden cevap verdi:

"Ben mi öldüm? Hay keşke ölseydim be!.. Artık her rastladığım insanın benim ölmemi istemesinden bıktım usandım gerçekten..."

Cüce kendi kendine sordu:

"Bütün bu paraları ne yapayım? Nasıl olsa Juana benim olmayacak. Hiç değilse bu paraların hepsiyle ona hediyeler alayım. Epeyce param var. Mücevherler, çeşit çeşit elbiseler, atkılar, iskarpinler. Bir

sürü şey alabilirim. Juana'm kim bilir hediyelerime ne çok sevinecek!.."

Pardaillan düşündü:

"Şu aşkın girmediği yer var mı?"

Bu sırada cüce, sevinci birdenbire kaybolarak:

"Hayır," dedi, "bana mutluluk nasip olmayacak. Juana benim bu kadar parayı nereden bulduğumu merak edecek... Hatta belki de anlayacak. Beni kovacak, hediyelerimi kafama fırlatacak ve bana katil diyecek... Hayır, hayır, bu altınların hepsi uğursuz. Çünkü bunlarla birinin hayatı satıldı. Bunları kullanamam. Boşuna cinayet işlemiş olacağım..."

Bir vuruşta altın torbasını masanın üstünden yere yuvarladı. Pardaillan kendi kendine:

"Hele, hele!" dedi. "Bu küçük adam hoşuma gitmeye başlıyor..."

Chico minimini hücresinde sinirli sinirli geziniyordu. Kapının tam önünde durdu. Kaşları çatık, kendi kendine mırıldandı:

"Katil! Juana söyledi, ben katilim! Fransız'ı öldürenlere yardakçılık ettim. Hatta benim suçum onlarınkinden de büyük... Ben olmasam, o ölmeyecekti. Burasını düşünmedim. Kıskançlık beni deli etmişti. Küçük hanımım bana katil dedikten sonra bu işin kötülüğünü daha iyi anlıyorum. Kendi kendimden iğrenesim geliyor."

Pardaillan, cücenin kendi kendisiyle mücadelesini merakla seyrediyordu. Chico birdenbire:

"Ama Fransız belki de daha ölmemiştir!" dedi.

Pardaillan içinden alay etti:

"Hah! Sen bunu daha başından düşünmeliydin!"

Cüce kendi kendine konuşmaya devam etti:

"Belki daha onu kurtarma imkânı vardır... Zaten Juana'ya da bunun için söz vermedim mi?"

Pardaillan içinden:

"Bu Juana'nın da benimle bu kadar ilgilendiğini hiç bilmiyordum," diye söylendi.

El Chico yüksek sesle:

"Eğer Fransız ölürse, Juana da ölür, ben de ölürüm!" dedi.

Pardaillan içinden karşılık verdi:

"Yok, yahu! Bu ne kadar ölüm heveslisi böyle?.."

"Eğer Fransız yaşıyorsa ve ben onu kurtarırsam..."

"Haa, o zaman ne olacak bakayım?"

"Juana mesut olur. Fransız da onu sever."

Pardaillan, içinden cevap verdi:

"Haydi oradan! Sevmem inan... Budala sen de..."

Cüce, Pardaillan'ın içinden verdiği cevabı işitmiş gibi:

"Juana'yı sevmemek olur mu?" dedi. "O kadar güzel ki!.."

"Hay Tanrı bu âşıkların kökünü kurutsun... Hepsi de aynı... Herkesin sevgililerine göz diktiğini sanırlar..."

"Eğer Fransız onu severse, ben ölürüm!"

Pardaillan kendi kendine mırıldandı:

"Şimdi ağzını yırtacağım! Bak herifin hiç yaşamaktan bahsettiği var mı?"

"Ama severse sevsin... Nasıl olsa onun gözünde benim hiçbir önemim yok. Hiç değilse, yaptığım kötülüğü telafi etmiş olurum... Hiç değilse kimse bana katil diyemez... Küçük hanımım mutlu olur, ben de vicdan rahatlığı içinde giderim. Beni hep iyilikle hatırlarlar."

Pardaillan, içinden takdirle:

"Mükemmel! İşte âşıklara yaraşır bir düşünüş..."

"Tamam! Öyle yapmalıyım. Evin bütün gizli kapaklı yerlerini araştırıp Fransız'ı bulmalıyım."

Pardaillan bıyık altından gülerek:

"Öyleyse pek uzağa gitmeyeceksin," diye kendi kendine mırıldandı.

Ve hemen bir kenara çekildi. Cüce hâlâ söyleniyordu:

"Eğer onu bulamazsam, yarın prensesin huzuruna çıkar, Fransız'ı geri vermesini isterim. Ama beni de onun yanına gönderirmiş... Gönderirse göndersin. Hiç olmazsa Juana gerçeği öğrenemez. Fransız'ı ararken beni de öldürdüklerini anlar ve arkamdan ağlar... Hiç durmamalıyım."

El Chico böyle diyerek birdenbire odasından çıkınca, mermer zeminde kapkara bir hayalet halinde yatan Pardaillan'ı görüp titredi:

"Fransız!.."

Bembeyaz kesildi ve yere yuvarlanacak gibi oldu. Fransız'ı bu kadar çabuk bulacağını, hele burada bulacağını hiç ummuyor olmalıydı. Merak ve endişeyle düşündü:

"Nasıl oldu da onu içeriye girerken görmedim? Herhalde mermer kapağın arkasında kalmış olacak. Ben de geri dönüp bakmadım. Aman Tanrım! Yüksek sesle bir sürü şey de söyledim. Ya dediklerimi duyduysa!.."

Derin bir uykuya dalmış göründüğü halde göz ucuyla kendisini gözetleyen Pardaillan'a yaklaştı:

"Acaba ölmüş mü?" diye kendi kendine mırıldandı.

Bu düşünce tüylerini ürpertti. Acaba sevinçten mi, yoksa kederden mi, kendisi de söyleyemezdi. Zavallı cüce artık hiçbir şey bilmiyordu. Yalnız kafası boşalmakla kalmamıştı, aynı zamanda yüreği de sızlıyordu. İyilikle kötülük arasında yaptığı mücadele uzun ve amansız olmuştu. Artık iyilik kesin bir zafer kazanmıştı. Çünkü rakibini kurtarmak istiyordu. Onun bir tek düşüncesi vardı: Juana ondan nefret etmesin ve ona bir katile yapılacak muameleyi yapmasın. Bu uğurda hayatını feda etmesi gerekiyorsa bunu pek tabii bulurdu. Bütün tasası bundan ibaretti ve geri yanını düşünmüyordu.

Pardaillan'a biraz daha yaklaşınca şövalyenin nefes aldığını fark etti:

"Uyuyor," diye düşündü.

Yüreğini ezen kıskançlığa rağmen rakibini takdir etmekten de kendini alamadı:

"Ne cesur adam! Mışıl mışıl uyuyor! Oysa kendisini uyurken öldürebileceklerini de hiç şüphesiz bilmektedir. Evet, çok cesur... Belki Juana da kendisini bundan ötürü seviyor ya... Ben de onun kadar kuvvetli olsaydım, ben de cesur olurdum."

El Chico, cesaretine hayranlık duyduğu adamın uyur gibi görünüp onu gözetlerken, hiç aklına getirmediği başka türlü bir cesaret yüzünden kendisine hayran kaldığının farkında bile değildi.

YİRMİ BEŞİNCİ BÖLÜM
EL CHICO BİR DOST KEŞFEDİYOR

Cüce eğilip şövalyenin omuzuna dokundu. Pardaillan apansız uyandırılan bir insan gibi sıçradı. Bunu o kadar tabii hareketle yaptı ki Chico hiç şüphelenmedi. Şövalye olduğu yere oturdu ve bu haliyle bile cüceyi yarım kafa boyu kadar geçti. Sonra şaşmış gibi:

"El Chico!" diye mırıldandı.

Ve acıyan bir insan tavrıyla sözlerine ekledi:

"Vah zavallı! Seni de mi buraya hapsettiler? Biliyor musun, bize ne işkence edecekler?"

Chico kesin bir eda ile:

"Ben mahpus değilim," dedi.

"Ne?.. Mahpus değil misin? Öyleyse burada ne işin var? Bizi bekleyen ölümden haberin yok mu?"

Chico çabuk çabuk:

"Ben sizi arayıp bulmaya ve kurtarmaya geldim!" dedi.

"Beni kurtarmaya mı geldin? Demek buradan nasıl çıkılacağını biliyorsun, öyle mi?"

"Bilmez olur muyum? Bakın, işte!.."

Bu sözü söylerken demir kapıya yaklaşmış ve kapının üstündeki iri perçin çivilerinden birine basmıştı. Aynı anda yerdeki mermer kapak yavaş yavaş havaya kalkıp dikildi. Şövalye yerinden kımıldanmadan bunları seyrediyor ve, 'Bunu bulmak için kim bilir ne kadar uğraşacaktım?' diye düşünüyordu.

Chico:

"Gördünüz mü, ne basit?" dedi.

"Evet, pek basitmiş... Demek ben uyurken sen buradan geldin, öyle mi? Şimdi de yine buradan mı gideceğiz?"

El Chico başını evet anlamına sallayınca, Pardaillan:

"Geldiğini hiç duymadım," dedi. Sonra ilave etti: "Bakıyorum, canın konuşmak bile istemiyor!.."

Bir yandan da cücenin kendini yalnız sandığı sırada harıl harıl konuşuşunu düşünüyordu. Cüce:

"Hemen gidersek iyi olur, monsenyör," dedi.

Pardaillan sabırlı bir eda ile:

"Daha çok vaktimiz var," dedi. "Sen buraya beni kurtarmaya geldiğini söyledin. Demek benim burada mahpus olduğumu biliyordun?"

Bu soru, cüceyi şaşırttı.

Şövalye ısrar etti. Hiçbir cevap vermedi.

"Kendin böyle söylemedin mi, canım?"

"Evet, söyledim. Sizi kurtarmaya geldim ama burada olduğunuzu bilmiyordum."

"Öyleyse neden buraya geldin?"

Cüce güç bir durumda kalmıştı. Bir an sustu. Sonra okun yaydan fırladığını anlayarak:

"Burası benim evim!" dedi.

Pardaillan hayret içinde:

"Burası mı?" diye sordu. "Şaka mı ediyorsun? Bu mezarda oturulur mu?.."

Cüce, şövalyeye dikkatle baktı. El Chico budala değildi. Şövalyeden nefret ediyordu ama bu kin onu kör etmiyordu. Mantığı sayesinde iyi ile kötüyü kolayca ayırt edebiliyordu. Şövalyeyi kıskanmasına ve ondan hoşlanmamasına rağmen, bu açık kalpli ve namuslu insanın içini okuyor ve böyle bir adamın kendisine ihanet etmeyecek kadar mert olduğunu seziyordu. Bir an tereddüt ettikten sonra:

"Haklısınız, ama burada kalıyorum işte," dedi.

Hücresinin kapağını açtı. Mumu yaktı ve bir şeyler düşündüğü muhakkak olan Pardaillan da onun peşinden bu hücreye girerken:

"Hah," dedi, "şöyle biraz göz gözü görsün!.."

Cüce, saf bir gururla şamdanı yukarı kaldırıyor ve şövalyenin her

tarafı iyice görmesine yardım ediyordu. Hatta Pardaillan'ın taşlara saçılmış altınları görmesine de aldırmadı. Pardaillan altınlara bakıp gülümsedi ve:

"Mükemmel gerçekten," dedi. "Ama ne de olsa havasız, güneşsiz, mezar gibi bir yer... Burada nasıl yaşıyorsun?"

"Ben ufak, güçsüz kuvvetsiz bir yaratığım. İnsanlar bana her zaman iyi muamele etmiyor, rahat vermiyorlar... Halbuki buraya benden başka kimse gelmez."

"Ne demek kimse gelmez? Yukarıdakiler de gelmez mi?.."

"Burayı bilmezler. Bu evde daha birçok gizli yer vardır ki benden başka kimse bilmez."

Pardaillan ayakta duran cüce ile aynı boya gelmek için yere oturdu. Chico, şövalyenin bu hareketine sevindi. Bu güçlü kuvvetli, yakışıklı adamın boyu posuyla kendisini ezmemek için soğuk taşlara oturmaya razı olduğunu anlamıştı. Yüreğinde bu adama karşı beslediği kinin sönüşüne şaşıyor ve hatta bu kin yerine rakibine bir sevgi hissetmeye başladığı için kendi kendine kızıyordu. Belki de hislerini saklamak için:

"Artık gidersek iyi olur, monsenyör," dedi.

"Canım, ne acelemiz var? Mademki burayı kimse bilmiyor. Oturup rahat rahat konuşuruz."

"Evet, ama benim her zaman girdiğim yerden siz geçemezsiniz..."

"Neden?"

"Çok büyüksünüz de ondan!.."

"Ya! Peki, benim geçebileceğim başka bir yol biliyor musun?.."

"Biliyorum ama, o yolda başkalarına rastlama ihtimali var."

"Enteresan! Mahzenlerde insanlar mı oturur?"

"Hayır... Fakat ara sıra birileri gelip orada toplanırlar. Bugün de toplantı günü..."

Cüce gerektiği kadar konuşuyor, fazladan tek kelime söylemiyordu. Özellikle Pardaillan'ın boyuna gözlerine bakmasından pek sıkılıyordu.

Şövalye merakla sordu:

"Toplanıyorlar mı? Kimmiş bu toplananlar?"

"Bilmiyorum monsenyör..."

Pardaillan, cücenin kesin bir tarzda cevap vermesi üzerine, şimdilik daha fazla bir şey öğrenemeyeceğini anladı. Hafifçe gülümsedi ve söylendi:

"Harika, ağzın pek sıkı..."

Sonra da o herkesi aldatan saf tavrıyla:

"Biliyor musun? Beni burada ölüme mahkûm etmişlerdi," dedi. "Hem de açlıktan ve susuzluktan ölecektim."

Cüce sendeledi. Yüzünün rengi uçtu. Titreyerek:

"Açlıktan ve susuzluktan ölmek mi?" dedi. "Ne korkunç şey!.."

"Korkunç şey ya!.. Ahbaplarımdan bir prenses var. Bana bunu layık gördü işte... İyi ki onu tanımıyorsun..."

Pardaillan bu sözleri söylerken gülümsüyordu, ama cüce kıpkırmızı kesilmiş ve gözlerini başka tarafa çevirmişti. Yabancının, kendisine, yapmak istediği şeyin kötülüğünü anlatmak istediğini sezinliyordu. "Demek prensesin bana verdiği beş bin frank bunun içinmiş... Demek o kadar iyi görünen o prenses, canavarın biriymiş!.." diye düşündü.

Zavallı El Chico, artık kendini tanıyamaz olmuştu. Zihni allak bullaktı. Ne Pardaillan hakkında, ne de kendisi hakkında ne düşüneceğini bilebiliyordu. Fakat Pardaillan'dan çekiniyordu. Aynı zamanda bu adama tuhaf bir saygı duyuyordu. Şövalyenin hafifçe gülümseyerek gayet sade şeylerden bahsedermiş gibi konuşması ve her sözünün insana ok gibi işleyişi... Bunlar cüceyi hayran eden şeylerdi. Hele Pardaillan'ın gözlerinin bakışı... Ancak cücenin, içinde doğan bu yeni duygulara gönüllü olarak, savaşmadan teslim olduğuna inanılmamalıydı. Bu duygular onu direnmeden bırakamayacak kadar çok şaşırtmıştı. Bu nedenle, doğaüstü olduğuna inanmaktan pek de uzak olmayan bu etkiden kurtulmak için tüm gücüyle kaskatı kesildi. Elinden geldiğince nefret etmek istedi ve çabalarının mükâfatını öfkeden, kinden vazgeçerek aldı. İyi yürekli iki insanı, birbirine sevdirten ve birbirine yaklaştıran gizli kuvvetler vardı. Pardaillan da birdenbire cüceye karşı bir sempati duymuş, onun iyilikle kötülük arasındaki mücadelesini anlamış, kendisini iyi yola sokmaya karar

vermişti. Şövalye için cüce, eğitilmemiş bir tay gibiydi. Onu, iyi bir eğitimle, kırbaç kullanmadan istediği yola sokacaktı.

Chico'nun hâlâ sustuğunu görünce, konuşmasına devam etti.

"Beni ne müthiş bir işkenceden kurtardığını biliyor musun? Ben zengin değilim Chico, fakat neyim varsa bugünden sonra senin olsun... Benim küçük kardeşim ol... Artık bir köstebek gibi toprak altlarına sinme... Bundan sonra Şövalye Pardaillan seni koruyacaktır. Hem onun sevdiği kimselere saygı beslemek lazımdır. Ver elini Chico!.."

Şövalye bu sözü söylerken, dost bir tavırla ve kurnazca gülümseyerek elini uzatmıştı. Fakat Chico tereddüt etti. Acaba şövalyenin kurnazca gülümseyişini mi fark etmişti? Hatta geriye çekildi ve elini arkasına sakladı.

Pardaillan kızgın değildi. Bakışlarındaki muziplik, hafif bir gülümsemeyle vurgulandı.

"Hayrola Chico?" dedi. "Yoksa kendini, benim elimi sıkamayacak kadar büyük bir asilzade mi sanıyorsun? Al şu eli, onu pek az insana uzatmışımdır, emin ol..."

Cüce:

"Hayır, böyle bir düşüncem yok," diye kekeledi.

Fakat elini yine vermedi. Şövalye, o kurnaz tebessümüyle:

"Yoksa kendini, benim elimi sıkmaya layık görmüyor musun?" diye sordu.

Chico, Pardaillan'a ta karşıdan baktı:

"Öyle olursa ne olur?"

"Demek elimi sıkmaya layık değilsin, ha? Demek sandığım gibi iyi bir delikanlı değilmişsin, ha?.. Suçun neymiş bakalım?"

O ana kadar kendini tutmuş olan cüce, sonunda dayanamayarak patladı:

"Sizin arkadaşlığınızı istemiyorum! Beni korumanızı da, elinizi sıkmayı da istemiyorum. Sizden hiçbir şey istemiyorum. Sizi buraya ben getirdim ve öldürüleceğinizi de biliyordum. Biliyordum, duyuyor musunuz?.. Bu iş için bana beş bin frank vermişlerdi. Bakın, işte!.."

Böyle diyerek yerde yatan keseyi bir tekmede Pardaillan'dan tarafa fırlattı. Yerlere birkaç altın daha saçıldı. Pardaillan güldü:

"Yaa, bunu yaptın demek, ha?"

Cüce mağrur bir eda ile bakmakta devam ederek:

"Evet, yaptım!" dedi. "Yaptım diyorum size!"

Pardaillan soğuk bir sesle:

"Öyleyse son saatin çaldı!.." dedi.

Ve ayağa kalkmadan, elini bütün ağırlığıyla cücenin omuzuna indirince zavallının beli bükülüverdi. Chico, bir şövalyenin sert gözlerine, bir kurnaz tebessümüne, bir de yüzünde okuduğu merhamet ifadesine bakıyordu. Fakat bu bakışında aman dilemeyen mağrur bir eda vardı. Acaba ne umuyor, ne istiyordu? Şövalyenin kendisini öldürmesini mi? Belki... Çünkü bu suretle kendisi ölecek, fakat şövalye de gizli kapılarını bilmediği bu mahzenlerden dışarıya çıkamayarak muhakkak bir ölüme mahkûm olacaktı. Evet, El Chico ölecek, Juana'yı kaybedecekti, ama Pardaillan da onun sevgilisini elde edemeyecekti... Çünkü neticede şövalyenin hayatı onun elindeydi. Bu düşünceyle ferahlayan El Chico gözlerini şövalyeninkilerden ayırmadan meydan okurcasına sordu.

"Beni öldürürseniz buradan nasıl çıkacaksınız?"

"Sahi be... Bak burası tamamen aklımdan çıkmıştı. Ama sen dur, eninde sonunda yine elimdesin. Varsın biraz geç olsun, ne çıkar?.."

Pardaillan cüceyi bıraktı. Fakat dudaklarında Chico'yu deli eden tebessüm yine belirdi. Chico bunu görünce, karşısındakini kızdırıp kendini öldürtmediğine pişman oldu. Ters ters:

"Haydi gidelim," dedi. "Sizi kurtarayım da sonra beni hemencecik öldürüverin." Ve alçak sesle ilave etti: "Hiç olmazsa kurtulurum!"

Fakat Pardaillan bunu da duymuştu:

"Ölmeyi bu kadar istiyor musun?" diye sordu.

Chico, şövalyeye ters ters baktı. Bu adam da niçin her şeye burnunu sokuyordu böyle?.. Ne çare ki onu kızdırma fırsatını elden kaçırmıştı artık... Soğuk bir tavırla şövalyeye:

"Haydi gidelim, yoksa gecikeceğiz," dedi.

"Hele bir dakika dur. Ben meraklı bir adamım. Beni niçin ölüme

götürdüğünü merak ediyorum."

Pardaillan'ın acayip gülümsemesi daha da belirginleşmişti. Sesinde de alay edası seziliyordu. Cüce gözlerinde şimşekler çakarak haykırdı:

"Çünkü sizden nefret ediyorum! Nefret ediyorum!"

Hem bağırıyor, hem de ter ter tepiniyordu. Pardaillan alaylı alaylı güldü:

"Enteresan, benden bu kadar çok nefret ediyorsun demek, ha?" diye sordu.

Küçük adam kendini kaybetmiş bir halde:

"Sizden o kadar nefret ediyorum ki eğer kurtaracağımı vadetmemiş olsaydım, sizi elimle öldürürdüm!.."

Pardaillan:

"Beni öldürür müydün?" dedi. "Atma canım! Neyle öldürürdün bakalım?.."

Cüce yatağına koştu. Örtülerin arasından bir hançer çekip çıkardı:

"Bununla!" dedi.

Pardaillan:

"Vay canına! Yahu bu benim hançer!" dedi.

El Chico saygısızca bir sertlikle:

"Evet!" dedi. "Siz duvara tırmanırken çaldım..."

Cüce, bunu söyledikten sonra keyiflenmiş gibiydi. Pardaillan, istifini bozmadı:

"Haydi! Mademki silahın var; beni de öldürmek istiyorsun... Öldür bakalım!.." dedi.

Bu sefer cücenin yüzüne alay etmeden, ciddi bir merakla bakıyordu. Cüce, hiddetten delirmişçesine kolunu kaldırdı. Pardaillan'ın kılı bile oynamadı. Chico'nun eli tekrar aşağıya indi. Hançer yere düşerken, cüce:

"İstemiyorum! İstemiyorum!" diye hıçkırdı.

"Niçin?"

"Söz verdim de ondan..."

"Sen bunu demin de söyledin. Kime söz verdin bakayım, oğlum?"

Şövalyenin bu sözleri ne kadar şefkatli bir tatlılıkla söylediği tarif edilemez. Sesi o kadar sıcak ve okşayıcıydı, gözleri öylesine sevgi ve ilgiyle doluydu ki Chico'nun bunların etkisi altında kalmaması mümkün değildi. Hırs ve kıskançlık baskısından kurtulan zavallının yüreği ferahladı ve gözlerinden sıcak yaşlar fışkırdı. Büzülmüş dudaklarından da bir inilti halinde:

"Ah, ben çok mutsuzum!" sözleri döküldü.

O zaman Pardaillan, "Güzel! Ağlamaya başladı. Artık kurtuldu demektir. Kendisiyle anlaşırız!" diye düşündü.

Elini uzattı. Cüceyi yavaşça kendine çekti ve gözyaşlarıyla ıslanan yüzünü göğsüne dayayarak, zavallı Chico'ya teselli edici sözler söyledi...

Ve o zamana kadar hiçbir arkadaşa sahip olmamış, hiç şefkat görmemiş olan cüce, kendini ilk defa duyduğu tatlı bir heyecana kaptırırken, içinde bu adama karşı sonsuz bir sevgi hissetti. Çünkü şövalyenin Chico ile bütün bu uğraşması, sadece merhametinden, yolunu şaşırmış bir insanı doğru yola getirmek istemesinden ileri geliyordu. Ancak El Chico da bir erkekti. Böyle çocuk gibi ağlamayı kendine yakıştıramıyordu. Yavaşça kendini Pardaillan'dan sıyırdı ve şövalyeye baktı. Artık gözlerinde ne isyan, ne de hiddet ifadesi vardı. Şövalyenin merhametine yol açmış olan o acı ümitsizlik de yoktu. Bu gözlerde sadece şaşkınlık okunuyordu. Kendi kendini değişmiş bulmanın, tanıyamamanın verdiği bir şaşkınlık!..

Şimdi şövalyeyi kin dolu gözlerle değil, saf bir hayranlıkla süzüyor ve düşünüyordu:

"Yakışıklı, kuvvetli, cesur bir adam. Halinden, şimdiye kadar kimsede görmediğim bir güç taşıyor. Kraldan bile daha büyük ve asil bir hali var. İyi kalpli... Resimlerini kiliselerde gördüğüm azizler kadar iyi kalpli... Böyle bir adam sevilmez mi?"

Ve Pardaillan kendisine saf bir tebessümle güldüğü için, o da farkında olmadan, bir arkadaşına gülümsermiş gibi güldü. O zaman Pardaillan, keyifle söylendi:

"Hah şöyle! Artık anlaştık değil mi? Benim, sandığın kadar kötü

bir adam olmadığımı anladın değil mi? Haydi şimdi elini ver de dost olalım..."

Yeniden elini Chico'ya uzattı. Cüce utana sıkıla başını eğerek:

"Bu dediklerimden ve yaptıklarımdan sonra da yine beni affediyor musunuz?" diye mırıldandı.

Pardaillan, ciddi bir tavırla ısrar etti:

"Ver elini diyorum! Sen iyi bir çocuksun, El Chico... Beni daha iyi tanıdığın zaman, bu sözü, az kimseye söylediğimi göreceksin!"

Cüce, eli Pardaillan'ın iri avucunda kaybolurken:

"Ne iyisiniz!" dedi.

Pardaillan söylendi:

"Bunun iyilikle ya da kötülükle bir ilgisi yok! Ben seni senden daha iyi tanıyorum, o kadar... Haa, şimdi gelelim meselemize... Ben her şeyi biliyorum. Bir kere burasını unutma! Şimdi beni neden öldürtmek istediğini söyle bakayım... Kıskanıyordun, değil mi?"

Cüce, başıyla evet işareti yaptı.

"Peki... Söyle bakalım, benden kıskandığının adı ne? Sen söylemezsen, ben nasıl olsa öğreneceğim."

Cüce bir an tereddüt ettiyse de kaçamak cevap vermenin imkânı kalmadığını görerek:

"Juana!" dedi.

"Hancı Manuel Usta'nın kızı mı? Onu çoktan beri seviyor musun?"

"Kendimi bildim bileli!"

Bu cevabın samimiyetinden şüphe edilemezdi. Pardaillan gülümsedi ve devam etti:

"Peki, sevdiğini kendisine söyledin mi?"

Cüce, dehşet içinde bağırdı:

"Asla!"

Pardaillan keyiflendi:

"Be arkadaş, sevgini söylemezsen o bunu nereden bilsin?"

"Söylemeye, cesaretim yok!"

"Bir gün cesaretin yerine gelir, söylersin! Şimdi demek sen, benim onu sevdiğimi sandın, öyle mi?"

"Hayır! İş pek öyle değil..."

"Ya nasıl?.."

"Juana sizi seviyor!"

"Sen budalanın birisin, El Chico!"

Cüce, Juana'nın içine düşeceği kederi düşünerek üzgün bir tavırla cevap verdi:

"Doğru söylüyorsunuz. Sizin gibi büyük bir asilzadenin, bir hancı kızıyla ortak yanı olabilir mi?"

"Sen böyle şeylere inanır mısın?"

"Tabii inanırım!"

"Öyleyse yanılıyorsun azizim. Benim gibi büyük bir asilzade vaktiyle bir hancı kadınla evlenmişti."

"Yalan söylüyorsunuz, monsenyör!"

Pardaillan derin bir heyecanla:

"Hayır, gerçeğin ta kendisini söylüyorum." Ve kendi kendine konuşuyormuş gibi ilave etti: "Kendisi Madam Pardaillan olmadan önce Paris'te Devinière adlı bir hanı işleten, melek gibi bir kadındı. Onun hanında yenen yemek dünyanın hiçbir yerinde yenmezdi. Sizin bu Sevilla'da da güzel lokantalar var ama nerede o canını sevdiğim Fransız yemekleri?.. Neyse, diyeceğim şu ki, ben hancı dilber Huguette'le evlenmiştim ama ölüm onu elimden aldı!.."

Chico hayranlık içinde:

"Enteresan! Böyle şey de olur mu?" diye bağırdı. "Siz ne biçim adamsınız?"

Pardaillan yarı ciddi, yarı şaka:

"Büyük bir asilzadeyim, demin söylemedin mi?" dedi.

"O halde, demek ki şimdi de..."

"Eee, şimdi de?.."

"Juana'yla evlenirsiniz!.."

"Hayır! İnanın hayır!.. Çünkü ben kendisini sevmedim ve sevecek de değilim... Bana öyle acayip acayip bakıp durma... Küçük

Juana sana bir güzellik kraliçesi gibi görünüyor diye herkese de öyle mi görünüyor sanıyorsun? Evet, Juana tatlı bir kızcağız ama benim onu sevmeme imkân yok!"

Ve elemli bir tavırla sözlerine ekledi:

"Benim kalbim çoktan soğudu... Çoktaan, küçüğüm!.."

El Chico içini çekti:

"Zavallı Juana!.."

Pardaillan öfkelendi:

"Şuna bak!.. Juana'sı benim olmasın diye, az önce beni hançerleyecekti. Şimdi de Juana'sını sevemeyeceğimi söyledim diye mezbahadaki danalar gibi böğürüyor... Hay boyun devrilsin... Ne istediğini bilmiyorsun sen be!.."

Cüce kızardı, fakat cevap vermedi. Pardaillan, yine ısrarla sordu:

"Nedir? Zavallı Juana demekle ne demek istiyorsun?"

"Juana sizi seviyor!.."

"Demin de söyledin. Ben de sana diyorum ki onun beni sevdiği filan yok... Anlıyor musun, kaz kafalı? Ne o beni seviyor, ne de ben onu seviyorum."

Cüce yerinden sıçradı. Yüzünde öyle şaşkınlık izleri belirmişti ki Pardaillan kahkahalarla gülmek zorunda kaldı. Kurnaz bir eda ile:

"Senin bu hayretini anlıyorum ama," dedi, "işte sana bir daha söylüyorum: Juana beni sevmiyor!"

"Öyle ama..."

"Öyle aması ne?.. Juana, ben öldüğüm takdirde yaşayamayacağını söyledi, değil mi? Buna rağmen şunu bil ki o beni sevmiyor."

"Ah! Bunu nereden biliyorsunuz?"

"Ben böyle işleri bilirim!"

Cüce, sevinip sevinmemekte kararsız:

"Sahi mi?" dedi.

Pardaillan omuz silkti:

"Oğlum, bana güvenin var mı?"

Chico toparlanarak:

"Elbette!" dedi.

"Öyleyse sen o işi bana bırak, Juana'nı da yine eskisi gibi sev, şimdiye kadar yaptığın gibi gerisini umursama. Bu iş bende artık."

Cüce iki elini kavuşturdu.

"Siz peygamber misiniz? Nereden karşıma çıktınız?" dedi. "Size ne fenalıklar yaptığımı düşünüyorum da, özür dilemeye bile dilim varmıyor..."

"Haydi, haydi, saçmalama! Artık konuşacağımızı konuştuk... Hemen yola çıkalım!"

Cüce, yere eğilip hançeri alarak Pardaillan'a uzattı:

"Dikkatli olalım! Şimdi yolumuzda insanlara rastlamamız ihtimali var!" dedi. "Yazık ki kılıcınız yanınızda değil..."

Pardaillan sakin bir tavırla hançerini belindeki kınına yerleştirerek:

"Aldırma... İşi bununla da halletmeye çalışırız!" diye söylendi.

Chico, şövalyeyi hazır görünce:

"Haydi gidelim!" dedi.

"Bu kadar acele etme, aslanım... Bu altınlar ne olacak? Bunları böyle bırakacak mısın?"

"Ya ne yapayım?.."

Cüce bu soruyu öyle bir tavırla sormuştu ki şövalye gülümsedi. Çünkü bundan böyle şövalyenin emriyle hareket edeceğini her haliyle belli ediyordu. Pardaillan:

"Ne mi yapacaksın?" dedi. "Toplayacak, güzelce torbasına doldurup, şu sağlam çekmeceye koyacaksın. Evlenmek için paraya ihtiyacın olmayacak mı?"

Cüce bir sarardı, bir kızardı, renkten renge girdi:

"Demek siz öyle umuyorsunuz?"

"Eee... Yaşayan görür."

Cüce başını eğdi, yerlere saçılmış altınlara bakarak, anlamlı anlamlı başını sallayarak:

"Bu altınlar..." diye mırıldandı.

Pardaillan güldü:

"Yine ne düşündüğünü anlıyorum. Bu altınları sana neden verdiler?"

"Sizi Servili Köşk'e götüreyim diye..."

"Sen de beni oraya götürdün işte..."

El Chico, ezile büzüle söylendi:

"Yazık ki bu hainliği yaptım!"

"Haydi, zırvalama! Mademki görevini yaptın, bu altınlar senindir."

YİRMİ ALTINCI BÖLÜM
İSYANCILAR

El Chico o kadar mağrurdu ki bu gururu yüzünden herkesle kavga eder, hiçbir iradeye boyun eğmezdi. Fakat oldum olası bir tek kişinin hâkimiyetine alışmış, onun sözlerini, bir Tanrıça'nın emirleri gibi dinlemeyi bir huy haline getirmişti. O kişi de Juana'ydı. Juana'nın bu hâkimiyeti, El Chico'ya hep zarar vermişti. Büyük bir acı çektirmişti. Artık Juana'nın hâkimiyetinde işi bitmişti.

Fakat şimdi birdenbire, hayatında, kendisine hükmedecek ve söz geçirecek ikinci bir insanla karşılaşmış bulunuyordu. Bu insan, Şövalye Pardaillan'dı.

Şimdi cüceye öyle geliyordu ki şövalye de ezelden beri kendisine emir vermeye yetkilidir. El Chico, Pardaillan'a da Juana'ya olduğu gibi boyun eğmek zorundadır.

Oysa şövalyenin etkisi altında kalmamak için az mı mücadele etmişti.

Şu halde nasıl oluyordu da birdenbire ve adeta zevkle Pardaillan'ın hâkimiyetini benimsiyordu? Onun sözlerini memnunlukla yerine getirmeyi kabul ediyordu?..

Bunun tek ve biricik sebebi, hiç şüphesiz, cücede, kendisine şimdiye kadar başarılmaz, elde edilmez gibi görünen bir mutluluğu Pardaillan'ın sağlayacağı düşüncesinin kesinlikle yerleşmiş olmasıydı. Juana onun Tanrıça'sıydı ama Pardaillan da kendisini ona kavuşturacak olan bir peygamberdi.

Şövalyenin her sözü, cüce için bir Tanrı emriydi. Nitekim Pardaillan kendisine Fausta'nın altınları toplamasını söyleyince bu emri hemen yerine getirdi. Sonra Pardaillan:

"Gidelim! Artık vakit geldi!" dedi.

Cüce, mumu söndürdü. Hücresinin kapısını kapatan yaya bastı

ve peşinde Pardaillan olduğu halde merdivene yöneldi.

Chico geldiği yoldan gitmiyordu. Çünkü Pardaillan gerekirse eğilerek, nehre açılan deliğe kadar ulaşabilirdi. Fakat bu deliği kapatan demir parmaklıktaki aralıktan geçemezdi. Bu aralığı genişletmek için de bir sürü alet kullanmak, saatlerce uğraşmak lazımdı.

Zaten Fausta'nın kendisini soktuğu bu belalı yerden hangi yolla çıkılacağını Pardaillan'ın da umursadığı yoktu. Onun için önemli olan buradan çıkmaktı.

Beri yandan Pardaillan, gözleri karanlığa alıştığı için, görememekten şikayetçi de değildi. Yer altındaki karmakarışık dehlizlerde cücenin peşine takılmış, her zamanki kayıtsız haliyle gidiyor ve rehberinin verdiği bilgiyi dikkatle dinliyordu. Chico'nun anlattıkları, özellikle yol üstünde rastladıkları gizli kapıları açıp kapayan mekanizmalarla ilgiliydi.

Şimdi kum döşeli, birbirlerine çarpmadan yan yana yürüyebilecekleri kadar geniş bir koridorda ilerliyorlardı. Bu koridor, kendisini dikey olarak kesen başka bir koridorla son buluyordu.

Pardaillan birdenbire gözlerinin kamaştığını hissetti. Kendilerinden birkaç adım ötedeki duvardan bir ışık sızmaktaydı. Alçak sesle:

"Çıkılacak yere yaklaşıyor muyuz?" diye sordu.

El Chico da yavaşça:

"Daha vakit var, monsenyör!" dedi.

"Ama ben bir ışık görüyorum küçüğüm... Bak yanılmamışım! Yıldızları görüyorum..."

Duvara yaklaşmışlardı. Pardaillan'ın dediği doğruydu. Orada ışık vardı. Pardaillan hemen hançerini eline alarak mırıldandı:

"Hazır ol, küçük! Galiba dövüş olacak!.."

Cüce cevap vermedi. Herhalde bu ışığın nereden geldiğini biliyordu. Yavaş yavaş, solunda bulunan Pardaillan'ı yan duvara doğru itmeye başladı. Böylece şövalyeyi ışığın görüş alanından dışarı çıkarmak istiyordu.

Ne çare ki bu ışık, bir kere Pardaillan'ın gözüne çarpmıştı ve artık taş çatlasa şövalyenin bununla ilgilenmesine engel olunamazdı. Nitekim Pardaillan duvara daha da yaklaştı ve önceden sandığı gibi

karşıdan gelen bir kalabalıkla karşılaşmadığını hemen anladı.

Bu ışık, duvarın öte yanından gelerek, duvardaki bir delikten buraya sızıyordu. Duvarda da kimsenin geçebileceği bir yer olmadığına göre öbür taraftan herhangi bir tehlikenin gelmesi imkânsızdı.

Bu sırada Chico da hiçbir şeyin farkına varmamış gibi sola yönelip yola devam etmek istedi.

Pardaillan:

"Hele bir dakika dur!" diye mırıldandı.

"Sen belki meraklı değilsin, fakat ben çok meraklıyımdır... Şu duvarın arkasında neler olup bittiğini bir göreyim bakayım..."

Pardaillan, ışık gelen deliğe gözünü dayayıp baktı ve bakmasıyla birlikte ilgi çekici bir keşif yapmış bir insan gibi hafif bir ıslık çalarak doğrulması bir oldu.

El Chico yırtınırcasına:

"Geliniz, gidelim monsenyör!" dedi. "Birazdan siz de göreceksiniz, çok gecikmiş olacağız!.."

Şövalye, kesin bir işaretle cüceyi susturduktan sonra tekrar deliğe yanaşıp seyretmeye koyuldu.

Chico da artık arkadaşını buradan kolay kolay ayıramayacağını anlamış, kenara çekilip duvara yaslanmış ve kollarını kavuşturarak, şövalyenin keyfinin gelmesini beklemeye başlamıştı.

Acaba Pardaillan, ne seyrediyordu?

Okuyucularımız, Fausta'nın Centurion'la birlikte Servili Köşk'ün mahzenlerine indiğini hatırlayacaklardır. Fausta duvardan bir taş çıkarmış ve Centurion'a bu delikten bakmasını emretmişti. Böylelikle Centurion'a, kendisinin kimseye görünmeden bu delikten öbür taraftaki mağarada olup bitenleri gözetleyebildiğini anlatmak istemişti. Fausta toplantı salonu gibi döşenmiş olan mağaraya girerken bu deliği kapamaya önem vermemişti, tesadüf ise Pardaillan'ı, öbür taraftaki mağarayı aydınlatan ışıkları dehlize sızdıran bu deliğin önüne getirmişti.

Şövalye, mağaradaki sıralarda hiç tanımadığı yirmi kadar adamın oturduğunu görmüştü. Set üstündeki üç koltukta oturan ve gece ya-

rısı yapılan bu esrarengiz toplantıyı yönetmekte olan üç adam da tanıdığı kimseler değildi.

Pardaillan ilk defa deliğe gözünü dayadığı sırada setin üstündeki üç koltuktan ortadakinde oturan başkan kalkmış ve kulağı kirişte olan Pardaillan'ın çok iyi işittiği bir sesle şunları söylemişti:

"Kardeşlerim ve dostlarım... Size yeni bir arkadaşımızı tanıtmakla şeref duyarım... Kendinize başkan seçmiş olduğunuz ben, görevimi bu yeni arkadaşa devrettiğimi ve bizi, asıl şefimiz gelinceye kadar yönetebilecek tek insanın kendisi olduğunu bildiririm."

Bu sözler, oradakiler üzerinde merak uyandırmıştı, fakat kendilerine tanıtılan yeni başkanın bir kadın olduğunu görünce mırıltılar oldu. Pardaillan, bu kadını derhal tanımış ve tanır tanımaz da ıslık çalarak doğrulmuştu.

Bu kadın Fausta'ydı!..

Fausta, her zamanki göz kamaştırıcı tavrıyla ağır ağır sete çıktı ve siyah elmaslar gibi ışıldayan gözlerini karşısındakilere dikerek ayakta durdu.

O zaman Fausta'nın buraya ne yapmaya geldiğini hiç şüphesiz önceden bilen setteki diğer üç adam birden ayağa kalktı. Hemen masa itildi. Setin hemen kenarına bir koltuk getirildi. Fausta bir kraliçe ihtişamı içinde koltuğa oturur oturmaz, öteki üç adam, kraliçeye hizmet eden üç mabeyinci tavrıyla gelip arkasında dimdik ayakta durdu.

Bu üç adam herhalde saygı ve güven kazanmış, gözde kimseler olacaktı. Çünkü. Fausta'ya gösterdikleri bu itibar, salondakileri etki altında bırakmakta gecikmedi. Herkes ayağa kalktı ve yeni başkanlarını can kulağıyla dinlemeye hazırlandı.

Fausta daha söze başlamadan başarı kazanmıştı.

Pardaillan da bunu fark etti ve kendi kendine mırıldandı:

"Eşsiz sihirbazdır vesselam!.."

Hemen arkasından da:

"Acaba buradakilere ne teklif edecek? Bunlar kim? Hele dinleyelim de göreceğiz bakalım..." diye düşündü.

Fausta, her zaman olduğu gibi kendine hâkimdi. Düşündük-

lerinden hiçbir şey sezdirmemişti. Kendisine gösterilen saygıyı da yüksek asalet ve ihtişamına yaraşan, tabii bir şey olarak kabullenmişti.

Bir an karşısında eğik duran başları gözden geçirdikten sonra hafifçe geriye döndü ve kendisini takdim etmiş olan adama bir işaret yaptı.

Adam, Fausta'nın arkasındaki yerini bıraktı ve ileriye birkaç adım atarak durduktan sonra şunları söyledi:

"Efendiler!.. İşte Prenses Fausta... Güneş ve aşk ülkesi, Kutsal İtalya'nın büyük prenseslerinden Fausta... Kendisi son derece zengindir. Bizim bütün planlarımızı bilmektedir ve hepinizi tanımaktadır."

Bu sözler, toplantı salonunda mırıltılara yol açtı. Az önce kendilerini büyük bir güven içinde hisseden bu adamlar birbirlerine şüpheli gözlerle baktılar. Fausta zihinlerden geçeni hemen anladı. Elini, ortalığı yatıştırmak ister gibi uzattı ve söze başladı:

"Merak etmeyin efendiler, aranızda hain yoktur. Planlarınızı bana kimse haber vermedi. Ben tahmin ettim ve sezdim... Böyle kanlı bir baskı ve işkence rejimi altında inleyen bu güzel yurdunuzda, yürekli insanların el ele vererek bir mücadeleye girişeceklerini ve bu boyunduruğu kırmaya çalışacakları kestirmek için kâhin olmaya lüzum yoktu. Bir kere bunu tahmin ettikten sonra geri tarafını öğrenmek benim için bir günlük meseleydi. Teker teker sizin adlarınızı nasıl öğrendiğime gelince, onu da birkaç defa sizlere görünmeden toplantılarınızı izleyerek öğrendim!"

Bu dürüst ifade ve kendinden emin konuşma tarzı, toplantıdaki kuşkulu havayı çabucak gidermişti. Fakat bir kadının sadece mantık yoluyla böyle bir toplantının yapılacağını kestirmesi, bir fırsatını bulup gizlice toplantıları izlemesi her şeye rağmen bu adamları hayrete ve endişeye düşürmüştü.

Üstelik Fausta'nın bu meseleden önemsemez bir tavırla bahsedişi de adamlar üzerinde büyük bir etki yapmıştı.

Fausta bütün bunları çabucak sezdiyse de yine hiçbir şey belli etmeyerek, kendisini takdim eden adama döndü:

"Devam edin, dük!" dedi.

Kendisine dük dediği adam derin bir saygıyla eğilip doğrulduktan sonra tekrar söze koyuldu:

"Evet, efendiler!.. Prenses Fausta'nın dediği gibi aramızda hain yoktur ve olmayacaktır. Fakat prenses hazretlerinin gayet alçakgönüllü bir dille söz ettikleri başarılarının, değme adamın harcı olmadığını da huzurunuzda açıkça belirtmek isterim..."

Bu sözü tasdik eden mırıltılar duyuldu. Dük devam etti:

"Prenses hazretleri iktidarını, servetini, yüksek zekasını, eşsiz César etini ve büyük ideallerini bizim kutsal davamızın hizmetine vermektedir!.."

Bu sözler mırıltılarla değil, alkışlarla karşılandı.

Dük daha gür bir sesle dedi ki:

"Bütün bunlar bizim için yabana atılacak destekler değildir. Fakat prensesin bize sağlayacağı bazı şeyler yanında yine de bir hiçtir... Bizim aylardır aradığımız başkanı, Don Carlos'un oğlunu prenses tanımaktadır ve onu bize getirecektir!.."

Adam, sözünün burasında kopan alkış tufanı ve takdir gösterisi yüzünden durmak zorunda kaldı. Nihayet dük bir işaret yaparak ortalığı yatıştırdı ve yeniden söze koyuldu:

"Prenses, Don Carlos'un oğlunu bize getirmekle kalmayacak, en yakın zamanda onun meşru zevcesi olacaktır. Bütün varını yoğunu onun hizmetine koyacak ve kendisini bizim istediğimiz gibi sadece Endülüs kralı değil, yardımınızla bütün İspanyolların kralı mevkisine yükselecektir. Bu bakımdan zaten kraliçemiz olan prensesin bizim başkanımız olmaya layık tek insan olduğunu söylerken hata etmedim. Bütün unvanları, Kutlu Mahkeme dedikleri o alçak kurul tarafından alınmış bulunan ben, Castrana dükü Mayalda kontu, Algavar markisi ve büyük İspanya'nın daha birçok yerinin efendisi Ruy Gomès, şu anda prenses hazretlerine bağlılığımı bildiririm. Yaşasın kraliçemiz!.."

Castrana dükü böyle dedikten sonra bir dizini yere koyarak, İspanya sarayının muhafazakâr ve mutaassıp nezaket kaidelerince, kraliçeye elle dokunmak idam cezasını gerektireceğinden, alnını setin tahtalarına değdirmekle yetindi.

Her yandan aynı haykırış yükseldi:

"Yaşasın kraliçemiz!.."

Fausta her zaman olduğu gibi ne düşündüğünü ne hissettiğini

belli etmeyen bir tavırla kendisine yapılan bu saygı gösterisine, hafif bir baş selamıyla karşılıkta bulundu. Herhalde bu çeşit gösterilere kanıksamıştı. Zira vaktiyle kendini papalık tahtına çok yakın zannettiği sıralarda ona bundan çok daha aşırı saygı gösterilmiş, önünde bir tanrıçaymış gibi secdeye varılmıştı. Fakat bu alkışlara da gülümseme lütfunda bulundu.

Topluluklara kendini sevdirmek ve saydırmakta çok tecrübeli olduğu için bir tek hareketle buradakilerin hepsini kendine esir etmeye karar vererek ayağa kalktı ve:

"En sadık tebaalarımızdan birinin alnını yere sürmesine Tanrı razı olamaz!.." dedi.

Ve düke elini uzatıp öptürdükten sonra yerine oturarak ağır ağır söylendi:

"Müstakbel zevcim tahta çıktıktan sonra İspanya Sarayı'nın eskimiş ve soysuzlaşmış düzenini yenileştirme, onu günümüze uydurma kararındayım. Kraliçe olduğumu unutmamak kaydıyla, tebaalarımla aramda daha yakın ilişkiler kurmakta hiçbir sakınca görmüyorum!.."

Ve karşısında sözlerini can kulağıyla dinleyen kalabalığı göstererek sözlerine ekledi:

"Buradakiler, birinci safta yer alan tebaalarımızdır... Bizim en yakın adamlarımız onlar olacaklardır..."

Bir anda bütün mağara, alkışlar ve sevinç haykırışlarıyla inledi. Kalabalık, sete doğru atıldı ve kimisi Fausta'nın eteğini öptü, kimisi ayaklarına yüz sürdü. Daha bahtiyarları da parmağının ucunu öpmek şerefine kavuştu. Bu, gerçekten görülmedik bir sahneydi. İspanyol asilzadelerinden meydana gelen bu kalabalık, bir lahza içinde coşkunluktan kudurmuş bir sürüye döndü.

Fausta bütün bunları, küçümseyici olduğu pek sezilmeyen fakat anlamlı bir gülümseyişle seyretti.

Olan bitenlerden ve söylenenlerden bir tekini kaçırmayan Pardaillan bile, Fausta'nın bu başarısını ve kendisini büyük bir kraliçe edasıyla alkış tufanına ve el etek öpüşlere terk edişini hayranlıkla seyretti.

"Ne eşi bulunmaz bir oyuncu!.." diye kendi kendine söylenirken bir yandan da mağarada toplanmış olanlara acıdı:

"Zavallılar!.. Bu şeytan ve sihirbaz kadın kim bilir sizleri ne korkunç bir serüvenin içine atacak!.."

Bir yandan da düşünüyordu:

Cervantes'in dediği gibi Don César, Don Carlos'un oğluydu. Bir başka husus da Espinosa'nın, Pardaillan'dan Don César'ı öldürmesini istemesiydi. Şu halde Don César'ın, burada toplananlar tarafından tahta çıkarılmak istenen adam olduğundan şüphe edilemezdi. Fakat Don César, şövalyenin şimdiye kadar gördüğü çingenelerin, şimdi bir düşes olan Violetta bir yana, en güzeli ve çekicisi Giralda'ya âşıktı. Fausta'yı tanımazdı bile... Don César, Giralda'yı almaya karar verdiğine göre, Fausta nasıl olup da onunla evlenebilecekti? Don César, iki kadınla birden evlenmek zorunda mı bırakılacaktı? Kutlu Mahkeme, insanı bu yüzden cayır cayır yanmaya mahkûm etmez miydi?.. Yoksa Fausta, Don César yerine bir başka kral icat edip de onu mu tahta çıkartacaktı?..

Şövalyenin daha fazla düşünmesine vakit kalmadı. Mağara birdenbire sessizliğe gömüldü ve az sonra tekrar dükün sesi duyuldu:

"Efendiler, kraliçemiz bize tekrar hitap etme tenezzülünde bulunacaklar!.."

Gözünü tekrar deliğe uydurmuş olan şövalye, dükün saygıyla eğildiğini, Fausta'nın koltuğunun tekrar yerine çekildiğini gördü.

Fausta, topluluğu bir süre güzel siyah gözleriyle süzdükten sonra söze başladı:

"Sizler İspanya'nın kalburüstü tabakasını teşkil ediyorsunuz... Asil cesur, zeki, bilgili insanlar olduğunuz inkâr kabul etmez bir gerçek. İster Katolik ister başka mezhepten olun, hepiniz saygı değer kişilersiniz... Özellikle serbest fikirli ve hoşgörü sahibi oluşunuz, namuslu bir yönetimde sizin hesabınıza bir meziyet sayılmak gerekir... Halbuki bu zulüm idaresi altında bütün bu meziyetleriniz bir suç kabul ediliyor. Engizisyon sizi kanun dışı, serveti ve unvanları ellerinden alınmış insanlar haline getirdi. Her an ateşe atılıp yakılma tehdidi içinde yaşıyor, celladın omuzunuza yapışacağı günü endişe içinde bekliyorsunuz!.."

Fausta bir an sustu. Karşısındakiler bu sözleri çok doğru bulduklarını, başlarını sallayarak belirttiler. Fausta:

"Birlikten kuvvet doğacağını düşündünüz, sizi ezen bu zulüm idaresine karşı birleşmeye karar verdiniz ve birleştiniz!" diye sözüne devam etti. "Bu zulüm idaresine isyanda elebaşı olmayı kabullendiniz... Her biriniz, bir işaretinize bakan birkaç yüz savaşçının komutanısınız... Amacınız Endülüs'te bir isyan çıkararak, bu eyaleti İspanya'dan ayırmak ve bağımsız bir devlet haline getirmekti. Bu devlette herkes, başkalarının hakkına ve inancına saygı göstermek şartıyla hür olacaktı ve bu devlette engizisyon adlı canavarın izi bile bulunmayacaktı..."

Toplantıdakiler:

"Evet!" diye bağırıştılar. "O kanlı alçak kurulun kökünü kurutacağız!.."

Fausta devam etti:

"Sizce bilginin, serbestçe herkesin ortak malı olabileceği bir devlet, idealdi. Yoksa şimdi olduğu gibi bilgiyi sadece birkaç papazın tekelinde bırakıp bütün milleti cehalet içinde tutacak bir rejim değil... Ve sizce görevli kadroları en bilgili ve yetenekli kimselere verilmeliydi..."

Bir ses bağırdı:

"Şeref, bilgi ve sanat, asaletten üstündür!.."

Fausta soğuk bir tavırla:

"Hep aynı fikirdeyiz!" dedi.

Bu sözden sonra Fausta bir anda sustu. Sanki hitap ettiği insanların düşünmeleri için onlara vakit veriyor gibiydi. O anda kimse hareket bile etmiyordu.

"Siz bir gün Don Carlos'un bir oğlu olduğunu haber aldınız. Şimdi İspanya'yı zulmünün çelik pençesinde tutan adamın torunu demek olan bu genci, kuracağınız devletin başına getirmek istiyordunuz ve umuyordunuz ki Kral Felipe, torunu uğruna, İspanya Devleti'nden bir parçanın kopmasına razı olacaktır... Düşündükleriniz ve yapmak istediklerinizi bunlardı, değil mi?.."

Dinleyiciler, başlarını evet anlamında eğdiler... Fausta ise kesin bir tavırla söylendi:

"Yanıldınız, efendiler!.. Adamakıllı yanıldınız!"

Kalabalık arasından mırıltılar ve itiraz sesleri yükseldi. Gürültü içinde birkaç kişi:

"Neden? Niçin yanıldık?" diye sordu.

Fausta kılı bile kıpırdamadan ve gürültüyü bastırmak için en ufak bir hareket yapmadan bekledi. Sesler kesilince:

"Felipe'nin gururu hiçbir zaman böyle bir parçalanmaya razı olmayacaktır!"

Birisi söylendi:

"Ondan razı olmasını isteyecek değiliz! Zamanı gelince ona dediğimizi yaptıracak kuvvette olacağız!.."

Fausta aynı kesin tavrıyla:

"Bu takdirde hürriyetiniz uzun sürmeyecek!" dedi. "Doğrusu, tehlikeli hülyalar içinde yüzüyorsunuz... Galip gelseniz bile sizi teker teker temizleyecekler... Kralınızın karakterini iyi tanımıyorsunuz... O, yenilgiyi asla hazmetmez... Yenik düşünce razı olmuş görünecektir ama el altından ve sinsi sinsi öç almaya hazırlanacaktır... Zaferiniz çok kısa süreli olacak. Oysa kralın elinde sizi yere sermek için pek çok kuvvet bulacak... Endülüs'e yürüyecek ve her yeri kana ve ateşe boğacak... İspanya'nın onda biri kadar olan bu toprakta, her tarafınızdan kuşatılmış bir durumda, sizden on defa daha kuvvetli düşmana ne kadar karşı koyabileceksiniz?.. Deniz yolundan bile size yardım gelmesine imkân kalmayacak... Çünkü Felipe'nin donanması sahillerinizi abluka altına alacak... Kaçmak isterseniz yolunuzu top ateşiyle kesecek... Bu bakımdan başarınız geçici olacak ve devletiniz doğmadan ölecek..."

Pardaillan delikten bakarken düşündü:

"Şu kadın daima ve her yerde galip çıkıyor... Bak, birkaç kelime ile heriflerin hayallerini nasıl yerle bir etti?.. Şimdi hepsi apışıp kaldı işte!"

Alaylı alaylı gülümsedi:

"Şu Fausta'yı önce papa kılığında gördüm. Sonra Kutlu Birlik'in başkanı olarak dinsizleri amansızca kovalarken seyrettim. Şimdi de inanç hürriyetinden, engizisyona olan nefretinden bahsettiğini duyuyorum... Şu mevki hırsı ne tuhaf şey!.. Bir insanı, sevdiği şeyi mahvetmeye ve mahvettiği şeyi sevmeye ne kolay sürüklüyor!.."

Şövalyenin teşhisi yanlış değildi. Fausta'nın kuvvetli delilleri, salondakileri epey şaşkın bir duruma getirmişti.

Doğrusunu söylemek gerekirse toplantıdakilerin bir kısmı, girişmekte oldukları işin ta başında, şüphelere düşmemiş değildi. Fakat çoğunluğun heyecanı zamanla onları da kavramış, kafalarındaki tereddütleri silip süpürmüştü.

Bir kısmı da zamanı gelince her şeyin bir çaresi bulunacağını hesaplamış, adeta kötü ihtimallere göz kapayıp, yalnız parlak hayaller kurarak bu mücadeleye katılmışlardı.

Fakat şimdi birdenbire birisi çıkıp da kendilerine kötü ihtimalleri kuvvetli delillerle anlatınca hepsi de büyük bir şaşkınlık içinde tatlı hülyalardan uyanmıştı.

İçlerinden biri, hepsinin düşüncesini tereddüt dolu bir sesle bağırdı:

"Yani bu işten cayalım mı?.."

Fausta şiddetle atıldı:

"Kim demiş?.. Ne münasebet?.. Caymak değil, imkân ufuklarını daha genişletmek, daha uzaklara bakmak, amaçları daha da büyütmek, çoğaltmak lazım... Ya bu iş tastamam yapılır ya da hiç yapılmaz!.."

Bu sözler gayet kesin bir tavırla, gür ve sert bir sesle söylenmişti. Fausta devam etti:

"İsyan, yalnızca Endülüs'te kalmayacaktır. Bütün İspanya ayaklanacaktır! Ne kralla ne de onun hükümetiyle anlaşmaya imkân yoktur. Onların ellerinde ufacık bir iktidar bıraktığınız anda bile tehlikedesiniz demektir. Yarım tedbirlerle iş başarılmaz... Mahvolmak istemiyorsanız her şeyi devireceksiniz!.."

Fausta sözlerinin etkisini sonucu beğenmiş olacak ki kendinden emin bir gülüşle ekledi:

"Zaman hiçbir vakit bundan daha uygun olmamıştır. Baskı isyan doğurur. Açlık kurdu ininden çıkarır. Bunlar değişmez gerçeklerdir. Hangi memleket bu kadar baskı ve sefalet görmüştür? Cesurlar bağıra bağıra ve çekingen halk da alçak sesle bir isyanın yakın olduğunu söylemiyor mu? Halkın başına cesur ve enerjik birkaç şef geçerse milletin öfkesi, önüne gelen her şeyi silip süpürecektir. Zalim kral

ve onu tutanlar fırtınaya yakalanmış birer saman çöpü gibi savrulacaklardır...

Kendinden emin bir gülüş onun en sevdiği maskesi olmuştu artık. Bu maskeyi takıp devam etti:

Halk saftır ve amansızdır... Onu birkaç sözle inandırdınız mı o zaman kendilerine zulüm yapmış olanlar üzerine nasıl saldırdığını görürsünüz... Fakat buna bile lüzum yok... Yapılacak şey bir tek adamı devirmektir. Kralı devirirsek onu tutanların hepsi yıkılacaktır... Birkaç gözü pek insan, kötülüğün başı olan adamı ele geçirsin... Bütün İspanya ferahlayacak ve gözü pek kişileri alkışlayacaktır."

İsyancılar bu açık sözleri duyunca tepeden tırnağa titrediler. Başaracakları işi hiçbir vakit bu gözle görmemişlerdi... Ve işin garibi, bunları kendilerine teklif eden de bir kadındı. Öyle bir kadın ki kralı devirmelerini salık veriyordu. Hem de dünyanın en kudretli kralını!..

Fakat bu kadının sözleri o kadar inandırıcıydı ki daha şimdiden birçoğu maceraya atılmaya karar vermişti bile. Hemen hepsi, başlarında böyle bir kadın bulundukça en çılgın maceranın bile başarıyla biteceğinden emindi.

Önce bu kadının güzelliğinin etkisi altında kalmışlardı. Şimdi ise erkekçe cesaret etti, harikulade zekası ve uzağı görüş kabiliyeti, hepsini hayran bırakmış, hepsine saygı aşılamıştı. Macera ne kadar müthiş görünürse görünsün, çekiciydi. İçlerinden atak görünüşlü birisi sordu:

"Kralı yakalayınca ne yapacağız?"

Fausta güldü. Mademki kendisiyle tartışmaya yanaşıyorlardı, o halde partiyi kazanacaktı.

"Kral, namlı babası İmparator Charles[13] gibi manastıra çekilmeyi tercih edecektir!" dedi.

"Ama manastırdan çıkılabilir!.."

"Bir taş lahit içine kapatılırsa mesele kalmaz. Ölüler mezarlarından çıkamaz!"

13. Birkaç askerî başarısızlıktan sonra hayal kırıklığına uğrayan İmparator V. Charles, 1556 yılında tahttan ayrıldı ve kısa zaman içinde öldüğü İspanya'nın Yuste Manastırı'nda emekli oldu.

Sözleri açıktı. Yalnız bir kişi çekingen bir eda ile:

"Şu halde cinayet işleyeceğiz!" dedi.

Fausta, şimşek saçan gözlerle bakındı:

"Bu sözü kim söyledi?.."

Kimseden ses çıkmadığını görünce büyük bir öfkeyle devam etti:

"Şurada konuşan ben, sözlerimi dinleyen sizler ve bizi takip edecek olan kimseler, ne yapıyoruz? Hepimiz kellemizi bir tek kişinin, kralın kellesine karşılık tehlikeye atmıyor muyuz? Bu mücadelede iki tarafın denk olduğu ya da bizim daha kuvvetli olduğumuz söylenebilir mi?.. Kaybedersek kellelerimiz gidecek! Kazanırsak, kaybedenin bunu canıyla ödemesi kadar adil ve meşru ne olabilir?.. Korkan varsa bu davadan çekilsin!.."

Bu sözler istenilen etkiyi yapmıştı. Hepsi Fausta'ya inanmış görünüyordu. Fausta şöyle devam etti:

"Evet! Şimdi de cinayetten bahsedelim... Kral Felipe'nin kendisi az mı cinayet işliyor?.. Bundan sonra da işlemeyecek mi?.. Elimde kesin deliller var... Öbür günkü boğa güreşinde Felipe, tuzağa düşüreceği torununu alçakça katlettirecektir. Görüyorsunuz ya, cinayet asıl ondan geliyor... Şimdi sizlere sorarım: Kendinize kral seçtiğiniz delikanlının böyle alçakça öldürülmesine göz mü yumacaksınız?.."

Bu sözler mağarada gürültülerin, lanet feryatlarının yükselmesine sebep oldu. Fausta elini uzatıp ortalığı yatıştırdıktan sonra:

"Görüyorsunuz ki bize vurmamaları için önce bizim vurmamız gerekiyor," dedi. "Kendimizi koruyacağız. Bundan daha haklı, meşru bir hareket de olamaz sanırım."

Bu sırada Castrana dükü atıldı:

"Artık merhamet ve ürkeklik yeter! Yoksa yün eğirmekten başka bir işe yaramaz kadınlardan bir farkımız kalmaz!.. Kadın derken yaptığım hatayı şimdi fark ediyorum. Bakın, sayın liderimiz da bir kadın, fakat onun iradesini bizimkilerden çok daha kuvvetli olduğunu kabul etmemeye imkân var mı? Bir kadının kendilerinden önce böyle bir mücadeleye atılmasına razı olanları ayıplarım. Olaylar hızlandı, efendiler. Şimdi tartışmanın ve tereddüdün sırası değil... Hareket saati çaldı... Miskin miskin duracak mıyız?"

Kalabalıktan sesler yükseldi:

"Hayır, hayır, hazırız! Kahrolsun zalim!.. Yaşasın yeniden kurulacak İspanya! Kahrolsun engizisyon! Önce kralımızı kurtaralım! Onun uğrunda ölmeye razıyız!"

Birbirine karışan bu bağırmalar, kulakları sağır edecek bir hale geldi. Fausta, artık karşısındakileri her harekete hazırlamış olduğunu ve bir işaretiyle hepsini istediği yere saldırtabileceğini anladı. Bir el işaretiyle gürültüyü kestikten sonra:

"Bu söylediklerinizi unutmayacağım," dedi. "Şimdi yapacağımız işleri sıralayalım. Önce, başkanımızın katledilmesini önlemek söz konusu. Eğer onun tahta çıkmasını istiyorsak, yaşaması için her şeyi göze almalıyız. Başkanımız yaşayacaktır! Tek kalsak bile bu uğurda mücadeleden dönmeyeceğiz. Onu nasıl kurtaracağımızı birazdan konuşuruz. İkinci meselemiz Felipe'yi yok etmektir. Bu, benim hazırladığım ve zamanı gelince size de açıklayacağım bir planla başarılacak. Bu planın uygulanması için fazla adama da ihtiyaç yok. Eğer umduğum gibi yürek sahibi ve enerjik insanlarsanız, kralın ele geçirilmesine, aranızdan on kişi bile yetecektir. Kral bir kere yakalandı mı, ondan sonrası bana ait..."

Toplantıda bulunanların çoğu kralı yakalama işine adaylığını koydu. Fausta hepsine zarif bir tebessümle teşekkür ettikten sonra:

"Bu iki mesele halledilince, geriye seçtiğimiz başkanı tahta çıkarmak kalıyor," dedi. "Aramızda bir anlaşmazlık olmamasını istediğim için burada hepinizin ortaklaşa koyacağınız şartları kabul edeceğime yemin ederim. Dileklerinizi yazılı olarak hazırlayıp bana veriniz efendiler. Bu, sizin hakkınızdır. Fakat bundan başka kendi şahıslarınızla ilgili isteklerinizi belirtmek de hakkınızdır. Kendiniz ve dostlarınız için isteyeceğiniz her makul şey, belirli bir ölçü içinde kabul edilecektir."

Bu sözler öyle bir sevinç uyandırmıştı ki toplantıda bulunanlar, adeta uzun süre kapalı kalıp birden serbest bir alana salınıveren köpekler gibi oradan oraya koşturup, havlar gibi tezahüratlarda bulunuyorlardı.

Bir köpeğe kemik atarsanız, köpek onu son derece sevinçle karşılar. Halbuki Fausta bu topluluğa bir kemik bile atmamıştı. Sadece güzel bir rol oynamıştı. Topluluktaki insanlar ise, "Yaşasın kraliçe!"

diye havlıyorlardı...

Fausta bu vaatlerin ortasında herkesin oldukça hassas yaklaştığı bir konunun da varlığının farkındaydı. Bu konu engizisyonun bastırılmasıydı. Bunun hakkında konuşmaktan kaçınmak oldukça tehlikeli bir durum olurdu.

Bu yüzden Fausta oldukça açık bir şekilde devam etti.

"Size yemin ederiz ki, kralınızın ilk görevi Engizisyon Mahkemeleri'ni bastırmak olacaktır."

Topluluktakilerin yüreğine su serpince kendi planlarını gerçekleştirmek için tüm bu insanların desteğinden yararlanabilirdi.

Kendine güvenen bir şekilde devam etti:

"Fikirlerinizi kabul eden bir yönetici aradınız. Sonunda da buldunuz efendiler! Size seçtiğinin kişiyi toplumdaki tüm sınıfların benimseyeceğini söylüyorum! Kilisenin de kralı olacaktır. Soyluların da kralı olacaktır. Pekâlâ köylülerin de kralı olacaktır! Tartışılmaz bir şekilde sorgulanmadan sevinçle kabul edildi! Bu son derece önemlidir, efendiler! Dövüşmenin beni korkuttuğunu sanmayın! Geri çekilen, yenilgiyi hemen kabul eden bir kadın olarak mı görünüyorum? Tabii ki hayır! Fakat efendiler! Bir kralı zorla kabul ettirmek o kadar zordur ki..."

Bir an nefes aldı ve tıpkı kehaneti haber veren bir büyücü edasıyla sözlerine devam etti:

"Yaptığınız seçimde aynı zamanda Tanrı'nın isteğini de görüyorum. Burası bizim zaferimiz! Tanrı ise bizim tek destekçimiz. Düşünün ki bu seçiminizle Tanrı'mız tarafından korunacağız! Bunun galip geleceğine yürekten inanıyorum!"

İnsanlar arasında merak öyle yüksek bir seviyeye ulaşmıştı ki...

Pardaillan kendi kendine söylendi:

"Bu başarılı oyuncu, bunu gerçekleştirmeyi nasıl başaracak?"

Fausta, belli belirsiz bir vaatle karşısındakileri hayal dünyasına daldırdıktan sonra devam etti:

"Önce kendimize başkan olarak seçtiğimiz kimseyi kurtaracağız. Bundan hiç şüphem yok. Sonra da yine yardımınızla Kral Felipe'yi de yakalayacağız. Kendisini ortadan kaldırmayı da bana bırakın. Fa-

kat burada önemli bir mesele var: Boş kalan tahta kim çıkacak? Böyle işler daima hak yoluyla halledilmeli, değil mi? Elbette kimin hakkı ise tacı o giyecek. Fakat sizce hak kimindir?"

Birçok kişi bir ağızdan:

"Veliaht Felipe'nin!" diye haykırdı.

"Hayır, efendiler! İşte bunda yanılıyorsunuz!.. Tahta çıkma hakkı, kralın büyük oğlunundur. Fakat daha şimdiden papazlar elinde bir oyuncak haline gelen veliaht Felipe, kralın büyük oğlu değildir. Asıl büyük oğul, sizin kendinize başkan olarak seçtiğiniz kimsedir ve o, X. Charles adıyla tahta çıkacaktır. Kendisi İspanya kralı, Portekiz kralı, Hollanda kralı, Hindistan imparatoru olacaktır!"

Pardaillan bu cevaba güldü. Kendi kendine konuşmaya başladı:

"Vay! Fausta'ya bakın! Bu kadar unvanı bir araya getirdiği kişiye nasıl olduysa birdenbire âşık olmuş demek. Bir prenses, bir kraliçe, bir imparatoriçe için ne de kötü bir şey olmalı bir tacın eksikliği! Ne de kolay bir çözüm bulmuş bu soruna! Tam da Fausta'dan beklenecek bir hareket. Bir tacın eksikliğinde bu, oldukça iyi bir geçici durak olmalı. Yani bu unvanlar kendine de mi bu kadar çok taç getirecek? Kendi fikirlerinden nasıl uzaklaşacak? Kendi fikirlerinden uzaklaşsa bile atasının fikirlerinden nasıl uzaklaşacak?"

Bu soruları aslında herkes soruyordu. Bu durum da iyice kafalarını karıştırıyordu. Bu gizemli kadın öyle coşkulu ve özgüvenli bir şekilde konuşmuştu ki bu konuşma insanları coştursa da bir güvensizlik de yaratmıştı. Onun gerçek bir kanıt sunabileceğinden şüpheleri yoktu ama bunu nasıl olacağını düşünemiyorlardı.

Bu yüzden bazıları soruları yüksek sesle sormaya başladı.

Fausta hiç tereddüt etmeden kendinden oldukça emin bir şekilde cevap verdi:

"Aranızda sarayda önemli görevlerde bulunmuş efendiler var. Onlara sorarım: Yirmi yıl önce ölen Kraliçe Isabelle'in kocası olacak kral tarafından reddedildiğini duyduğunuz mu? Hayır, değil mi? Onu değersiz gösterecek herhangi bir davranış biliyor musunuz? Yine hayır! Ona karşı zina suçlaması yapıldı mı? Asla! Isabelle İspanya kraliçesi olarak yaşadı ve kraliyet onuruyla gömüldü. Kral Felipe asla karısına karşı sesini yükseltmedi. Bir saygısızlıkta bulun-

madı. Her zaman sadık ve itaatkâr bir eş oldu. Aynı zamanda sadece eşine değil herkese karşı saygılıydı. Ki bunu herkes bilir. Tüm bunlar ortadayken kral kendi mahkemesinin önünde, yıllarca karısının sadakatini inkâr etmeye cesaret edemezdi, değil mi?"

"Doğru söylüyorsunuz!" diye bir cevap yükseldi.

Fausta başını salladı ve devam etti.

"Kraliçenin sadakati sorgulanmaz. Tartışılmaz da... Kimse buna itiraz etmeye cesaret bile edemez. Ama şimdi size sorarım. Charles adı altında ilan etmek istediğiniz oğlan kim?"

Bir ses:

"Fakat o, Kraliçe Isabelle ile Don Carlos'un çocuğu," dedi.

Fausta haykırdı:

"Kim demiş? İftiradan başka hiçbir şey değil!"

Daha da şiddetli bir şekilde devam etti:

"Merhum kraliçenin saygıdeğer hatırasını bu şekilde adi ve şeytani bir şekilde suçlayan, adını lekeleyen kişinin dili koparılmalıdır! Uzuvları canlı canlı parçalanmalıdır; o pis leşi değersiz olmayı hak ediyor!"

Pardaillan güldü:

"Hadi ama! İşte tam da bizim bildiğimiz Fausta. Sonunda gerçek yüzünü gösterdi. Nezaket, hoşgörü, saygı gibi duygular onda olmayan şeyler. Fausta ancak ve ancak gaddar duyguları hissedebilir."

İnsanlar dehşete kapılmış bir halde kendilerine bakıyorlardı. Tüm bunlar ne demek oluyordu? Bu bir ihanet miydi? Fausta bu etkiyi görmezden gelerek devam etti:

"Kral Felipe'nin vaktiyle sadık karım diye hitap ettiği Isabelle'in kocasına ihanet ettiğini ortaya koyan bir belge mi var? Hayır... Seçmiş olduğunuz kimse, Don Carlos'un değil, bizzat Felipe'nin, Kraliçe Isabelle'den doğma oğludur ve veliaht Felipe'nin abisidir. Elimde bunu ispat edecek belgeler var... Sizler de bugünden itibaren halk arasında bu gerçeği yayacaksınız. Isabelle'in doğurduğu, kaybolan veya çalınan çocuğun Felipe'nin oğlu olduğunu herkese anlatacaksınız..."

Birisi itiraz etti:

"Ama kral, babalığını inkâr edecektir!"

Fausta hemen cevap verdi:

"Geç kalmış olacak! Halk, kralın karısının kendisine ihanet ettiğini iddia etmesi için neden yirmi yıl beklemiş olduğunu düşünecek ve bu gecikmeyi anlamayacak. Kral, bunca zaman huylarını ve meziyetlerini övdüğü Kraliçe Isabelle'i birdenbire lekelemek isteyişinde özel bir amaç bulunduğunu nasıl gizleyebilir?"

İtiraz sahibi:

"Kral dayatacaktır!" dedi.

Fausta:

"Meydan bırakmayacağız," dedi. "Ayrıca on bilgin ve kıymetli hukukçumuz da evlilik içinde doğan bu çocuğun babasının, koca olduğunu delilleriyle ispat edecek."

Pardaillan deliğinin başında söylendi:

"Müthiş kadın be! Varacağı erkeği bir anda kral yaptıktan sonra, şüphesiz kendisi de İspanya kraliçesi olup çıkacak..."

Fausta sözüne devam ediyordu:

"Bu bakımdan biz, bundan böyle Don Carlos ile Kraliçe Isabelle'in seviştiklerine ve bir çocukları olduğuna dair çıkan bütün söylentileri çürütmeye çalışacağız. O çocuk, büyük oğul olduğu için, babasından boşalacak tahta çıkacaktır..."

Doğrusunu söylemek gerekirse, Fausta'nın dinleyicilerinden hiç kimse sonunda bu sözlere itiraz etmedi ve müstakbel İspanya kraliçesinin planı, hepsi tarafından oy birliğiyle kabul olundu.

Üstelik hepsi de halk arasında Fausta'nın dediği şekilde haber yaymayı üzerine aldı. Ayrıca kralın ve gerekli gördüğü takdirde veliahdın ortadan kaldırılmasına karar verildi. Eğer buna rağmen halk yine, tahta çıkacak olan genç kralı şüpheyle karşılayacak olursa, bu çocuğu beşiğinden çalmış olan haydutlar sözde yakalanacak ve yargılanacaktı.

Öte yandan kralın da uzun zamandır kaybettiği evladının bulunmasının verdiği heyecandan yatağa düştüğü açıklanacak ve yataktan kurtulmamasının çaresine bakılacaktı.

Bütün bu meseleler kararlaştırıldıktan sonra, Fausta:

"Tahta çıkaracağımız kişi uğrunda bu kadar yorgunluğa ve fedakarlığa katlanmamız, bizi başarı kazanmaya zorlayacak bir sigortadır. Fakat her şeyden önce kendisinin bu cinayete kurban gitmesine engel olmamız lazım. Size söyledim. Cinayetin yarın, yani pazartesi günü işleneceğini belirten deliller çok... Bugün ise pazar. Onlar her şeyi önceden tasarlayıp hazırladılar. Kral, Sevilla'ya özellikle bu iş için geldi. Şimdi demek oluyor ki hepiniz o boğa güreşinde bulunmalı ve başkanlığa, krallığa seçtiğiniz adamı kurtarmak için göğüslerinizden bir kale vücuda getirmeye hazır olmalısınız. İçinizden, 'O da mı orada bulunacak?' diyorsunuz. Evet, hepinizin asıl adını bilmeden sevdiği ve değer verdiği adam da orada olacaktır. Gerektiğinde gözünüzü kırpmadan, tereddütsüz şekilde canınızı tehlikeye atmalı, fakat onu kurtarmalısınız. Boğa güreşine, en emin ve fedakâr adamlarınızı da beraberinizde getirin. Sizi davet ettiğim yerde gerçek bir savaş olacaktır. Onun için prensin çevresinde seçkin bir muhafız kitlesi bulunmalı. Ayrıca San Francisco Meydanı'nda, meydana çıkan sokaklarda, tribünlerde ve hatta güreş meydanında dövüşe hazır birçok adamımız olmalı. Kesin emirler orada, savaş meydanı diyebileceğim yerde verilecek. Hem prensin hayatı, hem de davamızın geleceği bu emirlerin çabuk ve anlayışla uygulanmasına sıkı sıkıya bağlı..."

Bu sözler, oradakiler üzerinde epey şaşkınlık yarattı. Basit bir kavga sandıkları şeyin tam teşkilatlı bir savaş olduğunu anladılar. Doğrusu Fausta'nın anlattıkları hiç de keyif verici şeyler değildi. Fakat hepsi, tehlikeyi göze almadan başarıya erişemeyeceklerini biliyordu.

Öte yandan buradakilerin hepsi de mevki hırsı olan ve bu uğurda kellelerini koltuklarına alabilen cesur insanlardı. Adamların ilk şaşkınlık anı geçince savaşçı damarları kabardı. Kılıçları, kendi kendilerine hareket ediyormuşçasına kınlarından fırladı. Düşman hemen karşılarındaymış gibi hep bir ağızdan haykırdılar:

"Savaşalım! Savaşalım!"

Fausta, bunları kendi hallerine bıraksa, hepsinin amacını unutup körü körüne dört bir tarafa saldıracağını tahmin etti. Sert bir sesle onları yatıştırmayı doğru buldu:

"Amaç savaşmak değil, prensin hayatını korumaktır. Anlıyor musunuz?"

Ve kesin bir eda ile ilave etti:

"Onu kurtarmak, her ne pahasına olursa olsun kurtarmak için sonuna kadar çalışacağınıza yemin edin."

Toplantıdakiler coşmuşlardı. Hep bir ağızdan:

"Yemin ederiz!" diyerek kılıçlarını havaya kaldırdılar.

Fausta:

"Peki," dedi, "şu halde yarın boğa güreşinde buluşuruz..."

Fausta bu adamların cesaret ve sadakatlerinden şüphe etmiyordu. Hepsi de bu dava uğrunda gerekirse ölüme seve seve gideceklerdi. Fakat bu müthiş kadın, ihtiyatı elden bırakmanın doğru olmadığını da biliyordu. Sonra yine biliyordu ki bu sadakat ne kadar büyük olursa olsun, birazcık altınla desteklenirse elde edilecek sonuç daha da iyi olurdu.

Fausta, topluluğun içinde kararsız ve endişeli kimseler bulunduğunu tahmin ederek onları da avucunun içine almak için kayıtsız bir tavırla söylendi:

"Böyle bir teşebbüste, altın küçümsenmeyecek bir yardımcıdır. Adamlarınız arasında keseleri biraz daha altınla dolunca, sadakat ve cesareti artacak olanlar vardır... Avuç avuç altın dağıtın... Cömert davranmaktan kaçınmayın. Biraz önce size söylendi: Biz, hudutsuz derecede zenginiz. Her biriniz Castrana düküne muhtaç olduğu parayı bildirsin. Para gerektikçe size teslim edilecektir. Şimdi gidin efendiler. Tanrı hepinizi korusun!"

Fausta karşısındakilere, kendi para ihtiyaçlarından direkt olarak bahsetmemiş, dolaylı bir yoldan giderek, adamlarının para ihtiyaçlarını ileri sürmüştü. Çünkü Fausta, onların adamları için alacakları paradan, kendi paylarını ayıracaklarını biliyordu. Prenses açık konuşmamakla, karşısındakilerin onurlarını düşünmüştü. Sözlerinin ne derece memnunluk uyandırdığını yüzlerden okumamak mümkün değildi.

Fausta konuşmasını bitirdikten sonra bir kraliçe edasıyla, hepsine gitme izni verdiğini belirten bir işaret yaptı. Fakat aynı zamanda Castrana düküne de bir işaret yaparak herkesin çıkacağı kapıya git-

mesini bildirdi. Gitme izni alanların hepsi, Fausta'yı coşkunca alkışlar ve saygı gösterileriyle selamladı.

"Yarınki Boğa Güreşi'nde!"

Kapının ağzında bekleyen Castrana dükü, her birinin söylediği rakamı, bir taş tahtaya yazıyordu; kimine iltifat ediyor, kimine bir tavsiyede bulunuyor; davranışlarıyla hepsinin saygısını ve güvenini kazanıyordu. Kurulacak olan yeni rejimde onun önemli bir yeri olacağından kimsenin şüphesi yoktu.

Bu arada Fausta da yerinden kımıldamadan, hayran hayran, kendisine esir ettiği bu adamların gidişini seyrediyordu.

Pardaillan onu bir an bile gözden kaçırmıyordu. Herhalde, kimsenin bir şey anlayamayacağı yüzüne bakarak, Fausta'nın kafasından geçenleri okuyor olacaktı ki kendi kendine mırıldandı:

"Bana kalırsa oyun daha bitmedi. İkinci bir perde açılmazsa, pek şaşarım... Hele bekleyelim."

Sonra Chico'ya döndü.

Cüce yerinden bile kıpırdamadan, sabırla beklemişti. Duvarın öte yanında olan bitenleri merak ettiği yoktu.

Hatta arkadaşının bu palavraları neden bu kadar ilgiyle dinlediğine de hayret etmiyor değildi. Ona kalsaydı ve şu Fransız asilzadesinin yerinde olsaydı, bu belalı yerden bir an önce ayrılırdı. Fakat bu konuda en ufak bir şey söylemeye bile niyeti yoktu. Mademki Fransız kalıyordu, demek ki kalmayı doğru bulmuştu. O halde o da sabredecekti. Nitekim uslu uslu beklemiş ve Pardaillan konuşulanları dinlerken kendisi de aşk hayallerine dalmıştı. Hem o kadar dalmıştı ki şövalye, cüceye dönünce onu hayallerinden ayırmak için sarsmak zorunda kaldı.

İsyancıların sonuncusu da gidinceye kadar, Pardaillan, Chico ile oldukça ateşli bir konuşmaya daldı. Şüphesiz cüceden olmayacak bir şey istemişti ki Chico ateşli ateşli tartışmaya koyulmuş ve şövalyeyi caydırmaya uğraşmıştı. Ve yine hiç şüphesiz Pardaillan, cüceden istediğini koparmış olacaktı ki yeniden gözünü deliğe uydurup kurnaz kurnaz gülümseyerek içerisini seyretmeye başlamıştı.

Şimdi Fausta yalnız kalmıştı. İsyancıların sonuncusu da çekilip gitmişti. Fakat Fausta koltuğunda hâlâ bir kraliçe edasıyla hareket-

siz oturuyordu. Bir şeyler bekliyor gibiydi. Birdenbire, Pardaillan'ın nereden çıktığını anlayamadığı bir karaltı, setin arkasından belirerek sessizce Fausta'nın karşısına dikildi. Sonra bunu diğerleri izledi ve böylece altı kişi Fausta'nın önünde sıralandı.

Pardaillan bunlar arasında Castrana dükünü ve hanın avlusundan kapı dışarı ettiği engizisyon görevlisi Cristobal Centurion'u tanıdı. Şimdi artık Centurion'un adını öğrenmişti. Gülümseyerek, kendi kendine:

"Hah şöyle!" dedi. "Ben dememiş miydim? Daha oyun bitmedi."

Fausta etkili ve ciddi sesiyle:

"Efendiler," diye söze başladı. "Castrana düküne bana içinizden en enerjik ve cesur dört kişi tavsiye etmesini söyledim. Hepinizi tanıyor. Sizleri seçtiğine göre demek ki hepinizi bu şerefe layık gördü. Benim de onun seçtiği kimseleri kabul etmekten başka yapacağım bir şey yok..."

İşaret ettiği dört adam saygıyla eğilip bekledi. Fausta, Centurion'u göstererek:

"Bunu da ben kendim seçtim," dedi. "Onu tanıyorum, kendisi ruhuyla vücuduyla benim emrimdedir."

Centurion secdeye varır gibi bir hareket yaparak saygı gösterisinde bulundu. Fausta devam etti:

"Siz buradakiler, giden şeflerin şefleri olacaksınız. Doğrudan doğruya şahsıma bağlı olan Centurion'dan başka hepiniz Castrana dükünden emir alacaksınız."

Dük derin bir saygıyla eğildi. Fausta sözlerine ekledi:

"Siz benim danışmanlarımsınız ve bütün diğer şeflere ve onların adamlarına emir vermek yetkisine sahipsiniz... Bundan böyle sizler de bizim sarayımızdan sayılacaksınız. Her türlü ihtiyacınız tarafımızdan temin olunacak. Bu ikinci dereceden meseleleri sonra hallederiz. Şimdilik size şunları söylemek istiyorum: İlk göreviniz prensi ölümden kurtarmak. Adamlarınız bu hususu iyice bilmelidir. Ve ben şimdi size büyük sırrı bildiriyorum: Kurtaracağımız ve ileride kral olup başımıza geçecek prens, hepinizin sevdiği bir insan olan Don César'dır!"

Beş adam, bir ağızdan:

"Yani boğa güreşçisi mi?" diye haykırdı.

"Ta kendisi... Onu tanıyorsunuz. Kendisine vereceğimiz mevkiye layık bir insan mıdır dersiniz?"

Castrana dükü ağırbaşlılığından beklenmeyecek bir coşkunlukla cevap verdi:

"Elbette!.. Tanrı'ya bin şükürler olsun ki Don Carlos'un oğlu onun gibi bir adammış. Ondan daha yürekli, daha serbest fikirli bir kralı zaten bulamazdık!"

Sözü tekrar Fausta aldı:

"Pekâlâ dük! Bu sözleriniz içime güven verdi. Doğrusu ben prensi pek az tanırım. Acaba fikirlerimi anlayacak kadar zeki, amaçlarımı benimseyecek kadar geniş fikirli midir diye merak ediyordum. Yani kolayca anlaşabilecek miyiz diye düşünüyordum. Yoksa cesaretinden şüphem yoktu..."

Dükle öteki beş adam biraz kafaları işleseydi, Fausta'nın bu kadar az tanıdığı biriyle evlenmekten nasıl bahsedebildiğine şaşarlardı. Şaşmadılar. Herhalde Fausta'nın böyle konuşmak için kendince bazı sebepler olması gerektiğini düşündüler. Sadece dük şu sözleri söyledi.

"Bildiğimize göre, Don César'ın düşünceleri bizimkilere pek yakındır. Bizi hayrette bırakan şey onun hâlâ bize katılmamış oluşudur. Prensle konuşur konuşmaz, bu konuda da hiçbir endişemiz kalmayacağından eminim. Muhakkak anlaşacaksınız."

Fausta:

"Temenni edelim ki öyle olsun," dedi. "Yalnız, dük ne siz ve ne de arkadaşlarınız unutmayın ki artık Don Carlos'un oğlu yoktur. Prens, kralın meşru çocuğudur. Bu gerçeği etrafa yayabilmek için bunu önce kendiniz kabul etmiş ve kafanıza yerleştirmiş olmalısınız. İnanmayanları, şüphelileri inandırabilmek için bir insanın önce kendisinin inanması gerekir."

Dük:

"Merak buyurmayınız, prenses hazretleri... Emrettiğiniz gibi olacağız," dedi.

Fausta devam etti:

"Bundan başka, benimle iş görecek kimselerin gayet atak ve cesur kişiler olmaları fakat bununla birlikte benim yanımda bir emir kulu gibi çalışmaları lazım."

Centurion bu sözleri bir heykel sessizliğiyle dinledi. Fausta'nın ne müthiş bir iradesi olduğunu biliyordu. Fakat ötekiler, bu tepeden inme konuşmayı hazmedememiş gibi bakıştılar. Herhalde bu kadarını beklemiyorlardı.

Fausta adamların akıllarından geçenleri hemen sezerek:

"Dediğimi yapmak zordur. Özellikle sizin düzeyinizdeki insanlar için... Fakat bunun böyle olması lazım. Ben düşünen dimağ olarak kalmalıyım, sizler de dimağdan aldıkları emirleri yerine getiren uzuvlar olmalısınız. Buna rağmen oynayacağınız rol yine size büyük şeref ve mevkiler sağlayacak. Eğer şartlarımı kabul ederseniz, sizleri bekleyen gelecek, hayalini kurduğunuz gelecekten çok daha parlak olacak. Ben sizler için sert ve her dediğinin yapılmasını isteyen bir efendi olacağım. Fakat aynı zamanda adil ve cömert bir efendi olduğumu da göreceksiniz..."

Bundan daha açık ve kesin konuşulamazdı. Karşılarındaki kadın, her haliyle insanüstü bir yaratık olduğunu gösteriyordu. Şu zarif, beyaz, güzel kokulu el, gerektiğinde demirden bir pençe olacağını da hissettiriyordu.

Fakat buna karşılık vadeliden gelecek de o kadar parlaktı ki!

Bu kadının verdiği sözü fazlasıyla tutacağından şüphe edilemezdi. Kendisiyle mücadeleye kalkışmaya gelince, arkasında bir erkek dehası barınan şu berrak alnı, keskin fakat aynı zamanda son derece tatlı bakışlı şu güzel gözleri görmek, böyle bir işe kalkışmanın boşuna olacağını anlatmaya yeterdi. Bu kadına karşı gösterilecek her türlü direniş, kesin olarak başarısızlıkla sonuçlanacaktı.

Dük ve arkadaşları da Centurion gibi ve bu fevkalade kadını tanıyan herkes gibi boyun eğmekten başka çare göremediler. Dük, beşinin düşüncelerini dile getirdi:

"Kabul ediyoruz, madam... Sizin sadık kölelerinizizz."

Fausta da ciddi bir sesle

"Ben de bu sözlerinizi senet kabul ediyorum," dedi. "Emin olun, o kadar yükseleceksiniz ki başınız dönecek. Ancak adamlarınızı da

sıkı bir disiplin altında tutmanızı ve kayıtsız, şartsız itaate zorlamanızı isterim. Şimdilik önemli olan da budur."

Fausta biraz durduktan sonra konuşmasına devam etti:

"Büyük ideallerimiz var... Charlemagne İmparatorluğu'nu yeniden canlandırmak imkânsız değil. Bu ulu işi başaracağımıza güvenim var... Seçtiğimiz kral sizin yardımınızla dünyaya hâkim olacak. Görüyorsunuz ya... Bu muazzam eseri vücuda getirmek için bana yardım edenler ne kadar büyük bir amacın hizmetinde bulunuyorlar..."

Adamlar Fausta'yı hayranlıkla dinliyor ve kendilerini tatlı bir rüyada sanıyorlardı. Ancak gerçeğin birdenbire onları bu tatlı rüyadan uyandıracağından korkmuyor da değillerdi. Fausta sözüne devam ederek:

"Fakat bütün bu ideallerin gerçekleşmesi, ölüm tehlikesi içinde bulunan bir insanın yaşamasına bağlıdır. Yarın o insanı öldürmeye uğraşacaklar. Söylemeye lüzum var mı? Bu adam ölürse rüyalarımız da bitti demektir," dedi.

Castrana dükü atıldı:

"Prensin kılına bile dokunulmayacaktır. Bu uğurda hepimiz, ölmek pahasına da olsa onu kurtaracağız. Size söz veriyoruz."

"Böyle olmasını temenni ederim efendiler. Don Centurion yarın size kesin emirlerimi bildirecektir. Şimdi gidebilirsiniz..."

Dükle dört arkadaşı, kendilerine parlak bir gelecek vadeden kadının önünde diz çöküp kendisini selamladılar ve pelerinlerine sarınarak çıkmaya hazırlandılar.

O zaman Pardaillan da doğruldu ve Chico'ya bir işaret yaptı. Cüce hemen yürümeye koyuldu ve Pardaillan da görünüşe göre, artık bitmiş olan toplantı yerini bırakıp Servili Köşk'ten ayrılmaya hazırlandı. Fakat eğer şövalye bu kadar acele yola koyulmamış olsaydı, Centurion'la Fausta arasında geçen şu kısa, fakat ilgi çekici konuşmaya da şahit olurdu.

Fausta, düşünceli bir halde yerinde kalmıştı. Dükle dört arkadaşının çekildiğini görünce setten inerek Centurion'a yöneldi ve kesin bir sesle:

"Bu çingene kızı Giralda, planlarımıza engel olabilir," dedi. "Ca-

nımı sıkıyor. Yarınki kargaşalıkla onun da ortadan kaybolması lazım..."

Bir an düşünür gibi yaptı ve Centurion'u göz ucuyla süzdükten sonra:

"Akrabanız Kızıl Sakal'a haber verin," dedi. "Zannımca yalnız o beni bu kızdan kurtarabilir."

Centurion boğuk bir sesle:

"Nasıl, madam?" dedi. "Yoksa şey mi yapmak istiyorsunuz?.. Yani şey..."

Fausta belirsiz bir gülümsemeyle:

"Evet," dedi.

O zaman haydut papaz acılı bir eda ile:

"Halbuki bana söz vermiştiniz, madam!.."

Fausta aşağılayıcı bir tavırla Centurion'a baktı ve:

"Ne zaman komedi oynama illetinden vazgeçeceksiniz?" diye sordu. Beni kandıramayacağınızı size iyice anlatmak için ne yapayım?"

Centurion afallayarak kekeledi:

"Anlamıyorum madam, anlamıyorum!"

"Şimdi anlarsınız... Bana ne demiştiniz?.. Bu küçük çingeneye âşık olduğunuzu söylememiş miydiniz?"

"Ne yazık ki öyle..."

"O kadar âşıksınız ki kendisiyle evlenmeye hile karar vermişsiniz. Peki öyleyse, evlenin bakalım..."

Centurion neşe içinde:

"Ah madam, size hem servetimi hem de saadetimi borçlu olacağım," dedi.

Fausta tekrarladı:

"Evlenin! Yalnız sizin gibi kalbi feragat ve fedakârlık hissiyle dolu bir âşığın gözünden kaçan küçük bir nokta var..."

Centurion endişeyle sordu:

"Neymiş o, madam?.."

Fausta buz gibi soğuk bir tavırla devam etti:

"Kuracağımız yeni teşkilatta siz de çok önemli bir kimse olacaksınız. Sizin gibi bir insanın, adi bir çingene ile evlenmiş olmasına belki herkes hayret edecektir!"

"Giralda'ya olan aşkım beni affettirir madam. Kimse, karım hakkında kötü bir şey söyleyemez. Giralda çingenedir ama Endülüs'ün en namuslu kızı olarak tanınmıştır. Önemli nokta da bu değil mi?.. Bir çingeneyle evlenmiş olduğumu yüzüme vurmak isteyenlere vereceğim cevabı ben bilirim."

Fausta kurnaz bir gülümseyişle:

"Özellikle asaletinizi ve mevkinizi unutarak basit bir halk kızıyla evlenmiş olmanıza şaşacaklardır. Çünkü artık Giralda'nın ana ve babasının kimler olduğu biliniyor... Kendisi pek düşük bir aileden-miş... Yeni haber aldım."

Centurion, bu sert ve korkunç silleyi yiyince sarsıldı. Giralda için beslediğini söylediği aşk bir komediden başka bir şey değildi. O, çingene kızının gayet namuslu bir ailenin evladı olduğuna inanmıştı. Hemen buna göre bir plan tasarlamıştı: Fausta'nın iktidarına dayanarak Barba Roja'yı ortadan kaldıracak, Giralda'nın gerçek âşığı Don César ise tacı tahtı görünce, çingeneyi şüphesiz kendiliğinden bırakacaktı.

O zaman zaten zengin olmuş olan Centurion da bu adsız, sansız kızı almaya tenezzül edecekti. Nikah bir kere kıyıldı mı, ondan sonra Centurion sözde bir tesadüf neticesi karısının çok soylu bir aileden olduğunu meydana çıkaracaktı. Sonradan, kralın eski sevgilisine karşı ilgisi yeniden uyanırsa o zaman Centurion böyle bir ilgiden ne gibi çıkarlar elde edebileceğini daha şimdiden kesin olarak biliyordu. Ortada Ruy Gomez de Sylva gibi bir örnek vardı. Adam, karısının Kral Felipe'yle apaçık sevişmesine ve düşüp kalkmasına göz yummak suretiyle, prens ve devlet müşaviri olup çıkmıştı. Centurion da öyle namus, haysiyet gibi şeylere önem verir cinsten bir adam olmadığı için, bu işten yararlanmayı aklına koymuştu...

İşte Centurion'un planı buydu. Tam işlerin yolunda yürüdüğüne iyice inandığı bir sırada, yanılmış olduğunu ve Giralda'nın böyle asil bir aileden değil, basit bir halk kızı olduğunu öğreniyordu. Bu darbe ona ağır gelmişti.

Artık bu kadının kendisiyle ilgili her şeyi sezdiğine ve bildiğine inanıyordu. Fakat bu seferki oyununu acaba nasıl karşılayacaktı? Centurion'u başından bir paçavra gibi fırlatıp atacak ve defedecek miydi?

Fausta, Centurion'un şaşkınlığını görünce:

"Ne?" dedi. "Yoksa siz bunu bilmiyor muydunuz... Yoksa asılsız söylentilere inanmak gafletine mi düştünüz? Öyleyse cidden ayıp!.."

Centurion'un hiç şüphesi kalmamıştı... Fausta her şeyi apaçık görüyordu. Kandırmak istediği kadın, yine düşüncelerini anlamış, kendisini yere sermişti. Utangaç ve şaşkın:

"Beni affedin madam," dedi.

Fausta bir an onu süzdü, sonra önemsemez bir tavırla omuz silkti:

"Beni atlatmaya kalkışmanın boşuna olduğunu nihayet aklınız kesti mi?" dedi.

Centurion bu soruya ne cevap vereceğini araştırdı ve maskeyi atmaktan başka çare bulamayarak:

"Kızıl Sakal'a ne söyleyeyim madam?" dedi.

Fausta hiç umursamayan bir tavırla:

"Benim tarafımdan hiçbir şey söylemenize lüzum yok, ne söyleyecekseniz, kendi hesabınıza söyleyin," dedi. "Ona çingenenin ve âşığının da boğa güreşinde bulunacaklarını söyleyin. Kızıl Sakal'ın bu güreşte neler olacağını bilmemesi mümkün değildir. Herhalde her şeyi bilmektedir. Mösyö Espinosa'nın, kralın rızasıyla hazırladığı bu işin gürültüsüz geçmeyeceğini o da bilir. Kargaşalıktan yararlanarak sevgilisini ele geçirsin. Size gelince, düşmanlarının ne planlar kurmakta olduklarını mutlaka öğrenmeniz gerektiğini ve onlarda kendiniz hakkında en ufak bir şüphe uyandırmamanız lazım geldiğini hiç aklınızdan çıkarmayınız. Dolayısıyla kendinizi Barba Roja'nın yardakçısı gibi gösterecek ve yarın, sevgilisini kaçırmak işinde Kızıl Sakal'a canla başla yardım edeceksiniz. Üst tarafını kendiniz yoluna koyun. Benim için önemli olan nokta, kendim uğraşmak zorunda kalmadan Giralda'nın, Don César için ebediyen kaybolmasıdır. Anlıyor musunuz?"

Centurion bu kadar ucuza kurtulduğuna memnun, söylendi:

"Anlıyorum, madam... Emirlerinizi yerine getireceğim."

Fausta gayet soğuk bir eda ile:

"Bu işi başarıyla bitirmek için her türlü tedbiri alın. İhmalinizi görmeyeyim. Zaten suçlarınız hayli kabarık, Centurion," dedi.

Adamın tüyleri ürperdi. Tehdidin manasını anlamıştı... Bundan sonraki durumu, bu işte göstereceği başarıya bağlıydı. O halde ne pahasına olursa ol sun işi başaracaktı. Bu kararını şöyle anlattı:

"Çingene kız gerekirse kendi elimle hançerlenecek, fakat ortadan kaybolacaktır. Buna söz veririm, madam..."

Bu sözü söylerken Fausta'nın yüzüne bakıyor, cinayete kadar izin verip vermediğini anlamak istiyordu. Fakat Fausta bir heykel kayıtsızlığı içinde kaldı. Onun için maksat, Giralda'nın ortadan yok olmasıydı. Ölmesi ya da kaybolması kendisini ilgilendirmezdi. Centurion bunu sezdi. Fausta ise, artık bu meseleye dokunmamak istediğini anlatır bir tavırla:

"Gidelim," dedi.

Centurion, setin altında sakladığı şamdanı aldı ve mumu yaktı.

Bu mağarada göze görünen bir tek kapı vardı. İsyancılar buradan çıkıp yer altı dehlizine ulaşmışlardı. Dehliz de Servili Köşk'ün bahçe duvarlarının dışında nihayetleniyordu. Fakat Castrana dükü ile dört arkadaşı geri döndükten sonra, görünmeyen bir delikten çıkıp gitmişlerdi. Zaten Fausta da yine göze görünmeyen bir üçüncü kapıdan girmiş değil miydi?

Centurion elinde şamdan, sordu:

"Hangi yoldan gideceksiniz, madam?"

"Dükün gittiği yoldan..."

Fausta'nın verdiği cevap üzerine Centurion, setin etrafını dolaştı ve duvara doğru giderek orada bulunan gizli, küçük bir kapıyı açtı. Sonra geriye dönmeye lüzum görmeden, Fausta tarafından takip edildiğinden emin, bu kapının açıldığı dar dehlize girdi ve Fausta'nın da kendisine ulaşmasını bekledi.

Fausta da o kapıya yönelmişti. Seti dolaşmış, tam kapıdan giriyordu ki olduğu yerde mıhlanmış gibi kalıverdi.

Çok iyi tanıdığı, alaycı bir ses mağarayı çınlatıyordu:

"Charlemagne İmparatorluğu'nun ikinci kurucusu sayın pren-

ses, değerli vakitlerinin birkaç dakikasını şu basit ve serseri serüvenciye lütfederler mi?"

Fausta birden durmuştu. Fakat hemen geriye dönmedi. Gözlerinde korkunç bir ışık belirdi ve karmakarışık kafasında şu düşünceler bir şimşek gibi çaktı:

"Pardaillan! Şeytan Pardaillan! Yine ölümden kurtulmuş... Diri diri gömdüğümü sandığım mezardan çıkmış. Hep böyle oluyor... Ne zaman kendisini öldürdüğümü sandıysam, eskisinden daha canlı ve daha alaycı olarak karşıma dikiliyor. Şimdi de beni Charlemagne İmparatorluğu'nun ikinci kurucusu diye alaylı alaylı selamladığına göre, yeni planlarımı çoktan öğrenmiş olacak... Aksi gibi de yalnızım. Benimle istediği gibi eğlenecek. Üstüne saldırtacağım bir adamım bile yok. Halbuki burada ne kolay öldürülürdü."

Fausta o kadar üzüldü ki sanki her dakika yoluna bu aşılmaz engeli dikmekten adeta hoşlanan Tanrı'ya çıkışacakmış gibi şimşek saçan gözlerini göğe dikti. Fakat başını indirdiği vakit küçük kapının ardındaki karanlık dehlizde kendisine bakan ve sanki:

"Onu biraz oyalayın, takviye getirmeye gidiyorum. Bu sefer elimizdedir," demek isteyen Centurion'u gördü. Birkaç defa göz kırparak, anladığını belirtti. Ondan sonra da Pardaillan'dan tarafa döndü.

Fausta ona doğru birkaç adım attı ve misafirini şeref mevkisine götüren bir kibar hanım tavrı takındı. Şövalye, kadının üstüne doğru geldiğini görünce geriledi ve seti dolanarak Fausta'nın kendisini oturtmak istediği sıraya oturdu.

Fakat kadının halindeki bu sakinlik, şövalyeye karşı takındığı bu kibar, gülümser tavır aslında sahte bir davranıştan başka bir şey değildi. Fausta böyle yaparak şövalyeyi mağaranın geçitsiz sandığı bir köşesine sıkıştırmıştı.

Set, mağaranın ortasında bulunuyordu. Setin aralığında, Centurion'un çıktığı gizli kapı vardı. Setin önünde bir boşluk yer alıyor ve boşluktan sonra meşe sıralar geliyordu. Dipteki duvarda da Pardaillan'ın toplantıyı gözetlediği delik ve biraz ötede gizli bir kapı bulunuyordu. Fakat Fausta, şövalyenin bu gizli kapıdan geldiğini, hatta böyle bir gizli kapı bulunduğunu bilmiyordu.

Centurion adamlarını getirip Pardaillan'a karşı saldırıya geçince,

şövalye için hiçbir kaçış yeri olmayacak ve kendisini sadece belindeki hançerle, Fausta hançeri hemen görmüştü, korumak zorunda kalacaktı. Buradan kaçabilmesi için setin önünde ve arkasındaki kapılara doğru koşmak, sıraların üstünden aşmak ve kendine saldıracak olanların arasından geçmek zorundaydı.

Oysa şövalyenin bu kadar zorluğu yenmesi mümkün değildi. Pardaillan'ın birazdan düşmanla dolacak bu mağarayı baştan başa geçip kapılara ulaşmasına imkân yoktu. Şövalye bunu başarıp mağarayı baştan başa geçse bile, kapıları nasıl açacaktı?..

Pardaillan bu sefer gerçekten yakayı ele vermişti.

Kısacık hançeriyle uzun kılıçlara karşı bir şey yapamayacağına göre işi bitikti.

Aslı aranırsa Pardaillan'ın da bütün bunları sezmemiş olduğu düşünülemezdi. Ama Fausta onun huyunu çok iyi bilirdi. Şövalye durum ne olursa olsun attığı adımı geri alacak adam değildi. Zaten kendi isteğiyle buraya girdiğine göre hudutsuz tehlikeleri hesaba katmış olmalıydı.

Şövalye en gerideki sıraya oturunca, Fausta da tam karşısında yer aldı. Gülümseyerek birbirlerine baktılar.

Onları bu halde görenler, birbirleriyle tekrar karşılaştıklarına sevinen iki dost sanabilirlerdi.

Fakat Pardaillan'ın gülümseyişinde, Fausta'dan başka kimsenin sezemeyeceği bir alay vardı. Zeki kadın bu gülümseyişten kuşkulanarak etrafına bakındı fakat ne bir şey gördü ne de bir şey anlayabilirdi. Fausta içgüdüsünün yardımıyla da bir şey sezemeyince içine güven gelmiş bir halde durdu. Gayet sakin, tatlı ve ahenkli bir sesle dudaklarında zekice bir gülümseme olduğu halde sanki karşısındakine hatır soruyormuş gibi:

"Demek zindanınızın havasını dolduran zehirli dumanlardan kurtuldunuz?" dedi.

Bu soruyu sanki bu işte hiç parmağı yokmuş gibi soruyordu. Pardaillan, kadının bakışlarına nazik, fakat sert bakışlarla karşılık verdi ve adeta şaşırmış gibi:

"Size böyle olacağını söylememiş miydim?" dedi.

Fausta başını eğdi ve hülyalı bir tavırla:

"Doğru," dedi, "siz daha iyi tahmin etmişsiniz."

Uzun bir zaman şövalyeye baktı kaldı. Sonra devam etti:

"O zehir, uyku ilacından başka bir şey değilmiş. Zaten şüphelenmiştim ya... Benim asıl şaştığım o değil de sizi diri diri gömdüğüm ve üstünüze duvar ördürttüğüm o mezardan çıkmanız... Bu işi nasıl yaptınız?.."

"O kadar merak mı ediyorsunuz?"

"Sizinle ilgili her şey beni de ilgilendirir. Emin olun."

Fausta bu sözlerinde samimiydi. Şövalyeye bakan iri siyah gözlerinde ne öfke ne de kırgınlık vardı.

Şövalyeyi sağ salim gördüğüne adeta memnundu.

Şövalye zarif bir tarzda eğilip teşekkür etti:

"Beni şımartıyorsunuz... Şimdi sizden bir sürü şey istemek yüzsüzlüğünde bulunacağım. Bana gösterdiğiniz ilgiye gerçekten minnettarım... Ancak sözü fazla uzatıp başınızı şişirmek de istemem..."

Sesinde alay edası yoktu ve Fausta'ya hayretle bakıyordu. Bu kadını tanıdığını sanıyordu ama onunla her karşılaşmasında yeni bir tarafını keşfediyordu. Fausta o kadar samimi konuşuyordu ki şövalye, söz konusu şeyin kendi hayatı olduğunu bile unutmuştu. Yalnız bunu unutmakla kalmamış, hayatına son vermek isteyen kimsenin Fausta olduğu bile aklında kalmamıştı.

Birdenbire en korkunç şeyleri en sakin tavırlarla ve en tatlı gülümsemelerle söyleyen bu iki insan, cilveleşen bir çift âşığa o kadar benziyordu ki!..

Fausta cevap verdi:

"Sizce önemli olmayan şeyler, başkaları için gayet önemli olabilir. Herkes sizin meziyetlerinize, sizin alçak gönüllülüğünüze sahip olamaz."

"Rica ederim madam, tevazu göstermeyin. Demek zindandan nasıl kurtulduğumu muhakkak öğrenmek istiyorsunuz?"

Fausta başıyla evet anlamına gelen bir işaret yaptı. Pardaillan:

"Pekâlâ, söyleyeyim, dedi. "Bilirsiniz ki zindanın tavanının bir kısmı makinelidir ve inip kalkar..."

"Bilirim."

"Bilmediğiniz taraf şu: Zindanın içinde tavanı indirip kaldıran gizli bir yay var."

"Ya!?.. Bunu bilmiyordum!"

"İşte ben bu yayı kullanarak çıktım. Şansın da yardımıyla gizli yayı buldum. Kımıldatınca tavan indi. Üstüne tırmandım. Yukarıya ulaştım. Görüyorsunuz, ne kadar basit bir iş!.."

"Gerçekten de öyle..."

"Kaçmama yarayan yayın nerede saklı olduğunu da öğrenmek istiyor musunuz?"

"Eğer sizce bir sakıncası yoksa..."

"Hiçbir sakıncası yok... Bu yay, zindanın demir kapısının tam karşısında, duvarı kaplayan mermer levhaların en üsttekindedir. O levhada bir yarık göreceksiniz. Yarıktaki yaya bastınız mı, tavan harekete geçer. O yayı da hemen söktürün ki bir daha o zindana düşersem kurtulamayayım!"

"Hiç merak etmeyin, öyle yapacağım."

Pardaillan gülümseyerek sustu.

Fausta:

"Nasıl kurtulduğunuzu anladım," dedi. "Fakat sizi buraya getiren dehlizlere nasıl girdiniz?"

"Hep şansımın yardımıyla madam, hep şansımın yardımıyla... Evin bütün kapıları açıktı. Gezinirken kendimi mahzenlerde buldum. Bilirsiniz, dikkatli davranmayı severim."

"Biliyorum, derin bir gözlem kabiliyetiniz var."

Pardaillan, teşekkür yerine eğildikten sonra devam etti:

"Sizin oturduğunuz bir evin gizli bir çıkış kapısı olması gerekçesini düşündüm. Böyle bir kapıyı da buldum. Derken bir duvarın önüne geldim, baktım ki bir delikten ışık sızıyor. Daha ötesini anlatmaya bilmem lüzum var mı?"

"Lüzum yok, anladım."

Şövalye:

"Benim anlamadığım bir şey varsa o da sizin gibi bir prensesin, evini boş, bütün kapılarını açık bırakması..." dedi.

Ve anlamlı bir gülümseyişle ilave etti:

"O ihtiyatsızlığınız bakın nelere sebep oldu? Siz beni artık yakamı sıyıramayacağımı sandığınız bir mezara gömmüşken ben oradan kurtuldum ve sanki kaçmamı kolaylaştırmak için açık bırakılan kapılardan elimi kolumu sallaya sallaya çıktım. Evi boş bulacağıma, tepeden tırnağa silahlı adamlarla dolu bir salona düşseydim durumum nice olurdu? Hele bu silahsız halimle ne yapardım? Bakın, şimdi hürüm işte..."

Pardaillan, tepeden tırnağa silahlı adamlarla dolu bir salonda, silahsız ne yapacağını sorarken Fausta, kaşlarını çattı. Bu sözlerde belli belirsiz bir alay sezer gibi olmuştu. Pardaillan şimdi hür olduğundan bahsederken kadının dudaklarında şeytanca bir gülümseme gezindi. Fakat Pardaillan onun hiçbir halini gözden kaçırmıyordu:

"Anlıyorum madam," diye söylendi. "Henüz evinizden çıkmadığımı düşünüyorsunuz, ama işi buraya kadar başardıktan sonra tabii ki arkasını da getiririm. Onun için tekrar ediyorum: Bakın, şimdi hürüm işte!.."

Bu iki müthiş rakip arasındaki konuşma gitgide bir düello havasına bürünüyordu. Şimdiye kadar birbirlerinin gücünü yoklamaktan ileri gitmemişlerdi. Şimdi hücuma geçiyorlardı ve her zaman olduğu gibi ilk darbe Pardaillan'dan geliyordu.

Fausta bu son cümledeki tehdide hiç önem vermeden, ihtiyatsızlığı konusunda şövalyenin söylediği sözleri cevaplandırmakla yetindi:

"Kapıları açık bırakmam için sebep vardı. Fakat sizin bundan istifade etmiş olmanız bir şanssızlıktır... Ama tabii, tamiri imkânsız bir şanssızlık değildir. İspanyol asilzadeleriyle yaptığım toplantıyı gözetlemenize yarayan deliği açık bırakışıma gelince bunda beni ne kadar tedbirsiz bulsanız haklısınız. Onu kapamalıydım. Kendime çok güvenmekle hata ettim. Bu bana bir ders olacaktır. Bu dersten yararlanacağımı da göreceksiniz."

Fausta önemli bir şey söylemiyormuş, basit bir hatasını itiraf ediyormuş gibi konuşuyordu. Fakat bu sözü söyler söylemez, arkasından, kendisi için daha önemli bir noktaya döndü ve Pardaillan'a da ihtiyatsızlığını göstermek istedi:

"Acaba siz buraya girmekle ihtiyatsızlık etmediğinizi mi sanıyor-

sunuz? Bir de benim ihtiyatsızlığımdan ve tamir kabul etmez hatalarımdan bahsediyorsunuz... Halbuki sizin için de evden çıkıp gitmek o kadar basit mi ki?.."

Pardaillan en saf edasıyla:

"Ama ben size, sizinle muhakkak görüşmek zorunda bulunduğumu söylemiştim, madam!" dedi.

"Mucize kabilinden ölümden kurtulduktan sonra kendinizi tekrar tehlikeye atmanız için herhalde bana söyleyeceğiniz şeyler pek mühim olmalı..."

"Enteresan! Kendimi tekrar tehlikeye attığımı ve sizinle baş başa konuşmaktan korkmam gerektiğini de nereden çıkardınız?"

Fausta, şövalyeye bir an baktı. Acaba ciddi mi konuşuyordu? Bir insanın bu kadar kör olmasına imkân var mıydı? Yoksa kendi gücüne olan güveni ona her türlü tehlikeyi küçümsetiyor muydu?

Fakat Pardaillan yine o tatlı ve saf tavrını takınmıştı. Fausta, şövalyenin yüzünden hiçbir şey anlayamadı. Bir an tereddüt etti. Sonra birdenbire kararını vererek:

"Yoksa buraya girdiğiniz gibi elinizi kolunuzu sallaya sallaya buradan çıkmanıza izin vereceğimi mi sanıyorsunuz?" dedi.

Pardaillan güldü. Fausta ise sinirli sinirli söylenmeye devam etti:

"Şimdi ben de size bir gerçekten söz edeyim: Anlıyorum, siz diyorsunuz ki ben yolunuzu kesemem. Hakkınız yok değil... Fakat bir an sonra hücuma uğrayacaksınız. Her tarafı muhafazalı bu salonda düşmanlarınızın ortasında yapayalnız ve silahsız kalacaksınız..."

Fausta, henüz onunla baş başa ve yalnızken bunu neden söylüyordu? Yoksa şövalyenin gizli kapıyı açacak yayı bulamayacağını mı sanıyordu? Ya da tehlikeyi haber vererek şövalyenin gururuyla oynamak ve inat yüzünden onun burada kalmasını mı temin etmek istiyordu?

Bu sözleri neden söylediği, Fausta'nın kendisine de sorulsa, cevap veremeyecekti. Fakat Pardaillan umursamaz bir tavırla karşılıkta bulundu:

"Şu aşağılık engizisyon hafiyesinin dörtnala imdada çağırmaya gittiği haydutlardan bahsediyorsunuz, değil mi?"

"Onu da mı biliyordunuz?"

"Şüpheniz mi var? Beni salonun bu köşesine sürüp burada alıkoymak için gösterdiğiniz büyük hünerin de farkındayım."

Fausta bu adama bir kere daha hayran hayran bakmaktan kendini alamadı. Fakat bu hayranlıkla beraber içindeki endişe de büyüdü. Pardaillan'ın, ne kadar gücüne güvenen biri olursa olsun, yakasını kurtarmak için tedbir almadan kendini körü körüne tehlikeye atacak düzeyde bir adam olmadığından emindi.

Tekrar merak ve heyecanla etrafına bakındı ve hiçbir şey sezmedi. Yeniden şövalyenin yüzüne baktı ve bu yüzü kendinden o kadar emin, o kadar sakin buldu ki bütün şüpheleri silindi. İçinden:

"Cesareti, budalalık derecesine vardırıyor!" dedi.

Sonra da yüksek sesle ilave etti:

"Size yirmi kişi birden saldıracak. Bunu bildiğiniz halde burada kaldınız, öyle mi? Benim sizi o köşeye sıkıştırmama da ses çıkarmadınız. Yoksa buradan çıkmak için üstünüze çullanacak yirmi kişiyi birden yere serip cesetlerine basa basa geçebileceğinizi mi sanıyorsunuz?.."

Pardaillan, "Cesetlerine basa basa gitmek biraz ayıp olur... Ben öyle şey yapamam. Fakat buradan, yarasız beresiz demeyeyim de şöyle önemsiz, bir iki ufak yara ile çıkıp gideceğimi biliyorum!" cevabını verdi.

Tam bir kendine güvenle söylenen bu sözler üzerine Fausta, sinirlendiğini, içine kuşku girdiğini hissetti. Pardaillan'ı zindana attıktan sonra kendisine seslendiği vakit de şövalye aynı kendine güvenen eda ile cevap vermişti ve işte zindandan çıkmıştı. Şimdi, aceleyle kurulmuş bu tuzaktan da kurtulmayacağını kim iddia edebilirdi? Kendi kendine cesaret vermeye, artık Pardaillan'ın kurtulamayacağına kendini inandırmaya çalışıyor, fakat içinden bir ses:

"Hayır kurtulacak! Yine ve daima kurtulacak!" diye diretiyordu.

Fausta, daha önce Pardaillan'ı diri diri mezara soktuğunu zannettiği zamanda olduğu gibi tekrar sordu:

"Neye dayanarak buradan sağ salim çıkacağınızı söylüyorsunuz?"

Pardaillan soğukkanlılıkla cevap verdi:

"Size evvelce de söyledim, benim son saatim daha gelmedi. Alnımda, sizi öldüreceğim yazılı!.."

"Öyleyse neden beni hemen şuracıkta öldürmüyorsunuz?.."

Fausta bu soruyu cesaretle ve sanki Pardaillan'dan korkmuyormuş gibi bir tavırla söylemişti. Şövalye gayet tabii bir eda ile:

"Henüz sizin de son saatiniz gelmedi!" dedi.

"Demek kanaatinizce ben, size karşı girişeceğim her mücadeleden elim boş çıkacağım, öyle mi?"

Pardaillan aynı tabiilikle:

"Evet, öyle olacak!" dedi. "Beni yok etmek için kullanmış olduğunuz araçlara bir göz atalım: Kılıç, su, yangın, zehir, açlık ve susuzluk... Bütün bunlara rağmen sapasağlam karşınızdayım işte... Size bir şey söyleyeyim mi?.. Beni öldürmek için uğraşmakla hata ediyorsunuz. Bundan vazgeçin... Vazgeçmeniz lazım ama bunu yapmak size zor geliyor, değil mi?.. Ne pahasına olursa olsun beni bundan daha iyi olduğu söylenen öteki dünyaya göndermek kararındasınız, değil mi?.. Öyle! Öyle ama bunu başaramayacaksınız!.. Size hayret ediyorum. Bir insandan kurtulmak için tek çare onu öldürmek midir? Aramalı, daha iyisini bulmalı... Bir insanı, yaşadığı halde başkalarının canını sıkamayacak bir duruma getirmek için çare mi yok?.."

Şövalye alay ediyordu.

Fakat Fausta, içinde bulunduğu ruh durumu sebebiyle şövalyenin bu kadar korkunç bir konuda bile alaya başvurabileceğini kavrayacak halde değildi. Pardaillan'ın gücünün sırrını açıklayacağını; kendisini mahvedecek çareyi şimdi göstereceğini sandı. Saf bir eda ile sordu:

"Mesela hangi çareler var?.."

Pardaillan belli belirsiz gülümseyerek:

"Ben ne bileyim?.." dedi ve parmağını alnına koyarak sözlerine ekledi: "Benim gücüm burada... Beni buradan vurmalısınız!"

Fausta ona uzun zaman baktı. Şövalye gayet samimi ve ciddi görünüyordu.

Pardaillan eğer bu kadının dimağına soktuğu yeni düşüncenin tohumunu bilseydi, şüphesiz titrerdi. Fausta uzun bir zaman dalgın

kaldı. Pardaillan'ın söylediklerinden bir anlam çıkarmaya çalışıyor ve onu zararsız bir hale getirmenin çarelerini araştırıyordu... Bir anda zihninde bu bilmecenin çözümünü buldu.

İçinden, "Aklından!.. Evet onu, aklından vurmalıyım! Onu deli etmeliyim! Hem bu çareyi de bana kendisi gösteriyor!.. Budala! Kendi gösterdiği çarenin en uygun çare olacağından şüphem yok!.. Haklı... Hem de yerden göğe kadar haklı... Bu, ölümden bin kat daha iyi... Nasıl oldu da şimdiye kadar bunu akıl etmedim?.."

Sonra Pardaillan'a dönerek yüksek sesle:

"Hakkınız var!" dedi. "Eğer buradan da sağ çıkarsanız, artık sizi öldürmeye çalışmayacağım!.. Başka çareler deneyeceğim!.."

Pardaillan ürperdi. Sonsuz seziş kabiliyetiyle Fausta'nın yine pek müthiş bir tuzak tasarladığını anladı. Kendi kendine söylendi:

"Hay dilim kopsun! Şimdi alayın sırası mıydı? Bu dişi kaplanı yeni bir iz üstüne salmakta ne mana vardı? Tanrı bilir şimdi benim için neler tasarlıyor?.."

Fakat Pardaillan uzun zaman bu korkulu düşüncelerin etkisi altında kalacak adam değildi. Silkindi ve alaycı sesiyle:

"Aman, merhamet buyurun!" dedi.

Şövalye ona o kadar sakin, o kadar hâkim göründü ki Fausta, elinde olmaksızın Pardaillan'a hayranlık duydu. Pardaillan hakkında kesin bir karar vermeden önce bir defa daha bu müthiş adamı kazanmayı deneyerek:

"Buradaki İspanyol asilzadelerine neler söylediğimi duydunuz!" dedi. "Üstelik onlara, düşüncelerimin hepsini de açmış değilim. Siz benimle Charlemagne İmparatorluğu'nun yeniden kurucusu diye alay ettiniz! Eğer sizin düzeyinizdeki bir adama dayansaydı, Charlemagne İmparatorluğu, kuracağım imparatorluk yanında bir hiç kalırdı. Bu parlak gelecek sizi ilgilendirmiyor mu? İkimiz bir araya gelsek neler yapmayız? Bütün dünyayı kendimize boyun eğdiririz. Bana bir kelime söyleyin. Bir tek kelime... Ve o İspanyol prensi yok olsun... O zaman siz, Tanrı'dan başka efendi tanımayan benim tek efendim olursunuz ve birlikte dünyayı fethederiz! Söyleyin şu bir tek kelimeyi!.."

Pardaillan buz gibi soğuk bir eda ile cevap verdi:

"Ben, bu haris emeller ve hülyalar hakkındaki fikrimi söyleyeli çok oldu... Beni affedin madam! Suç bende değil. Biz anlaşamayız..."

Fausta, şövalyenin verdiği kararın değişmeyeceğini anlayarak daha fazla ısrar etmedi. Pardaillan sözüne devam etti:

"Fakat şu söylediklerinizden, buraya niçin gelmiş olduğumu aklıma getirdi. Size söyleyeceklerim vardı... Az kaldı unutuyordum, görüyor musunuz?.. "

Fausta soğuk bir tavırla:

"Sizi dinliyorum!" dedi.

Pardaillan gözlerini Fausta'nın gözlerine dikerek konuşmaya başladı:

"Kral Felipe'yi de, Fransa Kralı Henri de Valois'yı öldürttüğünüz gibi katlettirmeyi mi aklınıza koydunuz? Bu benim işim değil. İkinizin arasındaki bir iştir, ne yaparsanız yapın. Felipe'yi de ben savunacak değilim ya... Hem zaten o kendini pekâlâ korumasını bilir... Şahsınızla ilgili bazı amaçları gerçekleştirmek uğrunda bu memleketi kana ve ateşe boğmak mı istiyorsunuz? Burada da Fransa'da olduğu gibi bir iç savaş çıkartıp kardeşi kardeşe vurdurmak mı istiyorsunuz? Bütün bunlar Felipe'yi, sizi ve bu memleket halkını ilgilendiren şeylerdir. Ben bunlara karışamam... Hatta amacınızı gerçekleştirmek için kullandığınız araçlar, temiz şeyler olsaydı sizi kınamazdım da... Üstelik yaptıklarınız işime de gelirdi. Çünkü burada kargaşalık çıkınca Felipe'nin başına bir sürü dert açılmış olur, bu arada kendisi Fransa'yla uğraşmaya da vakit bulamazdı ve zavallı yurdum da iyi yürekli ve zeki bir kral olan Henri de Navarre'nin yönetimi altında, sizin açtığınız yaraları sarmaya çalışırdı: Sözün kısası, bu iki meselede tuttuğunuz yolu beğenmiyorsam da bir engel olarak yolunuza çıkacak değilim, madam!"

Fausta belirli bir memnunlukla:

"Bu da benim için az şey değildir, şövalye!" dedi. "Bence çok değerli olan bu tarafsızlığınıza karşılık istediğiniz bir şey varsa hemen söyleyin!.."

Pardaillan hafifçe gülümsedi ve devam etti:

"Burada ne yaparsanız yapın umurumda değil. Fakat gözlerinizi yurduma dikmeyin! Size söyledim: Fransa'nın barışa ve huzura ih-

tiyacı var... Oraya da kin ve fesat tohumlarını serpmeye kalkarsanız, beni karşınızda bulursunuz! Sizi küçümsemek, kendimi de övmek istemem ama benim nasıl bir adam olduğumu da bilirsiniz sanırım!.."

Fausta ağır ağır:

"Bilirim!" dedi. "Bana söyleyeceksiniz bunlar mıydı?"

"Ne münasebet? Dahası var... Size şunu da söylemeliyim ki burada giriştiğiniz yeni iş, başarıyla sonuçlanmayacaktır! Fransa'daki teşebbüslerinizden aldığınız dersi burada da alacak, yenileceksiniz!"

"Niçin?"

"Zira bütün teşebbüsleriniz şiddete, ihanet ve cinayete dayanıyor, diyebilirim. Oysa bunu demiyor ve sadece şunu söylüyorum: Bütün emelleriniz namuslu bir adamın, Don César'ın iradesine bağlı. Oysa bu adam sizin kendisine yapacağınız teklifleri kabul etmeyecektir. Üstelik Don César, sevdiğim ve takdir ettiğim bir adamdır ve eğer beni yine yolunuza bir engel olarak dikilmiş görmek istemezseniz, ona el sürmekten vazgeçin! İşte bu kadar... Artık size söyleyeceklerimi söyledim. Şimdi çağırın katillerinizi de gelip beni öldürsünler bakalım!.."

Pardaillan bu sözleri söyleyince ayağa kalktı ve şimşekler çakarak Fausta'nın karşısına dikildi, durdu.

Aynı anda katiller Pardaillan'ın davetini bekliyorlarmış gibi lanet okuyup ölüm naraları atarak mağaraya doldular.

Fausta da ayağa kalkmıştı. Bir tek kelime bile söylemedi. Yavaş yavaş döndü. Kurumlu bir tavırla uzaklaştı. Dövüşü seyretmek üzere mağaranın karşıki duvarına kadar gitti.

Eğer Pardaillan istemiş olsaydı, elini uzatıp Fausta'yı omuzundan yakalar ve kavga da daha başlamadan biterdi. Çünkü o zaman salona dolanlar, hanımlarının, merhametsizce öldürecekleri adamın elinde olduğunu görerek en ufak bir hareket bile yapmaya cesaret edemezlerdi.

Fakat Pardaillan bu gibi yollara başvuracak adamı değildi. Fausta'nın uzaklaşmasını yerinden kımıldanmadan seyretti.

Centurion işi sağlam tutmuştu. Yokluğu biraz uzun sürmüştü ama Fausta'nın bu arada Pardaillan'ı elinden kaçırmayacağından emindi. Beraberinde on beş kadar haydut getirmişti. Bunlar, onun

Barba Roja'ya hizmet ederken de kullandığı adamlardı. Bu adamlar bir işe giriştikleri zaman o yüzden ceza görmeyeceklerini bilirler, ayrıca bol bahşiş alacaklarından emin bulundukları için iki misli gayretle savaşırlardı.

Fakat Centurion onlarla da yetinmemiş, ayrıca Fausta'nın özel muhafızları Sainte-Maline'i Montsery'yi ve Chalabre'yi de beraberinde getirmişti. Üçü de başlangıçta Centurion'un emrine kulak asmamış, fakat davetin prensesten geldiğini duyunca herifin peşine takılmakta kusur etmemişlerdi.

Muhafızlar ötekilere katılmadıkları için saldırganlar iki kafile halindeydi. Hepsi bir arada yirmi kişi ediyor, yani Fausta'nın haber verdiği sayıyı buluyordu. Her biri hançerden başka uzun birer kılıç da taşıyordu.

Saldırganların ölüm naraları atarak içeriye hücum ettiklerini söylemiştik. Fausta, Pardaillan'ı mağaranın bu köşesine sıkıştırmakla isabetli hareket etmişti. Çünkü buradan sıyrılabilmek için bir sürü tahta sıranın üstünden atlamak ve saldırganlar arasından geçmek zorundaydı. Fakat aynı engel haydutlar için de vardı. Onlar da şövalyeye ulaşabilmek için aynı sıraların üstünden aşmak zorundaydılar. Bu yüzden hareket imkânları oldukça daralıyordu.

Pardaillan böyle zamanlarda yüzünden hiç eksik etmediği alaycı gülümsemesiyle heriflerin yaklaşmasını seyrediyordu.

Tek silahı olan hançerini çekmeye bile lüzum görmemişti... Sadece son sıranın arkasına geçmişti.

Dizini bu sıraya dayamış, kollarını kavuşturmuş, dudaklarında o garip tebessüm, gözlerinde şimşek gibi bir parıltı olduğu halde saldırganların biraz daha yaklaşmalarını bekliyordu.

Ne düşünüyordu? Üstüne saldıranlara nasıl karşılıkta bulunacaktı? Fausta kendi kendine bunu sorup duruyor ve şövalyenin soğukkanlı ve kendinden emin halini gördükçe içindeki şüphe büsbütün kabarıyordu:

"Hepsini yere serecek, hepsini! Muhakkak, hepsini temizleyecek ve buradan burnu bile kanamadan çıkacak!.." diye düşünüyordu.

Bu sırada Şşövalye, üç muhafızı görmüş ve kendilerine alaylı alaylı:

"Merhaba, efendiler!" diye seslenmişti.

Üçü birden nezaketle:

"Merhaba, Mösyö Pardaillan!" dedi.

"Bugün ikinci defadır ki bana hücum ediyorsunuz. Madam Fausta'nın verdiği paraya hak kazanmaya çalıştığınızı görüyorum. Sizi bu kadar yorup rahatsız ettiğime de pek üzülüyorum doğrusu..."

"Hiç üzülmeyin, mösyö... İşin ucunda siz varsınız ya..."

Bu cevabı Sainte-Maline vermişti. Chalabre ilave etti:

"Bu sefer daha şanslı çıkacağımızı umuyoruz!"

Pardaillan sakin:

"İnanırım," dedi. "Baksanıza, üstelik silahım da yok!.."

Montsery:

"Sahi, bakın, Mösyö Pardaillan'ın silahı yok!" diyerek arkadaşlarını dürttü.

İki arkadaşı da hayretle söylendi:

"Sahi, ha!"

Montsery alçak sesle:

"Kendisini savunamayacak. Bu durumda ona saldıramayız," dedi.

Chalabre:

"Çok doğru..." diye arkadaşını tasdik etti: Sainte-Maline de göz ucuyla Centurion'un adamlarını işaret ederek:

"Zaten kalabalıklar!.." dedi. "Bu işi biz olmadan da başarabilirler."

Sainte-Maline, Pardaillan'a seslendi:

"Mademki silahınız yok, kavgadan çekiliyoruz mösyö. Biz kiralık katil değiliz!"

Pardaillan gülümsedi ve kılıçlarını kınlarına koymakta olan muhafızlara:

"Öyleyse bir köşede durup seyredin," dedi.

Bu sırada saldırganların en azgınlarından yedi-sekiz kişi ilerlemiş ve Pardaillan'la aralarında iki sıra kalacak kadar yaklaşmıştı.

Pardaillan yavaş ve ölçülü hareketlerle eğildi. Biraz önce üstüne dizini dayadığı sırayı kavradı. Bu, en azından bir buçuk metre bo-

yunda, som meşeden ve şüphesiz gayet ağır bir sıraydı. Fakat şövalye sırayı hiçbir zorluk çekmeden kaldırdı ve ilk saldırganlar safının yeteri kadar yaklaştığını aklı kesince bütün gücüyle savurdu.

Saldırganlardan biri gık bile diyemeden yere yıkıldı. Üçü can acısından haykırarak kaçıştı. Ötekiler de şaşkın ve korkmuş bir halde duraladılar...

Pardaillan hafifçe güldü ve biraz soluk aldı. Ancak haydut çetesinden arkada kalanlar ilk şaşkınlıklarından sıyrılarak tekrar saldırıya geçmişlerdi. Ötekileri de ilerlemeye mecbur ediyorlardı. Pardaillan dikkatli, hesaplı bir hareketle başka bir sırayı yakalayıp yıldırım hızıyla fırlattı. Üç kişi daha ağır yaralanarak yere serildi.

Bir tek adamın yirmi kişiye karşı koyuşunu hayranlık içinde seyreden üç muhafız hesaba katılmazsa saldırganlardan ayakta on üç kişi kalmıştı.

Centurion'un adamları durdular. Hatta içlerinden bazıları ölüm saçan müthiş meşe sıralardan uzaklaşmayı tercih ettiler.

Pardaillan bir an dinlenip nefes aldıktan sonra düşmanlarının sıkışık bir halde durmalarından yararlanmayı da ihmal etmeyerek, kendisinden başka kimsenin bu kadar kolaylıkla kullanamayacağı müthiş silahı tekrar havalandırdı. Salladı, salladı ve fırlattığı gibi kalabalığın ortasına kondurdu.

Haydut sürüsü, darmadağın oldu. Centurion'un adamları, karmakarışık bir halde kaçıştılar ve ancak setin üstündeki boşlukta durabildiler.

Bu müthiş dövüşten önemsiz bir iki ezik ve sıyrıkla kurtulmuş olan Centurion'la beraber ayakta kala kala altı kişi kalmıştı.

İçlerinden beşi ölü ya da ayağa kalkamayacak kadar ağır yaralı, yerlere serilmişti. Diğerleri de nispeten hafif yaralarla kurtulmuşlar, fakat korkudan kavgaya devam edemez olmuşlardı.

Pardaillan terler akan alnını eliyle sildi ve gülümseyerek seslendi:

"Haydi yiğitlerim! Ne bekliyorsunuz ya?.. Saldırsanıza!.. Bakın şuracıkta yapayalnızım. Üstelik elimde silah namına bir şey de yok..."

Fakat o bu sözleri söylerken ayağını kendine en yakın sıraya dayamıştı. Ayakta kalan haydutlar, Centurion'un bağırmalarına rağmen yerlerinden bile kımıldamadılar...

O zaman Pardaillan tüyleri diken diken eden bir kahkaha attı. Önünde, yerde bir sürü kılıç yattığını görerek bunlardan en sağlam ve uzununu çekip aldı. Tepesinde bir kere savurup ıslıklar çaldırdıktan sonra alaycı tavrıyla bağırdı:

"Yıkılın karşımdan kepaze herifler! Şövalye Pardaillan sizi affediyor!"

Ve artık bu önemsiz sürüyle uğraşmaya lüzum görmeyerek Fausta'ya dönüp seslendi:

"Tekrar görüşürüz prenses hazretleri..."

Sakin bir tavırla yarım çark edip döndü. Emin adımlarla ve arkasından kimsenin kendisine dokunamayacağını gayet iyi bilen bir adamın güvenli haliyle salonun dibindeki duvara, az önce Fausta'nın orada hiçbir kapı bulunmadığından emin olduğu için kendisini sıkıştırdığı yere kadar yürüdü.

Elindeki kılıcın kabzasıyla duvara üç defa vurdu. Duvar kendi kendine açıldı...

Şövalye çıkmadan önce dönüp geriye baktı. Şaşkınlıktan sıyrılmış olan Centurion'la adamları, artık şövalyenin elinde silah olduğunu görerek saldırmaktan çekinmeyen üç muhafız, koşarak geliyorlardı.

Pardaillan'ın kahkahası her zamankinden daha alaylı bir sesle çınladı:

"Çok geç kaldınız, kuzularım! Çok geç kaldınız!.."

Ve acele etmeksizin yürüyerek çıkıp gitti.

Uluyup bağırışan haydutlar, Pardaillan'ın çıktığı yere vardıkları zaman kendi kendine kapanan duvarla karşılaştılar. Kızgınlıktan kudurmuş ve bitkin bir halde duvarı tekmelediler. Centurion'un adamlarından üçü, şövalyenin hiç zorlanmadan havaya savurduğu sıralardan birini güçlükle kaldırıp koçbaşı şeklinde kullanarak duvara vurmaya koyuldu... Fakat bu çabaların hepsi boşa gitti ve duvar yerli yerinde kaldı.

Centurion ve adamları bitkin ve mahcup tavırlarla Fausta'nın çevresinde sıralandılar. Özellikle Centurion çok endişeliydi. Şahsen kahramanca saldırmış, hiçbir tedbiri ihmal etmemiş olmasına rağmen Fausta'nın bu yeni bozgunu nasıl karşılayacağını bilemiyor,

müthiş bir cezayı çarptırılmaktan korkuyordu.

Sainte-Maline, Chalabre ve Montsery de geleceklerinden pek emin değillerdi. Yaptıkları hareket, tam şövalyelere yaraşır bir davranıştı ve bundan memnundular. Fakat Fausta da onlara, Pardaillan'a nezaket ve kibarlık göstermeleri için değil, onu öldürmeleri için para veriyordu. Bu yüzden üçü de teftiş veriyorlarmış gibi dimdik, prensesin bağırıp çağırmasını bekliyordu.

Fakat Fausta hepsini hayrette bıraktı ve hiç kimseyi azarlamadı. Zaten Pardaillan'ın bu dövüşten de galip çıkacağını biliyordu. Adamlarının bozguna uğramasına ne şaşmış ne de kızmıştı.

Sadece şunları söyledi:

"Şu adamları kaldırın. Kendilerine hemen gerekli tedavi yapılsın... Her birine bahşiş olarak yüzer frank dağıtılsın... Ellerinden geleni yaptılar. Diyeceğim hiçbir şey yok."

Bu sözler neşeli mırıltılarla karşılandı. Göz açıp kapayıncaya kadar yaralılar ve ölüler kaldırıldı. Mağarada Centurion'la üç muhafız kaldı. Fausta onlara:

"Efendiler, beni lütfen koridorda bekleyin," dedi.

Dört adam Fausta'yı yalnız bırakarak sessizce çıktı.

Fausta uzun zaman oturduğu bir sıranın üstünde dalgın kaldı. Aklında bir tek şey vardı ve kendi kendine boyuna mırıldanıyordu:

"Onu delirtmeli!.. Evet, delirtmeli!.."

Üç muhafız, kendisini beklerken Fausta da peşinde Centurion olduğu halde dairesine çıkıp odasına girdi. Orada Centurion'a uzun, ayrıntılı emirler verdi.

Centurion bu emirleri aldıktan sonra Servili Köşk'ten çıktı, hızlı adımlarla Sevilla şehrine girdi.

Fausta odasında bekledi. Fakat bu bekleyiş uzun sürmedi. Çünkü Centurion'un gidişinden beri henüz yarım saat geçmemişti ki Fausta'nın arabası da koşulup köşkün mermer merdivenli kapısına getirilmiş ve köşkün içinde uşaklar, sağa sola koşuşmaya başlamışlardı.

Artık sabah olmuştu. Fausta arabasına bindi. Araba, prensesin emir vermesine lüzum kalmadan hareket etti. Arabanın çevresinde Fausta'nın her zamanki muhafızları; Montsery, Chalabre ve Sain-

te-Maline, atlarına binmiş gidiyorlardı. Arkadan da tepeden tırnağa silahlı, kalabalık bir süvari müfrezesi geliyordu.

Araba Alcazar Sarayı'na girerek engizisyon başyargıcının dairesi önünde durdu.

Birkaç saniye sonra Fausta, Espinosa'nın yanına girmiş bulunuyordu. Prensesin başyargıçla yaptığı konuşma çok uzun sürdü. Bu iki önemli insan şüphesiz anlaşmış ve Fausta, herhalde istediğini elde etmiş olacaktı ki Espinosa'nın yanından çıktığı ve arabasına kadar onun tarafından götürüldüğü sırada dudaklarında bir zafer gülümsemesi geziniyor, iri siyah gözlerinde bir sevinç ışığı parlıyordu.

Prensesi tanıyanlar pek iyi bilirlerdi ki güzel yüzünü süsleyen bu sevinç gülümsemesi, engizisyon başyargıcının kendisini arabasına kadar götürmek suretiyle bahşetmiş olduğu şereften ileri gelmezdi. Çünkü Fausta en büyük insanların bile kendisine saygı göstermelerine alışmıştı.

BEŞİNCİ CİLDİN SONU